

МЕСЕЦ ДЕЦЕМБАР

има 31 дан

Децембра месеца 1. дан

Спомен светог пророка Наума.

Алилуја или тропар.

Стихире, глас 3.

Подобан: Велија креста твојега..

Благодат светога Духа се уселила у тебе Божији пророче, и својим зраком те учинила као светило пресветло, и кроз тебе је јављено Ниниви будуће велико страдање.

Науме, пророче Божији, ти си постао као облак сјајни, који излива кишу богопознања, и пићем суда Божијег си напојио град Ниниву, која се одмах одрекла неверја.

Науме, пророче Божији, ти си постао заједничар небеске светлости, и неизрециве славе, и радости неисказане и Божијег блаженства, зато моли богонадахнути Владiku за све нас.

Ине стихире Богородици, глас и подобан тај исти.

(ако је „Алилуја“ певају се предходно стихире Богородици, а затим светоме).

Рањен сам оружијем змије, и једва сам жив млада Дјево, па лежим на постељи очајања, а ти ме исцели убрзо леком твојих молитава, и учини ме слугом твога Сина и Бога.

Ти знаш моју немоћ телесну и душевну патњу, и јад срца мога, па ме удостоји твоје свете пажње Свенепорочна Дјево, и спаси молим те, твојом усрдном молитвом.

Сагрешењима сам свакога превазишао, а ти мноштво тога очисти Дјево, и по милости твојој, умоли Пречиста Сина и Бога твога, да се на будућем суду његовом удостојим да примим опроштај.

Слава, и сада, богородичан, глас исти 3.:

Моли Рођеног из тебе Дјево, да сачува стадо твоје неокрњено и од сваког искушења противника ђавола, и помози нам млада Дјево да испунимо сву вољу Сина твога.

Крстобогородичан: Стрела је прошла кроз твоје срце Пречиста, када си Сина твога на крсту видела, и нарицала си: немој ме учинити бездетном Сине мој и Боже мој, јер си ме и после твога рођења сачувао девственом.

На стиховње из Октоиха.

Тропар, глас 2.

Пророка твога Наума успомену Господе славимо, и зато те молимо: спаси душе наше.

На јутрењи

Канон. Дело Теофаново. Глас 5.

Песма 1.

Ирмос: Коња и всадника в море..

Христос је, као победник у ратовима, високом мишицом, коње и коњанике у Црвено Море збацио, а избављени Израил му је победничку песму певао.

Науме богоугодни, ти си помазан Духом Божијим, и он те је благодаћу просветио, зато божанску прозорљивост твога разума поштујемо, а тебе изузетни славимо.

Благодат Духа је са висине пројавила пророче твоју душу, и он те је на пророчко дело достојно надахнуо, а твој језик дични је богонадахнутим учинио.

Постао си дични као свирала и гусле Духа, јер си Божију ревност опевао, и свима си нелицемерни Божији суд најавио.

Богородичан: Преблагословена си Дјево Свечиста, зато спаси од невоља, и и разреши од њине неукротиве свирепости, све који теби са вером и љубављу као часној Мајки Божијој певају.

Песма 3.

Ирмос: Водрузивиј на ничесомже..

Својом вољом си земљу из ничега створио, и мада претешку, поставио си је без ослонца у космосу, тако на непомичном камену заповести твојих, утврди Цркву твоју, једини благи и Човекољупче.

ДАН 1.

Примивши животворног и Божанског духа, постао си душом боговидац, а да би могао по Божијој наредби из давнине свима јавно предсказивати, ти си се богонадахнути унапред очистио.

Суд и освету над демонима си унапред видео, блажени боговидиоче, јер су они превазишли Божије дуготрпљење, милост и доброту, због њине неизлечиве злобе.

Богородичан: Он који је све из небића створио, из твога светог тела Пречиста је дошао, из превеликог човекољубља Човек је постао, и Човекољубац, да људе избави.

Сједален, глас 5.

Подобан: Собезначалноје слово..

Описивањем доњег света ти си славни бистар разум стекао, и најчистије станиште Божијега Духа си постао, па си његову светлост јасно примио, и свима заблистао, зато те молимо: моли се за мир целога света.

Слава и сада, богородичан:

Моли усрдно Пречиста оваплоћенога из тебе Бога и Господа, да се смилује нама пропалим због сагрешења, и да се одврати од срџбе и гнева свога према свима, који непрестано са вером славе и хвале силу и моћ његову.

Крстобогородичан:

Док је Мати твоја Христе гледала тебе својевољно сред разбојника разапетога, срце јој се кидало па је говорила: безгрешни Сине, зашто си разапет на крсту као злочинац? А хтео си човечански род да оживиш као предобар!

Песма 4.

Ирмос: Божественноје твоје разумјев..

Прозорљиви Авакум је разумео Христе твоје Божанско порекло, па је са трепетом узвикнуо: долазиш да спасеш народ твој и помазанике твоје.

Блистајући зрацима Духа, ти си боговесниче предсказао Ниневићанима казну опустошења, објављајући неизбежну Божију силу.

Правдени суд Створитељев си најављао, и страшну пропаст народу противном си пророковао и говорио, Нуме Божији пророче свеблажени.

Душа твога пророка смирењем украшена ка богопозанњењу твоје Благи, надприродно се узнела до виђења божанске светлости.

Богородичан: Маријо Господарице творевине, ти си једина Свеопевана Цара свих родила, зато ме твојим молитвама ослободи мучења страстима.

Песма 5.

Ирмос: Одејајсја свјетом јако ризоју..

Ти се одеваш светлошћу као плаштом, и теби од јутра кличем: просветли и моју помрачену душу Христе, једини милостиви.

Стекавши непорочан и чист живот, ти си се дивни пророче Науме удостојио дејства и просвећења Светим Духом.

Своје си тело разуму као господару покорио, а усрдно узношење си срце ставио, и зато си јављање богооткривења добио.

Изнад свих видивих почести су они који су даром пророштва почаствовани, јер се њима јавља Свети Дух и Господ преблаг.

Богородичан: Чак ни духови небески не могу тебе Богомати достојно опевати, јер си родила Створитеља, о којем небеске силе певају.

Песма 6.

Ирмос: Неистовствујушчејесја буреју..

Укроти море мојих страсти, Владико Христе, јер ме захватила бура душегубна, и изведи из пропасти душу моју, јер си милосрдан.

Верни су постали храм божанске благодати и њено станиште пречисто, зато надразумна богојављања опевајмо.

Примивши незалазну зору Божанскога Духа, и стекавши разум обожен, пророк поучава све ка певању побожних песама.

Богородичан: Духовне силе увек славе тебе, и сва поколења народа, као Родитељку Бога, благословена Свенепорочна.

Кондак: глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси..

Духом је просвећено твоје чисто срце, и постао си светло станиште пророштва, јер си као садашњост гледао далеке истине, и због тога те славимо славни пророче Науме.

Песма 7.

Ирмос: Превозносимиј отцев Господ..

ДАН 1.

Најузвишенији Господ отаца наших, пламен је угасио а децу је оросио, која су сложено певала: ти си Боже благословен.

Имамо те као боговидиоца и начелника хора пророка, зато те часно славимо и у песмама свето певамо: Боже благословен си.

Стекли смо те као свиралу Духом покретану и као фрулу богонадахнуту, зато те призивамо за свог заступника, у песмама певајући: Боже благословен си.

Господ те је овенчао, дивни пророче, и дао ти благодат да предсказујеш будућност, а ми сви њему у песмама певамо: Боже благословен си.

Богородичан: Пророк те је видео као непролазне двери, Дјево Пречиста, кроз које је Једини прошао; њему сви у песмама певамо: Боже благословен си.

Песма 8.

Ирмос: Тебје вседетељу в пешчи отроци..

Теби су Творче свега дечаци у пећи певали, као хор целог света: сва дела о Господу појте и величајте га у све векове.

Обожен си пророче духовним зраком Стваралачке Тројице, па овако певаш радосно: сва дела певајте Господу и величајте га у све векове.

Твој свети спомен дивни пророче, побожно славимо и певамо: сва дела певајте Господу и величајте га у све векове.

Богородичан: Укрепи Пречиста Дјево моју душу ослабљену гресима и страстима, да бих опевао Рођеног из тебе и Најславнијег у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Исаије ликуј, дјева имје..

Исаијо ликуј јер Дјева носи у себи и рађа сина Емануила, Бога а и Човека, Исток му је име; њега величамо а Дјеву блаженом називамо.

На земљи си заиста равноангелни живот имао, и сада се на небесима радујеш са хоровима ангела, у близини Трисјајне светлости; њоме се ситиш, па зато погледај и на твоје појце.

Тебе блажени приводимо Богу за молитвеника целог света, зато се моли усрдно пророче, јер имаш смелост, да подари вернима најлепше непролазно, вечно избављење.

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Богородичан: Ти си родила Бога, двоструког природом, зато те верни богонадахнуто називамо Пречистом Богородицом, потпуно истинитим називом, и проповедамо свето Рађање Пресвета Богоневесто.

Светилен дана.

На стиховње из Октоиха.

Децембра месеца 2. дан

**Спомен светог пророка Авакума;
Спомен светог младог цара Уроша;
Спомен преподобног Јоаникија Девичког.
(њине службе писане иза службе пророка)**

На Господи воззвах.. стихире пророка, глас 4.

Подобна: Јако добља..

Авакум чудни, примио је зрак Духа и постао сав обожен, осудио је неверје и неправедно суђење, указао је на нарав и праведност Христа Владике, јер је богољубивом и усрдном вером био разгорео и тако принуђен.

Стојећи на божанској стражи, свети Авакум чуо је неизрециву тајну о твојем доласку ка нама Христе, и јавно проповедао о теби, и предвидео премудре апостоле твоје, који су као коњи замутили море разних народа.

Због твога Господа и Спаситеља се радујеш и веселиш, богоречити и славни, и од њега си примио сјајни зрак и светлом боготворним си духовно просвећен, зато твојим молитвама избави од невоља и искушења све који твој општи спомен и празник са вером служе.

**Ине стихире Богородици, глас и подобан тај исти.
(Ако је „Алилуја“ онда се ове стихире певају испред)**

Кишом Духа Светога ороси Пречиста, моје помисли, јер си родила Христа као неизмерну кап, а он је безакоња нас на земљи милосрдно опрао, зато по твојој молитви, нека исуши извор мојих страсти и удостоји ме потока сладости и непролазног жиота.

Одбачен сам под земљу и усмрћен гресима и душевним и телесним, зато ме је покрила тама очајања, али ти ме сада подигни ка животу непролазном, и поведи ме путем ка отаџбини на небеској висини, где је песма чиста и празнична, и где је Христе светлост лица твога.

Ти си Бога несместивог у твоје тело примила, који је постао Човек из човекољубља, и нашу природу је из тебе примио, и стварно је обожио, зато не презри мене Пречиста, него се брзо смилуј и ослободи од сваког напада и повреде од Лукавога.

Слава и сада, глас тај исти 4. и исти подобан.

Много пута обећах да ћу се покајати за моја сагрешења, али се не остављам мојих срамних и злих обичаја, зато ти вапијем, притичем и молим: ти ме Владичице избави од овог мучења и поведи путем на добро и који води ка спасењу.

Крстобогородичан, подобан тај исти:

Када је твоја Родитељка као јагње видела тебе као Јагњета и Пастира на дрвету крста, јецала је и матерински нарицала: Сине мој вољени, зашто си на дрвету крста разапет, Дуготрпељиви? Зашто су ти Речи Божија руке и ноге приковали безаконици и зашто си твоју крв излио Владико?

Тропар, глас 2.

Пророка твога Авакума успомену Господе славимо, и зато те молимо: спаси душе наше.

Канон пророка. Његов акростих је: Теби певам блажени пророче Авакуме. Дело Теофаново, глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Воспоју тебје Господи Боже мој..

Певаћу теби Господе Боже мој, јер си извео народ из египатског ропства, а потопио си кола и силу фараонову.

Научи ме Господе Боже мој да опевам твога светог пророка Авакума, и благодаћу твојом просвети Благи моје срце.

Докле Господе, говори пророк, да вапијем теби а ти ме не слушаш? Зашто си ми показао осуду безбожника?

Твој свети празник пророче славимо побожно, а ти нас твојим молитвама избави од невоља и великих несрећа.

Богородичан: Када је дошло време, Бог се Свети из тебе Богородице јавио, и Човек је постао да спасе човечанство.

Песма 3.

Ирмос: Лук силних изнеможе..

Лук насилника је изнемогао а немоћни су се опасали силом, и зато се утврдило у Господу срце моје.

Погледом уздигнутим ка Богу, и просветљен његовим светлим

ДАН 2.

сјајем, ти си боговесниче будућност унапред приказану видео.

Сваку си врлину свеблажени одржао, а свако смишљено зло си омрзнуо, и од безаконика си се праведно гнушао.

Као очишћен, ти си се дични, са љубављу обручио Духу Светоме, и тако си јасно пророковао о будућим догађајима.

Богородичан: Ти си Пречиста постала као гора врлинама осењена из које Владика као слуга дође, да ослободи човека од робовања.

Сједален, глас 4.

Подобан: Вознесијсја..

Стајао си на божанској стражи блажени, и пророчким очима си Божији долазак разумео, зато си са страхом узвикнуо Авакуме: Господе чуо сам о твоме страшном доласку, и певам ти, јер си одлучио да тело земно понесеш од Дјеве.

Слава и сада, богородичан:

Твоме од Бога светом покрову Богородице, притичем смирен и клањам се и молим те: помилуј ме Пречиста, јер ми греси стигоше преко главе, и бојим се Владичице и дрхтим због мука, зато се Пречиста помоли Сину твоме, и од греха избави ме.

Крстобогородичан, подобан тај исти.

Када је видела тебе из беспочетнога Оца рођенога, која те је на послетку телом родила, на крсту повешеног Христе, овако је нарицала: Јао мени најдражи Исусе! Зашто си ти од ангела прослављени Бог пристао, да од безаконих људи будеш сада разапнут? Опевам те Дуготрпељиви Сине.

Песма 4.

Ирмос: Твојега на земљи јављенија..

Пророк је проповедао о твоме доласку Христе Боже, и о твоме јављању на земљи, и радосно кликташе: слава сили твојој Господе.

Показао си се блистав врлинама, богонадахнути и Светлост незалазну си најавио, а ми њему сада са вером кличемо: слава сили твојој Господе.

Пресветла благодат Духа се изобилно уселила у тебе свемудри, и учинила те је пророком, јер си свима Спаситеља наговестио.

Од гласа Сведржитеља који ти се јавио, побожни те страх снашао,

о, пророче чудни, и разумевши његов промисао остао си ужаснут.

Богородичан: Кивот сведочанства је пра-слика тебе Дјево, јер си Бога-Реч са Оцем увек постојећега као Хлеб истинитог живота примила Пречиста.

Песма 5.

Ирмос: Возсијавиј свјет, и просвјетивиј..

Заблистао си светост и обасјао јутро и показао дан, слава теби, слава теби, Исусе Божији Сине.

Сада разуме света црква о подигнутом Сунцу на дрво, као што си прорекао свети Авакуме.

Стојећи на стражи својој даровити, ти си разумом пазио и долазак Господњи си угледао.

Ти си Авакуме свеблажени и мудри громогласно закликтао: радујем се и веселим Богу и Спаситељу мојем.

Богородичан: Оптерећен сам оковима мојих многих сагрешења, али ка теби притичем, спаси ме Владичице Богородице, похвало верних.

Песма 6.

Ирмос: Возопи, прообразуја погребеније..

Као прао-слика твога тридневног погребља, тако се пророк Јона у киту молио, и теби је вапио: Избави ме из пропасти, Исусе Царе вишњих сила.

Бог је са југа оваплоћен дошао, као што си прорекао, јер си од њега светло просвећен, Авакуме трипут блажени, и цео свет је светлом обасјао.

Обасјај Благи душе свих који певају теби, због молитвама Авакума светог и Богом умудреног, који је надахнуо божанским просвећењем његове помисли.

Твоје јављање и божанска сила твојих речи, богоречити, прошли су све крајеве света, јер си нам свети долазак Бога-Речи прорекао.

Богородичан: Родила си Дјево Сина јединосушног и беспочетног са вечним Оцем и Родитељем, и у времену је стварно телесан постао, како верујемо.

Кондак, глас 8.

Подобан: Взбранној..

ДАН 2.

Разгласио си целом свету да Бог долази са југа од Дјеве, Авакуме богоречити, и стојећи на божанској стражи сазнао си од светлог ангела и најавио си по свету Христово васкрсење, зато ти радосно кличемо: радуј се светла лепото пророка.

Песма 7.

Ирмос: Аврамстији иногда в Вавилоње..

У давнини Аврамови потомци у Вавилону, пламен пећи надвладаше, и у песми овако певаху: благословен си Боже отаца наших.

Надразумно си научен блажени богопознању, и пророкујеш Христа као веома сјајну свећу, па и сада кличеш: благословен си Боже отаца наших.

Заједницу Трисветлог Сјаја и незалазне славе, дао је теби Христос, јер си га прославио и кликтао: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Из поколења у поколење си постала благословена Мати и Дјева јер си надразумно оваплоћенога Бога-Реч родила, зато теби Пречиста певамо.

Песма 8.

Ирмос: Всја дјела Божија и всја..

Сва дела Божија и сва твар благословите Господа, преподобни и смирени срцем, певајте му и величајте га у све векове.

Обасјан светлом Трисунчаним, удостојен си, изузетни пророче, божанских и надприродних виђења, и кличеш величајући Бога у све векове.

Пио си из потока радости, и испунио се духовног виђења и славе пророчке, па седиш у врху заједно са светима и радосно певаш Богу у све векове.

О, свете и часне доброте пророка Авакума! Он се сада радује са небеским силама и радосно пева о Христу у векове.

Богородичан: Заиста си постала Мати Онога који је из Оца заблистао пре свих векова, и само си ти постала светија од најсветијих, зато тебе Пречисту величамо у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Рождество твоје нетљено јависја..

Рађање те није изменило, кад је Бог из твога бока дошао, и као телесан се на земљи појавио и са људима поживео, зато тебе Богородице сви величамо.

Твој спомен је блистав пророче, јер зрачиш твојим богонадахнутим речима, твојом светом науком, и пророштвима, свима који тебе славе, блажени Авакуме.

Проповедао си Господа Славе и прорекао његов долазак од Свете Дјеве, који се догодио, па си предсказано и видео, зато се весели богоблажени Авакуме.

У твој радосни дан богомудри, радују се и веселе сви пророци, у заједници твоје радости и божанске славе, зато се моли са њима да се спасу твоји певачи.

Богородичан: Кропљењем Пречиста твога милосрђа, уми нечистоту моје душе, и учини млада Дјево да непрестано лијем потоке суза, а заустави потоке мојих страсти.

Овога дана 2. децембра Служба светом цару Урошу

На малој вечерњи

Стихире, глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Мада си мучениче законито крунисан, поднео си уклоњење са земне светлости, Уроше свечасни и преблажени, не престај да се молиш Господу за нас, и да гледаш на народ твој, који слави свети спомен твој.

У своме народу си изузетан, мучениче, и радост нам дајеш данас јављањем часних твојих моштију, зато радосно славимо, а ти страдалниче моли се за нас, који славимо свети спомен твој.

Изливаш мирис угодан и пријатан, а цео свет је примио као дар твоје мошти, Уроше свечасни и вољени, и узлетео је ка љубави Христовој, зато се моли сада, прехвални, за нас који славимо свети спомен твој.

Основан на светињи, а изаткан од вишње Премудрости, утврдио се твој разум непоколебљиви, па се од претње смрти и твога убиства ниси бојао, само си веру у Бога имао, зато пред Богом стојиш у слави.

Слава, глас 5.

ДАН 2.

Данас твоје јављене мошти миришу као пролеће, и обновљена твар ликује радујући се, и гледајући данас чудо преславно, весеље се види неизрециво, због тебе Уроше свечасни и премили, па хорови певају и диве се: сили твојој слава, Човекољубче.

И сада, богородичан:

Обрадована, ти нас заступај твојим молитвама, па измоли душама нашим много милосрђа, и очишћење многих сагрешења, молимо те.

На стиховње стихире, глас 2.

Похвалама овенчајмо мученика Уроша, којег је Божија благодат овенчала: о, светитељу твојим светим молитвама победи непријатеље наше.

Стих: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Либану ће се увећати. (Пс.91,1)

У кулама мученика боравиш, јер си добар војник био на земљи, али си узлетео ка вишњем престолу.

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)

Дома земаљског си лишен, али си дом небески наследио, мучениче блажени, славни Уроше.

Слава, глас 8.

Подобан: тај исти.

Мучениче Уроше многострадални, молитвама твојих прародитеља обасјај наш разум, да пева у славу твоју.

И сада, богородичан:

Дигните се двери небеске, гледајући двери Узвишеног, који светлим зрацима обасјава Владичицу.

Тропар, глас 3.

Младићки си цветао у отачаству својем добротом преукрашен, а неправедну и превремену смрт си поднео, Уроше свечасни, царскога корена плоде слатки, ако и неузрео, у Господњу житницу си се уселио, и жалост велику си народу твојме оставио, али се моли за нас, који твој свети спомен прослављамо.

Слава и сада, богородичан.

На великој вечерњи

Блажен муж.. први антифон.

На Господи воззвах.. стихире на 8, глас 4.

Настао је данас светли спомен, и украс Србима, објављење часних твојих моштију Уроше свеблажени, на просветљење и похвалу твоме народу, јер си се дарима врлина обогатио, па се моли Господу за нас који твој спомен славимо.

Изливаш потоке исцелења свима који ти са вером прилазе, и дајеш дарове свима који те моле, заступањем прародитеља твојих, не престај да се молиш Господу за све, који твој свети спомен славе.

Твоји блиски су твоје убиство желели из зависти, али сви који су твоју смрт неправедно желели, ускоро су изгинули, а ти си заувек у рају настањен са прародитељима твојим, и ликујеш са светима.

Мада си био још неузreo, у Господњу житницу си се уселио, и жалост велику си роду своје оставио, и не знајући да те смрт чека у лов си пошао, и тамо си убиствену рану примио, многострадални Уроше.

Слава, глас 3.

У светлости светих врлина заблистао си, светлећи као сунце, и све праведне својим сјајем обасјаваш, данас се радују сви родови отечества и језика србског, због јављања твојих моштију; све си мирисом испунио а своје отечество сваком лепотом просветлио, вољом Божанског Духа све си то примио, многострадални Уроше, зато се моли за нас, који твој свети спомен славимо.

И сада, богородичан (догматик):

Како да се не дивимо рађању из тебе Бого-Човека Пречасна? Јер искуства са мушким ниси имала Најнепорочнија а родила си без оца Сина у телу, од Оца рођенога пре свих векова без матере. Никакве промене није претрпео, ни мешање нити деливање, него је суштину обе природе сачувао. Зато Мати Дјеви и Владичице, моли њега да спасе душе свих, који тебе као Богородицу православно исповедају.

Вход. Прокимен дана. Чтенија.

1. Читање из пророштва Исајиних (Глава 43, 9-12)

Тако говори Господ: Сви народи сабраше се заједно и сабраће се кнезови њихови. Ко ће јевити ово међу њима? Или оно што је од почетка, ко ће вам учинити да чујете? Нека доведу сведоке своје, и нека се оправдају, и да чују, и нека кажу истину. Бићете ми сведоци, и Ја сам сведок, говори Господ Бог, и Слугу којег изабрх, да познате и поверујете

ми, и разумете, да Ја јесам. Пре Мене не беше другог бога, и после Мене неће бити. Ја сам Бог, и нема другог осим Мене, спасавајућег. Ја објавих и спасох, понизих, и не беће међу вама туђега бога. Ви сте ми сведоци, и Ја сам Господ Бог. Од почетка Ја јесам, и нема ко ће се из руке моје избавити. Учинићу, и ко ће то отклонити? Тако говори Господ Бог, Који вас избавља, Свети Израилљев.

2. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 3, 1-9)

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свепалницу прими их. и у време посете њиихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета Његова у изабранима Његовим.

3. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 5, 15 – 2 и 6, 1 – 3)

Праведни ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом Својом заштитити их. Узеће за свеоружије ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност (=светост); поштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике: полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, полетеће на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата Господа власт, и моћ од Вишњега.

На литији стихира храма и светога, глас 1.

Веселем се данас црква Божија одева, због јављања твојих моштију, а српске земље се радују због твога светог празника; они који су твоју смрт желели, стидом и срамом су се испунили, док се ти рајском храном храниш, Уроше свеблажени.

Прародитељи твоји молбу чине Господу, да се и у наше време обнови вера народа твог, на похвалу и просветљење наше, и на обличење твојих душмана, а на славу и похвалу теби Уроше преблажени, зато се моли да се спасу душе наше.

Стазом тесном си ишао, и у ширину раја си достигао, народ свој си чудесним делима просветио, и све под сунцем обасјао, и даром исцелења се обогатио, Уроше достоблажени.

Ти си превремену смрт поднео, јер су твоји противници из зависти твоју смрт желели, и мада си невин, они су неправедну смрт теби ковали, зато су они у тами и мраку, док ти са прародитељима у царству Божијем боравиш, Уроше дични.

Ето, данас се велико светило српскоме роду јавило, и црква која је потпуно опустела, опет се Божијом вољом обнавља, на похвалу твоју Уроше преблажени, а ти се моли за нас, који твој свети празник славимо.

Слава, глас 5.

Весели се и ликуј цркви Божије Матере, јер се теби на дар цар Урош приноси, објављењем часних моштију својих, и збор анђелски се весели. Са њима се непрестано моли Христу за нас, да се избавимо од невоља, прослављачи пречасног и светлоносног твога имена, многострадални Уроше преблажени.

И сада, богородичан:

Радуј се Мати Христа Бога, и моли Њега кога си родила, да подари опроштај сагрешења свима који са вером теби певају.

На стиховње стихире, глас 2.

Подобан: Јегда от древа..

Са надземаљским чиновима сада боравиш, јер си са небеса примио богопознање, а ми ти молбене гласе узносимо: Прени народ свој, и за нас се моли увек, да сачувани будемо, дични Уроше.

Стих: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Либану ће се увећати. (Пс.91,1)

Светлошћу богопознања блисташ, јер си красоте света презрео, и

ДАН 2.

у крилу Авраама почиваш, зато не презри нас твоје молитеље, многострадални и незаборавни свечасни Уроше.

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)

Истинитим венцем си овенчан, и царску круну си стекао, и дивни венац лепоте си примио дични, зато не презри блажени певаче који те славе, јер са ангелима стојиш у слави.

Слава, глас 6.

Духовним очима гледајући, чудесни, са ангелима у заједници боравиш, и просвећујеш све који са вером прилазе твојем светом кивоту, јер си се угледао на прародитеље своје, и нарочит си међу својим врсницима постао, врлинама и знањем си све задивио, многострадални Уроше премили, моли се да се спасу душе наше.

И сада, богородичан:

Имаш код Сина твога као Родитељка материнску смелост, Пречиста, помози нам и наше молитве не презри, јер само тебе Владичице имамо као заступницу за очишћење.

На благосиљању хлебова

Тропар, глас 3.

Младићки си цветао у отачаству својем добротом преукрашен, а неправедну и превремену смрт си поднео, Уроше свечасни, царскога корена плоде слатки, ако и неузreo, у Господњу житницу си се уселио, и жалост велику си народу твојем оставио, али се моли за нас, који твој свети спомен прослављамо. (два пута)

И Богородице Дјево.. (једанпут)

Глас 1.

Царском круном беше овенчана глава твоја, за страдања твоја награду си данас примио, у цркви Пречисте Богородице јављају се часне и свете мошти твоје, патње од болесних одгониш, и цару после мучења чудотвориш, ваистину чудо је преславно: Гле, кости наге истачу исцељење. Зато слава јединоме Саздатељу Богу, слава њему, јер те на царство овенчао, слава њему, јер кроз тебе чини свима исцељења.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар светoга (два пута)

Слава и сада.. богородичан: Тја ходатајствовавшују..

Теби заступници рода нашега појимо Бгородице Дјево, тело је од тебе примио Син твој и Бог наш, на крсту је примио страдање и избавио нас од пропасти, као Човекољубац.

После првог стихословија, сједален, глас 5.

Духовним очима предвидевши будућност, по саветима матере си поживео, и цркве си подигао на похвалу прародиреља својих и у славу Пречисте Богоматере, чијим молитвама, Христе, помилуј нас. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Кишом Духа Светога, Пречиста, ороси моје помисли, јер си родила као кап неизмерну Христа, па осуши извор мојих страсти, и твојим молитвама напој ме из потока живота.

После другог стихословија, сједален, глас 3.

Красан беше по изгледу свога животу, још краснији си се показао после смрти своје, откривењем часних моштију твојих, све присутне си задивио, многострадални Уроше свеблажени. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Под земљу сам бачен због греха, и усмрћен сам душевним страдањем, зато сам и тамом очајања покривен, али ти ме подигни сада ка покајању и спаси ме, јер ти можеш све што желиш.

После Полијелеја, сједален, глас 8.

Подобан: Премудростију..

Када су те земљске светлости лишили, тада је тело твоје однесено у храм Уснућа Пречисте, и сакрише га тајно унутра у гробницу, где се божанске службе врше, и нико за то није знао сем манастирског настојатеља, докле год Бог не учини да те објави, а душмани твоји стидом испуњени ускоро скончаше, док си ти на рајској храни, многострадални Уроше свеблажени, зато моли Христа Бога, да подари опроштење грехова свима који са љубављу славе свети спомен твој. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Ја бедник сам упао у дубину многих сагрешења због моје лењости, немара, и незнања, и спопало ме је сада очајање, али ти ми буди помоћ и утеха, Пречиста, и усмери ме ка очишћењу и дај ми спасење, тебе молим и умољавам те, и клањам се, и са вером ти кличем, да не останем до краја радост Лажљивоме.

ДАН 2.

Степена, први антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4.: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.115,6)

Стих: Шта ћу узвратити Господу за све што ми је дао? (Пс.115,3)
Све што дише..

Еванђеље по Луки, зачало 106.: Рече Господ својим ученицима: чувајте се од људи јер ће дигнути на вас руке своје..

После 50. псалма

Стихира, глас 6.

Уроше дивни, за божанским миром си жудео, а завишћу си лишен светлости земаљске и превремену си смрт примио, венцем врлина се овенчао, и са надземаљским хорovima се радујеш, код Господа пред којим стојиш са преподобним Симеоном и Савом првосвештеним, као вечити посредник и молитвеник за душе наше.

Канон Богородици са Ирмосем на 6 и светога Уроша на 8.

Канон цару-мученику има овај акростих: Ја недостојни Пајсије певам теби блажени Уроше. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Отверзу уста моја..

Отворићу уста моја и испунићу се Духа, и излићу песму Царици Матери, и светло ћу славити и певати о њеним чудесима.

Већ из младости се ниси дружио са греховним жељама, зато си постао вреднији од злата, јер си из корена благородна никао, блажени.

Мада ти је Вукашин пакостио, али ти си једнак са твојим прародитељима постао, и делима и речима си се на њих угледао, па си као звезда блажени заблистао.

Прошао си сенке Старога Завета, Уроше, и по путу небеском си се радосно успео, па стојиш пред Тројицом, због тога твој спомен славиМО.

Богородичан: Тебе је нашао као да си јагње усред трња, и као пристаниште без валова, и ка Богу водитељку моћну, Мати и Дјево, Владичице.

Катавасија: Христос раждајетсја..

Песма 3.

Ирмос: Твоја пјеснословци..

Ти си Богородице живи и обилни извор спасења, и зато хор твојих певача око себе сакупи, и духовно утврди, у божанској слави твојој, и венаца славе их удостоји.

Постао си као прекрасни цвет из племенитог семена, а после живота си пројавио своје свете моштију, на похвалу роду своме, Уроше свеблажени.

Још од рођења показао си се као добри изданак, сваким видом лепих врлина, угледајући се својим прародитељима, јер си једне цркве подигао, а друге обнављао.

Одмах и свуда где се песме о Богу певају, прочуло се име твоје јављањем твојих светих моштију, многострадални Уроше свемудри, а ти погледај на нас.

Богородичан: Радуј се Чиста Дјево, и не заборави нас који ти се молимо, а када смо у туги и невољи, излиј твоју милост на нас Владичице који ти се молимо.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости прес..

Ти си премудри био достојан и именом и делом својих родитеља на које си се угледао, и народ свој обнављаш, јер Бог који те је за живота прославио и после смрти те је прославио на похвалу народу твоме, многострадални и преблажени Уроше свечасни, а ти моли Христа Бога да подари опроштење грехова свима, који са љубављу славе свети спомен твој. **(два пута)**

Слава и сада, богородичан:

Опевајмо њу као небеске двери и кивот, као пресвету гору, као светли облак, као неосагориву купину, као духовни рај, Еве позивање, и целог света ризницу, јер се у њој извршило спасење света, и опроштај старих сагрешења, зато јој певајмо: моли се Сину твоме, да дарује опроштај сагрешења свима, који се побожно клањају твоме пресветом Породу.

Песма 4.

Ирмос: Сједјај во славје..

Седећи у слави и на престолу божанства, и облаку лаком, дође Исус најсветији и непропадиви, да спасе све који му кличу: слава Христе сили твојој.

ДАН 2.

Неизрецива су твоја чудотворства која чиниш у наше време, свемудри Уроше, зато не заборави род свој, и помилуј нас молиоце твоје.

Од почетка си у беспочетног Бога-Реч веровао, и био си у родитеља јединац, и царском круном су те украсили, у славу и похвалу рода твога.

Ко може испричати твоје врлине и доброте? Задивио си све који прилазе гробници моштију твојих, јер си вером превазишао многе.

Богородичан: Похвале теби изливам Пречиста Владичице, а ти не заборави нас, него се моли за нас ка Рођеноме из тебе, да због тебе спасе душе наше.

Песма 5.

Ирмос: Ужасошасја всјаческаја..

Све је у страху од божанске славе твоје, а ти си неискусобрачна Дјево, имала у себи над свима Бога, и родила си надвременог Сина, и свима који ти певају мир си подарила.

О, неправедне ли и превремене смрти коју си поднео, Уроше свечасни! Али зато боравиш горе у радости са зборовима избраних.

Врлинском стазом отаца си ишао, и чудесима си род свој задивио, а гроб твој исцељења даје, блажени Уроше.

Твој спомен данас весељем све испуњава, па дивећи се говоре: Слава милосрђу твојему, Христе Царе, што даде нама ово украшење.

Богородичан: Ти си свима Помоћница, и хришћанима искрена Заступница, и Покровитељка, и спасење душа наших.

Песма 6.

Ирмос: Божественноје сије..

Ходите побожни да ово божанско и најчасније празновање Богоматере славимо, па рукама запљескајмо, и из ње рођенога Бога прославимо.

Као племенити изданак си заблистао, а мудрошћу и разумом си све превазишао; превремену смрт си поднео, и венцем мученичким се овенчао.

Твојим јављањем се српске земље радују, и народ свој си твојим јављањем у наше време просветлио, зато не заборави и нас који ти се молимо.

Изведи нас на стазу спасења, да њоме ходимо и увек те славимо, и спомен твој служимо у часном храму твојем, и богоугодно поживимо. **Богородичан:** Пречиста Дјево, Мати Исуса Христа, помилуј и спаси све који ти са вером притичемо, јер се кроз тебе у Бога уздамо.

Кондак, глас 6.

Подобан: Рукописаннаго..

Постао си као прекрасни цвет племенитог изданка, Уроше свечасни, али те је убила завист твојих блиских, Божијим Духом си просветљен, и од светородног племена постао си светитељ; мученичким венцем си овенчан, и боравиш у небеској палати, па се моли за нас, светитељу, јер са љубављу твој спомен славимо.

Икос:

Ко је достојан уста да отвори или језик да покрене и да похвали Богом хваљенога? Јер мада је много времена у блату земном провео, од Христа Спаса је венац примио и даровима исцељења се обогатио, јер се као частан страдалник показао и зато је дар исцељења примио, и приноси мољење Доброчинитељу, јер је славу примио са небеса, и венац лепоте.

Песма 7.

Ирмос: Не послужиша..

Богомудра деца не послужише твари више него Створитељу, па опасност од огња храбро савладаше, и певаху радујући се: најопеванији Господе и Боже отаца благословен си.

Зар си твоју обитељ заборавио? Прени се на силом прародитеља својих, измоли помоћ од Господа ради заступања твоје обитељи, да појемо: Боже отаца наших, благословен јеси.

Поштујемо мошти твоје и клањамо се, јер исцељење дајеш свима који им са вером прилазе, зато подари миран живот нама и у обитељи твојој, јер певамо: Боже отаца наших, благословен јеси.

Као дечак био си небеског обиталишта штићеник, и свим добротама украшен, а они што су желели да ти смртну рану задају, са стидом су испуњени, а ти си из овог живота отишао, па кличеш: Боже отаца наших, благословен јеси.

Богородичан: Сунце које је из твога тела заблистало Владичице, светлим зрацима сву земљу обасјава, њиме и нас просвети ради твоје

ДАН 2.

милости, јер кличемо: најопеванији Господе и Боже отаца наших, благословен си.

Песма 8.

Ирмос: Отроки благочестивија..

Побожну децу у пећи, спасао је Рођени од Дјеве, то бејаше тада пра-слика, а сада стварност, и сву васељену позива да ти пева: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Тебе што јуначки поживе у отечеству твоме, слави те народ и са весељем ти кличе, и диви се твоме прослављењу па говоре: Боже отаца наших, благословен јеси.

Троструко исплетен венац си примио од вишњег Дародавца, и наклоњен си твојој обитељи, и целу цркву си просветлио молитвама твојим, па кличе: Благословите, сва дела Господња Господа.

Променио си твоју пропадиву природу, и у вечне обитељи си ушао блажени, и пресветим животом си својим прародитељима следовао па кличеш: Боже отаца наших, благословен јеси.

Богородичан: Умоли Дјево Господа да ми подари добар крај живота, и да се избавим вечних мука које ме чекају, па да ти певам Благословена у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Всјак земнородниј..

Свако на земљи рођени нека се радује Духом просвећен, и нека празнује бестелесних бића свет, славећи свети празник Богоматере, и нека кличу: радуј се најблаженија Богородице Пречиста и Увекдјево.

Постао си блажени Уроше пресветло и божанско обиталиште, зато погледај на народ свој, и од невоља и беда га избављај, да те непрестано величамо.

За православље си ревновао, а злу лаж си искоренио; на своје прародитеље си се угледао, и чудесима си задивио све који су видели твоја преславна чудеса, блажени.

Желео си да се угледаш на блаженог Симеона и светитеља Саву, и остале из твога рода који су свето поживели, и тога те Велики Дародавац није лишио, Уроше свечасни.

Богородичан: Прими овај наш мали принос, о, Свенепорочна Госпођо

Владичице, мада од недостојних уста теби приносимо ово молење, прими га и не одбаци, Свенепорочна Владичице.

Светилен

Подобан: Небо звјездами..

Садашњу славу си презрео, а вишњу славу си стекао, и земаљским си небеско наследио, па стојиш пред Владиком, зато се моли за нас Господу.

(два пута)

Богородичан:

Једина Чиста и Нескверна, избави мене окаљаног сваким падовима у зло, и страшне муке и таме највеће.

На хвалитним стихире на 4, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Вишња Сила те је умудрила, те си све земаљско презрео, а разум си ка Господу узнео, Уроше свечесни, на отечество твоје гледај, и обитељ твоју не заборави, и подари просветљење свима, који славе твој свети спомен.

Од рода светла био си блажени, и као ружа си процветао у цркви, и као палма висока мирисом си све испунио; лаж јереси си невидивом силом разорио; зато и нас не заборави који ти се молимо, Урошу свечесни.

Ходио си стазом отаца, и блажени живот си достигао; на прародитеље си се угледао сваким добрим делом, за свога живота си цркве подизао, а оне твојих прародитеља си обнављао, и после смрти си своју цркву моштима замирисао, и чудесима је задивио, Уроше дични и свечасни.

Вере твоје темељ се није поколебао, јер си тврђи од дијаманта постао, и мада ниси доспео до пуног узраста, ипак си постао пун Духа Светог и благодати; диве се многи гледајући твоје мошти красне и цркву своју јер си је разним мирисима просветлио, свечасни и преблажени.

Слава, глас 4.

Данас настаде светли спомен твој, Уроше блажени, а још светлији празник наилази, јер Христос иде да се у Витлејему роди, целом свету он радост дарује, а твоја изненадна и превремена смрт је српским земљама жалост велика и неутешно ридање, и сада блажени и дивни не престај да се молиш, јер са војскама мученика боравиш и код

ДАН 2.

престола Свете Тројице предстојиш са прародитељима својим, и свој народ помињи, јер са љубављу служи твој свети спомен.

И сада, богородичан:

Тебе имамо Богородице као уздање и заступање, и зато се навале демона не бојимо, јер ти спасаваш душе наше.

Велико славословље и отпуст.

На литургији

Блажена од канона светога, Песма 3. и 6.

Прокимен, глас 7: Обрадоваће се праведник Господу, и уздаће се у њега. (Пс.63,11)

Стих: Услиши Боже глас мој када ти се молим. (Пс.63,2)

Апостол Тимотеју, зачало 295.

Алилуја, глас 4: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Либану ће се увећати. (Пс.91,13)

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)

Еванђеље по Луки, зачало 63.

Причаштен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Овога месеца децембра 2. дан

Служба преподобном оцу нашем Јоаникију Девичком

На малој вечерњи

На Господи воззвах..стихире, глас 4.

Подобан: Дал јеси..

Заблистао је, преподобни оче, твој свети празник као најсветлије сунце, блистајући зрацима твојих врлинских дела, свеблажени, па обасјава срца верника светлошћу твојих чудеса, зато дакле празнујемо радосно и верно славимо свепразничну твоју успомену. **(два пута)**

Свет си омрзнуо оче преподобни, а постом и молитвама си висини небеској узлетео, светилом својим на земљи људе обасјаваш, а са анђелима на небесима ликујеш, зато те молимо, преподобни, да за нас

који са вером твојим моштима свагда прилазимо, умолиш Христа, да нам дарује опроштење грехова.

Страсти телесне си уздржањем умртно, а усрдним молитвама си змију лажљиву у води твојих суза оче удавио, и Богу си више од многих угодио, дивни Јоаникије преподобни, стога те је својом благодаћу украсио Творац света и Спас душа наших.

Слава, глас 8.

Преподобни и блажени оче Јоаникије, дању и ноћу си о заповестима Божијим разишљао и њих си сачувао, па си дом Свете Тројице постао, коју моли непрестано, преподобни оче, да се спасу душе наше.

И сада:

Владичице прими молитве твојих служитеља и избави нас од сваке невоље и туге.

На стиховње стихире, глас 2.

Показао се јеси од матерњих пелена освештан, богоносни Јоаникије, и постао си сасуд Пресветога Духа.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.116,15)

Лаж лукавих демона си посрамио, оче Јоаникије, и крсном силом си пројавио славу Христову.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома. (Пс.111,1)

Носећи у руци својој крст Господњи, њиме си демонске маштарије уништио, због тога ти и ми сложено кличемо: радуј се, оче наш Јоаникије.

Слава и сада:

Владичице блага, преблагословена и најнепорочнија, Пречиста млада Дјево, заштитинице рода хришћанскога, сви те усрдно молимо: милостиво пружи твоје свете руке ка Сину твоме и увек га моли, да спасе душе наше.

Тропар глас 1

Просветио си се постом, молитвама и божанском благодаћу, и обасјао све крајеве света светло и побожно. Од Бога си примио дар чудеса, да лечиш болести, а зле духове изгониш из људи, који са вером притичу ка твојим светим моштима, свети оче наш Јоаникије: слава Ономе који ти је дао благодат, слава Њему који те је укрепио, слава Њему који кроз тебе свима дарује исцелења.

На великој вечерњи

Блажен муж.. први антифон.

На Господи возвах.. стихире на 8,

Глас 8. Подобан: О преславнаго чудесе...

Оче Јоаникије преподобни, заиста си увек у грлу похвале Богу носио, размишљајући о најделотворнијим богонадахнутим речима, свемудри, и оботатио си се добротом која из њих извире и постао блажен, па си тако намере свих демона низвргао.

Оче Јоаникије преславни, изворима суза си душу очистио, а свеноћним стајањима си Бога умилостивио, окрилатио се јеси љубављу к њему, блажени, и сада се достојно наслађујеш красота, и непрестано радујеш са твојим саподвижницима, богомудри и преподобни оче.

Оче Јоаникије преподобни, вером у Бога си разум окрилатио, и пролазну светску смутњу си омрзнуо и крст свој си узео, па си за Свевидећим пошао, а силом Божанскога Духа и вежбањем у подвизима си своје необузвано тело души покорио.

Оче Јоаникије, твоје живљење беше узорно, и вера ваистину православна, јер си кроз дела веома велика виђења достигао, и обиталиште Премудрости си постао, славећи Христа у две природе од Тројице, кога моли за душе наше.

Подобан, глас 5.

Радуј се преподобни испосниче, светитељу богомудри и оче наш, од Бога вољени, у свету си твој живот свето провео, Духом божаственим си оживео да замиришиш наша срца, душе и тела, и да тако земне страсти прогонимо и ка небесима усходимо, гледајући Христа којим се спасавамо.

Радуј се оче, јер си светско омрзнуо, а иночки живот веома заволео, сабеседник ангела си постао, и у целом свету као светило много светло, и као звезда на небесима сијаш чудесима, зато се моли Господу за све нас, служитеље светог спомена твога.

Радуј се, светитељу славни, јер си се од светског метежа и немира удаљио, и ка Христовој тишини си притекао, богомудри, и виђењима божанских дела и изобилним сјајем си се ваистину обогатио, па на верне пазиш, и блисташ им узорним животом.

Телесне прохтеве и страсти си чудотворче уздама уздржања победио, и пример бестелесног живота си на земљи постао, све жеље телесне си души покорио, зато сада у небеским насељима боравиш, и молиш се за душе наше.

Слава, глас 5.

Преподобни оче, када си глас јеванђеља Господњег чуо, свет си оставио, богатство и славу ни за што ниси сматрао, и зато си свима повикао: Љубите Бога и наћи ћете благодат, ништа не цените изнад љубави његове, да када дође у слави својој нађете спокој са свима светима, чијим молитвама, Христе, сачувај и спаси душе наше.

И сада, богородичан (догматик):

У Црвеном Мору беше некада описана слика неискусобрачне невесте: тамо Мојсеј разделитељ воде а овде Гаврило слуга чудеса, онда дубину пређе неоквашено Израилъ, а сада Христа роди бесемено Дјева; море по проласку Израилъа остаде непроходно а Непорочна по рађању Емануила остаде непромењена. Ти који јеси остао си исти и људима се појавио као Човек Боже, смилуј се на нас.

Вход. Прокимен дана. Чтенија

1. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 3, 1-9)

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свепалницу прими их. и у време посете њиихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета Његова у изабранима Његовим.

2. Читање из Премудрости Соломонови (Глава 5,15–2 и 6,1 –3)

Праведни ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом Својом заштитити их. Узеће за свеоружије ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност (=светост); поштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике: полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, полетеће на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће

ДАН 2.

на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата Господа власт, и моћ од Вишњега.

3. Читање из Премудрости Соломонових (глава 4, 7 – 15)

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у многолетности, нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. Праведник благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лажне обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури да изађе из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета Његова у преподобнима Његовим.

На литији

Стихире светога, глас 2.

Којим похвалним песмама да славимо светитеља Јоаникија, постника украситеља, преподобних помоћника, светило свештеника и похвалу инока? Он је Цркве своје непоколебљиво утврђење и лекар од сваке болести; његовим молитвама, Господе, спаси душе наше.

Којим духовним венцима да овенчамо Јоаникија, љубитеља светога живота, небескога ученика, уздигнутог божанским крилима до боговиђења? Он је необориви стуб смирења, непоколебива стена расуђивања, красне нарави, лепота светиње, и непрестано се моли Христу за чеда своја.

Којим песмама да опевамо Јоаникија, украшеног делима и благодаћу изобилнога? Он је равноангелског живота, утврђење вере, исцелитељ болести, прогонитељ демона, и брзи помоћник свима правовернима.

Слава, глас 4.

Приђите сви, празникољубци, прославимо спомен светитеља Христовог Јоаникија, јер ако је од нас и узлетео, он невидљиво са нама стоји и преподобне руке своје пружа за нас Господу, притецимо, дакле,

и поклонимо се гробници моштију светих његових, и клањајући се молимо, да својим светим молитвама мир измоли чедима својим, и душама њиховим велику милост.

И сада, богородичан:

Као свенепорочна Невеста Творца, и као неискусомужна мати, ти си станиште Избавитеља и Утешитеља, зато похитај да ме избавиш од демонских зала, и преобрати огреховљено тело моје у светло станиште врлина, и твојим молитвама одагнај облак страсти мојих, и удостоји ме заједнице на небеским висинама, у незалазној Светлости.

На стиховње стихире, глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Светим врлинама си изнад небеског свода узлетео, преблажени оче, и зашао си у сенку, где си ваистину, а не у загонеткама, примио сјај Божије благодати, преподобни.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.116,15)

Врлинама си душу и разум просветио, и на небеса се преставио, у Христово царство, Јаникије блажени, приносећи њему руковети труда свога, постао си светило међу посницима, и наслађујеш се непролазном храном.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома. (Пс.111,1)

Преподобни оче, сна ниси дао својим очима ни веђама својим дремања, докле год душу и тело од страсти ниси ослободио, и себе за станиште Духа припремио, јер је Христос са Оцем дошао, и обитељ у теби сатворио; ти си био служитељ једнобитне Тројице, великопроповедниче Јоаникије, зато се моли за душе наше.

Слава, глас 2.

Прославимо Јоаникија, као на земљи ангела и на небесима човека Божијега, као украс целог света, наслађење добрима, похвалу испосничких врлина, јер је засађен у дому Божијем и процветао правдом, и као кедар у пустињи, тако је умножио Христових оваца разумно стадо, свето и праведно.

И сада, богородичан.

На благосиљању хлебова,

Тропар светом два пута, глас 1.

Просветио си се постом, молитвама и божанском благодаћу, и обасјао све крајеве света светло и побожно. Од Бога си примио дар

ДАН 2.

чудеса, да лечиш болести, а зле духове изгониш из људи, који са вером притичу ка твојим светим моштима, свети оче наш Јоаникије: слава Ономе који ти је дао благодат, слава Њему који те је укрепио, слава Њему који кроз тебе свима дарује исцелења.

И Богородице Дјево... (једанпут) и остало по реду до краја.

На јутрењи

После првог стихословија, сједални глас 8.

Подобан: Премудрости...

Постао си преподобни многосветла звезда иноцима, и лествица учвршћена, и врхунац уздржања, пресветло огледало расуђивања; ти стојиш пред Богом, па измоли преблажени оче опроштај сагрешења твојим служитељима, који радосно славе спомен твој.

Слава и сада:

Упути нас на пут покајања, и увек нас са злих беспућа уклањај, мада гневимо преблагот Господа, ипак моли Неискусобрачна и благословена Маријо, да се сви спасемо који твоју утеху чекамо.

После првог стихословија, сједални глас 8.

Подобан: Премудрости...

Светом жељом за бесмртности обузет, оче Јоаникије, ти си крст на раме узео у пећине и пустиње се уселио, и тамо си Господу усрдно послужио; стога смо те стекли као топлог молитвеника код Господа.

Слава и сада:

Божанско насеље постала си Бога-Речи, једина Пречиста Дјево, јер си чистотом и ангеле превазишла, зато ме твојим молитвама очисти, јер сам укаљан телесним гресима.

После Полијелеја

Величање: Величамо те, преподобни оче Јоаникије, и славимо твој свети спомен; наставниче монаха и саговорниче ангела.

Псалам избрани: Терпја потерпјех Господа..

После Полијелеја

Сједален, глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Прославимо Јоаникија, као на земљи ангела и на небесима човека Божијега, као украс целог света, наслађење добрима, похвалу

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

испосничких врлина, јер је засађен у дому Божијем и процветао правдом, и као кедар у пустињи, тако је умножио Христових оваца разумно стадо, свето и праведно, па му сви ускликнимо: преподобни, моли се за нас, који са љубављу славимо спомен твој.

Слава и сада:

Зачудио се Јосиф видевши нешто надприродно, и схватио је да је твоје бесемено рађање Богородице као роса на руну, као купина несагорива и као палица Аронова процвала, а сведочаше и обручник твој и заштитник и свештеницима је узвикнуо: Дјева рађа и после рађања као Дјева опет остаје.

Степена 1. антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4.: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.116,15)

Стих: Шта ћу узвратити Господу за све што ми је дао? (Пс.115,3)

Све што дише..

Еванђеље по Матеју, зачало 43.

После 50. псалма

Стихира самогласна, глас 6.

Гора је постала налик небесима, примајући светилник који у пустињи гораше, оца Јоаникија, као мати младенца и старањем очинским, а ти си, преподобни оче, као орао светим Духом прелетео горе и Девичке пећине, и својом дивном душом просветљујеш верне који притичу часној гробници твојој, и са весељем певају: моли се са Богородицом за спасење душа наших.

Канон Ваведења, са Ирмосом на 6.

и канон преподобном оцу Јоаникију на 8, глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Во глубиње постла..

Као што је у давнини сву, веома наоружану фараонову војну силу, послао у дубину, тако је оваплоћени Бог-Реч истребио зло греха целог света, најславнији Господ се славно прославио.

Вечном и Трисветлом светлошћу си сада обасјан, и са анђелима, као другим светлостима, предстојиш сав светао, зато одагнај са срца мојега омрачење, оче Јоаникије, и дај нам углед светлог живљења твојега.

Стекао си усађену у твојој души жељу за непролазном Христовом

ДАН 2.

красотом, и све чувствено си, блажени, занемарио као пропадиво и пролазно, и многим подвизима си жељено добио.

Велики Божији промисао те је већ од утробе посветио, и као сасуд угодан Духу Светоме те учинио за његово блистање, јер си од младости био ограђен страхом побожним.

С небеса си примио изобилно дарове Духа Пресветог, оче Јоаникије, зато ми подари реч да отворим уста своја, и да опевам равноангелско живљење твоје.

Слава: Запаљен љубављу ка Владики, све си земно оставио, и крст свој си на раме узео, и за Владиком си пошао, и тако се преподобни чудесима и знамењима прославио.

И сада: Чувши речи архистратига Гаврила Непорочна, на тебе је наишао Дух Свети, па си зачала и родила Сина, са Оцем беспочетнога.

Песма 3.

Ирмос: На камени мја вјери утврдив..

Утврдио си ме на камену вере, и охрабрио си моја уста да говоре против мојих непријатеља, и развеселио си мој дух да пева: нема светог као што си ти Боже наш, и нема никог праведнијег од тебе.

Твоја будна душа је видела очима разума сву сујету света, па си одбацио сву светску красоту, а сиротињи си имовину своју раздао, јер си непокрадиво имање желео.

Чуо си божанске заповести и у ћутању си провео све време живота својега, и сматран си као безвредан у отачаству своме, и био понизан, а хранио си се жељом небеске славе.

Окрнуо си плећа своја светској красоти, и подигао си очи своје на горе, чекајући отуда помоћ Божију, и са Горе Свете је Господ тебе чуо, и својим те чудесима прославио.

Велику помоћ са висине и просветљен разум си стекао, и поживео си на земљи равноангелски, зато си Јоаникије извор чудеса постао.

Слава: Као дрво, оче, засађено крај извора вода, процветао си као кедар на Ливану, и умножио се светим врлинама, преподобни, и осењујеш бедне, врућином искушења спаљиване.

И сада: Духови и умови небески са страхом и свето обасјавају Јаковљеву усходећу и силазећу лествицу, као твој предзнак млада Дјево и чудно Рођеног из тебе, јер до небеса досежу.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

У наше време си постао врсник монаха, мудри, и следбеник Антонија, блажени, и просветлио си верне светлошћу чудеса, преподобни; стога окупљени на спомен твој, сви верни те молимо, за благодат исцељења од страсти наших и вапимо ти: Моли Христа Бога да подари опроштај грехова свима који са љубављу славе свети спомен твој.

Слава и сада:

Радуј се јер си радост ангела мира примила, радуј се јер си Творца твога и Господа родила, радуј се јер си се удостојила да будеш Мати Божија.

Песма 4.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеви..

Дошао си из Дјеве, ни као посредник ни као ангел, него си се лично оваплотио Господе, и спасао си потпуно мене човека; зато ти кличем: Слава сили твојој Господе.

Дозвао те је Господ са Сиона као негда праоца Авраама, и наредио ти да изађеш и земље отечества, а ти си кренуо са усрђем, за речју његовом, оче Јоаникије.

Закон благодати је био светилник твојим ногама, њега си се држао и из њега си и твоје поуке давао, зато си и заблистао оче, као светлост у подне.

Одећа за тебе је била обична, кожна, у коју си се оче обукао, и страсне жеље си умртно, па си тако у телу умањио адамску телесност.

Умртно си телесне прохтеве као чедо Бога нашег, јер се ниси родио од телесне жеље, него си постао син благодаћу, и примио си награду међу оцима у вечноме царству које си заволео.

Слава: Разум и душу своју си у телесној младости украсио, а Соломонову мудрост си стекао, и свако светско уживање си занемарио, а старао си се да стекнеш јело непролазно, својим трудом, патњама и подвигом, блажене.

И сада: У теби је Најопеванија, Божијим прстом написана беспочетна Реч Божија, као што пише у почетку Писма, зато ти притичем и молим те: избриши дуги списак мојих страсти из књиге живота.

ДАН 2.

Песма 5.

Ирмос: Ходатај Богу..

Божији заступник био си људима Христе Боже, и ти нас Владико приводиш Оцу твоме, као извору светлости, и тобом се избављамо из мрака незнања.

Ђаво је спремао да те спотакне на стази твојој, да заустави трку твоје душе, и разбојнике је послао да те из мале колибе истерају, а ти, преблажени оче, радовао си се као да си за Христа гоњен.

Заветовао си се у души својој да боравиш по пустим горама као птиче грлице, Јоаникије, и тамо си се настанио, и достојан бого-виђења постао.

По заповести Христовој научио си се, да не бринеш о храни и одећи попут птица небеских, и то си оче побожни дело испунио, јер си се у шупље дрво уселио, и без крова и без хране многе дане провео.

Напојио си земљу сузама душе своје, преблажени, па је тако и незасејана земља теби сочиво изникла, оче преподобни, и телу твоме дала не малу утеху.

Слава: Сна ниси дао својим очима, преподобни, ни веђама својим дремања, све док ниси телесне прохтеве зауставио, и прешао си певајући светлости незалазној, Господу свих људи.

И сада: Млада Дјево, ти си као сасуд златни, и свећник и трпеза, који су у давнини били пра-слика истинитих пророчких предказања, по Божијем промислу, да ћеш ти својим Породом бити Богородитељка.

Песма 6.

Ирмос: В бездње греховњеј..

У бездану греха ваљајући се, ја призивам неиспитиви бездан твоје милости: изведи ме Боже из пропасти.

Најлукавијег духовног кита избегао си уздржањем и молитвом и љубављу истинитом, а снажном жељом и истинским смирењем стекао си оче, ка Христу узношење.

Ниси дао сна својим очима, све док ниси постао дом Свете Тројице, и ризница премудрости, која свет обогаћује чудесним исцељењима.

Благосиљањем Творца очевидно си се Богу приближио, и великој светлости, и убрзо се и сам светлим показао, јер си ангел земни и човек небески постао.

Слава: Са небеса си примио изобилне дарове Духа Пресветога, оче Јоаникије, зато ми даруј речи када отворим уста моја, да са вером опевам твој равноангелни живот.

И сада: Пресвета Маријо, ризнице чистог девства, очисти моју душу, страстима помрачену, и испуни, Свенепорочна, моје срце Божијом благодаћу.

Кондак, глас 8.

Подобан: Возбраној војеводје..

Од младости си богомудри, заволео живот ангелски, и све светске красоте оставио си, јер си као звезда из света овог зашао, и код Христа си заблистао, уистину духовног и праведног Сунца. Од њега си примио благодат исцелења, да лечиш разне болести, свих који са љубљављу притичу твоме светом гробу, зато и ми, служећи у твој свети спомен, са љубављу ти кличемо: Радуј се оче Јоаникије.

Икос:

Када си чуо Христов глас, оче преподобни, пошао си за заповестима његовим, без ичега си живео, и цело имање и све сроднике си оставио, богоносни Јоаникије, сам у пустињи си са Богом чисто беседио, знојем и бдењем, молитвама и постом си се са њиме сјединио, дар спознаје си примио, и тај дар ниспошљи нама који у песмама теби певамо: Радуј се оче Јоаникије.

Песма 7.

Ирмос: Богопротивноје вељеније..

По богохулној заповести безаконога мучитеља, подигнут је високи пламен, али Христос простре на побожне младиће росу духовну; зато је Он благословен и највише прослављен.

Узneo си се на висину бестрашћа, и постао си налик ангелима, тело си хранио јелом непролазним, и кликтао си блажени: Благословен си, Господе, Боже отаца наших.

Као дрво засађено крај извора воде, процветао си светим врлинама и као кедар на Либану заклањаш паведнике.

Сијајући зрацима боговидним, одагнао си навале демона, и од несрећа многих избавио си верне који кличу, преподобни: Благословен си, Боже отаца наших.

Слава: Свеблажени светитељу, удостојио си се светлости и живота бесконачног, и радости неизрециве и царства небеског, па шаљеш

ДАН 2.

освећење и избављење свима, који са вером тебе хвале, и узвикују: Благословен си, Господе, Боже отаца наших.

И сада: Ево Дјеве коју је Духом унапред видео Исаија, зачеће и родити Спаситеља и Избавитеља свима нама који певамо: благословен си Господе Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Пешч иногда огненнаја..

У давнини је пећ вавилонска пламен разделила и Божијом наредбом Халдејце спалила, а верне у њојзи оросила јер су појали: благословите сва дела господња Господа.

Неуснулу светиљку душе своје, уљем твојих подвига си сачувао, и у непролазни живот си радосно ушао, где вечно живиш и кличеш: сва дела благосиљајте и певајте Господу.

Вођен кормилом Светога Духа, препливао си преподобни, неоквашен море искушења, и стигао си у тишину царства небеског, а рекама својих суза си потопио невидиве противнике, зато изливаш исцелења свима који ти долазе и кличу: сва дела благосиљајте и певајте Господу.

Сада смело стојиш пред Богом, јер си злонамерне демоне победио, зато се моли за нас Господу, да се избавимо демонских саблазни и вечних мука, јер ти са вером кличемо: сва дела благосиљајте и певајте Господу.

Слава: Разум и душу своју си у телесној младости украсио, а Соломонову мудрост си стекао, и свако светско уживање си занемарио, а старао си се да стекнеш јело непролазно, својим трудом, патњама и подвигом, блажене.

И сада: Оживи моју усмрћену душу, и подогни је јер је пала, и исцели је јер је рањена, те умири мој разум, и укроти Дјево валове искушења, па ме спаси јер ти кличем: сва дела благосиљајте и певајте Господу.

Песма 9.

Ирмос: Безначална родитеља..

Беспочетног Родитеља Син, Бог и Господ, од Дјеве се оваплотио а нама јавио, да просветли помрачене и сакупи раздвојене, зато тебе, најопеванију Богородицу величамо.

Напојио си земљу твојим сузама, блажени, и зато те је несејана

земља прехранила, дајући телу твојем малу утеху.

Удостојен си да заувек царујеш са Христом на небесима, јер си на земљи као ангел поживео, зато се смело моли Створитељу и Владици за све нас, који са вером служимо твој свети празник.

У земљу положене твоје свете мошти стекле су божанску благодат, јер из њих истичу исцелења, и страсти телесне исцељују, и од повреда и рана демонских ослобађају.

Слава: Светом лепотом си оче одевен, а светим животом обожен, и просветљен стојиш пред великим Светилом, зато помињи све који ти долазе, и са вером те славе, и све који твој спомен побожно празнују.

И сада: Пречиста Богородице, која си Бога телесно неизрециво зачала и родила, за спасење целог света, моли га Преблага, да умири свет, и спасе душе наше.

Светилен:

На крилима врлина си узлетео, и приближио се Трисунчаном Светлу; са ангелима певаш трисвету песму, па са њима све нас помињи, који твој празник славимо.

Богородичан: Коју су у давнини проповедали сабори пророка, и о којој су поучавали апостоли као Дјеви и после порода, њу су и деца исповедала као истиниту Богородицу, а ми јој сложено певамо и величамо је као Матер Бога, и са Гаврилом кличемо: радуј се Мати Господња, заступнице хришћана.

На хвалитне стихире на 4, глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Презрео је све сујетно на земљи, а био љубитељ небеског и грађанин пустиње, Јоаникије побожни, свима нама одређује да празнујемо његов одлазак ка Богу, што и чинимо тако научени од Духа Светога. (два пута)

Све врлине света си у телу стекао, оче богомудри, и животом својим на земљи си прославио Господа, који је тебе како доликује прославио, јер си његовом силом извор исцелења постао, Јоаникије преподобни.

Видећи тебе смиреног, незлобивог, кротког, несуетног и тихог, прослављен си као нико међу људима, оче, јер си постао духовни храм Божији, зато од њега стечене дарове милостиво подари и нама.

Слава, глас 6.

Преподобни оче, по свој земљи су се чуле твоје поуке, а на небу

ДАН 2.

си доспео у светитеље и ангелске чинове, на њихов непорочни живот си се угледао, и имаш смелост да се молиш Владици, па измоли мир душама нашим.

И сада, богородичан:

Богородице ти си лоза Истине, која је уродила Плодом Живота, теби се молимо: моли се Владичице са светим апостолима, да се он смилује душама нашим.

Затим велико славословље и отпуст.

На литургији

Блажена од канона светога, песме 3. и 6.

Прокимен, глас 7: Похвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим. (Пс.149,5)

Стих: Певајте Господу песму нову, хвала је његова у цркви преподобних. (Пс.149,1)

Апостол Јеврејима, зачало 335.

Алилуја, глас 2: Свештеници твоји обући ће се у правду, и преподобни твоји обрадоваће се. (Пс.131,9)

Стих: Ради Давида слуге твога не одврати лица од помазаника твога. (Пс.131,10)

Еванђеље по Луки, зачало 34.

Причаштен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 3. дан

Спомен светог пророка Софонија

На Господи воззвах.. стихире пророка 3, глас 4.

Подобан: Званниј свише..

Због чистоте твога разума ти си примио зрак и сјај Бога Творца свега, и постао си весник божанских речи и знамења и пророк Божији; твоја уста су Богом и Духом покретана, јер оно што ти је Он показао то си проповедао, и свим народима си светитељу објавио давање спасења и Христово царство; њега моли да спасе и просвети душе наше.

Ти си достојно заблистао од боговиђења, и пророчким заступањем и благодаћу си почаствован, богонадахнути, и удостојен си светог блаженства, па сада по твојој смелости и милости ка Преблагоме не престај да се молиш за све, који те са вером хвале и славе, као богоречитог и светог и богоугодног, да нас избави од невоља и спасе душе наше.

Учинио си Бесмртни твога пророка као духовни облак, који заиста излива воду живота вечнога, и њега си богато обдарио Духом Пресветим и послао га да њиме прорекне о Сину твоме јединосушном теби, Оцу Сведржитељу, који је из твога Бића заблистао, и о спасоносном доласку Христа Бога нашега, и свим народима је најавио спасење.

Ине стихире Богородици, глас и подобан тај исти.

(Ако је „Алилуја“ онда се ове стихире певају испред)

Спасавај све који се побожно клањају Рођеном из тебе, од сваког напада демонског, Богородитељко Свенепорочна, јер си ти заступница целог рода нашега, тебе сада сви као помоћницу помоћ стекли, и уточиште и утврђење и заступницу код Владике Христа и Господа; њега моли да подари мир целом свету и опроштај грехова свима, који притичу под твоје окриље.

Ево сво смеће душе моје откривам пред тобом, и показујем ти тешке ране које су ми разбојници нанели: зле помисли и демонске смутње, Владичице Свенепорочна, а ти си Исцелитеља душа родила,

ДАН 3.

зато ми подари уље исцелења које се излива из милосрђа твога и доброте, за помазање ради здравља и спасења.

Не треба да сакривам бедник, моја зла, која сам сва накупио и што их мрзи Бог, јер оскверних моје тело и душу моју, а и разум нечистим помислима и делима и речима, језиком осуђујем грешнике, а сам још горе чиним, Богородитељко; од свега тога дај ми да се исправим, и да се уклоним од мога злога обичаја; зато плачем и притичем ти, за сва зла која учиних у животу мојем протеклом.

Слава и сада, подобан тај исти 4.

Због моје лењости и чамотиње и незнања, упао сам у дубину мојих сагрешења, и сада ме је очај спопао, а ти ми Пречиста буди помоћница и очишћење и спасење, и подари ми благовремену утеху молим те, и умољавам те, и клањам ти се, и са вером те призивам, да не постанем до краја радост Лажљивоме.

Крстобогородичан, подобан тај исти.

Не плачи замном Мати, гледајући на дрвету крста распетог Сина твога и Бога, који је свемоћно поставио земљу на водама, и сву је творевину саздао, јер ћу васкрснути и прославићу се, и мојом силом ћу срушити адово царство, и уништити силу његову, а свезане ћу избавити од зала његових као Милосрдан и привешћу их Оцу моме као човекољубив.

На стиховње из Октоиха.

Тропар, глас 2.

Пророка твога Софонија успомену Господе славимо, и зато те молимо: спаси душе наше.

На јутрењи

Канон. Његов акростих је: Софонијева ме слава обасјава. Дело Теофаново. Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху пјешешествовав Израил..

Као по сувом пешачио је Израил по бездану босоног, и видео свога прогонитеља фараона како се утапа, зато је победничку песму Богу певао и кликтао.

Тебе молим пророче, јер стојиш пред Божијим престолом, да се молиш усрдно, да подари просвећење нама, који са вером певамо твој свети спомен.

Божанска свирала си постао, јер носиш у себи Божијега Духа просвећење и дарове, Софоније свемудри, зато те радосно верни славе. **Богородичан:** Сунце које је из твога тела Владичице заблистало, сву је земљу најсветлијим зрацима обасјало; њиме да се просвете сви који тебе као Матер Бога славе.

Песма 3.

Ирмос: Нјест свјат јакоже ти..

Нема светог као што си ти Господе Боже мој, подигни снагу твојих верних Благи, и утврди нас на камену вере у тебе.

Бог који све види и све будуће зна, и познаје шта ће бити, теби је блажени и дични пророче, на божански начин јавио и показао.

Укрепио си твој разум блажени побожном смелошћу, и Духу Божијем си се подчинио, и постао си пријемчив за његова божанска надахнућа.

Богородичан: Еви сва поколења са вером тебе славе, јер си надвременог Бога-Реч у времену надприродно родила, и Дјева си опет остала.

Сједален, глас 6.

Подобан: Милосердија двери..

Од нечистоте си разум очистио, свемудри, и постао си као божанско огледало, јер си зрак Божанскога Духа примио, и сада си ка Извору тога сјаја радосно отишао, пророче Софоније.

Слава и сада, богородичан:

Из срца и из душе приносим ти јауке, Свенепорочна, молећи твоје увек добро заступање, помилуј скроз страсну моју душу, и умилостиви многомилостивога Бога, да ме избави од осуде и језера огњенога, једина Благословена.

Крстобогородичан:

Твоја Родитељка Христе, Увекдјева и слушкиња, када те је видела ради нас на крсту разапетога, рањена је тугом у срце и душу своју као мачем, и матерински плакаше и јецаше. Ради њених молитава, Господе милостиви помилуј нас.

ДАН 3.

Песма 4.

Ирмос: Христос моја сила Бог и Господ..

Христос је моја сила Бог и Господ, тако света Црква побожно пева и кличе, јасно учећи и Господа празнујући.

По пророштву твоме блажени, јавио нам се Господ свих нас, па све призива ка познању њега и да нас ослободи ропства.

Благодаћу обасјан, објавио си и рекао: који вери следују и Господу служе, да се само под његов јарам подчинимо и њему служимо.

Богородичан: Маријо Свечиста, растерај смутњу мојих помисли због страсти, и буру искушења разори, јер си родила Извор бестрастија, Мати и Дјево.

Песма 5.

Ирмос: Божијим свјетом твојим..

Твојом божанском светлошћу обасјај нам душе Благи, јер те од јутра са љубављу молимо, да те познамо Речи Божија као истинитог Бога, који нас из мрака греховног призива.

Твојим молитвама пророче славни и блажени, обрати ме од неправде ка врлини, и од робовања страстима, и управи ме ка светлости побожних дела.

Дивним врлинама си твоју душу просветио, и богоугодном си је учинио за сјај Божанскога Духа, који те је благодаћу пророштва обогатио.

Богородичан: Многим сликама објављују пророчке проповеди Пречиста о Рођеном из тебе, а ми сада гледамо њихово испуњење, и објављујемо тебе истинитом Богородицом.

Песма 6.

Ирмос: Житејскоје море..

Гледајући море живота узбуркано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави из пропасти живот мој.

Примио си славни пророче зрак Духа који ти се јавио, па си целом свету као огледало пророштва божанским сјајем заблистао, и о оном што ће бити си као о постојећем пророковао.

Радуј се Сионе и украси се, јер долази Цар твој да цео свет обасја

блистањем свога божанства, а демонску лаж ће посрамити.

Богородичан: Из твога тела се Јединородни са блатним телом сјединио, и као Један али са две природе је не промењен прошао, и твоје чисто девство је Свенепорочна непорвређено сачувао.

Кондак, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси..

Показао си се обасјан Божанским Духом, пророче Софонијо, и разгласио си долазак Божији у свет речима: радуј се веома кћери Сиона јерусалимског, и проповедај да долази твој Цар да те спасе.

Песма 7.

Ирмос: Росодатељну убо пешч содјела..

Росоносном је учинио ангел пећ преподобним дечацима, а Халдејце је спалила наредба Божија, и нагнала мучитеља да поји: Благословен си Боже отаца наших.

Целом свету је заблистао као сунце твој празник пророче, па обасјава благодаћу пророштва твога све који сложно и са вером певају: благословен си Боже отаца наших.

Постао си блажени као кишни облак, јер си нам кишу богопознања из спасоносних извора излио; њоме смо просвећени па певамо: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Бог-Реч је из давнине божанском вољом желео да дође свима, и хтео је да призове човека, зато се Пречиста у твоје тело уселио, и зато си благословена, јер си Бога телесно родила.

Песма 8.

Ирмос: Из пламене преподобним росу..

Из пламена си преподобнима росу излио, и жртву праведнога си водом запалио, и све чиниш Христе само ако хоћеш, зато те величамо у све векове.

Сав си се предао Сведржитељу, тајно си научен виђењем његовог промисла, и припремао си народе и поучавао, зато теби богоречити пророче певамо.

Принеси Богу молитвену песму, за све који ти певају богоблажени, и разори сва искушења и смутње, да теби певамо, пророче богоречити.
Богородичан: Родила си животодавца Бога и Господа, и незадрживу,

ДАН 3.

смртну погибао си зауставила Пречиста, па си је умрвила, зато теби певамо у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Бога человјеком не възможно..

Људима је немогуће Бога видети, јер на њега несму ни ангелски чиновни гледати, а тобом се Свечиста јавио људима Бог-Реч оваплоћени, њега величамо а тебе блаженом зовемо.

Уселио си се у земљу кротких, где после скончања гледаш ангелску светлост, Софоније, свемудри пророче Божији, ти си био кротак и блистао чудесима благодати, зато те радосно славе сви верни.

Гледајући јасно остварење и збивање твојих пророштава, пророче преславни, чудимо се благодати даној теби, и твога разума чистоти, и дивимо се твојој боговидној души.

Богородичан: Нико други од старих поколења и никада није надарен као ти, Богомати Свенепорочна, јер си једино ти од свих, имала неупоредиву светост и чистоту, зато си примила у тебе Бога оваплоћенога.

Свјетилен дана

Децембра месеца 4. дан

**Спомен свете великомученице Варваре;
Спомен преподобног оца нашег Јована Дамаскина.**

На Господи воззвах.., стихире светој, глас 2.

Подобан: Јегда от древа..

Када се на ужасном судилишту свеблажена Јулијанија гледала славну мученицу Варвару какао страда у разним мукама, јер јој је сво тело исечено ранама, топлим сузама је зајецала: Речи Божија, удостоји ме сада заједнице са овом, Човекољубче.

Заиста су свете Варвара и Јулијанија исту љубав ка правој вери имале, и противника су се успротивиле, и моћно га победиле, и зато су се славе од Христа Бога удостојиле, тако су погубне и шкодљиве страсти уништиле, па свима вернима дају исцелења.

Када је против тебе света мученице Варваро изречена слатка смрт, радосно си похитала да живот завршиш, а неверни твој родитељ те је својим незаконим рукама жртвовао, и тако си себе као плод Богу принела, зато се радујеш са мудрим девојкама, и гледаш сјај Христа женика твога.

Ине стихире преподобног, глас 8.

Оче Јоване премудри, ти си цркву Христову обасјао песмама побожно и умилно испеваним, дејством Духа си као из твоје свирале певао оче свеславни, налик и слично Давиду, па си њоме побожне песме објавио и тако све привукао.

Оче Јоване славни, ти си напустио светски метеж и галаму, и утекао си ка Христовој тишини, побожним животом си преподобни и блажени оче заблистао, и светим и светлим виђењима и делима си се заиста изобилно обогатио, и вернима их предао.

Ходите сви на земљи, да данас празник преподобног Јована песмама свето и часно и побожно опевамо, јер се овај заиста удостојио примити сјај божанске светлости. О, неизрецивог твога милосрђа Господе! Због њега смо ми научени славити тебе, Преблагии.

Слава, глас 6.

Оставила си Варваро и отаџбину и сроднике и имање, а безбожног

ДАН 4.

си оца презрела, јер си Бога заволела, и његова си невеста постала, и по Еванђељу си велики купац названа. Њега моли да се спасу душе наше.

И сада, богородичан или крстобогородичан.

Подобан: Тридневен..

Народ безакони, без правде те је на дрво крста приковао, и док је то Дјева и Чиста Мати твоја Спаситељу гледала, као што Симеон прорече, у срце је рањена.

На стиховње стихире из Октоиха.

Слава, светога, глас 6.

Преподобни оче, по свој земљи се пронело твоје учење, па си зато на небесима стекао плату за твоје напоре. Пукове демона си разорио и до ангелских чинова си достигао, јер си њином животу непорочно следио. Ти имаш смелост пред Христом Богом, зато измоли мир душама нашим.

И сада, богородичан или крстобогородичан

Подобан: Тридневен..

Гледајући те разапетога Христе, твоја родитељка је нарицала: Каква је ово ужасна тајна коју гледам Сине мој? Како умиреш на дрвету телом разапет, даваоче живота?

Тропар светој, глас 8.

Поштујемо свету Варвару, јер је помоћу оружија крста демонске замке разорила, и као птица се из њих избавила, свеславна.

Слава, тропар преподобном, глас 8.

Наставниче православља, учитељу побожности и чистоте, светило васељене, богонадахнути украсе монаштва, Јоване премудри, твојим учењем све си просветио, духовна свирало, моли Христа Бога, да спасе душе наше.

И сада, богородичан или крстобогородичан.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар светој, два пута.

Слава.. светога, И сада.. богородичан или крстобогородичан.

**Канон из Октоиха један на 6 и светима два канона на 8.
Канон светој, на 4. глас 2.**

Песма 1.

Ирмос: Во глубинје постла..

Као што је у давнини сву, веома наоружану фараонову војну силу, послао у дубину, тако је оваплоћени Бог-Реч истребио зло греха целог света, најславнији Господ се славно прославио.

О, Тројице Најсветија и најславнија, ти дајеш твојим слугама надразумне дарове, зато удахни у мој помрачени разум лучу твоје светлости, да похвалим твоју мученицу Варвару увек слављену. (два пута)

Слава и похвала твојих мученика Човекољубче је заиста превазишла све границе, али ти прими нашу похвалу по сили наше вере, и низпошаљи нам Владико богато уздарје.

Из трновог корена је израсла ружа најлепша, славна Варвара, и Христову цркву је замирисала и страдањем својим је крвљу заруменила и зацрвенила, зато је достојно опевајмо.

Ини канон преподобног на 4. глас и ирмос тај исти.

Хоћу да поченм похвале теби преподобни, зато ми дај сада твој глас медоточни, којим си православну песмама украсио, а она оче Јоване слави твој спомен. (два пута)

Као мудар и оштроуман судија, веома си спознао природу свих бића, разликовао си пролазно од вечног, привремено си променио за непролазно, оче Јоване, тамо где је сада тебе Христос прославио.

Богородичан: Показала си се узвишенија од сваке творевине Пречиста, и видиве и невидиве, јер си Створитеља родила Увекдјево, који је одлучио да се у твојем телу оваплоти; њега смело моли да спасе твоје певаче.

Песма 3.

Ирмос: Процвјела јест пустиња..

Доласком твојим Господе, незнабожачка и неплодна црква, процвала је као крин у пустињи, и у њој се утврдило срце моје.

Рањена твојом љубављу као женика Владико, и незадрживом

ДАН 4.

жељом је страдалница Варвара сву очеву безбожност омрзла.

Ни сладости уживања, ни цвет лепоте, ни богатство, ни младалачке жеље, нису те привукли Варваро славна, јер си се ти добра девојко Христу обручила.

За потпуни подвиг ништа је није могло спречити, ни слабост женска, ни млади узраст, јер је Христе твојом невидивом силом укрепљена.

Преподобном

Разделио си богатство, као да си Богу зајам дао, али ти је зато на небесима спремљено царство, које си сада Јоване примио, као ударје многоструко.

Примио си талант премудрости, и делима си га обасјао јер си цркву Христову Јоване украсио, и тако га умноживши и живот си оставио.

Богородичан: Зачудиле су се војске ангела Пречиста, и људима су се уплашила срца, због Рођеног из тебе, зато тебе Богородице са вером славимо.

Кондак преподобног, глас 4.

Подобан: Вознесијсја на крест..

Прославимо у песмама песника и славног говорника, учитеља и васпитача цркве, и непријатеља демона, светог Јована, јер је узевши као оружије крст Господњи, одагнао све обмане јереси, и као искрени заступник пред Богом, свима даје опроштај грехова.

Икос:

Узвикнимо сложено наставнику и учитељу цркве и свештенику и као блиском неизрецивим тајнама: Твојим молитвама ка Богу отвори уста наша, и удостоји да говоримо речи твојих поука, јер ти си ти си сада у заједници Тројице, и блисташ у свету као друго сунце; чудесима и науком си заблистао као Мојсеј, и у закону Господњем си се поучавао увек, речима и делима постао си светило, и молиш се непрестано да сви добију опроштај сагрешења.

Сједален, глас 3.

Подобан: Красотје дјевства..

У твојој страдању си све задивила, јер си ране од мучитеља, муке и тамницу Варваро прехвална претрпела, зато ти је и венац са небеса

Христос дао, јер си ка њему притекла жељно и усрдно; он ти даде благодат мученице, да изливаш исцелења људима.

Слава, преподобног, глас тај исти.

Као освештана труба Божијег гласа, ти си нам се свети показао, јер си науку Господа и Спаса свим крајевима света сликовито опевао, и твојим речима си цео свет просветио, Јоване преподобни, зато моли Христа Бога, да нам подари велику милост.

И сада, богородичан:

Ти си била као божанска скинија Бога-Речи, једина Пречиста Мати и Дјево, а чистотом си и ангеле превазишла, зато мене који сам више од свих прашина и оскверњен трелесним гресима, очисти божанским водама твојих молитава, и подари ми Пречиста велику милост.

Крстобогородичан:

Нескверна као јагње и непроменива Дјева и Мати Бога-Речи гледајући на крсту разапетога, из ње без патњи изниклога, као Мајка је плакала и нарицала: јао мени Чедо моје, зашто страдаш својевољно, а хтео си да избавиш од страдања човека?!

Песма 4.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеви..

Дошао си из Дјеве, ни као посредник ни као ангел, него си се лично оваплотио Господе, и спасао си потпуно мене човека; зато ти кличем: Слава сили твојој Господе.

Рођени из Дјеве даровао је овим младим девојкама мудрост да савладају Лажљивога, зато се храбра Варвара његовој гордости наругала.

Прамати је у давнини преваром Лажљивога обманута, и због јела је из раја изагнана, а Варвара се њему наругала, и у небеску се палату сада уселила.

Ти си Христе својим крстом силу смрти разорио, зато девојка Варвара није своје тело поштедела, него је одлучно и храбро ране трпила.

Преподобном:

ДАН 4.

Ти си се наредби Христовој повинуо, и оставио си лепоте света, уживања, сјај и богатство, због њега си свој крст узео, и за њиме си Јоване мудри следовао.

Понизио си се због Христа који се ради спасења људи понизио, али си се са њиме и прославио, као што је он и обећао, и са њиме царујеш Јоване у царству непролазном.

Богородичан: Сви верни имамо тебе, као пристаниште спасења и бедем неоториви, Владичице Богородице, а ти својим молитвама избављај од невоља душе наше.

Песма 5.

Ирмос: Ходатај Богу и человјеком бил јеси..

Божији заступник био си људима Христе Боже, и ти нас Владико приводиш Оцу твоме, као извору светлости, и тобом се избављамо из мрака незнања.

Наредила си Варваро три прозорчета у бањи, као слику тајне крштења, и просвећења Тројичним Светлом душа које су очишћене.

Разгорела ревношћу за правога Бога, нечиста лица лажно названих богова је презрела Варвара свехвална, и тако се девојка наругала господару поднебесног света.

Варвара се склонила од ужасног неверја свога оца, и планина се расцепила и одмах је примила, чудом Христовим, као некада незаборавну првомученицу Теклу.

Преподобном:

Утврђен у Христовом страху оче и побожном животу, све си телесне жеље души покорио, и твоја осећања си Јоване очистио.

Брижно си богомудри Јоване очистио од сваке нечистоте тело и разум и душу, и примио си зрак Трисунчани, који те је светлим даровима обогатио.

Богородичан: Моли твога Сина и Господа, Дјево Пречиста, да се избавимо покоравана када нас противник напада, јер се на тебе надамо да нам мир подариш.

Песма 6.

Ирмос: Во глубиње грјеховњеј содржим..

Доспео сам у дубину греха, и на пучини живота ме спопала олуја, а ти Господе као што си Јону извео из немани, тако изведи и мене из страсти, и спаси ме.

Ти си обећао Спаситељу, да ћеш подарити мудрост верујућима у Бога, када због тебе стоје пред судом мучитељевим, па си њоме испунио и мученицу Варвару.

Славна Варваро, ти си лажи безбожника богомудрим речима изобличила, а трпљењем си мучитеље у њиној намери зачудила.

Непорочна страдалница је своје тело предала на непоштедне ране, и затим је на грубу власаницу положена Христа ради.

Преподобном:

Просвећен благодаћу Духа, ти си знањем божанских и људских ствари јасно обогачен, и то си Јоване, не штедећи, потребитим предао.

Попут небеских хорова мудри, тако си ти цркву православно украсио, па хорови побожне песме Светој Тројици певају.

Богородичан: Неискусомужно си родила Дјево, и заувек си девствена, али си објавила истинито божанство Сина и Бога твога.

Кондак, глас 4.

Подобан: Вознесијсја на крест..

Побожно певајући Светој Тројици, следила си Бога мученице, и уништила идолске жртвенике. Страдајући, усред подвига, Варваро храбра, мучитељевих претњи се ниси уплашила, него си непрекидно велегласно кликтала: славимо Свету Тројицу, Једно Божанство!

Икос:

Окупимо се и достојно прославимо Варвару, јер се мучењем обручила Христу; њеним молитвама се душегубних последица избављамо, и проспасти, земљотреса и рушења спасавамо, а живот мирно проводимо, удостојени да са свима светима који су од века Богу добро угодили ходимо у светлу, и са њима певамо: задивио си Спаситељу твојом милошћу све људе који са вером исповедају овако: славимо Тројицу, као Једно Божанство.

Песма 7.

Ирмос: Богопротивноје вељеније..

По богохулној заповести безаконога мучитеља, подигнут је високи пламен, али Христос простре на побожне младиће росу духовну; зато је Он благословен и највише прослављен.

Сујетни и свирепи мучитељ који је земљу запленио и подизао море, лежи као играчка под ногама девојке Варваре, јер га је Христос

ДАН 4.

победио и као бедну птицу заробио.

Цело тело ти је стругано и у неиздрживим ранама, црвено од пролирене крви, и свећама паљено по ребрима, али све си претрпела мученице свехвална, и Христу си благодарила, Варваро славна.

О, нечовечног ли и немилосрдног и суровог мучитеља, и превеликог неверја! Дојке мученице је у комаде ужасно мачем секао, али је она остала вером утврђена у првострадалника Христа.

Преподобном:

Запаљен ревошћу, ти си свако зловерије богопротивних јереси твојим светим списима надмудрио, и твојим мудрим списима си до танчина свима расветлио давно посејано, о, Јоване.

Твојим речима и догматима које си саставио, о Јоване, жарко си изобличио хулно кривоверје ученика, по злу познатог, Манента, који се покушао да разори цркву Христову.

Богородичан: Верујемо у тебе као светију од свих светих, јер си једина родила Бога неизмењеног, Дјево нескверна и Мати безневесна, јер си ти Рођеним из тебе свима верним излила непропадање.

Песма 8.

Ирмос: Пешч иногда огњеннаја в Вавилоње..

У давнини је пећ вавилонска пламен поделила и Божијом наредбом Халдејце спалила, а верне у њојзи оросила јер су појали: благословите сва дела господња Господа.

Док си била закључана у тамници, о, Варваро, теби се Христос у светлости недоступној јавио, дао ти је смелост и ране излечио и радост подарио, зато си из љубави ка твојем Женику у подвиг кренула.

Твоје пророчанство Христе се испунило, јер је отац своје дете на смрт предао, ужасни родитељ је лично твоју мученицу Варвару убио, али је зато огњем са небеса уништен.

Када си била Христа ради обнажена, чиста Варваро, светли ангел те је одеждом светлом оденуо, као невесту која је била без страсти, и мада ти је мученице одећа свучена, ти си место ње примила небеску замену.

Преподобном:

Ти си трипут блажени Јоване изобличио Несторијево разделење, Севирово сливање, и безумно учење о једној вољи Христовој, а веру

једину истиниту и светлост православља си свима крајевима света заблистао.

Враг је лукаво посејао плеву јереси у цркви Христовој, да се одбаци клањање светим иконама, али је нашао тебе свеблажени Јоване како не спаваш, него свако зло семе искорењујеш.

Богородичан: Неодвојивог од Оца, и који је бого-човечански поживео, ти си у телу бесемено зачала, и неизрециво родила, зато тебе као спасење свих нас исповедамо, Богородитељко Пречиста.

Песма 9.

Ирмос: Безначална родитеља Син..

Беспочетног Родитеља Син, Бог и Господ, од Дјеве се оваплотио а нама јавио, да просветли помрачене и сакупи раздвојене, зато тебе, најопеванију Богородицу величамо.

Мачем си стекла славни крај живота Варваро, и због твојих мука си са Јулијанијом удостојена венца мученичког, и глас божански си чула, који је твоје молитве испунио.

Сада си Варваро као невеста твога Женика и Свецара Христа, обасјана славом божанске светлости у небеској палати, зато пази на твоје појце и избави их страсти, и приводи их Живоме Богу.

Христос је испунио твоју молбу, Варваро страдалнице, па дарује исцелења свима који са вером служе твој годишњи спомен, јер ти си преславна заиста чудесима број морског песка превазишла.

Преподобном:

Поучио си Јоване све црквене кћери и синове, да певају православно, о Јединици у светој Тројици, и богословски си објаснио божанско оваплоћење Бога-Речи, и протумачио си многим, што је у Светом Писму недокучиво.

Опевао си преподобни црквене чинове: Пречисту Богородицу, Христовог Претечу, па и апостоле, пророке и испоснике и мудре учитеље, праведнике и мученике, а сада си настањен у скинији међу њима.

Богородичан: Постала си палата надразумно оваплоћенога Бога-Речи, Дјево Богородитељко, и славом одевена и врлинама окићена, зато тебе, Свенепорочна, Богородицом називамо.

**Светилен из Октоиха
и светима.**

Подобан: Жени услишите..

Као предивна ружа, израсла си из трновог корена, девојко Варваро, мученице жртвована, од свога светог страдања и крви си румена, зато спасавај од невоља све, који сада твој свети спомен са љубављу служе.

Слава, преподобног:

Као божанска светлост, заблистао си оче цркви, јер си је твојим песмама као светлом обасјао, и твојом светом нарави, јер си њима Христове догмате украшене објавио; зато не престај да му се молиш за нас, Јоване наш.

И сада, богородичан:

Заиста те Владичице исповедамо као Богородицу, јер смо тобом спасени, јер си Бога неизрециво родила, који је смрт крстом разорио, и ка себи привукао саборе преподобних, а са њиме и тебе хвалимо Дјево.

На хвалитним стихире светима, на 4, глас 1. Самогласно.

Дело Анатолијево.

Уживање у земној храни си презрела, и очево богатство, уједно си и славу омрзла, а небеског Женика си свеславна Варваро заволела, мачем ти је глава посечена, и Женику Христу си са мудрим девојкама ушла, зато тешке болести одгониш, и силом Духа Светога верне лечиш, и молиш се непрестано за душе наше.

Глас 2.

Дело Византијево.

Зли демон се посрамио побеђен од жене, мада је праматер навео ка греху, али је од Дјеве оваплоћени Христос, Реч Очева, непромењени и непомешани како сам зна, клетву Евину и Адамову разорио, а мученицу Варвару је достојно овенчао, и ради ње дарује свету очишћење и велику милост.

Богом позвана мученица Варвара, на суђењу је страдајући говорила: о, мучитељи, ужасне су садашње муке, али је радост вечни живот добити, зато не желим више земно него ли небеско, зато ме сеците, кидајте и огњу предајте, а ја радосно одлазим ка Христу Женику моме; молитвама твоје мученице Христe Боже низпошаљи нам твоју милост, и спаси нас који са вером славимо њено страдање.

Данас је празник страдалнице Варваре, ходите људи и певајмо, јер њу ни мач, ни огањ, нити било која друга мука, нити многоструке замке Велијара нису савладале; зато њој са вером певајмо: свеславна и дивна мученице, моли Христа, да нам подари велику милост.

Слава, глас 6.

Дело Јована Монаха.

Ходећи путем страдања, избегла си савет прародитеља, Варваро свечасна, па си као мудра девојка са свећом ушла си у дворац Господа твога, и као храбра мученица, примила си благодат лечења телесних патњи, зато и нас који ти певамо, избави од телесних и душевних болести, молитвама твојим ка Богу.

И сада, богородичан или крстобогородичан:

Када те је Свечиста угледала на крсту разапетога, матерински се заплакала и нарицала: Сине мој и Боже мој! Најслађе чедо моје, зашто трпиш срамно страдање?

На стиховње из Октоиха.

Слава, преподобног, глас 8.

Славимо те оче наш Јоване као наставника мноштва монаштва, заиста смо научили да твојом стазом право ходимо; блажен си јер си Христу служио, а демонску си силу изобличио, сабеседник си ангела, и у заједници са преподобнима и праведнима, са њима се моли Господу, да помилује душе наше.

И сада, богородичан или крстобогородичан.

Подобан: О преславнаго чудесе..

Не могу издржати Чедо да те гледам на дрвету крста уснулог, јер си свима бодрост подарио, да би онима давно сном погибелјним уснулима због престопа и плода божанску и спасоносну бодрост поклонио. Дјева је плакала и тако говорила, а ми је величамо.

На литургији

Блажена од канона мученице, песма 3

и од канона преподобног, Песма 6.

Прокимен, глас 4.: Диван је Бог у светима својима, Бог Израилјев.
(Пс.67,36)

Стих: У црквама благосиљајте Бога Господа са извора Израилјевих.
(Пс.67,27)

Апостол Галатима, зачало 208.

Алилуја, глас 4: Трпећи потрпех Господа и обрати пажњу на мене и услиша мољење моје. (Пс.39,2)

Стих: Изведе ме из рова мучења. (Пс.67,27)

Еванђеље по Марку, зачало 21.

Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 5. дан

Спомен преподобног и богоносног оца нашег Саве освећеног.

На Малој вечерњи

Стихире на 4. Глас 1.

Подобан: Всехвалнии мученици..

Твојим разумом си постао очевидац духовних сила, јер си делатно божанске речи у срцу своје слагао, и њиме си се као утврђеном лествицом узносио, преподобни Саво оче наш, и сада се моли, да добијемо мир душама нашим и велику милост. **(два пута)**

Саво праведни, свој живот си од младости предао Христу Богу нашем, он ти је помогао, па си телесне страсти души покорио, и тако си лошије бољем покорио, зато се моли, да добијемо мир душама нашим и велику милост.

Богомудри оче наш, постао си велико светило, и све под сунцем си сјајним чудесима просветио, и побожним делима, зато те је по уснућу незалазна Светлост примила, и сада се моли, да добијемо мир душама нашим и велику милост.

Слава, глас 2.

Преподобни оче, од младости си врлине усрдно научио, и постао си свирала Духа Светога, и од њега си примио силу чудеса, учио си људе да презиру уживања, а сада божанским светлом чисто сијаш, зато просвети и наше мисли, Саво оче наш.

И сада, богородичан:

Сво уздање моје у тебе полажем Мати Божија, а ти ме сачувај под твојим окриљем.

На стиховње стихире, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Постао си од материних повоја освештан сасуд, и дом Пресветога Духа, богоносни оче наш.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.116,15)

Крст Господњи си на твојим раменима носио, и тако си Саво оче наш, демонска маштања до краја истребио.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома. (Пс.111,1)

Лаж лукавих демона си силом крста изобличио, а славу Христову си, Саво оче наш прославио.

Слава и сада, богородичан, подобан тај исти.

Блага Владичице, твоје свете руке подигни ка Сину твоме, да се као душељубив Створитељ, смилује на слуге твоје.

Тропар, глас 8.

Потоцима твојих суза бесплодну пустињу си обрађивао и уздасима из дубине душе, умножио си великим трудом своје таланте. Био си свећник свету, сијајући својим чудесима, Саво оче наш: моли Христа Бога, да спасе душе наше.

Слава и сада, богородичан: Иже нас ради..

Ти који си се ради нас родио из Дјеве и распеће претрпео, као Благ си смрћу смрт уништио а васкрсење као Бог показао, не презри све које си твојом руком саздао и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими родитељку твоју Богородицу која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

На Великој вечерњи

Блажен муж.. **1. антифон.**

На Господи воззвах.., стихире на 8. глас 5.

Подобан: Преподобни оче..

Богомудри Саво, у истом си реду са ангелима, и сажитељ са преподобнима, сабеседник са пророцима, мученицима и санаследник са апостолима, у светлости незалазној сада обитаваш, и божанском светлошћу блисташ, пред крајње Жељеним са смелошћу стојиш, просвећен и блажен гледаш њега, и његовом лепотом се непрестано храниш и Христа молиш, зато га и умоли преподобни, да подари цркви јединомислије, мир и велику милост.

Богомудри Саво, ти си уздржања светило неугасиво, пресветли светилнице монаштва, обасјан зрацима љубави, непоколебиви стубе трпљења, тврђаво и сило свима који те славе, ризнице исцелења, прави житељу пустиње, њу си као Божији рај учинио, а плодови божански и принос су они који су спасени, ти Христа молиш, зато га и умоли преподобни, да подари цркви јединомислије, мир и велику милост.

Богомудри Саво, огњени стубе врлине, ти си светило који из мора мирског, људе ка божанском пристаништу упућујеш, победитељу духова обмане, и Светог Духа чисто станиште, наставнише монаштва, права мера уздржања, смирена и светла висино, изворе који изливаш пучину

исцелења, ти Христа молиш, зато га и умоли преподобни, да подари цркви јединомислије, мир и велику милост.

Слава, глас 6.

Боголиконост си сачувао неповређену, јер си испоснички разум поставио као господара над погубним страстима, и у њему си узрастао колико је могуће, одлучно си своју природу укротио, и похитао да лоше покориш бољем, и да тело покориш души, зато си у врху монаштва и житељ пустиње, и свима који желе добро ти си им обучитељ, ти си исправно правило врлина, зато сада на небесима без огледала оче наш Саво чисто видиш Свету Тројицу, па се моли непосредно за оне, који те са вером и љубављу славе.

И сада, богородичан (догматик): Кто тебе не ублажит..

Ко да те не слави Пресвета Дјево? Ко да не пева о пречистоме твоме породу? Јер Надвремени од Оца заблистали Син јединородни, он исти је из тебе Чисте дошао, неизрециво оваплоћен, по природи Бог и по природи је човек постао ради нас, не у два лица раздељен него у две природе несливен се појавио. Њега моли Чиста најблаженија, да се смилује на душе наше.

Вход, прокимен дана и три Чтенија:

Читање из Премудрости Соломонових (Глава 3, 1-9)

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свепалницу прими их. и у време посете њиихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета Његова у изабранима Његовим.

Читање из Премудрости Соломонових

(Глава 5, 15 – 2 и 6, 1 – 3)

Праведни ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњегу. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и

мишицом Својом заштитити их. Узеће за свеоружије ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност (=светост); поштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике: полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, полетеће на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата Господа власт, и моћ од Вишњега.

Читање из Премудрости Соломонових (Глава 4, 7-15)

Преведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у ногим годинама нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, израст старости је живот непорочан. Праведник поставши угодан Богу, завољен би, и живеће посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лаж не обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује незлобив разум. Скончавши за мало, миспуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури да изађе из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: Да је благодат и милост на изабранима Његовим и посета Његова у преподобнима Његовим.

На литији

Стихира храма и светога, самогласно, глас 2.

Испосничку науку си сабрао на земљи преподобни Саво, и оштре нападе страсти си потоцима својих суза све отупио, ти си лествица света и часна која води у небо, и свима је познат твој богоугодни живот, плодове побожности си кроз њега показао, њима лечиш патње болесних, свима који са вером кличу: радуј се звездо позлаћена са истока, и монаштва светило пресветло, и пастире, радуј се увек опевани, као добар васпитаник пустиње, и цркве непоколебиво утврђење, радуј се залуталих велики путовођо, радуј се наша похвало, и целог света радовање.

Прославимо Саву, ангела на земљи и Божијег човека на небесима,

ДАН 5.

украш целог света, сладост добрих и испосника врлинску похвалу, јер је засађен у дому Божијем и процветао правдом, па је као кедар у пустињи умножио Христову паству разумних оваца, предобних и праведних.

Једини Бог који у светима почива, изабрао је твоју свету душу себи за чисто станиште, и у њу се уселио и сву је божанском благодаћу испунио, којима ка светлости водиш све твоје појце, освећени Саво блажени.

Слава, глас 2.

Надразумна добра која си богоугодни желео, то си и примио, све лепоте света си презрео, и зато се ниси као Адам плодом спотакао, змију си својим уздржањем удаљио, и анђелским животом си поживео, и сада на небесима боравиш и благујеш код дрвета живота, молећи Бога за нас, који са вером служимо, освећени Саво твој спомен.

И сада, богородичан: О, чудесе новаго..

О, новог ли чуда над свима чудима! Ко је чуо да је мати без мушкога родила и на својим рукама Сврджитеља целе творевине носила? Рођенога по вољи Божијој, носиш као детенце Пречиста на твојим рукама, и имаш код њега материнску слободу, зато немој престати да се молиш за све који те славе, да се спасу душе наше.

На стиховње стихире, глас 5.

Подобан: Радујсја..

Радуј се правих испосничких подвига мирисни сасуде, јер си крст на раме узео, и себе си свеблажени Владици Христу предао, савладао си телесне жеље које вуку на доле, а врлинама си душу просветио, и ка божанском си желео и стремио, зато смо се окупили око твога светог гроба, свехвални Саво, и молимо да Божије човекољубије твојим молитвама добијемо, а целом свету да подари велику милост.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.116,15)

Постао си богоносни оче Саво у свету као жар близу богоблиставог огња Духа, зато просвећујеш душе који са вером долазе теби богомудри, и водиш их ка Светлу незалазном, преподобни, жар пустиње си угасио росом божанске благодати са висине, зато је теби блажени јавно подарио венац победе Христос, творац божанске правде; њега моли да подари душама нашим велику милост.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома. (Пс.111,1)

Твој живот оче богомудри је постао лествица до неба, њоме си се

попео на висину и удостојио се да беседиш са Владиком Христом, разум си просветио тамошњим сјајем, његовим зрацима просвећен примио си равноангелну светлост; пред њиме сада стојиш, па се моли преподобни за све који служе твој свети и освећени спомен, да буду са тобом, а свету да подари велику милост.

Слава, глас 8.

Славимо те оче наш Саво, као наставника мноштва монаштва, заиста смо научили да твојом стазом право ходимо; блажен си јер си Христу служио, а демонску си силу изобличио, сабеседник си ангела, и у заједници са преподобнима и праведнима, са њима се моли Господу, да помилује душе наше.

И сада, богородичан: Безневеснаја Дјево..

Безневесна Дјево која си Бога телом неизрециво зачала, Мати Бога вишњег, прими свенепорочна молитве слуга твојих и подари свима очишћење сагрешења, прими сада наше молитве и моли да се сви спасемо.

Тропар светога, два пута

Потоцима твојих суза бесплодну пустињу си обрађивао и уздасима из дубине душе, умножио си великим трудом своје таланте. Био си свећник свету, сијајући својим чудесима, Саво оче наш: моли Христа Бога, да спасе душе наше.

Богородице Дјево.. **једанпут.**

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар светога, два пута

Слава и сада.. богородичан васкрсан: Иже нас ради..

Ти који си се ради нас родио из Дјеве и распеће претрпео, као Благ си смрћу смрт уништио а васкрсење као Бог показао, не презри све које си твојом руком саздао и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими родитељку твоју Богородицу која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

После 1. стихословија, сједален, глас 1.

Подобан: Лик ангелскиј..

Живот на земљи си побожно завршио, и чисто станиште Духа си постао, просветио си блажени све који су ти притекли, зато моли твога

ДАН 5.

Владику, да просвети душе свих који ти певамо, Саво, богомудри оче наш. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Духом Божанским си у твојем крилу зачала Творца свих и Бога и Створитеља, Свенепорочна Пречиста, и неповређена си га родила, њега славимо, а о теби певамо Дјево, као палати Цара свих и целом свету заштити.

После 2. стихословија, сједален, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси днес..

Заблистао си преподобни као сунце, а зрацима си обасјао цео свет, на далеко су заблистале твоје поуке, дивни Саво светлоносни, и похвало преподобних. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Прими молбу нас који притичемо у окриље твоје Свечиста Дјево, и не престај да молиш Човекољубивога да спасе слуге твоје.

После Полијелеја

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Заиста си још пре рођења посвећен освештани Саво, и на земљи си као ангел поживео, тело си удржањем умртно, и на пример великога Евтимија се угледао; постао си блажени угодник Тројице, и због твоје ревности и светог живота окупио си чете монаштва, никада не заборављени богоносни оче наш, моли се Христу Богу, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе спомен твој. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Опевајмо њу као небеске двери и кивот, као пресвету гору, као светли облак, као неосагориву купину, као духовни рај, Еве позивање, и целог света ризницу, јер се у њој извршило спасење света, и опроштај старих сагрешења, зато јој певајмо: моли се Сину твојем, да дарује опроштај сагрешења свима, који се побожно клањају твојем пресветом Породу.

Степена, 1. антифон, 4. гласа.

Прокимен, глас 4.: Часна је пред Господом смрт, преподобних његових. (Пс.116,15)

Стих: Шта ћу узвратити Господу за све што ми је дао? (Пс.116,12)

Све што дише..

Еванђеље по Луки, зачало 24.

После 50. псалма

Стихира, глас 6.

Преподобни оче, по свој земљи се пронело твоје учење, па си зато на небесима стекао плату за твоје напоре. Пукове демона си разорио и до анђелских чинова си достигао, јер си њином животу непорочно следио. Ти имаш смелост пред Христом Богом, зато измоли мир душама нашим.

Канон Пресветој Богородици на 6. Његов акростих је: Певам похвалу живиносној младој Дјеви. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Ходећи необичном и сувом стазом кроз море изабрани Израилљ кликташе: Појмо Господу јер се прославио.

Из давнине духовна лествица и чудесни осушени пут кроз море, најавили су Рођеног из тебе Пречиста, којем сви појимо јер се прославио.

Сила Вишњега и савршена ипостас и Божија мудрост из тебе се овапотио Пречиста и народу се приближио, јер се прославио.

Прошао је из твоје утробе Пречиста, као кроз закључане непроходне двери, Христос као сунце правде, и свету је засијао, јер се прославио.

Ини канон преподобном на 8. Његов акростих је: Са љубављу певам о Сави изузетном међу испосницима.

Дело Теофаново. Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Колесницегонитеља фараоња погрузи..

Кочије си фараонове потопио, када си у давнини Мојсејев жезал чудотворним учинио, и знаком крста си море поделио, а пешака и бегунца Израилља си спасао, зато је песму Богу певао.

Сјајем твоје душе Саво, обасјај све који са побожном љубављу тебе у песми хвале, као похвалу испосника и монаштва славу, украс пустиње и побожности учитеља.

Од младости си сву љубав Богу поклонио, и уз њега је сва твоја

ДАН 5.

радост и жеља била; прохтеве телесне и навале страсти си уздржањем умртно, Саво богоносни и свехвални.

Змију победницу због забрањеног плода, ти си савладао, и њене замке си лако прошао, правом вером као крилима усмерен оче, радосно си пригрлио Живот из врта крснога.

Благодаћу просветљен ти си у огањ ушао, и као три младића ниси несагорео, јер те је Бог сачувао, и тако свима објавио твоје будуће напредовање, а потом оче и савршенство.

Богородичан: Смрт се на нас незадрживо устремила па нас је поробила, али када се Рођеном из тебе Богородице Дјево приближила, она је погинула, сударила се и пропала, јер си заиста оваплоћени и непролазни Живот родила.

Други канон на Божић глас 1.

Катавасија: Спасе људи чудејствујай Владика..

У давнини Господар је чудесно спасао народ, мокри талас учинивши сухом земљом. Својевољно пак родивши се од Дјеве, проходним нам учини пут ка своду небеском. Њега, по суштини једнака Оцу и људима, славимо.

Песма 3.

Ирмос: Поломљен је лук насилника снагом твојом Христе, и немоћни се твојом силом опасаше.

Творац времена, који је изнад сваког времена, својом вољом саздан је као детенце из тебе Дјево.

Опевајмо утробу ширу од небеса, због које Адам живи на небесима и радује се.

Ини

Ирмос: Утврдеј в начаље небеса..

У почетку си утврдио небеса разумом, а земљу си на водама основао; на камену заповести твојих Христе утврди и мене, јер нема светијег од тебе једини Човекољубче.

Вољу Господњу си, даровити, изнад страсти поставио, и вршиоц правде си постао, јер си лоше бољем повинуо, зато си оче као палма у пустињи процвао.

Одлучио си да следујеш стопама Господа, и из своје отаџбине си се одселио, и у пустињи се настанио, тамо си победу над

богопротивним однео, помогнут божанском силом.

Својом снагом и одлучном вољом, ти си свеблажени и мудри, разне замке демона изобличио и свима их објавио, а охолу гордост онога си оборио.

Видећи тебе светог душом и скромношћу и врлинама украшеног, Евтимије као светла звезда те је примио, и пророчки је твоју свеблажени светост, објавио.

Богородичан: Заиста си ти Мати и Дјево постала као светле двери, по спаситељном домостроју ради нас Бога-Речи, јер кроз тебе нам је Он дошао, као духовни зрак најсветијег Божанства.

Катавасија: Призри на пјенија рабов благодјетељу...

Обазри се, Добротворе на химне својих слугу, зауздавајући надмену гордост врага и отклањајући Свевидећи, одсуство опреза према греху, с обзиром на дубоку учвршћеност у вери појаца твојих, Блажени.

Сједален, глас 8.

Подобна: Премудрости..

Мада у свету телесно, ти си све земно оставио, али си душом заједно са ангелима био, страсти телесне си умртно, и постао си блажени служитељ Тројице, зато и болеснима лечиш патње, и речима благодати одгониш зле духове, богоносни оче наш, моли се Христу Богу, да подари опроштај сагрешења свима, који са љубављу празнују свети спомен твој.

Слава, глас 8.:

Животни си метеж оставио, крст свој си на раме узео, и целог си себе Богу посветио, као да си ван света и тела, Светоме Духу си сабеседник постао, зато си и људе на ревност подстицао, градове си опустео а од пустиње си градове створио, богоносни оче наш, моли Христа Бога, да подари опроштај сагрешења свима, који са љубављу празнују свети спомен твој.

И сада, богородичан:

Ти си свенепорочна Невеста Творца, и неискусомужна Мати Избавитеља, ти си Најопеванија примила Утешитеља, а ја сам нечисто станиште безакоња, и мој разум је игралиште демона, зато похитај да ме од њиних злоба избавиш, и светлим стаништем врлина учиниш, јер си свелоносна и нетакнута, па одагнај облак страсти, и твојим молитвама удостоји ме небеске заједнице и непролазне светлости.

ДАН 5.

Песма 4.

Ирмос: Чуо сам Господе за славни твој промисао и прославио сам Човекољубче, несхватљиву силу твоју.

Гле, ево се Богоматер узвисила изнад свих небеских сила, као божанска гора и као дом Господњи.

Једина Дјево, ти си мимо природних закона родила Онога који влада целом творевином, па си се удостојила божанског назива.

Ини.

Ирмос: Ти моја крјепост Господи..

Ти си моја помоћ Господе, ти си моја сила, ти си мој Бог, ти си моја радост; ниси оставио недра Очева а нас убоге си посетио, зато ти са пророком Авакумом кличем: слава сили твојој Човекољубче.

Очистио си састав душе, и раширио је ка божанским виђењима, заиста си је погодном учинио, богоблажени, за примање божанских дарова, полагањем твојих руку си болесне лечио и тако се на Владику угледао.

Свирепи се на тебе зло устремио, али је бедник прогутан као Датан и уништен као Авирон, јер је тебе невидиво чувала божанска благодат, по промислу, а ради спасења многима, свеблажени и славни Саво богомудри.

По Закону Божијем си уредио своја осећања богоречити, ради разумевања бестелесних и духовних ствари, и вешто си твојом вољом управљао, и неклонуло си оче узрастао из славе у славу, и од силе у силу.

Добро чинити си сународнике поучио, и у пустињи си градове по Божијој вољи и душекорисне зидао, а у жедној земљи си изворе воде извео, и кишу са небеса си богомудри чудно у безводним крајевима низвео.

Богородичан: Заиста си постала новорасцветани и диван рај бесмртности, јер је у теби засађено дрво Живота и Боговладајући; њега си у телу носила и свима родила, и напајаш спасоносном надом, све који тебе Богородице са вером проповедају.

Катавасија: Рода человјеча обновљеније..

Давно кроз песму пророк Авакум предсказа обновљење рода смртнога на неизрецив начин достојен виђења праслике тога: Из горе – која је Дјева – изађе млађано новорођенче – Реч која ће обновити људе.

Песма 5.

Ирмос: Господ се показао Исаији као ужарени угаљ, и заблуделима у тами заблистао као сунце из девствене утробе и даровао им божански разум и просвећење.

Нека облаци кропе сладост весела свима на земљи, јер нам је даровано Дете који постоји пре векова: од Дјеве оваплоћени Бог наш.

Мојем животу светлост је засјала и жалост греховну је разагнала, када се у последње време без семена из Дјеве оваплотио Вишњи Бог.

Ини.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

Неклонулом вољом си оче ка твојем Жељеном жудео, и од њега си благодат великих чуда слободно примио, па лечиш састрадално све који теби преподобни прилазе са вером.

Терет губога тела си одложио, па си богоделатни, одабрани и дивни сасуд Светога Духа постао, уздржљив у јелу и са молитвом, и украшен великим трпљењем и смирењем.

Као велегласни проповедник светих догмата рукоположен си оче, и постао заједничар сабора светих, цареве си саветовао, и њима се јавио ограђен блажени, благодаћу Божијом.

Од Бога је теби дата благодат богонадахнути и објављена, и разнела се свима у све карајеве света, јер си јавно и побожно чинио дивна чудеса и кроз њих показао Божије дејство.

Богородичан: Ти си заступница верних и бедем неразориви свима који те хвале, јер је тобом целом роду човечанском јављено спасење, када си Бога телесно родила, зато спаси душу моју, Дјево Пречиста.

Катавасија: Из ношчи дјел омраченнија прелести..

Дођи нама који Теби као Добротвору химну сада бодро упућујемо и као одахнуће од дела мрачне обмане из ноћи пружи нам удобни пут по коме се успињући можемо доћи до славе.

Песма 6.

Ирмос: Када чујеш глас мојих молитвених речи из несрећне душе моје, избави ме од невоља, јер си ти једини основ нашега спасења.

ДАН 5.

Човекова природа, која је служила греху, тобом је Вадичице Пречиста слободу стекла, јер је твој Син био као јагње за све нас жртвован.

Кличемо ти сви као истинској Богоматери: Избави покајане слуге које гневe Бога, јер само ти имаш смелост код Сина твога.

Ини.

Ирмос: Очисти мја Спасе многа бо..

Очисти ме Спасе од многога безакоња мога, и из дубине зала избави ме молим те, јер ка теби вапијем: услиши ме Боже спасења мога.

Стекао си љубав ка Богу и ближњем, што је главно испуњење закона и пророка, јер љубав је оче неупоредиво изнад свих врлина.

Равноангелни живот си на земљи стекао и равноангелну почаст ти је Христос подарио, свете чинове је души твојој као сапутнике послао.

Постао си пород премудрости, јер си страх Божији као почетак премудрости желео, њиме укрепљен, достигао си оче вршење свега што је умесно људима.

Богородичан: Родила си Спаса и Избавитеља свих, Бога и Господа, и са нама се телом сјединио, зато спасавај Пречиста од беда све који те призивају Владичице.

Катавасија: Обитаја Јона...

Над морским дубинама налазећи се, Јона Ти се молио да дођеш и буру зауставиш. Ја пак, Христе, стрелом тиранина прободен, говорим ти да се што брже појавиш као одстранитељ зала, пошто сам ја немаран.

Кондак, глас 8.

Подобан: Бозбранној..

Од младости си принео Богу непорочну жртву у врлинама, Саво блажени, и био си мисионар побожности. Зато си постао похвала светих и хваљени житељ пустиње, па ти кличемо: радуј се, Саво милостиви!

Икос:

Врховни међу оцима, и лепото преподобних, испосника смелости ка Христу, грађане пустиње и садитељу врта, како да опевам твој

живот, јер ти блисташ на све стране славније од сунца, зато ти кличем: радуј се дивна славо Кападокије, радуј се свето знамење васељене, радуј се пустиње добри изданче, радуј се праведних свето блаженство, радуј се јер си презрео пролазно и пропадиво, радуј се јер на небесима са ангелима боравиш, радуј се монаштва учитељу и правило, радуј се лењиваца покретање ка Богу, радуј се боготочни изворе чудеса, радуј се часна свирало Духа, радуј се јер се тобом украсио исток, радуј се јер обасјаваш и запад, радуј се Саво надарени.

Песма 7.

Ирмос: У давнини су се младићи показали као најмудрији, када су из побожне душе благосиљали устима и певали: Најсветији Боже наш и отаца наших благословен си!

Видео је у ноћи Јаков као у загонетки Бога оваплоћенога, а њиме се из тебе Дјево светлост јавила свима који су појали: Ти си најсветији Бог отаца и најславнији.

На теби Пречиста је неизрециво показао знаке силаска и са Јаковом се борио Онај који се својом вољом сјединио са људима, најсветији Бог отаца и најславнији.

Омрзнут је ко не проповеда тебе као јединца Сина Дјеве. А теби најопеванија Тројицо несумњивом вером и гласом кличемо: Најсветији Боже отаца и најславнији.

Ини.

Ирмос: Божија снисхожденија огањ..

Некада се у Вавилону огањ застидео од Божијег силаска, зато су деца у пећи радосно заиграла, и као у врту су весело певала: благословен си Боже отаца наших.

Одбацио си привремено, а вечно си зарадио, па се радујеш са ангелима, јер си анђелским животом поживео, са њима си и певао: благословен је Бог отаца наших.

Благодарно пева Господу твоја велика и света лавра, и истиче те мудри као свога житеља, градитеља и грађана, и хвалећи се кличе: благословен је Бог отаца наших.

Богомудри Саво, моли се усрдно и непрестано за стадо твоје, па измоли да због твојих подвига опстане заувек, и доноси плод и са љубављу кличу: благословен је Бог отаца наших.

Богородичан: Исправно те и са вером називамо, пречистом палатом

ДАН 5.

неизрецивог оваплоћења Бога-Речи, и као дворац и престо, и радујемо се твоме Сину и кличемо: благословен је Бог отаца наших.

Катавасија: Всецарја љубовију уловљеннији отроци..

Ревношћу обузети дечаци, прекореше безбожно хулење свемоћног тиранина, који га у срдњи без поговора изливаше. А силни огањ устукну од њих док Господу говораху: До века си благословен!

Песма 8.

Ирмос: Троструко блажени младићи немарише за златни идол, јер видеше непромењиви и живи лик Божији, па усред огња појаху: сва саздана творевина нека пева Господу, и нека га велича у векове.

Из тебе је Дјево виђен на земљи и са људима поживео Онај који је неупоредив по благости и сили. Њему певајући сви верни кличемо: Нека сва настала творевина пева Господу и велича га у све векове.

Заиста тебе као чисту проповедамо и славимо Богородицу, јер си родила једнога оваплоћенога од Тројице. Њему са Оцем и Духом сви појимо: Нека о Господу пева сва твар и нека га велича у све векове.

Ини.

Ирмос: Седмерицеју пешч Халдејскиј..

Седам пута је халдејски мучитељ махнито ужарио пећ, против побожних младића, а они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: Децо благословите, свештеници му певајте, а људи га величајте у све векове.

Чете светих са весељем притичу твојој чистој души преподобни, на месту исплате у светом насељу, где се веселе војске праведних; са њима сада певаш: свештеници појте, народи величајте Христа у векове.

Дивна су твоја чудеса богоносни: звери си укротио, буру страсти си умирио, пророчким даром будуће предсказао, војске демона прогнао, моћан због многих бдења, молитава и постова, и непобедивом силом крста.

Као што се давно стуб Мојсеју појавио, тако се теби пресветли стуб од земље до неба пружен показао, тамо где сада лежи твоје трпељиво и многостадално тело; пред њим са вером стојимо и побожно певамо: народе величај Христа у векове.

Радосно служимо твој спомен, свехвални, јер си ти одевен у врлине радости, и истиниту ризу спасења, и чисту и блиставу одећу

веселја; у њој сада украшен непрестано певаш: свештеници појте, народи величајте Христа у векове.

Богородичан: Неискусобратно си родила и Дјева остала, и чудно Рођеним из тебе све си опет саставила, а привремену брану ка рају и далеко растојање си уклонила, када си Христа даваоца мира у својим недрима носила; њему верно певамо и величамо га у векове.

Катавасија: Утробу неопално образујет..

Старозаветни младићи који ватром шибани не беху опаљени, беху пра-слика Девојачке утробе, која надприродно рађа а запечаћена остаје. Благодат која једним дејством твори оба ова чуда уздиже људе на покајање.

Песма 9.

Ирмос: Сва си ми жеља, сва си ми сладост, Речи Божија и Дјевин Сине, Боже богова и Господе, Свети над светима, зато тебе и твоју Родитељку сви величамо.

Жезал моћи даде се по природи пропадивом човеку, а то је Реч Божија у твојем телу Пречиста. До ада потонулу ту природу је васкрсао. Зато тебе Најчистија као Богородицу величамо.

Владико прими милостиво твоју Матер која је по твојој вољи, као молитвеницу за нас и нека се све испуни твоје доброте, да бисмо те сви величали као доброчинитеља.

Ини.

Ирмос: Ужасесја о сем небо..

Зачудило се небо и задивише се сви крајеви земље, када се Бог јавио људима у телу, и твоје тело је постало шире од небеса; зато тебе Богородицу и војске ангела и људи величају.

Твој гроб мирише духовним мирисом, и обилно весели твоје синове, који искрено стоје око тебе, помињући преподобни твој ангелски боравак, и теби дану светлост и славу, и непролазну лепоту.

Прокључала је вода у пустињи и жедна земља постала је блато, твојим молитвама оче се променила; чете испосника се населило као у поречје, а земља око Јордана просветала је као крин, напојена твојим сузама.

Светлост светих на небесима је теби оче као праведнику заблистала, јер си Христа као Истину и Правду и Светлост заволео,

ДАН 5.

његовом си животу следовао, свеблажени, и угледао се на његову живоносну свдтињу, колико си могао.

Ти си богоносни заблистао изобилним светлом, и угледао хорова светлих ангела, са њима си код Тројичне Светлости, примајући благодат божанских зрака, зато не престај да се молиш, да се удостоје опроштаја грехова сви који ти поје.

Богородичан: Због неупоредиве чистоте, ти си узвишенија и испред свих на земљи рођених, јер си Бога и Творца целе творевине у тело своје примила; њега моли, као милостива, да подари једномислије, мир и спокојно благостање својим црквама.

Катавасија: Љубити убо нам..

С једне стране, лакше нам је приљубити се ћутању, јер смо тако безбедни од страха, а са друге, тешко нам је складно ткати углађене химне теби а желимо то, Дјево. Но ти, Мати, дај нам снагу према нашој намери.

Светилен:

Својом љубављу ка богопознању, ти си од пустиње град начинио, Саво, оче богомудри, лепото отаца, и од пустиње си створио рај духовни, који цвета цвећем побожности, код мноштва истомислених, који достојно славе твој свети спомен. **(два пута)**

Слава и сада, богородичан:

Ти имаш сажаљење и велику милост, зато не презри Свеопевана Богородице Дјево моје покајање, па разори млада Дјево навалу страсти и саблазни живота, и твојим молитвама избави ме огња у Геени.

На хвалитним, стихире на 4, глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Богомудри Сава, грађанин пустиње, презрео је све доле на земљи и преселио се као љубитељ у горњи свет, па свима нам наређује, да са вером славимо његов спасоносни дан одласка ка Богу. **(два пута)**

Врлинама си био као изван тела и света, и тако си на земљи прославио Господа Славе, оче мудри, и како доликује је и он тебе прославио, и учинио те светим изворем лечења, Саво богоугодни.

Заиста си био оче смирен, незлобив, кротак, једноставан, и ћутљив, мимо других људи, и као бестелесан а у телу, постао си достојан дом Божији, зато си примио од њега дарове, па их милостиво дарујеш и нама.

Слава, глас 6.

Преподобни оче, по свој земљи се пронело твоје учење, па си зато на небесима стекао плату за твоје напоре. Пукове демона си разорио и до анђелских чинова си достигао, јер си њином животу непорочно следио. Ти имаш смелост пред Христом Богом, зато измоли мир душама нашим.

И сада: Богородице ти си истинита лоза..

Богородице, ти си истинска лоза која је као свој плод живот родила. Теби се обраћамо са молбом да заједно са апостолима и свима светима посредујеш за помиловање наших душа.

Велико Славословље и отпуст.

На литургији

Блажена од канона светом, Песма 3. и 6.

Прокимен, глас 7.: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.116,15)

Стих: Шта ћу узвратити Господу за све што ми је дао? (Пс.116,12)

Апостол Галатима, зачало 213.

Алилуја, глас 6: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома. (Пс.111,1)

Стих: Моћно ће бити на земљи семе његово. (Пс.111,2)

Еванђеље по Матеју, зачало 43.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 6. дан

Спомен међу светима оца нашег Николаја, архиепископа из Мира Ликијског, чудотворца

Ако старешина жели, служи се бденије.

На малој вечерњи

На Господи воззвах.. стихире на 4. Глас 4.

Подобан: Јако добља..

Светим миром те је помазала божанска благодат Духа, за архијереја народу у граду Мири, и дивно си замирисао врлинама до свих крајева света, слатким мирисом твојих молитава увек прогониш смрадне страсти; зато тебе са вером хвалимо и спомен твој свети Николаје служимо.

Ти си Николаје као светило незалазно, као сунце васељенско на своду цркве заблистало, тобом је магла страшна одагнана и зима искушења уклоњена, ти си створио дубоко спокојство, зато те како доликује славимо.

И овде си, а и у сновима се јављаш Николаје, јер си неке неправедно на смрт осуђене тако спасао, као сажалјив и доброљубив, и као помоћник усрдни, као заштитник истине, свима који са вером траже твоју заштиту, свети оче, суграђане ангела и у истом реду са апостолима и пророцима.

Твој свети живот се на све стране разгласио, богомудри и свети оче, лепото светитеља и преподобних украсе, и као сунце на земљи си раширио зраке, и срца верних обасјао, зато побожно твој светли спомен служимо, свеблажени Николаје.

Слава, глас 6.

Твој празник светитељу је као сунце заблистао, и срца верних је духовно обасјао, зато и ми данас свечано празнујемо, и молитвено ти певамо: радуј се куло целомудрија, јер си непоробљено достојанство душе сачувао и штитом уздржања се заклонио; радуј се пастиру и учитељу по Христу названог твога народа; радуј се црквени украсе и лепото архијереја, и монашка похвало, Николаје преосвештени, и оче свеблажени, Христа Бога моли непрестано, да дарује мир целом свету и да спасе душе наше.

И сада, богородичан: Никтоже притекајај к тебје..

Нико ко би теби притекао није од тебе посрамљен отишао, Пречиста Богородице Дјево, него когод моли благодат, прима дарове на корисно испуњавање молбе.

На стиховње стихире, глас 6.

Подобан: Тридневен воскресал јеси..

Николаје блажени, смилуј ми се када ти прилазим и молим се теби, па просветли премудри очи моје душе, да чисто видим Светлодавца милостивога.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.115,6)
Избави ме светитељу од демона који желе зло да ми учине, јер ти имаш смелост код Бога, свеблажени јерарше Николаје, и зато од подмуклих људи спаси ме.

Стих: Свештеници твоји обући ће се у правду, и преподобни твоји обрадоваће се. (Пс.131,9)

Тебе смо јерарше ми верни стекли као пристаниште без буре, и као бедем необориви, и стуб утврђења и двери покајања, и као заштитника и наставника душама.

Слава и сада, глас исти.

Спремио се супарник против стада твога Пречиста, и сваког дана хоће Лукави да ме својом храном учини, али ти ме Богородице избави, да ме он не повреди.

Тропар, глас 4.

Истина ствари објави те стаду твојме као правило вере, образац кротости и учитеља уздржања. Због тога си смирењем стекао високе почести, сиромаштвом богатство, оче првосвештениче Николаје, моли Христа Бога, да спасе душе наше.

Слава и сада, богородичан: Жеже от вјека..

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

На великој вечерњи

Блажен муж.. **1. антифон.**

На Господи воззвах.. стихире на 8. глас 2.

Подобан: Јегда от древа тја..

У граду Мири си телом поживео, и заиста си као миро постао, јер си миром Духа помазан, свети Николаје, светитељу Христов, и замиришао си лица свима, који увек са вером и љубављу твој свети спомен служе, и ослобађаш их од искушења и невоља оче, твојим молитвама ка Богу.

Заиста си твоме верном народу истог имена са победом, јер си у опасности помоћник, свети Николаје светитељу Христов, и свуда где те призивају брзо помажеш, свима који са љубављу притичу под твоје окриље, јер се и дан и ноћ јављаш вернима, и спасаваш од искушења и невоља.

Јавио си се цару Константину и Авлавију у сну, и у њих страх унео, јер си им овако рекао: ослободите хитно све које држите оковане у тамници, јер су невини и жртва безаконика, ако ли нећете да ме полушате, молићу Господа да се дигне буна на тебе царе.

Ти си славни велики и усрдни заступник свима у невољама, свети Николаје, свети проповедниче Христов, и веома си милостив и моћан молитвеник, свима који су на земљи и свима који плове и онима који се далеко или близу налазе, зато окупљени кличемо: моли се Господу да се избавимо од сваке невоље.

Ине стихире, глас тај исти.

Подобан: Киими похвалними..

Којим венцима похвале да овенчам овог светитеља? Јер мада је телом био и граду Мири, духовно је до сваког стигао ко га чисто воли, и свима је заштитник и заступник и све тужне теши, и свима у невољама је уточиште, он је кула правоверја, и вернима бранитељ, ради њега је Христос побуне противника савладао, јер он има велику милост.

(два пута)

Којим испеваним песмама да похвалим овог светога? Он је борац против кривоверја и бранитељ православља; он је цркве првопрестолник, и њен велики учитељ и заступник, он је све јеретике посрамио, и Арија и његове следбенике је победио, због њега је Христос побуне ових савладао, јер он има велику милост.

Којим пророчким песмама да похвалим овог светога? Јер је из даљине видео шта ће се догодити, и што је далеко истинито је прорекао као да је сада, и сав свет надгледа, и све несрећне избавља, у сну се побожном цару јавио, и давно оковане од казне неправедне их избавио, а свима је велику милост подарио.

Слава, глас 6.

Дођите љубитељи празника, да опевамо овога похвалним песмама, као украс светитељима, и славу отаца, извор чудеса и вернима великог заступника, па рецимо: радуј се чуваре житеља града Мири, њихов свети првопрестолниче, куло непомична. Радуј се светило пресветло који све стране света чудесима обасјаваш. Радуј се тужних света радости, а увређенима усрдни заступниче, и сада свеблажени Николаје не престај да се молиш Христу Богу, за све који са вером и љубављу славе увек радосни и свуда слављени празник твој.

И сада, предпразника, глас тај исти:

Украси се пећино, јер ево јагње које у себи носи Христа; подигните јасле Овога, који је нас на земљи рођене, речју разрешио од несвесних дела; пастири засвирајте и о дивном чуду сведочите; мудраци из Персије, злато, тамјан и смирну Цару донесите, јер је Господ дошао из Дјеве Матере; њему се Мати као слушкиња поклонила, и држећи га у своме наручју му говорила: како си у мене доспео, и како си из мене изникао, Ибавитељу и Боже мој?

Вход. Прокимен дана. Три Чтенија.

Читање из Премудрости Соломонових (главе 10. и 8.)

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртни који дозна разумност. Боље је њу куповати, него ли ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! јер ћу говорити честитости; и блажен је човек који путеве моје сачува; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлажем мој глас синовима људским. Ја мудрост, настаних савет, знање и мисао ја призвах. Мој савет и сигурност, моја је разумност, моја је снага. Ја оне који ме воле љубим, и који ме траже наћи ће благодат. Схватите, незлобиви оштроумност, и невоспитани пригните срце. Послушајте мене, јер ћу рећи честитости, и изнећу из уста правилности; јер ће истини учити грло моје; мрска су преда мном уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Поучавам вас истини, да буде на Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

Читање из Премудрости Соломонових (главе 10,31-32 и 11,1-12)

Уста праведнога капљу мудрост, а језик неправеднога пропашће. Уста људи праведних капљу благодат, а уста безбожних развраћају се. Мерила лажна мрзост су пред Господом, а мерило праведно пријатно Му је. Где уђе дрскост, тамо је и бешчашће; уста пак смиренних поучавају се мудрости. Савршење правих људи водиће их, а склизнуће одрицатеља закона уловиће их. Не користи имање у дан гњева, но правда ће избавити од смрти. Умирући праведник остави жалост за собом, а погибелъ безбожних бива брзо и с лакоћом примљена. Правда непорочнога просеца праве путеве, а безбожност упада у неправду. Правда људи праведних избавиће их, а безсаветношћу заробљују се безаконици. Када сконча човек праведан не пропада му нада, а похвала безбожних пропада. Праведни ће избећи уловљење, уместо њега предаје се безбожник. У устима безбожних је замка грађанима, а осећање праведних је добар пут свима. У добрима праведних утврдиће се град, а у погибелји безбожних је весеље; у благослову правих узвисиће се град, а устима безбожних раскопаће се. Руга се грађанима оскудни памећу, а муж разборит у проводи живот у спокојству.

Читање из Премудрости Соломонових (Глава 4,7-15)

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у ногим годинама нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, израст старости је живот непорочан. Праведник поставши угодан Богу, завољен би, и живеће посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лаж не обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује незлобив разум. Скончавши за мало, миспуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури да изађе из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: Да је благодат и милост на изабранима Његовим и посета Његова у преподобнима Његовим.

На литији, стихира храма, а затим и стихире Николаја, глас 2. Самогласно.

Дело Византијево.

Твоме стаду, свети Николаје, Христос Бог те је показао као правило вере и образац кротости; ти си у граду Мири си замирисао, и свуда се светли светлост твојих светих поука; ти си сирочадима и

удовицама заштита, зато се моли непрестано, да се спасу душе наше.

Оче Николаје, твоје мирисне мошти су дар грађанима у Мири, јер си се у сну виђењем цару јавио, и тамо неправедно осуђене и оковане ослободио, од окова и тамнице и смрти; па и сада, као некада и увек, јављаш се у виђењима и молиш се за душе наше.

Оче Николаје, мада је земља Мира у Ликији заћутала, али је цео свет тобом просвећен, мирисом твога мира и мноштвом чудеса, и позива похвалним песмама, да и ми тобом будемо спасени од осуде, па да певамо са онима у граду Мири и кличемо: моли се за спас душа наших.

Глас 4.

Оче Николаје, ти си ризница светог мира Пресветог Духа, јер у граду Мири миришиш светим мирисом; ти си Христовим апостолима саборац, и по целом свету се рашириле приче о твојим чудесима, зато се и на далеко као и близу у сну јављаш, и од смрти избављаш, оне који су неправедним судом на смрт осуђени; ти спасаваш од невоља многих све који те призивају, зато твојим молитвама сачувај и нас од наиласка несрећа, јер те увек хвалимо.

Глас 8.

Као плод твоје смелости преподобни оче, ти си просветио срца верних. Јер ко је чуо о твојем безграничном смирењу, и ко се није зачудио твојем трпљењу? Јер ти си понизнима смирење а жалошнима утешење. Све си побожно поучио свети Николаје, и сада си неувелим венцем овенчан, па се моли за душе наше.

У временом животу си хитао да хвалиш Господа Николаје, а он те је прославио у правом животу на небесима, зато си стекао смелост код њега, па га моли да спасе душе наше.

Слава, глас 6.

Добри слуго и верни, делатељу винограда Христовог, ти си дневну жегу поднео, а теби дани талант си умножио, а онима који су после дошли ниси позавидео, зато су ти врата небеска отворена, па уђи у радост Господа твога, и моли се за нас свети Николаје.

И сада, глас тај исти.

Празнуј сада Сионе, и весели се Јерусалиме, граде Христа Бога, подигни Створитеља у пећини и јаслама смештенога, отворите ми врата, да уђем кроз њих и видим као Дете пеленама повијеног, који длановима држи целу творевину; о њему певају ангели непрестаним гласом, као Творцу и Господу, који спасава род наш.

На стиховње стихире, глас 5.

Подобан: Радујсја..

Радуј се света главо, чисти доме врлина, Божијег свештенства правило, пастире велики, светило пресветло, ти носиш име победе, и свима који те моле услишаваш, на молбе немоћних погледаш, избавитељу спремни, и чуваре који спасаваш, зато за све који са вером славе славни спомен твој, моли преблажени Христа, да ниспошаље целом свету велику милост.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.115,6)

Радуј се света душо, Тројице чисто станиште, куло цркве и тврђаво верних, помоћ победника, звездо која блиста богоугодним молитвама, ти увек одгониш искушења и таму невоља, светитељу Николаје, ти си тихо пристаниште у које притичу сви, на које наваљују олује живота и спасавају се, моли Христа, да подари душама нашим велику милост.

Стих: Свештеници твоји обући ће се у правду, и преподобни твоји обрадоваће се. (Пс.131,9)

Радуј се јер си пун ревности за Бога, ти избављаш од зле пресуде неправедно на смрт осуђене, чудним доласком и у сну претњом, ти си извор који у граду Мири изобилно излива свето миро, ти душе напајаш а смрад из њих изгониш, ти сечеш коров обмане јер си као лопатом развејао Аријево учење попут плевe, зато Христа моли, да ниспошаље душама нашим велику милост.

Слава, глас 6.

Дело Јована Монаха.

Божији човече, и верни слуго Господа и послениче, муже жељени, и сасуде изабрани, куло и тврђаво цркве, царства наследниче, немој ућутати, него да вапиш Господу за нас.

И сада, глас тај исти.

Дело Византијево.

Неневесна Дјево, одакле си дошла? Ко те је родио? Ко је мати твоја? Како Творца носиш на рукама? Како си није истопило твоје тело? О, великих ли, предивних и страшних тајни извршених на земљи које видимо на теби Пресвета! Зато се спремамо да ти се достојно одужимо, на земљи пећином, а од небеса звезду молимо, и мудраци долазе са истока земље на запад, да виде Спасење људи, у јаслама пеленама Повијеног.

На благосиљању хлебова:

Тропар глас 4 (два пута)

Истина ствари објави те стаду твоме као правило вере, образац кротости и учитеља уздржања. Због тога си смирењем стекао високе почести, сиромаштвом богатство, оче првосвештениче Николаје, моли Христа Бога, да спасе душе наше.

Богородице Дјево.., једанпут.

види:

тамо где није свеноћно бденије: на великој вечерњи, после Сада отпушташ.. певамо тропар једанпут, Слава и сада..богородичан васкрсан.

На јутрењи

**На Бог Господ.. тропар: Правило вере.. два пута
Слава и сада, богородичан: Жеже от вјека..**

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

После 1. стихословија, сједален глас 1.

Подобан: Гроб твој..

У граду Мири си поживео телом, јерарше, а миром Духа Светог си помазан оче Николаје, зато си град Мири мирисом твојих чудеса испунио, јер си свето миро непрекидно изливао, и твојим мирисним поукама и твојим празником.

Слава:

Заблистао си на земљи зрацима чудеса, Николаје мудри, и позиваш све језике на славу и похвалу Онога који је тебе на земљи прославио; њега моли да се сваке невоље избеаве сви, који са вером и љубављу твој спомен славе, избрани међу оцима оче.

И сада, богородичан:

Духом Светим си Свенепорочна и Пречиста, зачала у своме телу Творца свих и Бога сведржитеља, и мимо повреде девства си га родила; њега славимо, а теби Дјево певамо, као палати Свецара и целом свету заштитници.

После 2. стихословија, сједален глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси..

Верне заступаш, закриљујеш и чуваш их блажени, и сваке невоље избављаш, јерарсима дивна славо и похвало, преподобни Николаје.

Слава, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Од Господа си примио оче свети, извор чудеса, и свима вернима изливаш блажени воде медоносне, као пастир и проповедник вере, Доброга Пастира си речи сачувао, зато имаш смелост код њега, и спасаваш људе од смрти, Николаје јерарше блажени, моли Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе свети спомен твој.

И сада, богородичан:

Упао сам у блато грехова, и нема ми опстанка, ужасна ме бура сагрешења потопила, али ти си Реч и јединог Човекољубца родила, па погледај на мене, слугу твога, и избави ме од свакога греха и страсти душегубних и сваког напада Злога убице људи, Богородице Неискусомужна, моли Христа Бога, да ми подари опроштај грехова, јер у тебе ја твој слуга надање имам.

После Полијелеја

Сједален, глас 5.

Подобан: Собезначалноје Слово..

Сви верни, похвалимо побожно премудрог јерарха, богоносног Николаја, у невољама и бедама усрдног од Бога помоћника и заштитника, јер се моли Господу за све, који са вером служе и певају у његов свети спомен.

Слава, глас 4.

Подобан: Скоро предвари..

Ти си Николаје постао усрдни заступник цркве Христове, и смело рушиш безбожна учења јеретика, јер си постао правило православља свима вернима, за све се молиш који следе твоју божанску науку и поуке.

И сада, богородичан:

Прими брзо Владичице молитве наше, и пренеси их Сину твоме и Богу, Госпођо Свенепорочна, и избави од невоља све који ти притичу, и разори замке и уништи дрскост безбожника који нападају на слуге твоје, Пречиста.

Степена, 1. антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4.: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.115,6)

Стих: Шта ћу узвратити Господу за све што ми је дао? (Пс.115,3)

Све што дише..

Еванђеље по Јовану, зачало 36.

после 50. псалма

Стихира, глас 6.

Божији наследниче, и Христов сапричасниче, свештени слуго Господњи, свети Николаје, по имену твоме је и живот твој; ти си заблистао разумом као седим власима, а светлост лица твога сведочи о незлобивости твоје душе, и речима су твоје кротке, ћутљиви, а твој живот је славан и уснуће код светих, зато се моли за душе наше.

Канон Богородици, са Ирмосем на 6, и светоме два канона на 8.

Канон Богородици, глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Пјесњ побједнују појим вси Богу..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је учинио дивна чудеса својом високом мишицом, и спасао Израиља, и тако се прославио.

Родила си Бездан Премудрости, зато ми низпошаљи кап мудрости, јер изливаш Пречиста извор благодати, да бих опевао пучину твоје доброте.

Теби певам Свеопевана, а певају ти и војске ангела, јер си родила Бога најопеванијег, о коме сва творевина пева, јер се прославио.

Ини канон светог. Његов акростих је: Теби Николаје певаћу побожну песму. Дело Теофаново. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Во глубиње постла..

Као што је у давнини сву, веома наоружану фараонову војну силу, послао у дубину, тако је оваплоћени Бог-Реч истребио зло греха целог света, најславнији Господ се славно прославио.

ДАН 6.

Овенчан стојиш премудри Николаје пред престолом Христовим, са војскама ангела, зато ми подари просветлење, и обасјај мрак моје душе, да радосно похвалим твој свети спомен.

Господ који прославља све који њега славе, дао је тебе вернима за уточиште, да избављаш од невоља све који притичу под твоје окриље Николаје, и све који те са вером и љубављу призивају, преславни оче. **Богородичан:** Жељу да будем једнак са тобом Створитељу, дала ми је најлукавија змија, и тако ме је заробила, а тобом сам Пречиста позван да се истински обожим, јер си ти, о, Богомати, родила Онога који ме је обожио.

Ини канон по алфавиту, сем тројичних и богородичних. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Христос раждајетсја славите..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави.**

Дођох Николаје да теби, изузетни, који си се на Бога угледао, принесем недомисленим језиком и устима малу похвалу и молитву, а ти као богати дароватељ, учини Бога и Спаса милостивим према мени.

Оче Николаје, ти си човек небески, јер си равноангелно поживео на земљи, спреман заштитник удовама, и олакшање оптерећенима, помоћник свима тужнима и у невољама.

Све под сунцем прича Николаје о пучини твојих врлина и чудеса, као заступнику сиротиње, и хранитељу сирочади и удовица, а слепима путовођи и свима бранитељу.

Тројичан: Славим Тројицу несаздану, Оца и Сина са Духом, Биће једно, несечено, Божанске природе и суштине, али три Ипостаси, јер раздељујемо личности и Ипостаси.

Богородичан: Бесемено си зачала Једнога од Тројице, Свенепорочна, и телом си га родила, али си после порога девствена као и пре остала, и њега, као твога Сина и Бога моли увек за нас.

Катавасија: Христос раждајетсја..

Песма 3.

Ирмос: Да утвердитсја сердце..

Утврди срце моје у вољи твојој Христе Боже, као што си утврдио над водама друго небо Свесилни, као што си и земљу основао над водама.

Она је и од небеса чистије Царево станиште, одише благодаћу и заиста је као мирисни рај, она је надање хришћана, зато о мојој Богородитељки певам.

На реч си Свенепорочна родила Бога-Реч, а он је речју у биће привео разумну природу као и неразумну, а од неразумља је избавио човека.

Ини.

Ирмос: Процвела јест пустиња јако крин..

Доласком твојим Господе, незнабожачка и неплодна црква, процвала је као крин у пустињи, и у њој се утврдило срце моје.

Блажени Николаје, ти си постао близак ученик Владике, и зато спасаваш од великих невоља и ужасне смрти оне који ти притичу.

Ради заступања пред тобом Николаја твога угодника, очисти многомилостиви Боже слуге твоје, јер као благ дарујеш опроштај.

Богородичан: Пречиста, умири смутњу моје душе, и управљај Пресвета мојим животом, јер си Бога родила, и уз њега утврди срце моје.

Ини.

Ирмос: Прежде вјек от Оца..

Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

Стекао си богомудри Николаје у своме срцу таблицу многих врлина, написану бесмртним и пречистим прстима Христа Бога, зато из својих уста изливаш сладост већу од меда и саћа.

На теби је показана изузетна благодат чудеса Николаје, јер је твој живот заиста чистији и светлији од злата, и обасјава мрачне душе зрацима Божанскога Духа.

Ти живиш и после смрти, јер си се у сну и цару јавио, и јасно саопштио да не повреди људе оклеветане од сујетних и завидних, и тако си младе људе од смрти чудесно избавио.

Тројичан: Милостива ми буди Пресвета Тројице Боже наш, мада сам

ДАН 6.

неизмерним сагрешењима укаљао живот мој, и сачувај ме Оче, Сине и Душе Живи, од свега, и да ме никада не пороби очај.

Богородичан: Ти дарујеш Богородице наду спасења твојим слугама, и у невољама и искушењима их чуваш твојим брзим молитвама, ти их помажеш и заступаш, зато си Увекдјево нама вернима похвала.

Катавасија: Прежде вјек..

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Попоо си се на висину врлина, и отуда си обасјан божанским сјајем чудеса, и заиста си постао пресветли пастир целог света; ти си нама у искушењима непобедиви помоћник, јер си демона сјајно победио, и лаж си одагнао, а људе од смрти спасавао, зато Николаје моли Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе твој свети спомен.

Слава, други сједален, глас тај исти.

Ти изобилно изливаш реку исцелења, и постао си непресахли извор чудеса, ти си Николаје бездан милости, зато веома напаћенима тешким болестима, и много намученима несрећама живота, исцели их од сваке невоље, јер си заиста прави лекар, и пружаш усрдну заштиту. Због тога ти кличемо: моли се Христу Богу, да подари опроштај сагрешења свима, који са љубављу славе свети спомен твој.

И сада, богородичан:

Славимо те сви нараштаји људи, као Дјеву и једину међу женама која си Бога телом и бесемено родила, у тебе се уселио огањ Божанства, и као Детенце дојиш Господа, зато и ангелски и човечански род достојно славимо твој Пресвети Пород, и сложено ти кличемо: моли Христа Бога, да подари опроштај сагрешења, свима који се са вером клањају твоме Пресветом Породу.

Песма 4.

Ирмос: Духом провидја пророче Авакуме..

Духом је пророк Авакум видео, оваплоћење Бога-Речи па је певао: када дође време приближаваш се, и када дође доба показаћеш се, зато слава сили твојој Господе.

Саветом змије, Ева је постала узрок смрти нама на земљи, а ти си својим пристанком родила Бога-Реч, Дјево Пречиста, и тако си

узрочница бесмртности и живота, зато ти достојно певамо.

Духом су те унапред видели пророци Пречиста, као гору и као двери, и као трепезу и свети ковчег, као свећник и престо Живота, као сасуд и као одар, и тебе су у загонеткама најавили као Матер Бога, а ми видимо остварење тога.

Ини.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеви..

Дошао си из Дјеве, ни као посредник ни као ангел, него си се лично оваплотио Господе, и спасао си потпуно мене човека; зато ти кличем: Слава сили твојој Господе.

Приближио си се чистим зрацима Духа, и тако си постао светлоносан и просветио све крајеве света, и свуда заступаш и све спасаваш који ти са вером притичу.

Некада си избавио младиће од смрти преподобни Николаје, па тако и сада спаси мене од сваке невоље, искушења и беде.

Заблистао си сјајним врлинама свеблажени, и тако си постао твога Владике изузетни следбеник, а када те призивају спасаваш све, који те побожно и са љубављу славе.

Богородичан: Дошао је у тебе Господар твари и оваплотио се да као милосрдан спасе потпуно мене човека, зато те Богородице верни славимо.

Ини.

Ирмос: Жезл из корене Ијесејева, и цвјет..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Само када се твоје име спомене, заиста од свих демонских намера брзо избављаш који те усрдно призивају, свети Николаје, и као што си раније избавио војводе, тако спаси и нас од сваке велике невоље.

Ти стојиш пред престолом Божијим, и зато не престај да се усрдно молиш за све нас твоје верне слуге, чудотворче Николаје, да се вечнога огња избавимо и демона, и злога језика и сваке неправде.

Свуда изливаш исцелења онима који ти са вером притичу, и од окова све изављаш, зато тугу нашу претвори у радост, твојим

ДАН 6.

богоугодним молитвама, Николаје светли, и победи гордост наших противника.

Тројичан: Славим беспочетно божанство и господство Оца и Сина, и Духа Пресветог поштујем, као створитеља свега, као јединство несечено, али са три воље и раздељено Лицима, и једно Царство неразделиво, заувек.

Богородичан: Заиста си часнија од свих небеских и земних бића, и једина си Богородитељка, јер си Творца свих у телу зачала, телом тварним одевеног, и родила си га бесемено. О, дивног ли и новог призора!

Катавасија: Жезл из корене Ијесејева..

Песма 5.

Ирмос: Светлиј нам возсијај свјет..

Заблистај нам твоју светлост, Светлости вечна, свима који пре зоре хитају на твоје заповети, Владико Човекољубче, Христе Боже наш.

Као часни кивот светиње, и као свети огњени престо, и као палата освештана Владичице, тако си примила Бога Сведржитеља.

Само си се ти Пречиста показала као Мати неискусомужна међу девојкама, али и опет Дјева међу матерама, јер си Бога неизрециво родила, и своју природу му подарила.

Ини.

Ирмос: Просвешченије во тмје..

Ти си светлост свима који у тами бораве, ти си Христе Спасе мој, спасење очајнима, ка теби се од раног јутра обраћам као Цару свега света: просветли ме сјајем твојим, јер за другога бога сем тебе не знам.

Побожним животом си просветљен, трипут блажени оче, и дошао си неправедно осуђенима на смрт и спасао их, јер су кликтали Владици Христу: осим тебе за другог бога не знамо.

На небесима гледаш сада непролазну славу, и благујеш у блистању неизрецивог и божанског сјаја, зато ме заклони твојим заступањем, преподобни угодниче Христов свечасни.

Богородичан: Ти си Спасе тајанствен и за небеске силе, али си се од Дјеве оваплотио да би потражио по твојој слици саздане и закопане

страстима, и јавио се свима који ти вапију: осим тебе за другог бога не знамо.

Ини.

Ирос: Бог сиј мира..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Сада град Мири, велика митрополија и ликијска епархија, и сва твоја отацбина, проповедају богоблажени оче Николаје о твојим чудесима, којима избављаш све од болести и невоља.

Ти си Николаје хранитељ удовица и отац сирочади, помоћник у невољама изузетни, уплаканима утеха, пастир и путовођа свих залуталих, зато и нас, твојим молитвама, од беда избави.

Преставио си се од земље ка духовним обитељима, где гледаш неизрециву лепоту Христову, и постао си саговорник ангелских војски, и са мученицима се радујеш, зато се оче Николаје усрдно моли Владици свију за нас.

Тројичан: Славим појединачна Три Лица, сабеспочетна, јединопрестолна, а неразделивог и јединог Божанства, јер су ме привели из непостојања у постојање, и са ангелима кличем: свети си, свети, свети, Господе.

Богородичан: Ти си свима људима спасење и надање, ти једина хиташ да спасаваш, зато помози и сада нама који ти кличемо Пречиста, и увек те призивамо у тешким невољама, јер друге заступнице код Бога као тебе немамо.

Катавасија: Бог сиј мира..

Песма 6.

Ирмос: Пророка Јону подражаја..

Као пророк Јона и ја ти вапијем: избави из пропасти живот мој Боже Благ, и спаси ме јер ти кличем: слава теби Спаситељу света.

Ти заступаш верне, а тужне радујеш и веселиш, зато обогати духовном радошћу слуге твоје, који траже твоје заступање.

ДАН 6.

Нека се она опева као разумно небо и пречисти храм, и свети ковчег и најлепши рај, а у њему дрво мога Живота.

Ини.

Ирмос: В бездне грјеховнјеј..

У бездану греха ваљајући се, ја призивам неиспитиви бездан твоје милости: изведи ме Боже из пропасти.

Као победнику ти је Николаје, достојно венац на главу положен, и као победник изузетни, спаси све који те призивају.

Смртан сам због сагрешења, и олује страсти ме потапају, а ти ми дођи Николаје блажени, и спаси ме у пристаништу Божије воље.

Богородичан: У тебе полажем наду спасења мога, Увекдјево, и тебе узимам као чврсту и непоколебиву заштиту у животу.

Ини.

Ирмос: Из утроби Јону младенца..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Постао си нови Аврам Николаје, јер си и ти принео Владици твојој јединородног сина приносећи увек бескрвне жртве; благословен си и као гостољубив оче, јер си постао си свето и непорочно станиште Тројице.

Необична и дивна чудеса чиниш Николаје по свој земљи, и далеко преко мора, ти несрећнима твојим брзим молитвама помажеш, болеснима си лекар, а сиромашнима хранитељ, и верном народу си постао истоимени победник над непријатељима.

Оком разума видео си будућност, а добрим поукама си поучио цео свет, јер си нам објавио јединосушног Сина Очевог, и Аријеву заблуду си уништио, а твоје свете поуке које си нам дао, јесу стуб православне вере.

Тројичан: Славим и поштујем неразделиву Тројицу, увек раздељену у три Лица, сједињену Бићем и природом, као једно владајуће Биће: Оца и Сина и Духа Светога; Она моћно влада и све чува како хоће.

Богородичан: У твојој телу се Пречиста потпуно оваплотио Христос Бог, и без смена се родио, јер није могао даље гледати како Лажљивац

мучи дело Божијих руку, зато је Господ дошао у виду слуге, и човечански род је избавио.

Катавасија: Из утроби Јону..

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Показао си се у граду Миру као вршилац свете службе, светитељу Николаје, јер испунивши Христово Еванђеље, положио си душу своју за народ свој и спасао невине од смрти. Због тога си се посветио као велики познавалац тајни Божије благодати.

Икос:

Запевајмо сада свете песме, о патиру и учитељу грађана у Мири, да се његовим молитвама просветимо, и Христу принесемо жртву чисту и непорочну и Богу угодну, јер је као светитељ очишћен и душом и телом, он је прави бранитељ цркве и њезин заштитник, и велика ризница Божије благодати.

Песма 7.

Ирмос: Пешч Спасе орошашесја..

Пећ је Спаситељу орошена, а младићи весело певаху: благословен си Боже отаца.

Узвишени је тебе показао као небо духовно, као палату чисту благодаћу ограђеном, као рај и као златном порфиром.

Заштитом твојом Мати и Дјево, утврди моју колебиву веру, и моје сметене помисли учврсти на непомичном Камену.

Ини.

Ирмос: Образу златому на поље..

Златноме идолу на пољу Деиру Халдејци службаху, а твоја три дечака немарише за ту безбожничку наредбу, и зато бачени у сред огња орошени певаху: Благословен си Боже отаца наших.

Пао сам на оштра искушења, и сав се исекао, и савладан очајањем, дошао сам пред врата адова, а ти ме спаси молитвама твојим блажени, и подигни ме да бих певао: благословен си Боже отаца наших.

Обасјан си духовним зрацима незалазног сунца, зато све у тами очајања и патње избави, и упути ка просвећењу и радости, да би

ДАН 6.

певали: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Моли Дјево Богородитељко Христа, Сина твога и Бога, да се његовом светом крвљу избеаве сви, продани змији великим гресима и лажима, и да би певали: благословен си Боже отаца наших.

Ини.

Ирмос: Отроци благочестију совоспитани..

Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Постао си оче Николаје изузетни лекар сваке тешке болести, зато исцели немоћ моје душе, и подари ми здравље да бих кликтао: благословен си Боже отаца.

У давнини си ти светитељу избавио од смрти војводе, и њих си одушевио да са жарком вером певају и славе Спаситеља Христа, па су узвикнули: благословен си Боже отаца.

Чашу премудрости и светиње си приближио уснама твојим, оче Николаје, и захватио си капи обожења, слађе од меда и саћа, и народ си научио да кличе: благословен си Боже отаца.

Тројичан: О теби певам Тројице, као Јединици троструко сјајној и јединосушној, Оче, Сине и Душе Свети; у њу смо се сви крстили и зато певајмо: благословен си Боже отаца.

Богородичан: Ти си узвишенија од свега створеног, зато се моли Сину твоме и Богу, да се избеаве патњи сви који те искрено поштују и славе, и који певају: благословен си Боже отаца.

Катавасија: Отроци благочестију совоспитани..

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ужасајутсја ангели..

Створитеља и Господа којег се боје ангели и све војске небеске, њему свештеници појте, децо прославите га, а народи благословите и величајте га у све векове.

Постала си Дјево као духовна палата, и као живи плашт, огртач црвених шара и порфира, за свима нама Цара, јер из тебе је заблистало тело Речи и Бого-Човека.

Неизрециво и недокучиво си зачала Пречиста Створитеља и Бога,

који целу творевину држи у шакама; нас ради је као ми Човек постао, али од тога што је Био, није се одвојио.

Ини.

Ирмос: В пешч огњенују ко отроком..

Певајте Богу који је јеврејској деци сишао и пламен у росу претворио, и певајте му дела као Господу и величајте га у све векове.

Ослободи блажени Николаје све заробљене у дубину искушења, и од великих зала која су их снашла разреши их, твојим молитвама ка Спасу Христу, јер си благ и самилостив, свети служитељу.

Ти си, богомудри, водич у надразумне тајне, и служитељ небеске светиње, верни архијереј, зато нам измоли од Спаситеља нашег опроштај сагрешења, учитељу светих тајни.

Богородичан: Изнемогао је сада мој разум, јер је упао у дубину срама, и одасвуд сам омотан свакаквим злим делима, али ти ме исцели Дјево, јер све одеваш светлошћу бестрастија.

Ини.

Ирмос: Чуда прејестественнаг росодатељнаја..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Сви чиновни патријараха, апостола, и сабори свештеноченика, пуноћа пророка и цео сабор испосника, славе твоје свето житије, а са њима и ми кличемо: нека цела творевина благосиља Господа, и велича га у векове.

Узвишени и великомоћни Царе свих, ради молитава преподобног пастира, даруј спокојан живот свима хришћанима, а помози и нашем народу против непријатеља, да са свима кличемо Христе: нека цела творевина благосиља Господа, и велича га у векове.

Обасјан си оче неприступним светлом, и душе свих у невољама обасјаваш, разгониш сву мрклу таму искушења, зато обасјај и срца наша, да би и на далеко певали просвећени: нека цела творевина благосиља Господа, и велича га у векове.

Тројичан: Као Живот и Животи, и једно је а и три свето, Тројицу са

ДАН 6.

вером опевајмо Оца и Сина и Духа Светога, следујући искрено светим отачким учењима, и са њима прославимо и певајмо: нека цела творевина благосиља Господа, и велича га у векове.

Богородичан: Предивно чудо је пра-слика купине, Пречиста млада Дјево, која је у давнини на Синају горела а није сагоревала, као предсказање тајне Рођеног из тебе, јер се у тебе огањ Божанства уселио, и неповређеном те сачувао, зато му певамо у све векове.

Катавасија: Чуда прејестестевнаго..

Песма 9.

Ирмос: Живопријемниј источник..

Величајмо верни Богородицу, као извор непресушни који носи Живот, као светлоносно светило благодати, као храм духовни, као сенку пречисту, и шира и од земље и од неба.

Реку твоје благодати излиј мени, јер ме је страшни прокључали пламен опекао и ужасно намучио, а ти си извор који благодатно течеш, јер си родила Реку благодати, а из ње ко пије неће никад ожеднети.

Ти си као дивни двораци Женика, и као духовна палата Владике, као златна порфира, и као најлепше Христово станиште, зато те молим Владичице свих: спаси ме.

Ини.

Ирмос: Безначална родителја Син..

Беспочетног Родитеља Син, Бог и Господ, од Дјеве се оваплотио а нама јавио, да просветли помрачене и сакупи раздвојене, зато тебе, најопеванију Богородицу величамо.

Просветљен богомудри светилом благодати, и сам си постао светило побожности, и све у искушењима спасаваш, и са пучине мора избављаш и гладне чудно храниш, оче свеблажени.

Сада си се настанио у блаженству раја, и јасно гедаш неизрециву Славу, зато са небеса погледај на окупљене твоје певаче, и избави их од страсти, богоносни оче свеблажени.

Богородичан: Родила си Богомати Пречиста, из твоје пречисте крви Премудрост и силу и Реч Очеу Ипостасну, а Он те је примио себи за храм, и са нашом природом се сјединио неразделиво.

Ини.

Ирмос: Таинство странноје вижу..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо.

Радујмо се духовно сви који празник волимо, јер се и небеса веселе и планине и долине, и клирици и девственици и светли подвижници, и ми због спомена свеблаженог сада окуљени, Спаситеља величамо.

Нека сви крајеви света непрестано певају песме, и нека венцима похвале дивно украсе главу Николаја, као угодника Христа Бога, јер се његовим молитвама од страсти и невоља избављамо.

Прими као достојну ову песму Николаје, и овај мали труд, као што је Христос примио две удовичине лепте, и немој се гнушати покајаног грешника и страсника, јер сам се без гордости осмелио оче трипут блажени.

Тројичан: Јединосущном вољом се Света Тројица сједињују, а опет се нераздељиво лицима раздељују, и чувају увек моћ, Отац, Син и Дух Живи, један триипостасни Бог, њега величамо.

Богородичан: Рођеним из тебе Пречиста Богородице, уклоњена је свака туга, и Господ је укинуо јечање и плач, и обрисао је на земљи сваку сузу са сваког лица, зато и теби о, Неискусобрачна, дуг испуњавамо.

Катавасија: Таинство странноје..

Светилен

Подобан: Жени услишите..

Похвалимо сви великога Николаја, првога међу пастирима и јерарха, и предстојника Мира Ликијских, јер је многе људе спасао од смрти неправедне, цару се јавио са Авлавијем у сну, и укинуо неправедну пресуду.

Слава:

Тебе је Господ веома прославио чудесима, и за живота, а и после смрти твоје јерарше Николаје; ко из љубави и вере само призове свето име твоје, а да не буде одмах услишан? Јер тебе свако налази као искреног заступника.

И сада, богородичан:

Христа као Мудрост Ипостасну, и Бога-Реч надсуштаственог, и као лекара свих, родила си Дјево, зато исцели ужасан гној и дуговремене ране моје душе, и умртви у моме срцу страсне жеље.

На хвалитним, стихире на 6, глас 1. Самогласно.

Гледао си оче неуморно на висину разума, и сагледао непознату дубину мудрости, па си твојом науком обогатио свет, зато се увек моли за нас Христу, свети Николаје.

Човече Божији и његов верни угодниче, и тумачу његових тајни, човече жељан духовности, и стубе духовни, и иконо са душом, тебе је црква у Миру добила као чудотворну божанску ризницу, и као молитвника за душе наше.

Ине стихире, глас тај исти.

Подобан: Небесних чинов..

Око црквеног цвећа си летео, као птица из небеског гнезда ангелског, и певаш увек Богу за нас, који смо у невољама, бедама и искушењима, и избављаш нас твојим молитвама.

Лепоту свештеничке одежде си делима врлина учинио још светлијим, оче богоносни, зато и нама служиш дивно као свештеник, јер ти си делатељ светих чудеса, и зато нас избави од великих невоља.

Кроз невидиве лепоте си светитељу прошао, и узвишену славу светих си спознао, и нама си небеске речи, увек живих које си видео објавио, свети и оче.

Као што си у сну побожном цару дошао, и оковане си од смрти избавио, тако се моли оче непрестано, да се и сада твојим молитвама избавимо од искушења беда и болести, сви који те достојно хвалимо.

Слава, глас 5.

Затрубимо трубама песме и заиграјмо због празника, обрадујмо се и радујмо молитвено славећи богоносног оца; цареви и кнежеви нека се окупе, јер се овај заспалом цару страшан јавио и укорео, да би три невино држане војводе отпустио; нека пастири и учитељи певају о добром пастиру, и нека се на овог пастира угледају, а окупљени нека га похвале; јер он је болеснима лекар, и избавитељ из невоља, грешнима заступник, а сиромашнима ризница, он је жалоснима утеха, а сапутник путницима, и на мору и на копну их управља; зато сви усрдно похитајмо да великог светитеља похвалимо, па овако рецимо: пресвети Николаје, похитај и избави нас од садашње невоље, и твојим молитвама спаси стадо твоје.

И сада, богородичан. Подобан.

Дело патријарха Германа.

Затрубимо трубама песме, јер нас са висине гледа Свецарица Мати и Дјева, и благословима овенчава који њој певају; цареви и кнежеви

нека се окупе, да царици запљешћу у песмама, јер је Цара родила, који је одавно држане у смрти одлучио да разреши човекољубиво; пастири и учитељи окупимо се да похвалимо Пречисту Матер Доброга Пастира, као свећник златни и као светли облак, и ширу од небеса, као духовни кивот, и огњени Владкин престо, као златни сасуд са маном, и као затворене двери Бога-Речи и свих хришћана уточиште; песмама побожним је похвалимо и овако рецимо: палато Бога-Речи, удостоји нас смирене небескога царства, јер нема немогуће за твоје заступање.

Велико славословље, и отпуст.

Даје се братији уље из кандила светога Николаја.

На литургији

Блажена од 1. канона Песма 3. и од 2. канона Песма 6.

Прокимен, глас 7.: Обрадоваће се праведник Господу, и уздаће се у њега. (Пс.63,11)

Стих: Услиши Боже глас мој када ти се молим. (Пс.63,2)

Апостол Јеврејима, зачало 335.

Алилуја, глас 4: Свештеници твоји обући ће се у правду, и преподобни твоји обрадоваће се. (Пс.131,9)

Стих: Ради Давида слуге твога не одврати лица од помазаника твога. (Пс.131,10)

Еванђеље по Луки, зачало 24.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 7. дан

Спомен међу светима оца нашег Амвросија епископа медиоланског;

**Спомен преподобног оца нашег Григорија Горњачког.
(његова служба писана иза ове)**

Алилуја или тропар.

На Господи воззвах, стихире Амвросија, глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Врлинама си украсио престо владања, а од Божијег надахнућа си првосвештенство исто тако примио, зато си верни делатељ благодати у обома Амвросије постао, и двоструки венац си наследио.

У уздржању и патњама, и у многим бдењима и дугим молитвама, ти си богомудри душу и тело очистио, и тако си изабрани сасуд Христа Бога постао, и био једнак апостолима, јер си исте дарове примио.

Побожнога цара који је некада сагрешио, ти си као Натан Давида смело укорео, Амвросије свеблажени, зато си њега јавно одлучењу подвргао, и побожном га покајању поучио, и у твоју паству убројао.

Ине стихире Бгородици, глас и подобан тај исти.

(ако је „Алилуја“ ове се стихире певају предходно)

Палицом твога заступања Богородитељко Пречиста, одагнај звериње страсти моје бедне душе, и у свему ме ка мирном животу управљај, и уброј ме у свето стадо твојих изабраних оваца.

Ти си помоћница беспомоћним људима, ти си нада свих безнадежних, зато ми буди Богородице ослобођење од зала и моја помоћница, и као милостива, избављај ме Пречиста од грехова и невоља.

Кишом божанске росе твоје љубави, угаси Дјево навале мојих погубних огњених страсти, да и ја као и младићи у Вавилону, благодарим и славим Бога из тебе рођенога, и да благосиљам благодат твоју Владичице.

Слава и сада, богородичан глас тај исти 1. и подобан.

Навиком гњилом пузим по земљи и лежим ничице, али ка твојој тишини Дјево притичем, избави ме од буре противника и разних

искушења, да бих непрестано певао о твојој благодати, Богородице, Мати Увекдјево.

Крстобогородичан, подобан тај исти:

Крај крста си Чиста Мајко стајала и дуготрпљење Сина твога и Бога гледала, па си кроз плач говорила: Тешко мени Чедо најслађе! Зар треба овако неправедно да пострадаш Речи Божија, да би човечанство спасао?

На стиховње, из Октоиха

Тропар, глас 4.

Истина ствари објави те стаду твојем као правило вере, образац кротости и учитеља уздржања. Због тога си смирењем стекао високе почести, сиромаштвом богатство, оче Амвросије, моли Христа Бога, да спасе душе наше.

На јутрењи

Оба канона из Октоиха, и канон светоме на 4. Његов акростих је: Хвалим веома великог Амвросија. Дело Јосифово. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују пучину..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је у давнини Израилъ пучину Црвеног Мора, пешке и неовлажених ногу, и Амаликову силу је на исти начин у пустињи победио.

Божанским блистањем си обасјан преподобни, зато твојим молитвама просвети све који побожно славе, светло и просветљујуће и свето твоје уснуће.

Бог-Реч и Премудрост Божија, даровао је теби речи, па украшен познањем Истине, ти си јерарше Амвросије одбацио јеретичко неразумно зловерије.

Предходно си, даровити, очистио твој разум од магле страсти, и учинио си га свеблажени, угодним за сагледавање чистог блистања Пресветога Духа.

Веома мудрим и светим твојим догматима, одагнао си погубну измишљотину Арија, и као пастир свемудри, на испашу православља си напасао са вером твоје разумно стадо.

Богородичан: Вољом Очевом си бесемено зачала Сина од Божијег

ДАН 7.

Светога Духа и телом га родила, он је из Оца рођен без матере, а ради нас се родио без оца из тебе.

Песма 3.

Ирмос: Не мудостију и силоју..

Не хвалимо се ни мудрошћу ни силом ни богатством, него тобом као Очевом Ипостасном премудрошћу Христе, и нема светог као што си ти, Човекољубче.

Велику си благодат и силу примио од Бога, јер си твојим телесним додиром исцељивао, оче Амвросије, од разних патњи, све који ти долазе.

Као свети јерарх научио си преподобни Амвросије Свето Писмо, и неукима си оче објаснио што је за њих неодкучиво.

Теби који си блистао духовном мудрошћу, неразумно се приближила жена дрска и скверна, да би те убила, али је убрзо сама умрла, након што си је светом поуком укорео.

Богородичан: Само си ти човеков род обновила, јер си родила наше природе Творца и Господа, зато те славимо, богообрадована.

Сједален, глас 8. Подобен: Премудрости..

Био си јерарше налик пророку Илији, а такође и Јовану Крститељу, јер си смело цара укорео који је закон преступио; престо си светињом украсио, и цео свет си многим чудесима обогатио, тако си и Свето Писмо изучио, и верне утврдио, а неверне си у веру обратио, јерарше Амвросије, моли Христа Бога да подари опроштај сагрешења свима који са љубављу празнују твој свети спомен.

Слава и сада, богородичан:

Злим помислима сам пао и пузим по дубини греха, и јецајући зовем те Пречиста из свега срца, учини на мени богату милост твоју и твога милосрђа неизмерну пучину, и твога милосрђа небројено богатство, и даруј ми покајање и опроштај сагрешења, да са љубављу теби кличем: моли Христа Бога, да ми подари опроштај грехова, јер ја твој слуга имам само тебе као надање.

Крстобогородичан:

Када је као јагње угледала на крсту Јагњета, Пастира и Избавитеља, плакала је, јаукала, горко јецала и нарицала: свет се радује јер због тебе добија избављење, а срце моје гори када гледам твоје распеће које трпиш због милости и милосрђа дуготрпељиви Господе,

бездане милости и изворе непресушни; зато се смилуј и подари опроштај сагрешења свима који са вером поје о твојим божанским страдањима.

Песма 4.

Ирмос: Љубве ради, шчедре..

На крсту си био Милосрдни из љубави према сазданоме по твоје лику, и растурише се безбожници, а ти си Човекољубче моја сила и похвала.

Постао си јерарх помазан миром свештенства, и спремао си свештенике, и свима си даривао спасоносно очишћење.

Ти си блажени сачувао паству твоју од сваке повреде противника, и Аријеву лаж си сву помрачио, блистањем твојих изрека.

Ограђен силом Духа, ти свеблажени прогониш лукаве зле духове, јер они немогу поднети твоје претње.

Богородичан: Онај који је све својом вољом створио, сам је хтео да се створи од твоје чисте крви, да спасе све, који те знају као Пречисту Богоматер.

Песма 5.

Ирмос: Ти Господи мој, свјет в мир..

Ти си, Господе мој, као светлост у свет дошао, ти си света Светлости из мрачног незнања обратио све, који ти са вером певају.

Стекавши разум који сјаји светлом духовним, заблистао си зрацима лечења и чудеса, Амвросије блажени.

Самога си себе изградио за свето станиште Духа, и разорио си храмове идолске, богонадахнути Амвросије.

Обасјан светлом узвишених врлина, постидео си царева, и језик твој није поколебан нити ограничен.

Богородичан: Онај који је својом вољом све мудро створио, хтео је обновити човека, и зато се у твоје тело Дјево уселио.

Песма 6.

Ирмос: Пожру ти со гласом..

Црква ти Господе приноси као жртву песме похвале и пева ти, јер је од демонске крви очишћена, крвљу изливеном из ребара твојих, по твојој милости.

ДАН 7.

Рим хвали твоје свете поуке, јер си јерарше као звезда сјајна, свуда зраке твојих чудеса раширио, и верне задивио.

Од ране зоре хитао си Христу, и од тамошње светлости си богато обасјан, и сам си се испунио божанске светости, и увек просвећујеш верне који те славе.

Тело и душу твоју си Богу посветио, и своје срце си, оче, учинио пријемчиво за небеске дарове, непрестано га чувајући и желећи рајско блаженство.

Богородичан: Осени ме твојим божанством, па исцели ране душе моје, и мој разум просвети, јер је помрачен леношћу и злбом демона противника.

Кондак, глас 3.

Подобан: Божественнија вјери..

Облиставши божанским догматима, помрачио си Аријеву обману, свештенослужитељу и пастире Амвросије, чудодејствовао си силом Светога Духа, и различите страсти си јасно исцелио, оче свети, моли Христа Бога, да спасе душе наше.

Песма 7.

Ирмос: В пешчи авраамстии отроци..

У пећи персијској Аврамова деца, побожном љубављу више него ли пламеном запаљени беху, и овако кликтаху: нека си благословен у храму славе твоје Господе.

Твоји свети догмати које си оче свемудри објавио, као муња су прошли цео свет, а чудеса која си учинио, заблистала су као светлост и просветила срца у мраку.

Законодавством си следовао Спаситеља, оче, и дани теби талант си, као добри суга, марљиво умножио, и радости код Владике се удостојио.

Изоштрио си твој богословски разум бујицама светих догмата, и као реку их излио, и напојио пуноћу верних, свештенослужитељу Амвросије.

Богородичан: Гле Дјево, када си у твоме телу Бога-Реч зачала, сабеспочетног Оцу, и телом га родила, ти си Свенепорочна позвала све пале од Адама.

Песма 8.

Ирмос: Руцје распростер Даниил..

Данило је руке своје раширио, и у јами чељусти лавова затворио,

силу огња је угасио, а врлином се опасао, и са побожном и умилном децом певао: благословите сва дела господња Господа.

Умртвио си тело, преподобни, и телесне жеље си умртвио, али си душу оживио, и извор чудеса излио си умртвљенима у страстима, дарујући живот свима који кличу: благословите сва дела господња Господа.

Од Божанског Духа си сазнао за престављење из тела, светитељу, и то си пророчи рекао онима са тобом, и радосно си на небеса отишао, певајући: благословите сва дела господња Господа.

Тело и срце и разум си унапред очистио од метежа страсти, и затим си огњени зрак Духа са висине примио, и као свети ученици си Амвросије певао: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Постала си Пречиста узвишенија од небеса, јер си Бога небескога родила, који је нас на земљи са небеским сјединио, и познање нам њега дао, који кличемо: благословите сва дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Камен нерукоѕјечниј..

Као угаони камен несечен руком, тако се Христос од тебе Дјево, као од несечене горе одсекао, да сједини раздвојене природе, зато се веселимо а тебе Богородице величамо.

Када си узнет, видео си оче, вечне спремљене почести, и ка њима си прешао, славни, и радосно си примио плату за твоје подвиге.

Као зрели грозд, богомудри, у винарији небеској си достојно чуван, и изливаш Амвросије вино бесмртности и дарове лечења, свима који ти побожно притичу.

Славимо те велегласно, златносјајни оче, као светило Светога Духа, јер шириш светлост божанске науке и зраке лечења и верне просветљујеш.

Тебе смо свеблажени стекли као светлу звезду цркве, јер светлошћу твојих догмата обасјани, избегавамо сваку таму лажи, зато те данас славимо.

Богородичан: Гавриловим гласом теби Дјево радосно кличемо: радуј се јер си укинула проклетство, радуј се избављење од свих зала, радуј се јер си земне надразумно обожила Рођеним из тебе.

**Служба преподобном и богоносном оцу нашем Григорију
Горњачком**

На малом вечерњу,

На Господи возвах.. стихире на 4, глас 2.

подобан.

Када си оче примио у срце огањ нетварни Христове љубави, тада си напустио сваки посао у свету Григорије, и анђелским животом си на Атосу радосно поживео, преподобни; стога си постао изабрани сасуд дарова равноанђелских, и као благомирисни пашњак безстрастија.

Врлинским животом и тврдим подвигом и вољом одлучном, учинио си оче своју душу домом и боравиштем Свете Тројице, у подгорју си подигао велелепни атонски манастир, где су чете монаха као приноси Господу, твојим поукама принесени.

Твој се манастир оче Григорије радује, од када је као дар драгоцене благодати Божије, примио део твојих часних моштију из Србије, као испуњење давнашње жеље; њима са великом смерношћу верно притичемо, и исцелење душа и тела и освећење добијамо, а теби богоносни похвале узносимо.

Ти уживаш у слави божанској са светима од века, преподобни Григорије, и као од Христа исцелитељ, зато се ово стадо поноси твојим именом, а ти га чувај својом заштитом од саблазни завидничке, и приноси Господу молитве, са светим Николајем, за твоја чеда која те усрдно воле.

Слава, глас 4.

Твоје дело одговара оче твоме имену и бестрастију, а делатна благодат у животу те је у свему показал будним и искусним делатељем воље Божије, јер си се себе одрекао и свом душом си за Христом следовао, и подвижничким животом се узоран показао, пун божанског сјаја, богоносни Григорије; а сада си примио награду за подвиге, зато непрестано чувај све који те славе.

И сада:

Од свих опасности сачувај слуге твоје, благословена Богородице, да те славимо, надо душа наших.

Стихире на стиховње, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов:

Подвижничким напорима, заблисто си на Атосу, и благодаћу Духа, постао си Григорије светило монаха.

Стих: Часна је пред Господом смрт, преподобних његових.

Искрено си упутио своје ученике оче, ка путу спасења, зато ти уносимо похвале, као твоји дужници Григорије.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома.

Божијом силом твоје мошти изливају благодат освећења, и веселе и радују стадо твоје Григорије.

Слава:

Трисветли Творче светлости, и исте славе Божанство, молитвама Григорија, чувај ово стадо, од стрела нечастивог.

И сада:

Имајући твоју помоћ Богородице, свети Григорије је на Атосу разорио силу вражију.

Тропар, глас 1.

Подобан: Пустиње житељ..

За живота си био као ангел оче наш, и стекао си благодат исцелења, опевани, и чудеса си чинио дивна, Григорије изгонитељу страсти, ти са љубављу лечиш и душе и тела, блажени, зато слава Богу који ти је дао снагу, слава њему јер те је овенчао, слава њему јер кроз тебе чини свима исцелења.

На великом вечерњу,

Блажен муж.. **први антифон**

На Господи возвах, стихире на 8, глас 4.

Као рањен Божјом љубављу Спаситеља Григорије, ти си свеколики свет смотрено напустио, и духовно живот на Атосу провео, уистину си се преподобни на анђеле угледао; стога си препун небеске благодати постао, као икона тиховања, и као узор монаха. **(три пута)**

Ти си као сасуд драгоцени Духа који дише где хоће, и лекар са извора Свевладара, чуда благодатна си за собом оставио, свеблажени Григорије, и манастир поносити у подножју Атоса, којег си саздао као мирну долину спасења, свима које увек мучи олуја животна. **(три пута)**

Као свето благо и ризницу, примио је твој манастир преподобни,

ДАН 7.

из Србије мошти твоје, њих сада имамо и сузама их заливамо Григорије, због невидивог заступања нас који искрено волимо тебе престављеног, и који ти кличемо: не престај да невидиво избављаш од сваке невоље хор твојих ученика. **(два пута)**

Слава, глас 6.

Данас богоносни Григорије као звезда Богом сјајна, на свој годишњи празник хорове монаштва светлом обасјава, јер се накупио бистрине ума и сјаја незалазне светлости, од светлости Божијих заповести, па управља све који му кличу: радуј се, Богу посвећени, и овог света и тела великим и тешким подвигом ослобођени, радуј се јер си тиховањем разум очистио, а због врлинског живота си прозван монаштва путовођом, и узор истанчани и тумач савршенства, Радуј се Горе зване Свете украсе, и свога манастира заштитниче, и ка Христу усрдни молитвениче, њему не престај да приводиш, преподобни, многе твоје ученике, који побожно твој спомен славе.

И сада, исти глас.

Ко да те не слави Пресвета Дјево? Ко да не пева о пречистоме твојем порoду? Јер Надвремени од Оца заблистали Син јединородни, он исти је из тебе Чисте дошао, неизрециво оваплоћен, по природи Бог и по природи је човек постао ради нас, не у два лица раздeљен него у две природе несливен се појавио. Њега моли Чиста најблаженија, да се смилује на душе наше.

Вход. Светлости тиха, Прокимен дана, и Читања 3 (17 јануар)

На литији, стихира храма и преподобног глас 1.

Радује се у Господу, блистави манастир твој, поносан онима које ти усмераваш, богоношче Григорије; јер њих си ти сабрао, светлим твојим врлинама, и Господу их привео, као чокот родне лозе, врлим делима; јер делом и речју блистајући, ти си се показао вођа монаха и духовног живота, и као боголиким виноградар; а сада си код Господа прешао, и тамо си на месту своје обожен, зато те молимо, заступај нас, да добијемо Божје просвећење, и милост за преступе, сви који те поштујемо, Светитељу.

Домогавши се лаког јарма Спаситељевог, свако си земно размишљање, преподобни, одбацио, и духом се окрилио, и на врлинама се узнео, и као сенка на Атосу поживио; ти си се присајединио светоме Григорију, са Синаја светионику, и његовог блистања се учесник јавио

и постао; јер си у тајну умне молитве уведен био, и Божијег деловања оруђе си постао; стога уређујеш хорове монаха на боље, и јављаш благодати будуће славе, молећи свима за преступе опроштење, освештани оче Григорије.

Глас 3.

Постовима си себе наситио, а бдењима се Богу узносио, као бестелесан ти си поживео, мада са телом Григорије; и у пећини настањен, вољом са Висине, ти си знамење примио, чистог срца, боговиђењем и делом; стога си светитељу манастир подигао, као васпиталиште врлина; ти си преподобнима на Атосу заблистао Светитељу, и у Србији поживео, па си тамошње стадо осветио, које си трудовима и напорима основао, полагањем твојих моштију; јер у њој си свој пут окончао и до небеске славе се уздигао, где заступаш душе наше.

Глас 4.

Умртвљен за свет подвижничким трудовима, постао си оруђе надсветовног живота, богоносни Григорије, и све живе сазиваш, на заједницу у Божијем блаженству, трубом свог живота; благодат чудеса си примио, да исцељујеш патње душа и тела, а демону да сатиреш гордост. Стога се твојим именом поноси манастирско сатадо, и слави твоје подвиге, и призива твоју помоћ, коју увек раздељуј о, светитељу, као човекољубив родитељ.

Слава, глас 4.

Дођите хорови монашки да химнама и песмама похвалимо међу преподобнима боголиког, и међу оцима преподобног Григорија, јер се на Атосу ревносно подвизавао; јер он је и именом својим онај који бдије, и на побожну будност наше савести побуђује, у речима делатан, а у животу богомудар; и са божанских висина невидљиво нас напаса, и снагу за нас од Господа тражи, за помоћ у слабостима, и заступа душе наше.

И сада:

Благословена Богородице, сачувај од свих опасности слуге своје, да бисмо славили тебе, наду душа наших.

На стиховне стихире, глас 5.

Подобен: Радуј се подвижника:

Радуј се Григорије, јер си свеколико следовао Спаситељу Христу, и послове овог света напустио, и непосусталом вољом си анђелским животом поживео, у постовима и сузама, и свеноћним стојањима, разум

ДАН 7.

си очистио од смутњи страсти, и у право бестрастије се оденуо. Стога си сјај Божијега Духа примио, и монасима се учитељем показао, понајвише примером, зато Христа моли, да подари душама нашим велику милост.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних Његових.

Другујући са продвжничим трпљењима, и у пећини тихујући Григорије, примио си изобилну благодат од Христа Бога, и манастир на Атосу ти си Богу подигао; одатле си Духом Светим доведен у Србију и био си као анђеол и учитељ, и монаси те видеше обоженог; зато си и други манастир основао тамо, где сада почива, преподобни оче, као благослов Божји тело твоје, па излива исцелења свима, који му са вером прилазе, и тебе хвале.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома.

Радује се потомство твоје, и ово разумно стадо твоје Григорије, и твојим светим именом и заштитом твојом се диче и теби притичу; зато их увек чувај од страшних невоља, с Николајем, којим га посвети, Господу се за њега молеи, да избављани од стрела нечастивога, теби као деца оцу, последујемо и стигнемо, са тобом богоносни, до никада пресахлог Живота, молимо те.

Слава, глас 8.

Уздржањем си огњене стреле страсти убио, и са небеса си благодат примио, као благу зору у тајности оче Григорије; јер си на Гори Атонској анђелским животом живео, и са вековних гора си у тајности Господа, који просвећује, по речи Давидовој, видео, колико је човеку видети могућно, као на Синају боговидац Мојсеј; и обожен си Божијим заједништвом, па се и вечног блаженства удостојио; њега се и ми желимо удостојити, молитвама твојим свети, који ти спомен служимо.

И сада:

Владичице прими молитве слугу твојих, и избави нас од сваке муке и невоље.

Тропар, глас 1.

Подобан: Пустиње житељ:

Као анђеол си за живота постао, опевани оче наш, и благодат исцелења си стекао, и дивна си чидеса чинио, јер си Григорије страсти изгонио, па са љубављу лечиш и душе и тела блажени; Зато слава Богу

који ти је дао снагу, слава њему јер те је овенчао, слава њему јер кроз тебе свима даје исцелења. **(једанпут)**

Други тропар, глас 4.

Подобан: Брзо предухитри:

Равноангелски си живот у телу провео, и ктитор манастира постао који се поноси тобом, оче преподобни, зато води стадо твоје на пашњаке спасоносне, и чувај децу своју од напада Велијара, твојом помоћи блажени Григорије. **(једанпут)**

И Богородице Дјево... (једанпут)

На јутрењу:

На Бог Господ, први тропар двапут, слава, други тропар једанпут.

И сада Богородичан.

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

После 1. катизме, сједалан, глас 1.

Подобан: Гроб Твој Спасе:

Светим подвизима ти си на Атосу заблистао, и од Бога си благодат чудеса примио, Григорије блажени, сабрате преподобних, са њима заступај увек пред Господем, да подари опроштај грехова свима нама који те славимо. **(двапут)**

Слава, и сада, богородичан.

Богоневесто Пречиста, и Богородице Дјево, ти си уточиште целог Атоса, и окриље свето, не престај да на Атосу вечно у изобиљу изливаш благодат, јер тебе имају монаси као безбедни покров, и у тебе се надају, да се увек избављају од опасности и искушења.

После 2. катизме, сједалан, глас 4.

Подобен: Брзо предухитри!

Имао си будност у своме преподобном животу, и пажњу Григорије, и са умном молитвом си скончао свој живот, зато твоји ученици гледају на тебе као правило у свему, јер си их водио ка стицању врлина небеских, и зато ти као дуг овај спомен служимо.

Слава, и сада, богородичан:

Атос који је назван Света Гора, за оне којима си дала Пречиста једном обећање, држећи се чврсто, избавља их у невољама и од погубне тегобе; зато те са ње песмом хвале и кличу: ти си помоћ наша Богородице.

После полијелеја, сједалан, глас 3.

Подобан: Божије вере:

Благодат си примио на Гори Атонској, и одатле си раздавао светлост на дар хришћанима и Србима, свеблажени Григорије, и у Србији си радосно уснуо, и весело похитао ка животу без старења, оче преподобни, моли Христа Бога, да подари нама велику милост.

Слава и сада, богородичан:

Радује се Пречиста цео Атос, јер је ограђен твојом заштитом, ти их избављаш од опасних напада, па ти захвалне песме узносе и увек ти кличу са вером: Свечиста Дјево, уклони налете противника на нас, и дај нам безбедну заштиту.

Тада степена, први антифон 4. гласа

Прокимен: Часна је пред Господом смрт, преподобних Његових.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа.

Јеванђеље по Матеју, зачало 43.

По 50 псалму,

стихира, глас 6. Самогласан.

Као подвижник си послужио Господу, са свеколиким старањем, и достојну си награду примио, богоносни оче Григорије, зато твоје мошти увек изливају исцелења свима, који ти побожно прилазе, и лече болести и душа и тела, јер ти је у моштима настањена благодат Утешитеља, зато са смелошћу пред Христом заступај нас, молимо те, да се избављамо од сваке невоље, и на стекнемо блаженство Божије.

Канон Богородици са ирмосима на 6. и Преподобном Григорију на 8.

Канон Пресвете Богородице, глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Прешавши воду као копно, и од египатског зла избегавши, Израиљац клицаше: Избавитељу и Богу нашем појмо.

Многе ме напасти опседају и Теби притичем и тражим спасење, о, Мати Бога-Речи и Дјево, спаси ме од невоља и опасности

Навале страсти ме смућују, и душу ми пуне великим жалошћу, а ти је умири тишином Сина твога и Бога, млада Дјево, Свебеспрекорна.

Слава: Молим тебе Дјево, која си родила Спаса и Бога, да ме избавиш невоља, јер теби притичем сада, и пружам ти и срце и душу.

И сада: Мене, болесног телом и душом, удостој твоје свете посете и старања, једина Богомати, и као Блага, и као Родитељка Благога.

Ини, канон преподобног Григорија

Његов акростих је: Будност ми подај. Герасимов. Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Кочије си фараонове потопио, када си у давнини Мојсејев жезал чудотворним учинио, и знаком крста си море разделио, а пешака и бегунца Израиља си спасао, зато је песму Богу певао.

Као кротак и смиран, земљу кротких си настанио Григорије, и обасјан си зрацима Тројице, која просвећује твојим заступањем, зато ми светлост небеску подари, да похвалим у песмама, све што си животом твојим постигао.

Као земља изабрана, са вером си Григорије примио небеско семе речи Божије, Христове, бестрастије и благодат чудејства си огласио, твојим подвижничким ревновањем, као вечне плодове.

Твој чисти живот, преподобни, је као богонаписан стуб врлинског живота, и светли пример узлажења преподобнима, јер си се речју и делом заиста уздигао на Атосу, Григорије.

Богородичан: Постала си Невеста красна и непорочна, Творца свега, Мајко непролазна, јер се Бог-Реч по богатству доброте из тебе несливено оваплотио, зато избави од неразумности све који те искрено славе.

Катавасија: Христос се рађа, славите! Христос с небеса, у сусрет му изиђите! Христос на земљи, узнесите се! Певај Господу сва земљо. У весељу певај народе, јер се Он прославио.

Песма 3.

Ирмос: Небеског свода Врхотворче Господе, и Цркве Градитељу, Ти мене утврди у љубави Твојој, Врхунче (свих) жеља, Тврђаво верних, Једини Човекољупче.

Богородитељко Дјево, тебе имам за заштиту и окриље живота мога; ти ме, узрочнице добара, управи ка твоме пристаништу, тврђаво верних, и једина Свехвална.

Молим, Дјево, утишај душевни немир и буру срца мога, јер си ти, Богоневесто, родила Господара тишине – Христа, једина Пречиста.

Слава: Ти си Богоблажена родила Добротвора и узрочника добара, зато излиј свима богатство доброте, јер све можеш, пошто си родила силнога снагом, Христа.

И сада: Помози ми Дјево, јер ме муче ужасне невоље и болести, јер си ми ти неисцрпна и непотрошива ризница исцелења, Свобеспрекорна.

Ини.

Ирмос: У почетку си утврдио небеса разумом, а земљу си на водама основао; на камену заповести твојих Христе утврди и мене, јер нема светијег од тебе једини Човекољубче.

Тежио си ка Христу свом жељом од младости, напустио си душегубну обману, и крст си на рамена усрдно подигао, Григорије богоносни, и испосничким подвизима си заблистао.

Научен поукама мудрога Григорија са Синаја, и непоколебивим срцем, упућен си оче Григорије у умну молитву, и плодове благодатне.

У искреном тиховању, у пећини молећи се, примио си оче Григорије небеску светлост, и основао дични манастир у подножју Атоса, као радионицу врлине.

Богородичан: Да би обожио Адама, Надсушни Бог-Реч је неизрециво телесан од тебе постао, али је и Бог остао, Пречиста Мати и Дјево, а ти ме пред њиме заступај, да се избавим од мучења страстима.

Катавасија: Пре свих векова од Оца рођеноме Сину, а у наше време од Дјеве бесемено оваплоћеноме Христу Богу запевајмо: узвиси моћ нашу, јер си свети Господе.

Кондак, глас 8.

Подобан: Возбраној.

Због твога равноангелског живота и подвига, заблистао си даровима Утешитеља, постао си узор монаха, зато избављај манастир твој светитељу, од свих искушења и невоља, јер ти кличемо: радуј се Оче Григорије.

Седалан, глас 5.

Подвигом си телесне прохтеве умртно, и ка животу без старења ти си разум узнео, и даровима Светог Духа се испунио; стога си мудар учитељ преподобног живљења својим ученицима постао, Григорије богоносни, украсе твога манастира.

Слава, и сада, богородичан:

Увек моли нескверна Дјево као истинита Мати, неизрециво Рођенога из бедара твојих за спасење наше, да он подари опроштај и разрешење од невоља, свима који са вером славимо недокучиву тајну зачећа његовог.

Песма 4.

Ирмос: Господе, чух тајну Твога домостроја спасења, разумех дела Твоја и прославих Твоје Божанство.

Утишај Богоневесто побуну мојих страсти и буру мојих сагрешења, јер си родила Господа као кормилара.

Даруј мени који те призивам, бездан милосрђа твога, јер си родила свима који ти певају, Спаса свемилостивога.

Слава: Уживамо у твојим благодатним даровима Пречиста, и уносимо ти песму захвалну, јер те знамо као Богоматер.

И сада: Тебе имамо Свеопевана као наду и тврђаву и непомичну стену спасења, и тобом се избављамо од свих невоља.

Ини.

Ирмос: Ти си тврђава свима који ти притичу Господе, ти си нам светло у тами, и теби пева душа моја.

Равноангелним животом ти си оче своју душу учинио храмом и сјајним стаништем Божијим, ти си и храм саградио Николају блаженом, и твојим многим подвизима ти си обитељ основао, за спасење душа, Григорије преподобни.

Твојим молитвама ка Богу, увек штити твој манастир од сваке невоље, јер се тобом дичи, и побожно чува мошти твоје и усрдно вапије: буди нам путовођа на путу спасења Григорије.

ДАН 7.

Како си твојом заштитом спасао Гору Атонску од навале варвара, тако и нас преподобни Григорије од напада видивих и невидивих непријатеља избављај, и даруј нам оче да усрдно бдијемо, и да увек све по правди Божијој чинимо.

Богородичан: Твојим нетрулежним прородом си Свенепорочна смртни род наш из пропасти подигла, те је надразумно удостојен усиновљења, од којег је отпао и од благодати, зато тебе Дјево као узрок нашег спасења песмом хвалимо и са вером славимо.

Катавасија: Као изданак из корена Јесејевог, и као његов цвет си из Дјеве изникао Христе; дошао си Хваљени као из горе засењене честарем, и оваплотио се од Неискусомужне, а остао си нематеријалан као Бог, зато слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: Просвети нас заповестима Твојим, Господе, и мишицом Твојом узвишеном подај нам мир Твој, Човекољупче.

Испуни весељем срце моје, Пречиста, и даруј ми непролазну радост, јер си родила Узрочника весеља.

Избави нас од беда, Богородице Пречиста, јер си родила Вечно Избављење и Мир који превазилази сваки разум.

Слава: Растерај маглу сагрешења мојих, Богоневесто, растерај светлошћу сјаја Твога, јер си родила Светлост Божанску и Превечнога.

И сада: Исцели слабости страсти мојих, Пречиста, и удостоји ме посете твоје, и подај ми здравље, твојим заступањем.

Ини.

Ирмос: Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

Рекама, оче, твога светог и подвижничког зноја ти си пламен страсти угасио, и духовни огањ љубави ка Христу си разгорео, и у душама твојих ученика, да би стекли велику благодат.

Усрдно си следовао Григорије светионику са Синаја, и на Атосу си остао, и изобилног духовног сјаја се удостојио, од којег нама подај мало зрачка свеблажени, да бисмо од таме страсти утекли.

Када си познао вољу Онога који те је на бољи пут управио, ти си

оче Григорије после оснивања на Атосу твога светог стада, у Србију похитао, и тамо други манастир Господу подигао.

Богородичан: Владика свега, из непрегледног као море милосрђа свога, примио је човеково тело, од божанске крви твоје, а тебе је Богородице учинио заштитницом целог света, и усрдним измирењем, нама, који се спотичемо.

Катавасија: Бог си мира и Отац сажаливи, а дао си нам Гласника твога великог Савета, послао си га нама да донесе мир; Њиме смо упућени ка светлости богопознања, и још од ноћи на јутарњој молитви славословимо те Човекољубче.

Песма 6.

Ирмос: Молитву ћу (своју) излити пред Господом, и Њему ћу казати (све) туге моје, јер се душа моја испуни зала, и живот се мој спусти до ада, но се молим као Јона: из пропасти, Боже, изведи ме.

Моју природу заробљену трулежношћу и смрћу, спасао је од смрти и трулежи Христос, предавши себе на смрт, зато Дјево, моли Господа и Сина твога, да ме избави од злог наума ђавољега.

Имам тебе Дјево, као заштитницу живота, и као безбедну чуварку, јер ти метеж страсти разгониш и нападе демона одгониш, зато те увек молим: избави ме од трулежи страсти мојих.

Слава: Стекосмо тебе, млада Дјево, као бедем уточишта, и као савршено спасење душе, и као избављење у невољама, и светлошћу твојом се увек радујемо, о, Владичице, и сада нас спаси од страсти и невоља.

И сада: На одру сада болан лежим, и нема исцељења телу моме; али ти си родила Бога и Спаситеља свету и Избавитеља од болести, зато се теби Благој молим: подигни ме из пропасти и патњи.

Ини.

Ирмос: Очисти ме Спасе од многога безакоња мога, и из дубине зала избави ме молим те, јер ка теби вапијем: услиши ме Боже спасења мога.

Помоћу Христовог оружија, ти си Григорије савладао невидивих непријатеља строј, зато оче одагнај и нападе звери на твоје стадо.

Даром са висине, твоје мошти мудри оче, точе исцељења сваколика

ДАН 7.

свима који ишту; и стадо твоје које са побожном вером долази њима, освећују Григорије.

На Атосу као звезда светло јављена, ти си оче заблистао, и у Србију дошавши, ти си је својим светим моштима осветио, и у њој си покој, блажени оче, примио.

Богородичан: Владика је владаре са престола збацио, а смерне узвисио, по речи твојој Свенепорочна; Бог је по милости из твоје крви произашао, ради спасења мога.

Катавасија: Јона је као плод избачен из уста морске звери, као што је ту и доспео, а Бог-Реч се у Дјеву уселио, од ње тело примио, из ње је дошао и неизмењеном је сачувао; трулежан није постао, као што је и Родитељку сачувао нетакнутом.

Кондак, глас 8.

Подобан: Бозбраној:

Због твога равноангелског живота и подвига, заблистао си даровима Утешитеља, постао си узор монаха, зато избављај манастир твој свети, од свих искушења и невоља, јер ти кличемо: радуј се Оче Григорије.

Икос:

Твојим подвигом си постао ангел у телу, Григорије висино отаца, и сада си удостојен ангелске радости, са четама преподобних, па се непрестано моли, за нас, који ти кличемо: Радуј се свети исцелитељу Божији, радуј се духовне светлости посматраче. Радуј се свога светога манастира тврђаво, радуј се ученика својих велико уточиште. Радуј се свете будности истинити наставниче, радуј се сасуде драгоцени Духа Божанскога. Радуј се јер си стекао благодат чуда, радуј се јер одгониш демонске нападе. Радуј се звездо Атоса увек светлећа, радуј се живота преподобног учитељу. Радуј се победитељу демонске дрскости, радуј се исцелитељу наших страсти. Радуј се Оче Григорије.

Песма 7.

Ирмос: Некада у Вавилону младићи, који беху дошли из Јудеје, вером Тројице пламен пећи угасише, појући: Благословен си, Боже отаца наших.

Пожелевши, Спасе, да устроиш спасење наше, ти си се уселио у тело Дјеве, њу си учинио заступницом свега света. Благословен си, Боже отаца наших.

Мати Пречиста, моли Љубитеља милости кога си родила, да избави од сагрешења и душевние прљавштине, све који са вером кличу: Благословен си, Боже, отаца наших.

Слава: Ону која те је родила, Ти си учинио ризницом спасења, и изворем нетрулежности, и кулом безбедности, и вратима покајања, свима који кличу: Благословен си, Боже отаца наших.

И сада: Богородитељко, ти си нам Христа Спаса родила, зато удостој исцељења од телесних слабости и душевних патњи све који са љубављу приступају заклону твоме божанскоме.

Ини.

Ирмос: Некада се у Вавилону огањ застидео од Божијег силаска, зато су деца у пећи радосно заиграла, и као у врту су весело певала: благословен си Боже отаца наших.

У небеску снагу одевен оче Григорије, и смело, мада си нејак и слаб телесно, ти си невидљивог непријатеља савладао и узвикивао: Благословен је Бог отаца наших.

Силом Духа Пресветога оче Григорије, прослављен је дом душе твоје, зато увек излива изворе чудеса; стога српске земље убирајући твоју благодат, славу приносе Богу који је прославио тебе.

Сви који вером притичу моштима твојим оче Григорије, од сваке се ране и болести избављају молитвама твојим; стога се и ово стадо твоје радује, због прослављених моштију твојих.

Богородичан: Погледај са висине на ово наслеђе твоје, Пречиста, и избави га од сваке навале неверника, и твој мир пружи и овде и благослов твој, и монасима и мирјанима.

Катавасија: Младићи заједно васпитани у побожности, презреше безбожну наредбу, не бојаше се претње огњем, него посред пламена стојећи певаху: благословен си Боже отаца.

Песма 8.

Ирмос: Цара Небеског, Кога поју Војске Анђелске, хвалите и преузносите у све векове.

Не презри Дјево оне којима треба помоћ твоја, и певају и величају те, млада Дјево, у све векове.

Исцели слабости душе моје и телесне болести, Дјево, да тебе благодатну прослављам у све векове.

ДАН 7.

Слава: Ти Дјево изливаш обиље исцељења на све, који те са вером певају и хвале, и твој неизрециви Пород величају.

И сада: Ти Дјево одбијаш нападе искушења и налете страсти, зато ти певамо кроза све векове.

Ини.

Ирмос: Седам пута је халдејски мучитељ махнито ужарио пећ, против побожних младића, а они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: Децо благословите, свештеници му певајте, а људи га величајте у све векове.

Манастир твој Григорије, који си Николају славном поверио, наслеђем и иметком божанским обилује и наслађује се: светим твојим моштима, као великом светињом. Стога ти и ми окупљени кличемо: не престај богоношче, чувати стадо твоје, од сваке невоље, беде и потребе.

Прво си у тиховању заблистао Григорије, и дејством благодати се испунио, и постао си правило најбоље; потом су те видели монаси, како водиш рој својих ученика, свето напредовајући ка блаженом животу, са очинском љубави, и божанском будношћу.

Реч Божију си тајанствено у срце своје примио, у тиховања си као сунце заблистао, и пун небеске светлости ти си словесно стадо окупио, и обитељ Божју основао, подвижничким делима си богопознање стекао, Григорије свеблажени, и од Христа си дар исцеливања примио.

Богородичан: Ти си Пречиста попут кљешта са огњем а несагорена, јер носиш Жар на твојим светим рукама, зато те молим: спали терет мојих страсти, и сатри потпуно навалу противника, који свагда диже глас против мене, твога штићеника.

Катавасија: Прасликом надприродног чуда, беше она пећ орошена, јер не спали младиће које прогута, као ни огањ Божанства тело Дјеве у коју урони, зато запевајмо химну: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Истинску Богородицу Тебе исповедамо, спасени Тобом, Дјево Чиста, величајући Те са Бестелесним Хоровима.

Не окрени се од бујица суза мојих, Дјево, јер си родила Христа,

који са сваког лица, сваку сузу отире.

Испуни радошћу срце моје, Дјево, јер си примила Пуноћу радости, који уништава греховну жалост.

Свима који ти прибегавају, Дјево, буди пристаниште и заштита, и неразорива тврђава, и уточиште, и заклон и весеље.

Слава: Обасјај зрацима светлости твоје, Дјево, и одагнај мрак незнања, свима који те православно исповедају као Богородицу.

И сада: Уместо болести и злостављања, потиштенога Дјево исцели, и изведи га из болести у здравље.

Ини.

Ирмос: Зачудило се небо и задивише се сви крајеви земље, када се Бог јавио људима у телу, и твоје тело је постало шире од небеса; зато тебе Богородицу и војске ангела и људи величају.

Настанио си се у небеским Божијим дворима, богоносни и свеблажени Григорије, и завршио си твој свети пут подвига, па гледаш лицем ка лицу славу Христову, зато не престај да се молиш за све који славе твоје свето упокојење.

Као пастир и истинити и најмилији отац, погледај благим очима оче Григорије на твоје стадо и свете обитељи, који веома побожно служе твој свети спомен, и увек им даруј радост твога благослова.

Блистајући велелепним врлинама као сјајни лучоноша Григорије, обасјао си Гору Атонску духовним светлом, а српске земље чудима од твојих моштију, којима просветљујеш душе верних, зато теби богоносни оче певамо у песмама и величамо те.

Окићен си у хору преподобних, ти боравиш у војски светих, и трисвету песму певаш Богу, па моли Григорије за твој манастир свети, да и поред пакости нечастивога, непоколебив опстане у све векове.

Богородичан:

Страхом Божијим учини Богородице мој разум јачим од земних жеља, и ослободи ме Дјево од напада непријатеља, јер он увек гледа да ме оскверни нечистим помислима, а ти ме чувај јер притичем твоме окриљу.

Катавасија: Видим чудесну и несхватљиву тајну: пећину као небо, Дјеву као херувимски престо, јасле као сместиште несместивога Христа Бога. Њега песмом величајмо.

Светилан:

Подвигом си очистио, душу и срце своје, Григорије богоносни, од мучења страстима, и примио си благодат бестрашћа, преподобни, и заблистао си на Атосу врлинама духовним, и уздржањем упорним. (двапут)

Слава, и сада, богородичан:

Ти си Свенепорочна зачала Бога надсуштаственог, који је из твога тела постао, ти си Пречиста неизрециво богатство доброте и неоскрвњена, и Адама си уздигла до његове пређашње лепоте, стога ти химне појимо, јер смо твојим Породом спасени.

На хвалите стихире, на 4, глас 8.

Подобан: О дивног ли чуда:

Преподобни Оче Григорије, љубављу Христовом си разум окрилатио, за њиме си следовао, побожном и загрејаном душом, и на Атосу, у подвижничким трудовима, ти си као Анђео поживео, стога си се заиста удостојио равноангелног сјаја на небесима, и надразумних виђења. (двапут)

Преподобни Оче Григорије, знаменит од Бога, у подножју Атоса, обитељ гласовиту си саградио о, светитељу, и постао си им стуб и потпора, и узор врлинског живота; па их свагда чувај, својом помоћи, од сваког гнева, јер са љубављу славе, свети твој спомен.

Оче свеблажени Григорије, твоје свете мошти, заиста су постале благодаћу Духа, бесплатно лечилиште, јер устављају оболења душа, и лече патње неизлечиве; стога све који хитају ка твоме светом заступању, избављај свагда, невоља и искушења, јер си веома самилостан.

Слава, глас 5.

Својим животом постао си узор монаштва, и својим их примером васпитавао, да желе и траже небеско свом жељом, изнад ствари земних доле, делом и вером си се уздигао, па уводиш у светлу тајну ангелског живљења, и побуђујеш нас ка врлинама, преподобни и богоносни оче Григорије. Зато се твој манастир као задужбина твоја, дичи твојим благим даром, и дужно те поштује, а христоване српске земље, твојим моштима се освећују, гледајући чуда силе, а ти као учесник Христове славе и причасник, заступај молимо те, све који те поштују.

И сада, Богородичан:

Зовемо те блаженом Богородице Дјево, и славимо те ми верни са дужним поштовањем, тебе граде непоколебљиви, и бедеме неразорови, силна заштито, и уточиште наше.

Славослов велики и Отпуст.

На литургији

Блажена од канона 3. и 6. песме.

Прокимен, глас 7.: Часна пред Господом смрт, преподобних Његових.
(Пс. 115,6)

Стих: Шта ћу узвратити Господу, за све што ми је дао. (Пс. 115,3)

Апостол, Галатима посланица, зач. 213.

Алилуја, глас 6.: Блажен је човек који се боји Господа; у заповестима Његовим ће усхтети веома. (Пс, 111,1)

Стих: Много ће бити на земљи семе његово. (Пс. 111,2)

Јеванђеље по Луки, зач. 24.

Причастан: У вечни спомен биће праведник. (Пс. 111,6)

Децембра месеца 8. дан

Спомен преподобног оца нашег Патапија.

Ако старешина одлучи, певамо или Алилуја или тропар, по Уставу.

На Господи воззвах.. стихире, глас 1.

Подобан: Всехвалнији мученици..

Оче Патапије, ти си распаљене прохтеве тела уздржањем погасио, и у пустињи се настанио, као некада Илија давно, разум си чистио непрестаним молитвама Богу, и сада га моли, да подари душама нашим мир и велику милост.

Оче Патапије, убројан си у сабор испосника, и украшен бестрастијем уселио се у обитељи преподобних, где је Светлост незалазна, и где је дрво живота, и сада се моли, да добијемо мир душама нашим, и велику милост.

Оче Патапије, ти си као светило заблистао из Египта, и просветлио све под сунцем, твојим светлим чудесима, мрак душегубних искушења одгониш, слабиш таму демона, и сада моли Христа, да подари душама нашим мир и велику милост.

Ине стихире Пресветој Богородици, глас и подобан тај исти.

Непромењена си родила Бога који је трулеж уништио, и непропадање нам излио, зато те молим, јер пропадам због мојих великих зала, а ти ме Пречиста обнови твојим молитвама, да те са љубављу славим и величам јер си род људски узвисила.

Свеопевана Владичице, надо верних и утврђење, уточиште и помоћи, молимо те: од сваких невоља сачувај слуге твоје који се са вером клањају Рођеноме из тебе. Моли се Христу, да подари душама нашим мир и велику милост.

Тешко мени, шта ће бити самном? Шта да чиним? Како да избегнем неугасиви пламен и нерешивих, вечних окова? Али о, Свенепорочна, пре краја умоли Сина твога, да ми подари опроштај.

Слава и сада, богородичан, глас 1. подобан тај исти.

Христа као огањ Божанства си носила, зато га моли сада Свечиста, да избави мене од огња вечнога, и да ме удостоји светлости са праведнима, када он дође да суди свима.

Крстобогородичан:

Када је свенепорочна Владичица као јагње, видела на крсту свога Јагњета без сјаја и без лепоте, плакала је и нарицала: Тешко мени, где зађе доброта твоја? Где је твоја красота? Где благодат која блиста са лица твога Сине мој најдражи?

На стиховње из Октоиха.

Тропар, глас 8.

У теби је оче свакако спасена Боголикост, јер си примио крст и за Господем Христом следовао, делима си учио презирати тело, а желети за душу више ствари бесмртне, зато и са ангелима преподобни Патапије радује се дух твој.

Слава и сада, богородичан:

На јутрењи оба канона из Октоиха и преподобнога на 4. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Во глубиње постла иногда..

Као што је у давнини сву, веома наоружану фараонову војну силу, послао у дубину, тако је оваплоћени Бог-Реч истребио зло греха целог света, најславнији Господ се славно прославио.

Хоћу да похвалим поуке из твога светлог живота, па те молим преподобни Патапије: подари ми зрак благодати са небеса, и моли се Господу, да одагна облак незнања мога.

У давнини је на заповест божанску дубина Египћане покрила, а тебе је иста заповест из метежа светског примила, и просветила те светим сјајем, и постао си као пресветла звезда, оче преподобни.

Запаљен као духовни жар, и топлином душе, ти си мраз демонски растопио, а ужарене стреле греха си преподобни погасио, и као чист се на висину бестрастија вазнео.

Богородичан: Када се Избавитељ из тебе Дјево родио и Човек постао, он је као Избавитељ целом свету избављење од старе клетве подарио, он је и преподобног Патапија свима изворем исцелења учинио, који му са вером притичу.

Песма 3.

Ирмос: Процвјела јест пустиња јако крин..

ДАН 8.

Доласком твојим Господе, незнабожачка и неплодна црква, процвала је као крин у пустињи, и у њој се утврдило срце моје.

Токовима твојих суза си много натопио бразду твоје душе, и света дела си принео као пшеницу, која се чува у небеским житницама.

Наоружан љубављу као мачем преподобни, и покривен штитом твога светог смирења, ти си чете демона савладао.

Ти си преподобни цветом уздржања као крин процветао, и замирисао срца свих који ти певају, и који са вером служе твој празник.
Богородичан: Када си ношен у наручју Родитељке Господе, тада си египатске идоле твојом силом порушио, па је у Египту мноштво преподобних изникло.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Знојем испосничког уздржања, угасио си пламен страсти, и свима си излио пучину чудеса, и у њој си као други Мојсеј, потопио нападе војски лажљивих демона, зато ми окупљени, молитвено и како доликује славимо твој свети спомен, преподобни и богоносни Патапије, а ти моли Христа Бога, да подари опроштење грехова свима, који са љубављу славе твој свети спомен.

Слава, и сада, богородичан:

Ти си Владичице свих родила милостивога и милосрднога Бога-Реч, зато помилуј све који теби притичу, и ослободи их од искушења, болести и сваке невоље и вечнога пламена, да би благодарно прославили много и богато твоје милосрђе и безмерну милост, и увек кликтали: моли Христа Бога да подари опроштај грехова свима, који се са вером клањају Рођеном из тебе.

Крстобогородичан:

Када је Дјева и Мати Избавитеља пред крстом стајала, паћенички је у сузама јецала и матерински нарицала: какво је ово Сине необично чудо? Ти си свима људима излио нестрадање, а разапет си на крсту међу осуђенима? У ребра си прободен и са жучи напојен, од руку које си ти створио! Али васкрсни и подари опроштај сагрешења свима, који са вером певају о твојим светим страдањима.

Песма 4.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеви, не ходатај..

Дошао си из Дјеве, ни као посредник ни као ангел, него си се

лично оваплотио Господе, и спасао си потпуно мене човека; зато ти кличем: Слава сили твојој Господе.

Бездан твојих топлих суза је потопио војске демона и валове грехова, и постао си пучина чудеса свима у дубини страсти.

Стекавши смирење, бдење и дуге молитве, љубав нелицемерну и веру и наду, постао си сабеседник небесних ангела, оче преподобни.

Напредовањем у светом животу и непрестаним очишћењем, успавао си разних страсти олује, па си после уснућа ка незалазном Светлу отишао.

Богородичан: Заблистао си Милосрдни из Дјеве, као сунце из облака, а своје преподобне си учинио блиставим звездама, јер су себе за свет и страсти разапели, са твојом помоћи.

Песма 5.

Ирмос: Просвјешченије во тмје лежашчих..

Ти си светлост свима који у тами бораве, ти си Христе Спасе мој, спасење очајнима, ка теби се од раног јутра обраћам као Цару свега света: просветли ме сјајем твојим, јер за другога бога сем тебе не знам.

Кад лежим у тами, обасјај ме зором просветлења, светим молитвама твога преподобног, и разори облак моје бедне душе, и као кишу изли на мене потоке опроштаја, јер сем тебе за другога Бога не знам.

Уздржањем си оче богоносни, очистио душевне очи од нечистоте страсти, а светом молитвом си отворио зенице слепима, и светлом исцелења си им разорио потпуни мрак.

Дођите да сви захватимо неоскудну благодат здравља душевног и здравља телесног, јер се из светог гроба мудрога Патапија изливају чудеса као вода, свима који са вером без сумње ка њему притичу.

Богородичан: Примила си и родила си неизрецивим породом, Даваоца живота свему; он је слављен међу светима млада Дјево, и почива на преподобнима, а ти га моли за нас, Богоневесто.

Песма 6.

Ирмос: В бездње грјеховњеј..

У бездану греха ваљајући се, ја призивам неиспитиви бездан твоје милости: изведи ме Боже из пропасти.

ДАН 8.

Свдетлим узлажењем си оче, свој разум просвећивао, и као бестелесан си у телу поживео, и ниси се Патапије гресима уквасио.

Угледањем на Илију Тезвићанина, и следујући Јовану Претечи, и ти си се у почетку у пустињу уселио, и у молитвеном тиховању си разум очистио.

Просвећен као светило Божије из Египта, заблистао си и у Константиновом граду блиставом светлошћу исцелења, најсветилији оче Патапије.

Богородичан: Као да седи на лаком облаку, Христос је давно у Египат дошао, идоле је уништио, а саборе преподобних окупио.

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Твој свети храм пронађоше људи као духовно лечилиште, и хитајући у њега долазе да стекну исцелење од разних болести, и опроштај животних грехова; ти си се показао као заступник свима несрећнима свети Патапије.

Песма 7.

Ирмос: Образу златому на поље Деирје..

Златноме идолу на пољу Деиру Халдејци службаху, а твоја три дечака немарише за ту безбожничку наредбу, и зато бачени у сред огња орошени певаху: Благословен си Боже отаца наших.

Духовним огњем си загрејао осећања душе, а огањ греха си у пепео претворио садејством Светога Духа, и светао си постао, кличући Патапије: благословен си Боже отаца наших.

Садејством Божијим ти си богоблажени слепима очи дао, и разне патње си исцељивао, а призивањем Божијег Имена си војске злобних демона одагнао, и певао си: благословен си Боже отаца наших.

Твој гроб се показао оче, као дубина чудеса и река исцелења, извор непрестани, и ток никако пресакли, свима који са вером долазе и искрено кличу: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Најсветији Бог ме је из тебе Дјево обожио, када је изглед слуге примио, обнавља нам стазе богопознања, колико то допушта граница наше природе, и приводи мноштво монаштва и преподобних, који певају: благословен си Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: В пешч огњенују ко отроком..

Бога, који је у пећ огњену јеврејским младићима сишао, и пламен у росу претворио, појте њега сва дела као Господа, и величајте га у све векове.

Марљиво очистивши себе самог од блата страсти, постао си оче светло станиште Божије, и кликтао си: појте Господу, и величајте га у све векове.

Свој живот си провео побожно, преподобни оче, и био си стројитељ светиња, усрдно си служио потребама хришћана, и са њима си се удостојио небеског наслеђа.

Молитвама ка Господу, очисти нас од сваке нечистоте, и твојом усрдном молитвом избави од олуја страсти, болести и невоља, све који тебе Патапије достојно славе.

Богородичан: Пречиста, ти си учинила небеском нашу земну и трулежну природу, ти си слава ангелима и радост преподобнима, једина си Господарица свих створења, јер си Бога родила, зато теби певамо у векове.

Песма 9.

Ирмос: Безначална родитеља Син, Бог и Господ..

Беспочетног Родитеља Син, Бог и Господ, од Дјеве се оваплотио а нама јавио, да просветли помрачене и сакупи раздвојене, зато тебе, најопеванију Богородицу величамо.

Данас је оче заблистао твој спасоносни празник, и сва потамнела срца обасјава, а маглу страсти одгони, и чини синовима светлости нас, који сада тебе слаavimo, као Господњег угодника.

Прославимо достојно Патапија, као изданак Тивеиде и похвалу пустиње, славу и украс монаштва, светило Византије, који је постао ангел на земљи.

Сабеседник си ангела, и у истом реду са преподобнима, а убројан си преподобни у заједницу и са пророцима и апостолима, мученицима и јерарсима, јер си Пречасној Тројици чистом душом служио, па се зато моли за све нас.

Богородичан: Велика је тајна надразумног рођења из тебе, од чега су и ангели зачуђени, Богорадована, а због њега блаженствују сабори преподобних, Пречиста, и радују се свети оци, и сви побожно певају теби, Богородице неискусобрачна.

Децембра месеца 9.дан

Спомен зачећа Пресвете Богородице од свете Ане

На Господи воззвах.. стихире на 6, глас 4.

Подобан: Званниј свише..

Мимо сваке наде, родила је плод неплодна, Дјеву, која ће родити Бога телом; зато блиста од среће и веома се радује и велегласно кличе: радујте се самном сва поколења Израилјева, јер ево дете у телу носим и срамоту бездетности остављам, како је Створитељ решио, јер је молитву моју услишио, и патње мога срца је по мојој жељи исцелио.

Онај који је из сувог камена воду излио, плод је телу твоме Ано подарио, Владичицу и Увекдјеву, из које ће доћи Вода спасења, и ти више нећеш бити као неплодна земља, јер си срамоту одбацила, дала си земљу плодоносну, која је родила је клас Живота; Он уклања срамоту свих људи, јер хоће из милосрђа и милости да прими туђи лик.

Казивања пророчка се сада испуњују, јер је гора света у телу створена, лествица божанска је постављена, велики престо Царев се припрема, место Божијег уласка се украшава, купина несагорива почиње листати, сасуд мира светога већ се излива, и реке неплодности исушује побожна Ана, зато је са вером прославимо.

Слава и сада, глас 2. Дело Германово.

Велика, света и недокучиво тајна и за ангеле и за људе, која је од вечности сакривена, данас је у крилу целомудрене Ане као девојчица зачета, Марија божанска девојчица, спремна за уселење Цара свих векова, и обнову рода нашега; њој се са чистом душом молимо и кличимо: моли Сина твога и Бога, као заступница нас хришћана, да спасе душе наше.

На стиховње стихире, глас 5.

Подобан: Радујсја..

Ана пуна свете благодати, када се молила за дете, вапила је Богу и Створитељу свих: Адонај, Саваоте, ти знаш срамоту бездетности, зато ти сам разреши патњу мога срца, и разреши уставу тела мога, да ти принесем дар, и благосиљам и певам, и искреним срцем прославим твоје милосрђе, којим се целом свету дарује велика милост.

Стих: Заклео се Господ Давиду истином, и неће се одрећи.

Када се давно са вером молила целомудрена Ана, и Бога

умољавала, чула је глас ангела, који јој је јавио испуњење њених светих молитава; њој је бестелесни јасно говорио: твоја молитва је изашла пред Господа, не тугуј и престани са плачем, бићеш плодна маслина, и изнићи ћеш красну гранчицу Дјеву, а она ће телом Христа процвати као цвет, да подари свету његову велику милост.

Стих: Од плода твога тела поставићу на твоје престољу.

Супружници свети добили су плод: божанску младицу, а из ње ће заиста неизрецивом начином, изаћи и отхрањен бити, Жртвовани као теоц, за цео свет. Зато се њени родитељи радују, и са вером и смерно, непрестано приносе Господу хвалу, за ову од које ће сви помоћ имати. И ми овај пар са вером прославимо, и се радујмо због светог зачећа њеног, јер су родили Бога нашега Матер, а кроз њу се даје велика и богата милост.

Слава, и сада, глас 2.

Данас је из корена Давидовог царска порфира процвала, од Јесеја почиње тајанствени цвет растити, а из ње ће Христос Бог наш процвати, да спасе душе наше.

Тропар, глас 4.

Данас се узе бездетности разрешују, јер је Јоаким и Ану услишио Бог, јасно им обећававши да ће, и ако су остарили, родити Прсвету Богородицу. Из ње се сам рдио Неописани, поставши Човек, наредивши ангелима да јој кличу: радуј се, Благодатна, Господ је с тобом!

Овај тропар се пева без богородичног.

На јутрењи

На Бог Господ... Тропар три пута.

После прве катизме, сједален, глас 1.

Подобан: Лик ангелскиј..

Наредбом Бога Створитеља, у телу Ане се ново небо ствара, из којег ће заблистати незалазно Сунце, да зрацима божанства просветли цео свет, из превелике милости, као једини Човекољубац.

Слава и сада, то исто.

После друге катизме, сједален, глас и подобан тај исти.

Хор пророка је одавно предсказао, непорочну Пречисту Богодевојчицу и Дјеву, њу је Ана зачала, мада је била неплодна и бездетна, и њу данас веселим срцем прославимо, јер смо њоме спасени, и јер је једина Непорочна.

Слава и сада, то исто.

Канона два светој Ани. Први са ирмосем на 8, а други на 6. Дело Андрејево. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ побједнују..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је учинио дивна чудеса својом високом мишицом, и спасао Израиља, и тако се прославио.

Данас света Ано празнујемо зачеће у теби, јер си зачала станиште нигде Несместивога, и тако се разрешила нероткиње окова.

Услишао си молитву праведних, и испунио си Госпoде обећање светим праоцима твојим, и њима си дао Пречисту као плод да тебе роди.

Ана славна је сада зачала Пречисту, која ће зачети бестелесног, Преблагог Госпoда, и родиће ову која ће телесно родити Христа.

Из трулежних бедара си заблистала Дјево, у нетрулежном телу си носила Сунце славе, који је постао као и ми, осим греха и мешања природа.

Ини канон. Његов акростих је по алфавиту. Глас тај исти.

Песма 1.

Ирмос: Христос раждајетсја..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Госпoду сва земљo! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави.**

Чисту Дјеву и Божију Дeвојчицу, будућу Матер Саздатеља, зачала је у своме телу Ана, и радосно кличе: сва поколења Израилева радујте се самном, јер сам ево и ја зачала.

Књигу запечаћену Духом Божијим, о којој говори пророк, у своме телу је имала Ана, и свима је закликтала: она о којој сва Писма најављују, и мене ће узвисити, а од данас ћу је ја процветати.

У телу и крилу матере је смештен и саздан свети и спасоносни храм, уасђена је лествица која све људе узводи ка небеским висинама, зато њено зачеће верно да прославимо.

Катавасија: Христос раждајетсја..

Песма 3.

Ирмос: Да утврдитсја сердце..

Утврди срце моје у вољи твојој Христe Боже, као што си утврдио над водама друго небо Свесилни, као што си и земљу основао над водама.

Ана је вапила Господу: Ако ми дадеш плод од мога тела, поносићу се њоме и теби је принети; зато је зачала Пречисту Богоматер.

Све си по Божијем закону непорочно чинила, и заиста носиш у телу родитељку Законодавца, Ано свечасна, зато те верни славимо.

Док си се у врту молила, глас си побожна Ано са висине зачула, и као плод је дарована телу твоме, она, која ће отворити двери за благодат.

Богородичан: Неплодност свих мојих јалових помисли одагнај, и учини плодном врлинама душу моју Пресвета Богородице, вернима помоћнице.

Ини.

Ирмос: Прежде вјек от Оца..

Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

На молитви Господу Јоаким је примио са висине жељно чекану вест, од ангела који му је дошао и рекао: иди, јер ће твоју праведну молбу Бог свих испунити.

Док је Ана у врту стајала и Бога свих призивала, пред њу је изашао ангел и рекао: не тугуј, јер ћеш бити мати Божијој Матери.

По угледу на Ану која је пре тебе, и ти си молитве ка Богу принела, и бесемено си несместивог Бога-Реч примила, и чисто Га у телу зачала, тако је Ана добрим Потомством твојим све нас облагодатила.

Сједален, глас 4.

Подобан: Вознесијсја..

Свети Јоаким и Ана су хтели дар принети старом свештенству, и не беху примљени, јер су били неплодни, зато молбу принеше Даваоцу

ДАН 9.

свега, и он је њину молитву услишио, и подарио им ову као Двери Живота, зато њено свето зачеће славимо.

Слава и сада,

Подобан: Удивисја Јосиф..

Нескверна као јагње и Пречиста палата, од праведника се сада зачала и чудом долази, предивна Марија. Веселите се од сада небо и земља, и сви на земљи верни играјте заједно, јер је данас Бог чудо учинио, неплодном телу дао је плод, једину им је Дјеву предао, којој верно појимо.

Песма 4.

Ирмос: Духом провидја пророче Авакуме..

Духом је пророк Авакум видео, оваплоћење Бога-Речи па је певао: када дође време приближаваш се, и када дође доба показаћеш се, зато слава сили твојој Господе.

О, какве божанске вести! О, чудноватог ли казивања! Зар ћу и ја зечети? Ангелу њојзи посланоме, Ана се чудила, и велегласно кликтала: Богу мојем слава, који чини чуда предивна.

Радујте се самном сва племена Израилјева, јер сма у телу ново Небо зачала, из које ће ускоро заблистати Звезда спасења, Исус даваоц светла; тако је Ана радосно узвикивала.

Бог је чуо Анине јецаје, и Господ је молитве њене услишао, и облак бездетства је растерао, и светлом доброг потомства ју је обасјао, и тако је једину Пречисту зачео.

Богородичан: Дјево Богородице, скинијо нескверна, кропљењем твога пречистог милосрђа очисти мене окаљаног сагрешењима, и пружи ми руку помоћи да кличем: слава теби Пречиста, Богом прослављена.

Ини.

Ирмос: Жезал из корене Ијесејева и цвјет от њего..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Отворила се Ано твоја утроба, која до тада није рађала, и примила ову као облак небески, из које нам ће Сунце заблистати, све ће светлошћу истине обасјати и дубоку таму безбожија одагнати.

Огњени престо Божији се у крилу твоме уобличио, на који ће сести и одмарати се Онај који удаљује муку од свих побожних; Он је јасно богопознање на земљи установио, Ано блажена и богоугодна.

Ево како је Соломон прорекао: примила си у твоје тело одар, да се заиста сачува Истинитом Цару, по божанском промислу, за обновљење рода човековог, зато тебе Ано верни радосно славимо.

Песма 5.

Ирмос: Твој мир дажд нам..

Твој мир дај нам Сине Божији, јер за другог бога сем тебе не знамо; именом се твојим називамо, јер ти си Бог и живих и мртвих.

Из корена Давидовог и Јесејевог, процветала је сада Ана, и почиње да узгаја божански жезал, који ће процветати тајанствени цвет, Христа, свима Створитеља.

Ја ћу постати матер, узвикнула је Ана,! Видеће народ и чудити се, јер ето родићу, како је одлучио Онај, који ме је окува моје неплодности разрешио.

Младу Дјеву коју сам зачала, гласови пророка су из давнине најавили, као гору и двери непроходне. Тако је Ана узвикнула, прерадосна свима који јој дођоше.

Богородичан: Облак и рај, и двери светлости, и као трапезу и сасуд који носи у себи ману, и сладост целом свету, тако смо те спознали, Пречиста Дјево и Мати.

Ини.

Ирмос: Бог сиј мира отец..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Сишао је Јоаким са горе, али није таблице Закона примио, него ону о којој је Закон предказао, и сва пророчка откривења: Пречисту Матер Бога, и старац се развеселио и кликтао: срећно је моје срце.

Чим је Ана осетила у себи смештену племениту лозу, из које ће зрели грозд процвати, и нама вино бесмртности изобилно излити, питала је: како да ти узвратим милосрдни Господе?

ДАН 9.

Није могао побожни Јоаким издржати да гледа творевину неплодну, и молио се да Анина неплодност прође, и од ње да прими Девојчицу, из које ће Узвишени Син да дође, који ће све усинити своме Оцу.

Песма 6.

Ирмос: Пророка Јону подражаја вопију..

Као пророк Јона и ја ти вапијем: избави из пропасти живот мој Боже Благи, и спаси ме јер ти кличем: слава теби Спаситељу света.

Како је примљена у тело Она која ће примити Бога? Како да се роди Родитељка телеснога Христа? Како да се грудима доји Она која ће Створитеља света млеком подојити?

Молитву вашу је чуо Бог, и плодан род вам сада и данас дарује, свехвални Ана и Јоакиме.

Кад је чисту Голубицу у телу своме зачала, заиста се Ана радости духовне испунила, и благодарне песме Богу принела.

Богородичан: Олује помисли и навале страсти и дубина грехова бедну душу моју потапају, али ти ми помози Пресвета Владичице.

Ини.

Ирмос: Из утроби Јону младенца..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Сенке Закона су сасвим прошле, где зора Божанске благодати се јавља: Дјева, као облак из којег је заиста заблистало светло Сунце Божанства. Тако Ана радосно узвикиваше, и Бога Израилјевог величаше.

Чудно ми изгледа да ћу и ја зачети, јер сам била неплодна и неродна, овако је Ана одговорила, када је вест од ангела саслушала, да ће дете родити, па је узвикнула: дивног ли и доброг ли гласа, ако се испуне ове речи.

Нека се веселе брда и долине, море и поља и мноштво ангела и цело човечанство, јер је ова коју сам примила свети храм Владике, и почетак измирења; тако је Ана узвикнула када је осетила у себи да је зачала.

Кондак, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси днес..

Данас васељена празнује Анино зачеће, које је од Бога: јер кога она породила, изнад речи Реч ће родити.

Икос:

Дивни Јоаким и Ана побожна, обоје живећи у свакој побожности по Закону Мојсеја, беху неплодни, и молише се Богу свом душом говорећи: Господе, Саваоте предобри, ти знаш какво је понижење и жалост, зато нам подари плод из тела, и принећемо га у твој храм, као свети дар: и срамота је уклоњена јер су добили неизрецивога Родитељку Бога-Речи.

Песма 7.

Ирмос: Сушчим в пешчи отроком твојим..

Твоје младиће у пећи Спаситељу, не додирну огањ нити им додија, зато тада троје као једним устима певаху и благосиљаху говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Ана је молила Владику свих, да се она срамоте бездетства избави, и њезин милостви глас је услишио, и плод јој је подарио како је одлучио.

Царска порфира у твојем телу Ано, почиње да се тка, коју ће носити Бог и Цар свих, и људима се јавити, и победити демоне које нас нападају.

Мирисно миро си Ано у телу твојем зачала, а она ће као миро Живота надприродно примити у себе Владику, по Духу Благодати, Онога који је наше душе замирисао.

Богородичан: Тебе Христе као једног од Тројице славимо, јер си се од Дјеве оваплотио, и осим греха све си људско примио, али ниси Исусе од Очеве природе одступио, и тако си се са нама сјединио.

Ини.

Ирмос: Отроци благочестију совоспитани..

Дечади заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Ону купину коју је у давнини видео Мојсеј на Синају у огњу, њу

ДАН 9.

је Ана зачала, и телу своме као огањ несреће нероткиња је угасила, свима који певају: благословен си Боже отаца.

Капља се Ано у твоју утробу сада чудно излила, која ће сву воду Живота у себе примити, да ороси све који му верно кличу: благословен си Боже отаца.

Птичије гнездо си угледала, и упутила духом молитву, и примила си Ано Голубицу нескверну, која носи Христа као гранчицу маслинову, који нас ослобађа духовног потопа.

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ангели и всја..

Створитеља и Господа којег се боје ангели и све војске небеске, њему свештеници појте, децо прославите га, а народи благословите и величајте га у све векове.

Ана је кликтала: Ево Царицу коју је Давид прорекао, примам у своје тело, и родићу свима вернима заступницу, која ће родити цара Христа.

Као земља у коју се Земљеделац уселио, као скиптар свети, нови кивот, и као посуда са маном, почиње у телу своје матере ницати његова Родитељка.

Као купина несагорива, као свећник златни, као духовна палата Господа Бога, и као света палица, почиње у телу своје матере Његова родитељка ницати

Богородичан: Подигни ме јер лежим у дубини зала, нападају ме демони, и рањен сам срамним страстима, а ти блага Пречиста, не презри него се смилуј и спаси ме.

Ини.

Имрос: Чуда прејестественаго росодатељнаја..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Зашто си ми створио тело бездетно и груди усахле? Узвикнула је некада Ана. Него као што си прорекао кроз пророке Владико, срамоту моје јаловости разреши, и дај ми плод, да због њега кличем: нека благослови цела творевина Господа и велича га у све векове.

Као свећњак је ушла у твоје тело Ано, да Светило Божанско свето прими и да просвети све што дише сјајем светог богопознања. Због ње си Ано радосно кликтала: нека благослови цела творевина Господа и велича га у све векове.

Дивни и свети супрузи, Јоаким и Ана, добили су сада божанско Младо, из које ће Дивни као теоц жртвени за све нас заблистати; зато они певају: нека благослови цела творевина Господа и велича га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Живопријемниј источник..

Величајмо верни Богородицу, као извор непресушни који носи Живот, као светлоносно светило благодати, као храм духовни, као сенку пречисту, и шира и од земље и од неба.

Извор који доноси Живот, зачала си Ано побожна, и сада си пуна радости, јер храм свети у тело своје примаш, зато светлом правде блисташ и Творца величаш.

Јоаким и Ана нека се славе као супрузи свети и побожни, и Превечнога Сина прародитељи, неодступни чувари Закона, јер ће родити почетак радости.

Прославимо Дјеву Богородицу, јер њу је Данило видео као гору велику, а Јоил виде као свету земљу, двери непроходне, и други је прорече као запечаћени извор, и свето руно.

Богородичан: Прославља се Дјева Богородица као порфира, која је руно заруменила, јер је неизрецивога Бог-Реч оваплотила, као златна кадионица, и као трпеза, на којој је хлеб Христос положен.

Ини.

Ирмос: Таинство страноје вижу и преславноје..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо.

Радујте се душе и заиграјте, јер је сада земља саздана, која ће без орања родити Клас живоносни, а који од њега једу неће огладнити никада, зато његову доброту величају.

Псалтир са гуслема прими Давиде и певај: ова се јавља кивот који си прорекао да ће се саздати; кроз њу ћемо бити подигнути, ми пали у грехе.

ДАН 9.

Ви сте као две узвишене звезде, јер доносите пресветлу зору, која ће заблистати целом свету велико Сунце, зато хвалимо и славимо вас, побожни Ано и Јоакиме.

Светилен

Подобан: Свјете неизмјенниј..

Светлост ће се родити које ће целу творевину обасјати, јер данас почиње цветати Ане неплодно тело, зато се сви окупимо, јер нам је дошло избављење Еве од осуде.

Слава и сада, то исто.

На хвалитне стихире, на 4, глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Људи по природи неплодни, који су се у Бога надали, процветали су Дјеву, као почетак праве вере, и као добар плод, проповедан о у зачећу њеном на земљи, који предходи доласку Христовом. **(два пута)**

Она која је као непроходне двери Цара Христа, по Божијем промислу у неплодним телима је зачета, њу ми земни приносимо, да се отворе небеска врата и да се земнима пропусти улаз.

Што је од постања света неизрециво, а од Бога земнима проповедано, о побожној и чудној тајни, догодило се као почетак вере чисто зачеће бого-девојчице, које наговештава да ће престати дела страсти и таме.

Слава и сада, глас 8.

Дело Малакса.

Ходите данас сви радосно и из сваког чина и узраста људи, са хоровима ангела радосно празнујмо, патријарси - Матер Цара свих, пророци - ону о којој сте проповедали, праоци - јер је од вас потекла Богоматер, старци - богородитеље, богородитељи - од Бога девојчицу, а девојке - Увекдјеву, верници - корен своје вере, свештеници - освештани храм Божији, сабори свих светих - узрочницу вашег сабрања, војске ангела - Родитељку Владара целе творевине и Спаса душа наших.

Славословље велико.

После Трисветога, Тропар једанпут, и отпуст.

На литургији

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

**Блажена од првог канона, Песма 3. и од другог канона Песма 6.
Прокимен, глас 4.** Диван је Бог у светима својима, Бог Израилјев.
(Пс.67,36)

Стих: У црквама благосиљајте Бога Господа са извора Израилјевих.
(Пс.67,27)

Апостол, Галатима, зачало 210. од половине

Алилуја, глас 1. Спасење праведних је од Господа. (Пс.36,39)

Стих: Он им је заштитник у време невоље. (Пс.36,39)

Еванђеље по Луки, зачало, 36.

Причаштен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 10. дан

**Спомен светих мученика Мине, Ермогена и Евграфа;
Светог Јована Бранковића, деспота српског.
(служба писана иза ове)**

На Господи воззвах..., стихире из Октоиха 3 и светих 3, глас 1.

Подобан: Всехвалнии..

Преславни мучениче Мино, по плећима си тучен, и очи ти ископане, и одсечен богословски језик, све си храбро претрпео, јер си од Бога плату очекивао, зато се моли да нам Он подари мир и велику милост.

Сечење руку и лишење ногу, из љубави је славни Ермоген издржао, и гледао је смело на велики огањ, јер је велику топлоту у срцу имао, Богу се сјединио, и сада се моли њему, да подари душама нашим мир, и велику милост.

О, храбри светитељи, вама су уде ломили, и у дубину мора сте бачени, али сте јачом силом у тихо пристаниште блаженства достигли, и злбну змију сте потопили, зато се молите Христу, да подари душама нашим мир, и велику милост.

Слава и сада, богородичан, глас и подобан исти.

Остала си без промене после рађања Бога, који је трулеж укинуо и непропадање нам излио, без промене и Непорочна, зато те молим: мене много пропалог твојим молитвама Пречиста обнови, да бих те славио, и да бих те са љубављу величао, јер си род наш уздигла.

Крстобогородичан, глас и подобан тај исти.

Када је нескверна Дјева видела на дрвету крста, Онога кога је из свога тела бесемено родила, није могла издржати рањеног срца, па је косу кидала и нарицала: ти који својом заповешћу држиш све, како си осуђен и на крсту разапет? А хтео си да спасеш цело човечанство.

На стиховње из Октоиха.

Тропар, глас 8.

Уздржањем сте умртливи огњене прохтеве, страсти и слабости, Христови мученици, и примили сте благодат да лечите немоћних болести, и за живота и после смрти чуда чинећи. Заиста је преславно чудо, како саме кости точе исцелење: слава јединоме Створитељу Богу.

На јутрењи

Оба канона из Октоиха, и светима канон на 4. Његов акростих је: Опеваћу храбре и овенчане мученике. Дело Јосифа. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Горкија работи избависја Израилъ..

Израилъ се тешкога рада избавио, а непроходну пучину је као по сувом прешао, и видео свога непријатеља како се утапа, и зато је доброчинитељу Богу песму певао, који чуда чини својом високом мишицим, јер се прославио.

Ви сте мученици украшени венцима славе, и стојите пред престолом Божијим, и пуни сте божанске светлости, зато избавите од мрака страсти све, који са љубављу славе ваш светли спомен.

Заволели сте Божанску веру, и Божије лепоте сте желели, зато сте красоте и сав сјај овог живота одбацили, и кроз смрт сте бескрајни живот пронашли.

Светом љубављу загрејани, огањ неверја су угасили, и својом вером су постали велика светила која све обасјавају светлом побожности, Ермоген и Мина много побожни.

Богородичан: Моли млада Дјево Свенепорочна, Владика и Господа, којега си из твоје пречисте крви оваплотила, и који се са нама сјединио, да се избеаве из ропства страстима, слуге твоје.

Песма 3.

Ирмос: Прежде вјек от Оца рожденному..

Пре свих векова од Оца рођеноме Сину, а у наше време од Дјеве бесемено оваплоћеноме Христу Богу запевајмо: узвиси моћ нашу, јер си свет Господе.

Мученици јарко обасјани зрацима небеским, разорили су таму идолске лажи, и сјајем исцелења су заблистали свима који певају Богу свих: ти си свети Господе.

До смрти си следовао дивни Мино живоме Владики, мада су ти стопала била изломљена, и главу мучитеља демонског си поломио, а своје ноге утврдио на тврдом путу мучења, мучениче храбри.

Мада му руке бежу одсечене, Ермоген је певао Спаситељу, и свету одежду свештеничку је у својој крви наквасио, и тако се благодаћу на телесно Пострадалог угледао.

Богородичан: Предивни Христос је само тебе између женских као предивну нашао, и телесан је из твога тела млада Дјево дошао, божанским лепотама је наш род обасјао, зато тебе прослављамо.

Кондак, глас 1.

Подобан: Лик ангелскиј..

Светим и умилним песмама, прославимо заједно дивнога Мину, и побожног Ермогена и Евграфа, јер су они прославили Господа, и за њега пострадали, и хор бестелесних су на небесима достигли и изливају чудеса.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Мина, Ермоген и славни Евграф су сву славу овога света презрели, и крила славе божанске су добили, па су одлучном вољом терет тешких мука издржали, и своја тела нису штедели, и по божанској вољи су на крају у дубину мора бачени; зато им са вером кличимо: молите Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе свети празник ваш.

Слава и сада, богородичан:

Упао сам у искушења замршена од видивих и невидивих противника, и снашла ме је бура безброј мојих грехова, али ка теби као мојем топлом заступању и заклону и пристаништу доброте притичем Пречиста, а ти моли усрдно безсемено Оваплоћенога из тебе за све слуге твоје, који непрестано о теби поје, Богородице Пречиста, и моли га увек да подари опроштај сагрешења свима, који достојно певају о слави твојој.

Крстобогородичан:

Када је као јагње угледала на крсту Јагњета, Пастира и Избавитеља, плакала је, јаукала, горко јецала и нарицала: свет се радује јер због тебе добија избављење, а срце моје гори када гледам твоје распеће које трпиш због милости и милосрђа дуготрпељиви Господе, бездане милости и изворе непресушни; зато се смилуј и подари опроштај сагрешења свима који са вером поје о твојим божанским страдањима.

Песма 4.

Ирмос: Жезл из корене Јесејева, и цвјет от њего..

Као изданак из корена Јесејевог, и као његов цвет си из Дјеве

изникао Христе; дошао си Хваљени као из горе засењене честарем, и оваплотио се од Неискусомужне, а остао си нематеријалан као Бог, зато слава сили твојој Господе.

Блиставе Законе Божије си објавио, али си зато безаконо вађење твојих очију Мино претрпео, ипак си имао очи срца да усрдно гледају ка Светлости незалазној, и певао си му радосно: слава сили твојој Господе.

Твој језик је храбри Мино, постао изоштрен огњем Духа, мада и одсечен, јер је говорио и певао о Божијим чудима, а занемелог мучитеља је привео у праву веру и славним га је учинио.

Велика страдања је Ермоген трпео, ноге су му дсечене, али је ипак стао змији на главу, и спремио пут одлучном вером и сведочењем, пут у живот у небеској Светости.

Твоју душу је Христос у теби неоковану сачувао и таквом показао, и твоје ране Мино, Он је исцелио, и да храбро трпиш ти је наредио, да би Желатељ милости свима који те гледају, и због тебе, им спасење подарио.

Богородичан: Ти си Пречиста и свеопевана Дјево, као изникла стабљика из корена Јесејевог, и процвала си Вртлара целе творевине, који је учинио да увену неподне науке, а веру истиниту нам је побожно усадио.

Песма 5.

Ирмос: Бог сиј мира..

Бог си мира и Отац сажаливи, а дао си нам Гласника твога великог Савета, послао си га нама да донесе мир; Њиме смо упућени ка светлости богопознања, и још од ноћи на јутарњој молитви славословимо те Човекољубче.

Зашто се узалуд стараш? Певаху мученици заједно безаконом судији, јер Онај који нам силу даје стоји пред нама, он једини има моћ непобедиву, и због њега трпимо и најтеже ране.

Десила се одједном промена: дивни Ермоген се обратио Господу, и у бањи крштења се очистио, и по Божијем промислу светлост архијерејства је примио, и науком обасјавао све који су у дубокој ноћи Злога.

Мудраци и песници, ви сте напустили несавршени разум, јер вас је уловила мудрост неписмених, јер вас је Дух као праве мученике

ДИН 10.

охрабрио, и учинио вас силнима, и у свакој бури и муки вам је снагу кроз веру подарио.

Богородичан: Постала си узвишенија од светих ангела Дјево Пречиста, јер си родила Ангела Великог Савета Божијег, Бога-Емануила, својим силаском је људе учинио небеским житељима, млада Дјево, из недокучиве своје доброте.

Песма 6.

Ирмос: Из утроби Јону младенца..

Јона је као плод избачен из уста морске звери, као што је ту и доспео, а Бог-Реч се у Дјеву уселио, од ње тело примио, из ње је дошао и неизмењену је сачувао; трулежан није постао, као што је и Родитељку сачувао нетакнутом.

Јону који је био три дана у звери, ти си спасао, и тако си Свесилни Боже твој погреб предсказао, а тела мученика у пучину бачена, упутио си у најтише пристаниште упокојења, где је твоја божанска воља одредила, а нама вернима за чување.

Морска дубина предаје копну тела ваша, непобедиви и блажени мученици, а предходе им небески ангели, и свима објављује о вашем полагању, које је извор исцелења и избављење од душевних страсти.

Војске ангела дивили су се вашем трпљењу: као сте са телом својим победили бестелесну змију, и венцима победе се овенчали, и стојите пред престолом Божијим, Божијом светлошћу обасјани.

Богородичан: Због тебе је Дјево смрт престала, јер си Христа као живот родила, који се дарује искрено верујућима у његову бесмртност и божанску радост; зато га моли Пресвета, да се избаве твоје слуге од невоља.

Кондак, глас 4.

Подобан: Вознесијсја..

Умилни глас твојих речи, свети Мино, Ермогена је из дубине пропасти извео, и на камен Живота поставио; тако је и Евграф цара изобличио, радујући се што ће му цар одсећи славну главу, зато се усрдно моли свети Мино, да се спасу сви који вас са љубаљу славе.

Икос:

Твој побожни живот Мино, и твоје слатке речи, твоја наука и велика смелост и храброст, беху безаконцима чудо, и показао си се

смео, јер се ничег ниси уплашио, и све си поучавао и научио да се клањају Богу Једноме у Три Лица, и да му служе вером без сумње, јер је ради нас и у наше време Син Божији тело примио; њега си Мино исповедао и Ермогена си уловио; зато са њиме моли да се спасу сви, који те са љубављу славе.

Песма 7.

Ирмос: Отроци благочестију совоспитани..

Младићи заједно васпитани у побожности, презреше безбожну наредбу, не бојаше се претње огњем, него посред пламена стојећи певаху: благословен си Боже отаца.

Јасна песма и жагор празнични се чује, јер се страдалници радосном душом веселе, пуни су весеља и певају: благословен си Боже отаца наших.

Слатка ми је смрт којом сада умирем, кликтао је Ермоген, јер је мени живот Христос, а умрети ми је добитак неизмеран, зато нека ми секу уде, док са љубављу певам: благословен си Боже отаца наших.

О, Евграфе храбри, због велике смелости самог себе си уписао у књигу живих, јер ти је глава одсечена, а ти си својом крвљу као на кочији седео, и ка незалазној Светлости се престадио.

Богородичан: Није спалио твоје тело и знаке твога девства није променио, када је оваплоћени Бог-Реч из тебе дошао, нама је млада Дјево непропадање и живот подарио, који певамо: благословен си Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Чуда прејестественнаго..

У давнини ужарена вавилонска пећ, беше пра-слика надприродног чуда, и као што огањ није спалио младу децу, тако беше и божанско бесемено рођење Христа од Дјеве; зато певајући кличимо: нека благослови сва твар Господа и велича га у све векове.

Пада пред твоје ноге Мино побожни, побеђен сујетни, јер мада је тебе лишио и очију и језика, твоју веру није поколебао, ни твоју одлучност, јер си радосно кликтао: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Када је суровом пресудом безумни мучитељ одлучио, да те лиши

ДИН 10.

обојих руку и ногу, тада си храбри Ермогене од Христа награду желео, коме си радосно певао: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Певам Мино о твојим светим страдањима, и славим подвиге Ермогена, и клањам се вашим моштима, и певам о ранама, оковима, гоњењу и смрти, којима сте се ка Животу узнели, кличући: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Богородичан: Ти си нама, млада Дјево, као сасуд са божанском маном, и као кивот и трпеза и свећник и Божији престо, и палата и мост који преводи у божански живот, све који певају: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Образ чистаго рождества твојега..

Она купина несагорива, показала нам је пра-слику чистаго рођења од тебе Богородице; и сада те молимо да угасиш свирепу претњу пећи, да бисмо те непрестано величали.

Ево сјајног празника светлих мученика, заблисталог свима, он обасјава све крајеве света, и уклања слепоћу душа, зато се усрдно сви окупимо и од светиње захватимо.

Ви увек стојите пред Богом, па вас молимо великомученици ми, који са вером ваш светли спомен славимо, да се молите, да се и ми удостојимо блага небеске славе којег сте се и ви удостојили.

И тело и душу сте принели као жртву непорочну Творцу свих, јер сте огњем мука спаљени, и у војску мученика сте се убројали, и светлом чистим сте обасјани, светитељи свехвални.

Војска светих мученика су узнети и усељени у светле обитељи, и стоје пред Оцем, Сином и Духом у сјајном блаженству обожени, Мина са Ермогеном и Евграфом, побожни.

Богородичан: Блистави сјај Рођеног из тебе Свенепорочна, је одбачену природу нашу видео, и из ноћи незнања и таме и смутње страсти је избавио, зато тебе као узрочницу спасења нашег славимо.

Светилен

Подобан: Небо звјездами..

Твојим поучним речима и светим чудесима Мино, ти си светог Ермогена као састраника привукао, зато сада тебе са њиме и са Евграфом најрадосније хвалимо.

Богородичан:

Ти си Дјево постала као гора осењена и чиста, коју је свети Авакум унапред видео, а тебе и Давид назива гором изобиља и богатом.

На литургији

Прокимен, глас 4.: Светима који су на земљи његовој, чудесно је учинио Господ сву вољу своју у њима. (Пс.15,3)

Стих: Свагда гледах Господа предамном, јер је са десне стране мени да не посрнем. (Пс.15,8)

Апостол Ефесцима, зачало 233.

Алилуја, глас 4.: Завапише праведници и Господ их услиша од свих невоља њихових избавиће их. (Пс.33,18)

Стих: Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ. (Пс.33,20)

Еванђеље по Луки, зачало 106.

Причаштен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 10. дан

Служба светом Јовану Бранковић, деспоту српском

На малој вечерњи

На Господи возвах.. стихире на 4, глас 1.

Подобан: Прехвални мученици..

Украси се Цркво Божија, ликуј света митрополијо српског народа и Богом сабрана чето, гледај дивни и преславни призор: како у светом храму Мајке Божије леже мошти овог блаженог Јована деспота, дарујући исцелења свима који му са вером прилазе и са љубављу га поштују и Христу усрдно певају.

Весели се света митрополијо, храмe Мајке Божије, јер у себи кријеш скупоцену ризницу: мошти овог нашег заступника и молитвеника пред Богом, побожног Јована, који увек стоји пред њим, и гледа неизрециву лепоту Божију и моли се увек да Господ подари мир душама нашим и велику милост.

Обрадовао се сабор праведних и задивио се народ српски видевши

ову праведну душу где се као много светли зрак узноси од земље на небо, и тамо се клања Божијем престолу; зато му се молимо: не престај ни тамо да се молиш добротинитељу Богу за нас, да подари мир душама нашим и велику милост.

Слава.. глас 6.

Ходите Богом позвани сабори, дивни зборе монашки, ходите сви српски људи, и стари и млади, и богати и сиромаси, окупите се у цркви Мајке Божије, где лежи много целебно тело праведног Јована, које светлошћу обасјава васељену, јер овај блажени испушта као искре разне дарове исцелења, па и ми запевајмо овако говорећи: радуј се побожних царева изданче, наш брзи помоћниче и топли заступниче, јер си се и овде удостојио великог дара, као и у оном веку, зато те молимо да и нас удостојиш телесног здравља и душама спасења, молитвама твојим, преблажени.

И сада, богородичан:

Чиста и једина Дјево која си родила, избави ме душевних сагрешења молим те, и спаси мене умртвљеног, јер ти си једина нада безнадежних и помоћ свету, ти имаш моћ слушкињо Божија, јер си Мати Господња; не презри молитву моју нити ме остави Владарко света, него као благољубива спаси ме.

На стиховњим стихирама, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Ти си постао дом пресветога и животворнога Духа, његовом благодаћу и помоћи Јоване; зато и ми сабрани њему песму певамо.

Стих: Процветаће праведник као палма и као кедар на Либану узвеселиће се.

Радуј се похвало православних царева, чуваре војника, победо над варварима, топли заступниче сирочади, удовица и свега народа твога.

Стих: Који су засађени у дому Господњем процветаће у дворима Бога нашега.

Прими сада, богоблажени, песму твога народа и за оне који ти се моле измоли од Христа избављење од грехова, да би блаженим звали тебе, вечно слављеног.

Слава, глас 3.

Има ли иког да се сада не чуди видећи тебе од Бога обрадованог, прехвални?! Блаженим те називамо, јер си блаженство наследио и од младости си заповести Христа Бога испунио, и њега си без оклевања тражио. Био си сирочадима хранитељ а заробљенима ослободитељ; зато

си и ушао у радост Господа твога; пред њим стојећи са ангелима моли за оне који верно славе спомен твој.

И сада, богородичан:

Под твоју моћну заштиту увек притичемо, Богородице Дјево, јер нас избављаш од мучења страсти и злих помисли; зато спаси слуге твоје од сваке повреде и пропасти, и избави нас твојом снисходљивом молитвом, као милосрдна, да бисмо верно благословили твоју моћ.

На Великом вечерњу

Стихире на 8 глас 2.

Подобан: Киими похвалними..

Којима ли од злата искованим венцима да овенчамо Јована блаженог, и новојављеног нам бранитеља православља? Незалазину светлост, сунце свету и правило правде, весеље земљи српској и обитељи својој светли украс, сирочади и обесправљених заступника, кула непоколебива због којег побуне непријатеља Христос савлада, јер има велику милост.
(двапут)

О, како ли ћемо да нашим недостојним уснама опевамо премудрог Јована, подражатеља еванђелских речи и послушног сина својих родитеља, овенчаног блиставим венцем?! Он је и по упокојењу неодступни чувар стада свога, молитвеник пред свечасном Тројицом, обилни давалац многих чудеса и молитвеник за душе наше.

Твоје су се мошти показале, преблажени Јоване, као светли украс храма Божије Матере, оне су сјајније од злата и сапфира, и окупљају нас на духовно славље, и просвећују душе и тела свих који верно прилазе њему, и моли се Господу да се смилује на народ свој.

Ине стихире, глас 8.

Подобан: О, преславнаго чудесе..

О, преславног ли чуда! Како ни после толико много година не пропаде много целебна ризница, тело твоје преблажени Јоване? Бог којег си од младости заволео, он те је сада прославио, заиста на похвалу и утврђење вере наше; ми пак, око кивота моштију твојих стојимо и гледамо твоје знаке и чудеса, и дивећи се кличемо: красног ли дара твога, светитељу, којим те је Христос обдарио као милосрдан! (двапут)

О, каквог ли дара од Спаситеља постасмо заједничари! Заиста се обогатисмо! Радујте се и цареви и светитељи, и богати и сиромаси, и празнујмо данас светлост овог славља: нашег општег заступника, праведног Јована; опевајте га пустињски тиховатељи и обични људи; О,

неизрецивог ли твога милосрђа Владико и Господе, којим прослављаш оне који тебе славе!

О, преславног ли твог добитка, светитељу, којег си од Бога примио! Гледајући то, ко да се не задиви блажени Јоване? Са твојим родитељима се веселиш усред рајских плодова! Од љубави ка Богу те, блажени, не могоше одвојити ни цвет младости, ни брига о земној војсци, тебе украшеног правдом и милостињама. О, прекрасног ли твога станишта, светитељу, у које те је примио Христос Бог да се радујеш!

Слава.. глас 6.

Радуј се светитељу Саво, православља наставниче и учитељу чистоте душе; радуј се Симеоне, корену вере наше; радуј се деспоте Стефане, јер из тебе изниче красни плод духовне сласти, којим се Црква Христова храни и слади; радуј се Максиме преблажени, красото светитеља, монаштва, свештенства и свих верних светло просвећење; радуј се Ангелино преподобна, часна лозо, јер из тебе нам израсте грозд винограда нашег спасења, којим се хранимо и наслађујемо душе наше; радуј се Јоване, светли украсе храма Богомајке, а земље српске утврђење; радуј се страних и бескућника и наше вере похвало, и топли молитвениче за душе наше.

И сада.. богородичан, (догматик):

Ко да те не зове блаженом, Пресвета Дјево? Ко да не пева о твом пречистом Породу? Ван времена је од Оца заблистао Син јединородни, тај исти од тебе чисте неизрециво произиђе и оваплоти се, по природи Бог и по природи постаде Човек нас ради; не да је у два лица раздељен, него је у две природе несливено познат; Њега моли Чиста, Свеблажена, да помилује душе наше.

Вход; прокимен дана и чтенија

1. Читање из Прича Соломонових (Глава 3, 1-18)

Сине, моје законе не заборављај, а речи моје нека чувају срце твоје; јер дужина живљења и године живота и мир, додаће ти се. Милостиња и поверење нека ти не нестану, него их обложи о свој врат, и напиши их на таблице срца твога, и начи чеш благодат. И промишљај добра пред Господом и људима. буди поуздан свим срцем на Бога, а својом мудрошћу се немој узносити. Н свим путевима твојим познавај мудрост, да би правилно нуправљао путеве твоје, и нога твоја не спотакне се. Не буди паметан пред самим собом, него се Бога

бој и уклањај се од сваког зла; тада че бити исцељење телу твом, и починак костима твојим. Поштуј Господа, од својих праведних трудоваи од првине и твојих плодова правде дај Му, да се испуне житнице твоје изобиљем жита, а точила твоја да испуни вино.

2. Читање из Прича Соломонових (Глава 10, 1-22)

Син мудар весели оца, а син безуман жалост је матери. Неће користити пизнице безаконима, а правда ће избавити од смрти. Неће Господ глађу убити душу праведну, а живо безбожника ће срушити. Ситомаштво човека смирава а руке вредних се обогаћују. Спасе се од жеге сина разборит, а син безаконик бива у жетви ветром упропашћен. Благослов Господњи на глави је праведника, а уста бетбожних прекриће плач изненадни. Спомен је праведног с похвалама, а име безбожника угасиће се. Мудри ће срцем примити заповести, а неуздржани устима празнословјећи ће се спотаћи. Који ходи просто, ходи са надом, а који развраћа путеве своје, биће брзо препознат. Који намигива очима са лукавошћу, сабира људима жалост, који кара са слободом, он мир ствара. Извор живота је у руци праведнога, а уста безбожника ће покрити пропаст. Мржња подиже свађу, а несвадљиве људе љубав покрива. Ко из уста износи мудрост, палицом бије човека бесрдног. Мудри скривају осећање, а уста дрског приближују се рушењу. Стицање богатих је тврд град, а рушење безбожних је сиромаштво. Дела праведних живот изграђују, а дела безбожних су греси. Путеве живота чува наука, а неконтролисано карање заблуђује. Покривају непријатељство усне праве, а које износе оговарања, најнеразунији су. У многим говорењу нећеш избећи грех, а чувајући уста своја, бићеш разуман. Сребро претопљено језик је праведнога, а срце безбожнога пропастиће. Уста праведног знају узвишене ствари, а безумни у оскудици скончавају. Благослов је Господњи на глави праведника; он обогаћује и неће му се придодати жалост у срцу.

3. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 4, 7-15)

Преведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у ногим годинама нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, израст старости је живот непорочан. Праведник поставши угодан Богу, завољен би, и живеће посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лаж не обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује незлобив разум. Скончавши за мало, миспуни

године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожуре(да изађе) из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: Да је благодат и милост на изабранима Његовим и посета (Његова) у преподобнима Његовим.

На литији стихире глас 2. самогласно

Радуј се и заиграј нови Израилју, као некада богоотац твој и пророк; и ми данас око кивота нашег много целебног стојећи, не са каменим таблицама у њему, него око ризнице са четвороструким зрацима, сјајнијим од сунца и блиставијим; наша се чула испунише мирисом миомира, јер се овде отац са сином, и мајка са својим чедима прослављају, и Бог који њих прослави; зато им усрдно запевајмо: добри наши заступници, приступите Христу Богу и помолите се за нас, да спасе душе наше.

Глас 3.

Ходите славено-српског народа сабори; приступите мајки са чедима и поклонимо се матери нашој и брзој помоћници, преподобној Ангелини, и похвалним песмама опевајмо њу, јер се у последња времена појавила међу мајкама, и такву нам ризницу из себе изнедрила, којом смо и ми данас обогачени: много целебним телима блаженог Максима и праведног Јована; зато запевајмо њима: о, прехвални, молите се Христу Богу за нас, да спасе душе наше.

Глас 4.

Веселите се и радујте Среме и околне земље, јер нам данас припреми духовну трпезу наш топли заступник, деспот Јован, али не трпезу јела и пића ни хране пропадиве, него слађе од меда, његово мирисно тело; њему приступимо и клањајући се усладимо наша чула и душе и тела; захватимо ово вино весеља од непресушног извора, и помолимо се њему да нас помене код Христа Бога, и пасе душе наше.

Глас 6.

О, богоугодни, пребогати и блажени Јоване! Од рођења си свети и од Бога си одабран; добрим си се делима украсио: милостињама, чистотом и правдом, и постао си сасуд Светога Духа; њиме чиниш преславна чудеса свима, који верно притичу кивоту твојих моштију, и молиш се за душе наше.

Глас 7.

Јоване, Богом овенчани! Ти си постао светла моћ царева; војскама свечасна похвала, свим хришћанима непобедиви саборац; због њих си и за живота полагао душу, а и по смрти неодступно чувај отечество

твоје, и нашим православним војницима помогни против Агарјана, твојим молитвама.

Глас 8.

Дивна си похвала и весеље и украс српској земљи, свети храмe Матере Божије, јер имаш у себи мошти побожног Стефана и блаженог Максима, преподобне Ангелине и праведног Јована; зато радосним духом похвалимо овај празник и песмом прославимо, па се помолимо њима као топлим заступницима, да се моле за душе наше.

Слава..глас 5.

Затрубимо трубом песме, и радосним гласом у весељу опевајмо овај празник; радују се небеса на висинама и земља се весели и срца људи играју; ходите цареви и кнежеви и покажите дружељубље, опевајте слуге свога господара; нека се задиве народи новоданој нам благодати; нека се укарашава свети храм Мајке Божије, имајући у почетку Симеона и Саву као утврђење, а на крају деспота Стефана и преподобну Ангелину, који нам родише грожђе винограда спасења: блаженог Максима и праведног Јована; поклонимо се њима у сузама и запевајмо: О, наши топли заступници и брзи помоћници! Убедите ваше родитеље и заједнички замолите Владику Христа, да подари душама нашим спасење и телесно здравље, и монаштву и свештенству, и старима и младима, и мушкима и женскимa, и свима своју велику милост.

И сада.. богородичан:

Ти си Дјево као храм и двери, као палата и престо цара Христа; тобом се Избавитељ мој Христос Господ јавио онима уснулим у тами смрти; он је Сунце Правде и хоће да обасја све које је својом руком и по своме лику саздао; зато Свеопевана, пошто имаш материнску смелост ка Њему, непрестано га моли да спасе душе наше.

На стиховње стихире глас 1.

Подобан: Небеских чинов..

Јаче од сунчаних зрака, заблистао си преблажени Јоване, као светлост си се јавио српској земљи, знацима и чудесима просветљујеш народ твој, па сви сад окупљени певајмо Христу да нас спасе од беда, твојим молитвама светитељу.

Стих: Процветаће праведник као палма и као кедар на Либану увећаће се.

Обасјаваш божанском светлошћу и чиниш чуда непрестано; Цркву твоју зрацима обасипаш, а народ свој од напасти избављаш и радошћу их веселиш; ти и сада моли Христа Бога, свехвални Јоване, да од беда избави душе наше.

Стих: који су засађени у дому господњем процветаће у дворима Бога нашег.

Земља ваша Срем и народ Богом сабрани, монаштво и свештенство јављају васељени о твојим чудима, преблажени, а свети храм Матере Божије се украшава и пева похвалне песме, јер те Христос подари твојој народу као светлост велику која просвећује и освештава душе наше.

Слава..глас 6.

Ходите сада лепим Христовим именом именовани сабори, красни зборе монашки са побожним народом, скупа са светитељима и христољубивим војним чиновима, па запевајмо радосним песмама ново подареној нам благодати, брзом заштитнику и топлом заступнику нашем, јер он је украс храма Матере Божије, монаштва радовање а земљи србској управљање; ходите и поклонимо се њему са молитвом, да призове и родитеље своје и изађу пред Владика Христа и умоле га за нас, да се и ми удостојимо вечне радости.

И сада.. богородичан:

Мој Створитељ и Избавитељ Христос Господ из твојих бедара, Пречиста, прошао је, и у мене човека се обукао, да од прве клетве Адама избави, зато ти Свечиста као Божијој Матери и Дјеви, заиста неућутно певамо анђелски: радуј се, радуј се Владичице, заштито и покрове и спасење душа наших.

Тропар глас 4.

Диван је Господ што чини преславна чудеса и прославља по скончању оне што га славе, јављајући њихова тела нетрулежна; чудотворством обogaћује народ у славу свога светог имена, и дарова нам тело угодника свога Јована који се моли за душе наше. **(двапут)**
Богородице Дјево **(једанпут)**

На јутрењу

По првој катизми, сједален, глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф...

Украси се и радуј свети храм Матере Божије у ком лежи пречисто тело преведног Јована, и свима који њему приступају милостивно дарује разна исцелења; тога ради и ми њему певамо: Твојим молитвама светитељу исцели и невоље и болести наше, и од сваке мржње избави нас и искушења, да бисмо вером и љубављу спомен твој прослављали. **(двапут)**

Слава и сада богородичан:

Зачуди се Јосиф гледајући приказ надприродни и мишљаше да је то као оно у Старом Завету на руну роса, безсемено зачеће твоје Богородице и као купина што онда гораше а не сагореваше и као процветала палица Аронова и засведочи обручник твој и хранитељ па свештеницима клицаше: Дјева рађа и по том опет Дјева остаје.

По другој катизми, сједален, глас 5.

Подобан: Собезначално је...

Ко светли зрак дошао си са запада и просветио васељену, а расељени народ отечества твога сабрао си, правдом и милостињом начинио си у себи дом Свете Тројице, стога и по уснућу твојем после много година нађене су у гробу нетрулежне мошти твоје; зато и ми клањајући се молимо: Моли Христа Бога да дарује опроштај грехова слугама својим које славе спомен твој. (двапут)

Слава и сада богородичан

Неискусобрачна Невесто и Увекдјево, са преподобнима и праведнима Хвалимо те, јер нам кроз тебе велика дела учини Син твој и Бог наш, који се у тело твоје благоизволео настанити, да би од лажи ослободио род наш.

Величаније:

Величамо те свети и праведни деспоте српски Јоване, и славимо свети спомен твој, јер ти молиш за нас Христа Бога нашега.

Псалам избрани: Услишите сија сви јазници:

После полијелеја,

Сједален глас 8.

Подобан: Повељено је тајно...

Из малена изабрао те је Господ у небеско станиште, благородни Јоване, од Сведржитеља Бога си непропадиве почести примио, и обасјан си од Њега сјајем божанским, заувек се наслађујеш радости и весеља, стога се моли за отечество твоје и за сав народ који православно живи, и који твоје мошти са вером поштују. (два пута)

Слава...И сада...богородичан:

Родила си Пречиста разумно Сунце, који све видиво и невидиво просвећује, и који трње греха искорењује, зато ти се и ја убоги и недостијни слуга твој молим: Просвети мрак моје душе, и твојим

ДИН 10.

матерњим молитвама ка њему, удостоји да примим милост у дан страшног испита.

Степена, први антифон 4. гласа.

Прокимен гл.4.: Часна је пред Господом смрт преподобних његових.

Стих: Шта ћу узвратити Господу за све што ми је дао?

Еванђеље по Матеју, зачало 10.

По 50-ом псалму

Стихира глас 6.

Ходите Богом призвани православни сабори, духовно се развеселимо, хор сачинимо, рукама пљескајмо, песме похвалне запевајмо, и приступивши светим моштима његовим, са сузама их целивајмо и јецајем помешајмо, па му овако рецимо: Јоване праведни, нас монаштво, свештенство и народ сакупио си овде, сакупи нас и тамо у Царству Небеском.

Канон Богородици са Ирмосом на 6 глас 6. Ирмос: Воду прошед јако сушу.

И Светоме два канона на 8, глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Израилъ ослобођен тешког рада, као по копну прође непроходну дубину и видећи непријатеља потопљеног певаше благодарну песму Богу који чудо учини својим високом мишицом, јер се славно прослави.

Ходите сада и предпразничке песме објавимо, са мудрацима Христу даре принесимо, и са ангелима запевајмо: Свети си Господе.

По упокојењу вашег оца, благочестивог деспота Стефана, мати ваша преподобна Ангелина учећи вас, жалосно вам говораше: Сада се, децо моја, отац ваш ка Богу преселио. Ко ли ће бас од сада хранити? Надајте се само на Господа Бога, јер неће заборавити слуге своје, па се научите да са ангелима певате: Слава Богу на висини.

У смирењу украшени премудрошћу и разумом као цвећем, младићи се испунише послушности и покорности мајци својој и певаху: Слава Богу на висини.

Богородичан: И ако је Емануил у лицу један али је природом двострук, тако у њему и две воље и два дејства објављујемо, а његову Родитељку као Богородицу исповедамо и са њоме певамо: Слава Богу на висини.

Ини канон, глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед..

Када је Израиљ воду као копно прешао, и од египатскога зла избегао, тада је закликао: Избавитељу и Богу нашем певајмо.

У песмама ликујући, сакупимо се данас и достојно похвалимо благочестивог деспота Јована, као изобилног даваоца многих чудеса и нашег молитвеника ка Господу; зато и ми заједно са њим опевајмо: Слава промислу твоме Господе.

Угарски краљ, мада беше иновѣран, када виде вас, преблажена децо, сажали се на вас као на сирочад, и прима вас радосно, и даде вам Срем да њиме владате, па гледајући лепоту ваших лица зачуди се, али ви се душом заиста још леши показасте, о преблажени, зато са вама опевамо: Слава промислу твоме Господе.

Бог те је учинио веома храбрим и смелим на противнике, када си их гонио од твога стада као сурове вукове; сачувао си народ отечества твога неповређен, па те зато молимо, преблажени Јоване, сачувај и нас твоје служитеље од најезде чеда агарјанских, да би сви у песми певали: Слава промислу твоме Господе.

Богородичан: Ти си, Пречиста, духовна посуда са миром којег изливаш са неба на земљу, па и мене сада испуни мирисом да бих певао песму: Чудана дела кроз тебе чини Син твој и Бог, Пречиста Дјево.

Други канон на Божић глас 1.

Катавасија: У давнини Господар...

Песма 3.

Ирмос: Нека се смртник не хвали ни мудрошћу ни богатством него вером у Господа, и нека православно призива Христа Бога увек певајући: на камену твојих заповести, утврди ме Владико.

Твој родитељ, деспот Стефан, одлазећи из овог живота, оставио те је као незлобиво јагње у туђем стаду, а ти свети, волећи Христа Бога и чувјући заповести твоје мајке, поукама њеним добро утрђен, непрестано певаш Богу: Свет јеси Господе.

Помазани краљ римске државе и ако хтеде не могаше вас задржати од намераваног вам путешествија, и пошто му Бог припрети, са миром

и даровима вас отпусти, а ви, путујући благодаристе Богу певајући: Свет јеси Господе.

Са љубављу прилазе кивоту ваших моштију и монаси и свештенство, о, благочестиви Стефане, преблажени Максиме, преподобна Ангелино и праведни Јоване, па и ми се молимо, да вашим молитвама ка Богу добијемо душама спасење, а телу здравље, и да са вама певамо: Свет јеси Господе.

Богородичан: Носила си, Пречисата, на рукама Бога, од кога дрхти сва твар, и који из милосрђа ка нама постаде Дете; Њега моли да спасе све који вером певају: Свет јеси Господе.

Ини

Ирмос: Небескаго круга верхотворче...

Небескога свода врховни Творче и Господе, и Цркве осниваче, ти мене утврди у љубави твојој, жељени крају, верних утврђење и једини Човекољубче.

Имао си страх Божији у срцу своме, и зато те ништа није могло одвојити од православља: Ни сиромаштво, родитељ, ни странствовање, ни цвет младости, него си следовао стопама твојих родитеља, и доспевши заједно са њима у дворе Господње весело певаш: Спасла ме је десница твоја Господе.

Бог хтеде прославити свете своје, па тако беше неки младић осам година на постељи и лека од лекара није нашао; чувши он о чудима која бивају кроз тебе, преблаги, говорио је оцу и матери: Носите ме ка моштима преведног Јована да се и ја као онај пас наситим мрвица које падају са трпезе богатог, и гле, дивних ли знамења и чудеса! Чим су га донели до врата храма Богомајке постаде здрав као да и не беше болан, па гласно запева: молитвама праведног Јована спасла Ме је десница твоја Господе!

Сада је пун весеља храм Богоматере у Крушедолу, јер у њему лежи благо непроцењиво: Тело блаженог Јована, које чудима задивљује. Сви које са вером прилазе кивоту његових моштију дарове исцелења добијају, па се здрави враћају и благодарни Богу певају: Спасла ме је десница твоја Господе.

Богородичан: Избави нас слуге твоје од ада и сваке опасности у час суда, Свенепорочна и учини да будемо у заједници царства Сина твога и Бога, да би му сви певали: Спасла нас је десница твоја Господе.

Сједален глас 4.

Подобан: Скоро предвари...

Као прекрасни цвет процавао си отаџбини својој, благодарни Јоване, а твоје мошти почивају у храму Божије Матере, и лежећи у светом кивоту целе и неповређене, миришу као крин, и као мирисни лимун миришу свима који им са вером прилазе, и безгранично дарују дарове исцелења; зато светитељу ни сада не заборави слуге твоје, молимо те. (двапут)

Слава и сада богородичан

Ти си од свих нараштаја одабрана, од свих пророка предсказана и од свих људи највише слављена; ти ангеле задивљујеш, Мајко Вишњег Бога, задиви их и твојом милошћу ка нама, па умоли Сина твога и Бога нашег да нас избави од свакога зла, да би тебе као Матер Бога непрестано величали.

Песма 4.

Ирмос: У давнини беше Авакум чуо глас твој Христе и у страху повика: Са југа ће доћи Бог и свети из горе и осењеног луга да спасе помазанике; слава сили твојој Господе.

Украси се цркви Божија, радуј се српски народе, Богом сабрани људи погледајте ову прекрасну дивоту која почива у храму Мајке Божије: Мошти Богом прослављених деспота, оца са синовима, и мајку са чедима, који се као човекољубци непрестано моле за свој народ и своју монашку обитељ и чувају од сваке напасти; зато ми са њима запевајмо песму: Слава сили твојој Господе.

И ако настањен међу страним народима, богоблажени Јоване, о отачко се православље никако ниси огрешио, ни о Бога који те је сачувао док ти дође жељени позив: „Уђи слуго у радост Господа твога“. Томе се и ми надамо и кличемо: Слава сили твојој Господе.

Ни величина твога звања, ни војне бригае, нити обавезе породице, не моглоше те удаљити од љубави Христове; држао си се правог пута не скрећући, док си ушао у рајска станишта, зато те и ми молимо, блажени Јоване: Помени и нас у радости Господа свога, да би сви певали: Слава сили твојој Господе.

Богородичан: О, лепотом врлина украшена Пречиста Богомати, са благочестивим Стефаном, блаженим Максимом, преподобном Ангелином и праведним Јованом моли за нас Христа којег си родила и човекољубивог Бога, да нас избави од свакога зла, и да би му сви певали: Слава сили твојој Господе.

ДАН 10.

Ини.

Ирмос: Ти моја крепост Господи....

Ти си моја помоћ Господе, ти си моја сила, ти си мој Бог, ти си моја радост; ниси оставио недра Очева а нас убоге си посетио, зато ти са пророком Авакумом кличем: слава сили твојој Човекољубче.

Руке твоје пружаш ка потребитима и слабе штитиш, богатство твоје у сиромашнима чуваш, због тога те Христос давалац богатства двоструком платом обогатио и подарио теби и твојим родитељима вечну сладост; зато се молите свети и тамо, да и ми са вама добијемо макар малу утеху, и да би сви тамо певали: Диван је Бог у светима својим.

Преблажени, ти си учио свој народ овим речима: Бдите и молите се и пазите, јер не знате у који час ће смрт као лопов доћи; зато стојмо утврђени, не штедимемо тела своја бранећи се од напада непријатеља, наоружани, Бога за помоћника призовимо, да силу Отаџбине своје сачувамо; Твојим молитвама сачувај и нас, свети Јоване да би певали: Диван је Бог у светима својим.

Још од своје младости си светитељу Бога заволео, њега си тражио, и за њиме хитао докле га ниси стигао, а он те је у радост примио и у теби станиште Духа Светога начинио; по целом свету те је чудесима прославио, на похвалу и утврђење вере рода нашега, да би сви појали: диван је Бог у светима својим.

Богородичан: О, дивни и прекрасни зборе, свети и Богом изабраних четворо! Ми смирени служитељи ваши молимо: Ви са Богородицом и архангелом Гаврилом молите се Христу Богу, да нас избави од страдања, од болести и горке смрти, да бисмо непрестрано у песмама Матер Божију величали.

Песма 5.

Ирмос: Засијај Христе, светлост твоју незалазну у срцима нас који ти верно певамо и надразумни мир нам даруј, па од ноћи незнања ка дану твоме светлом да хрлимо и славословимо те Човекољубче.

О, Богом вам даног разума, светитељи! Ви сте прошли чудне градове и земље, од места до места као некад давно стари Изриљ по пустињи, а од Бога чувани, па се зато не огрешисте о отачко предање, јер Богу беше угодно да прослави земљу и људе ваше Отаџбине; а ви земним царством небеско стекосте, и са ангелима се непрестано

радујете; зато ни тамо не заборавите нас који вам у вери певамо.

Блажени Јоване, ти си веома ревновао за народ отечества твога, никако не одступајући од Бога, дан и ноћ молитвама и милостињама приближио си себе Богу који те је и примио и начинио у теби обиталиште Духа Светога; зато твојим молитвама светитељу удостоји и нас Светог Духа, јер ти у вери певамо.

Овако је Бог хтео: Георгије твој старији брат је своје власи постригао, за матер и сав свој народ и за тебе, преблажени, сматрајући да је боље служити Богу, него ли имати привремену сладост овога света, стога је радост на небесима стекао, па и нас тамо не заборави, светитељу, који ти са вером певамо.

Богородичан: О, лозо засађена Духом Светим! О четворо Богоизабраних! Мошти ваше светињом сијају и многа знамења и чудеса чине у храму Богоматере; са њом и са архангелом Гаврилом молите се човекољубивом Богу за нас, да у миру певамо од ње рођеном Господу.

Ини.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

И ако ниси хтео то, уручено ти је звање деспота, блажени Јоване, а ти си, светитељу као снажни војник наоружан обострано оштрим оружијем, на Агарјане храбро кренуо, и Владики Христу си вредно служио, избављајући од невоље народ свога отечества; зато и нас упути небескоме царству, да кличемо: чудна су дела твоја Господе.

Ништа није могло да измени ваш од Господа дани вам разум, нити вашу побожност, о, богоблажени, ни потуцање по туђини, ни слава неверника, јер ви као тврди дијаманти сачувасте тела ваша чиста, тако да начинисте у себи станиште Свете Тројице, зато се благодат Духа Светог у вама настанила, а сила Божија дејствује кроз вас, и зато вас и ми молимо: молите се за нас Светој Тројици као наши топли заступници, да сви кличемо: чудна су дела твоја Господе.

Оно што око не виде и ухо није чуло и до срца човеку није стигло, то је припремио Бог онима који га воле, и то беше вама подарено, благочестиви Стефане, преблажени Максиме, преподобна Ангелино и праведни Јоване; и ми се молимо да добијемо опроштај грехова, спасење душама, здравље телу, и монаштву и мирјанима, и свима који

ДАН 10.

прилазе кивоту ваших моштију, да сви кличемо: чудна су дела твоја Господе.

Богородичан: Ка реки твога медоточног извора притичемо сви, Богородице Дјево, једина радости рода нешег и кличемо ти, Пресвета, измоли мир црквама твојим, да сви твоме Сину узвикнемо: чудна су дела твоја Господе.

Песма 6.

Ирмос: Сав сам пун страсти и суновратих се својим злом у дубине китове, али ти ме подигни из пропасти Боже, као некада Јону и по вери ми подари безстрастије, да бих ти Духом спасеним принео на жртву глас похвале.

Ликуј Среме земљо србска, весели се света Митрополијо, украси се храмe Матере Божије због полагања светих моштију побожног Стефана, блаженог Максима, преподобне Ангелине и Јована праведног, јер се они моле као љубители Отаџбине за свој народ, да бисмо у миру певали песму: Слава Богу који чини преславна дела.

Беше неки Агарјанин бесомучан, зли дух му мучаше утробу и многе беде и тегобе нанесе телу његовом; много пута га бацаше на земљу и изгледаше као мртав, па га доведоше до кивота ваших моштију, о, четворо праведних! И он, мада иновeран беше, заплака и зариди, а ви дароватељи богатих дарова, не бранећи ни псима да се насите мрва што падају са ваше трпезе него им нештедимице дајете, тако и овом Агарјанину дадoste брзо исцелење, те он здрав постаде и запева: Нема јаче вере од Хришћанске; па и ако волеше више земаљско него небеско, ипак запева: Слава Богу који чини преславна чудеса.

Заиста су од дивне воћке, дивне гране, али и плод слађи од меда, зато ходите сада сви да их се обилно наситимо, и да чула наша и телесна и духовна засладимо, па да радосно са светима Христа Бога величамо, и песмама опевамо: слава Богу за његова славна дела.

Богородичан: Исцели ране моје душе и утишај валове смутних помисли мојих и подари ми смирење, да умиру певам Сину твоме: слава Богу који чини преславана чудеса.

Ини.

Ирмос: Молитву пролију ко Господу....

Излићу молитву моју пред Господем, и њему ћу рећи све туге моје, јер ми се душа испунила зала, а мој живот се аду приближио, па се молим као Јона: изведи ме из пропасти Боже мој.

И ако ниси тражио, даде теби Бог, преблажени Јоване да дођеш у Отечество твоје, и још те обогатио даровима непролазне славе; стога ко год приђе кивоту твојих моштију, захвата од тебе пиће као од извора непресушног, и богате дарове исцелења, па зато сви кличемо: славословимо те Човекољубче.

И ако бејасте без свога родитеља, о, богоблажени, владар вас је са чашћу гледао у својој држави и жалећи вас као сирочад, царски вас је опремио, а ви свети, као слуге Бога вишњег, и у туђој земљи остадосте Богу са десне стране; и нас тамо доведите, вашим молитвама, да Богу песму певамо: славословимо те Човекољубче.

По твоме престављењу, преблажени Јоване, као целомудрени голуб узнео си се на палму врлина имајући крила позлаћена; полетевши њима настанио си се у рајским лепотама, и наслађујући се божанске хране у радости певаш: славословимо те Човекољубче.

Богородичан: Молим тебе, једину Пречисту и једину нескверну младу Дјеву; душу моју бедну, оскврњену сладострашћу очисти твојим молитвама, да достојно запевам Сину твоме кличући: славословимо те Човекољубче.

Кондак, глас 8.

Подобан: Возбраној...

Ходите, да како доликује прославимо Јована, служитеља нове благодати и новопрослављенога; он је слава вере наше и наш молитвеник; окупља нас да певамо благодарним гласовима и прославимо Бога, који прославља свете своје; он се и моли за оне који служе спомен његов и за оне који му кличу: радуј се Јоване новопроцветали.

Икос:

У последња времена Бог те је показао србској земљи као велико светило, Јоване блажени; а ти невидљиво, непрестано посећујеш људе Христове и дајеш брзо исцелење свима који у вери прилазе кивоту твојих моштију; зато ти сложено певамо овако: Радуј се стубе пресветли, који нас просвећујеш чудесима и знацима; радуј се побожног оца изданче; радуј се прекрасна грано преподобне матере, радуј се нагих покровитељу и заробљених ослободитељу; радуј се јер си уместо пропадивог примио непропадиво, радуј се гледаш светлост неприступну; радуј се новозасађена саднице у рајским насељима; радуј се јер ликујеш са ангелима; радуј се росни облаче који срца верних орошаваш;

ДИН 10.

радуј се побожних деспота наших радовање; радуј се православних војника у ратовима моћни помоћниче; радуј се свих нас искрени чуваре и похвало; радуј се Јоване новопроцветали.

Песма 7.

Ирмос: У Вавилону музичким складом позвани су народи да служе идолу, али Давидова деца певаху песме сионске, те разорише мучитељеву зловну наредбу и пламен у росу претворише, песму појући: **Најузвишенији Боже наш и отаца, благословен јеси.**

Као преславно чудо појавио си се на земљи, преблажени Јоване, пошто је ископано из недара земље твоје свето тело стече се многи народ, донеше ослабљене, доведоше слепе, а када твоје свете мошти замирисаше, тада сви од својих болести оздравише, и славу Богу и теби Његовом угоднику дадоше, а са њима и ми певамо: Благословен је Бог отаца наших.

Ти си укас народа Отацбине твоје и био си похвала твојих родитеља, Јоване праведни; твоје тело постаде као лимун мирисни испуштајући као искре знаке и чудеса и дајући исцелења свима који у вери прилазе кивоту моштију твојих, зато ти сви певамо: Благословен је Бог отаца наших.

Оно што знамо то и говоримо, и од многог само мало ћемо рећи: доведоше родитељи неку бесомучну жену у ланцима оковану ка кивоту ваших моштију, преблажени, а она вришташе, скакаше и хуле говораше. Ви пак, благочестиви Стефане, преблажени Максиме, преподобна Ангелино и праведни Јоване, овог напраситог демона брзо одагнасте и њу исцелисте; она пак здрава видевши ово, у чуду и са сузама радосницама паде ничице на земљу величајући Бога, а вама његовим угодницима заблагодари певајући: Благословен је Бог отаца наших.

Богородичан: Заплачи и закукај душо моја, и зариди због себе, молећи се Мајки Божијој, па реци: избави мене осуђеног од страшних мука, да могу узвикнути Сину твоме: Благословен је Бог отаца наших.

Ини.

Ирмос: От Јудеје дошедше....

У давнини из Јудеје дођоше младићи у Вавилон и вером у Тројицу пламен пећи победише, певајући: Боже отаца благословен јеси.

Лепог изгледа и још лепши душом и својим делима пред Богом си

се показао, и утоме те стиже крај живота, па си као палма процветао у дворима Господа твога, блажени Јоване, где сада весело певаш: Благословен је Бог отаца наших.

Као оно у псалмима описано дрво, на изворима воде засађено, које добре плодове доноси и напредује, тако и ви најблаженији, принесосте прелепе плодове Христу Богу: блаженог Максима и праведног Јована, о, деспоте Стефане и преподобна Ангелино, зато вас је Христос све заједно и примио, и у рајско насеље увео; а ви удостојите и нас, да будемо у радости Господа свога и да певамо: Благословен је Бог отаца наших.

У години вашег престављења богоблажени, остаде као сироче престо српских владара, а чеда агарјанска, као безобзирни пси, нападоше на земљу и народ Отаџбине ваше, ви пак, свети, својим молитвама као праћкама одагнасте их од стада вашег, па и од сада сеците мачем молитава ваших, наше непријатеље, да бисмо непрестано певали Владики Христу: Благословен је Бог отаца наших.

Богородичан: Украшена си лепотом, јер си родила Сведржитеља, а телом си шира од небеса, свеопевана Дјево; охладнелу моју душу угреј твојом љубављу и учини ме житељем царства Сина твога и Бога, да бих те као Матер Божију непрестано у песмама величао.

Песма 8.

Ирмос: Надприродно чудо показала је у давнини пећ орошеног огња; то што огањ није спалио мале дечаке, била је пра-слика бесеменог и божественог рођења Христа од Дјеве, зато запевајмо песму: Нека благосиља сва твар Господа и нека га велича у све векове.

Дечаци украшени премудрошћу и разумом, послушни и покорни беху својој матери, и тиме као венцима светлим беху окићени, и заповести Христа Бога свога испуњаваху, и од њега укрепљени певаху: Нека благосиља сва твар Господа и нека га велича у све векове.

Радуј се изданче побожног цара, и брзи наш помоћниче и топли заступниче, праведни Јоване; молимо те не престај да се молиш Владики Христу Богу за мир, здравље и све друго што је потребно да подари народу твојем који пева: Нека благосиља сва твар Господа и нека га велича у све векове.

Бог је хтео да тобом прослави земљу отечества твога, Јоване пребогати, па те је показао сред народа твога као лимун мирисни, и сви прилазећи кивоту моштију твојих, пунимо се душом и телом

ДИН 10.

предивног мириса и певамо: Нека благосиља сва твар Господа и нека га велича у све векове.

Богородичан: Избави ме страдања и невоља, Богоневесто и Мајко Христа Бога, јер те је Бог поставио за заступницу нас смиренних пред Њим, да би сви кликтали: благословен је Плод тела твога, Дјево Пречиста.

Ини.

Ирмос: Победитељи мучитеља..

Твојом благодати младићи постадоше победиоци мучитеља и пламена и марећи веома за заповести твоје кликтаху: Благословите сва дела господња Господа.

Господе Боже мој, клањам ти се и молим те, нека нас осени благодат твога Светога Духа, да објавимо нову песму из недостојних нам уста, и да тако похвалама прославимо празник угодника твога Јована, и да певамо теби Богу: Нека те благосиља сва твар у све векове.

Настањен си код женика Христа, а на земљу си спустио зраке чудеса, па разне невоље и болести одагониш од људи; из кивота моштију твојих лијеш благодат, и здравље у име Божије свима дарујеш, преблажени Јоване, зато кличемо: Нека благосиља сва твар Господа и нека га велича у све векове.

Молимо се теби, преблажени Јоване, да тамо где си се настанио, у дворима Христа Цара радујући се са светима, поменеш и нас, монаштво и мирско свештенство, и све који ти служе, у радости Господа твога, да би сви певали: Нека благосиља сва твар Господа и нека га велича у све векове.

Богородичан: Сву нашу наду положисмо на тебе Пречиста Дјево, твој свети храм светошћу је обасјан и украшен са четворо моштију, па свима који у твој храм улазе дарује исцелења, зато ти се и ми молимо, Мајко Божија: Молитвама светих твојих спаси нас.

Песма 9.

Ирмос: Ти си светлосни облак у који Господ свију као роса на руно сиђе и оваплоти се ради нас, и постаде човек, Он беспочетни, а тебе величамо сви као чисту Матер Бога нашега.

Зачудише се небески хорови, обрадовао се народ српски, гледајући твоју душу, светитељу праведни, где се од земље на небо узноси и

настањује у рајским обитељима са родитељима твојим; зато ти се молимо, преблажени Јоване: нас сирочад не остављај без твоје помоћи, да би песмама појали: Велича душа моја Господа.

Из љубави према нама ниси нас заборавио, и ако си се од нас преставио, и као оно давно Илија, и ти си нама као најсветији плашт оставио твоје свете мошти; њима нас преблажени, штити и сачувај, да у миру певамо: Велича душа моја Господа.

Када донесоше тело твоје у храм Мајке Божије, о, праведни и пребогати Јоване, тада се стече мноштво народа српског, доносећи своје болесне, и сви целиваше твоје мошти, и од својих болести оздравише: слепи прогледаше, неми проговорише, хроми скачући играше и славу Богу и теби угоднику његовом дадоше певајући: Велича душа моја Господа.

Богородичан: О, Мајко Створитеља свега, свеопевана Дјево! Тужнима си утеха, пристаниште оних који се утапају, изнемоглима заступница, сачувај и мене до краја живота мога.

Ини.

Ирмос: Ужасесја о сем небо....

Зачудило се небо и задивише се сви крајеви земље, када се Бог јавио људима у телу, и твоје тело је постало шире од небеса; зато тебе Богородицу и војске ангела и људи величају.

Не знамо да те хвалимо као заслужујеш, ипак и ако смо недостојних уста, приносимо ти ову малену песму, преблажени Јоване, хвалећи веома у песмама твоје часне мошти, Христа Бога величамо, који даде теби такву благодат и силу; зато прими од нас ову малу молитву, и помози нам да принесемо хвалу Богу.

Топлом љубављу и са вером притичемо кивоту твојих моштију, благородни Јоване; а ти монаштву, свештенству и свима вернима подај душевно спасење, телесно здравље, и избави великих невоља и неприлика, и прими од нас мало мољење и помогни нам да принесемо хвалу Богу.

Оскудна је и неразумна моја похвала, па ипак, прими о, свечасни Јоване, и ако није лепо и грубо је испевано ово у песми мало мољење, па твојим заступањем ка Богу, учини је добром и лепом, те прими од нас мало мољење и помогни нам да принесемо хвалу Богу.

Богородичан: Примите ову похвалну песму о, четворо преблажених и Богом прослављених! Ми недостојни, стојећи око ваших моштију у

ДИН 10.

храму Мајке Божије, молимо се са Владичицом Богородицом и архангелом Гаврилом: Умолите човекољубивог Бога, да дарује црквама мир, спокој земљи србској, монаштву, свештенству и свему народу телесно здравље и душевно спасење, да би у миру Христа Бога и Пречисту Матер његову непрестано величали.

Светилен,

Подобан: Со ученики изидем....

Показао се као свети украс храма Матере Божије, деспот Јован, који дође из недара праведне, те просвети душе наше и тела, а цркву своју испуни миомиром; здравље болеснима дарује, и све које верно прилазе кивоту његових моштију издашно насићује радости, како телесне тако и душевне. (два пута)

Богородичан:

Неизрецивог житија била си Свенепорочна Невесто и постала си као најсветији храм, Богородице, јер се Светлост превечна у тебе уселила и Бога си родила; а ми опевајући твој Пород, достојно тебе величамо Свенепорочна млада Дјево.

Хвалитне стихире, глас 2.

Подобан: Јегда од древа

Постао си светли украс храма Матере Божије, праведни Јоване, и твоје мошти светлошћу обасјавају васељену, сијајући више од злата и драгог камена, позивајући нас на духовно славље, да бисмо просветлили душе наше и тела, твојим молитвама, светитељу дични.

Похвала си земљи србској и великој цркви Божије Матере, просвећење си и штит народу отечества твога, и победа над противницима, и свима нама си помоћ и заштита; стога ни од сада не заборава, преблажени Јоване слуге своје, него нас увек покривај и чувај од непријатеља и видивих и невидивих, молимо те.

Дођи сав србски народе, радујмо се данас и веселимо, у овај свечасни презник деспота Јована; подајмо славу и хвалу Христу Богу, који нам је подарио таквог заступника пред њим, и молитвеника за душе наше.

Данас се весели храм Богоматере, јер има у себи многоцелебне мошти праведног Јована, које светлошћу обасјавају свет, а душе и тела просвећују, он свој народ знацима и чудесима задивљује, и свима који ишту разне дарове дарује; цркву своју од сваке беде и невоље избавља а служитеље њене, монаштво и свештенство душевним весељем

наслађује и испуњава, зато те молимо, преблажени, не престај да се молиш за нас човекољубивом Богу, да подари душама нашим мир и велику милост.

Слава.. глас 6.

Радуј се Среме и весели се земљо Србска! Украси се храмe Божије Матере, због полагања светих моштију побожног Стефана, блаженог Максима, преподобне Ангелине и праведног Јована; они као многосветло сунце сву васељену зрацима просвећују, и мрак душевног пада нам обасјавају, а свима који од њих са вером ишту исцелења, богате дарове као искре испуштају, и нештедимице их потребитима дарују; зато и ми са сузама овако рецимо: О прекрасних ли и праведних светих четворо! Ми смирени монаси и свештеници, стари и млади, богати и сиромашни, молимо Отацбини вашој мир, а црквама у љубави јединомислије; нама пак и свим људима телесно здравље и душевно спасење, дарујте вашим молитвама ка Богу.

И сада: Богородице ти јеси лоза....

Богородице, ти си истинска лоза која је као свој плод живот родила. Теби се обраћамо са молбом да заједно са апостолима и свима светима посредујеш за помиловање наших душа.

Славословље велико, тропар, богородичан и отпуст.

На литургији:

Блажена Песма 3. и 6. на 8;

Прокимен глас 7.: Обрадоваће се праведник Господу, и уздаће се у њега. (Пс.63,11)

Стих: Услиши Боже глас мој када ти се молим. (Пс.63,2)

Апостол Римљанима, зачало 97.

Алилуја глас 4.: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Либану ће се увећати. (Пс.91,13)

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)

Еванђеље по Матеју, зачало 43.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 11.дан

**Спомен преподобног оца нашег Данила столпника;
Овде је и служба недеље Праотаца.
(њина служба је писана иза службе Данила столпника)**

Алилуја или тропар.

На Господи возвах.. стихире 3, глас 8.

Подобан: Что ви наречем..

Како да те објавим Данило? Као прогонитеља страсти и марљивог засадитеља врлина? Или чудотворца и молитвеника за грешне? Или као храброг прогонитеља демона? Или као светило које блиста побожношћу? Или као станиште Духа? Или као бранитеља цркве? А ти се моли да се спасу душе наше.

Каквим именом да те именујемо Данило? Као испосника, јер си страсти покорио разуму? Као страдалца, јер си сваку невољу претрпео, када си се од земље на висину стуба попео, на камену истине саграђеном? Као усрдног подвижника и лекара искусног? А ти се моли да се спасу душе наше.

Како да те сада назовемо Данило? Као узор монаштва и учитеља уздржања? Као украс верних и способног исцелитеља? Као светило, јер си свима у тами светлост заблистао? Као суграђана ангела и са њима једнако слављеног? Као житеља раја и небеског човека? А ти се моли да се спасу душе наше.

Ине стихире Пресветој Богородици, глас и подобан тај исти. Ако је Алилуја, певају се ове стихире предходно.

Чудна је тајна Пречиста Дјево, бесемено и чудно Рођеног из тебе, то је узвишеношћу изнад сваког човековог разума. Оног кога не могу гледати многооки, и од кога стрепе све војске ангела, ти си нам га телом родила, а он није се одвојио од Бића Очевог; зато славимо тебе као родитељку Богоневесто.

На кога си налик бедна душо моја? Јер никада не крећеш на покајању, и не бојиш се огња који зле очекује; ипак устани и једину брзу заступницу призови и завапи: Дјево и Мати, моли Сина твога и Бога нашега, да ме избави од замки Лажљивога.

Родила си Огањ неиздрживи, који спаљује грехе а верне орошава, зато ради твојих молитава Свенепорочна и Пречиста, нека спали моја груба сагрешења, и нека расхлади душу моју која гори у страстима, да би твоју милост и силу велегласно величао, ја твој слуга.

Слава и сада, богородичан, глас и подобан тај исти 8.:

Владичице, свима заступнице, ти мени у тами и бурној пучини, и великим животним олујама, који увек тонем, низпошаљи капи твоје милости, и пружи ми руку твоје помоћи, и удела изабраних и праведних ме удостоји, јер си родила Бездан човекољубља.

Ако је среда или петак, И сада.. крстобогородичан, глас и подобан тај исти.

Када је Дјева као јагње видела Јагањца на дрво крста својевољно разапетога, као Мати је закукала, тужно и кроз плач је говорила: Сине мој, какво је ово чудо које видим? Ти као Господ свима живот дајеш, па како умиреш Дуготрпељиви? Ти земнима дајеш васкрсење, зато славим Боже мој твоје велико снисхођење.

Ако је Бог Господ..

Слава, глас 5.

Дело Студитово.

Теби од Христа поверени талант си добро умножио, оче преподобни, и по смрти си постао прогонитељ демона, и лекар од разних болести, и стуб и утврђење, и света гора цркве Христове, зато те молимо Данило чудотворче: измоли душама нашим мир и велику милост.

И сада, богородичан.

На стиховње из Октоиха.

Тропар, глас 1.

Био си стуб трпљења и ревновао си угледајући се на праоце, свети, јер био си сличан Јову у страдањима, Јосифу у искушењима, и ангелима си био подобан у телу, Данило оче наш, моли Христа Бога да се спасу душе наше.

На јутрењи

Оба канона из Октоиха, и преподобном на 4. Његов акростих је: У песмама славим Данила столпника. Дело Јосифа. Глас 8.

ДАН 11.

Песма 1.

Ирмос: Појим Господеви, проведшему..

Појмо Господу који проведе свој народ кроз Црвено море, јер се једино Он славно прославио.

Пошаљи ми блажени Данило са неба светли зрак, јер хоћу да песмама похвалим твој спомен.

Обасјао си оче, као велико сунце истине, све крајеве света и светлошћу врлина си просветлио све саборе верних.

Закону Владике си се повинуо оче, и уздржањем си тело умртвио, и повиновао си га души.

Богородичан: Господ се из тебе Богородице родио, и постао је потпуни Човек, али је као и пре тако и после оваплоћења остао неизмењени Господ.

Песма 3.

Ирмос: Небеснаго круга..

Небеске галаксије врховни Творче и Господе, и Цркве осниваче, ти мене утврди у љубави твојој, жељени крају, верних утврђење и једини Човекољубче.

Уздржањем као жезлом си оче море страсти расцепио, и непотопљен си прошао и доспео до горе истинитог бестрастија, и чистим разумом си са Богом си говорио.

Попео си се на висину врлина, и постао познат целоме свету, јер си стојао на стубу узвишен и блистав због предивних чудеса, којима си обасјао све који су ти са вером долазили.

Утемељен на камену богопознања, ти си за све замке демонске постао си непоколебив, јер си на стубу тело твоје на земљи подигао, а душу си ка небеском управио.

Богородичан: Избави ме Владичице од навале страсти, и помози ми јер ме сада противници нападају, па ме утврди на камену воље Божије, а душу моју просвети, јер ти си двери божанске Светлости.

Сједален, глас 1.

Подобан: Гроб твој..

Сам си се оче на стуб подигао, а уздржањем си тело изнурио, и тако га достојним сасудом Духа Светог учинио, благодат божанску си, трипут блажени, примио, па сваку болест одгониш, свима који са вером славе спомен твој.

Слава и сада, богородичан:

Надање си хришћана Пресвета Дјево, јер си Бога надразумно и неизрециво родила, зато се непрестано моли за све који ти певају, да примимо опроштај свих наших грехова, и исправан живот, јер те са вером и љубављу увек славимо.

Крстобогородичан:

Неоскверњена као јагње, гледала је Јагњета и Пастира на дрвету крста разапетог и мртвог и кроз плач је говорила и као Мати нарицала: Како ћу поднети твоје неизрециво смирење Сине мој и својевољно страдање, Боже предобри?

Песма 4.

Ирмос: Ти моја крјепост Госоди, ти моја..

Ти си помоћ моја Господе, ти си моја сила, ти си Бог мој, ти си моја радост, ниси оставио недра Очева, а нашу си убогост посетио, зато ти са пророком Авакумом кличем: Слава сили твојој Човекољубче.

Као сјајно сунце оче незаборавни, видео си на стубу блиставог слугу Божијег Симеона, и обасјан си Данило божанском светлошћу која се из њега изливала, и по угледу на његов живот си и ти следовао.

Оружијем вере ти си војске демона победио, и рекама молитава их потопио, а пропаст свих који су пловили ти си оче отклонио и спасао, јер јер су са вером Богу певали: сили твојој слава Човекољубче.

Самога себе си у стуб претворио, свеноћним стајањем као бестелесан, али ниси горде очи душе стекао, и чистог сјаја као огледало Духа, ти си божанска јављања са чистом вером примао.

Богородичан: У теби се Пречиста обновио закон природе, јер си заиста неузроковано и неизрециво родила Законодавца Бога-Реч родила, а он је од неразумља избавио племе човека, зато сви верно певају: сили твојој слава, Човекољубче.

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

Да би славу бесмртну стекао, ти си телесне жеље умртно, а

ДАН 11.

прохтеве страсти си подвизима обуздао, и постао си река чудеса и извор исцелења, оче незаборавни.

На стази којом је Симеон дивни на земљи ходио, док си блажени оче у страху био он ти се јавио, и са два ангела ти се показао и рекао: дођи код мене и Богу се узвиси благодаћу.

Просветљен оче зраком Незалазним, и божанским сјајем, ти си мрак демона и маглу страсти одагнао, и постао си светли стуб и истинита лествица која уздиже ка Богу.

Богородичан: Ти си родила Владикау и постала виша од небеских сила, и природу нас земних си обожила, млада Дјево и Богоневесто, зато тебе Дјево као истиниту Богородицу из срца и душе ми верни славимо.

Песма 6.

Ирмос: Очисти мја Спасе..

Очисти ме Спасе од многога безакоња мога, и из дубине зала избави ме молим те, јер ка теби вапијем: услиши ме Боже спасења мога.

Разум твој си Богу приближио и тако га обасјао, па је оче неухватив за огањ сласти постао, изнад страсти и узвишенији од сваке телесне склоности.

Даром воде живота од Духа, си твоју душу испунио, богомудри и блажени, па си заиста излио реке исцелења, а потоке страсти исушио.

Богородичан: У дубини зала, у сталним страдањима и патњама, ми верни смо стекли тебе као заступницу и стену, Богородице, једина земнима уточиште.

Кондак, глас 8.

Подобан: Јако начатки..

Као многосветла звезда попео си се на стуб, оче свети и блажени, и свет си просветио својим делима, и таму обмане си одагнао, зато те молимо: и сада обасјај срца слугу твојих, незалазним светлом богопознања.

Икос:

Песму нечисту приносим у похвалу твојих подвига оче, јер ми није чисто срце, јер га гресима окаљах, али подари ми светитељу реч да опевам твој живот, којем су се заиста и ангели зачудили, јер си био као бестелесан, и примио си светост из незалазног Разума.

Песма 7.

Ирмос: Отроци Јеврејстији в пешчи..

Јеврејска деца су храбро савладала пламен у пећи, и у росу га претворише, и кликтаху: Благословен си Господе Боже у векове.

Чете ангела су се зачудиле твојем стајању, свеблажени и богоносни, јер си у телу њихов живот примио и кликтао: благословен си Господе Боже у векове.

Заблистао си обасјан са висине духовним животом и пророштвом, па си зрацима исцелења просветлио и нас, који те побожно славимо чудотворче Данило.

Светлошћу твојих молитава, удаљи маглу мојих страсти, и на стазу живота ме поведи јер кличем: благословен си Господе Боже у векове.

Богородичан: Буди милостива мени Дјево, па мене рањеног оружијем греха исцели леком твојих молитава, јер кличем: благословен је плод твога тела.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч халдејскиј..

Седам пута је халдејски мучитељ махнито ужарио пећ, против побожних младића, а они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: Децо благословите, свештеници му певајте, а људи га величајте у све векове.

Жељени циљ, и до највеће лепоте си богоносни оче потпуно достигао, на лаким крилима живота у врлинама, и са бестелеснима Данило кличеш: децо багосиљајте, свештеници певајте му, а народи величајте Бога у све векове.

Јавила ти се сила Божија и помогла ти да издржиш суровост зиме и јару сунца, и трулење твога тела нападнутог црвима, јер си кликтао: децо багосиљајте, свештеници певајте му, а народи величајте Бога у све векове.

Постао си нови Јов, дивни Данило, јер када су те слашле многе невоље и искушења, ти си се угледао на Давидову кротост, Јаковљево незлобивост и Јосифово целомудрије, благодарно кличући: децо багосиљајте, свештеници певајте му, а народи величајте Бога у све векове.

Богородичан: Верујемо у тебе Пресвета Владичице Богородице, и

ДИН 11.

слеђујемо твојим речима Свеопевана, па те сада славимо, јер си нам родила Благога Бога, са две природе а у једној ипостаси, зато певамо и кличемо: децо багосиљајте, свештеници певајте му, а народи величајте Бога у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Устрашисја всјак слух..

Свако које чуо уплашио се од неизрецивог Божијег снисхођења, јер се Вишњи својевољно унизио чак до тела, из девичанског тела постаде Човек, зато тебе пречисту Богородицу верни величамо.

Ево ти се оче по престављењу отварају двери небеске, јер си трку завршио, и војске ангела примају те, а венцедавац Христос те је славно овенчао венцем правде, а ми верни му певамо и величамо га.

Као крин у пољу, ти си оче у рају због уздржања процветао, и као чемпрес си се савршенством узвисио, и као маслина по псалму си постао, јер лица и срца наша помазујеш уљем твојих подвига.

Тебе су сви упознали као стуб утемељен и утврђен на врлинама, и као извор чудеса, и тихо пристаниште и ризницу исцелења, и станиште Духа, зато данас твој спомен Данило славимо.

Светлије од сунца нам је данас заблистао твој свети празник преподобни, јер срца вернима обасјаваш светлом правде, и одгониш мрак душегубних страсти, зато те побожно славимо и певамо ти.

Богородичан: Ти си Спаситељу рођен, а сачувао твоју Родитељку и после твога рођења у девству без промене, зато ме поштеди када дођеш да судиш моја дела, па не гледај на моја безакоња и грехове, јер си безгрешан, благ, милостив и Човекољубац.

Светилан из Октоиха.

Слава светога

Подобан: Свјете неизменниј..

О твојим подвизима пева твој стуб песмама неизказивим, јер си страдавао без крова у непогодама, зато си као светило светлоносно заблистао оче, и обасјао сву твар.

Богородичан:

Неућутним песмама те славимо Дјево, јер си Једнога од Тројице родила Богородице, и носиш на светим рукама надприродног Бога-Реч, безгрешна и без промене.

На стиховње из Октоиха.

Треба знати

Да од овога 11. децембра почиње недеља Праотаца, и долази до 17. децембра. А догађа се овако:

Ако се догоди Рођење Христово у недељу

Тада недеља Праотаца бива 11. децембра, а недеља Отаца која је пред рођењем Христовим бива 18. децембра.

Ако се догоди Рођење Христово у понедељак:

И тада недеља Праотаца бива 17. децембра, а недеља светих Отаца пред Рођењем Христовим бива 24. децембра.

Ако се догоди Рођење Христово у уторак:

Тада недеља Праотаца бива 16. децембра, а недеља светих Отаца пред Рођењем Христовим бива 23. децембра.

Ако се догоди Рођење Христово у среду:

Тада недеља Праотаца бива 15. децембра, а недеља светих Отаца пред Рођењем Христовим бива 22. децембра.

Ако се догоди Рођење Христово у четвртак:

Тада недеља Праотаца бива 14. децембра, а недеља светих Отаца пред Рођењем Христовим бива 21. децембра.

Ако се догоди Рођење Христово у петак:

Тада недеља Праотаца бива 13. децембра, а недеља светих Отаца пред Рођењем Христовим бива 20. децембра.

Ако се догоди Рођење Христово у суботу:

Тада недеља Праотаца бива 12. децембра, а недеља светих Отаца пред Рођењем Христовим бива 19. децембра.

Одавде пази када је недеља светих Праотаца, у који датум да се догоди.

Јер ако је пре или после недеље 28. по Духовима

На литургији се чита Евађеље 28. недеље по Луки, зачало 76.:...Човек неки спреми велику вечеру... (чита се само ово Еванђеље, без измене).

Ако је у недељу 28. тада читај редовно, које се догоди друге недеље.

МР

Треба знати о недељи светих Праотаца:

ДАН 11.

Ако се догоди недеља Праотаца, изоставља се служба редовног светог те недеље, и пева се раније, тј. у петак на повечерју.

У суботу на Малој вечерњи, певамо по обичају.

На великој вечерњи

На Господи возвах..стихире васкрсне 3, Анатолијеве („Источне“) 3 и светих Праотаца 4 глас 8. Подобан: Иже во Едемје.. Слава.. Праотаца, глас 6.: Иже преже закона.. И сада.. богородичан владајућег гласа.

На литији

стихира храма, Слава.. Праотаца, глас 1.: Лучами облиставшесја богоглаголанија.. И сада.. богородичан: Се исполнисја Исаијино..

На стиховње стихире

васкрсне, Слава..Праотаца, глас 3.: Праотцев собор..

И сада..богородичан: Без сјемене от божественнаго Духа..

На багосиљању хлебава

Тропар: Богородице Дјево..(два пута) и Праотаца (једанпут), глас 2.: Вјероју праотци оправдал јеси..

На јутрењи

На Бог Господ.. Тропар васкрсан (два пута) Слава..и Сада.. Праотаца.

После 1. и 2. катизме сједални васкрсни и Чтеније у Толковном Евангелији, недеље која је по реду.

Затим Полијелеј и тропари васкрсни: Ангелскиј собор..Ипакој гласа и сједален Праотаца и Чтеније. Степена и прокимен гласа. Све што дише.. Еванђеље васкрсно, Воскресеније Христово видјевше.. Псалам 50. Стихира васкрсна. Канони: васкрсан, са ирмосем на 4, деци на 4 глас 8., и Праоцима на 6 глас 1. Катавасија: Христос раждајетсја.. После 3. песме Ипакој Праотаца (једанпут) глас 2.: В росу дјетем.. После 6. песме Кондак Праотаца, глас 6.: Рукописаннаго образа не почетше..Икос. После 9. песме Светилен васкрсан, Слава..Праотаца И сада..богородичан. На хвалитним стихире васкрсне 4 и Праотаца 4, глас 2. Подобан: Доме Евфратов..Слава..Праотаца глас 7.: Приидите вси вјерно.. И сада..Преблагословена јеси..

Славословље велико и отпуст. Стихиру Евангелску певамо у

припрати и Час 1. и коначни отпуст.

На литургији

Блажена гласа на 6 и Праотаца Песма 3. на 4

После входа: тропар васкрсан и Праотаца, Слава и сада.. кондак Праотаца.

Прокимен песма Отаца, глас 4.: Благословен јеси, Господе, Боже отаца наших и хваљено је име твоје у векове.

Стих: Јер си праведан у свему што си учинио нама.

Апостол Праотаца Колошанима, зачало 257.

Алилуја, глас 4.: Мојсеј и Арон међу свештеницима његовим, и Самуило међу онима који призивају име његово.

Стих: Призиваху Господа и он их услиша.

Еванђеље по Луки, зачало 76.

редовно недељно Еванђеље се изоставља.

Причастен: Хвалите Господа..

Други: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Недеља светих Праотаца

На Господи возвах.. стихире васкрсне, 3 и Анатолијеве 3 и Праотаца на 4 глас 8.

Подобан: Иже во Едемје..

Данас верни служимо у спомен Праотаца, и певајмо Христу избавитељу, који је њих међу свим народима прославио, јер је Господ дивна чудеса као моћан и силан вернима учинио, и од њих је свима нама показао, као жезал силе, једину неискусомужу и бого-девојчицу Марију Пречисту; Из ње нам је Христос као цвет дошао, и изникао свима живот и непотрошиву храну и вечно спасење.

Ти си Владико три младића избавио из огња, и Данила из чељусти лавових, благословио си Аврама и Исака слугу твога, и његовог сина Јакова, решио си да из њиног семена постанеш као ми, да спасеш из давнине пале праоце наше, па си крстом твојим и васкрсењем раскинуо окове смрти, и све са собом подигао који су од памтивека умрли.

У сред пламена као у хладу и по роси Духа, радосно су деца Божија шетала, као тајанствена пра-слика Тројице, и Христовога

оваплоћења, и као мудри су вером силу огња угасили, а Данило праведни постао је укротитељ лавова; зато њиним молитвама умољен буди Човекољубче, и спаси нас и избави неугасивог и вечног огња, и удостоји нас Господе царства твога.

Као да су у роси, твоји верни и свети младићи су у пећи пламена огњеног пра-слика тајанствена твога из Дјеве доласка, јер је ниси спалио када си нам заблистао, а Данило праведни и међу пророцима дивни, јасно је најавио твој божанско други долазак, јер је рекао: видех престоле постављене, и судију који седе, па потече река огњена; тога да се избавимо Владико Христе, њиховим молитвама.

Слава..глас 6.

Дело Анатолијево.

Ми верни вас данас оци хвалимо, јер сте још пре Закона, Аврама богољубивог, и Исака из обећања рођеног, и Јакова са дванаест патријараха, и Давида кроткога, и Данила жељеног пророка, и са њиме три младића који су пећ у росу претворили, молећи опроштај од Христа Бога, који је прослављен у светима својим.

И сада.. богородичан од првих, гласа.

На литији, стихира храма.

Слава, глас 1.

Обасјани зрацима богоречитости, знаменити пророци се заувек славе, и њина казивања као плодови Духа, јер неизрециво рођење Христа Бога свима проповедаше, и светим животом поживеше и у вери помреше.

И сада, богородичан: Се исполнисја Исаијино прореченије..

Гле, испунило се пророчанство Исаије, јер си Дјево родила и после порођаја као и пре њега остала; Бог је тај који се родио и природу је променио, али о, Богомати не презри молитве твојих слуга, приношене у твојем храму, него пошто на својим рукама носиш Милостивога, смилуј се на слуге твоје, и моли га да спасе душе наше.

На стиховње васкрсне.

Слава, глас 3.

Дело Германово.

Похвалимо псаломски: праоца Адама, Еноха, Ноја, Мелхиседека, Аврама, Исака и Јакова, због Закона Мојсеја и Арона, Исуса Навиновог, Самуила, Давида, а са њима Исаију, Јеремију, Језекила и Данила и дванаест, заједно и Илију, Јелисеја, и све друге, Захарију, и Крститеља,

јер су проповедали Христа као живот и васкрсење рода нашега.

И сада, богородичан: Без сјемене..

Без семена си од Духа Светога, а по вољи Очевој зачала Сина Божијег, који је од Оца без матере пре свих векова, а ради нас је без оца из тебе постао, и телом си га родила, и као дојенче га млекум хранила, зато не престај да се молиш, да се избаве од невоља душе наше.

Тропар васкрсан

Слава и сада, Праоцима, глас 2.

Вером си праоце оправдао и од народа си их обручио цркви. Хваљени су славом светих, јер из њиховог семена је плод благословен, Пресвета Богородица, која Те је без семена родила; њиховим молитвама, Христe Боже, смилуј се на нас.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар васкрсан (два пута)

Слава и сада, Праоцима.

После обе катеизме сједални васкрсни са њиним богородичиним.

После Полијелеја Ипакој гласа и сједален Праотаца, глас 8.

Подобан: Премудрости:

Похвалимо сви у песмама Авама, Исака и Јакова, кроткога Давида, Исуса и дванаест патријараха, заједно са три младића који су силом Духа угасили пламен пећи, па овако кличимо њима: радујте се, јер сте обману безумнога цара храбро изобличили! Зато се молите Христу, да подари опроштај сагрешења свима нама, који са љубављу празнујемо спомен ваш.

(два пута)

Слава и сада, богородичан:

За све твоје дарове, приносим ти Владичице, како доликује, благодарну похвалу, попут оне удовице са две лепте, јер си ми постала покровитељка уједно и помоћ, па ме увек избављаш од невоља и болести, и од ужарене пећи оних који ме вређају, зато ти од срца кличем: помози ми Богородице, и моли Христа Бога, да ми подари опроштај сагрешења, јер ти си мени, служи твојме сво надање.

ДАН 11.

Канона три: васкрсни на 4, и светим три младића на 4, и Праоцима на 6.

Канон света три младића. Његов акростих је: Певам о три младића и великом Данилу. Дело Теофаново. Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед..

Када је Израил прешао воду као копно, и од египатскога зла избегао, тада је закликтао: Избавитељу и Богу нашем певајмо.

Прославимо виђење у пећи три младића, као знак рођења беспочетног Бога-Речи, пре свих векова рођеног божанским чудом.

Наређење кривоверног мучитеља племенити младићи су трпељиво презрели, и нису хтели да се оскверне једењем од безбожних идола халдејских.

Хранили сте душу побожним речима, а тело само храњени семењем, и показали сте се пред царем светлијих лица, него они од храњени масним жртвама.

Богородичан: Змија је горки отров у уши Еве излила, а то је млада Дјева која је из Давида потекла исцелила, када је Избавитеља родила.

Ини канон светих праотаца. Његов акростих је: Оцима најлепшу хвалу сада приносим. Дело Јосифа. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Христос раждајетсја..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави.**

Принесимо песму оцима пре Закона и у Закону прослављене, који су искрено угодили Господу и Владици из Дјеве заблисталоме, и сада блаженствују у незалазној светлости.

Славимо Адама који је примио част да буде први из руке Створитеља који је постао праотац свима нама и који у дворовима небеским са свима изабранима почива.

Бог и Господ свију примио је Авељеве дарове из душе благородне, али њега је нечисти убица руком усмртио, и принео га у светлост

Божију као мученика.

Богородичан: Чујмо песму светих пуну љубави о Христовом доласку: ево се рађа у пећини из младе и неискусомужне Дјеве, а његово дивно рођење објавила је звездарима звезда која се појавила.

Катавасија: Христос раждајетсја..

Песма 3.

Ирмос: Ти јеси утвржденије..

Ти си тврђава свима који ти притичу Господе, ти си нам светло у тами, и теби пева душа моја.

Потомци Давидови су Владико богопросвештен разум имали, па су законе отаца побожно сачували.

Огањ није спалио целомудрена тела побожних младића, јер су они постом душу хранили и појили.

Најопеванијем у целом свету су три дечака похвалу певали, јер су у сред пећи његовим чудом орошени.

Богородичан: Ти си Владико девствена тела младића у пећи спасао, да би нама рођење из девственог тела показао.

Ини.

Ирмос: Прежде вјек от Оца..

Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

По целом свету се пева о ревности Сита према Творцу, јер му је у непорочним животом и љубављу из душе уистину угоднио, па сада у земљи живих кличе: ти си свети Господе.

Устима, језиком и срцем је дивни Енос призвао побожно Владиду и Бога свих, и надао се у Духу, па пошто је богоугодно на земљи поживео, славу је примио.

Светим речима прославимо светога Еноха, јер је Господу угоднио, и у слави се престабио, и постао јачи од смрти, као што је записано, и тако је близак слуга Божији постао.

Богородичан: Сада од Дјеве долази очекивање народа, и Вителејем свечано отвара закључани светли Едем, да прими оваплоћенога Бог-Реч, у јасле телом положеног.

Катавасија: Прежде вјек..

Ипакој, глас 2.:

Дечацима је огањ у росу претворио, и плач жена на радост окренуо, ангел је у оба чуда послужио, једнима да би пећ у одмориште претворио, а другима да би тридневно васкрсење објавио, зато Господе, осниваче живота нашега слава теби.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи смотренија..

Чуо сам Господе тајну твога промисла, схватио сам дела твоја, и прославио твоје Божанство.

Данило храбри побожном душом просветљен, божанском благодаћу је објаснио сан владару.

Не страдање младића у пећи блиста чудесима, и тако су уловили мучитеља да спозна тебе Свесилни.

Сложне свирале, музика и складне песме, нису привукле ове храбре, и златноме идолу се не поклонеше.

Богородичан: Песмама су дечаци у Вавилону прославили Свеопевана најсветијег твога Сина, јер су га у пећи познали.

Ини.

Ирмос: Жезал из корене..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Принесимо похвалу Богу и песмама прославимо Ноја, заиста сасвим праведнога, јер је у свему заповестима Божијим украшен постао, и Христу је угоднио, зато верни песму запевајмо: слава сили твојој Господе.

Видећи Бог твоју племениту и скромну нарав Ноје, и да си у свему савршен, учинио је од тебе другог зачетника света, јер си му спасао сваку врсту семена од потопа светског, као што ти је он сам наредио.

Прославимо побожним песмама Ноја, који је Божији закон неокрњен сачувао, и нађе се праведан у своме поколењу, па је спасен давно у дрвеном ковчегу са бесловесним врстама, наредбом Створитеља.

Твој спомен, блажени Ноје, излива вино смирења нама који те слаavimo, и увек весели и срца и душе свима, који чисто славе твоју свету нарав и твој богоугодни живот.

Богородичан: Сада наше Избављење лежи у јаслама, повијен пеленама као Детенце, а мудри цареви са истока долазе, да њега као Цара и Бога рођенога из Пречисте виде, и да му се верно са даровима поколне.

Катавасија: Жезал из корене..

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул..

Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

Твоји угодници Спаситељу, Данило велики са три побожна младића, научени су Закону вере и нису га се нису одрекли, него су помоћ од тебе Добročинитељу примили, и тако су мучитеље храбро победили.

Вером је Данило научио твоје тајне Човекољубче, и чистим разумом је унапред видео, да на облаку као Син Човечији долазиш, као Судија и Цар свима народима.

Ваш скуп је о, дечац, лепши од сафира, и као златна зора, јер сте побожном љубављу запаљени, ходали радосно у пећи, и сазивали хорове целог света.

Богородичан: Данило је тебе Дјево јасно описао као гору, а три младића видећи пламен орошен, божански Рођеног из тебе, песмама опеваше и похвалише, као Спаса, Творца и Господа.

Ини.

Ирмос: Бог сиј мира..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Светим похвалама да прославимо Сима, јер је отачки благослов умножио, и пред Богом се угодан показао, па је у сабор праотаца убројан, и у земљи живих радосно почива.

ДИН 11.

Аврам се као пријатељ Божији удостојио видети дан свога Створитеља, и зато је пун духовне радости постао, а ми га сви душом праведном поштујмо и прославимо, као побожног праоца Христовог.

Видео си Творца преблажени Авраме, колико то човек може видети, и угостио си их као друг искрени, зато си примио награду, јер си их као путнике угостио, да ћеш вером бити отац безбројних народа. **Богородичан:** Потпуни се умањује телом ради нас, и Беспочетни почетак добија, Богати осиромашује, и Реч Бог постаје, а у јаслама сточним лежи Детенце, које све од века себи позива.

Песма 6.

Ирмос: Бездна грјехов..

Бездан грехова и бура сагрешења ме смућују и гурају ме у дубину тегобе и очајања, али ти ми пружи твоју руку као Петру, о Вођо мој, и спаси ме.

Силом речи сте покорили душевне страсти, и постали сте странци халдејској властели, али врлина зна подарити част онима који су је стекли, о, мудри Давидови унуци.

У живоносно мртвило се Данило у давнини оденуо, јер је опаку змију, коју су неверни Халдејци сматрали за бога, залогашем неким убио, и тако је идолске жречеве мудро погубио.

Богородичан: Твојим молитвама Богородице Дјево, учини милостивим према мени Сина твога као Судију у дан суда, и умоли га Мати да се избавим од великих зала, јер само у тебе своју наду полагајем.

Ини.

Ирмос: Из утроби Јону младенца..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Страдао си попут Христа Исаијо преблаги, јер си због покорности Оцу вођен на жртву, зато си прослављен и заиста си постао слуга Божији и близак њему, па се са свима праведнима веселиш.

Јаков је постао угодник Божији вернији од многих, па се и са ангелом рвао, и назван је разум Бога, а у сну је видео божанску лествицу, на којој се Бог у тело по својој доброту оденуо.

Из љубави ка оцу Јосиф му се покоравао, али је у јаму бачен, и продан, као пра-слика жртвовања и у гроб положеног Христа; у Египту је постао давалац пшенице, заиста је целомудрен и праведан био и налик на страдалог Цара.

Богородичан: На земљи се као мао Дете појавио, мада је увек са Оцем и Духом остао, пеленама је повијен он, који земљу обавија маглом, и у јасле животињске лежао, зато сада његово бесемено рођење радосно предпразнујемо.

Катавасија: Из утроби Јону..

Кондак, глас 6.

Рукотвореном идолу се нисте поклонили али сте неописивим Бићем заштићени, преблажени, у подвигу огња сте се прославили, у сред неиздрживог пламена стојећи, Бога сте призивали: пожури о, Милосрдни, и похитај као милостив у помоћ, јер што хоћеш то и можеш.

Икос:

Пружи твоју руку, коју су давно пружену искусили Египћани, када су Јевреје напали, и не остави нас, да нас не прогута смрт која је жедна нас, ни сатана који мрзи нас, него нам дођи и поштеди душе наше, као што си некада поштедео твоја три младића у Вавилону, који су те непрестано славили, и због тебе су били у пећ бачени, и из ње су ти певали: похитај Милосрдни и пожури као милостив у помоћ нама, јер можеш све што хоћеш.

Песма 7.

Ирмос: Отроци благочестивији в Вавилоње..

Побожни младићи у Вавилону идолу златноме се не поклонише, него у сред пећи огњене орошени певаху песму говорећи: благословен си узвишени Боже наш и отаца наших.

Глас богоугодне песме се чуо из средине огња, Сведржитељу, јер је Азарија побожан хор саставио, и у песми певао и говорио: благословен је Бог отаца наших.

Свирала младића, богословски објављује Бога свих и Сведржитеља, јер им се у пећи јасно јавио, и зато су песму испевали говорећи: благословен је Бог отаца наших.

ДАН 11.

Цар је гледао тројицу у пећ бачених, али је и четвртога угледао, који је предсказање Сина Божијега, па је свима узвикнуо: благословен је Бог отаца ваших.

Богородичан: Побожни Данило је божанским зраком просветљен разум имао, па је Рођеног од Дјеве јасно унапред видео, на тајанствен начин описаног, и кликтао је: благословен је Бог отаца наших.

Ини.

Ирмос: Отроци благочестију..

Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Певајмо Ананији, Азарији, и Мисаилу са Данилом, јер су пећ ужарену угасили, и разбеснеле лавове укротили, а Христу сложено појали: благословен си Боже отаца наших.

Због вере је Јов пострадао у несрећама и претешким невољама, али је најискренији угодник Божији назван, јер је био питом, незлобив, праведан, савршен и непорочан, па је кликтао: благословен си Боже отаца наших.

Због вере прославимо Мојсеја, Арона, и Ора, и похвалимо Исуса сина Навина, и свештеника Левија, Гедеона и Сампсона, па кличимо: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Ево баш како пророк рече: у телу је неискусобрачна зачала Бога, и иде да роди у пећини Витлејемској, зато му сви појмо: благословен си Боже отаца наших.

Катавасија: Отроци благочестију..

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч халдејскиј..

Седам пута је халдејски мучитељ махнито ужарио пећ, против побожних младића, а они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: Децо благословите, свештеници му певајте, а људи га величајте у све векове.

Племенито Аврамово порекло сте се трудили да сачувате, и стекли сте преподобни, њему својствен основ вере, наду, и трпљење, и опстанак у невољама, и кликтасте: благосиљајте свештеници Владику,

а народи га величајте у векове.

Заблистали сте као светила и земљу учинили небеском, јер сте је просветили сјајем побожности, па позивате цео свет, да певају Владики који их је спасао од пропасти: децо благословите, свештеници певајте и народи величајте га у све векове.

Давидови унуци су ужарену пећ јуначки угасили, а чељусти лавова затворили, па се сада радују и теби доброчинитељу и Цару свих певају: децо благословите, свештеници певајте и народи величајте га у све векове.

Богородичан: Мудри Данило тајанствено предсказује Пречиста, а три побожна младића унапред осликавају Рођенога из тебе, јер видеше обрис Њега који је из твога тела неизрециво дошао; Њега деца благосиљају, свештеници му певају, а народи га величају у све векове.

Ини.

Ирмос: Чуда прејестественнаго..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Празнујмо данас свети спомен свих од века светих отаца: Адама, Авеља, Сита и Ноја, Еноса и Еноха, Аврама, Мелхиседека и Јова, Исака и верног Јакова, кличући: нека цела творевина благосиља Господа и велича га у све векове.

Похвалимо чету побожних светих отаца: Варака, и Натана, Елеазара, Јосију и Давида, Јефтаја, и Самуила, који су лицем ка лицу Светог угледали, и кликтали: нека цела творевина благосиља Господа и велича га у све векове.

Принесимо похвалу са песмама Божијим пророцима, и похвалимо Јосију и Михеја, Софонија и Авакума, Захарију и Јону, Агеја и Амоса, са Авдијом Малахију и Наума, Исаију и Јеремију и Језекиља, а са њима заједно Илију, Јелисеја и Данила.

Речима тројичним опевајмо верни Пресвету Тројицу: беспочетног Оца, и Сина, и правога Духа Светога, јединицу Триипостасну, коју слави све што дише, и кличе: нека цела творевина благосиља Господа и велича га у све векове.

Дошао си Христе из девствене крви, и неизрецивим речима оваплоћен, и као савршено Бого-Дете родио си се у пећини Исусе, из

ДИН 11.

превелике доброте; звезда те је издалека наговестила звездарима, који су са вером закликали: певајте и величајте Христа у векове.

Катавасија: Чуда прејестественаго..

Песма 9.

Ирмос: Воистину Богородицу тја исповједујем..

Као истиниту Богородицу тебе исповедамо, јер се тобом Дјево чиста спасосмо, и са бестелесним хорovima тебе величамо.

Свеблажени дечаци, ви сте жељени крај достигли, и у небеском дворцу пред Жељеним на крају стојите.

Мада сте земљеделство са сузама чинили, са радошћу сте добар сноп примили, јер сте Клас Нетрулежни као плод донели.

Вама је сада заблистала светлост заслужно, и срце вам у весељу цвета, јер се уселисте тамо, одакле је туга одбегла.

Богородичан: Испашу смрти си зауставила Дјево, када си родила Животодавца и Господа, који оживљава све који тебе величају.

Ини.

Ирмос: Таинство странноје..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо.

Твојом помоћи Господе су у давнини кћерке силу стекле: Ана, и Јудита, и Девора и Олда, Јаила и Јестира, Сара, и Маријам Мојсејева, Рахила и Ревека и многомудра Рута.

Прославимо свете младиће јер су пећ угасили, свето их прославимо заједно са пророком Данилом, и свима праведнима, који су добротом и пре Закона заблистали, а и у Закону су Владици угодили.

Премудри и свети пророци су били Аврамову унуци, који су од Аврама и Јуде рођени, и Духом су Бога-Реч предсказали; ради њиних молитава на све се смилуј Исусе.

Ваш празник је сву твар освештао и позива нас све слуге на славље па кличемо: о, блажени, приносите увек молитву Господу, да приме вечна добра сви који вас похваљују.

Богородичан: У моју се природу обукао, и из Дјеве дошао, у пећини се несливена Реч Очева родио, зато се радуј природо, и благодарним

песмама величај његово, из милосрђа, свесвето снисхођење.

Катавасија: Таинство странноје..

Свјетилен васкрсан

Слава, Праотаца

Подобан: Жени услишите..

Похвалимо Адама, Авеља, Сита, и Еноса, Енох и Ноја, Аврама, Исака и Јакова, Мојсеја, Јова и Арона, Елеазара и Исуса сина Навина, Варака, Сампсона и Јефтаја, Давида и Соломона.

И сада:

Светли празник праотаца најављује чудо, јер ће велико Сунце и Створитељ заблистати из неискусомужне Дјеве, која је из Адама, зато она у Витлејем жури.

На хвалитним стихире васкрсне 4

И светих Праотаца 4. Глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Певајмо сада сви и прославимо спомен часних праотаца, и њихов богоугодни живот, којим су се узвисили. **(два пута)**

Стих: Благословен си Господе Боже отаца наших, и хваљно и прослављено је име твоје у векове. (Дан.3,26)

Дечаци су угасили силу огња, и радовали се усред пећи, и певали Богу Свесилном.

Стих: Јер си праведан у свему што си учинио нама. (Дан.3,27)

Данило пророк је затворен у јами и заједно са зверима, али му нису никакво зло учинили.

Слава, глас 7.

Дело Германово.

Ходите сви верно прославимо, годишњи спомен Аврама и отаца пре Закона, Јудино племе достојно слаavimo, јер су дечаци у Вавилону угасише пламен пећи угасили, и пра-слика Тројице постали; Са Данилом похвалимо пророчка казивања и свакако их држимо, па са Исаијом велегласно кличимо: Ево Дјева у тело прима, и родиће Сина Емануила, који је Бог са нама.

И сада: Преблагословена јеси..

Преблагословена јеси Богородице Дјево, јер Оваплоћеним од Тебе (Сином) ад би поробљен, Адам позван назад, клетва уништена, Ева ослобођена, смрт умртвљена, а ми оживесмо. Стога певајући кличемо:

ДАН 11.

благословен Христос Бог, који тако благоволео, слава Теби.

**Славословље велико, јектенија, и отпуст и Евангелска стихира.
Час 1. и коначни отпуст.**

На литургији

Блажена из Октоиха на 6 и Праотаца на 4 Песма 3.

**После входа, тропар васкрсан и Праотаца, Слава и сада.. кондак
Праотаца.**

Прокимен, песма Отаца, глас 4.: Благословен јеси Господе, Боже отаца наших, и хваљено је и прослављено име твоје у векове. (Дан.3,26)

Стих: Јер си праведан у свему што си учинио нама. (Дан.3,27)

Апостол Праотаца, Колошанима, зачало 257.

Алилуја, глас 4.: Мојсеј и Арон су међу јерејима његовим, и Самуио међу онима који име његово призивају.

Или

Алилуја, глас 4.: Боже ушима нашим слушасмо и оци наши јавише нам. (пс.43,2)

Стих: Јер си нас спасао од тлачитеља наших, и мрзитеље наше посрамио си. (пс.43,8)

Еванђеље по Луки, зачало 76.

Причастен: Хвалите Господа са небеса, хвалите га на висини. (пс.148,1)

Други: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 12. дан

Спомен преподобног оца нашег Спиридона чудотворца, епископа у Тримитунту.

На Господи воззвах.. стихире на 6. Глас 5.

Подобан: Радујсја..

Радуј се правило архијереја, и непоколебива куло цркве, славо православних и изворе чудеса, непресушна реко љубави, светило веома светло, свирало Духа, разуме побожни, кротки и незлобиви, ти си смирењем и истином украшен, човече небески и ангеле на земљи, делатељу винограда, и Христов друже искрени, њега моли да свима који те хвале подари велику милост.

Као кротак ти си наследио земљу кротких, и заиста си постао Спиридоне слава отаца, јер си снагом твојих мудрих и обичних речи, и божанском благодаћу савладао најлукавијег противника и најбезумнијег Арија, а науку божанску си свима објаснио, и вернима показао, јер си узвишен спасоносним Духом, тако си све православне јасно просветио, да славе једнога Бога-Реч, као истинитог и јединосушног беспочетноме Оцу, који даје целом свету велику милост.

Страсти си телесне умрвио а умрле си благодаћу Божијом подигао, и змију си у злато претворио, и ток реке си оче твојом молитвом обуздао, болесном цару си се у сну јавио, па си га исцелио и срцем Господу приближио, који је тебе славно прославио, зато твој спомен велегласно славимо, и твоје свете мошти и гроб твој поштујемо, јер из њега извиру потоци светих исцелења и велика милост.

Слава, глас 1.

Преподобни, мудри и блажени оче Спиридоне, ти си ради љубави Божије умрлу као живу питао, а змију си у злато сиромашку претворио, ток реке си задржао, и са људима си састрадавао, по Божијем промислу си као лекар пред цара изашао, и као Христов ученик си мртве подизао, и веру си међу многим оцима објаснио; све си могао јер ти је Христос помагао, зато га сада моли да спасе душе наше.

И сада, богородичан или крстобогородичан:

Подобан: Всехвални мученици..

Дјева је гледала тебе Христе неправедно жртвованог и кроз плач је за тобом нарицала: Чедо најслађе, зашто неправедно умиреш? Како

ДАН 12.

висиш на дрвету крста разапет, а ти си сву земљу над водама поставио?! Немој остављати саму мене, Матер и слушкињу твоју, Многомилостиви Доброчинитељу, молим те.

На стиховње из Октоиха.

Слава, светога, глас 2.

Твојим врлинама преподобни оче, мудри Спиридоне, ти си светитељима Божији сасуд постао, зато си првопрестолник цркве постао а вође јеретика си одагнао, и Аријеву хулу си саборно на земљи уништио, зато чудотвориш и речима и делом, па моли Спаситеља да се спасу душе наше.

И сада, богородичан, или крстобогородичан

Подобан: Јегда от древа..

Гледајући Неискусобрачна тебе Исусе, на дрво крста прикованога, плакала је и говорила: најслађе Чедо, зашто си мене која сам те родила саму оставио? Светлости недоступна беспочетнога Оца, похитај и прослави се, да би стекли божанску славу и сви који славе твоје божанско страдање.

Тропар, глас 4.

Песмама те лсавимо као заштитника православних и борца против свих неверних, свеблажени Спиридоне, и молимо те, сачувај град твој од свих напада непријатељских.

Или овај: глас 1.

Показао си се као заштитник и чудотворац Првога васељенског сабора, богоносни оче наш Спиридоне, јер си мртву из гроба огласио и змију си у злато претворио. И када те прослављамо у светим молитвама, ангели ти саслужују, свети. Слава Ономе који ти је дао снагу, који те је овенчао славом, којом се тобом сви исцељујемо.

Слава и сада, богородичан.

На јутрењи

Оба канона из Октоиха, без мученичних; И канон светога на 6. Дело Теофаново. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Во глубиње постла..

Као што је у давнини сву, веома наоружану фараонову војну силу,

послао у дубину, тако је оваплоћени Бог-Реч истребио зло греха целог света, најславнији Господ се славно прославио.

СТИГАО СИ ОЧЕ У ЗЕМЉУ КРОТКИХ, ЈЕР СИ КРОТАК, МИЛОСТИВ И ЧИСТ БИО, ЗАТО УКРОТИ САДАШЊУ БУРУ МОГА СРЦА, ДА БИХ У ТИШИНИ БОЖАНСКОЈ БОРАВИО И ТЕБИ ПЕВАО.

Светим делима си оче душу своју очистио, па си боговидац Спиридоне постао, и обогатио си се Светога Духа пресветлим сјајем, зато обасјаваш све који те чисто славе.

Као Давида је тебе је од стада примио Створитељ, и поставио те је разумном стаду за нарочитог пастира, јер си блистао смирењем, и украшен био кротошћу и незобивошћу, преподобни пастире.

Богородичан: Пресвета и Пречиста Дјево, молим те просвети и освети моје мисли и моју душу, и разгони облаке мога назнања, и таму уклони грехова, да бих те како доликује славио.

Песма 3.

Ирмос: На камени мја вјери..

Утврдио си ме на камену вере, и охрабрио си моја уста да говоре против мојих непријатеља, и развеселио си мој дух да пева: нема светог као што си ти Боже наш, и нема никог праведнијег од тебе.

Разум си твој безстастијем просветио, и светим смирењем украсио, па си примио дар Духа да одгониш зле духове, и лечиш болести свима који те верно славе, свештениче.

Змију зачетника зла си убио, а нарав среброљубиву си светитељу савладао, јер си волео човека потребитог, па си змију у златан предмет претворио, твојим свештеним молитвама, оче преподобни.

Попео си се на гору бестрастија, и ушао си у примрак боговиђења, и у таблицу твога срца си примио закон спасења, као свештеник и блиски угодник Владике твога.

Богородичан: Излечи дубоке ране моје душе, а разум мој помрачени лењошћу обасјај Богоневесто, да бих појао: нема непорочне као што си ти, Непорочна, и нема чистије од тебе Владичице.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Код стада оваца ти је уручено заступање Христове цркве, од Бога

ДИН 12.

си постављен за пастира Спиридоне и заблистао си, зловерног вука си одагнао речима твојим, на испаши праве вере си стадо васпитао, зато си посред богоносних отаца веру утврдио, научен Духом, јерарше блажени, моли Христа Бога, да подари опроштај сагрешења свима, који са љубављу празнују твој свети спомен. (два пута)

Слава и сада, богородичан. Подобан.

Ти си свенепорочна Невеста Творца, и неискусомужна Мати Избавитеља, ти си Најопеванија примила Утешитеља, а ја сам нечисто станиште безакоња, и мој разум је игралиште демона, зато похитај да ме од њиних злоба избавиш, и светлим стаништем врлина учиниш, јер си свелonosна и нетакнута, па одагнај облак страсти, и твојим молитвама удостоји ме небеске заједнице и непролазне светлости.

Крстобогородичан:

Када је као јагње угледала на крсту Јагњета, Пастира и Избавитеља, плакала је, јаукала, горко јецала и нарицала: свет се радује јер због тебе добија избављење, а срце моје гори када гледам твоје распеће које трпиш због милости и милосрђа дуготрпељиви Господе, бездане милости и изворе непресушни; зато се смилуј и подари опроштај сагрешења свима који са вером поје о твојим божанским страдањима.

Песма 4.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеви..

Дошао си из Дјеве, ни као посредник ни као ангел, него си се лично оваплотио Господе, и спасао си потпуно мене човека; зато ти кличем: Слава сили твојој Господе.

Разгорео жаром Светога Духа, ти си, оче свеблажени, запаљиве страсти телесне спалио, и цео свет си огњеним сјајем твојих врлина Спиридоне просветио.

Умрвио си твоје телесне прохтеве, а мртве си подигао твојим животворним молитвама, зато те молим богонадахнути оче: оживи и моју умрвљену душу.

Умрла се повинула теби и огласила ти се, а тако си и речне токове твојим наређењем задржао, показао си се чудотворац блажени, јер си божанску благодат примио.

Богородичан: Пророци су недокучиву дубину твоје тајне наговорили, да ћеш једино ти родити Несхватљивога, оваплоћенога Пречиста из неизрецивог милосрђа.

Песма 5.

Ирмос: Просвешченије во тмје..

Ти си светлост свима који у тами бораве, ти си Христе Спасе мој, спасење очајнима, ка теби се од раног јутра обраћам као Цару мира: просветли ме сјајем твојим, јер за другога бога сем тебе не знам.

Река дарова који су у теби, напаја сва срца преподобни, и свима дарује богато здравље, и све позива на слављење Бога, који је тебе прославио, и сваким чудотворством удостојио.

Тебе је владар царства јасно спознао као искреног слугу Цара небеског, и пуног божанских дарова, када си му дошао и као велики лекар се показао.

На Аврамово гостољубље си се угледао, и свима си врата твога дома отварао, и свима си био све, и бринуо за оне у невољама, блажени Спиридоне.

Богородичан: Ти си нам родила ново Бого-Дете, млада Дјево, рођеног од беспочетног Оца пре свих векова, па га умоли као Сина и Бога твога, да те учини милостивом Пречиста Богородице, свима који те чистом душом објављују.

Песма 6.

Ирмос: В бездње грјеховњеј..

У бездану греха ваљајући се, ја призивам неиспитиви бездан твоје милости: изведи ме Боже из пропасти.

Злато је за тебе било као блато, јер си бестрастијем блистао више од злата, и био си преподобни обогашен позлаћеним даровима Светога Духа.

Свето си служио твојој Владици свештениче, и имао си мноштво ангелских сила невидивих гласова, које су те слушале, преподобни оче.

Пречудан је твој живот, јер си оче предивна чуда у свету чинио, зато твој свети празник са радошћу славимо и певамо.

Богородичан: Твоје тело је, Пресвета Дјево и Неискусомужна богоневесто, постало шире од небеса, јер си примила Бога нигде не сместивог.

Кондак глас 2.

Љубављу Христовом си био коснут, светитељу, и разум си уздигао

ДИН 12.

светлошћу Светога Духа. Имао си добра виђења и дела богоугодна, и постао си као свети жртвеник, зато свима нама измоли божанску светлост.

Кондак глас 8.

Разгласимо сада ослободитеља Кипра, као онога који је победио чулне страсти. Тебе богоносни Спиридоне призивају слуге твоје, који увек страдају, да од непријатеља сачуваш све који ти кличу: радуј се оче достојни поштовања!

Икос:

Похвалимо сада Спиридона као јерарха Господњег, још из утробе посвећеног, јер је као таблицу благодати примио божанску славу, и због својих чуда је славан по целом свету, он је усрдни очевидац божанскога сјаја, и сиротињу заступа, а грешне душе води покајању, јер он је био на божанском престолу Христовом жртва, и свима моли божанскога сјаја.

Песма 7.

Ирмос: Богопротивноје вељеније..

По богохулној заповести безаконога мучитеља, подигнут је високи пламен, али Христос простре на побожне младиће росу духовну; зато је Он благословен и највише прослављен.

Стекао си Мојсејеву незлобивост, Давидову кротост, а Јова асивтидског непорочност, и постао Духа Светога станиште, певајући свештениче: Благословен је Онај који јесте и најхваљенији.

Небеса су росу излила на твоју на главу у време жетве, као предзнак онога што ће бити, јер Бог је како рече, твој свети спомен прославио оче преподобни, и верне освештава заступањем твојим.

У сабору отаца Бог је тебе прославио, а на суду је речи твоје блажени сачувао, јер си их са вером принео, лудост пак Аријевог учења си јавно изобличио, и његово противљење савладао.

Богородичан: Уродила си Дјево неизрециво, као лоза, Грозд, Јединога необрађиваног, који излива вино, да све развесели, и освешта свакога на земљи, и да свако пијанство зла уклони.

Песма 8.

Ирмос: Пешч иногда в Вавилоње..

У давнини је пећ вавилонска пламен раздвојила и Божијом наредбом Халдејце спалила, а верне у њојзи оросила јер су појали: благословите сва дела господња Господа.

Кишом божанске благодати Духа си угасио пећ страсти, и излио си оче росу која уклања жегу патњи, свима који ти увек са вером долазе, блажени и надарени Спиридоне.

Био си преподобни незлобив, исправан, кротак и милостив, и незлопамтив, вољен и гостопримац, и као јерарх добар свештеник, украшен знањем православља, зато те са вером славимо.

У давнини се умрла, на твоје питање оче, као жива огласила. О, великог ли чуда, О, предивне тајне! О, колике ли твоје благодати, коју си добио, јер си дични анђелским животом украшен био.

Богородичан: Твојом милошћу исцели страсти мога срца, Свеопевана, и утишај моје мисли а душу просвети, и добро ме упути да ходим стазом спасења, да бих ти увек појао, Свеопевана.

Песма 9.

Ирмос: Безначална родитеља..

Беспочетног Родитеља Син, Бог и Господ, од Дјеве се оваплотио а нама јавио, да просветли помрачене и сакупи раздвојене, зато тебе, најопеванију Богородицу величамо.

Свеблажени светитељу, ти си Сина из беспочетнога Родитеља јасно проповедао, јединосушног и увекпостојећег са Оцем, и зато си се међу богоносним оцима узвисио, а кривовернима си уста затворио.

Ти си као сјајно сунце и украс отаца, јерејима слава и сажитељ ангела, твој светли спомен сада радосно славимо, да се твојим молитвама незалазне Светлости удостојимо.

Божија станишта, и град небески, и дивни хор празнујућих, уз песме радости, примили су твоју свету душу свеблажени, врлинама украшену.

Богородичан: Велика је и надразумна тајна Рођеног из тебе, да јој се и ангели чуде, Богорадована, и због ње се радују сабори преподобних, и веселе свети оци, побожно певајући теби као нади душа наших.

Светилен из Октоиха.

Слава, светога.

Подобан: Небо звјездами..

Тебе је богоносни оче од стада неразумног, Дух привео у разумно стадо, као Мојсеја и Давида, а ти си вером био налик њима, Спиридоне, и зато си светлост целог света.

Богородичан: Ти си Богородице постала узрочница свих добара, од Бога целом свету, па и сада учини милостивим Бога, ради општег спасења.

На стиховње из Октоиха.

Слава светом, глас 4.

Преподобни оче, и светитељу прехвални, постао си пун апостолске науке, а због живота у врлинама био си и станиште Божанскога Духа; вукове који су цркву нападали ти си одагнао, а веру православних си објаснио, постао си кула и бранитељ праве вере, зато и чиниш чуда на све стране, змију си у злато претворио, и умрлу жену си ради питања подигао, зато, о, дични међу оцима, и сабеседниче црквеним учитељима, моли Спаситеља да се спасу наше душе.

И сада, богородичан, или крстобогородичан.

Подобан: Јако добља..

Пречиста Владичица је умртвљеног Христа гледала, који је умртно Лажљивца, јаукала је горко и јецала, па се чудила дуготрпљењу њега, који је из њеног тела дошао, и овако је нарицала: Чедо моје најдраже, не заборави твоју слушкињу, и не оклевај Човекољубче да ме утешиш.

На литургији

Блажена из Октоиха, и светога Песма 3.

Прокимен, глас 1. Уста ће моја говорити мудрост, и поука срца мога биће разумност. (Пс.48,4)

Стих: Слушајте ово сви народи, чујте сви који живите по васељени. (Пс.48,2)

Апостол Јеврејима, зачало 335.

Алилуја, глас 2: Уста праведнога проучаваће мудрост, и језик његов говориће суд. (Пс.36,30)

Стих: Закон Бога његовог је у срцу његовом и неће се спотаћи кораци његови. (Пс.36,31)

Еванђеље по Луки, зачало 24.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 13. дан

**Спомен светих мученика Евстратија, Авксентија, Евгенија, Мардарија и Ореста, и свете мученице Лукије девојке;
Спомен светог свештенослужитеља Гаврила, патријарха српског.
(његова служба је писана иза ове)**

Нека се зна:

Ако се догоди спомен ових светих у недељу Праотаца, пева се заједно и служба ових мученика.

На вечерњи: Блажен муж..

На Господи возвах.. стихире на 6, глас 4.

Подобан: Дал јеси знаменије..

Светли спомен Евстратија твога страдалника Господе, блиста као сунце сјајно, јер је непобедивим речима и заједно са четири састрадалца помрачио многобоштво, као тамну сенку далеко од вере; ради њих нам даруј очишћење као човекољубив.

Камење је познало твоју власт, јер га је Евстратије разумним учинио, јер је у своме телу осетио твоју силу, када си му одједном уклонио ране страшних мука, и дао силу да уништи лаж, а благослови тебе речима: Исусе свесилни Спаситељу душа наших.

Исповедали су веру и страдањем разним лишени су живота, али су показали савршену и непоклебиву љубав према теби, са мудрим Евстратијем и Авксентијем подвижником, и славни Орест и Мардарије са Евгенијем; ради њиних молитава Господе спаси душе наше.

Ине стихире, глас тај исти.

Подобан: Јако добља..

Као добар војник Цара небеских сила, самога си себе блажени Евстратије својевољно предао на муке и ужасну смрт, али си привео са собом чету мученика, и са њима си пострадао, и венце победе примио и са њима се молиш за нас свеславни.

Побожни Евстратије, храбри Авксентије, славни Евгеније и Мардарије са Орестом, показали су храброст и противника победише, па као сјајне звезде заблисташе, и Духом обасјани срца верних обасјаше а таму обмане одагнаше.

Немилице си тучен и огњем мучен, у жељезну обућу окован и по путевима гоњен, у тамници закључан и као чиста жртва у пећи паљен, и тако си принео себе Ономе који се за тебе жртвовао, као угодан принос на небеску трпезу, храбри мучениче Евстратије.

Слава, глас 6.

Ходите сви који поштујете мученике, да песмама прославимо за Христа страдалнике: Евстратија непобедивога мученика, Авксентија, Евгенија, Мардарија и Ореста, чету пет обасјаних мученика, који су се храбро подвизавали против невидивог врага, и зато су венцима победе овенчани, па се моле Христу за све, који са вером и љубављу служе њихов спомен.

И сада, богородичан (догматик): Кто тебе не ублажит..

Ко да те не слави Пресвета Дјево? Ко да не пева о пречистоме твоме породу? Јер Надвремени од Оца заблистали Син јединородни, он исти је из тебе Чисте дошао, неизрециво оваплоћен, по природи Бог и по природи је човек постао ради нас, не у два лица раздјељен него у две природе несливен се појавио. Њега моли Чиста најблаженија, да се смилује на душе наше.

Прокимен дана и три Чтенија

1. Читање из пророштва Исаијиних (Глава 43, 9-12)

Тако говори Господ: Сви народи сабраше се заједно и сабраће се кнезови њихови. Ко ће јевити ово међу њима? Или оно што је од почетка, ко ће вам учинити да чујете? Нека доведу сведоке своје, и нека се оправдају, и да чују, и нека кажу истину. Бићете ми сведоци, и Ја сам сведок, говори Господ Бог, и Слугу којег изабрх, да познате и поверујете ми, и разумете, да Ја јесам. Пре Мене не беше другог бога, и после Мене неће бити. Ја сам Бог, и нема другог осим Мене, спасавајућег. Ја објавих и спасох, понизих, и не беће међу вама туђега (бога). Ви сте ми сведоци, и Ја сам Господ Бог. Од почетка Ја јесам, и нема ко ће се из руке моје избавити. Учинићу, и ко ће то отклонити? Тако говори Господ Бог, Који вас избавља, Свети израиљев.

2. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 3, 1-9)

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена

бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свепалницу прими их. и у време посете њиихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета Његова у изабранима Његовим.

3. Читање из Премудрости Соломонових

(Глава 5, 15 – 2 и 6, 1 – 3)

Праведни ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом Својом заштитити их. Узеће за свеоружије ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност (=светост); поштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике: полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, полетеће на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата Господа власт, и моћ од Вишњега.

На стиховње стихире, глас 5.

Подобан: Радујсја..

Као светли стуб си страдалниче, јер дајеш светлост мудрости, ти си се храбри подигао на висину трпљења, и упутио се ка светлу Божијег Разума, зато нас Евстратије твојим светим сјајем и мудрим речима обасјај славни, да од твоје љубави добијемо крила, блажени, па да из љубави похвалама твој спомен мучениче славимо, зато те молимо: да твојим молитвама примимо Човекољубиво Божанство, а цео свет велику милост.

Стих: Завапише праведници и Господ их услиша од свих невоља њихових избавиће их. (Пс.33,18)

ДИН 13.

Твоја чаша је заиста пуна доброте, сладости и мудрости, па си мудри Евстратије излио вино побожности у слатким и обилним поукама, њиме нас заиста сладиш и узводиш у бистро, слатко и тајанствено бого-познање Владике; зато са вером и љубављу твоја страдања хвалимо и молимо, да твојим молитвама примимо Човекољубиво Божанство, а цео свет велику милост.

Стих: Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ. (Пс.33,20)

Нека се славе похвалама чета светлих мученика, победоносна светла петорица, јер су стекли заиста светлог вођу Евстратија; он је јелинске жртве усрдно изобличио, а хришћане богословским поукама и мудрим речима утврдио, зато га похвалимо јер је чашу Божије мудрости налио, и духовно нас весели, молећи Христа да подари свету велику милост.

Слава, глас тај исти 5.

Свирепих мучитеља се нисте уплашили, него сте још више и смелије Христову веру проповедали, кидање тела и многе муке сте претрпели, храбри Евстратије, Авксентије, Евгеније, Оресте и Мардарије, зато се молите за нас Цару и Богу, јер са вером служимо ваш спомен.

И сада, богородичан:

Ми верни те блаженом називамо Богородице Дјево и славимо те како доликује, граде непоколебиви, бедеме необориви, тврда заступнице и уточиште душа наших.

Тропар, глас 4.

Мученици твоји Господе, у страдању своје су примили непропадиви венац, од тебе Бога нашега, јер имајући твоју помоћ мучитеље победише, а разорише и немоћну дрскост демона. Ради молитава мученика спаси душе наше.

Слава и сада, богородичан: Жеже от вјека..

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

На јутрењи

После првог стихословија сједален, глас 4.

Подобан: Скоро предвари..

Храбром вером одевен као у оклоп, бого-познањем и побожношћу наоружан, Евстратије славни, ти си све војске ђавола победио, а немоћну дрскост безбожника си изобличио, зато имаш смелост код Бога, па се моли да се спасу душе наше. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Многим гресима сам ја мој блудни разум помрачио, и зато вапим за твоје моћно заступање: просвети Богородице зенице моје душе, и обасјај ме зраком светлог покајања, па ме обуци у оружије светло, Пречиста Богородитељко.

После другог стихословија сједален, глас 4.

Оружијем твојих речи мучитеља си ранио, и војвода си христоимених људи постао, Евстратије богомудри, зрацима чудеса си по целом свету заблистао, венац је твојој глави на небесима исплетен, зато на твој празник и Христа прослављамо. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Певамо ти Богоневесто, мати Христа Бога, и слаavimo недокучиво Рођеног из тебе, јер смо њиме избављени од лажи ђавоље и сваке невоље, Богородице и Владичице, па верно кличемо: помилуј стадо твоје, једина Свеопевана.

После Полијелеја

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Вером у Тројицу утврђен, а праћком Истине наоружан, ти си дрскост лажи иноплеменика оборио, и отео си мач противникових речи, па си њиме посекао лажљиво противљење, и победама си лаж изобличио; телом си умро а душом оживио, страдалниче Евстратије, зато моли Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу празнују твој свети спомен. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Упао сам у искушења замршена од видивих и невидивих противника, и снашла ме је бура безброј мојих грехова, али ка теби као мојем топлом заступању и заклону и пристаништу доброте притичем Пречиста, а ти моли усрдно безсемено Оваплоћенога из тебе за све слуге твоје, који непрестано о теби поје, Богородице Пречиста, и моли га увек да подари опроштај сагрешења свима, који достојно певају славу твоју.

Степена, први антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4.: Завапише праведници и Господ их услиша од свих невоља њихових избавиће их. (Пс.33,18)

Стих: Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ. (Пс.33,20)

Све што дише..

Еванђеље по Матеју, зачало 36.

После 50. псалма

Стихира, глас 1. самогласно.

Похвалимо народе петобројну чету светих, и опевајмо Спаса Христа, због трпељивог и одлучног Евстратија страдалника, а са њиме Авксентија, Евгенија, Мардарија и Ореста, јер они су за веру пострадали, и олују демонску савладали, и моле се Спаситељу, да подари очишећење и опроштај грехова свима, који са вером славе спомен њихов.

Канон Богородици на 6

И канона два светима, на 8.

Канон први, дело Јована монаха. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују пучину..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је у давнини Израилъ пучину Црвеног Мора, пешке и неовлажених ногу, и Амаликову силу је на исти начин у пустињи победио.

Христос који на небесима раздаје дарове, а на земљи борави у страдалницима и подвижницима, сведржитељном десницом са обе стране Евстратију свете венце пружа.

Дођите да спознамо чету петорице мученика, пресветлим светлом обасјане, и њиховог вођу вољеног Евстратија, благодаћу Божијом овенчаног.

Опасач земне војске си скинуо, и страдање си као знамење истинитом Цару принео, које си од Христа си преко Авксентија примио.

Богородичан: Постала си удобно насеље Божанске Природе, Пречиста Богородитељко, зато те је Лукија заволела, и као девствена је за тобом Сину твоме приведена.

Ини канон, глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху пјешешествова..

Као по сувом пешачио је Израил по бездану босоног, и видео свога прогонитеља фараона како се утапа, зато је победничку песму Богу певао и кликтао.

Христос као Цар и дароватељ небеског свода, седи пред страдалима на земљи са Евстратијем, и пружа им венце победе.

Похвалимо верни петобројне страдалнике, у песмама опевану чету Богом овенчану, и мудрога Евстратија, који им је ка Христу верни и побожни вођа.

Желео си храбри Евстратије у небеску војску, и дао си јој почаст како доликује, јер си Богу привео твој живот свето очишћен.

Богородичан: Чета победничких мученика се радује и пева теби Пречиста, јер су добили венце победе, а тобом је људима улаз у небо отворен, јер си надразумно родила Створитеља небеса.

Катавасија: Христос се рађа, славите! Христос с небеса, у сусрет му изиђите! Христос на земљи, узнесите се! Певај Господу сва земљо. У весељу певај народе, јер се Он прославио.

Песма 3.

Ирмос: Веселитсја о тебје..

Због тебе се Христе црква твоја радује и кличе: ти си моја снага Госпoде, и уточиште и поуздање.

Очекивао си муке као духовну ризницу, и био си пун сваке надприродне радости, свеблажени Евстратије.

Одлучног духа, и трпљењем искушења, изобличио си мучениче Христов Авксентије безбожност мучитеља.

Као пресветли украс цркве верних, ви сте мученици ранама за Христа као цвећем окићени.

Богородичан: Заиста те Свенепорочна верни поштују као господарицу, јер си Бога родила, који је телесан постао.

Ини.

Ирмос: Нјест свјат..

Нема светог као што си ти Госпoде Боже мој, подигни снагу твојих

верних Благих, и утврди нас на камену вере у тебе.

Одлучном вољом ти си сво твоје уздање, блажени, положио у вишњег Бога, и мада сав изранављен, ти си таквом надом био пун утехе.

Процветао си Авксентије љубављу Христовом, и светом храброшћу, и трпљењем мука, и тако си изобличио безумље, гнев и сујету гонитеља.

Неукротив Лисијев гнев је за тебе постао као сан, мудри, и био си утврђен у Христу, па си огањ великих мука превазишао, као да други у њему страда.

Богородичан: Светим речима и песмама ми верни побожно певамо и слаavimo тебе Богомати и Дјево као узрочницу Узрочника спасења, који ће постати као ми.

Катавасија: Пре свих векова од Оца рођеноме Сину, а у наше време од Дјеве бесемено оваплоћеноме Христу Богу запевајмо: узвиси моћ нашу, јер си свети Господе.

Кондак, глас 2.

Подобан: В молитвах..

Постао си мучениче као светило, свима који седеше у тами незнања, вером си се као копљем наоружао, и демонских напада се ниси уплашио, свети Евстратије, говорниче красноречиви.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Ни мач, ни звери, нити било шта друго од постојећих страха није могло уплашити твоју смелост, јер си својим животом победио демонску силу, и као нестрадалан и бестелесан си из живота прешао, зато дарујеш вернима исцелења, који са љубављу долазе на твој празник Евстратије страдалниче, а ти моли Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу празнују твој спомен. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Када дође да суди целом свету Владика и Творац свих, уброј мене суђеног у десне овце, и избави мене непотребног слугу твога крајње таме и сваке муке, молим те, да благодарно величам богатство твоје добротe Свенепорочна Богородице, и да ти радосно кличем: моли

Христа Бога, да ми подари опроштај сагрешења, јер си ти нада мени слуги твојме.

Песма 4.

Ирмос: Љубве ради шчедре твојего..

На крсту си био Милосрдни из љубави према сазданоме по твојме лику, и растурише се безбожници, а ти си Човекољубче моја сила и похвала.

Са отпалим ожиљцима телесних рана твојих, одбацио си и нечистоту душе твоје, и са вером си поломио стреле лукаве змије, свети Евстратије.

Твојим ранама си прославио страдалниче Цара Славе, а он те је испунио неизрециве славе и силе чудеса, Евстратије.

Угледао си се на смелост рибара, па си мрежом мучеништва уловио и Владици привео храброг Евгенија, Евстратије.

Богородичан: Постала си Свенепорочна једина светија од херувима, зато спаси душе наше од сваког искушења, јер ти са вером певамо.

Ини.

Ирмос: Христос је моја сила Бог и Господ, тако света Црква побожно пева и кличе, јасно учећи и Господа празнујући.

У твојој души си запалио жељу за свесилним Божанством, а он је изузетно чудотворство показао, јер је твоје телесне ране потпуно зацелио.

Духовном мрежом си ловио мудри Евстратије рибаре, и Цару привео; тако си и храброга Евгенија уловио и Христу привео.

Теби су јуначе ексерима ноге усијали, и тако мучен у жељезној обући сав си себе окрвавио, и страдањем си налик на Цара Исуса постао.

Богородичан: Необухватни и неизмениви, Реч Бога Оца, изменио се на изглед Свенепорочна, и из тебе се оваплотио, и мене човека човекољубиво обожио.

Катавасија: Као изданак из корена Јесејевог, и као његов цвет си из Дјеве изникао Христе; дошао си Хваљени као из горе засењене честарем, и оваплотио се од Неискусомужне, а остао си нематеријалан као Бог, зато слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: Ти Господи мој свјет..

Ти си, Господе мој, као светлост у свет дошао, ти си света Светлости из мрачног незнања обратио све, који ти са вером певају.

Ти си као као светла звезда у чети мученика на далеко заблистао, непобедиви Евстратије.

О, доброг ли избора! О велике ли части богодане! О, жене честите, која је мудрошћу победила Лажљивца праматере.

Ти си Мардарије оставио све лепоте света како си одлучио, и вољом за страдањем си законе природе превазишао.

Богородичан: Ниједан разум на земљи не може разумети надразумно зачеће у теби, млада Дјево и Мати, јер си нам Бога родила.

Ини.

Ирмос: Божијим свјетом твојим..

Твојом божанском светлошћу обасјај нам душе Благи, јер те од јутра са љубављу молимо, да те познамо Речи Божија као истинитог Бога, који нас из мрака греховног призива.

Постао си Евстратије диван као звезда у цркви, и из даљине си међу мученицима зрацима мучеништва заблистао, и цео свет си јаче од сунца обасјао.

Тебе је богоречити Мардарије угледао као јутарњи зрак који свој сјај шаље, и за тобом је као јагње незлобиво за пастирем, простим срцем следовао.

Храбра жена, разумна и христољубива, потпуно је савладала и издигла се изнад природе сродства, и опремила свога мужа на муке.

Богородичан: Спасевај све који те из чисте душе исповедају као Богородицу и Владарку целог света, јер смо стекли тебе као непобедиву заступницу, и истинску Богородитељку.

Катавасија: Бог си мира и Отац сажаливи, а дао си нам Гласника твога великог Савета, послао си га нама да донесе мир; Њиме смо упућени ка светлости богопознања, и још од ноћи на јутарњој молитви славословимо те Човекољубче.

Песма 6.

Ирмос: Пожру ти со гласим..

Црква ти Господе приноси као жртву песме похвале и пева ти, јер је од демонске крви очишћена, крвљу изливеном из ребара твојих, по твојој милости.

Христос ми је место свих, громогласно је кликтао Мардарије, он ми је и отацбина, и слава и име, а од тебе се научих о њему, Евстратије.

Мада одсеченог језика Евгеније, ниси престајао певати, ни твоје одсечене руке ка Богу уздизати, молећи спасење за све који певају у твој спомен.

Ногама прободеним обешен си био стрмоглаво, а ужареним гвожђем по плећима паљен, и тако си Мардарије душу своју Владики предао.

Богородичан: Ти си Дјево као тврђава и бедем страдалници, па је ране храбро и радосно трпила, и следујући теби је Владици свих приведена.

Ини.

Ирмос: Житејскоје море..

Гледајући море живота узбуркано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави из пропасти живот мој.

Сам ми је Христос уместо свих сродника, узвикнуо си о, Мардарије, када су ти стопале ломљене и ужареним гвожђем кидане, и у плећа си устрељен и тако си радосно скончао.

Твој одсечени језик Евгеније, певати Христу није престао а руке одсечене си ка Богу блажени светитељу уздигао, молећи избављење свима који те моле.

Дична је и храбра твоја душа, племенити Евгеније, јер мада си сав измучен од твојих гонитеља био, ти си душу своју радосно у руке твога Владике предао.

Богородичан: Владичице Пречиста, ти си родила Господа као кормилара земнима, зато ми утишај велике смутње од мојих страсти, и подари спокојство срцу мојем.

Катавасија: Јона је као плод избачен из уста морске звери, као што је ту и доспео, а Бог-Реч се у Дјеву уселио, од ње тело примио, из ње је дошао и неизмењеном је сачувао; трулежан није постао, као што је и Родитељку сачувао нетакнутом.

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Говорећи пред безаконцима божанске ствари, храброг срца си претрпео бијење, и заблистао си богознамењима, дични, јер си угасио пламен горде обмане, зато те прослављамо, свеблажени мучениче Христов, свети Евстратије.

Икос:

Литургијом данас црква прославља твој свети празник, и светло проповеда о твојој храбрости, патњама и подвизима, о твојој надприродној светој борби, и целом твоме телу у ранама; њима си савладао Многозлога, па си велика слава и похвала страдалника, кула јунаштва, светило свима који те побожно славе, ризница исцелења, обогатитељ сиротиње, првобедник међу светим мученицима, свеблажени мучениче Христов Евстратије.

Песма 7.

Ирмос: В пешчи авраамстији..

У пећи персијској Аврамова деца, побожном љубављу више него ли пламеном запаљени беху, и овако кликтаху: нека си благословен у храму славе твоје Господе.

Непоколебиво и одлучно исповедање си имао, и славио у Тројици Једнога Бога, па си муке издржао и кликтао: благословен си у храму славе твоје Господе.

Као блажен си ишао непорочним путем, и пред Избавитељем си колена си побожно преклонио, душу си Владици у руке предао, као мирисну жртву Авксентије.

Бог који је преко гаврана давао храну Илији, он и са твојом светом главом чудо чини, жељнима ју је открио Авксентије, као многожељену гозбу целом свету.

Богородичан: Дјево и Мати, тебе је чисти Бог-Реч као чисту и непромењену заволео, и из тебе се оваплотио, и целог човека обновио, а Лукију је чудесима прославио.

Ини.

Ирмос: Росодатељну убо пешч..

Росоносном је учинио ангел пећ преподобним дечацама, а Халдејце је спалила наредба Божија, и нагнала мучитеља да пева: Благословен си Боже отаца наших.

Као победоносац си Авксентије у небеско царство прибегао, после искушења разних мука, јер си Христа Бога исповедио, и за њега умро, и глава ти је за њега одсечена.

Предивна је вера и јунаштво твоје, јер си на судилишту смелост показао, и тако си душу Лисијеву крстом ранио, и уз то певао: благословен је Бог отаца наших.

На путу мучења имао си уз тебе Ореста као сапутника и састрадалника, и на крају животне трке друга, и обожен си са њиме певао: благословен је Бог отаца наших.

Богородичан: Три младића пећ није спалила, као пра-слика из тебе Рођенога, јер те Божански Огањ није спалио када се у тебе уселио, него је све просветио да кличу: благословен је Бог отаца наших.

Катавасија: Младићи заједно васпитани у побожности, презреше безбожну наредбу, не бојаше се претње огњем, него посред пламена стојећи певаху: благословен си Боже отаца.

Песма 8.

Ирмос: Руцје распростер Даниил..

Данило је руке своје раширио, и у јами чељусти лавова затворио, силу огња је угасио, а врлином се опасао, и са побожном и умилном децом певао: благословите сва дела господња Господа.

Своја нескверна си уста Евстратије отворио, и Божански Дух си призвао, и немоћ служења душегубних си изобличио, а ти си Бога у Тројици славио и кликтао: благословите сва дела господња Господа.

Твојим мудрим поукама мучениче Евстратије, укрепио си одлучност Оресту који је на усијаном жељезном одру положен био, али је, попут младића који су пламен разорили, кликтао: благословите сва дела господња Господа.

Трпељиво си прострео своје тело славни Оресте на одру усијаном, и тако се радосно са мученицима у Господу сјединио, и починуо си у скинији небеској, кличући: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Постала си узвишенија од небеса, јер си Бога небескога родила, а он је небеском учинио природу свих на земљи рођених, и спомен свете Лукије је обасјао; зато њему увек кличимо: благословите сва дела господња Господа.

Ини.

Ирмос: Из пламене преподобним..

Из пламена си преподобнима росу излио, и жртву праведнога си водом запалио, и све чиниш Христе само ако хоћеш, зато те величамо у све векове.

Безмерну силу Једног Бића у Тројици си са смелошћу и богоречито проповедао, и сујетно служење идолима си, храбри Евстратије богомудро изобличио.

Непознајући гонитељ твоје трпљење, призором пламена је покушао да те уплаши, а ти си његову суровост презрео, и радосно си Евстратије Владики певао.

Научен твојим светим поукама богомудри Орест, на усијани одар је скочио и заиграо, и као јагње непорочно је сагорео, али је Богу венцедавцу кликтао: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Пречиста Дјево, спаси ме, и у мојој немоћи буди ми помоћ, па ме избави од многих и великих невоља, да бих те славио као једину Богородицу.

Катавасија: Прасликом надприродног чуда, беше она пећ орошена, јер не спали младиће које прогута, као ни огањ Божанства тело Дјеве у коју урони, зато запевајмо химну: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Камен нерукоѕјечниј..

Као угаони камен несечен руком, тако се Христос од тебе Дјево, као од несечене горе одсекао, да сједини раздвојене природе, зато се веселимо а тебе Богородице величамо.

Желео си страдалниче причешће божанским тајнама, и да се удостојиш Богојављења, зато си се блажени Евстратије приближио Христу жељеноме, који те је призвао на небеса.

Веома си се веселио и радовао страдалниче, када те је безумни мучитељ осудио, и твога првоподвижника Христа си величао, и певао му Евстратије, као разоритељу смрти.

Дођите сви који волите мученике, да светим песмама величамо рушитеља обмане Евгенија, мудрога Ореста и Мардарија, а са њима Авксентија и Евстратија.

Богородичан: Заблестала нам је светлост из крила твојих неискусомужних, Дјево, његовим божанским сјајем беше обасјана и света Лукија, Богородитељко, Мати и Дјево.

Ини.

Ирмос: Бога чловјеком..

Људима је немогуће Бога видети, јер на њега несму ни анђелски чиновни гледати, а тобом се Свечиста јавио људима Реч оваплоћена, њега величамо а тебе блаженом зовео.

Певајући Евстратије Жељеноме, ти си кроз свете тајне био у заједници са њиме, па си се блажени удостојио у тамници боговиђења, јер те је Господ позвао у небески живот у царству његовом.

Помоћу силе Христове Евстратије, ти си ласкања гонитеља исмејао, али си славни Христа у песмама величао, и као некада младићи у пећи, ти си блажени радосно, као у дивни рај, у пећ ушао.

Песмама и певањем похвалимо сви верни свете војнике: Авксентија, Евгенија, заједно и Мардарија и славнога Ореста, па и храброг Евстратија као војводу, учитеља и састрадалника.

Богородичан: Постала си Дјево храм за Христа, који царује са Оцем и Духом, и кроз тебе смо Пречиста, и ми благодаћу постали храмови, и крштењем се његовог усиновљења удостојили.

Катавасија: Видим чудесну и несхватљиву тајну: пећину као небо, Дјеву као херувимски престо, јасле као сместиште несместивог Христа Бога. Њега песмом величајмо.

Светилен

Подобан: Духом во свјатилишчи..

Завршио си свето страдање и живот Евстратије блажени, и привео си уједно и Евгенија чеснога, и Авксентија мудрога, и Мардарија са Орестом; њиној вери и смелости се диве сабори и анђела и људи. (два пута)

Слава и сада, богородичан:

Постала си Свенепорочна Невеста неизрециво Рођеном из тебе, и као у најчистији храм Богородице у тебе се уселио превечни Бог-Реч, и ти си га родила, зато певамо и величамо Рођенога из тебе, о, Свенепорочна млада Дјево.

На хвалитним стихире на 4, глас 3.

Дело Германово.

Евстратије славни и јуначки страдалник, мудрим речима је као Христов војник безаконике задивио, а страдањем и ранама је силу

противникову храбро победио, тесни и мукотрпни пут је прошао, и у земљу вечног живота стигао, и тамо моли Христа да подари нама велику милост.

У божанској мудрости се као философ показао, и по храбрим речима као говорник, велики у сведочењу Евстратије, за његово страдање га похвалимо и овенчајмо, јер је овај Христов војник блиске и побожне сакупио, и у време борбе на подвиг страдања их опремио; демону је мач преотео и њиме га ранио, зато овом светитељу кличимо: изузетни међу мученицима, са пострадалима са тобом моли Христа Бога, за све који са вером служе свети празник твој.

Глас 4.

Дело Јована Монаха.

Овенчајмо похвалама победнике и сведоке Истине: Евстратија, обличитеља јелинских басана, и богонаученог хришћанског проповедника; Авксентија, који је мудрим речима и трпљењем злодела изобличио безбожије мучитеља, а са њима Евгенија, Богу кориснога, а мучитељима штетног због његовог спасоносног исповедања, и Ореста искреног и дивног војника Цара над свима; са њима и Мардарија, незлобивог голуба, који је посрамио змију, благодаћу Христа Бога и Спаса душа наших.

Дело Касије Монахиње.

Свети мученици су апостолску мудрост више од јелинских бајки ценили, па су књиге басана оставили, а рибарске књиге су изучили, и у њима диван сјај поука; и тако су неуки богоречито научени Тројичном богопознању, па се у њему се моле, да се сачува мир душама нашим.

Слава, глас 4.

Дело ове исте Касије.

Опевајмо мученике истоимене као петоструна свирала, и петоструки свећник цркве Божије, и овако их побожно похвалимо: радуј се храбри за Бога ратниче, сада у војсци небеској, јер си Богу угодни који се уз тебе борио, зато си у песмама опеван богомудри Евстратије. Радуј се блажени Авксентије, јер си талант од Бога ти поверен узгајио и умножио. Радуј се дивна грано светог плода Евгеније богомудри. Радуј се краснога лика и предобре нарави, Оресте сав блажени, јер си обострано у Божијим горама боравио. Радуј се Мардарије непобедиви, јер блисташ као бисер прозрачни, и јер си горке муке радосно претрпео. Радуј се чето истог броја са мудрим дјевама, а ми вас молимо, да нас, који ваш годишњи спомен слаavimo, избавите од сваког гнева и невоље, и учините у заједници ваше неизрециве славе.

И сада, богородичан: Имушче тја Богородице..

Славословље велико, и отпуст.

На литургији

**Блажена 1.канона Песма 3. на 4 и од 2. канона Песма 6. на 4
Прокимен, глас 4.:** Светима који су на земљи његовој, чудесно је
учинио Господ сву вољу своју у њима. (Пс.15,3)

Стих: Свагда гледах Господа предамном, јер је са десне стране мени да
не посрнем. (Пс.15,8)

Алилуја, глас 4: Завапише праведници и Господ их услиша од свих
невоља њихових избавиће их. (Пс.33,18)

Стих: Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ.
(Пс.33,20)

Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи
похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 13. дан

Служба светог свештеномученика Гаврила, патријарха српског.

На малој вечерњи

На Господи воззвах..стихире, глас 1.

Био си на земљи служитељ трапезе, а сада си у небеса ушао и на
неизрецивој трапези се храниш, зато даруј и нама у њој твоју храну и
блаженство.

Божанском вером укрепљен, ти си безумље Агарјана смело
одбацио, зато те молимо свети оче Гаврило, да се избавимо од невоља,
сви који твој спомен славио.

Имао си живот небески и сав си блистао љубављу Духа, и смелим
разумом си Христа исповедао, као Створитеља свега и Господа.

Свети оче Гаврило, не остављај стадо твоје, које си стекао својим
трудом, него га посећуј и као за живота са нама борави, јер сада са
свима светима пред Владиком стојиш, па га моли, да се сви избавимо
од сваке невоље и несреће.

Слава, глас тај исти:

Својим делима си налик своме имену, јер си имао силу непобедиву, ниси се уплашио претњи безбожних Турака, него си одбацио обману Мухамедову, и исповедио си Христа, свима Цара, Животодавца и Сведржитеља.

И сада, богородичан, глас тај исти:

Тебе узимамо као непобедиво оружије против непријатеља, јер смо тебе стекли као утврђење и наду нашег спасења, Богоневесто Пречиста.

На стиховње стихире, глас 2.

Савршеним животом и светим мучењем, принео си себе самог Богу као свети дар, Гавриле преосвећени.

Стих: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Либану ће се увећати. (Пс.91,13)

Незаборавни Гаврило, тебе је Господ светим Духом помазао и својој божанској цркви за пастирначелника поставио.

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)

Богоблажени Гаврило, ти си горду веру Мухамедову као нечисту понизио, а своје срце си у чистоти божанског Духа неповређено сачувао.

Слава, глас 6. самогласно:

Законити првосвештеник српске цркве си био, чак до свога краја свети оче Гаврило, служио си божанске и неизрециве тајне, и на крају си и крв своју за Христа Бога излио, и себе самог си на жртву угодну принео; зато имаш смелост ка њему, па га моли усрдно за све, који са вером и љубављу твој свети спомен славе.

И сада, богородичан, глас тај исти:

Верујемо Богородице Дјево у Оваплоћенога из тебе, а ти га моли за спасење душа наших.

Тропар, глас 1.

Био си осуђен неправедним судом и обешен, и као света жртва, жива и духовна принет си своме Владики Христу, зато си и у небески жртвеник био примљен, свештеномучениче Гаврило, незаборавни.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти.

Са гласом Гаврила који ти је јавио „Радуј се“ оваплотио се Владика свију, у теби као светом ковчегу, као што рече праведни Давид.

Показала си се шира од небеса, јер си носила Створитеља свога. Слава Њему који се у тебе уселио, слава Њему који је из тебе дошао, слава Њему који нас је рођењем из тебе ослободио.

На великој вечерњи

Блажен муж., **1. антифон.**

На Господи воззвах., стихире на 8, глас 6. самогласно.

Бескрвну си жртву Богу приносио, као законити првопрестолник српске цркве Христове, и био си заступник усрдни рода српскога, и просветио га светлом недоступним, и приводио све Христу пастиреначалнику. **(два пута)**

Сазидан на тврдом камену вере Христове, никако се ниси колебао од ласкања незаконитих Агарјана, нити од навале патњи, него си чврстом вољом и радосним срцем, заиста смело пошао на подвиг; зато си и венце славе примио, оче Гаврило незаборавни.

Препојасан помоћу Духа, богоносни оче Гаврило, савладао си тврђаву Лажљивога, и ниси се уплашио патње од мучења, нити смрти насилне, које је безбожнички сабор смислио за тебе, него си смело Христа исповедао, који те је уселио у царство небеско, где се радујеш увек са свима светима.

Ине стихире, глас 2.

Којим духовним похвалама да похвалимо блаженог Гаврила? Као дивног светитеља, који је био добар пастир и искрени учитељ, али и страдалник за Христа, јер је свој живот мученички завршио, зато је царским венцем од Бога овенчан, и сада се на небесима моли за све, који са вером и љубављу славе његов свети спомен. **(два пута)**

Којим достојним песмама да начинимо богоугодан хор, и да прославимо богоносног оца Гаврила? Као наставника православља и чистоте и учитеља вере, као храброг Христовог страдалника, кога је Христос Бог наш после смрти прославио чудесима, и који има велику милост.

Којим лепим похвалама да овенчамо светлог свештеномученика Гаврила, српског патријарха? Јер је од својих био оклеветан а од Агарјана неправедно осуђен и обешен. Зато је непролазно царство на небесима примио, и у њему сада радосно стоји пред Христом, и моли га, да подари душама нашим мир и велику милост.

Слава, глас 8.

Ходите људи у овај свети храм, у коме се дана узноси слава Богу на небесима, и пева похвала свештеномученику Гаврилу, патријарху српском; њега ни страшне претње, ни лажљива ласкања мучитељева

нису могли одвојити од Христа, него је смело рекао мучитељу: ја сам невин, али се Господа мога Христа нећу одрећи докле год постојим и докле разум имам; све ваше почести и богатство узмите себи, јер мени не треба.

И сада, богородичан (догматик): Цар небесниј..

Цар небески се из човекољубља на земљи појавио и са људима поживео. Од чисте Дјеве је тело примио и из ње са примљеним произашао, једини Син, двострук природом али не и личношћу. Њега савршеног Бога и савршеног Човека ваистину проповедамо и веру у Христа Бога исповедамо. Њега моли Мати безневесна, да се смилује душама нашим.

Вход. Прокимен дана и три Чтенија.

На литији, стихира храма и свештеномученика, глас 1.

Весели се данас Христова црква и слави српска пратријаршија, певајући о твојим подвизима псалме и кадећи слави твоје окове, празнујући прах твојих моштију као мирис миропомазања, због твога страдања Гавриле незаборавни.

Христовом љубављу веома горећи, храбро си за Христа ревновао, претње мучитеља ни за чега ниси сматрао, и многе невоље си претрпео, а на крају и неправедну осуду и ужасну смрт, свештеномучениче Гаврило дични, али твојим светим страдањем обасјаваш све српске земље, и просвећујеш све крајеве света.

Слава, глас 4.:

Богоречити Павле је унапред описао твој свети лик и пример када рече: такав нам архијереј доликује, преподобан, веран, незлобив, нескверан, да може здравом науком утешити, а противне изобличити, а ти си са самом делу ове речи испунио, и на крају си ужасну смрт примио, и у царство небеско се уселио.

И сада, богородичан, глас тај исти:

Знајући те као царицу свих, славимо те увек Богомати Свеопевана, јер си постала узрок наше радости, када си истинитог Бога родила, који је све саздао из непостојања; због тога ти радосну песму певамо са ангелом Гаврилом.

На стиховње стихире, глас 3.

Савршеним светлом обасјан, и у војске светих си убројан, и мученичком славом украшен, свештеномучениче Гаврило блажени, јер

си се бесмртне славе удостојио.

Стих: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Либану ће се увећати. (Пс.91,13)

Кротак и незлобив си био, тих и смирен и свете љубави испуњен, а на крају живота и мученичким венцем украшен.

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)

У Блиставим одеждама од твоје крви оче Гавриле свети похитао си свето у светињу над светињама, славом небеском овенчан.

Слава, глас 7.

Светитељ си и вођа пастира постао, и храбри мученик, зато си свето небеса наследио, и сада стојиш у слави пред престолом Створитеља.

И сада, богородичан, глас тај исти:

Под твоје окриље притичемо сви на земљи рођени, и кличемо ти: Богородице надање наше, избави нас од небројених сагрешења и спаси душе наше.

На благосиљању хлебова,

Тропар, глас 1.

Био си осуђен неправедним судом и обешен, и као света жртва, жива и духовна принет си своме Владики Христу, зато си и у небески жртвеник био примљен, свештеномучениче Гаврило, незаборавни. (два пута)

И Богородице Дјево...(један пут)

На јутрењи

На Бог Господ..., тропар светога, два пута

Слава и сада, богородичан: Гаврилу вјешчавшу..

Са гласом Гаврила који ти је јавио „Радуј се“ оваплотио се Владика свију, у теби као светом ковчегу, као што рече праведни Давид. Показала си се шира од небеса, јер си носила Створитеља свога. Слава Њему који се у тебе уселио, слава Њему који је из тебе дошао, слава Њему који нас је рођењем из тебе ослободио.

По 1. стихословији, сједален, глас 1.

Твоју свету одежду си обојио својом крвљу, и са њоме си дошао

блажени у светињу над светињама, где јасно видиш Тројичну божанску светлост, и молиш се непрестано за душе наше.

Слава, и сада, богородичан, глас тај исти:

Тебе је узвишеном учинио Христос Бог наш, а ти га увек моли, да и на нама покаже своју узвишену милост, Свенепорочна Владичице.

По 2. стихословији, сједален, глас 2.

Дођите да прославимо песмама свети спомен светога Гаврила, опевајмо његове свете подвиге и битке, којима је много злобног противника надјачао, и венац победе себи исплео, па сада са ангелима стоји пред Тројицом и моли је са спасење душа наших.

Слава, и сада, богородичан, глас тај исти:

Избави нас Свенепорочна, од свих искушења, и од многих саблазни змије и таме, јер си нам родила Светлост незалазну.

Полијелеј

Величаније: Величамо те свештенумучениче свети Гаврило, и славимо твој свети спомен, а ти се моли за нас Христу Богу нашем.

Изабрани псалом: Услишите сија вси јазици..

**После полијелеја,
Сједален, глас 8.**

Бескрвен си жртве Богу приносио, и много постадао и као жртву себе принео, ради нас Жртвованом; њега усрдно моли богоблажени оче Гаврило, да спасе све, који ти са љубављу поје.

Слава, и сада, богородичан, глас тај исти:

Владичице Дјево Пречиста, избави нас од свих зала, и умоли Сина твога на дрвету разапетога, да нас удостоји да станемо код њега десно, када он дође у слави својој.

Степена, 1. антифона, 4. гласа.

Прокимен, глас 4.: Похвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим. (Пс.149,5)

Стих: Певајте Господу песму нову, хвала је његова у цркви преподобних. (Пс.149,1)

Све што дише..

Еванђеље по Луки, зачало 67.

После 50. псалма

Стихира глас 6.

Дођите данас овамо сви сабори Срба, да песмом и духовним певањем долично прославимо спомен свештеномученика Гаврила, који је своје стадо са муком напасао, и због вере чак до смрти пострадао, и радосно се ка Христу преселио, зато овако певајмо: молитвама Христe твога архијереја, даруј и нама опроштај сагрешења и велику милост.

Канон Богородици на 6 и свештеномученика на 8.

Канон свештеномученика Гаврила. Његов акростих је: Славим храброст Гаврилову. У богородичним је акростих: Прота Мирко. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Појим Господеви в мори древље људи..

Ходите народи, појмо песму Христу Богу, који је море поделио, и провео људе које је из ропства египатског извео, и тако се прославио.

Просвети, молим те, моју душу, разум и срце, и упути ме никад незаборављени, да опевам твоје подвиге.

Одевен си одеждама од крви твоје оче Гавриле, и у светињу си похитао, блиставо овенчан славом светих.

Мученичким благословом си украшен, зато сачувај нас све, који са вером славимо твој спомен, блажени.

Богородичан: Пре тебе рођеног из Оца, ти си родила, и остала си неизмењена и после рађања и девствена, зато тебе најопеванију и истиниту Богородицу исповедамо.

Катавасија: Христос се рађа, славите! Христос с небеса, у сусрет му изиђите! Христос на земљи, узнесите се! Певај Господу сва земљо. У весељу певај народе, јер се Он прославио.

Песма 3.

Ирмос: Непоплодствовавшиј мој ум..

Мој неплодни разум учини родним Господе, делатељу добри, и даваоче добра, по доброти твојој.

У заједници си са војскама светих, блажени, зато се са њима за мир Христу моли, да нас избави од свакога зла, и удостоји свога небеског царства.

Проповедао си Јединосушног Бога-Реч, и због њега си мученичку смрт претрпео, али зато си и венац славе од њега примио.

Савршеним светлом обасјан, и љубави божанске испуњен био си, и венцем мученика украшен, и тако се уселио у царство небеско.

Богородичан: Својевољно си родила Реч Очеви, наиласком Божанскога Духа, Пресвета Дјево и Мати, славо архијереја, зато ти певамо и зато те величамо.

Катавасија: Пре свих векова од Оца рођеноме Сину, а у наше време од Дјеве бесемено оваплоћеноме Христу Богу запевајмо: узвиси моћ нашу, јер си свети Господе.

Сједален, глас 4.

Живећи по Еванђељу, назван си пастир и светитељ часни, побожни Гаврило, до крви си мучен и тако се украсио и ка духовним војскама се преставио, са њима моли Христа Бога да се смилује душама нашим.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти:

Теби прибегавамо сви Мати Божија, и избави нас од свих искушења, и измоли очишћење наших сагрешења, јер си једина људима оправдање.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи слух твој и убојахсја..

Чуо сам Господе глас твој и уплаших се, разумео сам дела твоја и задивих се, и кличем: слава сили твојој Господе.

Сачувај све који твој празник са вером славе, незаборавни Гаврило, па учини милостивим Христа Бога нашега.

Похитај да нас избавиш из огња пакленог, богоблажени Гаврило, и учини нас светлим обиталиштем врлина и светлости незалазне удостоји.

Убројан си светитељу у војске ангела, и обасјаваш са висине зрацима чудеса душе свих који ти певају.

Богородичан: Нахрани твој народ гладан божанских добара, Пресвета Дјево Мати, и не остави нас који тебе и устима и срцем проповедамо.

Катавасија: Као изданак из корена Јесејевог, и као његов цвет си из Дјеве изникао Христе; дошао си Хваљени као из горе засењене честарем, и оваплотио се од Неискусомужне, а остао си нематеријалан као Бог, зато слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: Маглу души мојеја Спасе мој..

Твојим светлим заповестима одагнај маглу са моје душе, и обасјај ме јер си једини Цар целог света.

Стекли смо тебе храброг мученика и извор исцелења, светитељу Гаврило богомудри, и тврђаво цркве.

Разгорео жарком жељом за Христом, ти си тело души покорио, и мученичком крвљу си помазан као светим миром, зато си се славе бесмртне удостојио.

Исповедао си Исуса Христа, из Оца пре Данице звезде заблисталог, и пострадао си чак до крви, зато те како доликује славимо.

Богородичан: Пресахлу душу моју од жеге многих сагрешења, расхлади заступањем твојим Дјево Пречиста, и очисти сваке нечистоте, јер ти си уистину станиште девства и чистоте.

Катавасија: Бог си мира и Отац сажаливи, а дао си нам Гласника твога великог Савета, послао си га нама да донесе мир; Њиме смо упућени ка светлости богопознања, и још од ноћи на јутарњој молитви славословимо те Човекољубче.

Песма 6.

Ирмос: Бездна мја многа греховнаја..

Доспео сам у велики бездан греха, па ти вапијем попут пророка: избави ме из пропасти, Господе!

Пун божанске љубави, ти си Христа смело исповедао, и венцима мучеништва се украсио.

Презрео си ласкања неверних Турака, и ниси се поплашио ни смрти ни мучитеља, него си за Христа храбро пострадао.

Као огњем разгорен љубављу, ти си Христу пришао, и тако си свој дух укрепио, свирепост мучитеља си савладао, и венац од Бога си достојно примио.

Богородичан: Из твога тела Оваплоћеном опевајући, тебе славосло-

вимо, као Матер Бога и радосно ти кличемо: радуј се обрадована и најопеванија.

Катавасија: Јона је као плод избачен из уста морске звери, као што је ту и доспео, а Бог-Реч се у Дјеву уселио, од ње тело примио, из ње је дошао и неизмењеном је сачувао; трулежан није постао, као што је и Родитељку сачувао нетакнутом.

Кондак, глас 4.

Био си истинити првопрестолник и јерарх, истинито си следовао Господа Христа. Венцем мучеништва и уљем свештенства си истинито заблестао, за истину си храбро пострадао: зато си истинито и боговиђење у наслеђе добио.

Икос:

Као верни слуга и свештеник, ушао си у радост Господа твога, јер си свој талан страдањем за веру умножио и увећао, имајући снагу непобедиву и смелост неклонулу и неодступну, процвао си обилним плодовима страдања, зато што си за Истину храбро пострадао, ти си и истинито боговиђење у наслеђе добио.

Песма 7.

Ирмос: Пешч дрвље всегремјашчују.

У давнини си захукталу пећ угасио, а три детета духовним облаком оросио, благословен си Боже отаца наших.

Заиста се потпуно радујеш богоблажени Гаврило, и са саборима мученика певаш радосно: благословен си Боже отаца наших.

Чистим срцем и душом светлом сијаш, и постао си на земљи Христов храм, и ризница премудрости, па сада на небесима царујеш са Владиком све твари, коме певамо: благословен си Боже отаца наших.

Заиста је часна твоја смрт пред Господем, јер си за Христа пострадао, зато не остави стадо које си твојим трудом стекао, него измоли смелост у дан суда и нама који певамо: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Ти си целом свету родила телесно Светлост од Светла, зато светим гласовима теби као лепоти Јаковљевој, певамо Богородице Свенепорочна, јер си нам стена и помоћ необорива.

Катавасија: Младићи заједно васпитани у побожности, презреше безбожну наредбу, не бојаше се претње огњем, него посред пламена стојећи певаху: благословен си Боже отаца.

Песма 8.

Ирмос: От не сушчих во јеже бити..

Њему који је својом речју све из небића у постојање довео, певајте му и величајте га у све векове.

Јединородног Сина Божијег си исповедао, и њему једином служио и њему непрестано кликтао: појте и величајте га у све векове.

Просвети ме светлошћу богопознања, свештенотучениче Гаврило незаборавни, да увек Христа славим и говорим: појте и величајте га у све векове.

Истоименит са силом Божијом, силан си у страдању био, и смрт си претрпео, али си кликтао: појте и величајте Христа у све векове.

Богородичан: У давнини је купина била пра-слика чудне тајне твога Порода, јер је неспаљена остала Свенепорочна, као и ти млада Дјево која си огањ Божански родила и неспаљена остала, зато ти сва поколења певамо у све векове.

Катавасија: Прасликом надприродног чуда, беше она пећ орошена, јер не спали младиће које прогута, као ни огањ Божанства тело Дјеве у коју урони, зато запевајмо химну: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Прејестествено плотију заченшују..

Њу која је надприродно у телу своје зачала, од Оца надвремено заблисталог Бога-Реч, у неућутним песмама верни величајмо.

Венац благодати положен је на главу твоју, богоблажени Гаврило, јер си трку живота завршио и веру неокрњену сачувао, а војске праведних те лепо примише.

Уста која су хулила на тебе су затворена, а ти узвишен на дрво био си налик на Христа, зато га моли да спасе душе наше.

Долину плача си напустио и у небеску палату се уселио, и примио божанску светлост, па невидива блага јасно гледаш.

Богородичан: Млада Дјево Пречиста, Мати Свенепорочна, душе моје

јаде исцели, а срце ми укрепи, јер си родила Предоброг Христа Бога-Реч, који све теши и укрепљује.

Катавасија: Видим чудесну и несхватљиву тајну: пећину као небо, Дјеву као херувимски престо, јасле као сместиште несместивог Христа Бога. Њега песмом величајмо.

Светилен:

Незалазна светлост Трисунчаног Божанства теби је Гаврило преблажени засјала, и учинила те чистим стаништем божанских дарова, јер си се уселио у небески дворац, где се молиш за све нас.

Слава и сада, богородичан:

О теби певамо свете песме, као о лепоти Јаковљевој, јер си телесно родила целом свету Светлост од Светлости, који обасјава све под сунцем.

На хвалитне стихире на 4, глас 8.

Како да те назовемо светитељу? Тврђавом православља, или српске цркве пастиреначелником? Или бранитељем истине, јер си за Истину храбро пострадао, или као свештеномученика, јер си венцем мучеништва овенчан; а ти стојиш пред престолом Свете Тројице, па се моли усрдно да се спасу душе наше.

Како да те назовемо славни? Ти си радовање свештеника, а украс страдалника, ти си пример побожности и светитеља, и прави учитељ светиње, јер си крвљу мучења себе украсио, и ка духовним четама се престадио; са њима моли Христа Бога за нас, да помилује душе наше.

Како да певам о теби блажени Гаврило? Јер ти си постао светитељ и мученик, и зато си свето небеса наследио, па сада стојиш пред престолом Створитеља, а ми славећи песмом твој свети празник молимо те: моли за нас Христа Бога, да подари душама нашим мир и велику милост.

Како да те назовемо свети оче? Јер си нам стуб православља и тврђава цркве; Ти си пут мучења прошао, и пред безбожним Агарјанима Христа храбро исповедио, зато те молимо, јер имаш смелост код Христа Бога, да га молиш да се спасу душе наше.

Слава, глас 1.

Ходите народе српски, саставимо радостан хор, да похвалимо оца нашег, свештеномученика Гаврила, патријарха српског, је је он кропљењем своје крви себи царски плашт заруменио, и са весељем се

у Божије царство уселио, зато му кличимо: пастиру верни, и мучениче за веру, и усрдни молитвениче, моли се увек Христу Богу нашем, за спасење стада твога.

И сада, богородичан, глас тај исти.

О, Свемилостива Мати Божија, заступнице усрдна, и заштито целог рода човечанскога, помози нам у светим делима, и дај нам да без замке идемо стазом небеском, да твојом заштитом избегнемо путеве зломисленог, и да достигнемо у небеско насеље, и будемо заједно у славни непролазној.

Славословље велико, и отпуст.

На литургији

Блажена од канона свештеномученика, песме 3. и 6.

Прокимен, глас 8: Похвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим. (Пс.149,5)

Стих: Певајте Господу песму нову, хвала је његова у цркви преподобних. (Пс.149,1)

Апостол Јеврејима, зачало 334.

Алилуја, глас 2: Свештеници твоји обући ће се у правду, и преподобни твоји обрадоваће се. (Пс.131,9)

Стих: Ради Давида слуге твога не одврати лица од помазаника твога. (Пс.131,10)

Еванђеље по Луки, зачало 24.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 14. дан

Спомен светих мученика Тирса, Левкија, Филимона и са њима пострадалих.

Алилуја.

На Господи воззвах.. стихире, глас 4.

Подобан: Дал јеси знаменије..

Дивни Тирс и богомудри Калиник, и Левкије славни, су Тројицу несаздану иповедали, и тешке патње и муке без милости су храбром нарави претрпели, и као победници су венце победе примили, и постали суграђани небеских сила.

Филимон велики, Аријан даровити, и смели Аполоније, су потоцима своје крви пламен многобожија угасили, и сву су земљу напојили рекама светог богопознања, а божанском благодаћу су, као облацима исцелења, реке страсти исушили, јер су нам топли заштитници.

Као дивни цветови, у градини процветали, мученици славни шире божански мирис Духа, и миришу душе верних, који на њихов годишњи празник славе подвиге ових и страдање, и блажено упокојење; а они у Светлости незалазној радосно бораве.

Ине стихире Пресветој Богородици, глас и подобан тај исти.

Ороси мене Владичице безданом милости твоје, и жегом страсти спаљено срце моје као милостива напој млада Дјево, и учини да излива непрестано капи покајања, молим те Пречиста, којима ћу се удостојити утехе, коју ће добити искрено исплакани.

Колебају ме напади демона, и бацају ме у рог пропасти, а ти ми се смилуј Владичице, и утврди ме на камену врлина, па разори намере противника, и удостоји ме да чиним заповести Сина твога и Бога нашега, да бих добио опроштај у дан суда.

Запао сам међу демоне као разбојнике и прљаве убице, и њиховим нападом, млада Дјево, свучена ми је нетрулежна одећа небеске светлости, немилостиво су ме изранавили, и на месту напада оборили и једва сам жив, али ти похитај Свенепорочна и пружи ми твоју руку, и дигни ме молим те.

Слава и сада, глас и подобан тај исти.

На одру лежим очајања Свенепорочна, и у лењости проводим живот

свој, а плашим се краја мога времена, Богородице, да ми не растргне без милости душу моју бедну, најлукавија змија као лав, зато по твојој доброты похитај пре краја и поведи ме на покајање.

Крстобогородичан.

Подобан: Јако добља..

Гледајући Пречиста Христа Човекољубца, разапетог и у ребра прободеног, плакала је и нарицала: Шта је ово Сине мој? Како ти узвраћа неблагодарни народ за сво добро које си им учинио? А ти Најдражи хиташ да мене учиниш бездетном! Дивим се твојој милосрђу и твојој својеволјном распећу.

На стиховње стихире из Октоиха.

На јутрењу

**Оба канона из Октоиха и светима канон на 4. Глас 6.
Дело Теофаново.**

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху пјешешествовав Израилъ..

Као по сувом пешачио је Израилъ по бездану босоног, и видео свога прогонитеља фараона како се утапа, зато је победничку песму Богу певао и кликтао.

Због мученичке храбрости пред светим престолом страдалници стојите, божанским сјајем обасјани, зато и нас који ваш спомен певамо просветлите.

Желећи божанске лепоте, ви сте страдалници Христови све лепоте живота низашта сматрали, и мада сте телом умрли, ви сте се, да стекнете живот бесконачни удостојили.

Безбожничку лаж сте мученици и страдалници богомудро изобличили; многе сте ужарене патње претрпели, али сте сада живот без патњи примили.

Богородичан: Неограниченог Бога-Реч, ти си телесно ограниченог родила Пречиста; њега моли да се избаве пропасти и навале страсти, сви који те славе.

Песма 3.

Ирмос: Нјест свјат накоже ти..

Нема светог као што си ти Господе Боже мој, подигни снагу твојих верних Благи, и утврди нас на камену вере у тебе.

Када је мноштво присутних хтело да тестери твоје тело, одлучност твоје воље није ослабила, па си остао у светој љубави силни Тирсе Онога који те је са љубављу укрепио.

Заиста се догодила дивни мучениче Филимоне изненада твоја вера у Господа, и њоме си посрамио неверје противника, кличући: и ја сам слуга Христов.

На борбу са противником смело си изашао мучениче, али ниси штитом и копљем, него светом вером се одлучно штитећи, храбро си га на земљу оборио.

Богородичан: У две природе Један од свете Тројице се из твоје свете крви Свечиста оваплотио, и божански нам дошао, да би све из Адама по својој доброти спасао.

Сједален, глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Побожношћу као штитом добро покривени, и крстом као моћним оружијем снабдени, у броби су мучитеља оборили, дивни мученици Христови, и венцем победе су од њега овенчани, па се непрестано радују са горњм силама, и моле Спаситеља да спасе душе наше.

Слава и сада, богородичан:

Ја сам у бурама и олујама страсти демонских, а тебе Пречиста усрдно призивам, да не презреш мене беднога да не пропаднем, јер си бездан Милосрђа родила, а сем тебе другу наду немам, па да не будем радост и подсмех демонима, зато што се у тебе уздам, јер ти можеш све што хоћеш, као Мати Бога свих постојећих.

Крстобогородичан:

Гледајући Дјева као јагње, на крсту разапето Јагње којег је бесемено родила, како је копљем прободен, тугом је као стрелом рањена, и паћенички је јаукала и нарицала: каква је ово нова тајна? Зашто умиреш, једини Господаре живота? Ипак васкрсни, и палоба праоца подигни.

Песма 4.

Ирмос: Христос моја сила, Бог и Господ..

Христос је моја сила Бог и Господ, тако света Црква побожно пева и кличе, јасно учећи и Господа празнујући.

Јединога доброга, јединога Господа и Бога свих, желели су мученици исповедати, и кроз муке су царство његово примили.

Кидање тела, мучења огњем, зверима и морем, јуначки си поднео мучениче Тирсе даровити, јер си био силом крста помогнут.

Украшен ранама кроз подвиге, ти си душу као сунцем обасјану стекао, страдалниче мучениче Левкије, као војник Христов.

Богородичан: Имамо тебе једину међу женским као Мати без познања мужа, Дјеву непорочну, неизмењену младу Дјеву, благословена Маријо, људима исправљање.

Песма 5.

Ирмос: Божијим свјетом твојим блаже..

Твојом божанском светлошћу обасјај нам душе Благи, јер те од јутра са љубављу молимо, да те познамо Речи Божија као истинитог Бога, који нас из мрака греховног призива.

Мученици свехвални, ви сте светим зрацима богообасјани и освештани, и тако сте опасну пучину безбожија прешли, и у божанској тишини се укотвили.

По земљи сурово вучени мученици свехвални, и мукама изранављени, ви сте небеску славу добили, и суграђани ангела сте сада постали.

Волео си да умреш за Христа, који је тебе мучениче Филимоне заволео, али слуге које су тебе стрељале, задобиле су ране, телу твоме богоблажени намењене.

Богородичан: Спасавај Богородице све који у целом свету из душе тебе исповедају, јер смо тебе стекли као непобедиву заступницу, и уистину Богородитељку.

Песма 6.

Ирмос: Житејскоје море..

Гледајући море живота узбуркано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави из пропасти живот мој.

Ветром Божанског Духа покретани, и тако душама вођени, ви сте у духовном проистаништу радосно спасени, мученици храбри, и тамо се наслађујете заједно обожени.

Страдалници су као на кочији пламеној седели, и излишеном крвљу ка небесима узлетели, и славу Божију добили, и од њега венце победе примили.

ДИН 14.

Филимон, Левкије, Аполониј, заједно и Тирс незаборавни, четворица светих и блиставих, Тројичним сјајем су у заједници духовној обогачени.

Богородичан: Бог који је изнад сваке помисли и видиве твари, оваплотио се и дошао из твојега тела, сачувао те је непромењеном као што си и пре порода била: и Мати и Дјева.

Кондак, глас 2.

Подобан: Твердија..

Побожни исповедници вере, ви сте злого мучитеља поразили, изобличили сте његово зверско крвопролиће и победили његово бесно непријатељство, Христовом помоћи оснажени, свети Тирсе и Левкије, са онима који су пострадали са вама, молите се Богу за нас.

Песма 7.

Ирмос: Росодатељну убо пешч содјела..

Росоносном је учинио ангел пећ преподобним дечацима, а Халдејце је спалила наредба Божија, и нагнала мучитеља да поји: Благословен си Боже отаца наших.

Правом вером као кишом, угасили сте пећ многобожаца, јер сте радосно запаљени побожном љубављу, па сада певате страдалници: благословен си Боже отаца наших.

Гонитеља сте уловили, дични, мрежом побожности, и извукли га из дубине лажи и Христу привели, усрдно певајући: благословен си Боже отаца наших.

Поколебали сте темеље лажи, и непоклебиву сте смелост показали, храбри и одлучни страдалници, па сада певате побожну песму: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Изнад речи је зачеће у теби Богоневесто, јер си Бога-Реч родила, који људе од сваког неразумља људе избавља, и даје им речи да кличу: благословен си Боже отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Из пламене преподобним росу..

Из пламена си преподобнима росу излио, и жртву праведнога си водом запалио, и све чиниш Христе само ако хоћеш, зато те величамо у све векове.

Штитом праве вере заштићен, и крст си као копље примио, па си чете невидивих противника посекао, Тирсе храбри, света славо мученика.

Запаљен љубављу ка Сведржитељу, ушао си храбро у мучитељево судилиште, и трпељиво си пострадао, али си и велику змију уништио, Филимоне страдалниче.

Демонску си силу потопио, дубином храбрости и твога трпљења, о, Аријане, и удостојио се царства непролазног у све векове.

Богородичан: Исповедамо те као истиниту Богородицу, и као ангел кличемо ти „радуј се“, јер си једина родила Радост на земљи, о, обрадована, Пречиста и благословена.

Песма 9.

Ирмос: Бога челојеком не возможно..

Људима је немогуће Бога видети, јер на њега несму ни ангелски чиновни гледати, а тобом се Свечиста јавио људима Реч оваплоћена, њега величамо а тебе блаженом зовемо.

Угледајући се на Христово страдање, ви блажени сте претрпели многих мука искушење, главе су вам посечене, и сјединили сте се са веојскама ангела, блистајући славом, украшени зрацима обожења.

Својом крвљу си натопио твој плашт, Тирсе храбри, и њиме си се славно оденуо, а као скиптар си свети крст држао, и са свима страдалницима се сада радујеш, и са Христом царујеш, богоблажени.

Вашим подвигом сте чак и ангелске силе задивили, и ранама, и истрајношћу и суровом смрћу, па са њима живите, и зато свехвални помињите све, који ваш свети спомен славе.

Богородичан: Бог-Реч се у виду човековог тела из твога тела појавио и родио, и мноштво мученика привукао, а страдања је као преблаги претрпео, пречиста и богорадована, Маријо Дјево.

Децембра месеца 15. дан

Спомен свештеномученика Евефтерија;

Спомен преподобног оца нашег Павла, који је у Латри.

Ако желиш певај Алилуја.

**На Господи воззвах.. стихире свештеномученика 3 и преподобнога 3
Стихире свештеномученика, глас 4.**

Подобан: Дал јеси знаменије..

Био си као освештан сасуд Духа Божанскога, јер си душу од страсти очистио светитељу, тако си од Бога свето помазан и архијереј постао, и богомудри наставник народу, и мученик непобедив, за Онога који је ради нас страдања претрпео, и нестрадање нам излио, страдалниче Елефтерије.

Видећи твоја храбра родитељка твој храбри подвиг и скончање, на исти начин је хтела да дође теби на крају живота, па те је храбри на сред стратишта загрлила, и као жртва је принета; са њоме те молимо, умоли за нас Елефтерије преблажени, Спаса и Господа.

За твоје тело рањавано и тучено ниси марио, и ка огњу си ишао, али си душу упутио неодољивом жељом ка Богу вољеном и по доброту најлепшем; његовом љубављу си коснут, лепото мученика, и украсе архијереја, страдалниче Евефтерије, ангелима сабеседниче.

Стихире преподобног, глас 2.

Подобан: Јегда от древа..

Ти си Павле лепота монаштва, предивни цвет пустиње, преподобних похвала, и понос Латре, вернима си утврђење, који са љубављу служе твој свети спомен, и целивају твој кивот са моштима; зато их твојим молитвама ка Владики, избави од сваке невоље и огњене осуде.

Учинио си од себе храм Тројице, оче богоблажени, али си и храм у Име ње подигао, и у непроходну пустињу Латрије си ушао, и као Мојсеј на Гору Синајску, тако си се ти уселио, и тамо си закон Божији примио, мноштво монашко си истини поучавао, оче изузтени и свечудни.

Имаш смелост код Бога, преподобни, зато га моли да паству коју си многим знојем окупио, сачува од искушења демонског, и од навале

безбожника, од огњ и мача, и сваког напада Злога, јер тебе као градо-чуvara и заштитника сви имају, и уз тебе смо наду у Бога стекли, блажени.

Слава, и сада, богородичан, подобан тај исти.

Једино си ти Дјево несместивог Бога без тескобе у себи носила, који је из добротe Човек постао, Пресвета Богоневесто, зато те молим: избави ме од страсти које ме притешњују, да бих тесном стазом ходио, која у живот води, и да бих тамо достигао.

Крстобогородичан

Када је нескверна као јагње видела своје јагње где га његовом вољом као човека воде на жртву, плакала је и говорила: Зашто Христе сада хиташ да мене твоју родитељку оставиш бездетну? Зашто ово чиниш, Избавитељу свију? Ипак појим и славим твоју изнад разума и речи крајњу доброту Човекољубче.

Тропар, глас 4.

Био си наследник апостолског престола, и по природи заједничар духом са њима, богонадахнуто дело си вршио и за пример духовно узрастао. Зато јер си у речи Истине поучавао и због вере си и до крви пострадао, свештеномучениче Елефтерије, моли Христа Бога да спасе душе наше.

Слава, преподобнога, глас тај исти.

Као подобног анђелима и друга свима светима, свеславни Павле, појемо ти и молимо те: моли се свагда за нас, како би задобили милост од Бога.

На јутрењи

Један канон из Октоиха и два светима.

Канон свештеномученика. Његов акростих је: Учини ме слободним од страсти, свеблажени. **Дело Јосифа. Глас 1.**

Песма 1.

Ирмос: Пјесан побједнују поим..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је учинио дивна чудеса својом високом мишицом, и спасао Израиља, и тако се прославио.

Помрачен сам и поробљен страстима, а ти ме мучениче Елефтерије

ДИН 15.

сада ослободи твојим молитвама, да те као слугу Христовог опевам у побожним песмама.

Заблистао си чистим зрацима страдања, светитељу, и заруменио си својом крвљу твоју свештеничку одежду, и постао си светле душе.

Од младости си твој разум уз Бога прионуо, и душу твоју си од телесних прохтева удаљио, и благодаћу обиља чудеса си обогатио.

Богородичан: Као огњени престо носиш Створитеља, и у као духовни двораци и дивну палату си Цара примила, који је постао исто што и ми, осим греха и мешања природа.

Ини канон преподобног, глас тај исти.

Песма 1.

Ирмос: Христос раждајетсја..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави.**

Трудим се богоносни Павле да отворим своја уста и нову похвалну песму ти принесем, а ти ми преподобни оче твојим молитвама подари благодат, да бих о твојим светим подвизима казивао.

Ти си преподобни, од младости јарам господњи примио, и у бразде твога срца си духовну пшеницу засејао, и клас утврђења твоје душе у Богу си пожњео, оче богоблажени.

У великом зноју си примио небеско царство на висини, јер си на земљи као бестелесан поживео, и мада у телу ти си као ангел живео, па сада док стојиш на висини пред Тројицом и нас помињи.

Богородичан: Од твоје крви Богоневесто, Бестелесни је моје трулежно тело примио, и у јасле својевољно положио, тело које је примио, али га је Богомати и обожио, сједињењем са њиме као Предобри Бог.

Песма 3.

Ирмос: Да утвердитсја сердце моје..

Утврди срце моје у вољи твојој Христe Боже, као што си утврдио над водама друго небо Свесилни, као што си и земљу основао над водама.

Желео си да пострадаш за Христа, и зато си славни радо трпио ране телесне, патњама и повредама, зато си сада живот без бола примио.

Сав захваћен усрдном жељом за Створитељем, страдалниче богомудри, на ужарено си сам од себе легао нечасећи, орошен Елефтерије огњем Духа.

Велики си свештеник међу свештеницима, а издржив мученик међу мученицима, зато си двоструки венац примио блажени, и заувек гледаш лице Божије.

Богородичан: Христос је изникао из тебе палица силе, којим се утврђујемо, Аронов жезал у давнини процветали је пра-слика тебе неорана земљо, Пречиста голубице, Увекдјево.

Ини.

Ирмос: Прежде вјек..

Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

О, твоје велике храбрости, о, душевне лепоте твоје, славни! Јер ти си чељусти невидивих лавова желео поломити, зато си два превелика камена, као терет на раменима, током ноћи носио.

Ко може тачно испричати о твојим подвизима? Ти си тешким путем у пустињи ишао, горке жиреве си јео, а твој укус си навикао да се слади патњом уздржања.

У давнини се Мојсеј боговидац удостојио тајанственог виђења у купини, а свечасном Павлу се јавио огањ са небеса, па је сам себе видео запаљеног а несагорелог.

Богородичан: Као Бог си по природи беспочетан, и као Бог-Реч са Оцем исте славе, у времену си примио од Дјеве своје рођење и почетак, по природи си постао и Човек, и био си Христe мало дете и у пелене повијен.

Кондак преподобног, глас 8.

Подобан: Возбранној..

Од младости, мудри, надразумно и храбро си ревновао, и светску вреву си оставио. Био си због божанског живота дом Свете Тројице, и просветио си вером све који су ти приступали. Зато ти кличемо: радуј се, Павле благодатни!

Сједален свештеномученика, глас 1.

Подобан: Гроб твој Спасе..

Разум слободан од страсти си стекао, и постао си искрени Божији служител, и од лажи си ослободио све који су те послушали; пострадао си као јереј и мученик Евефтерије, и примио си двоструки венац, зато се моли да се спасемо.

Слава, препдобног, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Вођен као крмом Створитеља, и крстом као крилима једра, лако си препловио буру живота и у истинито Божије пристаниште стигао, куповину многих врлина си стекао, које си Владици свих принео, и речи „ добри слуго“ си чуо, и за њиме следовао. Зато Павле блажени, моли Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе твој свети спомен.

И сада, богородичан:

Упао сам у искушења замршена од видивих и невидивих противника, и снашла ме је бура безброј мојих грехова, али ка теби као мојем топлом заступању и заклону и пристаништу доброте притичем Пречиста, а ти моли усрдно безсемено Оваплоћенога из тебе за све слуге твоје, који непрестано о теби поје, Богородице Пречиста, и моли га увек да подари опроштај сагрешења свима, који достојно певају славу твоју.

Крстобогородичан:

Када је Дјева и Мати Избавитеља пред крстом стајала, паћенички је у сузама јецала и матерински нарицала: какво је ово Сине необично чудо? Ти си свима људима излио нестрадање, а разапет си на крсту међу осуђенима? У ребра си прободен и са жучи напојен, од руку које си ти створио! Али васкрсни и подари опроштај сагрешења свима, који са вером певају о твојим светим страдањима.

Песма 4.

Ирмос: Духом провидја пророче Авакуме..

Духом је пророк Авакум видео, оваплоћење Бога-Речи па је певао: када дође време приближаваш се, и када дође доба показаћеш се, зато слава сили твојој Господе.

Ни зинуте чељусти лавова, ни јара огња, ни страшне претње нису ослабиле твоју смелост и трпљење свештеномучениче, него си био као дијамант и муке издржао, љубављу ка Богу запаљен.

Твоја уста су била пуна воде животних поука, и излио си реке побожног учења, свештеномучениче, и потопио си ругања безаконика,

а напојио срца свих који су познали Христа Бога.

Твој Створитељ те је веома прославио, јер си за њега страдалниче усрдно пострадао, а он ти је послао голуба и донео храну ангелску, јер си у страдању био равноангелан и светлом обасјан.

Богородичан: Уплашиле су се војске ангела, видећи како се Невидиви телом уобличава и постаје из тебе видив и као и ми, Дјево Богородитељко, зато га моли да се удостоје спасења сви који тебе верно славе.

Ини.

Ирмос: Жезл из корене Ијесеова..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Једном у младости те је сан савладао у свеноћном бдењу, јер си ослабљен био, а то видевши твој свети учитељ Петар, по лицу те је оче шопио, и шамарем ти је одмах здравље вратио.

Наш отац Павле је са Богом лично говорио, и њему се сасвим приближио, а после казне од учитеља никада га сан није савладао, него је као бестелесан и бодар заувек остао.

Постао си као свештени сасуд, јер си Христа као небеско миро у срце твоје примио, и светиљку твоју си трпељивим уздржањем и животом у врлинама сјајно запалио, и у Жеников божански дворац си похитао.

Богородичан: Као Бог-Реч имаш небо за престо, а земљу као подножје, али си у крила Дјеве ушао и оваплотио се, и мада си се у бедну пећину уселио, од мудраца и царева персијских си као Цар и Бого-Човек дарове примио.

Песма 5.

Ирмос: Твој мир дажд нам..

Твој мир дај нам Сине Божији, јер за другог бога сем тебе не знамо; именов се твојим називамо, јер ти си Бог и живих и мртвих.

Лажљивим речима је намеравао да те украде најлукавији враг, мучениче, али је постао за подсмех, јер је твојом мудрошћу мудрац злобе надмудрен.

ДАН 15.

Подигнут на кочији божанских врлина, славни, висину мучења си достигао, и превелику гордост злих демона си оборио.

Желећи да видиш лепоту Исуса, самога себе си преподобни мучењем украсио, и ка њему си прешао, и овенчан светлим венцем.

Богородичан: Задивило је твоје чудо сваки разум, Пречиста, јер си Бога телом родила, и Хранитеља млеком својим хранила, а да искуства мушког ниси познала, и како, то само Он зна.

Ини.

Ирмос: Бог сиј мира..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Од блата страсти си разум очистио, и постао као нескверно огледало, јер си сјај Духа заувек примио, зато се од тебе кушач поражен посрамио, који је тако немоћ злобе из рајског врта искусио.

Живу мудрост Христа Бога си у твоме срцу стекао и настанио, зато си немудрога Измишљача злобе твојим смелим стопама згазио, јер је разним измишљотинама покушао да те превари, Павле богомудри.

Као станиште светлости, постао си син дана, јер си вођу таме преварио, када је као лав на тебе, Павле, бестидно насрнуо, да те застраши земљотресом и пољуљаним камењем, и свирепим виђењима.

Богородичан: Због избаченог првог Адама из Едема, беспочетни Бог-Реч се из тебе Увекдјево и млада Богоневесто оваплотио, и у јасле сточне је као детенце склоњен, али је наш род од неразумља избавио.

Песма 6.

Ирмос: Пророка Јону подражаја вопију..

Као пророк Јона и ја ти вапијем: избави из пропасти живот мој Боже Благ, и спаси ме јер ти кличем: слава теби Спаситељу света.

Као изузетан ован Христовог стада, и као пастир најразумнији, на стазама подвига се прославио, јер је Бога својим телом прославио.

Гледањем на Бога ожиљен си мудри, а моћно си обеснажио врага многолукавога, оче незаборавни и славо мученика, и свештеника похвало.

У ранама си трпео, и у огањ си сам ишао, кидисање свирепих звери си успавао, јер си неуснулу љубав ка Творцу имао.

Богородичан: Постала си као свештена сенка Маријо, зато освештај моју душу укаљану уживањима, и учини је у заједници божанске славе.

Ини.

Ирмос: Из утроби Јону..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Као што је Христос Бога наш са мало хлеба многи народ наситио, тако је и Павле близак Христу из мале црепуље и са мало воде многе наситио и развеселио и изобиље ситости чинио.

Твојом молитвом чудотворче, заустављао си жегу, и уклонио претњу глади, јер си водом са висине изливену на земљу напојио њене суве бразде, и уродила је богатим даровима, и умножавао си њензин принос.

Живот без бола си кроз патње примио, и заустављао си тешке болести, свима који су са вером долазили, примали су исцелења од тебе светитељу, јер ти си доброта отаца, и зато ме разреши од душевних и телесних болести, молим те.

Богородичан: Очева Речи, Сине Божији, надвремени и превечни, а и Матере Пречисте божанске младе Дјеве, ти си као Бог и као Човек постао Бого-Дете, и у пећину си смештен несместиви, томе се сви чудимо и клањамо овој великој тајни.

Кондак свештеномученику, глас 2.

Подобан: Твердија..

Светитељу, похвало свештеника, и потврдо страдалника, сви те хвалимо и молимо, свештеномучениче Елефтерије: да нас, који са љубаваљу твој спомен славио, ослободиш многих невоља, молећи се непрестано за све нас.

Икос:

Презри милосрдни Животодавче, као једини човекољубац и милосрдни Бог, таму моје душе, и свемоћном десницом твојом, Речи Божија, ослободи ме побуна страсти, да бих песмам опевао твога

ДИН 15.

јерарха Елефтерија, јер је он заиста још из утробе тебе препознао, и теби се од матере теби Створитељу посветио и жртвован био као Самуило, молећи те непрестано за све нас.

Песма 7.

Ирмос: Сушчим в пешчи отроком твојим..

Твоје младиће у пећи Спаситељу, не додирну огањ нити им додија, зато тада троје као једним устима певаху и благосиљаху говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Нека се велича сада у мојем телу Христос, узвикнуо си мудри када си комадан, јер се не ужасавам усијаних котлова, и не бојим се смрти ни побеснелих звери, ради вечног живота.

Тражио си само лепоту јединога Бога, и само си његову славу желео добити, и узвикнуо си славни: нека се дроби и спали моје тело, а ја слободу хоћу, да бих био слуга Христов.

Надајући се на будући живот блажени оче, заиста си за овај свет био као мртав, и заблистао си као злато прекаљено кроз претрпљене ране, и стављен си у ризнице небеских обитељи.

Богородичан: Тебе је само нашао Свенепорочна као Најславнију, најчистија Реч Божија, па се из твога тела Богоневесто родио, да би верне од скверни очистио, које смо примили због неуздражања у страстима.

Ини.

Ирмос: Отроци благочестију..

Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Заблистао си као сунце, и одмах си исток обасјао, на стуб си се успео и стојао као сред неба, и цео свет си поукама обрадовао, певајући: благословен си Боже отаца.

Удаљио си се бежећи од светског метежа, и у пустињи се по речима Псалма настанио богоблажени, примио си Бога у срце твоје, а он те је сачувао заштитом преко ангела.

Гледао си загробне муке очима твоје душе, и твојом човекољубивом душом и срцем си због оних патио, сузама си себе увек обливао, а не као Давид постељу само ноћу.

Богородичан: Бестелесни Господ се оваплотио, и надвремени је постао у времену, и пеленама је повијен ради нас, он који земљу повија маглама, сам је недокучиво постао телесан из Неискусобрачне, али се није изменио.

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ужасајутсја ангели..

Створитеља и Господа којег се боје ангели и све војске небеске, њему свештеници појте, децо прославите га, а народи благословите и величајте га у све векове.

Изникли сте као дивни врт са цвећем кроз свлост мучења, лепото мученика, и сада сте постали рајско цвеће, и божански мирис свето испуштате.

Када си пролио своју крв, твоја мати је нашла њену крв у рођеном из ње, и твоје је тело, храбри, загрлила, и мачем је посечена, па живи у све векове.

Твој гроб је, светитељу, вода исцелења, која излива реке чудеса свима који то требају; она умива нечистоту душегубних страсти, мучениче и јерарше, у све векове.

Богородичан: Као киша, сишао је Христос у твоје тело и напојио целу творевину, а исушио је Дјево мутне реке идолског зловерија, јер је он једини Доброчинитељ.

Ини.

Ирмос: Чуда прејестественнаго..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Са Давидом си изаткао побожну песму и певао си говорећи: твојом божанском и човекољубивом вољом Свецаре, твоје су утехе душу моју развеселиле. Зато си радосно кликтао: нека благосиља сва твар Господа и нека га велича у векове.

Чувао си себе у љубави Створитеља, јер те је он од младости чувао његовом десницом, и хранио те чудно само са три салате, јер си из младости сваку похоту победио, руком ангела те је хранио, јер си се на живот ангела угледао, прослављени Павле богоносни.

ДИН 15.

Тројица невиних људи окованих, који су одбили јавну службу, успели су избећи суђење, а окови су им невидиво разрешени, твојим именом оче свеславни, и свезане си од беде избавио, руком Онога који све држи.

Богородичан: Родитељка Сунца Правде, звездом позива мудраце са златом, смирном и тамјаном, они се необично и незадрживо клањају као Дете насталом, и њега пастири величају, и много ангела славе га и певају, и по суштини и по природи као Богу и Човеку.

Песма 9.

Ирмос: Живопријемниј источник приснотекишчиј..

Величајмо верни Богородицу, као извор непресушни који носи Живот, као светлоносно светило благодати, као храм духовни, као сенку пречисту, и шира и од земље и од неба.

Постао си Божија уста, јер си од уста Сујетног народ избављао, учинио си их наследницима благодати и жестоко си пострадао, па са јерејима и страдалницима живиш Елефтерије.

Као чист сасуд мириса Духа Светога, као дивно станиште врлина, као јагње незлобиви и светило незалазно, и као лествицу јерараха и мученика, и тако нека се са вером слави Елефтерије.

Заиста живиш у светлости незалазној, и постао си светлији од сунца, зато твој светли спомен данас служимо, да избавиш од магле страсти све нас, твојим молитвама ка Богу, Елефтерије.

Богородичан: Поштеди нас Господе, који певамо о твојој неизрецивој рођењу из Дјеве, и ради њених молитава, избављај од искушења, страсти и невоља, слуге твоје, јер си Доброчинитељ и једини Човекољубац.

Ини.

Ирмос: Тајинство странноје..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо.

Твоја чудна дела казују, о твојој смелости код Бога и по твојој одласку ка њему, јер си многе ослободио од разних патњи, уљем из твога светог кандила.

Твоја душа је била сва светла преподобни, и био си као миром

благодати сав напојен, уљем демоне одгониш, а губаве чистиш, и главобоље и заразне болести заустављаш.

Распао се стрмоглављен најлукавији Сатана, када се у виду скверне звери појавио, јер када је видео да си уље твога кандила као свето миро излио, за исцелење од разних болести, и обузет страхом је ишчезао.

Богородичан: У наше време си неискусомужна Мати зачала у твојем крилу Сина, кога Отац роди непропадивог пре векова; њега небеса са звездом показују а земља земљаном пећином.

Светилен из Октоиха.

Слава, преподобног.

Подобан: Со ученики взидем..

По речима Давида процветао си у дому Господњем као палма, оче преподобни, и плодове твојих подвига си сада стостуко умножио, јер си војске демона облацима суза твојих Павле блажени потопио, и од Христа си премудри, славу и венац победе примио, и неисцрпно богату благодат чудеса.

И сада, богородичан:

Он Кога на висини божански славе ангели, недара Очевих се није одвојио, када је неизрециво са нама доле на земљи поживео, а ти си Пречиста била узрок тога спасења, јер си од твоје чисте крви њему неизрециво тело позајмила, зато га моли, да твојим слугама подари избављење сагрешења.

На стиховње из Октоиха.

Децембра месеца 16. дан

Спомен светог пророка Агеја.

На Господи воззвах.., стихире глас 8.

Подобан: Мученици твоји Господи..

Твојим светлим животом светитељу, и делима, постао си станиште и духовни храм Господа твога, и давно пали бездушни храм подигао си за Цара васељене, зато га твојим молитвама моли, да свима подари велику милост.

Постао си сасуд Духа и станиште светлости, јер ти је са небеса давано светло блистање, и тако си прорицао спасоносно избављење свима људима, зато твојим молитвама моли Бога, да свима подари велику милост.

Зрацима светлосним си обасјан и удостојен виђења, и постао си блажени сав испуњен чистог и незалазног просвећења, зато сачувај све који ти певају, и моли јединога Господа, да подари свима велику милост.

Ине стихире Пресветој Богородици, глас и подобан тај исти.

Избави ме Владичице из руке змије човекоубице, која ме напада лажима и хоће да ме сасвим прогута, и поломи њене чељусти, а замке разори, да се избавим њених канци и величам силу твоју.

Ја сам дрво неплодно Свенепорочна, без плодова спасења, зато стрепим од посечења, и да не будем бедник, никако бачен у огањ неугасиви, зато ти притичем: избави ме од тога и учини плодноним, заступањем Пречиста пред Сином твојим.

Нечисте су ми помисли и уста лажњива, а дела су моја сва каљава, и шта да чиним? Како да изађем пред Судију? Зато моли Сина твога, Створитеља и Господа, да у покајању прими моју душу, јер је он једини Милосрдан.

Слава, и сада, богородичан, глас 8.:

Тешко оном ко разгневи Бога свога! Тешко мени, јер нико није као ја, да живи у незнању у лењости и очајању, Али Владичице Дјево, ти помози мени слепом, и моли се Сину твоме и створитељу, да ми подари опроштај сагршења.

Крстобогородичан:

Нескверна Младица је своје Младо гледала, на дрво крста својевољно распетога и јецајући је нарицала: јао мени, најдраже ми Чедо, чиме ти је узвратио неблагодарни јеврејски сабор? Хоће да ме лиши тебе мога Чеда, највољенијега.

На јутрењи

Оба канона из Октоиха, и пророка на 4. Његов акростих је: Певам о благодатним речима Агеја. Дело Теофаново. Глас 7.

Песма 1.

Ирмос: Измјеншему Богу Израилља от морја..

Певајмо победну песму Богу, који је Израилља избавио из Црвеног мора, јер се прославио.

Пред Богом стојиш у бого-виђењу, као пророк Истине, и молиш се блажени за све, који певају у твој свети спомен.

На тврдом темељу врлина, самог себе си назидео, и постао си храм духовни, пророче богоблажени.

Твој чисти разум пророче блажени, увек гледа Бога колико се може, и отуда блиста на далеко, сјајним даровима благодати.

Богородичан: Ти си Речи Божија у почетку рођен без материнства, али те је Дјева у себи телесно зачала и родила, као Сина без очинства.

Песма 3.

Ирмос: Утврдисја вјероју Христова церков..

Вером се утврдила Христова Црква, зато непрестано поји у песмама певајући: ти си свети Господе, зато ти и мој дух поји.

Твојом божанском силом ослободи нас страшног ропства демонима, и учини нас Спасе твојим светим храмовима, јер ти кличемо: ти си свети, и спасавај душе наше.

На висинама који обитава, и целу васељену светњом испуњава, од тебе је пророче храм начинио, кличући: свети си Господе, и спасавај душе наше.

Божански дух који свима раздаје благодат, у твоје се срце уселио, и тебе је кликтати научио: свети си Господе, и спасавај душе наше.

Богородичан: Створитељ који је Речју целу творевину мудро саздао, саздаје се у теби попут нас Богородице, и Човеком је из милосрђа постао, јер је Човекољубац.

Сједален, глас 3.

Подобан: Божественнија вјери..

Божијим Духом си имао просвећену душу пророче, и Божије проричеш тајне, откриваш и јављаш будућност, и наговештаваш догађаје о спасењу Агеје свеблажени, зато моли Христа Бога, да нам подари велику милост.

Слава и сада, богородичан:

Једини Господ, није се од Божанске природе одвојио када је у твојој утроби телесан постао, Бог је постао Човеком а остао Бог. Он је и после рађања тебе Матер и Дјеву као и пре рађања непорочном сачувао. Њега усрдно моли да нам подари велику милост.

Крстобогородичан:

Нескверна као јагње и непроменива Дјева и Мати Бога-Речи гледајући на крсту разапетога, из ње без патњи изниклога, као Мајка је плакала и нарицала: јао мени Чедо моје, зашто страдаш својевољно, а хтео си да избавиш од страдања човека?!

Песма 4.

Ирмос: Услишах слух твој Господи..

Чуо сам глас твој Господе, јер си се појавио на земљи да би нас спасао, зато ти кличемо: слава сили твојој Господе.

Показао си твоме пророку Христе, да ће Дјева постати духовни дом теби, зато са њиме кличемо: слава сили твојој Господе.

Саставио си развојене небо и земљу Господе, и од робовања демону си нас ослободио, баш како је богоугодни пророк говорио.

Објавио си Христе твоме пророку будуће догађаје и на крају и спасење народима, зато ти он кличе: слава сили твојој Господе.

Богородичан: Окренула си Адамово проклетство на благослов Владичице, јер си нам родила Христа, зато му кличемо: слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: К тебје утрењују и тебје вопију..

Од раног јутра теби хитам и кличем ти милосрдни Господе, да моју душу помрачену гресима обасјаш и водиш светлом запосвети твојих.

Твојим молитвама блажени пророче удостоји, да сви који твој

светли празник славе, буду храмови Бога живога, утврђени на камену твојих догмата.

Као добротинитељ, подари нам твој мир Господе, за уређење твога духовног света, којег је свети Агеј Божанским Духом предсказао.

Биће велико и искрено славље Цркве веће од првога сабрања Израилјевога, због оваплоћеног Бога-Речи, и са људима сједињенога.

Богородичан: Благословена си и најславнија, Мати неискусомужна, а ти оживи моју душу, умртвљену и сахрањену гресима и страстима неуздражања.

Песма 6.

Ирмос: Јона из чрева адова вопијаше..

Из утробе адове Јона вапијаше: изведи из пропасти живот мој; и ми ти вапијемо: свесилни Спаситељу помилуј нас.

Одлучно и побожно си поучавао блажени, и подигао си Владици свих храм освештан, који је изобиље добара обећао.

Извео си Спасе из далеког заробљеништва народ, и из најдоње дубине подигао си га ка горњем, небеском граду, јер си Човекољубац.

Радуј се пророче, зрако Духа, јер си прорекао речи које су се испуниле, а нас си поучио заповестима и побожности.

Богородичан: Адам је својом вољом пао и изагнан из раја, а из Дјеве оваплоћени Бог-Реч га је подигао, и у горње блаженство увео.

Песма 7.

Ирмос: В пешч огњеннују ввержени..

У пећ бачени преподобни младићи, огањ у росу претворише, и овакву песму певаше: Благословен си Господе Боже отаца наших.

Твој разум си пророче очистио, и светлост Духа си јасно примио, њиме обасјан си прорицао и кликтао: благословен си Господе Боже отаца наших.

Видећи Бог Тебе где свети живот проводиш, одредио је тебе за пророка свога доласка, да свима кличеш: благословен си Господе Боже отаца наших.

Богородичан: Који је у пећи ужареној три младића спасао, Дјево, он се у тело твоје уселио, да спасе све који се у њега надају, и кличу: благословен је Свечиста плод тела твога.

Песма 8.

Ирмос: Јединаго безначалнаго Царја слави..

Јединога беспочетнога Цара славе, којег благослове силе небеске и од кога стрепе војске ангела, појте свештеници и људи величајте у векове.

Певамо о теби Владики свих, јер те је пророк и боговидац Агеј објавио, да ти се клањамо и певамо: свештеници певајте, а народи га величајте у све векове.

Беспочетној речи, у наше време показати се, боговидче пророче наговестио си јасно кличући: свештеници певајте, а народи га величајте у све векове.

Богородичан: Раније Невидиви и по природи Несместиви, се у твоје тело Пречиста сместио и видив постао; њему са вером певајмо: свештеници певајте, а народи га величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Всепетаја небес превишшаја..

Свеопевана и виша од небеса, беспочетну Реч си бесемено зачала, и оваплоћенога Бога људима родила, зато те сви величамо.

Окусивши неизрецива боговиђења, одбацио си пророче земне бриге, и пред најславнијег Бога си достојно изашао, зато те сви са вером славимо.

Свети је и диван твој живот, блажени пророче, и зато си богомудри заступник пред Богом постао, и са бестелесним војскама се вечно радујеш, и зато те сви увек славимо.

Доликовало је теби као учитељу побожности да будеш са Богом, и да се са његовом пречистом светлости сјединиш, зато га сада моли блажени, да се избаве од искушења душе наше.

Богородичан: Ти си Богородитељко постала право надприродно станиште Цара свих, и позлаћени ковчег, јер си имала у себи Христа, самог оваплоћенога Законодавца.

Децембра месеца 17. дан

Спомен светог пророка Данила;

Спомен света три младића: Ананије, Азарија и Мисаила;

Спомен преподобних новомученика Пајсија и Авакума и са њима пострадалих у Београду.

(њихова служба је писана иза ове службе)

На Господи воззвах.. стихире пророка, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Данило дивни, стекао је чисто срце као станиште Духа, и њиме обасјан јављао је о будућим догађајима, и јавно прорицао, украшен светлошћу пророка, и јасно је објаснио безаконим цару и владару сакривено значење снова.

Истрајним постом си твоје тело унапред ојачао, и затворио си чељусти лавова, и мада си чудни пророче међу њима стајао, у Бога благог си се уздао, и неповређен си остао, силом Онога који све неизрециво и прдивно ствара: Избавитеља душа наших.

Дивни пророче, ти си видео недокучивог Судију који је сушта праведност, како седи на престолу и ангели га окружују, и зачудио си се од страшног виђења, и затим си одредио свима постојећима и описао други долазак оваплоћенога Бога нашега.

Ине стихире светих младића, глас тај исти.

Подобан: Дал јеси знаменије..

Свеблажени су се држали богоданих закона, и нису се окаљали нечистим јелима, него су чистотом лепоту душе сачували, и очували тела без повреде, па су као неувели чудни цвет и дивна лепота Владике, који је тако прославио своје угоднике.

Пламеном побожности запаљени свети младићи, огањ и пламен су савладали, јер су у њему орошени, па су предивни хор сачинили, и виђени су да су песму предивну певали; а Данило је непролазно царство Христово видео, и обрадовао се као пророк нарочити.

Речима твоје премудрости, задивили су се твоји мучитељи, Данило дични, и смелости младића, па су вас свете поставили да управљате и владате земљом халдејском, чак се и ваш противник јавно чудило вашим врлинама и светлом животу, јер сте страсти обуздали и савладали.

Слава, глас 2.

Дело Анатолијево.

Пророк Данило је нас верне данас духовно окупио, и нуди изобилну трпезу врлина и богатима и сиромасима, и странима и домаћима, и чашу разумну излива воде побожности, па весели срца верних, и дарује благодат Светога Духа; овај пророк је као веома светло светило у целом свету заблистао, и сва идолослужења асирска је уништио, и зверима неукротивим је уста затворио; зато са њиме хвалимо и три младића, нису били од злата, али су се јачи од злата показали, јер их није уништио огањ у пећи, него су потпуно сачувани, њих је овенчао нафтом, смолом и жаром Господ који је и нас довео до краја године; нека нас удостоји да доспемо и у свети дан господњи Рођења Христовог, јер нам он, молитвама ових светих, дарује очишћење грехова и велику милост.

И сада, предпразника, глас тај исти.

Дело Андреја Пирског.

Дођите сви да Рођење Христово предпразнујемо, и песме духовне као звезду принесемо, а мудраци славословље, и са пастирима певајмо: долази избављење људима, из девствених крила и верне призива.

На стиховње из Октоиха

Слава и сада, глас 6.

Данило човек жељени, видео је тебе Господе, као камен несечен руком, и предсказао те као Детета бесемено рођеног, и као Бога-Реч из Дјеве оваплоћеног, и непромењеног Бога и Спаса душа наших.

Тропар, глас 2.

Велика су дела вере! У сред пламене реке, света три младића се радоваху, као да су на свежој води, и пророк Данило се јавља лавовима као пастир овцама; њиховим молитвама, Христе Боже, спаси душе наше.

На јутрењу

Један канон из Октоиха и светима два канона.

Канон пророка. Његов акростих је: Овенчаћу песмама мудрога Данила. Дело Теофаново. Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Пјесн возслем људије..

Узнесимо песму народи чудноме Богу нашем, који је ослободио Израиља од робовања, који му је појао и певао: певамо теби јединоме Владици.

Спаситељу и Добротворе, свих добара узрочниче, светлим твојим сјајем просветли и мој разум, Човекољубче, да бих похвалио славни спомен твога пророка.

Огрануо си мудри као јутро целомудрија, и из велике невоље си спасао целомудрену Сузану, јер те је Бог уздигао да спознаш тајну злих старешина који су њој судили.

Аврамови унуци су помогнути због страха Божијег, и тако су најпоганију храну смело одбацили, а храњени су светом жељом за побожношћу, и ушли су у највећу славу.

Богородичан: Свети Данило те је видео као гору духовну, и једину Пречисту Увекдјеву и младицу, из које је одсечен угаони Камен који је сву лаж уништио.

Ини канон света три младића. Његов акростих је: Певаћу о три младића и великом Данилу. Дело Теофаново. Глас тај исти.

Песма 1.

Ирмос: Воду прошед јако сушу..

Када је Израиљ прешао воду као копно, и од египатскога зла избегао, тада је закликтао: Избавитељу и Богу нашем певајмо.

Прославимо беспочетног Бога-Реч, који се на божански начин од Оца родио пре свих векова, јер смо његову пра-слику видели у пећи са младићима.

Наредбу кривоверног мучитеља побожни и трпељиви младићи презреше, и забрањеним халдејским јелима да се оскврне не хтедоше.

Душе своје сте хранили молитвом, а тела биљном храном, и показали сте се пред царем лепшима, него сви који су храњени мрсним јелима.

Богородичан: Млада Дјево која си из Давида поникла, ти си исцелила од горког отрова змијиног у уши Еве изливеног, јер си Избавитеља родила

Песма 3.

Ирмос: Ти јеси утвржденије..

Ти си тврђава свима који ти притичу Господе, ти си нам светло у тами, и теби пева душа моја.

Разум и мудрост си од Бога примио, и јасно си објаснио снове који је цар сањао.

Змију си умртливио, храну си телесну одбацио, и први си славни пророче невидиве демоне победио.

Богородичан: Зрацима обасјан, јављено ти је да видиш славни Благословену као Гору Божију и украс човечанства.

Ини.

Ирмос тај исти.

Потомци Давидови су, Владико, разум богодани стекли, и зато су законе отаца побожно сачували.

Огањ није спалио света тела побожних, јер су они постом који душу храни себе напајали.

Похвалу целог света и многоопевану, певају Богу три младића, јер су у сред пећи његовим чудом орошени.

Богородичан: Да би Владико твоје рођење из девственог тела показао нама, ти си спасао у пећи девствених младића тела.

Кондак пророку, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Твоје чисто срце је просвећено Духом, постало светлог пророштва станиште, па видиш у далеку будућност као садашњост, а лавове си укротио бачен код њих у јаму, зато те славимо блажени пророче, Данило славни.

Икос:

Ти си најавио Исуса Христа, истинитог Бога нашег, чији си свети долазак јасно видео, зато га моли непрестано, да се спасу сваког искушења, греха и опасности сви који са весељем и са вером служе овај твој свети празник, јер ти имаш смелост богомудри; па подари мојим устима да их отворим и опевам твоје свете речи, и никако се не гнушај мене, пророче блажени, Данило славни.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

У пламену су дечади трском вере написали пророчки знак Тројице

из духовног света, и тајанствено видеше како на крају Бог-Реч на земљу силази, и то свима проповедаше, зато и духовну росу са небеса примише, па изливају вернима дарове, и сложено кличу теби: даруј Христе Боже као милосрдан опроштај сагрешења свима, који са љубављу славе ваш свети спомен.

Слава, ини сједален, подобан тај исти.

Благодаћу пророчком обобаћен, ти си рођење Дјеве у сенкама описао, и цареве снове јасно протумачио, бачен си био у јаму као мученик блажени, али си чудом тамо научио лавове да посте; тако си разорио и безбожничко служење, а змију си храбро убио, светли и дични Данило, зато моли Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе спомен твој.

И сада, богородичан:

Радуј се престоле огњени, радуј се млада Дјево, царев троне, постељо украшена, и палато од златне порфире, радуј се плаште црвено-светли, украшени храмe, муњевито оружије, светило многосветло, радуј се Богородице граде са дванаест зидова, и двери од злата кована, палато светла, и светла и позлаћена трпезо, Богом украшена скинијо, радуј се славна Невесто, која Сунце изливаш, радуј се једина лепото моје душе.

Крстобогородичан:

Када је као јагње угледала на крсту Јагњета, Пастира и Избавитеља, плакала је, јаукала, горко јецала и нарицала: свет се радује јер због тебе добија избављење, а срце моје гори када гледам твоје распеће које трпиш због милости и милосрђа дуготрпељиви Господе, бездане милости и изворе непресушни; зато се смилуј и подари опроштај сагрешења свима који са вером поје о твојим божанским страдањима.

Песма 4.

Ирмос: Из гори приосењенија слове..

Божијим промислом је угледао пророк, твоје вољно оваплоћење Речи Божија, из једине Богородице, као из осењене горе, и са страхом је прославио силу твоју.

Закон си побожно сачувао, о, пророче, и заиста си упознао Даваоца мудрости, који поучава у дубоке тајне, и који је и тебе у тами просветлио.

Светим животом си поживео богојављени, и жељеним човеком си

ДАН 17.

назван, јер си храбро страсти савладао, и престадио се у живот без старења.

У тебе Данило се уселила благодат Утешитеља, и учинила те светлоносним, и победником над мучитељима и царевима, и стаништем премудрости.

Богородичан: Пророк Данило је видео тебе Речи, као камен без руку одсечен од Дјеве Богородице као од планине, и кликтао је и опевао твоје рођење.

Ини.

Ирмос: Услишах Господи..

Чуо сам Господе тајну твога промисла, схватио сам дела твоја, и прославио твоје Божанство.

Данило мудри, побожношћу просветљеним разумом, божанском благодаћу је одгонетнуо снове владарима.

Чудо не страдања младића у пећи је заблистало, и тако је мучитељ уловљен ка познању тебе Свесилни.

Сложне свирале и музика и песма хора не привукоше храбре младиће, и златноме идолу се не поклониле.

Богородичан: У пећи у Вавилону су дечаци познали Најсветијег Сина твога Свеопевана, и њега су прославили својим песмама.

Песма 5.

Ирмос: От ношчи невједенија..

Из ноћи незнања просветлио си у богопознање све крајеве света, зато и мене просветли јутром твога човекољубља Господе.

Својим страдалничким подвизима, и јасно објашњеним пророштвима и проповедима двоструко блисташ, испуњен божанског надаћућа.

Постао си премудар блажени, и блисташ надразумном премудрошћу, велики и богоречити Данило, и тако си све просветио.

Богородичан: Славни пророк Данило је тајно обавештен знацима о неизрецивом оваплоћењу Узвишенога из тебе Пречиста.

Ини.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси..

Зашто си ме удалио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила

ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

Данило велики са три побожна младића, су научени Закону вере и нису те се Спаситељу одрекли, него су као твоји угодници, помоћ од тебе Добročинтеља примили, и тако су мучитеље храбро победили.

Данило је Духом научен твојим тајнама Човекољубче, и видео те је својим чистим разумом као Сина Човечијег како на облацима долазиш, као Судија и Цар свих народа.

Украсио се о, дечаци, изнад камена сафира ваш скуп, као златна зора побожно и љубављу запаљена, ходећи радосно у пећи и радујући се лик целог света.

Богородичан: Данило је тебе Дјево описао као гору божанску, а три младића видеше пламен орошен, па су песмама похвалили божанско рођење из тебе Спаса Створитеља и Господа.

Песма 6.

Ирмос: Јакоже пророка избавил јеси..

Као што си пророка избавио из највеће дубине, Христе Боже, тако избави и мене од мојих грехова као Човекољубац и усмери живот мој, молим те.

Ти гледаш хорове ангела у превеликој светлости, јер си се на њих угледао, и блаженствујеш у сјају Свецара.

Јавио си спасоносни долазак Бога-Речи, и предсказао си и разорење старозаветног храма, и испуњење Закона, и даровање незамисливе благодати.

Богородичан: Ево Дјева стварно у телу зачиње Христа Бога, обасјана Духом, а њену пра-слику је унапред видео славни Данило.

Ини.

Ирмос: Бездна грјехов и прегрјешениј..

Бездан грехова и бура сагрешења ме смућују и гурају ме у дубину тегобе и очајања, али ти ми пружи твоју руку као Петру, о Вођо мој, и спаси ме.

Силом вере сте природне страсти надвладали, и у држави халдејских народа сте властела постали, јер врлина уме част подарити онима који је стекну, о, мудри Давидови унуци.

ДИН 17.

У живоносну опасност се Данило давно оденуо, па је лажног бога, у кога су Халдејци криво веровали, убио посним јелом, као Змију најзлобнију, а кривоверне свештенике идолске је смело је уништио.

Богородичан: Богородице Дјево, учини Сина твога и Судију, да твојим молитвама буде милостив мени у дан суда, и умоли га Мати да ме избави од тамошњих страхота, јер само тебе као моју наду приводим.

Кондак, глас 6.

Рукотвореном идолу се нисте поклонили али сте неописивим Бићем заштићени, преблажени, у подвигу огња сте се прославили, у сред неиздрживог пламена стојећи, Бога сте призивали: пожури о, Милосрдни, и похитај као милостив у помоћ, јер што хоћеш то и можеш.

Икос:

Пружи твоју руку, коју су давно искусили египатски нападачи, и Јевреји нападнути, и не остави нас, да нас прогута смрт која жуди за нама, ни сатана који нас не воли, него се приближи нама и поштеди душе наше, као што си поштедео некада твоје младиће који су због тебе у пећ бачени, и који су ти из ње вапили: похитај Милосрдни, и пожури као милостив у помоћ нама, јер можеш све што желиш.

Песма 7.

Ирмос: Отроци Јеврејстији в пешчи..

Јеврејска деца су храбро савладала пламен у пећи, и у росу га претворише, и кликтаху: Благословен си Господе Боже у векове.

Ти си пророче био ограђен Законом вере, и зато ниси хтео да се безаконно окаљаш, него си побожним разумом просветљен кликтао: благословен си Господе Боже у векове.

Свакога задивљује твоје чудо, када је пред тебе као гоњеног пророка, дошао пророк Авакум, носећи теби храну и певајући: благословен си Господе Боже у векове.

Затворен у јами и бачен за јело лавовима, ти си се спасао, а Богу који те је закрилио, блажени, ти си кликтао, да је благословен као Бог отаца наших.

Богородичан: Изливаш неограничену реку исцелења, о, Дјево и Богомати, а Данило те је јасно видео као гору, из које ће Спас и Бог отаца наших заблистати.

Ини.

Ирмос: Отроци благочестивии в Вавилоње образу..

Побожни младићи у Вавилону идолу златноме се не поклонеше, него у сред пећи огњене орошени певаху песму говорећи: благословен си узвишени Боже наш и отаца наших.

Глас и песма богоугодна чула се из средине огња Сведржитељу, то је Азарија свети хор саставио, певајући песму и говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Свирала младића богословљаше о Богу свих и Сведржитељу, јер се он њима у пећи јасно јавио, и зато песму певаху, говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Цар је гледао тројицу у пећ бачених, а када је видео и четвртога, назвао га је Сином Божијим, и свима узвикнуо: благословен је Бог отаца ваших.

Богородичан: Имајући разум просвећен божанским зраком, Данило свети је рођење из Дјеве јасно предвидео, мада је тајним знацима показано, па је узвикнуо: благословен је Бог отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: Богоглаголивији отроци в пешчи..

Богоречити младићи у пећи су са огњем пламен савладали и певали: благословите дела господња Господа.

Објављен си као светитељ, о, пророче, и због својих стварних виђења си са бестелеснима певао: благословите сва дела господња Господа.

Тебе свеблажени сви хвалимо, и на твој свети празник радосно кличемо: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Богоречити је у јасним предзнацима јасно сагледао предивну младу Дјеву, па је закликтао: благословите сва дела господња Господа.

Ини.

Ирмос: Седмерицеју пешч халдејскиј мучитељ..

Седам пута је халдејски мучитељ махнито ужарио пећ, против побожних младића, а они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: Децо благословите, свештеници му певајте, а људи га величајте у све векове.

ДАН 17.

Аврамову верност сте се старали сачувати, па сте попут њега стекли основ вере и наде, преподобни, и очекивана искушења и трпљење, али сте кликтали: благословите свештеници Владику, а народе величај га у векове.

Као светила сте заблистали и земљу налик на небеса учинили, светим просветлењем обасјани, хор сте целог света саставили, и спасени од искушења певате Владики: децо блгословите, свештеници певајте, а народе величај га у све векове.

Давидови унуци су смело ужарену пећ угасили, а чељусти лавова су свезали, па сада радосно певају теби Царе свих и Доброчинитељу: децо блгословите, свештеници певајте, а народе величај га у све векове.
Богородичан: Мудри Данило тајно научен, кроз три побожна младића унапред осликава твој Пород Пречиста; у сликама је видео Христа који је неизрециво из тела твога дошао; њега младићи благосиљају, свештеници о њему певају, а народи га величају у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Воистину Богородицу тја исповједујем..

Као истиниту Богородицу тебе исповедамо, јер се тобом Дјево чиста спасосмо, и са бестелесним хорovima тебе величамо.

Пожњео си плодове твојих трудова, јер се на небесима са пророцима заувек радујеш, око узвишеног престола Сведржитеља.

Трисунчаном Светлошћу сада овенчан, пред жељеним и најлепшим Циљем сада стојиш, и радујеш се са хорovima бестелесних.

Богородичан: Дивна је твоја слава, којом се сада наслађујеш, јер си се свети пророче удостојио, да свима објавиш знаке Свеопеване младе Дјеве.

Ини. Ирмос тај исти.

Жељени циљ сте достигли, јер пред Жељеним стојите у небеском дворцу, младићи даровити.

Радујете се сноповима који су од суза, а који сте од вашег доброг делања примили, јер сте непропадиви клас као плод добили.

Сада вам је заблистала светлост достојно, и срца вам весељем процветаше, јер је ваша патња отишла, а ви се веселите.

Богородичан: Испаша смрти је заустављена Дјево, јер си родила Животодавца и Господа, који оживотворава све, који га са вером величају.

Светилен из Октоиха.

Слава, пророка:

Нека се сада прославља Данило, велики међу пророцима, јер је видео Христа Бога нашега, као камен не рукама одсечен, од Чисте Богородице као од планине; са њиме похвалимо и три младића, спасених из ужарене пећи и неповређене, као слика божанске и неизрециве Дјеве, којом се цео свет спасао.

И сада:

Данило премудри светињи научен од Духа Божанског, са вером осликава три Аврамова потомка као твоје бесемено рођење Пречиста, и Бог-Реч који је по Божанству неограничен, жели да се у теби Богородице телом ограничи, и да се у Витлејему роди на спасење људима.

На стиховње из Октоиха.

Слава и сада, глас 6.

Дело Малаксово.

Духовно Сунце Правде ће из девичанског тела заблистати, а као светле звезде унапред нам сијају из огњене пећи три младића, истог броја са Тројицом, и чудну тајну собом јављају, а са њима и Данило светли пророк, унапред обасјава све крајеве света, светлошћу пророштва, и проповеда Христа као камен несечен рукама од горе осењене, који из Дјеве долази за спасење душа наших.

На литургији

**Блажена од канона пророка Песма 3. и од канона три младића
Песма 6.**

Прокимен, глас 4.: Диван је Бог у светима својима, Бог Израилев.
(Пс.67,36)

Стих: У црквама благосиљајте Бога Господа са извора Израилевих.
(Пс.67,27)

Апостол Јеврејима, зачало 330.

Алилуја, глас 4: Завапише праведници и Господ их услиша од свих невоља њихових избавиће их. (Пс.33,18)

Стих: Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ.
(Пс.33,20)

Еванђеље по Луки, зачало 62.

Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

МР

Треба знати: ако се догоди свети пророк Данило и света три младића у недељу светих Праотаца:

Пева се њина служба заједно са васкрсном службом овако:

На малој вечерњи

На Господи возвах.. стихире васкрсне и Богородици, по обичају.

На великој вечерњи

На Господи возвах.. стихире васкрсне 3 и Праотаца 3 и пророка Данила 2, глас 4, подобан: Јако добља.. и Младићима 2, глас тај исти, подобан: Дал јеси знаменије.. Слава, Праотаца, глас 6.: Иже преже закона.. И сада..богородичан од првих (догматик) гласа. Вход. Прокимен дана.

На литији

стихира храма и пророка Данила, глас 4.: На престоље сједјашчаго.. писано на Господи возвах, по реду је последњи. и стихире младићима, глас тај исти: Словеси премудрости твојеја.. писано на Господи возвах, последњи, и глас 2.: Духовно нас вјернији.. Слава.. Праотаца, глас 1.: Лучами облиставшесја.. И сада.. богородичан: Се исполнисја..

На стиховње

стихире васкрсне, Слава..Праотаца, глас 3.: Праотцев собор.. И сада.. Пророка, глас 6.: Данил муж желаниј..

На благосиљању хлебова

Тропар Богородице Дјево.. два пута, и Праотаца, једанпут. И Буди имја Господње.. три пута. Псалом 33: Благословљу Господа.. и Чтеније у посланицама апостолским.

види:

А где нема бденија: на повечерји после Достојно и после Трисветога говоримо кондак светих Праотаца.

На јутрењи

На Бог господ.. тропар васкрсан, два пута, Слава.. Младићима, И сада.. Праоцима. После катизми сједални васкрсни, са њиним богородичинима, Чтенија у Толковном Еванђељу, недеље која је

по реду. После Полијелеја тропари: Благословен јеси Господи..Ангелскиј собор.. Ипакој гласа, и сједален Праотаца. Чтенија у Толковном Еванђељу Недеље светих Праотаца. Степена и прокимен гласа. Еванђеље Васкрсно. Псалам 50. Стихира васкрсна и остало.

Канон

Васкрсан са ирмосем на 4 и пророка и младића, оба на 6, и певамо у свакој песми, три тропара пророка, а богородичан се изоставља, и младићима прва два стиха заједно, затим један тропар и богородичан, и Праотаца на 4 и чинимо 12 стихова, уз то Слава.. и Сада.., то је укупно на 14.

Катавасија: Христос раждајетсја..

После 3. песме кондак и икос Пророка и његов сједален, Слава.. младића, И сада.. ипакој Праотаца и Чтеније.

После 6. песме кондак Праотаца и икос и читамо Пролог.

После 9. песме светилен васкрсан и Праотаца. Слава Пророка, И сада.. Солнце великоје.. На хвалитним стихире васкрсне 4 и светих праотаца на 4 са припевима: Благословен јеси Господи.. други: Јако праведен јеси.. Слава.. Праотаца, глас 7. Придите сви вјерно торжествујем.. И сада.. Преблагословена јеси..

Славословље велико. После Тросветог тропар васкрсан. Јектенија и отпуст и уобичајени излаз. Слава и сада.. Еванђелска стихира и Први Час.

На Првом часу тропар васкрсан, Слава праотаца, И сада, богородичан часова. После трисветог: кондак Праотаца и остало и завршава се отпустом.

На Трећем часу тропар васкрсан. Слава..Пророка, И сада.. богородичан часова. После Трисветог: кондак Праотаца.

На литургији

Блажена гласа на 4 и Праотаца Песма 3. на 4 и Пророка Песма 6. на 4.

После входа, тропар васкрсан, затим светима, Слава.., кондак Пророка, И сада.. праотаца.

Прокимен, песма младића и светих.

Апостол и Еванђеље Праотаца па светима. Редовно се недељно Еванђеље изоставља.

Причастен: Хвалите Господа..

Други: Радујте се..

Види

Тако певамо службу и сваког другог великог светитеља, ако се догоди у ову недељу, само још и Полијеле. И сада.., сједален Праотаца.

На литургији: Прокимен Праотаца и светога, и сва служба као што је напред речено.

Овога месеца децембра 17. дан

Служба преподобних новомученика Пајсија и Авакума и са њима пострадалих у Београду

На малој вечерњи

На Господи воззвах.., стихире глас 2.

Божијом љубављу разгорели, претњи мучитеља нисте се уплашили, него сте за Христа својевољно на муке пристали, зато сте слављени у све векове, па се молите Христу и за нас, који славимо спомен ваш.(два пута)

Чврсто се држећи вере, велике су муке претрпели, свети Пајсије и Авакум, преподобномучници, и радосно се преставили у живот без патњи, и моле се увек за нас.

За своја тела као пролоазна нисте бринули, и демонске сте војске Христом победили, страшне муке сте храбром вољом претрпели, зато сте и венце победе од Христа добили, и сада се молите за све православне и србске земље.

Слава, глас 1.

Ходите данас сви љубитељи Отаџбине, и певајте у песмама духовним, па прославите Господа који је изабрао нарочиту двојицу: игумана Пајсија и ђакона Авакума, јер су они неверне Агарјане посрамили; ова двојица се нису претњи уплашили, нити на колцу страшне смрти, него су смело Христа исповедили, и тако су за веру умрли, али су и мученичким венцима овенчани.

И сада, богородичан, глас тај исти:

Богомати Пречиста, једина заступница свих хришћана, услиши наше молитве, и погледај на нас, Свеопевана, па спаси место ово и народ, и обасјај стадо твоје зрацима благодати твога заступања.

На стиховње стихире, глас 6.

Нападе противника све храбро победили, и венац победе сте од Христа примили, преподобни и славни новомученици.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.115,6)

Чврсти као стубови православља, ви сте оборили бедеме противника, и ка небеском царству сте се радосно преставили.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома. (Пс.111,1)

Одлучну сте храброст имали, и претње мучитеља се нисте поплашили, нити мука на колцу, тако сте и предствника таме зачудили.

Слава, глас 6. Самогласно.

Блажени сте преподобни мученици Христа Бога нашега; преподобни јер сте Бога заволели и благодат примили, и на Христа се угледали, а као мученици сте за веру до крви пострадали и били овенчани, зато се сада раујете јер је заиста велика ваша плата на небесима.

И сада, богородичан, глас тај исти.

Нико ко теби притиче не одлази посрамљен од тебе, Пречиста Дјево Богородице, него ако иште благодати, прима дарове за оно што потребује.

Тропар, глас 4.

Као прави војници Христови, кротошћу и смирењем сте заблистали, и за Христа храбро пострадали, на колчеве натакнути; велике сте муке претрпели, преподобни мученици Пајсије и Авакуме, али ваша смрт велегласно свима вапије: боље је за Христа и отаџбину пострадали, него ли без Христа и цео свет овај придобити.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти: Јеже от вјека..

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

На великој вечерњи

Блажен муж., **1. антифон.**

На Господи воззвах., стихире на 8, глас 4. Самогласно.

Приспео је дивни и свети празник, који нас обасјава свелошћу Духа, дођите љубитељи овог празника да достојним песмама величамо двојицу светих мученика, игумана Пајсија тврдог дијаманта, и храброга ђакона Аваума, и остале из светог сабора страдалника, који се нису хтели одрећи крста, живоносног свима, и зато су суровом смрћу усмрћени, али су тиме небеса наследили.

Опевајмо верни у песмама одлучног Пајсија и са њиме храброг Авакума, и остало мноштво славних страдалника, јер се нису хтели покорити злој наредби злоименитога мучитеља, и зато су суровом смрћу убијени, али су свирепост Агарјана безбожних савладали, и све су српске земље зрацима својих храбрих страдања обасјали.

Ходите народе да опевамо Богом овенчану чету новојављених мученика, као непорочну жртву за Христа, јер ови су хтели умрети за Онога који је Живот свима, и јер су у срцима носили цео божански отисак Христа, зато се нису повинули злоименитим агарјанским зверима, него су за веру пострадали и венце примили, а сада се на небесима моле за душе наше.

Ине стихире светим мученицима, глас 2.

Мученици свеблажени, веома сте Христа заволели, и његовим страдањима сте следовали, јер сте се самих себе потпуно одрекли; потоцима своје крви сте земљу заруменели, када сте на колчевима набодени и страшну смрт претрпели, зато сте се бесмртности удостојили, и сада сте на небесима блажени.

Мученици свехвални, војници свесилнога Цара и Бога, нисте се мучитељевих претњи ни горзне смрти уплашили, него сте смело и одлучно похитали, да испијете чашу мучења, призивајући свето Име Бога живог; од њега сте примили славу, и његове светлости сте се удостојили.

Мученици дични, војници свехвални, ви сте за Христа војевали и његовом љубављу сте укрепљени, тако сте неверје агарјанско одбацили и за Христа умрли, и славном се победом украсили, зато се сада веселите у небеском покоју.

Слава, глас 4.

Веселите се небеса, а на земљи славите сви љубитељи Отаџбине; заиграјте својим токовима реке Дунаве и Саво, јер ево данас дивног младића, храброг Христовог ђакона Авакума, који се није хтео одрећи Христа, него смело иде ка смрти, не бојећи се смртоносног колца којег носи на рамену, и овако велегласно пева: Нема лепше вере од хришћанске, Срб је Христов, радује се смрти, страшни суд Божији чека и Агарјане, ви чините што је вама воља, ускоро ће и Турке стићи казна, јер Бог је осветник и Божија правда; Тако се ђакон свирепости Агарјана наругао, и заувек се уселио у царство небеско.

И сада, предпразника, глас тај исти.

Дело Андреја Пирског.

Ходите сви да са вером предпразнујемо рођење Христово и духовне песме као звезду принесимо, и славословље мудраца, па са пастирима запевајмо: дошло је избављење људима, из девственог крила, и верне призива.

Вход. Прокимен дана, и три Чтенија

1. Читање из пророштва Исаијиних (Глава 43, 9-12)

Тако говори Господ: Сви народи сабраше се заједно и сабраће се кнезови њихови. Ко ће јевити ово међу њима? Или оно што је од почетка, ко ће вам учинити да чујете? Нека доведу сведоке своје, и нека се оправдају, и да чују, и нека кажу истину. Бићете ми сведоци, и Ја сам сведок, говори Господ Бог, и Слугу којег изабрх, да познате и поверујете ми, и разумете, да Ја јесам. Пре Мене не беше другог бога, и после Мене неће бити. Ја сам Бог, и нема другог осим Мене, спасавајућег. Ја објавих и спасох, понизих, и не беће међу вама туђега (бога). Ви сте ми сведоци, и Ја сам Господ Бог. Од почетка Ја јесам, и нема ко ће се из руке моје избавити. Учинићу, и ко ће то отклонити? Тако говори Господ Бог, Који вас избавља, Свети израиљев.

2. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 3, 1-9)

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се се за злобу излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лице људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити

награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свепалницу прими их. и у време посете њиихове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. судиће незнабожним народима, и овладаће људима, и зацариће се Господ у њима до века. који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета Његова у изабранима Његовим.

3. Читање из Премудрости Соломонових

(Глава 5, 15 – 2 и 6, 1 – 3)

Праведни ће до века живети, и у Господа је плата њихова, и старање њихово у Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом Својом заштитити их. Узеће за свеоружије ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност (=светост); поштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике: полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, полетеће на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте зато, цареви, и разумите; научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата Господа власт, и моћ од Вишњега.

На литији

Стихира храма и преподобномученика, глас 2.

Преподобномученици Христови, постали сте као Божија плетеница, благодаћу један за другог повезани, и ка висини узнети; лијењем крви сте земљу освештали, и зато сте неувеле венце примили и вечну славу, весеље и радост бескрајну, и царство небеско, па са свима који су пострадали са вама, помињите нас код Господа.

Мученици Господњи, светлије сте од сунца заблистали, и вашим страдањем сте све крајеве света обасјали, а лијењем крви ваше су све српске земље освештане, јер ви сте ваше вратове за Христа приклонили, и смрт сте примили, и као савршене жртве се Богу принели, зато вас молимо: измолите нам опроштење сагрешења.

Слава, глас 4.

Данас празнује православна Босна и све српске земље, а посебно Трновска обитељ, светога Благовештења, а са њима и град Београд, певајући сложено о дивном младићу Христовом, храбром ђакону Авакуму. Босна слави јер га је таквог јунака родила, слави и Србија, јер је њега васпитала, а обитељ Благовештенска, јер је њега посветила, град Београд јер је крвљу овог мученика обагрен, а ми га песмом молимо: моли се за нас мучениче Авакуме, да се сви спасемо.

И сада, богородичан глас тај исти:

Пресвета Дјево Богородице, Мати милостива, ево притичемо твојој доброту и у тебе упиremo поглед срдаца наших, и колена преклањамо и са плачем те молимо: не презри наше уздицаје, и буди нам покровитељка и помоћница у дан суда.

На стиховње стихире, глас 3.

Као звезде сав свет обасјавате, јер сте због страдања постављени на висину неба, и целу Отаџбину вашу просветљујете, зато вас верно прослављамо.

Стих: Часна је пред Господем смрт, преподобних његових. (Пс.115,6)

Нису вас поколебале злобе ни велика искушења, него сте постали као стубови непоколебиви, зато сте и вечну победу стекли.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа, и до његових заповести држи веома. (Пс.111,1)

Великог сте се благослова удостојили страдалници Хрстови, јер сте, као некада Владика на крсту, тако и ви на колчеве дигнути, и сада се молите за спасење душа наших.

Слава, глас 6. самогласно.

Сав земни живот сте знали заменити, како учи божански Павле, само да би Исуса стекли. Ради тога сте храбро пострадали, и сада сте на небесима великоименити и овенчани.

И сада, богородичан, глас тај исти.

Данило човек жељени, видео је тебе Господе као камен без руку одсечен, и предказао је тебе као детенце без семена рођено из Дјеве, као оваплоћену Реч а непроменивог Бога и Спаса душа наших.

На благосиљању хлебова

Тропар, глас 4.

Као истинити војници Хрстови, кротошћу и смирењем засијасте, и за Христа храбро пострадасте, свети мученици Пајсије и Авакуме,

али смрт ваша велегласно свима говори: лепше је за Христа и отаџбину страдати, него без Христа и васцели свет задобити. (два пута)

И Богородице Дјево..(једанпут)

На јутрењи

На Бог Господ.., тропар преподобномученицима, два пута.

Слава, и сада, богородичан:

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

После 1. катизме, сједален глас 1.

Следовали сте стопама пострадалог Христа, и многе сте муке и ране добили, али наоружани штитом вере и љубави, нисте се поколебали од стављања на многе муке, зато сте венац праведни из руке Христове примили, и заиста сте као ангели постали, и славно се прославили.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти.

Из нетрулежне младе Дјеве Бог се оваплотио, и њега бестелесни хорови са трепетом славе, као Творца свих и једнога непроменивог, а људи на земљи му увек у песмама певају: Господу певамо, јер се славно прославио.

После 2. катизме, сједален глас 2.

Свети Христови мученици, ви сте као блистава светила постали, потоцима ваше крви сте пламен безбожија угасили, и мада обнажени и скроз изранављени, остали сте непоколебиви, јер ништа више од Христове љубави нисте ценили, па сада са ангелима пред Богом стојите, и молите нам избављење од грехова.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти.

Тебе је Дјево Божији пророк Данило унапред описао као гору, а три детета видевши пламен орошен, песмама хвале твога Сина као Творца, Спаситеља и Господа.

**Величамо вас преподобномученици Пајсије и Авакуме, и сла-
вимо свети спомен ваш, учитељи монаштва и саговорници ангела.**

После полијелеја

Сједален, глас 8.

Као узор храбрости сте се показали, јер сте пред злобним Турцима јасно исповедили веру Христову, зато сте бачени на велика страдања, али сте и много верних привели Богу, који су мученичком смрћу заједно са вама нашли бесмртну славу; са њима се молите за спасење душа наших.

Слава и сада, богородичан, глас тај исти.

Пророк Данило тајанствено говори, и кроз пра-слику три побожна детета, види пра-слику рођења из тебе Пречиста, Животодавца, Спаса и Господа, који је из твога тела неизрециво дошао.

Степена, 1 антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4: Поставише трупове слугу твојих за храну птицама небеским. (пс78,2)

Стих: Месо преподобних твојих зверима земаљским. (пс 78,2)

Еванђеље по Луки, зачало 64.

По 50. псалму стихира, глас 6.

Пророчки кличе Давид у псалмима: постали смо као овце за заклање, а ви мученици Христови, на делу сте ове речи испунили, јер сте заиста као овце за заклање постали, и крв сте своју као воду пролили, и тако сте у царство небеско доспели, зато се молите Господу, да нам подари велику милост.

**Канон Богородици, са ирмосем на 6,
и преподобномученицима, глас 8, на 8.**

Канон преподобномученицима Пајсију и Авакуму. Глас 8.

(Његов акростих је: Славим преподобномученике. А у првим богородичиним је акростих: Мирко.)

Песма 1.

Ирмос: Пјесн возлем људије, чудному Богу..

Узнесимо песму народи чудноме Богу нашем, који је осободио Израиља од робовања, који му је појао и певао: певамо теби јединоме Владици.

Пошаљи ми Господе опроштај многих мојих сагрешења, и даруј ми речи да могу похвалити храбра страдања Пајсија и Авакума.

Разгорели Христовом љубављу, све сте земно презрели, преподобно мученици Пајсије и Авакуме, и зато сте мученичке венце из деснице Вишњег примили.

Мада по природи земни, ви сте животом као ангели били, тако сте и чашу мучења усрдно испили, јер сте Христа исповедили.

Богородичан: Мати Пресвета, Богородице, тебе као оружије непобедиво за противнике узимамо, и тебе Свенепорочна имамо као наду нашега спасења.

Катавасија: Христс раждајетсја..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави.**

Песма 3.

Ирмос: Нест свјат јако Господ, њест праведен..

**Нема светога као што је Господ, и нема праведнога као што је
Бог наш, о њему пева све створено: нема праведнијег од тебе
Господе.**

Запевајмо песмом љубитељи Отаџбине вишњем Богу, и целомудреном душом прославимо богомудрог Пајсија и храброг Авакума.

Заједно прославимо обојицу, Пајсија и Авакума, а са њима опевајмо и мноштво мученика, који се нису хтели одрећи Христа, него су за њега умрли на колчевима.

Душама сте били савршени светитељи, јер сте Христа изнад свега заволели, и огањ злобе Агарјана ни могоше вас пролазном славом преварити.

Богородичан: Избави нас од невоља наших, Мати Христа Бога, јер си родила Творца свих, зато ти сви кличемо: радуј се једина заступнице душа наших.

Катавасија: Прежде вјек от Оца..

**Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од
Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе
снагу нашу, Ти си свет Господе!“**

Сједален, глас 8.:

Прохтеве запаљене огњем страсти, умртвили сте уздржањем, преподобни, и следовали сте стопама Владике Христа, као жива и освештана жртва принели сте себе Богу, убијени рукама Агарјана
Слава и сада, богородичан, глас тај исти.

Заробљени смо многим сагрешењима, Пречиста, али смо тебе једину заступницу стекли Дјево, зато ти благодарно ти кличемо: спаси нас Пресвета Богоневесто, јер си ти уточиште целог света.

Песма 4.

Ирмос: Ти моја крјепост Господи, ти моја сила..

Ти си моја помоћ Господе, ти си моја сила, ти си мој Бог, ти си моја радост; ниси оставио недра Очева а нас убоге си посетио, зато ти са пророком Авакумом кличем: слава сили твојој Човекољубче.

Били сте узор кротости и уздржања, али и несавладани претњама мучитеља, зато вас и прослављамо, славни страдалници.

Богомрских и злочиначких Агарјана се нисте уплашили, него сте све њине ласкаве понуде одбили, и као јагањци сте за Христа жртвовани

Постали сте непобедиви светитељи, јер сте Бога даваоца светлости заволели, и његовом силом укрепљени, ви сте мучитеље посрамили.

Богородичан: Радуј се Пречиста Богородице, ангела дивљење, пророка проповедање, и апостола неућутна уста, и моли се Сину твоме и Богу нашем, да сачува нас и ово место, ради молитава преподобномученика.

Катавасија: Жезл из корене..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Песма 5.

Ирмос: Вскују мја отринул јеси от лица твојега свјете..

Зашто си ме удаљио од лица твога, Светлости незалазна, и покрила ме је беднога нечувена тама? Ипак ме обрати и управи путеве моје ка светлости заповести твојих, молим те.

ДАН 17.

О, неправедног ли убиства! О, чудног ли трпљења непобедивих страдалника! Они су кротошћу и трпљењем победили гордост мучитеља.

Опевајмо спомен мноштва мученика који су заједно са Пајсијем и Авакумом, на колчевима умрли за Христа, и рецимо: мученици свети, молите Бога за нас.

Скратили сте ноћ страдања, а доспели сте у дан нестрадања, јер сте смрт за Христа храбро поднели, и зато вам кличемо: молите Бога за нас.

Богородичан: Ти си Дјево Владичице украс цркве, ти си помоћ владара и похвала, спаси ово мести и народ који се у тебе нада, Богоневесто.

Катавасија: Бог сиј мира..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Песма 6.

Ирмос: Очисти мја Спасе многа..

Очисти ме Спасе од многога безакоња мога, и из дубине зала избави ме молим те, јер ка теби вапијем: услиши ме Боже спасења мога.

Ваш се живот чист показао, као дар Пресветога Духа, јер се усред злочиначких мучитеља нисте уплашили, па се сада на небесима увек веселите.

Ви сте помоћ од Христа добили, и зато се нисте ни претњи мучитеља нити смрти уплашили, и мада сте умирали, ви сте јачи од мучитеља били.

Уста човекова не могу исказати ваше подвиге и патње, које сте за веру Господњу јуначки претрпели

Богородичан: Облаче неизрецивога духовнога Сунца, ороси са висине моју усахлу моју душу, молим те, и буди ми увек покровитељка и помоћница.

Катавасија: Из утроби Јону..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је

у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Кондак, глас 3.

Подобан: В Мирјех свјате..

У овом свету сте као ангели поживели, и животом сте Еванђеље испунили, положисте душе своје за веру и отаџбину, и умирући сте се показали од мучитеља јачи: зато вас прослављамо, свети преподобно-мученици Пајсије и Авакуме.

Икос:

Ако ви светитељи, небисте мени грешном и недостојном слуги вашем дали, како бих могао исказати све ваше подвиге и страдања ваша? Јер ви сте монаштву утврђење и похвала, а мученицима смелост и слава, и свима вернима сте углед побожности и издржања, зато вас прослављам, свети преподобномученици Пајсије и Авакуме.

Песма 7.

Ирмос: Отроци Јеврејстији в пешчи попраша..

Јеврејска деца су храбро савладала пламен у пећи, и у росу га претворише, и кликтаху: Благословен си Господе Боже у векове.

Истинито станиште самога Христа сте били, и истином и љубављу сте Богу послужии, њему јединоме сте кликтали: благословен си Господе Боже у векове.

Колико је много ваших патњи и подвига, које се за Христа и Отечество своје храбро поднели, кличући и узвикујући: благословен си Господе Боже у векове.

Имајући помоћ од Господа, ви сте своје мучитеље савладали, и дрскост немоћних демона скршили, и још сте кликтали и узвикивали: благословен си Господе Боже у векове.

Богородичан: Угаси пламен мојих страсти, и избави ме од Злога, јер си ти Најслављенија у векове.

Катавасија: Отроки благочестију..

Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Песма 8.

Ирмос: Побједители мучитеља и пламене благодатију..

Твојом благодаћу су младићи постали победници над мучитељем и пламеном, јер су за твоје заповести веома марили, па су певали: благословите сва дела господња Господа.

Ваша света страдања, заиста су превазишла похвале, јер сте телом пролазним чак и бестелесне противнике победили, и кликтали: благословите сва дела господња Господа.

Ласкања богомрских Агарјана сте одбацили, јер сте награду са небеса очекивали, коју је Христос припремио свима који му кличу из душе: благословите сва дела господња Господа.

Војске ангела се зачудише и сложено Христа прославише, који је такво трпљење вама подарио, јер сте му кликтали: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Ти си наша радост и покровитељка и пристаниште, Благословена, и тебе славословимо, јер си Христа Бога нашег родила; њему певамо сва дела његова као Господу, и величамо га у све векове.

Катавасија: Чуда прејестественнаго..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Песма 9.

Ирмос: Устрашисја всјак слух..

Свако које чуо уплашио се од неизрецивог Божијег снисхођења, јер се Вишњи својевољно унизио чак до тела, из девичанског тела постаде Човек, зато тебе пречисту Богородицу верни величамо.

Свевидеће Око је видело ваше подвиге и победничку храброст против противника, и пошто сте одолели овенчао вас је венцима.

Сада радосно на небесима двојица непобедивих преподобно-мученика сложено са мноштвом мученика, помињите и све нас, који вас непрестано величамо.

Наследили сте светитељи славу коју вам је Бог припремио на небесима, и мада сте мртви положени на земљи, ви сте се у небеса преселили.

Богородичан: Преславна Богородитељко, заступнице хришћана, сачувај нас од сваке невоље, да ти певамо у све векове.

Катавасија: Таинство странное вижду..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо.

Светилен:

Вашим светлим животом на земљи сте заблистали, у трпљењу и исповедању сте постали и од звезда сјајнији, својом крвљу сте град Београд и све српске земље освештали, зато вас достојно славимо, и ваш свети празник служимо.

Богородичан: Пресвета и преблагословена Мати Божија, не презри нас грешнике, него милостиво погледај и спаси нас, и разори нападе искушења, јер си Дјево Бога родила, и можеш да чиниш све што желиш.

На хвалитним стихире на 4, глас 4.

Због чисте душе и одлучне воље сте са висине просветљени, и на искушење мука одведени, али се злочиначком мучитељу нисте повиновали, и нисте се Христа одрекли, зато сте тучени и на колчеве набодени, али сте непоколебиви остали.

Од Бога Сведржитеља вам је издржљивост подарена, да потпуно оборите силу змије, преподобномученици Авакуме и Пајсије, свети Христови ратници, ви сте ране за Христа као сладост примили, јер сте божанску награду на небесима очекивали, и блаженство непролазно, и њега сте се заувек удостојили.

Побожне песме певајући ђаконе Авакуме, и мучитеља си посрамио, јер се претњи ниси уплашио, идући на смрт смело ти си велегласно певао: нема вере лепше од хришћанске, да су чак и Турци били задивљени; а ми славећи данас твој празник, молимо те и са тобом пострададе, да нам измолите очишћење греха, јер сте ви Христови јунаци.

Мученици и страдалници Христови, неизрециве патње и муке сте храбро претрпели, вашом крвљу сте сву земљу посветили, и због мноштва рана и страдања сте од Бога усињени, и сада у небеским насељима мирно почивате, и вашим молитвама спасење роду српском иштете.

Слава, глас 5.

Настао је светли дан спомена преподобномученика Пајсија и Авакума, пострадалих у Белом граду за Христово Име, заједно са много непобедивих мученика, које је неверни звер агарјански наредио ужасном смрћу погубити, јер се његовој наредби нису покорили, него су Христа Цара и Бога смело исповедали; зато су од Христа венце победе примили, мученици свети и молитвеници за душе наше.

И сада, богородичан, глас тај исти:

Због многих сагрешења сам себе осуђујем, избави ме Владичице вечне осуде, јер си родила Судију и Бога нас свију, Дјево Свеопевана.

Славословље велико.

Тропар преподобномученицима, глас 4.

Као истинити војници Христови, кротошћу и смирењем засијасте, и за Христа храбро пострадасте, свети мученици Пајсије и Авакуме, али смрт ваша велегласно свима говори: лепше је за Христа и отаџбину страдати, него без Христа и васцели свет задобити.

Слава, и сада, богородичан: Еје от вјека утајенноје..

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

Јектеније, и отпуст.

На литургији

Блажена од канона преподобномученика, песме 3. и 6.

Прокимен, глас 4.: Поставише трупове слугу твојих за храну птицама небеским. (Пс. 78,2)

Стих: Месо преподобних твојих зверима земаљским.

Апостол Римљанима, зачало 99.

Алилуја, глас 1.: Трпећи потрпех Господа и обрати пажњу на мене и услиша мољење моје. (Пс.39,2)

Стих: Јер због тебе нас убијају сваки дан.

Еванђеље по Матеју, зачало 38.

Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 18. дан

Спомен светог мученика Севастијане и његове дружине.

Треба знати:

Да недеља пред Рођењем Христовим или Светих Отаца, почиње да се пева од 18. дана овог месеца децембра, и достиже до 24. дана. (служба Светих Отаца је писана иза ове службе)

На Господи воззвах.. стихире, глас 1.

Подобан: Всехвални мученици..

Руменилом твоје свете крви мучениче, сачинио си себи самоме профиру скупоцену, у њу одевен живиш заиста у царству небеском, и стојиш пред Свецарем и Богом, па га моли, да дарује душама нашим мир и велику милост.

Са Севастијаном страда Зоји, Марко и Маркелин, и побожни Тивуртије; они претрпеше олује патњи, и сада се уселише у нестрадални и божански покој, и тамо се моле да добијемо мир и велику милост душама нашим.

Непобедиви мученици, земаљско сте замљи оставили и ка небесима сте похитали, вашим ранама украшени, зато се молите да добијемо мир и велику милост душама нашим.

Стихире Богородици, глас и подобан тај исти.

Непромењена Непорочна, ти си без пропадања девства Бога родила, који је пропадање уништио и нетрулежност излио, зато те молим, јер ме зло уништава, да се твојим молитвама Пречиста обновим, па да те славим и са љубављу величам, јер си ти род људски узвисила.

Свеопевана Владичице, ти си безбедност и надање верних, ти си нам уточиште и помоћ, зато те молимо: од сваке невоље сачувај слуге твоје, јер се са вером клањају Рођеноме из тебе, и моли се Христу да подари душама нашим мир и велику милост.

Тешко мени шта ме чека, јер сам и разум и душу и тело гресима укаљао? Шта да радим? Како да избегнем пламен неугасиви и нераскидиве вечне окове? Ипак, о, Свенепорочна, пре мога краја умоли Сина твога, да ми подари опроштај.

Слава и сада, богородичан:

Христа као огањ Божанства си носила, зато га моли сада Свечиста, да избави мене од огња вечнога, и да ме удостоји светлости са праведнима, када он дође да суди свима.

Крстобогородичан:

Када је нескверна Дјева видела на дрвету крста, Онога кога је из свога тела бесемено родила, није могла издржати рањеног срца, па је косу кидала и нарицала: ти који својом заповешћу држиш све, како си осуђен и на крсту разапет? А хтео си да спасеш цело човечанство.

Тропар, глас 4.

Мученици твоји Господе, кроз страдање примили су непропадиве венце од тебе Бога нашега, имајући силу твоју мучитеље оборише и немоћну дрскост демонима сломише. Ради молитава мученика спаси душе наше.

На јутрењи

Оба канона из Октоиха, и канон светим мученицима на 4. Његов акростих је: Свету славу теби мучениче побожно дајем. Дело Јосифово. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Твоја побједитељнаја десница..

Твоја победничка десница Бесмртни, божанским се чудом прослави, јер она као свемогућа противнике уништи, а Израилу нови пут кроз дубину мора начини.

Обасјан си божанским зрацима Свете Тројице, увек слављени, зато твојим молитвама учини заједничарима Светлости све, који са вером поштују твој светли и свештени празник.

Имајући светлу душу, примио си свети сјај Јединога заиста вечно постојећега, јер си га желео, и као разуман и мудар мучениче и страдалниче, ти си га због своје вере стекао.

Побожним трудом и својим знојем си заиста прохтеве телесне помрачио, а квљу свога страдања си мутне потоке многобожаца осушио, побожни и даровити мучениче.

Твојим побожним поукама привео си Створитељу своме чету страдалника, и са њима се молиш за наше спасење, јер си благодаћу Светога Духа, уништио свако кривоверје твојих гонитеља.

Богородичан: Као млада си родила Сина, који са Оцем постоји пре

свих векова; надприродним светим и божанским рођењем из тебе, Чиста Дјево и Пречиста Мати, он је обновио законе природе.

Песма 3.

Ирмос: Једине вједиј человјеческаго..

Ти једини знаш немоћ човекове природе, а из милости си се у њу обукао; зато ме опаши силом са висине, да бих ти појао свети и духовни храмe неизрециве славе твоје, Човекољубче.

Водио си војску чистих, мучениче непобедиви, наоружану светим оружијем вере, и тако сте навале противника и све замке мучитеља, силом Светог Духа савладали.

Ти си мучениче многострадални побожношћу утврдио на камену духовном уздизање срца твога, и ниси се уплашио замки лажљиве змије, зато си свима у духу постао тврђава праве вере.

Завезан, ти си мучениче претрпео ужасна пробадања свога тела, и на дрвету си истјазаван, али светом силом Божијом остао си неповређен славни, и одмах се исцељен показао, а намере демона си посрамио.

Богородичан: Постала си Свенепорочна духовно свештање, и чисто станиште Онога који све освештава, јер је из тебе дошао оваплоћени Бог, и показао се свету у две природе, али у једној Ипостаси, Богоневесто.

Сједален, глас 4.

Подобан: Вознесијсја на крест..

Руменилом твоје крви и страдањем, ти си натопио одећу твога тела, Севастијане, и тако си одевен као светим плаштом, зато си се са Христом уселио у небеско и бескрајно царство на висини, и са пострадалима са тобом, и примио си венце, јуначе, па се са њима радујеш, а нас увек молитвено спомињеш.

Слава и сада, богородичан:

На престолу херувимском седи и у недрима Очевим се налази, и као на престолу светом седи Владичице у недрима твојим, уистину оваплоћени Бог. Зацарио се над свим народима, и ми сада њему јасно појимо, а ти га умоли да спасе слуге твоје.

Крстобогородичан:

Када је видела тебе из беспочетнога Оца рођенога, која те је на послетку телом родила, на крсту повешеног Христe, овако је нарицала:

ДИН 18.

Јао мени најдражи Исусе! Зашто си ти од ангела прослављени Бог пристао, да од безаконих људи будеш сада разапнут? Опевам те Дуготрпељиви Сине.

Песма 4.

Ирмос: Гору тја благодатију.

Ти си као гора Божијом благодаћу осењена, и такву те је видео Авакум својим прозорљивим очима, и објавио да ће из тебе изићи Светац Израилев, за наше спасење и обновљење.

Теби је Господ силу подарио Тивуртије, да и мада немоћан телом победиш противника, па си у огањ ужарени храбро и одлучно мучениче ушао, и небеску си росу примио.

Сједињен са горњим служитељима о, Тивуртије, и ти си послужио Христу, и узнео си чисте жртве у духу, свештенослужитељу, зато си слава мученика и похвала, и зато те радосно славимо.

Мада невин, обешен је и сечивима струган, и са великим нанетим ранама је и у јаму затрпан, и у њој је свето и радосно живот завршио, храбри Кастул.

Ти си блажени, исцелења Духом Светим чинио, ради просвећења у вери људи који су те гледали, и ти си им Севастијане свето спасење објавио и мученички живот завршио.

Богородичан: Једно је тебе Богородитељко и свенепорочна Владичице одабрао од свих поколења превечни Бог, и оваплотио се ради нас, и постао Човек, он који је Створитељ бића човековог.

Песма 5.

Ирмос: Просвјетивиј сијанијем пришествија твојега..

Доласком твојим Христе и крстом, просветлио си и обасјао све крајеве света, зато просветли светлом твога богопознања, срца свих који ти православно поје.

Твоје стазе и стопе воде ка јединоме Господу, и клониле су се беспућа демонских, зато многима постадоше пут прав и безбедан, мучениче Христов, свеславни.

Мудрим речима су Маркелин и Марко храбри на суду исповедили спасоносни Христов долазак, и заједно су свезани и закуцани у ноге клиновима, и мучеништвом се украсили.

Својим страдањем су Маркелин и Марко постали веома налик на

Онога који је наше патње умртно, јер су и они копљима прободени, па су зато овенчани, и са војскама страдалника се сјединили.

Богородичан: Свенепорочна, ти си као пресветли облак Сунца, зато твојим молитвама одагнај облаке са душе моје, и просветли мој разум јер је лењошћу помрачен, да бих те опевао, Свеопевана.

Песма 6.

Ирмос: Обиде нас последњаја бездна..

Запали смо у најдубљи бездан, и нема ко да нас избави; постадосмо као овце за заклање, зато спаси људе твоје Боже наш, јер си снага немоћнима и усправљање.

Показао си се чврсте воље и несаломив, када су те штаповима немилице тукли, и многим стрелама стрељали, и тако си радосно прешао мучениче ка незалазној Светлости.

Христос ти је снагу давао у твојем подвигу, Севастијане мучениче непобедиви, и када си против демона ратовао, и ужасне ране задобио, ти си очима твога срца ка њему гледао.

На чврстом довртку твојих премудрих речи, ти си многобожачку обману поломио, жртвенике демонске си разорио, а идолске храмове си уништио, и самог себе си као храм Божанског Духа подигао.

Богородичан: Наше биће пропало због престапа ти си обновила, јер си родила Онога који је све божанском вољом обновио, једина међу женама благословена и богообрадована.

Песма 7.

Ирмос: Тебе умнују Богородице пешч разсмотрјајем..

Ти си Богородице вернима налик оној вавилонској пећи, где је Најузвишенији три младића спасао, јер је цео свет у телу твојем обновио, хваљени Бог отаца и најславнији.

Твојом моћном силом укрепљени Христе, твоји страдалници су противнике победили, лаж су уништили, и мада су тела на ране предали, они су кликтали: хваљен је и најславнији Бога отаца наших.

Богом обасјани мученици и страдалници, храбро су се подвизавали, Маркелин и Марко славни, и Тивуртије и Кастул одлучни, и ка небесима су прешли, најславнијег Бога певајући и хвалећи.

Храбро си пострадао Тивуртије, јер си као младићи вавилонски одлучно ступио у пламен, али си росу Духа примио са висине, и усрдно

ДАН 18.

си појао: хваљен је и најславнији Бога отаца наших.

Као невино јагње ти си обешена славна, али си жилама трпљења твојих патњи свехвална, противника удавила, зато и после смрти живиш мученице Зоа, и кличеш: хваљен је и најславнији Бога отаца наших.

Богородичан: Називамо те Пречиста као посуду златну, и најсветију трпезу са Божанским Хлебом Живота, и као место освештања и узвишени престо, на коме се одмара хваљени и најславнији Бог отаца наших.

Песма 8.

Ирмос: В пешчи отроци Израилјеви..

У пећи младићи Израилјеви као на огњишту, добротом и побожношћу блистаху се више од злата и говораху: благословите сва дела господња Господа, и величајте га у све векове.

Хтео је да умре овоме свету, и за све у овоме свету, зато се свеславни и правог живота удостојио, кличући усрдно: благословите сва дела господња Господа, и величајте га у све векове.

Немилосрдно су те бацили безаконици у јаму дубоку, затрпали и усмртили, док си ти певао усрдно, незаброавни Кастуле: благословите сва дела господња Господа, и величајте га у све векове.

Блажени живот си примила, јер си са животом истоименита, сурово си удављена и тако живот си пропадиви живот напустила, певајући: благословите сва дела господња Господа, и величајте га у све векове.

Богородичан: Украсила си се Пречиста, јер си родила краснога Бога и Владику, који је божанством и лепотама цео свет обасјао, зато му кличемо: благословите сва дела господња Господа, и величајте га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Образ чистаго рождества твојега..

Она купина несагорива, показала нам је пра-слику чистаго рођења од тебе Богородице; и сада те молимо да угасиш свирепу претњу пећи, да бисмо те непрестано величали.

Ти си Свастијане свеблажени мучења, патњу и смрт храбро претрпео да би се свете светлости и вечне славе и лепоте удостојио, зато те сви величамо.

Између пострадалих са тобом, постао си као сунце међу звездама, и сада блистате чистом светлошћу светих страдања, и цркви сте свето утврђење, а разарате сваку гордост ђавола.

Због љубави према Христу, Тивуртије, Маркелијан и Марко, Зоа и Кастул са Свастијаном побожним вођом страдали су, и једнаке венце победе примили, и за нас се увек моле.

Ова чета светих мученика, узнети су и настањени у светле у обитељи, и небеса пролазе радујући се, и Човекољубца увек моле, за нас и све који их увек славе.

Богородичан: Задивиле су се војске духова гледајући Очев Божански Одсјај, како га неизрециво држиш на твојим рукама, да би се земља обожила, Дјево и Мати свенепорочна.

ВИДИ

Субота пре Христовим Рођењем

На литургији

прокимен, Алилуја, и причастен дана. Ако се догоди празник светога, певамо и други прокимен. Такође се читају и два апостола, прво суботе пред Рођењем Христовим, и зачало које је на реду, а затим светога, ако има. Такође и два Еванђеља. Апостол Галатима, зачало 205. Еванђеље по Луки, зачало 72. Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1), затим светога.

МР

Недеља пред Рођењем Христовим, светих Отаца.

Треба знати:

Ако се догоди ван 20. децембра, односно ако се догоди 18. или 19. децембра, пева се васкрсна служба и светих Отаца овако: у суботу увече, на Малој вечерњи стихире васкрсне и Богородици, по обичају.

На великој вечерњи

На Господи возвах, стихире васкрсне 3 и Анатолијеве („источне“) 3 и светих Отаца 4 глас 6. Подобан: Вcју отложивше.. Слава..Отаца, глас 6: Данило муж желаниј.. И сада.. богородичан од првих

(догматик) гласа, и Чтенија 3 и то: 1. **Битија чтеније:** Чувши Аврам..2. **Поновљени закони:** Рече Мојсеј синовима Израилевим.. 3. **Поновљени закони:** Рече Мојсеј синовима Израилевим: ево небо Господа Бога твога..

На литији

Стихира храма и Отаца, глас 1.: Лучами облиставшесја.. **Слава, глас 3.** Праотаца собор.. **И сада..богородичан:** Без сјемене от божественнаго Духа..

На стиховње стихире васкрсне по алфавиту. Слава.. светих, глас 2.: Радуетсја пророци честнии.. **И сада..** О чудесе новаго..

На благосиљању хлебова

Тропар: Богородице Дјево..(два пута) и **Отаца, глас 2.:** Велија вјери исправљенија.. (једанпут) и **Буди имја Господње..(три пута).** **Псалом 33:** Благословљу Господа.. до „не лишатсја vsјакаго блага“. **Чтенија у Толковном посланицама апостола.**

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар васкрсан (два пута) Слава.. Отаца: Велија вјери.. **И сада.. богородичан:** Vsја паче смисла.. **После катизми сједални васкрсни са њиним богородичнима и Чтеније у Толковном Еванђељу, Недеља пре рођењем Христовим, од Матеја:** Књига рођења Исуса Христа.. **Полијелеј и тропари:** Ангелскиј собор..**јектенија и сједален Отаца, глас 8.:** Аврама, Исака же и Јакова.. **Слава и сада, богородичан:** Благодарственоје.. и читамо **Еванђеље васкрсно по реду. Степена и прокимен гласа.** Све што дише.. **Еванђеље васкрсно и Васкрсење Христово видевши.. После 50. псалма стихира васкрсна.**

Канон

Васкрсан са ирмосем на 4 и крстоваскрсан на 2 и Богородици на 2 и Отаца на 6, глас 6.

Катавасија: Христос раждајетсја..

После 3. песме ипакој, глас 8 и Чтеније.

После 6. песме кондак, глас 6.: Рукопосаннаго образа..

После 9. песме светилен васкрсан, Слава..Отаца И сада.. богородичан. На хвалитним стихире васкрсне 3, Анатолијева („источна“) 1 и Отаца на 4, глас 5.:Подобан: Радуетсја.. са њиним **припевима:** 1. Благословен јеси Господи Боже отаца наших.. 2. Јако праведен јеси.. **Слава..Отаца, глас 8.:** Законних учениј сословије.. **И сада..** Преблагословена јеси.. **Славословље велико. После Трисветога**

тропар васкрсан, јектенија и отпуст. Еванђелску стихиру певамо у припрати и Први час и коначни отпуст.

На литургији

Блажена гласа на 6 и Отаца Песма 3. на 4 После входа тропар васкрсан и Отаца, Слава и сада, кондак Отаца. Прокимен глас 4, песма Отаца: Благословен јеси Господи Боже Отаца наших.. Апостол Јеврејима, зачало 328. Еванђеље по Матеју, зачало 1. Редовно недељно се изоставља. Причастен: Хвалите Господа с небес.. и други: Радујте се..

Недеља пред Рођењем Христовим, светих Отаца.

На малој вечерњи, стихире васкрсне и Богородици по обичају.

На великој вечерњи

после предначинатељног псалма певамо Блажен муж..целу катизму. На Господи возвах.. стихире васкрсне 3 и Анатолијеве („источне“) 3 и Отаца 4.

Ако је унутар 20. датума, певамо стихире васкрсне 3, Анатолијеву („источну“) 1 и предпразника 3 и светих Отаца 3.

Стихире предпразника, глас 6.

Подобан: Всју отложивше..

Незалазно Сунце и девствених крила долази да заблиста и просветли све под сунцем, а ми чистим очима и чистим делима похитајмо да га сретнемо, и спремимо се сада душом, јер долази међу своје чудним рођењем како је одлучио, и у Витлејему се рађа, да нас удаљене од едемског живота уздигне је је Милосрдан.

Бог-Реч је ношен на леђима херувима, своју Личност је са телом сјединио, и у свенепорочно тело се уселио и Човек постао, и долази да се роди на земљи из племена Јудина; света пећина се украшава за Свецара, као узвишена палата, јасле као престо огњени, у којима Неограниченог као Детета Дјева Марија полаже, ради обнове створених.

У неразумне јасле те је Дјева положила, беспочетна Божија Речи, и надразумно си почетак добио, а дошао си да ме од безумља ослободиш, које сам стекао због змијине зависти, у пелене си повијен, да би покидао повоје и окове мојих сагрешења, једини Благи и

Човекољубче, зато тебе славим, певам ти и најрадосније се клањам твојем у телу доласку, јер се њиме ослобађам.

Стихире светих Отаца, подобан тај исти

Објављен је у све крајеве света празник праотаца, и заиста је сав светлошћу испуњен, и блиста зрацима благодати, јер је Христос као светло сунце са висине заблистао из даљине, и доводи сабор звезда да са њиме заблистају, и рођење Бого-Човека у Витлејему јављају; сви са вером његовом рођењу запљескајмо побожно, радујмо се и похвалу предпразника принесимо. **(два пута)**

Данас се Адам радује славом украшен и у божанској заједници, јер он је основа и утврђење праотаца мудрих, а радује се и Авел, и Енох се весели, и ликује Сит и Ноје са њим, са патријарсима пева Аврам свехвални, и Мелхиседек са висине гледа сада рођење без оца, а и ми свети спомен Христових праотаца служимо, и молимо се да се спасу душе наше.

Заблистао је весело у пећи сабор побожних дечака, и Христово рођење проповедају на земљи, јер као света роса силази Господ, а Родитељку спасава неспаљеном, и чува је непорочном, њу обогаћује божанским даровима, зато се и богоугодни Данило радује и весели, јер је несечени камен из горе унапред видео и објавио, па се сада са смелошћу моли за душе наше.

Слава, отаца, глас 6.

Данило човек жељени, видео је тебе Господе, као камен несечен руком, и предсказао те као Детета бесемено рођеног, и као Бога-Реч из Дјеве оваплоћеног, и непромењеног Бога и Спаса душа наших.

И сада, предпразника, глас тај исти.

Украси се пећином, јер ево јагње које у себи носи Христа; подигните јасле Овога, који је нас на земљи рођене, речју разрешио од несвесних дела; пастири засвирајте и о дивном чуду сведочите; мудраци из Персије, злато, тамјан и смирну Цару донесите, јер је Господ дошао из Дјеве Матере; њему се Мати као слушкиња поклонила, и држећи га у своме наручју му говорила: како си у мене доспео, и како си из мене изникао, Ибавитељу и Боже мој?

Ако је изван 20. датума, онда И сада.. богородичан владајућег гласа.

Вход, прокимен дана. Чтенија три.

Читање из Књиге постања (гл.14.)

Читање из Књиге поновљених закона (гл.1.)

Читање из Књиге поновљених закона (гл.10.)

**На литији, стихира храма
и Отаца, глас 1.**

На далеко чувени пророци се увек славе, јер су заблистали зрацима богоречитости, и доносе плодове Духа, јер његово казивање о неизрецивом рођењу Христа Бога свима проповедају, и поживевши свој живот свето, у вери помреше.

Слава, глас 3.

Дело Германово.

Похвалимо псаломски: праоца Адама, Еноха, Ноја, Мелхиседека, Аврама, Исака и Јакова, због Закона Мојсеја и Арона, Исуса Навиновог, Самуила, Давида, а са њима Исаију, Јеремију, Језекила и Данила и дванаест, заједно и Илију, Јелисеја, и све друге, Захарију, и Крститеља, јер су проповедали Христа као живот и васкрсење рода нашега.

И сада, предпразника, глас тај исти 3.

Украси се лепо Витлејеме, отвори се Едеме, и спремни се Еуфрате, јер се Адам обнавља и са њиме Ева, клетва се разара, и спасење целом свету цвета, душе праведника се украшавају, и у место мира, као дар и жртву песме приносе, јер спасење и непропадање душа добијају. Ево Овај који лежи у јаслама, наређује певачима, да непрестано духовну песму служе: Господе, слава теби.

Ако је изван 20. децембра:

И сада..богородичан: Без семено од Божанскога Духа

Без семена си од Духа Светога, а по вољи Очевој зачала Сина Божијег, који је од Оца без материце пре свих векова, а ради нас је без оца из тебе постао, и телом си га родила, и као дојенче га млеком хранила, зато не престај да се молиш, да се избаве од невоља душе наше.

На стиховњим стихира васкрсна и по алфавиту. Ако је 24. децембар, тада предпразника, самоподобан, глас 2.

Доме Еуфратов, граде свети, и славо пророка, украси дом свој, јер ће се у њему Божански родити.

Стих: Бог ће доћи из Темана, Свети из горе покривене честаром.

(Авакум 3,3)

Самогласно

Витлејеме земљо Јудина, бићеш Насталом у телу светло станиште,

зато спремим свету пећину, у којој ће се Бог телом родити из неискусомужне Свете Дјеве, да спасе род наш.

Стих: Господе чуо сам реч твоју и препао се. Господе, спознао сам дело Твоје и избежумио се. (Авакум)

Дођите сви да Христово рођење са вером предпразнујемо, и духовне песме као звезду принесимо, славословље мудраца са пастирима певајмо: долази спасење људима и девствених крила и верне призива.

Слава, глас тај исти. Самогласно.

Дело Кипријаново.

Радујте се свети пророци, јер сте закон Господњи добро извршили, и због вере постали стубови непобедиви и непоколебиви; ви сте постали и заступници Новога Завета Христовог, и преставили сте се на небеса, и тамо га молите да умири свет и спасе душе наше.

И сада, предпразника, глас тај исти 2.

Дело Кипријаново.

Ево се приближило време нашега спасења, спремим се пећино, јер Дјева долази да роди, Витлејеме земљо Јудина украси се и весели се, јер ће из тебе заблистати Господ наш, чујте брда и планине и земље око Јудеје: долази Христос да спасе човека којег је саздао, јер је Човекољубац.

Ако је изван 20. децембра

И сада..богородичан: О чудесе новаго

О, новаго ли чуда над свима чудима! Ко је чуо да је мати без мушкога родила и на својим рукама Сверджитеља целе творевине носила? Рођенога по вољи Божијој, носиш као детенце Пречиста на твојим рукама, и имаш код њега материнску слободу, зато немој престати да се молиш за све који те славе, да се спасу душе наше.

На благосиљању хлебова, тропар: Богородице Дјево.. (два пута)

И Отаца, тропар глас 2.:

Велика су дела вере! Усред пламене реке, света три младића се радоваху као да су на освежавајућој води, и пророк Данило се јавља лавовима као пастир овцама, њиховим молитвама, Христе Боже, спаси душе наше.

ако се догоди на 24. децембар:

На благосиљању хлебова:

Тропарии Отаца: Велика су дела.. (два пута)

и предпразника: Написовашесја иногда..(једанпут). **И Чтенија.**

Беше некад у Витлејему на попису Марија заједно са старцем Јосифом јер он беше из Давидова потомства – а била је у трудноћи без семена зачетој. У том јој дође време да се породи, но нигде не беше места да одседне. Али, као удобна палата, указа се царици пећина. Христос се рађа да палог човека опет уздогне у свој лик.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар васкрсан, два пута, Слава..Отаца, И сада.. богородичан или предпразника и уобичајене катизме, и сједални васкрсни и њихови богородични, и Чтеније у Толковном Еванђељу.

Ако је на 24. децембар, певамо следеће сједалне:

После првог стихословија сједален, глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Објавио си Боже међу оцима тајну која ће се догодити на земљи, као тајна богојављења превечнога твога Сина од Дјеве, јер си од Аврама, Исака и Јакова и од Јесеја и Давида и од свих осталих пророка Духом предсказао, да ће се у Витлејему Христос јавити, а он све на свету призива.

Слава и сада, то исто.

После другог стихословија сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Прославимо верни радосно, празник светих отаца: Адама и Авеља поштујмо, Сита и Еноса прославимо, Еноха, Ноја, Сима и Јафета опевајмо, и Аврама јер је још пре Завета заблистао, светог Исака, Јакова, Јуду и Левија, и похвалимо целомудренога Јосифа, па са вером кличимо: богоносни праоци, молите Христа Бога, да подари опроштај грехова, свима који са љубављу празнују ваш свети спомен.

Слава и сада, то исто.

После Непорочних њини тропари и

Сједални Отаца, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Похвалимо сви у песмама Аврама, Исака и Јакова, кроткога

ДИН 18.

Давида, Исуса Навиновог и дванаест патријараха, заједно са три младића, јер су силом Духа угасили разбуктали пламен, и са њима запевајмо, јер су обману безумнога цара храбро изобличили, зато се молите Христу, да подари опроштај сагрешења свима који са љубављу славе празник ваш.

Слава и сада, други, подобан тај исти глас 8.

Мимо своје природе Човекољубче, сишао си из недара Очевих, и неизрецивим смирењем си наше понижење примио, у пећину си се одлучио уселити Господе и као новорођенче си на грудима дојен, мада си Стровитељ и Господ, зато мудраци вођени звездом дарове теби приносе као Господару творевине, а пастири се чуде и ангели, па кличу: слава Богу на висини, јер долази да се као Човек роди на земљи.

Ако је изван предпразника, пева се овај богородичан:

За све твоје дарове, приносим ти Владичице, како доликује, благодарну похвалу, попут оне удовице са две лепте, јер си ми постала покровитељка уједно и помоћ, па ме увек избављаш од невоља и болести, и од ужарене пећи оних који ме вређају, зато ти од срца кличем: помози ми Богородице, и моли Христа Бога, да ми подари опроштај сагрешења, јер ти си мени, слуги твоме сво надање.

Степена и прокимен гласа.

Канона два Отаца на 8. Ирмоси по два пута, а тропари на 6. Међу њима предходе два васкрсна тропара, а ако је 24. децембра из Октоиха се не пева; и Канон предпразника.

Канон васкрсан, глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Волноју морскују, скрившаго..

Господу који је таласима мора у давнини покрио мучитеља и гонитеља, и под земљом сакрио и спасао децу, ми њему као оне девојке певамо јер се славно прославио.

Из страха од тебе отварају се врата смрти, и поломише се вечни окови, светим твојим силаском устадоше мудраци из старине, весело певајући Христе о васкрсењу твоме.

Својом вољом стоји пред судом Пилатовим Судија, и на безаконим

суду је осуђен, и неправедна рука је ударила по лицу Бог, од кога стрепе и небо и земља.

Канон Отаца

ако је ван 20. децембра недеља светих Отаца, канон Октоиха васкрсан са ирмосем на 4, крсто васкрсан на 2 и Богородици на 2 и Отаца одавде чита се на 6.

Такође и у осталим песмама Оцима:

Данас сабор светих отаца радосно предпразнују Христово рођење, а ову свету благодат предсказују као узор Закона Аврам и младићи у пећи.

У давнини је свети Аврам примио једно Божанство, али у виду Триипостасног, а сада сапрестолна Реч Очева долази Светим Духом ка мадићима, славно похваљен.

Бројем и вером су младићи као божанска Тројица, у пећи безбожије савладали, ликом видиви, и сакривену Божију тајну су целом свету најавили.

Аврам се избавио из руке неправеднога, и у давнини свети младићи из пламена пећи, а Данило пророк се од зверова и јаме спасао, зато сада рођење Христово предпразнујемо.

Богородичан: Славимо те обрадована и безневесна Мати, и Дјево непропадива, јер си од рода Аврамовог и племена Давидовог процвала, и Христа си родила, кога су унапред пророци проповедали.

Канон предпразника (ако је изван 20. децембра изоставља се). Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Христос раждајетсја славите..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави.**

Сада долази Дјева у Витлејем, да роди Христа телом као дете, Христа који се својом вољом понизио, да видимо Христа посталога, нека се зато небо и земља радују.

Брда и долине заиграјте, богоречити пророци се веселите, људи и

ДИН 18.

народи запљескајте, јер је Спасење свих и Просветлење близу и настаје, у граду Витлејему ће се родити.

Богородичан: Богати сиромашан постаје, али обогаћује оне који су због злобе осиромашили, Човек и Бог се јавља и неискусобрачне Дјеве, а да је није изменио, зато га сви похвалимо и опевајмо јер се прославио.

Катавасија: Христос раждајетсја..

Песма 3.

Ирмос: Тебе на водах повјесившаго..

Када је видела творевина тебе разапетог на Месту Лобање, тебе који си поставио копно на водама, од великог страха је уздрхтала, и узвикнула: нема светог као што си ти Господе.

У гробу си три дана провео, и животворним устајањем си васкрсао од века помрле, и осуђене си разрешио, зато се весело радују и кличу: ево, дошао си Господе да нас избавиш.

Слава твоме устајању Спасе наш, јер си нас као Свемогућ избавио из ада, трулежи и смрти, зато певамо и казујемо: нема светог као што си ти Господе и Човекољубче.

Оцима:

Славу која је по лику и подобију Божијем, верно су сачували, а пламен и огњ због златнога кипа духом су угасили страдални младићи, певајући: јединога Господа знамо.

Заробљени младићи, одевени вером и силом Духа, посрамили су мудараце вавилонске, и смело су кликтали: нема светог као што си ти Господе и Човекољубче.

Радују се данас и са дечацима ликују и пророци законите вере, и унапред играју због божанског Господњег доласка, радује се и Аврам, јер види из његовог семена Господа оваплоћенога.

Богородичан: Зачеће без страсти, и неизрециво примање се догодило, и рођења из тебе Богородице које је кроз пророке проповедано, надприродна тајна нам се открила, да је Реч Божија прави Бог.

Ини.

Ирмос: Прежде вјек..

Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

Онај Који је од пре векова рођен је из Оца недокучиво, а из Дјеве се у времену оваплотио како сам зна, желећи човечанство обновити, које је пропало саветом лукаве змије.

Син Божији који седи на висини поред Оца и Духа, видевши понижену човекову природу, као Беспочетан је почетак примио, и хоће да се телом роди као Човек.

Богородичан: Светија од ангела и све творевине, рађа сада телом а без семена Великога Савета Ангела, ради призивања свих који му непрестано певају: ти си свети Господе.

Катавасија: Прежде вјек..

Ипакој:

Ангел је младиће у пећи оросио, а сада је жене од плача ослободио, када је рекао: зашто доносите миро? Кога тражите у гробу? Устао је Христос и Бог. Он је живот и спасење рода људскога.

Песма 4.

Ирмос: На крестје твоје божественноје..

Када је Авакум видео унапред твоје свето страдање на крсту, уплашен је узвикнуо: ти Благии који савлађујеш моћ насилника, дошао си међу оне у аду као свесилан.

Твоје силажење у ад Христe Боже, мртвима је живот објавило, јер си ти си силу ђавола доле свезао, Благии, и небеску стазу си људима отворио.

Твоје пречисто тело Избавитељу, док је у гробу лежало, није иструлило, јер си Христe као силан адове окове поломио, и васкрсао у слави тридневно.

Оцима:

Прославимо почетак отаца: Аврама Исака и Јакова, јер из њиног семена је Христос заблистао, и као свесилан се из Дјеве оваплотио.

Данило је звери као овце учинио а будући силазак Христов описао, и свима јасно показао, јер је као пророк Божији будућност прозрео.

Нису били привучени отровом греха, и зато су се мудри дечаци од пламена избавили, јер су били од злата чистији, и у пећи се са обманом нису сјединили.

Богородичан: Великим гласом се проповеда очекивање народа и спасење целог света, и надприродно рођење из тебе Пречиста и славна, о њему данас пева и празник отаца.

Ини.

Ирмос: Жезл из корене Ијесеова..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Дјево ти си као палица из корена Јесеја, изникла цвет процветали и неувениви: Створитеља свих. Он као Бог сву земљу цвећем украшава, која му кличе: слава сили твојој Господе.

Због злога залобаја сам украден, и разумом пузећим постадох налик стоки неразумној, али ти си Речи Божија дошао да ме обновиш и Детенце си постао и у јаслама сточним лежао, зато слава сили твојој Господе.

Богородичан: Из Дјеве као осењене горе, унапред те је Исусе видео Авакум оваплоћенога, а ти који зле горе и брда ломиш, предајеш ишчезнућу гордост Злога, и поноситост демона.

Катавасија: Жезл из корене Ијесеова..

Песма 5.

Ирмос: Богојављенија твојего Христе..

Када је Исаија видео назалазну светлост твога богојављења Христе, поранио је пре зоре и кликтао: васкрснуће мртви и устаће сви из гробова и сви на земљи ће се радовати.

Блистајући у радости, показао се јавно ангел, и у гробу се светлоносан показао, и женама је о васкрсењу проповедао, а оне оставише плач и радоваху се Христу васкрсломе, од кога и непрестану радост примише.

Ти си Благи из милосрђа примио наш изглед, и својевољно си на крсту прикован ради мене, који сам у рају одбацио твоју прву заповест о јелу, и умро си као Човек, а живот си мени подарио.

Оцима:

Прославимо данас светога Данила, од рода Аврамова, јер је он почетак отаца и вођа у Закон вере и благодати, јер је као пророк Божији најавио Христа из Дјеве, и пресрео је његово божанско рођење.

Силазак ангела нам је јасно означио Господњи долазак, и када су Аврамови младићи пећ угасили, а огањ кишним учинили, и у њему су

вером славу златног идола уништили.

Духом је Данило у јами затворио уста зверима, а силу огња су благодаћу угасили Аврамови младићи, и спасли се од пропасти, па величају Христа из Дјеве, и моле га као Избавитеља за наше спасење. **Богородичан:** Божанским Духом нам је Исaiја јављао, о твоме доласку без страсти, па је кликтао Господе, охрабрен законом благодати, да од рода Аврамовог, а од племена Јудина, телом а без семена долази Дјева да те роди.

Ини.

Ирмос: Бог сиј мира, Отец..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

По природи си Владика, али и потпуно као слуга, као савршени Син Божији, изволео си из милосрђа да се назовеш и Сином човечијим, Свемилосрдни. Зато у пећину својом вољом понижен долазиш, да се родиш, Преблажени.

Ти си по природи несместив нигде Христe Царе, па како ће тебе примити мала пећина? Како да те приме јасле, када ради нас дођеш телом из неискусомужне Матере међу своје, да спасеш удаљене Господе?

Богородичан: Као јагње ова долази да роди Пастира, а ти се спреми Витлејеме, пастири похитајте, да новорођеног Пастира и Јагњета видите; мудраци дарове спремите, да се њему као Цару поколните.

Катавасија: Бог сиј мира, Отец..

Песма 6.

Ирмос: Житејскоје море воздвизајемоје..

Гледајући море живота узбуркано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави из пропасти живот мој.

Смрт и ад си Благи, умртно, и разорио их твојим тридневним погребом, а живот си Исусе благи излио, и божански си све на свету васкрсао.

Оцима:

Због гостољубиве нарави и вере узвишене, Аврам је као прави праотац радосно примио тајну божанског лика, па је пред Христом притекао и сада се весели.

Целој творевини је сада обавезна вера оних младића, због дара Створитеља, јер се огањ бестидни који све прождире застидео од младића који поштују Исуса Христа као даваоца огња.

У давнини је у јами пророк Данило зачепио чељусти лавова, а доласком Христовим је објавио одбројавање година свирепога света, и дубоки божански мир.

Богородичан: Мати Маријо, ти си из твојих девствених крила неискусомужно родила Христа, кога су пророци Духом видели; њега сада и пред-божићни празник отаца предосликава.

Ини.

Ирмос: Из утроби Јону младенца изблева..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Ти си Владичице ново небо, јер долазиш да из твога тела као из облака гране телом у пећини Христос као Сунце, јер он жели својим сјајем да обасја цео свет, и да све испуни светлом по своме неизмерном милосрђу.

Видео си нашу патњу и муку милосрдни Христе, али нас ниси презрео, него си себе унизио, и мада се од Родитеља ниси одвојио, ти си се у тело Неискусобрачне уселио, а она хита, да би те без мука телесног у пећини родила.

Богородичан: Брда и долине, поља и шуме, и поколења и народи и све што дише, нека узвикне, нека се светим весељем испуни, јер је дошао и стигао свима Избавитељ, Реч Божија, Надвремени, а у времену по милосрђу настали.

Катавасија: Из утроби Јону младенца изблева..

**Ако је изван 20. децембра,
Кондак Отаца, глас 6.**

Рукотвореном идолу се нисте поклонили али сте неописивим

Бићем заштићени, преблажени, у подвигу огња сте се прославили, у сред неиздрживог пламена стојећи, Бога сте призивали: пожури о, Милосрдни, и похитај као милостив у помоћ, јер што хоћеш то и можеш.

Икос:

Пружи твоју руку, коју су давно пружену искусили Египћани, када су Јевреје напали, и не остави нас, да нас не прогута смрт која је жедна нас, ни сатана који мрзи нас, него нам дођи и поштеди душе наше, као што си некада поштедео твоја три младића у Вавилону, који су те непрестано славили, и због тебе су били у пећ бачени, и из ње су ти певали: похитај Милосрдни и пожури као милостив у помоћ нама, јер можеш све што хоћеш.

Ако је унутар предпразника,

Кондак, глас 1.

Подобан: Лик ангелскиј..

Весели се Витлејеме, и припреми се Еуфрато, јер ова као Јагње носи у себи великог Пастира, и хита да га роди. На њега гледајући богоносни оци се веселе и са пастирима певају о Дјеви која доји.

Икос:

Гледајући Дјево блиставу светлост твога Порода, богољубиви Аврам, незаборавни Исак, Јаков и сав Богом окупљени хор светих се радује, и радосним речима приводе творевину теби у сретање: ти си свима постала узрочница радости, јер си у телу зачала, Онога кога су некада у Вавилону видели, и који је младиће неправедно у пећ бачене неспаљене сачувао, а тебе је изнад сваког разума показао, па зато певају Виђеноме на рукама Младице, и певају Дјеви која доји.

Песма 7.

Ирмос: Неизречено је чудо, в пешчи..

Неизрецивог ли чуда: Онај који је из пламене пећи избавио преподобне младиће, сада се у гроб мртав и без даха полаже, за спасење нас који певамо: Благословен си Боже Избавитељу.

О необичног ли чуда! Господ који седи на висини на престолу, он је тело примио и смрт претрпео, али је силом божанства васкрсао, и мртве од века са собом васкрсао.

Ти си тврђаву смрти разорио, и васкрсао, подарио си васкрсење

ДИН 18.

свима који славе тебе истинитог Господа, и који ти православном вером певају: благословен си Боже, Избавитељу.

Оцима:

Рођењем Христа у телу, заиста си родначелниче и оче Авраме постао по духовни отац народима, за спасење нас који певамо: благословен си Боже, Избавитељу.

Неразумну галаму и узалудно викање народа, посрамила је песма духовних, а пећ огњем распаљену, сатрла су тела неповређених младића, који Избавитељу певају: благословен си Боже.

Духовним виђењем је пророк Данило у давнини видео и најавио Христов други долазак, и на њему страшно суђење је најавио кличући: благословен си Боже, Избавитељу.

Богородичан: Необично је чудо у пророцима наговештено и од отаца давно најављено, да ће Дјева Чиста доћи и родити, Спасење нама који певамо: благословен си Боже, Избавитељу.

Ини.

Ирмос: Отроци благочестију совоспитани..

Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

На божанској лози, нетрулежни грозд је сазрео, и приближава се да роди, и излива вино весеља којим нас напаја, јер му кличемо: Боже отаца наших, благословен си.

Као света посуда за миро, ова носи у себи мирисно Миро, и ево долази да га излије у витлејемској пећини, да мирисом тајанственим све испуни који певају: Боже отаца наших, благословен си.

Богородичан: Као клешта која је у давнини Исаија пророк видео, долази ова са жаром Божанства, имајући у себи Христа, да сваку греховну ствар сагори, а душе верних да просвети.

Катавасија: Отроци благочестију совоспитани..

Песма 8.

Ирмос: Ужаснисја бојајсја небо и да подвижатсја..

Нека се боји и плаши небо, и нека се покрену темељи земље, јер се помешао међу мртве, Онај који на небесима живи, и у мало гроб се настањује, зато га децо благословите, свешеници му певајте, а народи га величајте у све векове.

О, неизрецивог ли твога снисхођења Христe, ради нас понижених! Ето смрт си окусио, мада си бесмртни Бог, у гроб си као Човек положен, али си васкрсао Речи-Божија, и са собом подигао све из подземља, који те величају у све векове.

Уплашио се когод је чуо, како је Узвишени својевољно дошао на земљу, да адову силу разори крстом и погребењем, и све са собом подигне да певају: децо благосиљајте, свештеници певајте му и народи га величајте у све векове.

Оцима:

Аврам је Христe пра-слика твоје жртве, јер се он теби Владико покорио, да сина којeга родио, жртвује са вером као јагње, на гори камо се попео, али се радостан са њиме вратио, славећи и величајући тебе, Избавитеља целог света.

Ти си Христe обучен у божански плашт као у несмањиви пламен, снажно угасио огањ твојих светих младића, а та роса је при твојем силаску шумила певачима: свештеници певајте му и народи га величајте у све векове.

Неправедном пресудом бачен је пророк Данило лавовима за јело, али су звери добиле наређење уздржања, и као побожни саиспосници су звери постале у дубини јаме; Даниловим молитвама, Аврамовим и младића, спаси у миру Христe твоје певаче.

Богородичан: Исуса Емануила, којeга су предсказали гласови пророка, да ће доћи у виду Човека Божијег и Очевог Сина, и сабеспочетна Реч од Духа Светога, родиће неискусомужно у граду Витлејему Дјева Марија.

Ини.

Ирмос: Чуда прејестественнаго..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Са ангелима весело певајмо: слава на висини Богу, јер се рађа Спаситељ и Долази Владика, а његова га звезда показује, и мудраци журе да га у јаслама виде. Нека сва твар благослови Господа и велича у све векове.

Са слугама си својевољно записан Владико, и царевом се закону повинуо, да би човечанство од робовања Зломе ослободио, Многомилостиви, зато ти радосно певамо: Нека сва твар благослови

ДИН 18.

Господа и велича у све векове.

Богородичан: Дјева је у недоумици говорила: Тебе као Новорођенче носим, беспочетна Речи, а да нисам искусила мушко, јер никога на овом свету не могу звати твојим оцем. Зато са свима и ја ти певам: Нека сва твар благослови Господа и велича у све векове.

Катавасија: Чуда прејестественнаго..

Песма 9.

Ирмос: Не ридај мене Мати..

Не плачи замном Мати, гледајући у гробу Сина кога си у себи бесемено зачала, устаћу и прославити се, и као Бог вазнећу са славом све, који непрестано са вером и љубављу тебе величају.

Зашто јецаш творевино, гледајући на крсту и у гробу Даваоца живота као земнога? Устаће и свечано те обновити, а тридневним васкрсењем ће ад оборити, и мртве са собом подигнути, који ће га хвалити.

Мада си у гроб сишао као мртав, Животодавче, ипак си ти Христе адову тврђаву разорио, и са собом си мртве подигао, који су раније прогутани, и као Бог си васкрсење подарио, свима који те са вером и љубављу величају.

Отаца:

Служимо празник отаца, који су живели пре Старог закона, и побожно славимо из њих Христа, јер су Аврам, уједно и Исак и Јаков, постали основа пророка и Закона, и благодатни и са вером проповедници Духа.

Бог који се у виду огња у купини Мојсеју показао, као надразумна боголика тајна, тај исти је и дечацима у огањ сишао, и божанством његовим је као огњем природним пламен пећи у росу претворио.

Са Аврамом окупљени свети дечаци, и Данило дивни пророк Божији, Исак и Јаков, а са Мојсејем и Арон, и пре рођења Христовог радују се верно, и моле се непрестано да се спасемо.

Богородичан: Сва твар се радује Рођеноме из тебе Дјево, и Витлејем нам отвара врата Едема, и где, сви се од дрвета живота наслађујемо са вером, па кличемо усрдно: испуни Владичице молитве наше.

Ини.

Ирмос: Таинство странноје вижу..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо.

То су дивне, узвишене и преславне тајне: Господ славе је на земљу диошао, понизио се и у прећину телесан ушао, јер тражи да Адама призове и да Еву избави од патње.

Твојим повојима ослобађаш од повоја грехопадања, а својом великом понизношћу све све обогађујеш Милосрдни, и у јасле стоке си положен, да људе измениш од неразумне злобе, Речи Божија беспочетна.

Богородичан: Казивања пророка су испуњење добила, јер долази кога су прорекли на крају времена, иде и јавља се оваплоћен из Чисте Дјеве, зато га и ми чистом савешћу примимо.

Катавасија: Таинство странноје вижу..

Светилен васкрсан.

Слава, Отаца.

Подобан: Учеником..

Изабрани међу патријарсима и оцима, још пре Закона са вером су заблистали: Аврам, Исак и Јаков као светила, и сви пророци и праведници заблисташе од њих као светила сјајна, и зрацима светих пророштава сву твар просветлише, па се моле усрдно Богу за цео свет.

И сада:

Као Јагње неокаљана, родила је у нашем времену Јагњета и Реч пребеспочетну, беше ово чудно, јер је она Адамова и Давидова унука по наслеђу, и рођење из ње је неизрециво, зато га мноштво отаца достојно предпразнује.

Ако је на 24. децембар, васкрсни светилен се не говори, него Отаца:

Из семена Аврамова и светога богооца Давида, уводи се беспочетни Бог-Реч, који је младиће истог броја са Првом Тројицом, силаском ангела чудно из пламена спасао, а плакање жена је у радост претворио.

Слава:

Изабрани међу патријарсима и оцима..(писано испред овога)

И сада:

Весели се Витлејеме, и ти Еуфрате спремај се, јер долази

Богородица да у пећини и јаслама роди неизрециво Бога. О, дивне ли тајне! Зато сада његово божанско рођење Аврам, Исак и Јаков, и сви патријарси и пророци свечано предпразнују, а и људи са ангелима.

На хвалитним стихире васкрсне 4 и Отаца 4.

Стихире Отаца, глас 5.

Подобан: Радујсја постников..

Узвиси уистину твој глас Сионе Божији граде, и проповедај о светом спомену отаца, славећи са Аврамом, Исака и Јакова увекслављенога, ево са Јудом и Левијем величамо Мојсеја великога и Арона дивнога, и славимо са Давидом Исуса Навина, и сви заједно Самуила, у предпразнику Христовом певајмо свету похвалу, побожним песмама, и пљескајући, јер од Христа молимо да добијемо благодат, и да подари целом свету велику милост.

(два пута)

Стих: Благословен си Господе Боже отаца наших, и хваљено је и прослављено име твоје у векове. (Дан.3,26)

Пођи богомудри Јелисеје на Божију огњену кочију као што је некада Илија јездио, и радуј се заједно са Језекиљем, а уједно и Осијом, ви света дванаесторица богонадахнутих пророка, веселите се скупа Христовом рођењу, и у песмама певајте сви праведни и младићи блажени, јер сте росом Духа пламен пећи угасили, па за нас молите Христа, да ниспошаље душама нашим велику милост.

Стих: Јер си праведан у свему што си учинио нама. (Дан.3,27)

Појавила се на земљи од старине кроз пророке предсказана у наговештајима Дјева Богородица. њу мудри патријарси, и сабори праведних објављују, са њима се веселе и побожне жене: Сара, Ревека, Рахиља и Ана, и заједно славна Маријам Мојсејева. Са њима се радују сви крајеви света, јер Бог долази да се у телу роди, и да нам подари велику милост.

Слава: Законних учениј..

Сабор учитеља Закона најављује божанско Христово рођење у телу, и благовести пре старог Закона благодат, која је због вере изнад старог Закона. Зато оно што је подложно трулењу се мења, а душама држаним у аду се унапред проповеда васкрсење. Господе, слава теби.

Ине стихире, (када се не пева васкрсно), глас 4.

Подобан: Званниј свише..

Испуниле су се речи Исаије: гле Дјева Необухватнога телом

ограничава и носи га у себи, и долази да га пречудно родити. Украси се богоугодна пећино, Витлејеме спремим се, јер је Цар одабрао тебе за станиште; јасле примите повијено дете Христа, јер он хоће по доброту да разреши људе од окова сагрешења.

Записан је са слугама Владика, а он хоће да покида меницу сагрешења, и да упише у књигу живих све које је украде змија; Дјева носи тебе који носиш цео свет, и смртним си телом омотан, желео си да се уселиш у малу пећину, са побожним пастирима, који се диве моћи твојој.

Она је као светли и духовни облак који носи кишу небеску, и долази да је сада на земљу излије, да напоји лице земље, она је као пролеће благодати, као духовна ластавица, унутра у себи га чува, и по неизрецивим речима га рађа, и тако зиму безбожија разара, она је палата чиста и неокаљана, и приноси у пећину оваплоћенога Цара.

Слава, глас 8.

Сабор учитеља Закона најављује божанско Христово рођење у телу, и благовести пре старог Закона благодат, која је због вере изнад старог Закона. Зато оно што је подложно трулењу се мења, а душама држаним у аду се унапред проповеда васкрсење. Господе, слава теби.

И сада.., Преблагословена јеси..

Преблагословена јеси Богородице Дјево, јер Оваплоћеним од Тебе (Сином) ад би поробљен, Адам позван назад, клетва уништена, Ева ослобођена, смрт умртвљена, а ми оживесмо. Стога певајући кличемо: благословен Христос Бог, који тако благоволео, слава Теби.

Славословље велико. После Трисветог, Тропар васкрсан, јектенија и отпуст. Еванђелску стихиру певамо у припрати и Први час и коначни отпуст.

На литургији

Блажена гласа на 6 и Отаца Песма 3. на 4

После входа: тропар васкрсан и Отаца. Слава и сада.., кондак Отаца.

Прокимен, глас 4. Песма отаца: Благословен си Господе Боже отаца наших, и хваљено је и прослављено име твоје у векове. (Дан.3,26)

Стих: Јер си праведан у свему што си учинио нама. (Дан.3,27)

Апостол Јеврејима, зачало 328.

ДАН 18.

Алилуја, глас 4.: Боже ушима нашим слушамо, и оци наши јавише нам. (пс.43,2)

Стих: Јер си нас спасао од тлачитеља наших, и мрзитеље наше си посрамио. (пс.43,8)

Еванђеље по Матеју, зачало 1.

Причастен: Хвалите Господа са небеса, хвалите га на висинама.

Други: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 19. дан

Спомен светог мученика Вонифатија.

Алилуја или тропар.

На Господи воззвах.. стихире мученика, глас 4.

Подобан: Дал јеси знаменије..

Желео си позив намењен мученицима, страдалниче многонапаћени, и храбро и одлучно си патње претрпео, јер си очекивао да пређеш у покој без патњи, и желео си свеблажени да примиш небеске почести и рајско станиште, и Светлост незалазну и живот вечни.

Свирепе си патње претрпео: чупање ноктију и ужасна пробадања, истопљено олово и посечење главе, али си зато радосно убројан у војску страдалника, многострадални, и зато твој годишњи спомен служимо свечано.

Аглаида је тебе Вонифатије као свога слугу испред послала, да примиш Божанског Владика, а ти си победио демоне који царују над мучитељима и владају страстима, и венцем победе си окићен, зато ти је она свети и предивни храм сазидала, и у њему те је положила, и свето те је прославила.

Ине стихире Пресветој Богородици, глас и подобан тај исти.

Покропи ме Владичице безданом милости твоје и јер је ватром страсти сагорело срце моје, и као милостива напој ме млада Дјево, па учини молим те да непрестано лијем сузе покајања, и да се њима удостојим утехе, Пречиста, коју ће примити који искрено плачу.

Напали су ме демони, и у понор пропасти ме бацили, а ти се смилуј Владичице и утврди ме на камену врлина, а разори намере противника, и удостоји ме да чиним вољу твога Сина, и Бога нашега, да бих добио опроштај у дан суда.

Напали ме разбојници погубним нечистотама, и нападнувши свукоше ми од небеске Светлости одећу непропадања, и немилосрдно су ме изранавили, Свенепорочна млада Дјево, и једва живог су ме бацили у место страдања, али ти похитај и пружи ми твоју руку и подигни ме, молим те.

Слава и сада, глас и подобан тај исти 4.

ДИН 19.

На одру лежим очајања Свенепорочна, и у лењости проводим живот свој, а плашим се краја мога времена, Богородице, да ми не растргне без милости душу моју бедну, најлукавија змија као лав, зато по твојој доброты похитај пре краја и поведи ме на покајање.

Крстобогородичан

Подобан: Јако добља..

Пречиста је гледала Христа Човекољубца разапетога и у ребра пободенога па је плакала и нарицала: Зашто је ово Сине мој? Зашто су ти неблагоприятни људи овако узвратили за сва добра које си им учинио? А ти хиташ да ме учиниш бездетном Најдражи! Ужасавам се Милосрдни због твога својевољног распећа.

Тропар: види под 18. децембром.

На јутрењи

Оба канона из Октоиха, и светога на 4, његов акростих је: Са вером ти певам пресветли мучениче. Дело Јосифово. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Тристати крјепкија..

Ти си Рођени из Дјеве без муке три пута потопио, у дубину душе три стотине силних, па ти се молим, да мојим смртним телом, као тимпаном, победничку песму теби запевам.

Одлучном вољом угледао си се на подвиге храбрих страдалника, па си и ти силно пострадао, али си твојим живоносним страдањем мучениче Вонифатије змију умртвио, и зато си сабеседник ангела постао.

Видећи на земљи изливену велику лаж демона, ти си храбри страдалниче, запалио своју душу жељом за Најсветијим, па си изашао на стратиште смело и без бојазни.

Просвећен богопознањем, блажени, ти си противнике показао немудрима и сулудима, па си Христа објавио, који се телом оваплотио и попут нас се хтео јавити, Вонифатије мучениче многострадални.

Богородичан: Сви верни сложено опевајмо Чисту Марију, као гору Божију коју је унапред Данило видео, и као духовну скинију, као свету славу, и као трпезу са Божанским хлебом.

Песма 3.

Ирмос: Јако неплоди роди..

Као што је неплодна родила, тако је и од незнабожаца настала црква, а јудејски народ је много у чедима својим онемоћао, зато дивноме Богу нашем кличемо: ти си свети Господе.

Пошто си желео славни небеску слободу, од јарма ропства си се избавио и угледао си се славни на света страдања, Онога, који је из милосрђа слуга постао.

Од једном си се обратио на побожност, и постао си узвишен над телесним, па си радосно претрпео свако зло које те је снашло, мучениче Вонифатије.

Самог себе се јеси одрекао и у подвиг и борбу на противника пошао, крстом као оружијем наоружан, постао си прослављени победник, мучениче Вонифатије.

Богородичан: Када је самог себе унизио, и у твоје тело сишао, он недра Очева није напустио, јер је надсуштаствени Бог, и твој Син је Свенепорочна постао, да би човечанство спасао.

Сједален, глас 4.

Подобан: Вознесијсја..

Послан си у сабор мученика, и постао си заиста мученик, јер си за Христа веома пострадао, свехвални, и на дар си предан блажени оној, која те је са вером послала, Вонифатије блажени, зато се усрдно моли, да сви примимо потпуно опроштење сагрешења.

Слава и сада, богородичан:

Ја сам грехољубив, али молим тебе Пречиста, јер си безгрешнога Бога родила, који узима грехе целог света, да се смилује мојој много грешној души, и очисти мноштво греха мојих, јер си ти очишћење покајаних грешника и спасење и заступница верника.

Крстобогородичан:

Када је видела тебе из беспочетнога Оца рођенога, која те је на послетку телом родила, на крсту разапетог Христе, овако је нарицала: Јао мени најдражи Исусе! Зашто си ти од ангела прослављени Бог пристао, да од незаконих људи будеш сада разапнут? Опевам те Дуготрпељиви Сине.

Песма 4.

Ирмос: Љубве ради шчедре..

На крсту си био Милосрдни из љубави према сазданоме по твојем лику, и растурише се безбожници, а ти си Човекољубче моја сила и похвала.

Трпљење страдалника си славио, и на њина света страдања си се угледао, и тако си налик на њих и постао, богомудри и богодаровани.

Пошао си са вером ка сабору светих мученика, блажени, и самога себе си Аглаиди као жељени и дивни дар богомудри предао.

У ранама као у топионици, очишћен си као злато мучениче, и постао још чистији, јер си понео лик страдања Створитеља.

Богородичн: Девство запечаћено и после рађања си млада Дјево познала, па си неизрециво из твога бока рођенога Бог-Реч са вером величала.

Песма 5.

Ирмос: Просвешћеније твоје..

Просветлење твоје Господе низпошаљи нам, и од магле сагрешења ослободи нас Благ, и твој мир нам подари.

Као блистава звезда подигао си се са запада, и зашао си мучениче трпљењем страдања, али си одмах са запада заблистао и обасјао све крајеве света.

Мученички си се подвизавао, јер си чупање ноктију и пробадање оштрим иглама трпео, али си жаоку Злога вером и благодаћу отупио.

Злобне намере демона су изнемогле богомудри, јер си неклонулом надом ка Богу, телесне ране као бестелесан истрпео.

Богородичан: Опери Дјево моју душу од сваке нечистоте, и спаси ме, вапијем ти Чиста, јер си истинитог Бога и Спаса на земљи оваплотила.

Песма 6.

Ирмос: Возопи прообразуја..

Као пра-слика твога тридневног погребља, тако се пророк Јона у киту молио, и теби је вапио: Избави ме из пропасти, Исусе Царе вишњих сила.

Телесним ранама од батина које си добио, ти си безбожнике ранио, јер су боловали од неисцеливог незнања Бога, а болеснима си постао лекар, страдалче Вонифатије.

Кроз велике подвиге уздигао си се ка Богу, блажени, и тако си

невидиве противнике поразио, а свима оборенима си постао помоћник, страдалниче.

По земљи си вучен страдалниче као драгоцен камен, али си оборио тврђаву обмане, а срца верних си још више у вери утврдио.

Богородичан: у давнини је купина била пра-слика тебе, Свенепорочна, када је горела а никако није сагорела, јер си и ти као она не спаљена оваплотила Бога, Пречиста.

Кондак, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси..

Свештенству непорочном си својевољно пришао, Ономе који од Дјеве тебе ради хоће да се роди, свети Вонифатије овенчани и премудри

Песма 7.

Ирмос: Авраамстији иногда в Вавилоње..

У давнини Аврамови потомци у Вавилону, пламен пећи надвладаше, и у песми овако певаху: благословен си Боже отаца наших.

Ниси савио своја колена пред клесаним идолима, и зато си мучениче доспео у тешка искушења, и заиста си бачен у пећ, али си у њој орошен, и благодарио си Христу у векове.

Лаже-верни се трудио да разори тврђаву твоје вере, и зато је без милости сипао у твоје грло кључало олово, али се грдно посрамио.

Мучениче Христов богомудри, када ти је због вере света глава посечена, ти си твојом храброшћу као мачем посекао главу лажљивог и многолукавог демона.

Богородичан: Твојим молитвама, млада Дјево, избави ме од страсти, невоља, болести и злих људи, који траже да ми науде, да бих те доличним песмама опевао.

Песма 8.

Ирмос: Избавитељу всјех всесилне..

Свесилни Избавитељу свију, по сред пламена си деци сишао, и тамо их оросио, и овако их певати научио: сва дела благословите и појте Господа.

Када си Вонифатије тражио мошти добропобедних мученика,

ДИН 19.

Христос је то на добро учинио и на спасење твоје, јер ти је он помогао у томе што си са вером тражио, да си и сам мученик постао.

Светој господарици си свету ризницу предао блажени, којом је обogaћена и из свега срца певала: сва дела благословите и певајте Господу.

Славна жена се потрудила и подигла свети храм, и тебе је у њему положила, као прави храм Божанске Тројице, страдалниче Христов Вонифатије.

За љубав ка Створитељу си усмрћен, а Он умртвљује страсти убитачне, и стварно оживотворава твојом молитвом све који певају: сва дела благословите и певајте Господу.

Богородичан: На тебе Пречисту је сишао Најсветији, и на свој начин се оваплотио, и људе је обожио који певају Дјево: сва дела благословите и певајте Господу.

Песма 9.

Ирмос: Ева убо недугом преслушанија..

Непослушна Ева је клетву и болест уселила, а ти си Дјево Богородице, Изданком твога тела целом свету благослов процвала, зато те сви величамо.

Видећи тебе као свети дар, радовала се и кликтала је увек слављена: тебе сам блажени као слугу послала, а добила сам те заиста као господара, јер ме избављаш од робовања свакоме злу, твојим богоугодним молитвама.

Процветао си мучениче Вонифатије као крин на ливади духовној, и као палма си узрастао, и као кедар си мирисан постао, и постао си као избрани чемпрес, који замирисава душе наше.

Дан твога празника нам је заблистао страдалниче као сунце блистањем божанских дарова, и обасјава душе свих који певају, јер одгониш маглу страсти, богомудри и свеблажени.

Као сунце са запада си заблистао, и до источног града си доспео где си пострадао, и кроз смрт си зашао, али и ка животу притекао. Зато твојим молитвама огради и наше место.

Богородичан: Обасјај ме твојим светлом Свенепорочна, јер сам заробљен у тами греха, и подари ми Богородице да ходим по дану божанских заповести, Богоневесто, да бих певао о теби Свеопеваној.

Децембра месеца 20. дан

Предпразник рођења у телу Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа;

Спомен светог свештеномученика Игњатија богоносца;

Спомен међу светима оца нашег Данила другог, архиепископа српског

(његова служба је писана иза ове)

На Господи воззвах..., стихире предпразника 3 и светога 3.

Стихире предпразника, глас 1. Самогласно.

Дело Анатолијево.

Предпразнујмо народе Христово рођење, и узнесимо разум и уздигнимо мисли ка Витлејему, па очима душе своје угледајмо Дјеву, како долази да роди у пећини Господа свих и Бога нашега; њега је Јосиф видео као велико чудо, и мислио је да види Човека, мада је као детенце у пелене повијено, разумео је да се ради о Богу истинитом, који дарује душама нашим велику милост.

Предпразнујмо народе Христово рођење, и узнесимо разум и уздигнимо мисли ка Витлејему, па угледајмо у пећини велику тајну, јер је Бог из чисте Дјеве дошао и Едем се отворио, савршен и божанском и чоивечанском природом, зато му кличимо: Свети Боже, Оче беспочетни; Свети крепки, Сине оваплоћени; Свети бесмртни, Душе утешитељни; Тројице Света, слава теби.

Слушај небо и пази земљо, ево Сина и Речи Бога Оца, долази да се роди од младе и неискусобрачне Дјеве, по вољи Оног који га је без патње у вечности родио, и садејством Светога Духа; Spreмај се Витлејеме, отварај врата Едеме, јер овај постаје какав није био раније, и Створитељ целог света се ствара, дајући целом свету велику милост.

Ине стихире светога, глас 4.

Подобан: Званниј свише..

Достојно си назван „богоносац“, јер те је блажени Игњатије Владика као милостив загрлио, љубомудро јављајући небеске догмате, и тада си веома светли зрак примио, па си као сунђер воду из бездана просвећење захватио, зато си на позив стопама Христа Бога нашег следовао, па га моли да спасе и просвети душе наше.

Када је спасоносна љубав запалила твоју душу свештену, и када си коснут савршеном љубављу, и поведен оче да одеш ка Владици, тада си увек опеваном Богу-Речи запевао: пшеница сам Створитеља, и зато зуби звериње треба да ме самелу, да бих постао чисти хлеб Бога-Речи, и Богу нашем; Њега моли да спасе и просветли душе наше.

Када си саразапет са Христом, свештено слављени, ти си богонадахнуте речи узвикнуо: моја се љубав разапела, зато се веома трудим да стекнем Христова страдања! Па си се блажени Игњатије као сунце устремио са истока на запад, тако си тамо обасјан стигао, царском круном украшен ти си Христу приведен, зато га моли да спасе и просветли душе наше.

Слава, глас 8.

Дело Анатолијево.

Игњатије богоносни, ти си био на грудима твога жељенога Христа, и плату си примио свештенослужећи Еванђеље Христово, и због њега си у крви скончао, па си постао као пшеница бесмртнога Делатеља, јер си зубима звериња самлевен био, и као слатки хлеб си се пред њиме појавио, зато се моли за нас страдалниче блажени.

И сада, глас тај исти.

Прими Витлејеме Божију митрополију, јер Светлост незалазна долази да се у теби роди; дивите се ангели на небесима, а народи прославите на земљи, мудраци из Персије дар принесите, а пастири засвирајте, и трисвету песму слатко запевајте: све што дише нека хвали Створитеља.

ВИДИ

Ако се догоди предпразник рођења Христовог у суботу

У петак увече не пева се богородичан од првих (догматик) прошлог гласа.

Исто тако и за предпразник светог Богојављења.

На стиховње стихире самогласне, глас 2.

Дело Кипријаново.

Спремај се Витлејеме, јер ево се приближило време нашега спасења: Дјева се приближава да га породу. Украси се и весели се Витлејеме земљо Јудина, јер ће из тебе заблистати Господ наш. Чујте брда и долине, и све земље јудејске: долази Христос да спасе човека којег је створито, као Човекољубив.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Витлејеме земљо Јудина, светло спреди свету пећину, за живот телесни, јер ће се у њој Бог телом родити, од неискусобрачне и Свете Дјеве, да спасе род наш.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Дело Андреја Пирског.

Дођите сви да са вером пред празнујемо Христово рођење, и духовну песму као звезду принесимо, и славословља мудраца са пастирима зепавајмо, јер из девствених крила долази Спасење, верне да призове.

Слава, глас 1.

Дело Студитово.

О, чврсте ли твоје душе као дијамант, дични Игњатије! Имао си неклонулу жудњу за твога увек Постојећег и Вољеног, те си говорио: није у мени огањ телесне љубави, него Вода Жива, која у мени говори и изнутра ми казује: Иди ка Оцу. Тако Божијим Духом загрејан, звери си изабрао да те од света брзо раздвоје, и пошаљу ка жељеноме Христу; њега моли да спасе душе наше.

И сада, глас тај исти.

Предпразнујмо народе Христово рођење, и узнесимо разум и уздигнимо мисли ка Витлејему, па очима душе своје угледајмо Дјеву, како долази да роди у пећини Господа свих и Бога нашега; њега је Јосиф видео као узвишено чудо, и мислио је да види Човека, мада је као Детенце у пелене повијено, разумео је да се ради о Богу истинитом, који дарује душама нашим велику милост.

Тропар, глас 4.

Био си наследник апостолског престола, и по природи заједничар духом са њима, богонадахнуто дело си вршио и за пример духовно узрастао. Зато јер си у речи Истине поучавао и због вере си и до крви пострадао, свештеномучениче Игњатије, моли Христа Бога да спасе душе наше.

Слава и сада, предпразника, глас тај исти.

Припреми се Витлејеме, отвори се свима Едеме, радуј се Еуфрате, јер Дрво Живота у пећини од Дјеве процвета; духовни рај се показа у њеном телу, и у њему Божански Плод. Кад од њега једемо живи ћемо бити и нећемо као Адам умрети; Христос се рађа да обнови човеков пали лик.

Правило за повечерја:

Певамо трипеснец, глас 2. Ирмос: Непроходимоје волнја-шчејесја море.. по два пута.

Тропари на 6 и на крају Ирмос оба хора заједно.

Тамо где је и двоирмосни трипеснец, певамо првог писца ирмос два пута. Тропаре оба писца на 6, и затим на крају ирмос другог канона оба хора заједно.

Овако певамо канон и ирмосе и на осталим повечерјима у предпразник Христовог рођења.

Припеви на трипеснецу су: Слава теби Боже наш, слава теби.

ВИДИ

Пази и на следеће:

На повечерју у предпразник Христовог рођења на трипеснецу и на канонима, на 8. песми певамо: Хвалимо, благосиљамо.. и певамо ирмос 8. песме оба хора заједно, и метанија.

На повечерју кондак предпразника.: Дјева днес..

ВИДИ

Пази и на следеће:

Од 12. децембра до 14. јануара, докле буде оданије празника светог Богојављења, Октоих се не пева, изузев недељама, када се пева из Октоиха васкрсна служба.

Полијелеј не певамо, осим на велике свете.

На јутрењу стихословимо по две катизме, а на вечерњи редовна катизма.

Сједални се узимају предпразника и празника. Не певају се ни међучасови ни канон Богородице на повечерју.

Повечерје

Трипеснец, глас 2. Његов акростих је: Другом.

Песма 1.

Ирмос: Непроходимоје волнјашчејесја море..

Непроходно узбуркано море је исушио, својом божанском наредбом,

и пешке преко њега је свој израиљски народ превео, зато Господу певајмо јер се славно прославио.

Божијом наредбом је непроходно и олујно море исушено, и пешке је кроз њега израиљски народ прошао, зато певајмо Господу, јер се славно прославио.

Припев: Слава тебје Боже наш, слава тебје.

Неизрециви је силазак Речи Божије, јер се Христос лично као Бого-Човек јавио, али није отет ни престао да буде Бог, и у виду слуге се свима нама показао, јер се славно прославио.

Христос својевољно долази да служи, зато изглед палог Адама сада прима Створитељ, и обогаћује га божанством, па му чудну обнову и препород као милосрдан дарује.

Песма 8.

Ирмос: Устрашисја отроков благочестивих сообразно души..

Уплашио се огањ од побожних младића, јер им душе као и тела беху чиста, и није им нашкодио, па се удаљио храњени у великом изобиљу, јер је ове Вечно живи избавио од пламена, зато се заувек чује песма: Сва дела певајте Господу и величајте га у све векове.

Све вас за моје сроднике сада прихватам, ако моје заповести сачувате, говори Христос људима, када је из чистог тела дошао, па им мир дарује и наређује да сада смирено верују, и да га сада као Господа познају и да му певају и величају га у све векове.

Супротно твоме достојанству Речи Божија јесте твоје у телу рођење, али нису тело и крв твоје свето тело створили, него Дух Свети својим доласком, и Вишњег божанско осећење, зато познавши тебе као Господа певамо ти и величамо те у све векове.

Ини двопеснец. Његов акростих је: И трећем.

Ирмос: Вељенију мучитељеву..

Одбацимо од себе сан лењости, па будном душом сретнимо Христа рођеног од младе и Пречисте Дјеве, кличући: благословите дела господња Господа.

Што више добрих дела нека нам буде наша душевна ризница, да би светлим лицем певали рођеноме Христу: благословите дела господња Господа.

ДИН 20.

Умножимо добрим делима талант као уздарје Дароватељу, па то уместо злата, тамјана и смирне принесимо Христу који долази да се роди од младе Божанске Дјеве.

Хвалимо, благосиљајмо и клањајмо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

Ирмос: Мучитељевом наређењу се три младића не покорише, па су бачени у пећ, али су Бога исповедали и певали: благословите дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Узвеличао си Христе Родитељку твоју Богородицу, од које си се Створитељу наш у тело страдално попут нашег оденуо, којим нас ослобађаш од наших сагрешења, зато њу славимо кроз сва поколења, а тебе величамо.

Сваки хор када отпева ирмос чини метанију.

Одбацимо су страсну нечистоту, па целомудреним срцем достојно дочекајмо долазак Христов, јер долази неоскверњен и тело доноси, да Духом свима подари свето обновљење.

Са надом у понизнога Христа, уздигнимо се од страсти које нас у земљу закопавају, марљиви за добро не будимо горди, и научимо се вери, да би душом понизном а узвишеним делима Рођенога прославили.

Ини.

Ирмос: Невмјестимаго Бога..

Разумнима Христос заповеда да бдију, и свима који се надају његовом доласку од Дјеве, јер ево Он долази да се роди.

При твојем другом доласку Христе, учини ме житељем стада које је са твоје десне стране, јер твој долазак у телу прослављам.

Ирмос: Несместивог Бога у тело си сместила, и радост си целом свету родила, зато ти певамо Богородице Дјево.

И метанија.

На јутрењу

На Бог Господ.., тропар предпразника, (два пута.)

Припреми се Витлејеме, отвори се свима Едеме, радуј се Еуфрате,

јер Дрво Живота у пећини од Дјеве процвета; духовни рај се показује у њеном телу, и у њему Божански Плод. Кад од њега једемо живи ћемо бити и нећемо као Адам умрети; Христос се рађа да обнови човеков пали лик.

Слава светог глас 4

Био си наследник апостолског престола, и по природи заједничар духом са њима, богонадахнуто дело си вршио и за пример духовно узрастао. Зато јер си у речи Истине поучавао и због вере си и до крви пострадао, свештеномучениче Игњатије, моли Христа Бога да спасе душе наше.

И сада..предпразника.

После првог стихословија, сједалне, глас 1.

Подобан: Гроб твој..

Весели се Витлејеме, Еуфрате спремај се, јер ево Овчица носи у телу великога Пастира, и долази да га роди; мудраци се радују, гледајући пред собом божанску звезду, и са пастирима из чистог срца певају.

Слава и сада:

Бог је небеса савио, и у Дјеву се уселио, па долази да се у телу роди у витлејемској пећини, као што је писано; да га виде као Детенце, њега који децу у телу матера оживљава; зато га сви сада радосно и чистог срца сретнимо.

После другог стихословија, сједален, глас 4.

Подобан: Скоро предвари..

Девојке, почните са девојачком радошћу, матере похвалите довођење Матере Христа Бога нашега; тако и мудраци са ангелима и пастири са нама, јер долази Дјева у град Витлејем, да роди Сина и превечног Бога, који цео свет од пропасти спасава.

Слава и сада, глас тај исти.

Радуј се Сионе, украси се Витлејеме, јер Сведржитељ свих шаље испред звезду, да најави његово велико снисхођење; Онај од кога стрепе небеске силе, заиста се рађа из Дјеве неизмењен и једини Човекољубац.

После катизми читамо о мучењу светог Игњатија, у два дела, па Реч Златоустог о блаженој Филогонији исто у два дела.

Псалам 50.

Нека се зна:

Од данашњег дана се не говори на песмама „Господеви појем..“ и тако све до оданија празника Светог Богојављења.

Канона два. Предпразника са ирмосем на 8, и светога на 6.

Канон предпразника. Његов акростих је: Ово певам предпразнику. Јосиф.

Глас 1. Ирмоси по два пута.

Песма 1.

Ирмос: Пјесњ побједнују појим вси Богу..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је учинио дивна чудеса својом високом мишицом, и спасао Израиља, и тако се прославио.

Почнимо данас да препразнујемо рођење Христово, рођенога у телу од Дјеве Матере, у пећини витлејемској, а из великог милосрђа.

На изгледа детенце а превечни Бог, у пелене се повија и у јасле полаже, али ме од окова разрешава, зато слава сили његовој.

Богородичан: Теби Владико, телом рођеном у граду Витлејему из божанске младе Дјеве, Едем се отвара, зато певамо о дивном твоме промислу.

Ини канон светог Игњатија, глас и ирмос тај исти. Дело Андреја Критскога.

Мученик Игњатије свето позива цркву Христову да светло празнујемо по чину, његово много опевано страдање.

Ти си Игњатије пресветло светило цркве, и просветљујеш све крајеве земље, и запад обасјаваш твојим доласком са истока.

Налик си Павлу по местима страдања, Игњатије, и као заробљеник ниси туговао, него си многим посланицама Христову цркву утврђивао.

Твој славни спомен сви певамо блажени Игњатије, и песмама слаavimo Онога који је твоју свечасну главу овенчао, богоблажени.

Нека кидају моје тело, нека се лије крв моја, ја хитам спреман ка зверима, да се смрвљен украсим, спреман сам и у огањ и под мач и да ме прождеру; тако овај мученик кликташе.

Богородичан: Украси се Едеме, Еуфрате спрем се за Творца, јер хоће да се роди од Дјеве Матере у пећини Витлејемској, из великог милосрђа.

Песма 3.

Ирмос: Камен јегоже небрегоша зиждушчији..

Камен који одбацише зидари, тај постаде угаони камен, и на њему је Христос своју Цркву утврдио, коју је од незнабоштва искупио.

Нека цела творевина пева песму предпразника, Рођеноме од Оца пре звезде Данице, а сада из Дјеве неизрециво Заблисталоме, и телом Рођеноме у Витлејему, из великог милосрђа.

Цареви су познали звезду заблисталу из племена Јудиног, зато крећу са истока, и хитају да стигну у Витлејем, и угледају Христа у телу рођеног.

Богородичан: Ово оваплоћење је видео Исаија, и Духом Светим је предказао: из Дјеве ће се родити Дете и Господ за наш препород, а његова власт је на рамену његовом.

Светога.

Ирмос: тај исти.

Постао си оче пример светог страдања, кула трпљења и правило храбрости, и стуб цркве и утврђење вере, и врлина правило, јер те је због светог страдања Христос овенчао.

Заиста си исправно назван „богоносац“ оче, јер још као дете узрастом, на рукама те је Господ носио, а нама је наредио да будемо сви као ово дете.

„Ја сам чиста Божија пшеница“, узвикнуо си оче, и „хитам да ме дивље звери самељу, да изломе моје тело, да поједу моје уде и да храна зверима будем, да чист хлеб пред Богом постанем“.

Задивљујуће је како си на страстишту мучење трпељиво издржао, и велику мимо свих пострадалих си храброст показао, јер си љубављу запаљен немалаксалу веру имао, којом си као огњем душу твоју загрејао.

Горећи стално душом, свештеномученик је кликтао и са љубављу је у сред патњи говорио: за Христом следујем, и са Христом се разапињем, и не живим више ја, него живи само Христос у мени.

Богородичан: Дођи Исаијо и кличи: ево Дјева носи у телу Избавитеља целог света, да га роди у пећини, и биће име новорођенчету Исус, јер је са нама Бог и Емануил и Саваот.

Кондак предпразника, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Дјева данас иде да неизрециво роди Превечно Слово у пећини; весели се васељено, слушајући, и прослави са ангелима и пастирима, Превечнога Бога, који је желио да нам се јави као мало Дете.

Икос:

О, заиста предивног и неизрецивог чуда! Онај који по доброты даје свима постојање, ушао је у тело Свете Дјеве, и долази да се роди у пећини, и да у јаслама лежи. Њега звезда са висине мудрацима проповеда, који иду да му се поклонe са даровима; из даљине призива ове који са пажњом следују пророчанству Валаама, који је рекао да ће звезда објавити младо Дете, а превечнога Бога.

Сједален, глас 4.

Подобан: Красотје дјевства..

Рукоположен си од Христа Бога, и просветио си твоју свештеничку одежду, јер си сведочанство истине примио богоносни; звери си раздражио, да би те од овог света одвојиле, и попут дивног апостола Павла, тако си се и ти оче удостојио да у Риму будеш мучен и скончаш.

Слава, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Са истока си заблистао као звезда, и зрацима науке си обасјао и просветио цео свет, и као Павле си храбро живот завршио, и претрпео патње међу варварима и у градовима. Тако си као пшеница самлевен зубима зверова, блажени, и постао жртвени принос Господу твоме Игњатије; па се моли Христу Богу, да подари разрешење од грехова, свима који са љубављу славе твој свети спомен.

И сада:

Из утробе Оца је пре свих векова заблистао несливена Реч Божија, па у наше време долази бесемено из твога тела Пречиста, да као Милосрдан подигне оне који су у давнини ужасно пропали, и уздигне их до старе славе; његовом рођењу предходе војске бестелесних, и људима свето објављују песме победне, кличући: слава Богу који нам је мир подарио, и који је по својој вољи бедем непријатељства разорио.

Песма 4.

Ирмос: Духом провидја пророче Авакуме..

Духом је пророк Авакум видео, оваплоћење Бога-Речи па је певао:

када дође време приближаваш се, и када дође доба показаћеш се, зато слава сили твојој Господе.

Брегови и долине, и храстове шуме, и реке и мора, и све што дише, заиграјте весело, јер се сада приближава Исус као спасење, да се у граду Витлејему роди из Дјеве.

Узми псалтир пророче Давиде, и опевај јасно Духом Светим, да се рађа из Дјеве, а из Очеве утробе и пре Данице несливено заблистали, Господ славе, Христос Бог.

Како да те прими Речи Божија, рођеног у телу, малена и веома бедна пећина? Како да будеш повијен у пелене, ти који небо одеваш у облаке? Како у јаслама неразумним да лежиш као Детенце?

Светога

Ирмос тај исти.

Свештени Игњатије, ти си зраком твог страдања земљу обасјао, и као сужањ си попут сунца зрацима мука сав свет прошао, и вече си са истока обасјао и просветлио.

Као и Павле, и ти си окован од разумних звери, и у Рим си отеран, Игњатије храбри, али ни свезан ниси престао да цркву утврђујеш, јер си слао посланице у све градове, свима Христовим јерарсима да их охрабриш.

Мени је патња слатка, и волим окове због Жељенога, клитао си страдалниче, а прогонство ми је слађе од отаџбине, и моје сатирање ми је изнад свакога весеља, а патње ми више од сваког телесног здравља.

Нека ме чељусти звери прекољу, и њина утроба нека ми је гроб, кликтао си страдалниче, нека ме нико не жали, и нека ме нико не ослободи, јер ја хоћу да ме самељу као пшеницу, и да постанем као чисти хлеб мојем Богу.

Богородичан: У земној пећини си хтео да се родиш ради нас Боже, па си се из милосрђа унизио Благи у нашу унижену природу, и из Дјеве си дошао оваплоћен, а остао си једини Син и Бога Оца и твоје Матере.

Песма 5.

Ирмос: Твој мир дажд нам..

Твој мир дај нам Сине Божији, јер за другог бога сем тебе не знамо; именов се твојим називамо, јер ти си Бог и живих и мртвих.

Нека облаци радосно кропе сладост, јер се већ ближи Господ да се

роди као Детенце из Чисте Дјеве, у сиромашној пећини.

Заплешите сада свети Божији пророци, јер долази Христос који је Истина, да испуни проповеди ваших светих језика, и да се роди као Детенце.

Богородичан: Отвори се најзад Едеме, одавно закључани за мене, да видиш Христа као Дете са телом, како хоће да се у граду Витлејему роди од младе Дјеве.

Светога

Ирмос, тај исти.

Такав нам приличи архијереј: мудар, преподобан, веран, неокаљан, незлобив, кличе Павле, и унапред је описао свети пример твојих свештених особина.

Свезан одвођен да пострада као архијереј, и заробљеник за Христа Игњатије, писао је црквама и градовима, утврђујући све у исповедању вере.

На Павлове поуке си се побожно угледао, и све си његове патње претрпео, дични свештеномучениче, светлости са истока, и вечерња звездо.

Надметао си се са Павлом, јер имајући окове на рукама, и ти си свештеномучениче кроз свет прошао, и јасно си кроз твоје свето страдање свима проповедао.

Певамо о твојим подвизима, а кађењем и псалмима славимо мучениче твоје окове, поштујемо и прах од твојих моштију, од твога свештеног страдања, као мирис болеснима за помазивање.

Богородичан: Из тебе је Бог постао попут људи, јер си Бого-Дете ради нас родила Богоневесто, а он је остао сав неизмењен, и у телу се види Бог учовечен.

Песма 6.

Ирмос: Пророка Јону подражаја, вопију..

Као пророк Јона и ја ти вапијем: избави из пропасти живот мој Боже Благи, и спаси ме јер ти кличем: слава теби Спаситељу света.

Небо светлом звездом показује звездознанцима на земљи небескога Цара, ради нас сада рођенога у граду Давидовом.

Пророк свима пева и кличе: ти Витлејеме, доме Еуфратов, играј и радуј се, јер ће се у теби из Дјеве јавити Бог.

Богородичан: У пећини витлејемској ће сада Дјева родити свима

Господа и Творца свега, и као Човека ће га пеленама повити и у јасле сместити.

Светога.

Ирмос, тај исти.

Заиста си Игњатије Жељенога неклонуло заволео, и зато си духовни огањ ка њему у себи запалио, и стекао си у теби Воду Живу и речиту.

Сведочење твоје савести си испунио, јер видећи насрнуле звери ниси се склонио, нити се поплашио, јер си хтео да њиним чељустима будеш као пшеница самлевен.

Дуго је било твоје гоњење, а у Риму нераздрешиви окови и патње, али јарост гонитеља ниси хтео да никако прекинеш, свештеномучениче, због твога Христа Вољенога.

Горући страдалниче великом љубављу за Христа, ти си ка огњу искушења као на јутарњу росу похитао, да стигнеш до Вољенога и одувек Постојећега.

Жедно си испио чашу Христову, јер си увек при томе остао, да би радије пострадао него ли живео, и кликтао си: све је друго ништавно, само да добијем код Христа живот.

Богородичан: Украси се Витлејеме, и спремај се Еуфрате, јер Син од Оца без Матере, и без Оца у телу Матере ношен је, и родиће се за наше спасење.

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Светлоноси дан твојих светлих подвига, свима најављује у пећини Господа Христа рођенога; желећи да се насладиш његове љубави, пошао си да будеш од звери поједен, због тога си и назван Богоносац, свемудри Игњатије.

Икос:

Некада је Аврам сина жртвовао, као пра-слика жртве Сведржитеља целог света, који сада хита да се роди у пећини; а ти богомудри си целог себе као жртву принео, и постао храна зверима, и заиста као чиста пшеница Творца твога, заувек си у небеским житницама, и благујеш се гледајући твога Христа Вољенога. Њега ради си свемудри Игњатије цео свет оставио, и назван богоносним.

Песма 7.

Ирмос: Сушчим в пешчи отроком твојим..

Твоје младиће у пећи, Спаситељу, огањ није додирнуо, нити им је додијао, него тада троје, као једним устима певаху и благосиљаху говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Јеремија показује Христово јављање у телу, па кличе: јавиће се Бог на земљи оваплоћен, да свака творевина нађе пут, ка Рођеноме у Витлејему из Матере.

Ево изникла је палица из корена Јесејевог, и Христа је процвала као цвет, а на њему сада рођеном у пећини почива Дух Премудрости и превечног Савета и богопознања.

Чујмо ове свете речи: Господ се ради нас рађа као Детенце, и његова власт је на рамену његовом, и назива се весником и ангелом великог Очевог Савета, јер је он Христос и Господар целога света.

Светога.

Ирмос, тај исти.

Ниси имао у себи огањ љубави ка творевини Игњатије, него воду живу и речиту, воду која призива: дођи ка Оцу! Воду која тече из овог живота и проводи нас ка Живоме.

Рекао је Игњатије: Зуби звериња нека ми буду као мач и оружије ради жртвовања, а гроб нека ми буде утроба лавова, и нека ме поједе огањ пре трулења, да ништа не остане од мога тела.

Рекао је Игњатије: Мени је смрт слатка, мени су слатке патње и муке, звери ме радују, а огањ ми је као роса, ако све то у животу издржим, зато и хитам да умрем, да са Христом живим.

Рекао је Игњатије: Ја не желим живети љубављу телесном, него желим живети духом, јер мени је Христос живот и божанска љубав, зато њему одлазим, јер њега волим, и надам се да га стекнем.

Богородичан: Од старих пророка Проречени приближава се мени: Бого-Дете да се од Дјеве роди. Радује се Адам и прамати Ева се од патњи разрешава, уједно се и Давид радује, као праотац Родитељке.

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ужасајутсја ангели и всја..

Створитеља и Господа којег се боје ангели и све војске небеске, њему свештеници појте, децо прославите га, а народи благословите и величајте га у све векове.

Својим чудним рођењем Господ хита ка својима, и зато га примимо, јер он жели да нас удаљене од рајске сладости опет усвоји,

и зато се рађа у пећини.

Ево долази Он који нас позива, зато се огласимо марљиво радосним песмама, па запевајмо песме предпразника, Њему који се настањује у маленој пећини.

Богородичан: Оно што се Господ заклео сада је већ испунио, јер нам је дао од семена Давидовог своју Матер и Дјеву, из ње се он неизрециво као Детенце телом родио, у граду Витлејему.

Светога.

Ирмос, тај исти.

Нека си опеван као јерарх Игњатије свети, јер си двоструко овенчан: и као мученик и као пастир. Пострадао си због љубави Божије, желећи да жељен постанеш, од страдања се ниси склонио.

Као што сунце преко земље прелази, тако си вером од краја небеса храбро по земљи прешао, и незалазан си од земље ка Христу зашао, и цео свет си светлошћу нетрулења обасјао.

Због жеђи за чашом Христовом, свезан си вођен храбри Игњатије, и стигао си до стратишта, али ниси престао да кличеш: увек ћу жеднети за тобом Христе.

О, топле љубави и божанске жудње! Своје жеље је Игњатије разапео, да би са вољеним Христом живео; жеђ је трпео, јер је био жедан Њега, и волео је Њега од кога је вољен; па и умрети је хтео, да би опет са Њиме живео.

Прах свога тела си презрео, духовно си ка Постојећем разум управио, Вољенога Христа си желео, јер он је увек жељени; Он је и права Мудрост и Живот свих који су живели.

Богородичан: Заблистао је Христос као звезда од Јакова, и мудраци се у град Витлејем окупљају, да певају, прославе и поклоне се њему, из крила Чисте Богородице Рођеноме.

Песма 9.

Ирмос: Живопријемниј источник..

Величајмо верни Богородицу, као извор непресушни који носи Живот, као светлоносно светило благодати, као храм духовни, као сенку пречисту, и шира и од земље и од неба.

Заиграјмо са свима патријарсима и праведнима, и са светим пророцима, јер се сада у граду Давидовом рађа од Дјеве Господ Исус, као наше избављење, просветлење и као спасење.

Већ се пред-дверије оваплоћења Божанске Речи свима отвара,

радујте се небеса, и ангели заиграјте и нека се из душе весели земља са људима, са пастирима и са мудрацима.

Богородичан: Дјева као духовна стакленица носи Христа као миро неисцрпно, па хита у пећину, да га свима излије Духом, да испуни његовим мирисом душе наше.

Светога.

Ирмос, тај исти.

Игњатије је долње презрео, и као служитељ небеских тајни је службу непорочну вршио, и тако је свештено-служећи потпуно самога себе кроз мучење принео, и зверима и огњу се предао.

Ради Онога који је хтео да се у наш лик одене, ти си старе ликове људима изменио, зато си и сам обновљен, па си примио не стари лик, него прву лепоту првосазданог лика, и код Христа се настанио.

Твоју свештеничку одежду светитељу, кроз твоје страдање си свештеном учинио, зато си и двоструки венац примио, и певаш свештеномучениче са мученицима и пастирима, Христу Богу нашем.

Ја сам као чиста пшеница Божија, говорио си оче, и треба да ме зуби звериње самелу, да будем свештено-савршен и очишћен хлеб мојем жељеном Богу кога волим, и да умрем за њега не марим.

Ти си обасјан недоступним светлом, и у небеским дворима си настањен, свештени Игњатије, зато не престај да се неклонуло молиш Богу и Творцу твоме за ово стадо твоје, молимо те.

Богородичан: Радуј се Пречиста, духовни граде Божији, у којем је Бог одлучио да се настани, који није оставио небеса када је у тебе Богородитељко као роса на земљу сишао, и у граду Витлејему се као Бого-Дете родио.

Светилен

Подобан: Духом во свјатилишчи..

Беспочетни Бог-Реч и Мудрост Божија, по неизрецивој доброты се сјединио са нама земнима, учећи народ у старини, тебе је на рукама држао Игњатије богоносни, а ти си жив код Бога, јер си радосно кроз муке и страдања прошао.

Слава и сада, предпразника

Подобан: Предуготовисја..

Улепшај се Витлејеме, и јасле и пећино као ново станиште, и сабор пастира и мудраци са истока пред њим похитајте, за светлошћу звезде, јер ће Дјева тамо родити Детенце и Најсавршенијег.

На хвалитним стихире предпразника, глас 6. на 4 по алфавиту. Дело Романа песника. Самоподобно.

Идите напред силе ангелске, и у Витлејему спремите јасле, јер се рађа Реч Божија, и пристиже Мудрост Божија, да цркву прими и загрли, а ми народе на радост Богородице рецимо: благословен си Боже наш који долазиш, и слава теби.

Планине сладост изливајте, јер Бог са југа долази; народи покајте се, и радујте се пророци, патријарси заиграјте, а људи рукама запљескајте, јер се моћни и велики кнез Христос рађа, и Цар небески на земљу стиже.

Долази Створитељ, да узнесе са земље људе долази, и да свој царски лик у нама обнови, радујте се скупа силе на висини, и запевајте, јер је преграда непријатељства разорена, Он долази свима који га очекују, Бог Човеком постаје, Цар Израилев а наш Христос Бог.

Дођи Израиле тврдога срца, па одагнај облак са твоје душе, и познај Створитеља рођенога у пећини, јер Он је очекиван од свих народа, Он ће разорити твоје празнике, а ти нећеш да се повинујеш и кличеш: ево долази Христос Цар Израилев.

Слава, глас и подобан тај исти 6.

Спремај се Витлејеме, јер се Христос приближава, већ спасење блиста народима, зато улепшај јасле, сабери пастире, призиви мудраце из Персије, а војске бестелесних духова кличите: Цар небеса на земљу стиже.

И сада, глас и подобан тај исти.

Нека те безумни Лажљивче заиста поједе завист и огањ, и клетва Закона, јер као што Исаија прорече, Дјева носи у телу своме и у јасле полаже Цара, којим ће сва моћна поколења Јудина престати.

На стиховње стихире самогласне, глас 4.

Украси се Витлејеме, и певај граде Сионе, радуј се пустињо, па унапред обручи радост, звезда нека иде напред у Витлејем, да најави Христа који ће се родити, а пећина да прими Овога кога нико сместити не може, и јасле нека се спреме да приме Живот вечни, њему сви певајмо и кличимо: ради нас оваплоћени Исусе Боже, спаси душе наше.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Христос долази као Бог наш, стиже и не касни, и јавља се из неискусобрачне младе Дјеве, у пећини ће почивати, а јасле сточне примите њега кога не може небо сместити, примите Овога који хоће баш ту да буде пеленама повијен, јер он нас науком својом разрешава

од незнања; њега звезда најављује, мудраци му се клањају, пастири видећи дивно чудо свирају, и ангели на земљи певају, гледајући избављење рода нашега.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Радуј се Исаијо, јер ћеш примити Бога-Реч, па прореци младој Дјеви Марији, да ће као купина горети од огња Божанскога али неће сагорети; Витлејеме украси се, и отвори врата Едеме, а мудраци дођите да видите у јаслама повијено Спасење; њега је звезда над пећине показала, Животодавца и Господа, који спасава род наш.

Слава, светога, глас 1.

Дело Студитово.

Настао је твој годишњи празник куло духовна, и твој лик нам богоносни Игњатије оживљава; свето нас води и о твојој храбрости проповеда, и твоме за веру до крви противљењу, блажен је и онај твој глас никада заборављени, који говори: ја сам као пшеница Божија, и зубе звериње ће ме самлети! Тако си и ти попут Христа твога страдао, па се моли да се спасу душе наше.

И сада, глас 6.

Украси се лепо пећино, јер ова као Јагње долази и у себи носи Христа; узвисите се јасле, због Овога који речју разрешава од неразумних дела нас на земљи рођене; пастири засвирајте, и о дивноме чуду посведочите; мудраци из Персије злато, тамјан и смирну Цару принесите, јер се Господ јавио из Дјеве Матере, њему се Мати клања као слушкиња, и говори ка Ономе кога држи у наручју: како си у мени засејан? Или како си у мени процвао, Избавитељу и Боже мој?!

На часовима:

**тропар предпразника, слава..светога, И сада..богородичан часова.
После Оче наш..само кондак предпразника на свим часовима.**

На литургији

**Блажена од канона предпразника Песма 3. са ирмосем на 4 и
светога, Песма 6. на 4**

Прокимен, глас 7.: Обрадоваће се праведник Господу, и уздаће се у њега. (Пс.63,11)

Стих: Услиши Боже глас мој када ти се молим. (Пс.63,2)

Апостол Јеврејима, зачало 311.

Алилуја, глас 4: Праведник ће као палма процветати, и као кедар на Либану ће се увећати. (Пс.91,13)

Стих: Засађени у двору Господњем цветају у дворима Бога нашега. (Пс.91,14)

Еванђеље по Марку, зачало 41.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 20. дан

Служба међу светима оцу нашем Данилу другом, архиепископу српском

На малој вечерни

На Господи воззвах.., стихире, глас 1.

Светитељу Данило, ти си се угледао на небеске војске, и на земљи си богоносни оче, постао сасуд освештани и станиште Светога Духа, зато те слаavimo, и твоје свето и часно уснуће данас радосно празнујемо.

Ти си радост небеских чиновна, а на земљи похвала архијерејима, и свештенству слава, Данило премудри, монаштва правило, а цркве тврђаво, зато те молимо: не ускрати помоћ нама који ти притичемо, и кивот твојих моштију целивамо.

Мада си се на небесима настанио, ипак прими сада оче похвалу од твоје деце, који свечано празнују спомен твога уснућа, и дај њима што моле, и моли се усрдно Пречистој Мајки Божијој, да се спасу од невоља душе наше.

Слава, глас 6. самогласно.

Божанска благодат у дан твога уснућа, освештава све који притичу кивоту твојих моштију, светитељу оче Данило, и дарује исцелења од болести, а ти се моли и за душе наше.

И сада, предпразника.

На стиховње, стихире, глас 2.

Помоћу благодати Светога Духа, Данило је постао дом духовни, зато сада окупљени њему певамо.

Стих: Свештеници твоји обући ће се у правду, и преподобни твоји обрадоваће се. (Пс.131,9)

Радуј се Данило, светитељска похвало, а свештенства славо, монаштва правило, и цркве тврђаво.

Стих: Похвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим. (Пс.149,5)

Прими сада оче песму деце твоје, и измоли свима који те воле, изобилно опроштење.

Слава и сада, предпразника, глас тај исти.

Доме Еуфратов, граде свети, украси твој дом, јер у њему се Божанство рађа.

Тропар, глас 3.

Показао си се као потврда чудеса, јер си заблистао делима побожних врлина, и тако си руководио саборе монаштва. Украсио си архијерејске тронове, неуплашивши се јеретичких напада, управљао си црквом Христовом, преподобни и премудри оче Данило. И умро си као да си заспао, јер је тело твоје сачувано цело и нетрулежно, и даје лека болеснима од разних болести и прогони демоне; зато те молимо: моли да се спасу душе наше.

На великој вечерни,

Блажен муж., **1 антифон.**

На Господи воззвах., стихире, на 8.

Предпразника 3, и светоме 5.

Стихире светом Данилу, глас 2.

Којим венцима похвале да овенчамо овог светитеља? Он је венац свештеника, и вођа побожности, светли украс цркве српске, и свети и неисцрпни извор исцелења, изливање духовних дарова. Он је река многих чудеса, која својим током весели српске земље; Данило је усрдни заступник наш и чувар.

Којим понизним устима да опевамо овог светитеља? Он је диван по чудесима, и сажитељ је са бестелеснима; он је цркви кула освештана и непоколебива, њезин је бранитељ и радост наше Отаџбине; он је правило праведности, сиротињи дароватељ, а ојађенима заступник и болеснима лекар бесплатни.

Којим свехвалим венцима да опевамо и какав хор да саставимо у част празника твога успења, јерарше? Зато те духовно славимо, и молимо те: моли Владику свих, да подари победе православнима над душманима, јер тебе као усрдног молитвеника пред Владиком имамо,

а он даје целом свету велику милост.

Којим дивним похвалама да те опевамо славни јерарше? По вери си велики, и од детињства разборит, слатким језиком си поучавао, науком и рекама твојих поука си српску цркву обогатио, зато те молимо: Данило светитељу Христов, моли се Христу Богу и Пресветој Богородици, да се ради молитава твојих избавимо од невоља.

Којим духовним песмама да опевамо овог архијереја? Као наставник је поучавао у бого-познању, он је предивни извор чудеса и премудри учитељ, он је кула непоколебива патријарашке лавре, и украс сваке српске земље, он је моћни заштитник и молитвеник за душе наше.

Слава, глас 6.

Као похвалу архијереја, украс свештенства, код Бога молитвеника непрестаног, и изобилни извор чудеса, данас са љубављу окупљени народе спски, похвалимо јерарха Данила и код његових светих моштију окупљени, целивајмо их и рецимо: радуј се архијереје Данило, светлио пресветло, па нарочито обасјај наслеђе, народ и стадо твоје, за које се непрестано моли Христу, да нам подари миран живот, да сви са љубављу славимо свето твоје уснуће.

И сада, предпразника.

Вход. Прокимен дана, чтенија 3.

Читање из Прича Соломонових

(Главе 10, 7; 3, 13-16; 8, 32-35, 4, 6, 11-12, 14, 17, 5-9; 22, 19; 15, 4):

Спомен је праведнога с похвалама, и благослов је Господњи на глави његовој. Блажен је човек који нађе мудрост, и смртни који дозна разумност. Боље је њу куповати, него ли ризнице злата и сребра. Драгоценија је од драгог камења, а све часно није ње достојно. Јер дужина живљења и године у десници су њеној, а у левици њеној је богатство и слава. Из уста њених излази правда, а закон и милост на језику носи. Послушајте, зато, мене, о чеда! јер ћу говорити честитости; и блажен је човек који путеве моје сачува; јер су исходи моји исходи живота, и припрема се воља од Господа. Ради тога молим вас, и предлажем мој глас синовима људским. Ја мудрост, настаних савет, знање и мисао ја призвах. Мој савет и сигурност, моја је разумност, моја је снага. Ја оне који ме воле љубим, и који ме траже наћи ће

благодат. Схватите, незлобиви оштроумност, и невоспитани пригните срце. Послушајте мене, јер ћу рећи честитости, и изнећу из уста правилности; јер ће истини учити грло моје; мрска су преда мном уста лажљива. Са правдом су све речи уста мојих, ништа у њима није искривљено, нити развраћено. Све је јавно пред лицем разборитих, и исправно онима који налазе знање. Поучавам вас истини, да буде на Господа нада ваша, и испунићете се Духа.

**Читање из Прича Соломонових
(Главе 10, 31-32 и 11, 1-12):**

Уста праведнога капљу мудрост, а језик неправеднога пропашће. Уста људи праведних капљу благодат, а уста безбожних развраћају се. Мерила лажна мрзост су пред Господом, а мерило праведно пријатно Му је. Где уће дрскост, тамо је и бешчашће; уста пак смиренних поучавају се мудрости. Савршење правих људи водиће их, а склизнуће одрицатеља закона уловиће их. Не користи имаће у дан гњева, но правда ће избавити од смрти. Умирући праведник остави жалост за собом, а погибелъ безбожних бива брзо и с лакоћом примљена. Правда непорочнога просеца праве путеве, а безбожност упада у неправду. Правда људи праведних избавиће их, а безсаветношћу заробљују се безаконици. Када сконча човек праведан не пропада му нада, а похвала безбожних пропада. Праведни ће избећи уловљење, уместо њега предаје се безбожник. У устима безбожних је замка грађанима, а осећање праведних је добар пут свима. У добрима праведних утврдиће се град, а у погибелји безбожних је весеље; у благослову правих узвисиће се град, а устима безбожних раскопаће се. Руга се грађанима оскудни памећу, а муж разборит у проводи живот у спокојству.

**Читање из Премудрости Соломонових
(Глава 4, 7-15):**

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост честна није у многолетности, нити се бројем годинаодмерава. Него је мудрост седина људима, и узраст старости је живот непорочан. Праведник благоугодан поставши Богу, завољен би; и живећи посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или лаж не обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује ум незлобив. Скончавши за мало, испуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури да изађе из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити

ставише на мисао тако нешто: да је благодат и милост на изабранима Његовим, и посета Његова у преподобнима његовим.

На литији

Стихире светоме, глас 4. Самогласно.

Данас је српска црква свечано украшена, и радује се кличући: моја лепота је изнад свих, јер славни Данило, украс светитеља, на небеса узлази, код Цара који над свима царује.

Дођите љубитељи празника и сабори православних, и принесимо Данилу песме и похвале, кличући: о, лепото светитеља и српска похвало, моли се Христу Богу, да избави христоименити народ од сваке невоље, и да спасе душе наше.

Божанска благодат Духа учинила те је јерархом и учитељем посебним, јер си мрак неверја изобличио, а народ си науком богопознања просветио, Данило, светитељу побожни, славо и лепото архијереја, а народу српском и свима си за тачан углед вере, и имаш смелост код Христа Бога, па га моли усрдно да спасе душе наше.

Плод твојих врлина, свети оче Данило, обасјава срца верних, јер ко је чуо за твоје безмерно смирење и трпљење, а да се није зачудио? Ти си сиротиње смирење, и жалоснима утеха, и све си побожности поучио свети оче Данило, и сада си на небесима неувелим венцем овенчан, зато моли Христа Бога и Пресвету Богородицу, за душе наше.

Слава, глас 6.

Ти си свети оче Данило, пастир добри и учитељ усрдни; тебе увек хвалимо и теби кличемо, јер је тобом Бог цркву украсио, а чудотворна икона његове Матере стоји у твојем храму испред, и неисцрпну благодат даје српском народу, а тамо и твоје нетрулежне покривене мошти толико година леже; зато те молимо и кличемо: о, светитељу Христов Данило, моли се непрестано за све нас, који те хвалимо и твој свети спомен славимо, да примимо опроштај грехова и спасење душа наших.

И сада, предпразника, глас 1.

Примите јасле Онога, Кога је у купини Мојсеј законодавац сагледао на Хориву, а сада рођеног Духом Божанским из Дјеве; она је у Закону проречена, она је потврда пророка, јер се из ње Бог у телу пропадивом показао, зато му се поклонимо.

На стиховње стихире предпразника. Самогласне.

Глас 2:

Дело Кипријаново.

Ево дошло је време нашег спасења, спреди се пећино, јер Дјева долази да га роди, Витлејеме земљо Јудина украси се и весели се, јер из тебе ће заблистати Господ наш, чујте брда и долине и све околне земље јудејске: долази Христос, да спасе човека којег је саздао, као Човекољубац.

Стих: Бог ће са југа доћи, и свети из горе осењеног честара.

Витлејеме земљо Јудина, и телесни завичају, спреди најлепше свету пећину, јер у њој ће се Бог телесно родити, од неискусомужне Свете Дјеве да спасе род наш.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се, Господе, разумех дела твоја и задивих се.

Дело Андреја Пирскога.

Дођите сви да Рођење Христово са вером предпразнујемо, и духовне песме као звезду принесемо, и славослове мудраца са пастирима певајмо: дође спасење људима из девствених крила да верне призове.

Слава.. Данила, глас 4.

Тебе је блажени светитељу Данило, од младости Бог учинио као сунце пресветло, да просветљујеш све земље српске, и као пастира разумног стада свога и твога отечества, а ти си украсио дивну цркву Божије Матере, у којој и до сада леже мошти твоје свете, имајући у себи благодатни дар исцеливања, зато не заборави у молитвама, да измолиш побожном и христољубивом народу србском победе над противницима, јер је тебе Христос учинио као велико светило саборне цркве у Патријаршији, а ти си похвала земље наше и моћна заштита, зато празнујући данас твој свети спомен, молимо те светитељу Христов Данило, да измолиш мир целом свету, а душама нашим велику милост.

И сада, предпразника, глас 5.

Спремај се Витлејеме, у сретање Дјеве Марије и Богоматере, јер ево иде ка теби детенце Христа носећи, увек сабеспочетнога Оцу и Духу; њега ће у пећини родити и после рађања опет девствена остати.

Тропар, глас 3.

Показао си се као потврда чудеса, јер си заблистао делима побожних врлина, и тако си руководио саборе монаштва. Украсио си архијерејске тронове, неуплашивши се јеретичких напада, управљао си црквом Христовом, преподобни и премудри оче Данило. И умро си као да си заспао, јер је тело твоје сачувано цело и нетрулежно, и даје лека болеснима од разних болести и прогони демоне; зато те молимо: моли да се спасу душе наше.

Слава и сада, предпразника:

Припреми се Витлејеме, отвори се свима Едеме, радуј се Еуфрате, јер Дрво Живота у пећини процвета од Дјеве, духовни рај се показује у њеној утроби, и у њему Божански плод. Од њега једући живи ћемо бити, и нећемо као Адам умрети, Христос се роди, да обнови пали људски лик.

На јутрењи

На Бог Господ., тропар предпразника (два пута).

Слава светоме, и сада предпразника.

После 1. стихословија, сједален, глас 1.

Постао си служитељ Христа и Владике свих, и просветио си и научио народ поукама побожним, и упутио их у богопознање светитељу Данило, зато тебе сви називамо проповедником Истине, и правим од Христа учитељем.

Слава и сада, предпразника, глас тај исти.

Весели се Витлејеме, и спремај се Еуфрате, јер ево ње као јагње долази и у телу носи Великог Пастира да га роди; мудраци су видели испред божанску звезду и радују се и са пастирима певају искреним срцем.

После 2. стихословија, сједален, глас 2.

Ти си од младости твој крст узео, и побожно за Христом следовао, уздржањем си телесне жеље одсекао, зато си светитељу на светитељском трону седео, и непрестано си цркву Христову украшавао, у славу твога Владике и Пречисте његове Матере, зато је и Христос твој кивот разним даровима украсио, Данило свеблажени.

Слава и сада, предпразника, глас тај исти.

Девојке почните девојачку радост, а матере похвалите Првенца Матере Христа Бога нашега, радујте се мудраци са ангелима и пастири са нама, јер долази Дјева у град Витлејем, да роди Сина и превечног Бога, који ће спасти свет од пропасти.

После Полијелеја

Сједален, глас 8.

Како да опевамо великог светитеља Данила? Човека чистог разума, који нас обасјава светлом богопознања, и свети нам разум дарује, и учитеља дубоких тајни, зато му сложено сви рецимо: радуј се оче отаца, Данило.

Слава и сада, предпразника, глас 5.

Спремај се Витлејеме, у сретање Дјеве Марије и Богоматере, јер ево иде ка теби детенце Христа носећи, увек сабеспочетнога Оцу и Духу; њега ће у пећини родити и после рађања опет девствена остати.

Затим, степена 1. антифона 4. гласа

Прокимен, глас 4: Уста ће моја говорити мудрост, и поука срца мога биће разумност. (Пс.48,4)

Стих: Слушајте ово сви народи, чујте сви који живите по васељени. (Пс.48,2)

Све што дише..

Еванђеље по Јовану, зачало 35. од половине

После 50. псалма

Стихира, глас 6.

Када је дошло оче твоје престављење из тела, тада те је мноштво верних око твога одра тужно испратило, и гледајући те како их благосиљаш народ се дивио. Цар Душан је са сузама вапио: о, владико како да ти захвалимо за богопознање које си нам даровао? Јер ти си благодат од Бога примио, зато свети Данило, моли се усрдно Христу Богу а и Пресветој Богородици, да нас непрекидно чува, њеном пречистом и чудотворном иконом, којом си храм украсио, а отечеству и стаду своме као непоколебиви стуб оставио, да се твојим молитвама спасемо.

Канон светом Данилу на 6, Глас 1.

Песма 1.

Ирмос предпразника: Пјесань победную поимъ вси Богу..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је учинио дивна чудеса својом високом мишицом, и спасао Израиља, и тако се прославио.

Богомудри оче, светитељу Данило, отвори моја недостојна уста, да те опевам, и прими ово као мирисно кађење од моје убогости, које теби приносим, ја недостојни.

Опевајмо сви великога светитеља Данила, прославимо заступника и тврђаву српских земаља, јер га је Господ подарио као буднога чувара саборне цркве и манастира.

Ти си следовао Христовим спасоносним заповестима, премудри светитељу Данило, и удовицама и сирочадима си заступник, а српским земљама велики заштитник.

Сада велики Данило, пастир цркве саборне, на свој празник призива целу цркву и са стадом уједно и пастире, зато окупљени прославимо свечано дан његовог спомена.

Благодат Духа си примио оче у своје срце, зато светитељу Христов, учини јасним језик и просвети срца твојих прослављача, јер у твој свети спомен певамо свечано, преподобни Данило.

Мада твоје поуке надмашују наше речи и осећања, Данило оче дични, ипак прими наш духовни принос који ти по моћи својој са љубављу приносимо, јер неможемо да ти испевамо песме како доликује.

Богородичан: Пречиста Богородице, ти си Створитеља и Спаситеља родила, зато спаси од невоља ово место, молећи непрестано за нас Сина твога и Бога нашега.

Катавасија: Христос рађајетсја, славите..

**Христос се рађа, славите! Христос с небеса, у сусрет му изиђите!
Христос на земљи, узнесите се! Певај Господу сва земљо. У весељу певај народе, јер се Он прославио.**

Песма 3.

Ирмос: Каменъ, јегоже небрегоша зиждушчији..

Камен који одбацише зидари, тај постаде угаони камен, и на њему је Христос своју Цркву утврдио, коју је од незнабоштва искупио.

Ти си Владико пројавио у првом поколењу нашем великога светитеља Саву, који је просветио своју Отацбину, са светитељима и архијерејима, а за њиме је и Данило следовао, као предивни цвет.

(два пута)

Неки коме су руке на грудима биле згрчене, када је додирнуо тебе као светитеља у твојем светом гробу, удостојио се примити исцелење, јер си му Божијом благодаћу дао да му се руке испруже.

Молитвама твојим ка Створитељу, преподобни Данило, савладај Агарјане и све безбожне противнике, а њину силу којом на нас насрћу учини немоћном и покори их побожном народу нашем.

Показао си се смирен, кротак и тих Данило, и зато се благодат Духа изобилно излила на тебе, и учинила те је великим, јер си

чудесима као зрацима нашу земљу обасјао. **(два пута)**

Жезлом уздржања си блажени, море страсти располутио, и као Мојсеј на гору бестрастија се попео, и духовне таблице примио, а стадо твоје си закону Христовом научио.

Богородичан: Буди ми Дјево уточиште, пристаниште и бедем необориви, и заступница, јер си Бога телом родила Пречиста, као свемилосрдног Избавитеља и Спаса, свима који теби певају Богоневесто.

Катавасија: Прежде вјекъ от Отца..

Пре свих векова од Оца рођеноме Сину, а у наше време од Дјеве бесемено оваплоћеноме Христу Богу запевајмо: узвиси моћ нашу, јер си свети Господе.

Сједален светому, глас 4.

Светитељу, оче Данило, ти си српским земљама постао свестило блиставо, просвећујући сјајем твојих побожних поука помисли вернима, зато сви твој свети празник данас радосно славимо.

Слава, и сада, предпразника, глас тај исти.

Девојке почните девојачку радост, а матере похвалите Првенца Матере Христа Бога нашега, радујте се мудраци са ангелима и пастири са нама, јер долази Дјева у град Витлејем, да роди Сина и превечног Бога, који ће спасти свет од пропасти.

Песма 4.

Ирмос: Духом провидја пророче Аввакуме..

Духом је пророк Авакум видео, оваплоћење Бога-Речи па је певао: када дође време приближаваш се, и када дође доба показаћеш се, зато слава сили твојој Господе.

Благодаћу Духа помазан си за архијереја, Данило особити, јер си се у Христа оденуо чистим животом, зато си научио да славиш Једнога Бога у Тројици.

Преподобни светитељу Данило, избави твоје стадо од буре грехова, и од невоља, па нас доведи у тиха пристаништа божанске воље Христове.

Постао си преподобни оче Данило и преосвештени архијереје Христов угодник, зато не престај да се молиш Господу да се твоје стадо избави од неовља, несрећа и искушења.

Умртви премудри оче неисцеливе прохтеве мога тела, и упути нас све на стазе побожности, јер си моћан и силан, па учини да се повинујем Божијем Закону, блажени, и да будем слуга Христов, јер робујем ужасним страстима.

Ниси дао сна твојим очима, нити дремања твојим капцима, докле ниси нашао место спокоја твога срца, а када те је достојно очишћеног видео Створитељ свега, Цар и вечни Бог, учинио те је стаништем своје славе. **(два пута)**

Смирењем си дични и блажени Данило сву твоју вољу управлио ка небеској висини, а све земаљко си сматрао као ништавно, и што си тражио то си и добио.

Богородичан: Која је заиста тако близу Бога као ова, која је и све војске ангела превазишла? Јер само она лепотом девства блиста, као Мати Сведржитеља.

Катавасија: Жезалъ изъ корене їесеова..,

Као изданак из корена Јесејевог, и као његов цвет си из Дјеве изникао Христе; дошао си Хваљени као из горе засењене честарем, и оваплотио се од Неискусомужне, а остао си нематеријалан као Бог, зато слава сили твојој Господе.

Песма 5.

Ирмос: Твој миръ даждъ намъ Сине Божији..

Твој мир дај нам Сине Божији, јер за другог бога сем тебе не знамо; именов се твојим називамо, јер ти си Бог и живих и мртвих.

Ми који стојимо око твога кивота, преподобни светитељу Данило, имамо тебе као заступника код Бога и заштитника српских земаља, и утврђење непоколебиво.

Ти си прехвални милостив, и зато измоли убогима душевну милост, јер си милостињом стекао оче Данило свећу, и њу си украсио великим светлом.

Заиста си постао станиште Светога Духа, блажени Данило, и његовим јављањем си и друге лепо обогатио божанским даровима.

Постао си кротак, уједно и смирен, и делима и речима, и тако си све себи привукао, љубављу и добрим делима, и све укротио и свима срца обрадовао твојим чудесима. **(два пута)**

Христос као велики Пастир свих, тебе је блажени за пастира својих

оваца учинио, и учитељем разумног стада, зато и мене залуталог у горама пропасти, као пастир своје јагње ме потражи.

Показао си велико богатство твога милосрђа у нашој земљи, изливањем небројене твоје милости, слуго Христов, јер ти дајеш оно што се од тебе тражи, и ти се стараш да се наситимо твојим заступањем, блажени.

Богородичан: Тебе Пречиста називамо светим миром, јер си родила Бога телесно, а ти благодатно миро изливаш свима, који притичу под твоју заштиту.

Катавасија: Богъ сиј мира, Отець щедротъ..,

Бог си мира и Отац сажаливи, а дао си нам Гласника твога великог Савета, послао си га нама да донесе мир; Њиме смо упућени ка светлости богопознања, и још од ноћи на јутарњој молитви славословимо те Човекољубче.

Песма 6.

Ирмос: Пророка Јону подражаја, вопію..

Као пророк Јона и ја ти вапијем: избави из пропасти живот мој Боже Благи, и спаси ме јер ти кличем: слава теби Спаситељу света.

Твој целомудрени живот си завршио, светојављени, и украсио си га правдом, а смелошћу си врлине себи накупио, преблажени светитељу Данило.

Сачувај ово место светитељу Данило преблажени, од напада безбожних и иноверних, и од међусобних сукоба, па се моли непрестано Владици Христу и Пресветој Богородици, да подаре мир твоме стаду.

Ти пак слављени и после смрти као жив чуда чиниш, јер обузетима болестима дајеш исцелење божанском благодаћу, јер тако говори Господ: прославићу онога ко мене прославља.

Испунио си се светлих виђења Данило мудри, као чувар заповести Христових, и био си очишћен од страсти, и стварно станиште Најсветије Тројице.

Данас свети људи радосно са народом твој спомен оче свечано празнују, и са њима сложено прави тиховатељи и обични људи, и сви о теби певају, као заступнику, а уједно и учитељу.

Блато страсти си са душе отресао Данило, и оборио си сваку горду

помисао, која се дизала против Христа.

Богородичан: Свети оче, ти си подигао храм Радосној вести превечног Савета од архистратига Гаврила, певајући посведневно Богородици: радуј се невесто неневесна

Катавасија: Изъ утробы Јону младенца..

Јона је као плод избачен из уста морске звери, као што је ту и доспео, а Бог-Реч се у Дјеву уселио, од ње тело примио, из ње је дошао и неизмењеном је сачувао; трулежан није постао, као што је и Родитељку сачувао нетакнутом.

Кондак, глас 8.

Приђимо данас са љубављу изабраном и духовном свећњаку наше земље, и песмом да ти богоношче певамо, јер имаш слободу пред Господом: избави нас од многих зала, да ти кличемо: радуј се, утврђење отаџбини нашој и велики заштитниче обитељи своје.

Икос:

Постао си велико светило рода српскога, а рекама твојих поука си верне просветио, и свима који ти усрдно прилазе исцелења си подарио; народ Христов, оче богоносни, невидиво посећујеш и земље наше просветљујеш, зато ти сложено овако кличемо: радуј се доме бестрасне светлости, радуј се прогонитељу мрачних страсти; Радуј се јер рушиш демонске замке, радуј се јер веселиш ангелске чинове; Радуј се висино чистог боговиђења, радуј се дубино смирења која патње умива; Радуј се јер си био видилац невидивих тајни, радуј се јер си ушао у сабор светитеља; Радуј се српскох земаља пастиру и учитељу, радуј се светитеља изузетна похвало; Радуј се јер тебе ради посла Бог у обитељ твоју чудотворну икону своје Матере, радуј се јер због тебе се прославља света и чудотворна икона Матере Божије; Радуј се јер си украс престола српских просветитеља, радуј се утврђење српског народа.

Песма 7.

Ирмос: Сущымъ въ пеци отрокомъ твоимъ Спасе..

Твоје младиће у пећи Спаситељу, не додирну огањ нити им додија, зато тада троје као једним устима певаху и благосиљаху говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Отвори ми двери покајања, преблажени Данило архијереје, да бих умио нечистоту моје бедне душе, моје тело и сва осећања и савест, па да могу певати Богу: Боже отаца, благословен си.

Ти си нама твојим слугама усрдни заступник и необориви бедем цркве твоје и утврђење рода српскога, зато се не бојимо непријатеља ни противника, него их побеђујемо силом чудотворне иконе и певамо: Христe са Богородицом, благословен си.

Законе Отацбине си утврдио мудри, а цркву си украсио чудотворном иконом Пресвете Мајке Божије, и поредак свештенства си лепо уредио, а твојим поукама си народ научио да певају: Боже са Богородицом, благословен си.

Земље наше и држава, сложено оче поуке твоје објављују, научени од тебе да свуда о Христу певају: благословен си Боже отаца наших.

Женик, диван по доброту мимо свих синова људских, као што је писано, учинио је тебе предивним жеником своје цркве као блажене невесте, јер си носио његов лик и подобје.

Свој си живот милостињама и смирењем украсио, и љубављу и истином, јер си се оче изузетни на Пастира Доброга угледао, и јер си његов пример врлина одабрао.

Богородичан: Долази Владика да се роди у пећини као Човек, зато сретнимо верни Пречисту Дјеву, и певајмо јој радосно: радуј се целог света родости, радуј се Дјево, Мати Христова.

Катавасија: Отроцы благочестию совоспитани..,

Младићи заједно васпитани у побожности, презреше безбожну наредбу, не бојаше се претње огњем, него посред пламена стојећи певаху: благословен си Боже отаца.

Песма 8.

Ирмос: Јегоже ужасајутсја ангели..

Створитеља и Господа којег се боје ангели и све војске небеске, њему свештеници појте, децо прославите га, а народи благословите и величајте Га у све векове.

Многим сагрешењима ме је враг савладао и животним бригама, али ја ти са вером притичем, и као Манасија у покајању ти Христe вапијем: певајте Господу његова дела и величајте га у векове.

Учини прилежно и усрдно молитве и молења Богу за слуге твоје, јер ти си нам у туги заступник и бранитеља, и тебе имајући спасавамо

се од невоља, Господу појући и величајући га у све векове. **(два пута)**

Нападају на твој кротки народ, светитељу часни оче Данило, синови агарјански, а ти их савладај невидивом силом твојих молитава ка Владици и Богородици, ради нас који певамо Господу и величамо га у све векове.

Твојом молитвом управљај ово многољудно стадо, и заустави буру противних ветрова и духовних и тварних, и твојим молитвама избави га од сваког искушења и метежи, и све до краја га сачувај неповређеним.

Твоја неизрецива љубав ка своме потомству оче, превазилази и родитељску љубав, зато нас увек посећуј твојим молитвама, и измоли нам спасење, и даруј нам Данило да се у спокојству радујемо.

Ваздух је освештан мирисом твојих моштију, премудри Данило, Христов светитељу, а црква се весели и кличе: благословен је Бог отаца наших.

Богородичан: Христос нам је заблистао као звезда од Јакова, и мудраци се окупљају у граду Вителејему да опевају и почаст одају, и поклоне се њему рођеноме из крила Пречисте Богородице.

Катавасија: Чуда преестественнаго росодательнаја..

Прасликом надприродног чуда, беше она пећ орошена, јер не спали младиће које прогута, као ни огањ Божанства тело Дјеве у коју урони, зато запевајмо химну: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Живопріємный источникъ приснотекущій..

Величајмо верни Богородицу, као извор непресушни који носи Живот, као светлоносно светило благодати, као храм духовни, као сенку пречисту, и шира и од земље и од неба.

Као блудница и разбојник цариник, од срца ти вапијем Христе: сагреших, али ми опрости Владико, јер су многа моја сагрешења; ипак ме избави од свакога гнева, молитвама твога светитеља, да бих те непрестано величао.

Ходите и окупите се сви Срби око кивота блаженог светитеља Данила, и са сузама ускликнимо Богу: избави Господе од беда народ твој, и сачувај племе наше у правој вери, и покори десници нашој све који нападају на нас, да те величамо у векове.

Због тебе се много радује оче и светитељу Данило народ твој, јер си му помоћник и заступник, и сада Владико не одлази душом од нас, него се помоли за нас Господу Богу и Пресветој Богородици, да се избавимо од насиља безбожних Агарјана, непријатеља наших, и да те увек величам

Није могуће опевати славу твоју како доликује, јер бројна чудеса и исцелења изобилно дајеш, свима који ти са искреном вером долазе, светитељу Данило, похвало земље наше.

Тебе је Христос поставио као темељ своје цркве, и моћну кулу непоколебиву, да довека чуваш обитељ твоју увек од непријатеља.

Свештенство, цареви и кнежеви, и људи свих звања, и мушки и жене, и старци са младима, и сваки узраст и сваки чин, нека свечано славе спомен нашег светитеља.

Богородичан: Украси се Витлејеме, и спремни се Еуфрате, јер од Оца без матере, и без оца од Матере долази у телу, и родиће се да спасе нас.

Катавасија: Таинство странное вижду и преславное..,

Видим чудесну и несхватљиву тајну: пећину као небо, Дјеву као херувимски престо, јасле као сместиште несместивог Христа Бога. Њега песмом величајмо.

Светилен предпразника.

Дођите сви верни, да принесемо Божићу предпразничне песме, јер већ долази Христос у Витлејем да се роди, и да спасе цео свет, јер је једини Човекољубац.

Слава, светом:

Дух свети помазао те је светитељу блажени Данило, да стадо Христово напасаш на испашу спасења, зато си и похитао да упутиш народ на праве стазе, и зато си сада двоструки венац од Венцедавца примио.

И сада, предпразника:

Спремај се Витлејеме, и украси твоје станове, јер теби долази Дјева и носи Дете, Христа беспочетнога са Оцем; долази да спасе род људски.

На хвалитним, стихире предпразника 3 и светога 3, глас 8.

Како да те назовемо светитељу? Ангелом? Јер си бестелесно на земљи поживео. Апостолом? Јер си побожности све српске земље научио. Мучеником? Јер си се ради Христа до смрти подвизавао. Обратио си народ из таме неверја и привео на испашу богопознања, зато се моли да се спасу душе наше.

Како да те назовемо богоблажени Данило? Као реку воде духовности која протиче и напаја све српске земље, и жедна срца напаја твојом науком? Као чашом пуном Божанског Духа? Као свећу која обасјава цркву? Као светило које своју паству просветљује? Многа су твоја имена и још бројнији дарови, зато се моли да се спасу душе наше.

Светитељу Христов, учитељу светог предања, тебе је Христос уистину правим пастирем учинио, новоизабраноме своме разумном стаду, јер си српски народ од саблазни спасао и у православљу га утврдио, зато те сада молимо дични Данило: моли се Богу Спаситељу за све који са вером празнују твој пресвети спомен.

Слава, глас 6.

Ево се приближио радосни празник и свечани спомен богоносног оца, зато се радуј и украси српска пратријаршија и весели се пећка митрополија говорећи: радуј се цркве српске чуваре, радуј се ти који српске царе овенчаваш, радуј се јер си цара Душана помазао за цара, радуј се народа српског свети наставниче и куло непоколебива, радуј се законодавче црквама, радуј сапрестолниче српског престола, радуј се учитељу побожних, радуј се светило пресветло јер својом науком просветљујеш све српске крајеве, радуј се тужнима побожни утешитељу, и понижених усрдни бранитељу, зато не престај да се молиш Христу Богу и Пресветој Богородици да се спасу душе наше.

И сада, предпразника, глас 6.

Спремај се Витлејеме, јер се Христос приближава, и већ свиће спасење народима, украсите се јасле и окупите пастире и призовите мудраце из Персије, а војске бестелесних духова кличите: Цар небески на земљу долази.

Славословље, велико и отпуст.

На литургији,

Блажена од канона предпразника и светоме.

После входа: тропар предпразника, светога, Слава.. кондак светога, И сада..

предпразника.

Прокимен, глас 1.: Уста ће моја говорити премудрост, и поуке срца мога су разумне. (пс. 48,4)

Стих: Слушајте ово сви народи, чујте сви који живите по целом свету. (пс.48,2)

Апостол Јеврејима, зачало 318, од половине.

Алилуја, глас 2.: Уста праведнога ће поучавати о премудрости, и језик ће његов говорити суд. (пс.36,30)

Стих: Закон Бога његовог је у срцу његовом, и неће се спотаћи кораци његови.

Еванђеље по Матеју, зачало 11.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

МР

Ако се догоди недеља светих отаца на предпразник, унутар 20. децембра, то јест: 20., 21., 22. и 23., децембра, служи се овако:

На малој вечерњи

стихире васкрсне и Богородици, по обичају.

На великој вечерњи

На Господи возвах.. стихире васкрсне 3 и Анатолијеве („источне“) 1 и предпразника 3, глас 6. подобан: Всују отложивше..и Отаца 3 а глас и подобан тај исти. Слава.. глас 6. Даниил муж желаниј.. И сада.. предпразника, глас тај исти: Вертепе благоукрасисја.. Вход. Прокимен дана и чтенија 3 Отаца.

На литији

Стихире предпразника по реду, којег је дана се ова недеља пева, стиховње Отаца глас 1.: Лучами облиставшесја.. Слава..глас 3.: Праотцев собор.. И сада.. предпразника, глас тај исти: Благоукрасисја Витлејеме..

На стиховње

стихире васкрсне. Слава..глас 2.: Радужтесја пророци.. И сада.. предпразника, глас тај исти: Се времја приближисја..

На благосиљању хлебова

Тропар: Богородице Дјево.. два пута и Отаца: Велија вјери..једанпут. Буди Имја Господње..три пута, и Чтенија у Толковном апостолу.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар васкрсан (два пута) Слава..Отаца, глас 2.: Велија вјери.. И сада.. предпразника, глас 4.: Готовисја Витлејеме.. и

уобичајене катизме и сједални васкрсни и њини богородични. и Чтенија у Толковном Еванђељу по Матеју на самом почетку књиге: Књига родослова Исуса Христа..После непорочних њини тропари: Ангелскиј собор... Ипакој и Чтеније у Толковном Еванђељу које је на реду. Степена гласа, прокимен, Све што дише.. Еванђеље васкрсно, Васкресеније Христово видјевше..После 50. псалма стихира васкрсна.

Канони

Васкрсни канон са ирмосем на 4 и предпразника на 4 и Отаца на 6. Катавасија: Христос раждајетсја..

После 3. песме ипакој отаца, глас 8.: Ангел отроком ороси пешч.. и Чтеније.

После 6. песме кондак, глас 1. (Подобан: Лик ангелски..) Веселисја Витлејеме.. и Икос, и читамо Пролог.

После 9. песме: Свјат Господ Бог наш..Светилен васкрсан, Слава..Отаца, И сада..предпразника.

На хвалитним стихире васкрсне 4 Отаца 4 глас 5. (подобан: Радујсја..) Слава..Отаца, глас 8.: Законих учениј..И сада.. Преблагословена јеси Богородице Дјево.

Славословље велико. Тропар васкрсан, јектенија и отпуст. Евангелска стихира у припрати и час 1. и коначни отпуст.

На литургији

Блажена гласа на 4 и Отаца од канона Песма 3. на 4 и предпразника Песма 6. на 4

После входа тропар васкрсан и Отаца и предпразника. Слава..кондак Отаца, И сада.. предпразника.

Прокимен песма Отаца, глас 4: Благословен си Господе Боже отаца наших, и хваљено је и прослављено име твоје у векове.

Апостол Јеврејима, зачало 328.

Алилуја, глас 4.: Боже ушима нашим слушасмо, и оци наши јавише нам.

Еванђеље по Матеју, зачало 1.

Редовно недељно се изоставља.

Причастен: Хвалите Господа..

Други причастен: Радујте се..

Види

О предпразнику Христовог рођења треба знати:

Од 22. децембра почиње предпразништво. Пост је и метаније у цркви се не чине.

Децембра месеца 21. дан

Предпразник рођења у телу Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа;

Спомен свете мученице Јулијане из Никомидије.

На Господи воззвах.. стихире предпразника, глас 4.

Подобан: Дал јеси знаменије..

Ово је Бог наш, и нема никога као што је он, узвикнуо је пророк Духом; Он је пут прокрчио сваком створењу, и због људи се људима уподобио, и у тело обукао; Од Дјеве младе Бого-девојке долази да се роди, и постаје мени доступан, иначе по природи недоступан.

Показао се као стог на гумну у твоме телу, свенепорочна Богородице, и као клас необрађиван, а ти га надразумно и неизрециво носиш и неизречено; њега ћеш у пећини витлејемској родити, а он хоће по божанском разуму сву твар да нахрани благодаћу, и од глади душегубне да избави човечанство.

Непорочна Младица носи у телу своје одхрањеног младенца, и долази у свету пећину, да га на пречудан начин породи, и да га као Човека у пелене повије, и да га као Детенце у јасле положи. Зато творевино предпразнуј радосно, и величај Онога који је таква дивна дела на земљи учинио.

И светој, глас тај исти.

Подобан: Јако добља..

Ти си свехвална, своју одећу спасења својом крвљу заруменила и обагрила, и просветљена Духом ти си себе Господу и бесмртном Цару обручила, а он те је сачувао непорочном и непропадивом у све векове, у дворима небеским, као девојку прекрасну и честиту.

Ране си стекла и у огњу патила, и кидање тела свога си претрпела, и узавреле казане си храбро поднела, али твоју вољу ниси победили, и идолима ниси жртвовала, него си пред Богом врат повила, и под мачем си као мученица и овенчана на небеса узишла.

Капима крви обасјана, ти си јасно као сунце свехвална заблистала, и таму безбожија си благодаћу одагнала, мученице Јулијано, ти си верне просветила, који славе твоје храбрте подвиге и твој светли спомен и светлоносни и по свему спасоносни.

Слава и сада, предпразника, глас 6.

Празнуј Сионе и весели се Јерусалиме па прихвати граде Христа Бога Створитеља у пећини и јаслама смештенога; отворите ми врата, да уђем кроз њих и видим њега као Бого-Дете пеленама повијенога, који сав свет на длану држи; о њему непрестано певају ангели, као животворцу и Господу, који спасава род наш.

На стиховње стихире предпразника, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Испуњавају се пророчанства свих пророка, јер се Христос рађа у граду Витлејему из чисте Богодјеве.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Витлејеме славни, славо свих на земљи и радост и похвало, митрополијо Божија, прихвати твога Створитеља.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Видесмо Реч Очеви кроз коју све постаде, безстрастну и непролазну, као једну ипостас али са две природе.

Слава и сада, глас 6.

Дело Византијево.

Неневесна Дјево, одакле си дошла? Ко је тебе родио? Ко је мати твоја? Како носиш Творца на рукама? Како ти се није утроба истопила? О, како велике, предивне и чудне тајне на теби учињене видимо на земљи, Пресвета! И спремамо да ти се достојно одужимо: на земљи пећину, а од неба молимо да добијемо звезду, и мудраци долазе са истока земље на запад, да виде Спасење људи, у јаслама и у пеленама повијенога.

Тропар светој, глас 4.

Као јагње твоје Исусе Јулијанија зове силним гласом: „тебе Жениче мој волим и тражећи тебе страдам, и распињем се и сахрањујем у твојем крштењу, и страдам ради тебе, да бих царствовала са тобом, и умирем за тебе да бих са тобом живела, прими ме као чисту жртву са љубављу жртвовану за тебе“. Њеним молитвама као Милостив спаси душе наше.

Слава и сада, глас тај исти:

Припреми се Витлејеме, отвори се свима Едеме, радуј се Еуфрате, јер Дрво Живота у пећини процвета од Дјеве, духовни рај се показа у њеној утроби, и у њему Божански плод. Од њега једући живи ћемо бити, и нећемо као Адам умрети, Христос се роди, да обнови пали људски лик.

ПАЗИ

Нека је знано, ако се празнује велики светитељ, певамо канон свете Јулијане на повечерју заједно са трипеснецом и на крају њене стихире.

На повечерју

Трипеснец, ирмос по два пута, тропари на 6 и опет на крају ирмос оба хора заједно. Његов акростих је: певам четвртом. Глас 2.

Песма 3.

Ирмос: На камени мја вјери утврдив..

Утврдио си ме на камену вере, и охрабрио си моја уста да говоре против мојих непријатеља, и развеселио си мој дух да пева: нема светог као што си ти Боже наш, и нема никог праведнијег од тебе.

Залудан је Иродов договор, и окупљање на грозни покољ, да убије новорођенога Христа; а ми Христу певамо: ти си Бог наш, и нема праведног као што си ти Господе.

Ирод је сакрио зловну намеру своје противбожне душе: да међу децом убије и Владику Христа; а ми Христу певамо: ти си Бог наш, и нема праведног као што си ти Господе.

Песма 8.

Ирмос: Глагол мучитељев понеже превозможе..

У давнини је моћна наредба мучитељева седмоструко ужарила пећ, али у њој младићи нису спаљени, и тако су наредбу цара савладали па су кликтали: сва дела господња певајте Господу и величајте га у све векове.

Изливајмо сузе као миро, Христу ради нас рођеноме у телу, па њима нечистоту очистимо, и Пречистоме чисто приђимо и кличимо: сва дела господња појте Господу, и величајте га у све векове.

Сузама покајања, избегнимо сузе због последица греха, од страшних мука које предстоје, и Христове ране примимо, па положеноме у пелене Бого-Детету певајмо: сва дела господња појте Господу, и величајте га у све векове.

Научимо да свештенослужимо избављењу, па из својих срца верни и извора суза унапред се умијмо, и Христа исповедимо, те приступимо ка Рођеноме у телу у пећини кличући: сва дела господња појте Господу, и величајте га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Душама чистими и нескверними устнами..

Дођите да чистим душама и неокаљаним устима, величамо нескверну и Пречисту Матер Емануила, и преко ње принесимо молитву Рођеном из ње: поштеди душе наше Христе Боже и спаси нас.

Нико да није неразуман, ни да буде зао зависник, од свих који сада приносе Богу угодне дарове, па уместо смирне, злата и тамјана, принесимо мирис врлина, певајући Христу новорођеноме: поштеди Христе Боже душе наше и спаси нас.

Ирос је мудрим дошљацима говорио: идите и потражите сада рођенога цара, и када га нађете јавите ми; јер је био страшно намерио злочиначким срцем да Христа убије; А ти Христе Боже поштеди душе наше и спаси нас.

О, заслепљеног, крволочног убиства најгрознијег, у коме си заборавио, да Бога нико не може да узме у руке и убије! А ти си Ироде са превеликом јарошћу дечицу свирепо поклао! Но ти Христе Боже поштеди душе наше и спаси нас.

На јутрењи

После прве катизме, сједален предпразника, глас 2.

Подобан: Благообразниј..

Недоступни Бог, из добротe постаје мени доступан, па долази да се у телу роди као Човек из младе Дјеве, у граду Витлејему; похитајмо да га усрдно примимо, кличући са страхом: Господе, слава теби.

Слава и сада, глас 1.

Подобан: Гроб твој..

Бог је небеса савио, и у Дјеву се уселио, па долази да се у телу роди у витлејемској пећини, као што је писано; да га виде као Детенце, њега који децу у телу матера оживљава; зато га сви сада радосно и чистога срца сретнимо.

После друге катизме, сједален глас 5.

Подобан: Собезначалноје..

Спремај се Витлејеме у сретање Дјеве Марије Богоматере, ево долази ка теби носећи Христа Бого-Дете, сабеспочетнога Оцу и Духу заувек, њега ће у пећини родити и после рађања ће опет девствена остати.

Слава и сада, глас 3.

Подобан: Красотје..

Погледајно данас предивно чудо: Спаситељ наш хита да се ради нас роди у пећини телом, мудраци са дарима се њему као Цару клањају, и пастири га са ангелима славослове, са њима и ми кличимо: слава њему ради нас посталом као Човек.

Канон предпразника, са ирмосем на 8 и светој на 4.

Канон предпразника. Његов акростих је по алфавиту.

Дело Јосифово. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Тристати крјепкија..

Ти си Рођени из Дјеве без муке три пута потопио, у дубину душе три стотине силних, па ти се молим, да мојим смртним телом, као тимпаном, победничку песму теби запевам.

Радуј се небо и весели се земљо, јер Бог наш постаје телесан од младе Дјеве и рађа се, и пеленама је повијен; он ће покидати окове мојих сагрешења јер је милосрдан.

Пречиста Царица надразумно рађа Цара свих, који вернима отвара небеско царство, и који коначно укида грех, који у нама јаднима увек царује.

Пророчка писма добијају испуњење, јер ево Христа, којег најавише, у граду Витлејему се јавља оваплоћен; похитајмо данас и сада да чистом душом предпразнујемо његово рођење.

Ини канон светој. Његов акростих је: Нека Бог подари благодат да тебе мученице опевамо. Дело Јосифа. Глас тај исти.

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују пучину..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је у давнини Израилљ пучину Црвеног Мора, пешке и неовлажених ногу, и Амаликову силу је на исти начин у пустињи победио.

Јасно си мученичком светлошћу обасјана, и радујеш се Богу, јер си свето обожена, свехвална, и твојим молитвама дарујеш просветлење свима који ти поје.

Коснута слатком науком Христовом, свехвална, ти си телесне сласти оставила, и вереника смртног, па си се верила непорочна и чиста девојко за Створитеља.

Твоје срце је Саздатељ свих и Бог сјајним лепотама обасјао, па те је, мученице богомудра, радости у небесним дворима као еванђелске девојке удостојио.

Богородичан: Долази Дјева да у пећини роди Створитеља природе, који је од ње надприродно и неизрециво понео Ипостас, да би обожио човечанство.

Песма 3.

Ирмос: Јако неплоди роди от јазик церков..

Као што је неплодна родила, тако је и од незнабожаца настала црква, а јудејски народ је много у чедима својим онемоћао, зато дивноме Богу нашем кличемо: ти си свети Господе.

Тебе је Речи Божија Данило видео као камен одсечен од девствене горе, и твојом силом си у прах претворио идолске храмове, зато тебе са страхом славимо.

Са истока мудраци теби Христе, Царе свих, вођени звездом доносе дарове: измирну, злато и тамјан, зачуђени твојим снисхођењем.

Живоносни клас доноси Маријам као њива неорана, да га роди у граду Витлејему, а он храни душе свих који кличу: ти си свети Господе.

Ини.

Ирмос: Веселитсја о тебје..

Због тебе се Христе црква твоја радује и кличе: ти си моја снага Господе, и уточиште и поуздање.

Усавршила си, славна, твоју душу, и постала си пресвети храм Божији, зато си у божијим храмовима увек кроз песме и молитве присутна.

Телесне патње си трпела светитељко као да си у туђем телу, јер си желела да добијеш небеске дарове.

Потоцима твоје крви си угасила огањ неверја, а душе верних си Јулијано напојила.

Богородичан: Избавитељ који људе избавља, из Пречисте се у Витлејему рађа, и као детенце повоје добија.

ДИН 21.

Кондак светој, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Лепотом девства очишћена девице и мученичким венцима сада овенчана, света Јулијано, ти свима који приступају твоме гробу дајеш исцелења и спасење од беда и невоља; јер из њега Христос излива Божанску благодат и вечни живот.

Сједален, глас 4.

Подобан: Скоро предвари..

Заволела си Творца као Женика и Бога, и зато си женика пропадивог оставила, мученице славна, радосно си претрпела муке и мрцварења, и у огњу палења, зато си као овенчана у небески двораци отишла, и молиш свима опроштај грехова.

Слава и сада, предпразника, глас 3.

Подобан: Красотје..

Испуните се радошћу сви крајеви земље, јер Богородица долази да роди Цара свих и свега. О, неизрецивог ли чуда! Беспочетни добија почетак, и бестелесни се оваплоћава! Пећина прима онога који све држи! Радуј се Витлејеме, и весели се цео свете у дан предпразника.

Песма 4.

Ирмос: Сједјај во славје..

Седећи у слави и на престолу божанства, и облаку лаком, дође Исус најсветији и непропадиви, да спасе све који му кличу: слава Христе сили твојој.

Света ризница светог и освештаног мира, долази у град Витлејему да га ту излије, а он дарује свештање свима нама који кличемо: слава Христе сили твојој.

Радуј се и весели се богоречити Исаијо, јер видиш да се твоје свете проповеди остварују, јер ће Дјева родити бесемено у пећини витлејемској Онога који је телом несместив.

Исус се у телу рађа, и у надвремени се види у времену као Бого-Дете, Он сада разрешава моја времена сагрешења и својим неизрецивим осиромашењем мене обогаћује, јер сам осиромашео душегубним преступима.

Ини.

Ирмос: Вознесена тја видјевши церков..

Када те је видела црква на крсту подигнутог, и да сунце стаде у току своме, тада ти је достојно кликтала: слава сили твојој Господе.

Када су ти тело за косу обесили и тако пружили, ти си твоје срце пружила ка Господу свих, и мада тешко изранављена, за то ниси ништа марила, Јулијано, девојко храбра.

Твоја жудња за Владиком, свехвална мученице, је превазишла телесна помрачења, зато си и богатство, и вереника и разне муке презрела.

Тебе су мученице, као неокаљано јагње, мучитељи као вукови кидали и рањавали, и тиме су те света овчице, као целосну и непорочну Богу жртвовали.

Богородичан: Када си видела Богородице своје девство по рођењу запечаћено, зачуђена си остала и кликтала: како да те сада Чедо моје повијем, јер си ти океане песком повио?!

Песма 5.

Ирмос: Нечестивии не узрјат слави..

Неверници неће видети славу твоју Христе, него ми, о, Јединородни, јер си ти блистање славе Очевог Божанства, и зато ти Човекољубче певамо од раног јутра.

Из Дјеве се рађа Бог Емануил, и у јасле је положен, својом вољом нас призива, зато његово рођење побожно предпразнујмо.

Ти си пребеспочетна Реч Очева, и сапостојећи, а лежиш у јаслама неразумне стоке, да разрешиш од безумља, нас који побожно предпразнујемо твоје рођење.

Блажен је корен Јесејев који је изникао Пречисту, која носи као Божански цвет Христа Господа; његово рођење предпразнујмо радосно.

Ини.

Ирмос: Ти Господи мој свјет..

Ти си, Господе мој, као светлост у свет дошао, ти си света Светлости из мрачног незнања обратио све, који ти са вером певају.

Потоцима твоје крви, неправедно проливане, ти си мученице реку неверја и безбожја исушила, а огањ идолске обмане си угасила.

ДИН 21.

Саму себе си у потпуности Богу принела, а руменило девства си својом светом и мученичком крвљу зацрвенила.

Твоја лепота је о, Владико и претечо, коснула душу девојке видиве лепоте, и она блиста због свога страдања.

Богородичан: Ево чуда новог и дивног: Пречиста Дјева долази да у пећини Витлејемској роди Бога оваплоћеног.

Песма 6.

Ирмос: Приидох во глубини морскија..

Доспео сам у дубине мора и потопила ме је бура многих греха, али ти као много милостиви Бог, избави из понора живот мој.

Родило нам се на земљи ново Детенце, који је пре свих векова из Оца неизрециво заблистао, да све ослободи од старог престапа, јер је милосрдан.

Предивна чуда су се рашчула у граду Витлејему, када си се ти родио беспочетна Речи-Божија, јер су пастири са ангелима теби као Владици песме приносили.

Звезда правде објављује мудрацима неизрециво рођење Сунца, а ми сада његово славно рођење радосно предпразнујемо.

Ини.

Ирмос: Пожру ти со гласом..

Црква ти Господе приноси као жртву песме похвале и пева ти, јер је од демонске крви очишћена, крвљу изливеном из ребара твојих, по твојој милости.

Кликтала си коснута жудњом за Богом: желим да стигнем до Христа, дивног добротом, зато трпим муке, и радујем се неклонулом душом.

Зли гонитељ је наредио да је без милости растежу, и да је батинама ломе, али је она као јагње Господње имала душу пружену ка Христу.

Зором си хитала богомудра ка Христу, као незалазном Сунцу, и његовом светлошћу си и срце и душу обасјала, и ка увек постојећој Светлости си прешла.

Богородичан: Из младе Дјеве Створитељ, који море у маглу обавија, својевољно страда, и као детенце повоје прима, Онај који цео свет избавља.

Кондак, глас 2.

Подобан: Вишњих ишчја..

Гледајући у Витлејему у пелене Повијеног, који својим рукама држи цео свет, приносимо његовој Родитељки ове песме предпразника, јер као Мати радосно држи у наручју Сина Божијега.

Икос:

Држећи Дјева у наручју Сина Божијег, матерински га грли и целива па говори: нисам спознала семе у зачећу, и нисам се променила ни у порођају, па сам и сада чиста као и раније, тако исто и после рађања, зато проповедам Чедо о твојој великој доброту, и о недостижној узвишености коју си на мени показао, због тога се и радујем држећи на недрима Сина Божијег.

Песма 7.

Ирмос: Јуноши три в Вавилоње..

Три младића у Вавилону наредбу мучитељеву извргнуше подсмеху и сред пламена кликтаху: благословен си Господе, Боже отаца наших.

Како ће тебе несместивог пећина примити, који долазиш да се за нас родиш? Како ће Дјева подојити, тебе хранитеља свих, Исусе милосрдни?

Следујући мудраци речима мудраца Валаама, хитају да се поклоне Христу са даовима, јер разумеше да је он тај који царује над свему што дише.

Радуј се и весели се човекова природо неплодна за сваку врлину, јер долази Христос да се телом роди из Дјеве, и да те учини родном добрим чедима.

Ини.

Ирмос: В пешчи авраамстији отроци..

У пећи персијској Аврамова деца, побожном љубављу више него ли пламеном запаљени беху, и овако кликтаху: нека си благословен у храму славе твоје Господе.

Безумни судија баца тебе мученице без милости у узаврели казан, али те је Господ преко ангела неповређеном спасао, јер си њега славила.

ДИН 21.

Храбро и без страха, идеш ипак ка огњу, свечасна мученице, и осећаш расхлађење, па кличеш: благословен си у храму славе твоје Господе.

Као венац принела си Небеском Женику народ и људе који у њега поверовали, и твојим просветљеним чудотворством си одагнала мрак идолске лажи.

Богородичан: Радуј се Мати и Дјево, као насеље Несместивога, јер ћеш у пећини родити њега Пречиста, који ради нас тело носи, јер хоће да избави саздање својих руку.

Песма 8.

Ирмос: Избавитељу всјех всесилне..

Свесилни Избавитељу свију, по сред пламена си деци сишао, и тамо их оросио, и овако их певати научио: сва дела благословите и појте Господа.

Ја сам Христе због многих престапа постао као разбојничка пећина, а ти хоћеш да ме по твојој неизрецивој доброты спасеш, зато си решио да се у пећини родиш од Пречисте Дјеве.

Када си пописан по ћесаревој наредби, као Творац заједно са слугама, тада си мени записао потпуни опроштај, зато певам о неизмерној пучини твоје доброты, Владико.

Најсветија Дјево и Богоневесто, светла палато Владике, како си ушла у малену пећину, да родиш Цара и Господа, ради нас оваплоћенога?

Ини.

Ирмос: Руцје распростер Даниил..

Данило је руке своје раширио, и у јами чељусты лавова затворио, силу огња је угасио, а врлином се опасао, и са побожном и умилном децом певао: благословите сва дела господња Господа.

Твоје очи и срце су били горе код Бога који може спасти, и узавреле казане си благодаћу Светога Духа угасила, певајући мученице са вером песму верне слушкиње: благословите сва дела господња Господа.

Извршујући наређење безбожног мучитеља, сулуди и огња достојни су тебе мученице живу у огањ бацили, али си ти богоносна остала огњем неспаљена, јер си Жениковом љубављу орошена, и њега си прославила.

На суђењу си стајала и Христа, Бога бесмртнога проповедала, који је распеће претрпео и идолску обману умртвио, а бесмртни живот вернима подарио, који кличу: сва дела појте Господу.

Богородичан: Господ који подиже своје облаке, долази Дјевом као облаком да нам се роди, да би разорио мрачни облак наших грехова на нашим душама, јер му кличемо: благословите сва дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Ева убо недугом преслушанија..

Непослушна Ева је клетву и болест уселила, а ти си Дјево Богородице, Изданком твога тела целом свету благослов процвала, зато те сви величамо.

Веселимо се верни и заиграјмо, и сложено кличимо, јер долази Спасење свима, приближава се Господ да се роди, и да својим рођењем спасе све који то побожно празнују.

Узми свети Давиде псалтир и гусле, запевај песме и весели се доме Еуфратов, јер Овај којег је Отац из себе родио, у теби се пресветло рађа из Дјеве оваплоћен.

Као облак и као велика киша, сишао је Владика у твоје тело, и смрзлу земљу због мрачног безбожија је напојио, а море обмане је осушио, Богородитељко, Мати и Дјево.

Ини.

Ирмос: Камен нерукоѕјечниј..

Као угаони камен несечен руком, тако се Христос од тебе Дјево, као од несечене горе одсекао, да сједини раздвојене природе, зато се веселимо и тебе Богородице величамо.

Богоносна Јулијана је подвизима у вери и ангеле зачудила: како је женском природом посрамила онога, који је њену праматер у рају усмртио.

Као најкраснија страдалница и изузетна девојка, ти си венац по закону Божије правде, јер си својим телом бестелесног демона победила и победница постала.

Прослављамо тебе као духовну ластавицу и бестрасну грлицу и голубицу, јер си сведочењем вере стекла крила позлаћена, и тако си ка Богу узлетела и код њега починула.

Ти си страдалнице Јулијано у долинама мученичким као крин процвала, а својим девством си као мирисна ружа постала, и твоме дивном небеском Женику си божански мирис постала.

Богородичан: Дјева у Витлејем долази, и Носиоца свега доноси, да га роди и у јасле као Детенце положи, Њега који све људе позива.

Светилен предпразника.

Подобан: Посјетил ни јест..

Дођите верни да сви принесемо песме предпразника Рођења, јер већ иде Христос у Витлејем да се роди, да спасе васељену, као једини Човекољубац.

Слава и сада:

Витлејеме земљо Јудина, украси улазе, јер већ долази Дјева и Богородица да у теби роди, у пећини и јаслама Бога мога и Господа.

На хвалитним стихире на 4, глас 6.

Подобан: Ангелскија предидите..

Сада долази стваралачка Премудрост, и отварају се облаци пророштава, па цвета благодат, и заблистала је Истина, престају сенке и загонетке, и отварају се двери Едема; весели се Адаме, јер се Створитељ и Бог наш својевољно као Човек саздао.

Видимо испуњена казивања пророка, јер се Бог-Реч телом рађа и постаје телесан, и рођен лежи у сточним јаслама; ово је крајње снисхођење, ово је чудан промисао, па због тога певамо: долази Христос, Цар Изаиљев.

Гле Пречиста надразумно и неизрециво рађа Сина Божијег, њега су у давнини пророци Духом унапред сагледали и проповедали, он је Дјеву неокаљаном сачувао, он је Адама од греха разрешио, зато народе рецимо: Цара наш Христос у телу долази.

Од недара Очевих се ниси одвојио, мада си Човек постао, и мада те држе руке девствене, мудраце из Персије си звездом позвао, да се теби Цару и Богу поклоне; духом твојих уста ћеш безбожне кнезове неверника погубити, и напасати народ који си стекао.

Слава, глас и подобан тај исти.

Бог-Реч јединосуштан Оцу, из девствене и чисте крви прима унижење, ствара се и расте у времену, па се рађа у пећини. О, великог ли чуда! Зато ангели певају а људи рукама плескају, јер долази Христос, Цар Израиљев.

И сада, глас и подобан тај исти.

Пророчанства мудраца Валаама се испуњавају, Персијанци су обливени чудом, обасјани сјајем необичне звезде, обасјани Христом као незалазним Сунцем, оваплоћењем у Витлејему Бога и Цара, па знаменују даровима својевољног смртника.

На стиховње стихире, глас 2.

Подобан: ДOME Еуфратов..

Помаља се звезда, која предозначава, Овог који се већ у пећини рађа, пастири са ангелима, и мудраци са дарима, пожурите и похитајте.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Да испуни казивања пророка, у Витлејему се рађа, и Едем отвара, Господ који је из Адама.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Витлејеме помажи миром свете јасле, јер у теби треба Владика, да рашири зраке свога Божанства.

Слава и сада..

Подобан тај исти.

Дођите сви на земљи рођени, да сложено и непрестано певамо Дјеви Богородици Марији, јер из ње се Христос рађа.

Децембра месеца 22. дан

**Предпразник рођења Христовог;
Спомен свете великомученице Анастасије, узорешитељнице**

На Господи возвах.. стихире предпразника 3 и свете 3.

Стихире предпразника, глас 1.

Подобан: Всехвалнији мученици..

Сва земља се весели гледајући Божије снисхођење, а мудраци ми дарове доносе, небо са висина објављује звездом, и ангели прослављају, пастири се диве и свирају, јасле се спремају као престо огњени, зато се радуј Мати јер све ово видиш.

Дошао си као Светлост да обасјаш народе, одевен у мој лик и попут мене, Сине мој беспочетни, и Оца беспочетног неизрециви породе; ти долазиш да обогатиш понижено и осиротело човечанство, у које си и сам одевен, зато певам Господе о доброту твојој.

Обрадуј се гледајући мене као Детенце које спава на твојим рукама, јер сам дошао да уклоним сваку патњу Адамову, којом је пострадао због злого савета змијиног, када је у давнини због залогаја избачен ван рајске сладости и зато пропао.

Ине стихире свете мученице, глас 8.

Подобан: Что ви наречем..

За лепоте света ниси марила, и за њих твоје тело светитељко ниси чувала, него си целу себе побожно предала на служење светима, у страдањима си трпељива, и њине ране си чистила, и на храброст си их смело и мудрим речима поучавала, зато се моли да се спасу душе наше.

Своје време богатство си светитељко оскуднима поделила, јер си вечно богатство усрдно тражила, и неклонулом вером си за светим Христовим стопама следовала, и кликтала: рањена сам жељом за тобом Бесмртни, а ти ме налик твојим страдањима учини, и учесницом божанске славе покажи, јер си милосрдан и човекољубив.

Свето страдање си претрпела, зато страсти наше Анастасијо заиста увек умиваш рекама твојих исцелења, због тога те како доликује славимо, и са љубављу спомен твој празнујемо. Моштима се твојим клањамо и освештање захватамо, а ти се моли да се спасу душе наше.

Слава.. светитељки, глас 2.

Примила си дар васкрсења, Анастасијо свехвална, и када си на судилишту пострадала, ти си мноштво демона погубила, и мору их предала, страдалнице и мученице дична.

И сада, предпразника, глас 4.

Витлејеме украси се, и певај граде Сионе, радуј се пустињо и обручи радост, нека звезда иде испред у Витлејем, да најави Христа који ће се родити, и пећина да прими Њега који не може нигде бити смештен, а јасле да се спреме да приме Даваоца вечног живота; њему сви певајмо и кличимо: Исусе Боже, спаси душе наше, јер си се због нас оваплотио.

На стиховње стихире, глас 2.

Подобан: ДOME Еуфратов..

Долази Христос да Злога победи, и све у тами да просветли, да ослободи оковане, зато га сусретнимо.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Радуј се Сионе, а ти пећино украшавај се, и спремај се Витлејеме, јер ево долази Дјева да роди Христа.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Запевајте свако на језику своје отаџбине хвалу и славу, и усрдно похитајте, мудраци са даровима а пастири свирајући.

Слава и сада, глас 4.

Дело Студитово.

Постала си Анастасијо истоимена са Христовим живоносним васкрсењем, и светим животом си на његов позив најусрдније следовала, и нарав твоју си одлучно и храбро укрепила, црвену кабаницу си од твоје румене крви изаткала, и крст си као царски скиптар држала, па сацарујеш са Богом и Спаситељем свеблажена; њега моли да и нас обасја божанском славом његовом.

И сада, глас тај исти.

Радуј се Исаијо, јер си Бога-Реч примио, па прореци младој Дјеви Марији да ће од сјаја Божанства као купина горети али неће сагорети; Витлејеме украси се, и отвори врата Едеме, мудраци идите да видите Спасење у јаслама повијено; Њега је звезда изнад пећине показала као Животодавца и Господа, који род наш спасава.

Тропар мученици, глас 4.

Као јагње твоје Исусе Анастасија зове силним гласом: „тебе

ДИН 22.

Жениче мој волим и тражећи тебе страдам, и распињем се и сахрањујем у твојем крштењу, и страдам ради тебе, да бих царствовала са тобом, и умирем за тебе да бих са тобом живела, прими ме као чисту жртву са љубављу жртвовану за тебе“. Њеним молитвама као Милостив спаси душе наше.

Слава и сада.., предпразника:

Припреми се Витлејеме, отвори се свима Едеме, радуј се Еуфрате, јер Дрво Живота у пећини процвета од Дјеве, духовни рај се показује у њеној утроби, и у њему Божански плод. Од њега једући живи ћемо бити, и нећемо као Адам умрети, Христос се роди, да обнови пали људски лик.

На повечерју

Канон глас 6. Његов акростих је: Певам дугу песму великог четвртка.

Ирмос по два пута, а тропари на 6 и опет ирмос окупљени.

Песма 1.

Ирмос: Сјеченоје сјечетсја море чермноје..

Сечењем се сече море Црвено, а заталасана дубина се исушује, она уједно ненаоружанима беше проходна, а наоружанима постаде гроб, и певаше се побожна песма: славно се прославио Христос Бог наш.

Све узрочни и сведржитељни Живот, он као неизмерна Мудрост Божија, саздао је себи дом од чисте неискусомужне Матере, и храмом телесним се умотао, и славно се прославио Христос Бог наш.

Божија Мудрост тајно призива и води мудраце од народа, и он који од почетка тајанствено прехрањује неразумне животиње, у јаслама неразумних лежи као тајна трпеза, зато ка њему хитајте путници са даровима, и за звездом која сија пред вама.

Чујмо сада пророчке гласове испуњене Духом: Дјева ће у себе примити и доћи да роди Надприродног; њега је небо показало мудрацима, пастирима и ангелима, као Детенце ношенога.

Песма 3.

Ирмос: Господ сиј всјех и зиждитељ Бог..

Господ свега и нестрадални Бог Створитељ је осиромашео, и творевину је са собом сјединио, и сам постао Пасха за све, и хтео је за њих да се унапред жртвује и да умре, па је говорио: једите тело моје, и вером се утврдите.

Христос сада долази да излије своју крв за избављење целог света, а крволочни Ирод жели да га убије пре времена, беснећи пре беса Поклатовог, зато је суровим убиством мноштво дечице поклао.

Рече човек безумни да нема Бога, и потпуно се испунио бесом, те пати од христоубиства, јер је дрскошћу без разума остао, за убијање безазелене деце се сав наоружао, и земљу је њином крвљу натопио.

Песма 4.

Ирмос: Провидјев пророк тајну..

Предвидевши пророк твоју неизрециву тајну Христe, овако је предказао: поставио си моћну снагу љубави, Оче добри и милосрдни, јер си Јединородног Сина као очишћење у свет послао.

Као што је роса на руно, и као капља на земљу, тако си сишао у Родитељку твоју Господе, па долазиш да се из милости родиш, и са људима поживиш, јер је Отац тебе јединородног за очишћење света послао.

Сјединио си се Христe са човековим телом, од потомства Аврамовог, и благодат уместо благодати долазиш да дарујеш, и да спасеш лик твој у нама и учиниш га нетрулежним, јер је Отац тебе јединородног за очишћење света послао.

Ново пиће којег је у давнини жедан Давид зажелео да га се напије, долази да у витлејемској пећини потече, и да прекине надошлу духовну жеђ Адама и Давида, из којих се телом родио Христос.

Песма 5.

Ирмос: Сојузом љубве свајзујеми јако братољубци..

Везом љубави повезани апостоли, предавши себе Христу који господари над свима, красне стопе очишћују, и мир свима проповедају.

Божија Премудрост који на висини у ваздуху држи воду незадрживу, и који кроти вулкане, а море разлива, као роса на руно је сишао и у тело Дјеве се уселио.

Мудраце, ученике Валаама мудраца, звездом позива Христос ка познању, и он који небо облацима одева у пелене се повија и лежи у јаслама; и овај од кога стрепе херувими, у пећини је смештен, мада собом све испуњава.

Песма 6.

Ирмос: Бездна последњаја грјехов обиде мја..

Најдубљи бездан греха опколи ме, и не подносећи више буру теби Владици као Јона вапијем: изведи из пропасти.

Тебе су као Господа познала небеса, и причају о твојој слави Спасе, и мудраце са даровима сада звезда призива на спознање тебе и да ти се као Богу поклоне.

Ко је нечистоту умио и одбацио, и тако чист чистога Христа нека се дотакне, као Бого-Детета у јаслама положеног, који дубину срдаца очишћава.

Песма 7.

Ирмос: Отроци в Вавилоње пешчнаго пламене..

Младићи у Вавилону се не уплашише пламена у пећи, него бачени усред пламена орошени певаху: благословен си Господе, Боже отаца наших.

Клима главом Ирод зло предосећајући, па се покренуо да благовремено потражи и убије Бога живота и смрти, који је свима Господ и господар створених.

Све ви пријатељи Христови, бежите са њиме као избеглицом у Египат, и њему се лепо поклоните и побожно кличите, и сложено га прославите.

Онај ко није самном против мене је, говори Христос, и ко не сакупља самном налик је расипнику, зато сви стрепимо од његовог телесног снисхођења.

Песма 8.

Ирмос: За закони отеческија..

За законе отачке блажени младићи у Вавилону раније беху у опасности, јер презреше цареву безумну наредбу, и захваћени огњем који их не прогута, певаху Сведржитељу достојну песму: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Побожни штићеници Бога-Речи похитајмо у Витлејем, и са ангелима и пастирима угледајмо чудо, и Богу који јесте на висинама узнесимо славу, јер он даје свако добро и мир људима, зато Господу појте дела и величајте га у све векове.

Држимо се закона љубави да весело примимо братољубије, један

са другим мир имајмо, и исто да мислимо, јер долази Христос дароватељ мира, да све умирти и да спасе све који кличу: Господу појте дела и величајте га у све векове.

Уместо славе, припев:

Благосиљамо Оца и Сина и Светога Духа, Господа.

Речима лажним безакони Ирод као да поштује Христа који се родио, и са мудрацима пристаје да се и сам њему поклони, али се не стиди да прогони сакривеног Христа, нити је дечицу поштедео, јер није схватио да треба певати: Господу појте дела и величајте га у све векове.

Затим оба хора певају заједно:

Хвалимо, благосиљамо и клањамо се Господу, певајући и величајући га у све векове.

И певамо ирмос: За закони отеческија..

Песма 9.

Ирмос: Странствија Владичња..

Ходите верни узвишених мисли, да се гостопримства Владике и бесмртне трпезе на горњем месту насладимо, научени узвишеном знању од Бога-Речи којег величамо.

Идите, рекао је Ирод вођама и мудрацима, и потражите Дете, а када га нађете брзо ми јавите, но он је зло у срцу смишљао, али је као варалица био откривен, и узалуд је учинио безакоње.

Створитељ од Оца рођени пре векова, родио се од Дјеве, као права Мудрост и Реч Божија и сила, зато спознавши јединога Сина као Бого-Човека га и Господа величајмо.

Као Човек показао си нам се бићем а не у машти, и мада у нарави и по природи Бог, примио си Спаситељу дату човекову природу, зато славимо и величамо твој из Дјеве свети долазак.

Затим ирмос и метанија.

На јутрењи

После првог стихословија, сједален глас 1.

Творевина се обасјава, јер Створитељ долази да се роди у пећини, по његовој неизрецивој милости; потрудите се пастири да га сретнете и да видите чудо предивно; дођите мудраци и донесите у рукама дарове, па реците: слава новорођеном Цару, слава нашем путовођи, њему као оваплоћеноме Цару свих се поклонимо.

Слава и сада, глас 4.

Подобан: Скоро предвари..

Данас се побожно сва творевина весели, јер се Христос Господ, Син Божији рађа из Пречисте Дјеве, да цео род човечански обесмрти; он разрешава клетву праматере Еве, зато њему као нашем добротинитељу песму принесимо.

После другог стихословија, сједален, глас 6.

Подобан: Упованије мира..

Цареви из Персије у давнини принесоше рођеноме Цару и Богу злато, смирну и тамјан, а ми сада предпразнујући његово рођење, побожно из душе принесимо њему наду, веру и љубав, певајући о Дјеви.

Слава и сада, глас 3.

Подбан: Дјева днес..

Праведни Јосиф је опевао Дјеву која је родила превечнога Бога-Реч, и кликтао је: видим тебе која си постала храм Господњи, јер носиш Њега који је дошао да спасе људе, и да све који певају о њему, по своме божанском милосрђу учини храмовима.

Канона два: предпразника на 8 и тој на 6.

Канон предпразника, глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху пјешешествовав Израилъ..

Као по сувом пешачио је Израилъ по бездану босоног, и видео свога прогонитеља фараона како се утапа, зато је победничку песму Богу певао и кликтао.

Из девственог облака заблистао нам је Исус, као велико сунце и просветлење, зато сви који смо у тами, запевајмо њему, светло обасјани његовим сјајем.

Долази Цар мира, којег очекују сви народи, да погуби демона као ратника; зато похитајмо да га сретнемо, јер ће се родити у Витлејему за наше спасење.

Испуњавају се казивања светих пророка, и предивна појава предсказује јављање Христово: јер Дјева се као јагње приближава да роди Јагњета, и свима Избавитеља и Господа.

Богородичан: Ти си Пречиста голубица Владике, Пречиста, непорочна и предивна међу женсима, јер си родила Бога свих, зато те са вером славимо, богоблажена.

Канон светој. Његов акростих је: Са љубављу ти певам мученице Анастасијо. Дело Јосифово. Глас 8.

Песма 1.

Ирмос: Пјесн возлем људије чудному Богу нашему..

Узнесимо песму народи чудноме Богу нашем, који је ослободио Израиља од робовања, који му је појао и певао: певамо теби јединоме Владици.

Узнесимо песму Богу, који ће се телом родити из Дјеве у граду Витејему, и јаслама ће положити бити као мало Детенце, да спасе род човеков.

Само си Христову лепоту желела и тражила славна Анастасијо, и одлучном вољом си утекла си од лепота овог света, зато си се и бесмртног наследства мученице удостојила.

Твојом просветљеном душом славна, ти си обасјала ноћ лажљиве обмане, и утекла си одатле разумно, и сада си се настанила тамо где је божански сјај несаздане Тројице.

Богородичан: Показао нам се невидиви Бог, надприродно рођен по превеликој доброту из тебе Мати и Дјево; осиромашео је вечно Богати, да би човеков род бесмртношћу обогатио.

Песма 3.

Ирмос: Њест свјат јакоже ти..

Нема светог као што си ти Господе Боже мој, подигни снагу твојих верних Благи, и утврди нас на камену вере у тебе.

Христос који је речју раширио небеса, улази у пећину да се склони у јаслама неразумне стоке, јер из милосрђа жели да избави нас неразумне.

Јасно кличе пророк: ово је Бог наш, нема другог као што је он, и пронашао је за сваког пут спасења, када се са људима сјединио.

Херувими не могу издржати да те гледају, па како да те издрже јасле? Јер си ти по природи несместив, а из великог милосрђа си се ради нас од Дјеве родио, Господе, Човекољубче.

Богородичан: У давнини те је Богородице пророк Данило предказао као гору, из које ће бити одсечен Камен, да идолске жртвенике уништи и разори, Свечиста Богоневесто.

Ини.

Ирмос: Небеснаго круга..

Небеске галаксије врховни Творче и Господе, и Цркве осниваче, ти мене утврди у љубави твојој, жељени крају, верних утврђење и једини Човекољубче.

У пелене је повијено Детенце и недодириви Господ, и жели да га виде како лежи у јаслама; зато планине заиграјте, а долине се у свету радост одените, испуњени светлошћу.

Побожном смелошћу си Анастасијо отупила ужарене стреле речи гонитељима, јер си спасоносним Богом-Речи обогаћена, и ка божанској љубави си жеље своје душе управила.

Ти си мученице само ово кликтала: тражим Господа и само сам за његову љубав душом привезана, вољом исправном идем, да ме обасја својим чистим и богатим сјајем.

Богородичан: Неискусобрачна млада Дјево, Онога који рукама носи све створено, ти носиш у себи оваплоћенога, њега ћеш родити и у јасле положити, на изглед Детенце а у ствари Превечнога.

Кондак предпразника, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Данас Дјева долази, да неизрециво у пећини роди превечнога Бога-Реч, весели се васељено слушајући, и прослави са анелима превечнога Бога, који је желео да нам се јави као мало Дете.

Икос:

О предивног ли заиста и неизрецвог чуда! Онај који свима по доброты даје постојање, у телу Свете Дјеве се настањује, и у пећини долази да се роди и у јасле положи; њега звезда са висине проповеда мудрацима који иду да му се поклонe са даровима, из даљине их позива да пажљиво следују пророштво Валаама који каже: звезда ће предсказати Детенце младо, а превечнога Бога.

Сједален, глас 1.

Подобан: Гроб твој Спасе..

Хвалимо те девојко као невесту Христову, као што и Теклу свету достојно славимо, јер се и на твој празник изливају реке исцелења, а ти си примила ту благодат, јер си силом Духа заповести Господње сачувала.

Слава и сада, предпразника, глас 2.

Подобан: Повељеноје тајно..

Предпразнике рођења Христовог верни служимо и славимо, и достојно га сви сретнимо, као мудраци доносећи дарове врлина: па испевајмо нову песму ангела, из Дјеве бого-младице у Витлејему без семена рођеноме Богу нашем, јер њега славослови све што постоји.

Песма 4.

Ирмос: Христос моја сила Бог и Господ..

Христос је моја сила Бог и Господ, тако света Црква побожно пева и кличе, јасно учећи и Господа празнујући.

Ево је из даљине заблистала звезда, која је од давнина наговештена из Јакова; необухватни Бог је Човеком постао, и виђен је у пелене повијен.

Господ, свима избављење, видђен је где као Детенце седи у девственим недрима, Он који у недрима Очевим као Син почива.

Отвори се Едеме, некада закључани јер сам ти јело покрао, јер сада се у Витлејему рађа Одевени у мене, који ме је одвојио од твоје, без болести насладе.

Богородичан: Пророк Авакум је духом унапред видео тебе Дјево као гору Божију врлинама осењену, из које нам је дошао Просветитељ душа наших.

Ини.

Ирмос: Услишах Господи смотренија твојего..

Чуо сам Госпode тајну твога промисла, схватио сам дела твоја, и прославио твоје Божанство.

Казивања се већ испуњавају, која су проречена Божијим Духом, јер Дјева долази, да у пећини роди Најсавршенијега.

Мученичку славу си са љубављу тражила, и њу си добила јер си много пострадала, вером без колебања и трпељива.

ДИН 22.

Благодаћу са небеса теби изатканом као у плашт си заиста одевена, када ти је обнажено свучено, страдалнице и мученице свехвална.

Богородичан: Цар небески носи тело и долази из твога светлоносног крила, Пречиста, и у јаслама као на престолу лежи.

Песма 5.

Ирмос: Божијим свјетом твојим блаже..

Твојом божанском светлошћу обасјај нам душе Благих, јер те од јутра са љубављу молимо, да те познамо Речи Божија као истинитог Бога, који нас из мрака греховног призива.

Витлејеме, доме Еуфратов, из тебе излази вођа Израиља, који призива одбачене народе, како је предсказао Михеј Духом обасјан.

Богонадахнути пророк је давно предсказао, да ће се из Дјеве родити Исус најсилнији, да напаса своје стадо, и да ће се до краја света прославити.

Дух Премудрости, Дух Божији, Дух силе и савета, знања и разума, Дух побожног страха, испунио је Дјево из твојих крила оваплоћенога Сина.

Богородичан: Заиста си Пречиста, Свенепорочна и Чиста, потпуно уништила сва оружија противника, када си Бога свих родила, који је копљем оборио сву свирепост врага.

Ини.

Ирмос: Утрењујушче вопијем ти Господи спаси ни..

Од ране зоре поранивши кличемо теби Господе, спаси нас, јер си ти Бог наш, и осим тебе за другог не знамо.

Заблистала је звезда од Јуде, као што је писано, и покренула на поклоњење звездаре из земље Халдејске.

Због закона праве вере си се подвизавала, и силом Духа си победила безаконике, мученице преславна.

Својим именом васкрсење Божије означаваш, а невидиве противнике проклињеш, мученице свехвална.

Богородичан: У пећну под стенама долази Христос да се роди од Дјеве, и да развесели целу творевину.

Песма 6.

Ирмос: Житејскоје море..

Гледајући море живота узбуркано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави из пропасти живот мој.

Ево Христос долази својима, да нас благодаћу присвоји, зато га верни светим врлинама примимо, и душама и срцима просветљени.

Јесејев корен је дао изданак, из којег је изашао Бог наш, он је надање народа, упокојење и слава, како је давно божанством просветљен прорекао Исаија.

Раскини окове многих грехова којима сам обавијен, ти који си у пелене повијен, и обогати мене који сам злбом веома осиромашо, Исусе мој, који си се понизио и оваплотио.

Богородичан: Олуја и зима недоличних помисли захватају моје бедно срце, и напади злих духова, а ти богољубива Владичице укроти их заступањем твојим.

Ини.

Ирмос: Молитву пролију ко Господу..

Излићу моју молитву пред Господем, и њему ћу рећи све туге моје, јер ми се душа испунила зала, а мој живот се аду приближио, па се молим као Јона: изведи ме из пропасти Боже мој.

Нашу природу је по доброты примио, и показао се као Дете, Он који у утроби матера децу ствара, повијен је и у јасле је положен, и својом добротом моје многоструке окове страсти разрешава.

Следујући трпељиво свете мученике ради Христа и њине подвиге, ти си преподобна њиним потребама служила, гној си им отирала, и прчудно се обогатила, јер си њином славом засијала.

Капље исцелења из облака божанских дарова изливаш, и реке страсти обуздаваш, и помажеш свима у великим невољама, свеславна мученице Христова, са божанским васкрсењем истог имена.

Богородичан: Да исцели човечанску природу, пропалу због старог престапа, рађа се ново и нетрулежно Бого-Дете, и на твојим недрина као на престолу седи Безневесна, и у Божанству седење са Оцем не напушта.

Кондак, глас 2.

Подобан: Вишњих ишчја..

Сви који су у искушењима и невољама, а притичу ка твоме храму,

ДИН 22.

примају часне дарове од благодати која живи у теби, света Анастасијо, јер ти непрестано изливаш исцелења целом свету.

Икос:

Истоименита си са васкрсењем Христовим, зато и мене палоба васкрсни сада молитвама твојим, и од чудеса твојих мученице излиј ми капи, па угаси запаљени огањ љутог греха у души мојој, јер ти увек цео свет спасаваш од страсти разних, којима и ја сам искушаван, и ти свима све дајеш, а целом свету исцелења изливаш.

Песма 7.

Ирмос: Росодатељнују убо пешч содјела..

Росоносном је учинио ангел пећ преподобним дечацима, а Халдејце је спалила наредба Божија, и нагнала мучитеља да поји: Благословен си Боже отаца наших.

Најсавршенији се рађа као Детенце, и у пелене је повијен; Беспочетни из Дјеве добија почетак, јер жели да обожи примљену природу, зато нека се радује небо, и нека се весели земља.

Цар целога света се телом као царским плаштом огрнуо, и сада долази млада Дјево из крила твога, да победи противнике, који су нас сву прошлост нападали, и да као моћан умири живот наш.

Са нама је Бог и јавио се оваплоћен, разумите ово противнички народи, и покорите се њему који је сладост живота нашег, јер ово је наше позивање: Бого-Дете које ће у витејемске јасле лећи.

Богородичан: Тебе је, као нескверну палату, између свих поколења одабрао Цар, па се у твоје тело млада Дјево уселио; зато њему сада побожну песму певјамо: благословен си Боже отаца наших.

Ини.

Ирмос: Отроци јеврејстији в пешчи..

Јеврејска деца су храбро савладала пламен у пећи, и у росу га претворише, и кликтаху: Благословен си Господе Боже у векове.

И војске бестелесних на висини, и на земљи земна бића, клањамо се видећи тебе налик на нас, и у јасле положеног, Христе Боже свију нас.

Као што су се деца у Вавилону са пламеном сјединила, тако си ти огањ лажи у пепео претворила, и показала си богомудра искрену љубав,

коју си стекла ка твојој Владици и Женику.

Ти изливаш кише исцелења, и заустављаш огањ несрећа, а људе увек упућујеш да певају: благословен си Господе у векове.

Богородичан: Чудо извршено у теби Дјево Мати, мисао нам задивљује, јер ћеш Бога родити, и у јасле га положити, Њега недоступног за херувиме, и по природи нигде не сместивог.

Песма 8.

Ирмос: Из пламене преподобним росу.

Из пламена си преподобнима росу излио, и жртву праведнога си водом запалио, и све чиниш Христе само ако хоћеш, зато те величамо у све векове.

Предсказања богоречитих пророка се сада испуњавају, јер се Дјева приближава да роди Господа; нека се весели сва земља и ликује, и нека се радује у све векове.

Од блиставих зрака божанске благодати, престаје сенка старог Закона, јер је светлодавац Исус заблистао, и сви у тами гледајте Светлост велику.

Мене, који сам био пећина разбојничка, учини новорођени у пећини Господа храмом твојим, и Оца твога, и Божанскога Духа, да бих те славио у све векове.

Богородичан: Као небеска звезда је заблистао из твога тела, и покренуо звездаре да га виде, јер им је разум просветио Духом, Пречиста Дјево увек благословена.

Ини.

Ирмос: Богоглаголивии отроци в пешчи..

Богоречити младићи у пећи су са огњем пламен савладали и певали: благословите дела господња Господа.

Пред Њиме на висини стоје хиљаде и милиони ангела, а пећина га прима рођенога, зато ми дела његова непрестано певамо о њему као Господу.

Бавећи се Анастасијо у светим храмовима постом и молитвама, постала си храм Тројице, и кликтала си: благословите дела господња Господа.

Моћним речима Хрисогона страдалнице укрепљена, немоћну суровост идола си уништила, и храбро си пострадала.

ДИН 22.

Богородичан: О, млада Дјево која си Бога примила, ти ћеш по неизрецивој милости, у граду Витлејему, родити Творца векова и неизмењеног Бога.

Песма 9.

Ирмос: Бога човеком невозможно видјети..

Људима је немогуће Бога видети, јер на њега несму ни анђелски чиновни гледати, а тобом се Свечиста јавио људима Реч оваплоћена, њега величамо а тебе блаженом зовемо.

Ево, дошао је Христос, свима очишћење, спасење и сила. Као ризница драгоцене се крије у пећини, и њиме су обогачени и мудраци, који су му као Цару злато и друго донели.

Бдијте пастири Христови, и побожно у град Витлејем дођите, и Богу на висинама кличите: слава и част њему, који је из добротe, изволео да се појави ради нас као Бого-Дете.

Телом си повијен у пелене, ти који повијаш земљу маглом, а песком море, и окове мојих зала раскинуо си, и све си у правду везао, који су ослабљени нападима демона.

Богородичан: Палато и престоле Царев, горо Божија и граде одабрани, и рају, и облаче Сунца најсветлијег, ти обасјај душу моју, па одагнај облак многих мојих безакоња, Богом обрадована.

Ини.

Ирмос: Воистину Богородицу тја..

Као истиниту Богородицу тебе исповедамо, јер се тобом Дјево чиста спасосмо, и са бестелесним хорovima тебе величамо.

Разиграјте се весело планине, а долине се радошћу опашите, јер се сада Дјева приближава да роди Господа.

Дан весеља ти приноси твар Анастасијо, прослављајући твој празник, када си ти твојом крвљу Бога-Реч прославила.

Најчистијом светлошћу си сада обасјана, зато твојим молитвама да будемо просветљени са висине, измоли свима нама мученице благодарна.

Богородичан: Нека се сада веома радује сва твар, јер Богородица долази да роди од Бога Бога-Реч, који је Човеком постао.

Светилен

Подобан: Духом во свјатилишчи..

Служила си, славна Анастасијо, дивном Хрисогону закључаном у тамници, и његове си речи послушала, па си у Богу кроз мучење скончала, и од њега благодат исцелења примила, да исцељујеш болести.

Слава и сада, предпразника, подобан тај исти.

Нека се радује небо, и нека се весели земља, пећино обасјај се, јасле примите Оног који је својим рукама створио човека, јер се као Бого-Дете рађа од Дјеве, зато мноштво ангела громко запевајте: слава Богу на висини.

На хвалитним стихире на 4. Глас 6.

Подобан: Ангелскија предидите..

Сада су одгонетнута стара предсказања, јер Дјева у себе прима, јер је из горе камен одсечен, и процветао је штап Јесејев, и роса Гедеонова је сада на земљу изливена, зато народи певајте, јер долази Христос, Цар Израилјев.

Уз чудно рођења чудне се ствари збивају: овај који на висини са Оцем седи, како хоће да се у јасле сточне склони? Како је недодириви у пеленама? Како овај који је свуда, може бити у пећини? Зато народи певајмо, јер долази Христос, Цар Израилјев.

Овај који чини чудеса, и који је Египћане ранио и народу неразумном ману као кишу спуштао, оваплоћава се и храни млеком, и изгледом је Дете које бежи од Ирода гонитеља; као на облацима носи га Мати и Дјева, баш како је прозрео боговидац Исаија.

Онај који је Дете и Цар пре свих векова, својевољно се рађа и као Син нам је дат. Чујте ово народи, пази Израилју! Разумите и покорите се, јер са нама је Овај који ће свако земно царство и власт уништити и разорити, који њега неслушају.

Слава, подобан тај исти.

Палицом гвозденом бићеш напасан Јудо, јер се ниси покорио, и ниси пророцима веровао, јер је Отац Сину рођеном народе у наслеђе подарио, и власт на целом свету, а тебе је одбацио, скверни убицо, који ниси пристао да кличеш са нама: долази Христос, Цар Израилјев.

И сада, подобан тај исти.

Разиграј се Давиде, јер је из твојих крила Христос; радуј се Јесеје, јер је твој корен процветао; а од бедара твојих Јудо излази Господ, по пророштву Валаамовом. Видите сви народи, јер по великом Исаији, Свечиста ће Дјева родити Дете Емануила.

На стиховње стихире, глас 2.

Подобан: Доме Евфратов..

Приближава се Христос, и звезда пред њим сија, и клања се мноштво небеске војске и разумних сила.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Радуј се Витлејеме, настао је Пастир, који спасава Израиља, и нећеш више бити најмањи међу јудејским владарима.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Дођите на зељи рођени, па са ангелима и ми саставимо хор и певајмо: слава на висини Богу.

Слава, светитељки, глас 5.

Дело Византијево.

Данас је заблистао дан предпразника учовечења Христа Бога, а уједно и празник свехвалне мученице Анастасије, јер се ево Дјева ближи Витлејему, да Бого-Дете повије и положи у јасле сточне, Њега који је ослободио нас од старе клетве и спасао душе наше.

И сада, предпразника, глас тај исти.

Не тугуј Јосифе гледајући моју утробу, јер ћеш видети кога родити и обадоваћеш се, и као Богу ћеш се Рођеноме поклонити. Тако Богородица говораше своме обручнику, пре него ће Христа родити, а ми јој певајмо и рецимо: радуј се обрадована, јер је Господ са тобом, и због тебе је и са нама.

На литургији

Блажена предпразника, Песма 3. и свете Песма 6.

Прокимен, глас 4: Диван је Бог у светима својима, Бог Израиљев. (Пс.67,36)

Стих: У црквама благосиљајте Бога Господа са извора Израиљевих. (Пс.67,27)

Апостол Галатима, зачало 208.

Алилуја, глас 4: Трпећи потрпех Господа и обрати пажњу на мене и услиша мољење моје. (Пс.39,2)

Стих: Изведе ме из рова мучења. (Пс.67,27)

Еванђеље по Луки, зачало 33.

Причастен: У вечни спомен биће праведник, жалосне се вести неће бојати. (Пс.111,5-6)

Децембра месеца 23. дан

**Предпразник рођења Христовог;
Спомен светих десет хиљада мученика на Криту.**

На Господи возвах.. стихире предпразника 3 и светима 3.

Стихире предпразника, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Запевајмо чистом душом песме предпразника, и рођење Христово објавимо; јер он је исте славе са Оцем и Духом, а из милосрђа се у нашу природу оденуо, и родиће се у граду Витлејему; његово су неизрециво рођење пастири и ангели опевали.

Објавимо уз свирале и кличимо песмама да нам се Христово јављање показало; пророчка казивања су крај добила, јер Кога прорекоше да ће се у телу људима јавити, рађа се у светој пећини, и пеленама се повија као Новорођенче.

Витлејеме спремај се, и ти Едеме отвори се, јер Пресвета долази да се породи; нека се веселе небеса, нека се људи разиграју, јер је Живот у јаслама, и у пећини Богати, долази по својој великој милости да Адамову понижење прими, без промене своје природе и без мешања.

Ине стихире светих мученика, глас и подобан тај исти, тј. 4.

Десеторица Богом позваних, као десетоструко светило, божанским сјајем обасјава пуноћу цркве, као куле непоклебиве и као светле звезде, сву су земљу попут неба учинили, светлошћу узвишених подвига, зато их данас светим похвалама громогласно похвалимо.

Нека је похваљен Теодул, Зотик и Помпије, Василид, Евпор, Агатопус и Саторнин и Геласије, и побожни Еварест, а са њима и Евникијан да се сада песмама прославља, као свима у бурама најмирнија пристаништа, јер су обману идола изобличили и венце победе примили.

Изданци са Крита, и бедеми цркве, и вернима неувели украси и слаткомирисни и свети рајски цветови, богоугодна и предивна Христова жртва, дарови небескога храма, ову десеторицу страдалника за Свету Тројицу прославимо.

Слава, глас 3.

Приспео је дан прдпразника и светих мученика, који нам најављује

дан Божића, и Сунце од Сунца, и пропева о Богу који се из Дјеве у телу појављује, десетоица мученика на Криту много пострадалих, венце победе су са неба примили, и њима кличимо: чето светих одабраних, молите Христа свети мученици, за све који са вером служе ваш свети спомен.

И сада, глас тај исти.

Украшавај се Витлејеме, отвори се већ једном Едеме, спремај Еуфрате, јер се Адам обнавља а са њиме и Ева, јер је клетва разорена и спасење је целом свету процвало, и душе праведних се украшавају, донесите дарове, али место мира песму принесите, да спасење душа и нетрулење примите, јер где Који у јаслама лежи наређује да се служи духовно певање, свима који стално кличу: Господе, слава теби.

На стиховње стихире, глас 6.

Подобан: Тридневен..

Неизмерна Мудрост Божија, дом је себи надразумно од Дјеве саздао, и хоће Христос да се у пећини и јаслама сточним, телом роди недокучиво.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Јавио си се Христе пророцима, колико је могуће видети тебе Створитеља, у наше време си се свима људима показао, и у граду Витлејему си Човек постао.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Прошла је звезда најављујући звездознанцима Христа као Сунца правде, у граду Витлејему, и ангели пастирима сада благовесте, а са њима похитајмо и ми побожно.

Слава, глас 2.

Данас Крит предпразнује рођење Христово, и спомен стградалника, зато Господе, ради њиних молитава, спаси душе наше.

И сада, глас тај исти.

Ево се приближило време нашега спасења, спреми се пећино, јер се Дјева ближи да роди; улепшај се и весели се Витлејеме земљо Јудина, јер из тебе ће заблистати Господ наш, чујте брда и долине, и све земље око Јудеје, да долази Христос, да спасе човека којег је саздао, као Човекољубив.

Тропар мученицима, глас 4.

Мученици твоји Господе, кроз страдање примили су непропадиве

венце од тебе Бога нашега, имајући силу твоју мучитеље оборише и немоћну дрскост демонима сломише. Ради молитава мученика спаси душе наше.

Слава и сада, предпразника:

Припреми се Витлејеме, отвори се свима Едеме, радуј се Еуфрате, јер Дрво Живота у пећини процвета од Дјеве, духовни рај се показа у њеној утроби, и у њему Божански плод. Од њега једући живи ћемо бити, и нећемо као Адам умрети, Христос се роди, да обнови пали људски лик.

На повечерју

Трипеснец. Његов акростих је: Уочи суботе. Ирмос по два пута. Тропари на 6, а на крају ирмос оба хора заједно. Глас 6.

Песма 5.

Ирмос: К тебје утрењују, благоутробија ради себе..

Ка теби притичем од раногa јутра, јер си се из милосрђа према палом човеку неизмењен понизио, и до страдања нестралан се приклонио, Речи Божија мир подари мени палом Човекољубче.

Умивши савест, предочистимо се тајном причешћа због предивног Божијег промисла, па узиђимо телом и душом ка граду Витлејему, да видимо Владику новорођенога.

Погледајте другови и небојте се, како се безумни Ирод узалуд припрема да убије новорођенога Створитеља, али Христос живи јер је држалац живота и смрти, и као Човекољубив ће спасти цео свет.

Песма 8.

Ирмос: Столп злоби противобожнија, отроци божественији..

Стуб богопротивне злобе, свети младићи изругаше, док против Христа подигнути синедрион планира разне ствари, и смишља како да убије Онога који на длану држи живот, али Њега сва твар благосиља и слави у векове.

Отресимо сви верни са већа сан лењости, па у молитви бдијмо, и одбацимо искушења Злога, а са пастирима postanимо видиоци славе Христа новорођенога, јер њега цела творевина благосиља и слави у векове.

ДИН 23.

Ко од људи може испитати дубину премудрости и разума Створитеља? Ко до мудраца може достићи бездан Божијег промисла? Ради њих је Телоносни небеса савио и са људима поживео, а њега цела творевина благосиља и слави у векове.

Забранимо верни нечистим речима да излазе из уста, и научимо речи побожне, па их принесимо сада Христу, јер он који нас ослобађа неразумља, у јаслама неразумне стоке лежи, а њега цела творевина благосиља и слави у векове.

Похитајмо да се одрекнемо телесних страсти и лепоте света, а што је духовнио и побожно страјамо се да одржимо, и достојним делима саме себе новорођеноме Владики представимо, јер њега цела творевина благосиља и слави у векове.

Песма 9.

Ирмос: Чесњејшују херувим и славњејшују..

Часнију од херувима и славнију од серафима, тебе која непорочно роди Бога-Реч, уистину Богородицу ми те величамо.

Збуњени непријатељ рођењем Исусовим, дао је погубну заповест: да се незлобива дечица убију, а ми Новорођенога са вером славимо.

Презрео је законе природе, па и свете завете је одбацио Ирод љути, када је матере безаконно лишио деце, и невину дечицу је убио, због Онога који је свима Живот.

Народима су се отворила Едемске двери, због Избавитеља рођенога у пећини, јер је Господ славе жеднима излио извор бесмртности, зато га ми величамо.

Окружују ангели јасле као престо херувимски, а пећина им је на небо личила, због Владике који у њој лежи и зато певаху: слава на висини Богу.

Затим ирмос и метанија.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар предпразника, два пута, Слава.. мученицима, И сада..предпразника.

После првог стихословија, сједален, глас 3.

Подобан: Божественнија вјери..

Данас се црква радује, пева и украшава се, и заиста рођење

Спаситеља предпразнује, па најсвечаније служи празнику, и у славу Господњу се одева; зато сви кличимо Христу Богу: Човекољубче, помилуј нас, твоје прослављаче.

Слава и сада, то исто.

После другог стихословија, сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Из недара Очевих си сишао, и неизрециво се понизио, и наше понижење си, мимо природе, примио Човекољубче; у пећину си изволео да се уселиш, и да се као Новорођенче на грудима храниш, Створитељу и Господе; зато звездом вођени мудраци, теби као Господару творевине приносе дарове, а пастири и ангели се чуде и кличу: слава Богу на висини, који долази да се роди на земљи као Човек.

Слава и сада, то исто.

Канон предпразника, са ирмосем на 8, и светима на 6.

Канон предпразника. Његов акростих је: по алфавиту. Дело Јосифово. Глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Волноју морскоју, сокрившаго древље..

Господа који је таласима мора у давнини покрио мучитеља и гонитеља, под земљу су ставили спасени потомци, а ми њему као оне девојке певамо јер се славно прославио.

Већ је понестало кнежева из Јуде, а њему је завештано како је и записано: да очекивани од народа Исус Христос долази, и у пећини се рађа по својој крајњој доброту.

Весели се и радуј Витлејеме, јер се у теби рађа Христос Господ, нека заигра васељена јер добија избављење, и нека цела твревина ликује и нека празнује.

Преблагги Господ жели да спасе род човеков, и зато се у тело неискусобрачне Дјеве уселио, и већ долази да се роди; њему се поклонимо, јер се славно прославио.

Ини канон светима. Његов акростих у богородичнима је: Георгија. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Грјадите људије, појим пјесањ..

ДИН 23.

Ходите народи, појмо песму Христу Богу, који је море поделио, и провео људе које је из ропства египатског извео, и тако се прославио.

Пресветли су зраци данас заблистали, најављујући свима духовно Сунце, и његово у свету у телу сјај и јављање.

Данас страдалници постављају свима духовну трпезу предпразника, која нас свето храни сјајем новорођенога Христа.

Ви сте светитељи као блиставе звезде заблистали, и у време свога подвига сте за духовним Сунцем следовали, и сада сте од њега просвећење примили.

Мученици су сложено чете противника разорили, и неизрециве награде су за победу, од новорођенога у пећини Христа, добили.

Богородичан: Човечански род приноси теби Богоневесто предпразничну похвалу, као заступници и узроку опште радости, и славе рођенога из тебе Човекољубца.

Песма 3.

Ирмос: Тебе на водах повјесившаго всју..

Када те је видела творевина разапетог на Месту Лобање, тебе који си поставио копно на водама, од великог страха је уздрхтала, и узвикнула: нема светог као што си ти Господе.

У изглед слуге си хтео да се оденеш, да би од робовања Зломе мене избавио, зато певам о твојој доброту, Речи Очева и беспочетни и сапостојећи: слава твоме промислу.

Долази Дјева да роди у пећини Господа, а пред њоме хитајте мудраци, и пастири сада пожурите, па са ангелима на висини песму запевајте, јер се јавља људима избављење.

Неплодним делима сам као пећина разбојничка постао, а ти Човекољубче који тражиш мене залуталог, у пећину си сада дошао, да се данас од Дјеве родиш Владико, зато слава Речи Божија твоме доласку.

Ини.

Ирмос: Утврди нас в тебје Господи..

Утврди нас у теби Господе, као што си крсним дрветом умртно грех, и страх твој усади у срца нас који ти појимо.

У пелене повијени телом новорођени Бог-Реч, покидао је одећу старе осуде, а нас је оденуо у непропадивост.

Војске безбожника сте растурили, силом у телу јављенога Христа Бога, јер сте се његовом љубављу везали.

Богородичан: Због Створитеља повијеног у пелене разрешени смо окова осуде, и обукосмо се Богородице у одећу првобитне лепоте.

Кондак предпразника, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Данас Дјева долази, да неизрециво у пећини роди превечнога Бога-Реч, весели се васељено слушајући, и прослави са анелима превечнога Бога, који је желео да нам се јави као мало Дете.

Икос:

О предивног ли заиста и неизрецвог чуда! Онај који свима по доброту даје постојање, у телу Свете Дјеве се настањује, и у пећини долази да се роди и у јасле положи; њега звезда са висине проповеда мудрацима који иду да му се поклоне са даровима, из даљине их позива да пажљиво следују пророштво Валаама који каже: звезда ће предсказати Детенце младо, а превечнога Бога.

Сједален светима, глас 1.

Подобан: Гроб твој Спасе..

Светли и часни грађани Крита, много су пострадали, али су Змију, узрочника зла, својом вером победили и по правди овенчани; данас њихов празник данас достојно празнујемо, а Господа свих громко славимо. (два пута)

Слава и сада, предпразника. Глас и подобан тај исти.

Сионе радуј се, и Витлејеме украси се, је је Сведржитељ звезду унапред послао, да објави своје неизмерно снисхођење; Овај од кога стрепе и силе небеске, рађа се од Дјеве без измене, једини Бог наш.

Песма 4.

Ирмос: От Дјеви пришествије твоје..

Авакум је видео унапред твој долазак из Дјеве, и устраху је узвикнуо: ти оваплоћени Избавитељу са југа долазиш, одбаченог Адама да призовеш.

Долази као светли облак, да заблиста Христа из крила Матере, и као Сунце правде, сву земљу зрацима божанства просветљује.

ДИН 23.

Бог се јавио попут људи, и у телу се понизио, да нас обогати, зато се и у пећини родио, а ми верни њега чистим срцем прихватимо.

Ево се Христос рађа у граду Витлејему, да би нама Едем отворио, који је на почетку због непослушања и Змије, за нас био лишен и закључан, зато Божић свето прославимо.

Ини.

Ирмос: Услишах Господи слух твој..

Чуо сам Господе глас твој и уплаших се, разумео сам дела твоја и задивих се, и кличем: слава сили твојој Господе.

Нека се радују небеса, и нека се земља испуни тајанственог весеља, јер Христос долази да обнови целу твар.

Десеторица страдалника јављају рођење Створитеља, и са нама се веселе и радују.

Силазак Христов, узвисује свето храбре мученике, кроз страдања ка небесима.

Богородичан: Као општу радост, о, Богородице, тебе цела творевина предпразнично у песмама слави.

Песма 5.

Ирмос: К тебје утрењују, благоутробија ради..

Ка теби притичем од раног јутра, јер си се из милосрђа према палом човеку неизмењен понизио, и лик слуге си од Дјеве примио, да мир подариш палом човеку, Човекољубче.

Нека заигра срце свакоме на земљи, и нека се цела творевина весели, јер се Господ рађа из Чисте, младе Дјеве, у пећини витлејемској, а мудраци њему достојне дарове доносе.

Људи који из давнина у сенци смрти седите, видите светлост која вам је заблистала у пећини витлејемској из чисте младе Дјеве, а мудраци њему достојне дарове принесите.

У малу пећину долазиш да се сместиш, мада си Несместив по природи, да мене умањеног због престапа, узвеличаш по твојој безмерној милости, зато се клањам твоје милосрђу, Дуготрпељиви.

Ини.

Ирмос: Свјета податељу и вјеков творче..

Даваоче светлости и творче векова Господе, ка светлу наредаба твојих упути нас, јер сем тебе за другога бога не знамо.

Принесмо верни Христу веру као злато, а као тамјан угодан певање, и чисту љубав као измирну, јер се он ради нас телом родио.

Да се заштите, срадалници су се данас сложено око Христа окупили, па су различите демонске замке скршили, и достојне почести победе су примили.

Премудри мученици су долазак Христов у телу јасно спознали, па су телесну љубав одбацили, и за његову љубав су пострадали.

Богородичан: Избављени од обмане идолске, преко тебе смо познали Творца и јединога Спаситеља, зато у његовом рођењу, и тебе са љубављу славимо, Пречиста.

Песма 6.

Ирмос: Бездна последњаја грјехов обиде мја..

Најдубљи бездан греха опколи ме, и не подносећи више буру теби Владици као Јона вапијем: изведи из пропасти.

Мимо телесних закона Господе, долази Дјева да те роди у пећини, и да те телесног у јаслама као Новорођенче положи.

Удаљих се преступом од Бога, али Најсветији, по својој милости рођен од младе и некусобране Дјеве, учинио ме је опет небеским грађаном.

Развеселите се планине, брда и долине, јер се Господ у телу рађа, да обнови целу творевину, пропалу злим преступима.

Ини.

Ирмос: В бездње грјеховњеј ваљајасја..

У бездану греха ваљајући се, ја призивам неиспитиви бездан твоје милости: изведи ме Боже из пропасти.

Са висина нам је, по из неизрецивој милости, заблистала источна Звезда, најављајући свима на свету свитање.

Свима који су у ноћи живота, и по пучини обмане ходе, засветлили сте светлом Христовим, и ка њему, свеславни мученици, управљате људе.

Из дубине безбожија извукао је ка висини богопознања мученике, рођењем у пећини по неизрецивој милости као Човељубац.

Богородичан: Надразумним рођењем у телу из тебе Богоневесто Христа Бога, удостојили смо се на земљи божанске обнове и части.

Кондак, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси..

Као звезда Даница засија славно страдање мученика, и унапред нам обасјава у пећини Новорођенога, којег ће Дјева бесемено родити.

Икос:

Војници заволеше Христа Животодавца, ради нас од Дјеве у пећини рођеног, зато светлу чету подигоше на Валијара, и победише га и сасвим на земљу га оборише, јер се прекомерно из давнине хвалисао, зато ови светле свима у тами, као светила духовнога Сунца, док је звезда пред мудрацима ишла, водећи их у град Јудин Витлејем, а нама ови мученици кроз своје муке проповедају Онога кога је Дјева бесемено родила.

Песма 7.

Ирмос: Отроци в Вавилоње пешчнаго..

Младићи у Вавилону се не уплашише пламена у пећи, него бачени усред пламена орошени певаху: благословен си Господе, Боже отаца наших.

Како ће те Речи-Божија примити малена пећина? Јер ти си велико унижење Адамово уклонио, и богатством божанске благодати људе обогатио.

Чудне речи су пастири зачули, па су похитали у Витлејем да би то видели: како лежи у јаслама стоке безумне Он који од безумља све људе избавља.

Похитајмо да се и срцем и устима верно Христу поклонимо, који телом од младе Дјеве долази, и у пећини ће се родити.

Ини.

Ирмос: Образу златому на поље Деирје..

Златноме идолу на пољу Деиру Халдејци службаху, а твоја три дечака немарише за ту безбожничку наредбу, и зато бачени у сред огња орошени певаху: Благословен си Боже отаца наших.

Богатство свога неизрецивог човекољубља је Христос показао, када се телом се унизио, и учовечењем је изобиље блага отворио, свима који неућутно кличу: благословен си Боже отаца наших.

Божанским Христовим миомиром су се страдалници духовно

насладили, када су се на све слатке красоте гнушали, и страдањем су Христу следовали кличући: благословен си Боже отаца наших.

Предпразнична жртва сте одлучно за Христа постали, када сте се кроз мирисно страдање њему као миро принели, зато вас је мирисним чудима прославио, па кличете: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Удостоји нас твојом молитвом, да чистим духовним очима видимо и разумемо, славу и светлост божанску, из тебе Свечиста у пећини телом рођенога Бога нашега, јер те верно песмом славимо.

Песма 8.

Ирмос: За закони отеческија..

За законе отачке блажени младићи у Вавилону раније беху у опасности, јер презреше цареву безумну наредбу, и захваћени огњем који их не прогута, певаху Сведржитељу достојну песму: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Док у рукама држиш, млада Дјево, једнога неизрециво оваплоћенога Господа, одевеног у лик човеков, клањаш му се, и матерински љубиш, и говориш: Чедо најдраже, како тебе овако држим, а ти држиш рукама целу творевину, и од руке ропства је ослобађаш?

Свети ангели, спремите се да опевате на земљи Рођенога, а мудраци вођени звездом даре донесите, пастири похитајте да га видети, где као Новорођенче седи у наручју Матере, па кличите: Господа појте дела, и величајте га у све векове.

Неискусобрачна као светли облаче, како пеленама повијаш Онога који неизрецивом заповешћу небеса у облаке одева? Како Владику у јасле безумне стоке полажеш, који људе по неизмерној милости од безумља избавља? Њему се у страху клања сва твар и пева му у све векове.

Ини.

Ирмос: В пешч огњенују к отроком..

Бог је у пећ огњену јеврејским младићима сишао, и пламен у росу претворио, зато му појте сва дела као Господу и величајте га у све векове.

Цела творевина спрема се за твој почетак Христe, јер долазиш да се у пећини од Чисте Дјеве родиш, и све пева у похвалу предпразника, славећи тебе, јединог Добротвора.

ДИН 23.

Страдалници следујући Христу на земљи рођеноме, имали су веру да их предводи као светлу звезду, и своје муке му принесоше као свете дарове.

Храбри страдалници, силом Христовом помогнути, ви сте насиље противника савладали, а њега немоћним учинили, певајући Христу у све векове.

Богородичан: Онај Који је у недрима Очевим, и у пећини Рођени, на твојим материнским рукама Богородице спава, и свима који ти верно певају, на небесима царство отвара.

Песма 9.

Ирмос: На дивисја ниће о, Мати, видјашчи..

Не чуди се сада моја Мати, видећи ме као Дете, којег је пре Данице Отац родио, да обновим и собом прославим палу човекову природу зато сам дошао, свима који те са вером и љубављу величају.

Радуј се Пречиста, јер си неизрециво станиште радости, јер ево долазиш, да у пећини неизрециво родиш Владику, који стварно жели сву твар пропалу преступом старим обновити; о њему са вером певамо а тебе величамо.

Све душе праведних и цело подземље, радујте се заједно, јер ево вам се јавља свима Избављење, у граду Витлејему се рађа, а мудрацима, који иду побожно, звезда га најављује, и они видећи га у пећини чудом се испунише.

Као о другом небу о теби Дјево певамо, јер ће нам јутарње Сунце правде из твојих пречистих крила засијати, да просветли све у тами и смрти и пропасти, зато дужним похвалама тебе величамо.

Ини.

Ирмос: От Бога Бога-Слова..

Бог-Реч беше од Бога, по неизрецивој мудрости, и дође да обнови Адама, који је због залогаја у тешку пропаст пао; а Бого-Човек се од свете Дјеве ради нас неизрециво оваплотио, зато њега верни једнодушно песмама величајмо.

Свети долазак Цара свих, војска страдалника претиче, и свој твари трпезу весеља најављује, и прима све верне, а као јело нуди своје врлине.

Одлучни страдалници за Господа, су као звезду веру имали, и држећи се ње чврсто, и због ње су, ка незалазном Сунцу-Христу без спотицања се упутили, и крв своју су њему као дарове принели.

Са нетрулежних ливада науке Христове, ви сте страдалници цветови пожњели, и пострадавши, ви сте се његовим миомиром испунили, и као миро најмирисније, ви сте њему кроз мучење сами себе принели.

Богородичан: Излила се благодат Богородице Дјево на сва поколења земна, и излива изобилно богатство твојих чудеса, у светлој радости Христовог рођења, и богађује вером и љубављу све који тебе славе.

Светилен

Подобан: Со ученики..

Са Теодулом овенчајмо радосним песмама Зотика, Агатопода и Саторнина, Помпија, уједно и Евникијана, славнога Василида, и Евпора побожнога, и Геласија славнога, и Евареста, да се њиним молитвама избавимо од сагрешења, и да венце примимо од Христа Спаситеља.

Слава и сада, предпразника

Подобан: Жени услишите..

Сакривена тајна, и ангелима неизрецива, вољом Очевом и садејством Духа, долази да се изврши, зато похитајмо, јер Реч беспочетна прима као Човек почетак, од Дјеве се рађа за спасење целог света.

Хвалитне стихире на 4, глас 6.

Подобан: Ангелскија предидите..

Тајна коју је Отац пре свих векова предодредио, и што је у наше време кроз пророке проповедано, то се догодило, јер је Бог Човеком постао, тело је од Дјеве примио, и Нестворени се ствара својевољно и постаје, јер долази Христос, Цар Израилев.

Певам теби Царе у пелене повезаном, а ти мене повезаног падањем у грехе ослобађаш, и славом бесмртном и непропадивом ме награђујеш, целог себе си Оцу присвојио, са њиме делаш и обнављаш, зато ти кличем: долази Христос, Цар Израилев.

Као Светлост од Светлости је произашао, и од Дјеве је свима на земљи заблистао, а мудри звездозналци видевши звезду, персијску таму одбациваху, као и сву звездарску обману, и радосно новорођеноме Богу певаху: благословен си Боже наш јер си дошао, и слава теби.

Када је Ирод од умних мудраца изруган био, безумно је децу као

жетву пожњео, јер је смислио да крволочну руку на тебе подигне, али ти си Египћанима дошао, да би им дубоку таму одагнао, зато са њима певамо: благословен си Боже наш јер си дошао, и слава теби.

Слава, глас и подобан тај исти.

Певај нови Израилју песму нову, па запевај ову песму небеску: весели се и улепшај радошћу и ликуј, па принеси свечано и празнично славље, јер се Бог са југа у телу јавља, и он жели да се као Човек опере у струји реке Јордана.

И сада, подобан, тај исти.

Појавио си се на земљи и са људима поживео, а по наређењу кесаревом си се са слугама уписао; саздао си се али се ниси изменио, него си непромењен остао, потпуни Бог, мада си се оваплотио; зато слава твоме дивном домостроју, част и похвала, и сада и у све векове, амин.

На стиховње стихире, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Шири твој мирис Сионе из светих јасала, јер ће из тебе Владика ширити зраке свога Божанства.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Принесимо Створитељу веру место злата, а љубав место смирне, и дела место тамјана, јер он долази међу своје.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Приближава се Христос, и звезда испред њега светли, а мноштво небеске војске, и разумних сила њему се клања.

Слава, глас 3.

Дело Студитово.

Храбри мученици за Истину, вас ни патње мука, ни ласкања, ни комадање тела, нити претња смрти нису могли одвојити од Божије љубави; зато имајући смелост код Христа који је над свима Бог, примили сте као награду за света страдања да молите од Христа Бога, да због ваших молитава стекнемо велику милост.

И сада, предпразника, глас 8.

Дело Анатолијево.

У Витлејему се рађа Творац свих и превечни Цар, и Едем се отвара, пламено оружије окреће леђа и склања се, и препрека сред оба света разара се, небесне силе се са земнима сједињују, и ангели са људима велики празник празнују, чисти Чистоме песму приносе, а

Дјеву видимо као престо славе херувимске, како прима Бога нигде несместивог, и како носи Њега кога серафими са страхом прослављају, јер Он даје целом свету велику милост.

На литургији

Блажена предпразника, Песма 3. и мученика Песма 6.

Прокимен, глас 4: Светима који су на земљи његовој, чудесно је учинио Господ сву вољу своју у њима. (Пс.15,3)

Стих: Свагда гледах Господа предамном, јер је са десне стране мени да не посрнем. (Пс.15,8)

Апостол Ефесцима, зачало 233.

Алилуја, глас 4: Завапише праведници и Господ их услиша од свих невоља њихових избавиће их. (Пс.33,18)

Стих: Многе су невоље праведних, и од свих њих избавиће их Господ. (Пс.33,20)

Еванђеље по Луки, зачало 106.

Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Децембра месеца 24. дан

**Предпразник рођења Христовог;
Спомен свете преподобномученице Евгеније.**

На Господи воззвах.., стихире предпразника, глас 5.

Подобан: Радујсја..

Носиш лик Адамов, а лик Божији јеси савршен, и хоћеш да будеш држан на рукама, ти који твојим рукама држиш сву силу, Пречиста и Свенепрочна казивајући говораше: како тебе да повијем у пелене као Детенце? Како да те својим грудима храним? Како твоме надразумном унижењу да се начудим? Како тебе својим Сином да назовем, а твоја сам сада слушкиња?! Певам и благосиљам тебе који дарујеш целом свету велику милост.

Гледајући Свенепорочна Детенце из ње оваплоћено, уједно и предвечнога Бога, рукама га држећи и често целивајући, радости испуњена говораше њему: Боже вишњи и Царе невидиви, не могу да разумем како да те гледам и да разумем тајну твога неизмерног снисхођења? Како може пећина малена да смести у себе, тебе новорођенога? Ти девство ниси уклонио, него си утробу материнску као и пре рађања сачувао, и дајеш велику милост.

Дјева као Чиста слушкиња, зачуђена говораше, чувши мудраце пред пећином, који су заједно стали пред њом, и рекла им је: кога ви тражите? Видим да сте дошли из туђе и далеке земље, и персиски изглед и науку имате. Чудан је ваш пут и долазак из иностранства, ка Страноме који се на свој начин чудно у мене уселио са висине; Са поштовањем сте дошли да се њему поклоните, јер Он дарује целом свету велику милост.

Ине стихире светој, глас 8.

Подобан: О, преславнаго чудесе..

Оставила си лепоте света, и племениту душу си племенитим врлинама са висине обасјала, Евгенијо свехвална; својим животом си изглед благодатни непомућен сачувала, мученице непобедива, побожна бранитељко девства, и цвете племените природе.

И речима и животом, и благодаћу и трпљењем ти си душе украшавала, и привела си војску страдалника и сабор девојака Ономе,

који је заблистао и Дјеве, који је јавно свима отворио улаз исповедања, свемудра Евгенијо; Са њима га сада моли да спасе стадо твоје.

Творац правде је тебе као чисту девојку и као славну мученицу двоструким венцима божански украсио, светло те је просветио, и дивну палату је теби на небу подарио, тамо си се уселила заувек као невеста Христова, и сада си божанством обобаћена.

Слава и сада, предпразника, глас 2.

Ево се приближило време нашега спасења, спреми се пећино, јер се Дјева ближи да роди; улепшај се и весели се Витлејеме земљо Јудина, јер из тебе ће заблистати Господ наш, чујте брда и долине, и све земље око Јудеје, да долази Христос, да спасе човека којег је саздао, као Човекољубив.

На стиховње, стихире предпразника, глас 1.

Подобан: Всехвални мученици..

Дошли су ти Сине источни цареви, да упознају тебе новорођенога, и да ти дарове принесу: тамјан, измирну и злато, и ево стоје пред вратима, а ти им нареди да виде тебе као Детенце, како те на руци мојој држим, али и старијег од Адама древнога.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Дођите брзо да видите, рече Дјева давно мудрацима, па видите Невидивога, како се видив показао и Бого-Дете постао, а они са усрђем уђоше и поклонише се, и дарове принеше, и тако свето пророштво испунише.

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Тебе који све носиш, ја носим као Детенце на рукама, па се чудим, говораше Неискусобрачна. И како тебе млеко м храним који све прехрањујеш, Сине мој и Творче мој? Зато славим твоје неизмерно ка људима снисхођење, којим спасаваш цео пострадали свет.

Слава и сада, предпразника, глас 6.

Празнуј Сионе и весели се Јерусалиме па прихвати граде Христа Бога Створитеља у пећини и јаслама смештенога; отворите ми врата, да уђем кроз њих и видим њега као Бого-Дете пеленама повијенога, који сав свет на длану држи; о њему непрестано певају ангели, као животворцу и Господу, који спасава род наш.

Тропар предпразника, глас 4.

Беше некад у Витлејему на попису Марија заједно са старцем

ДИН 24.

Јосифом јер он беше из Давидова потомства – а била је у трудноћи без семена зачетој. У том јој дође време да се породи, но нигде не беше места да одседне. Али, као удобна палата, указа се царици пећина. Христос се рађа да палог човека опет уздогне у свој лик.

На повечерју

Канон, његов акостих је: Данас певам великој суботи. **Ирмоси по два пута, а тропари канона на 6. Глас 6.**

Песма 1.

Ирмос: Волноју морскоју сокрившаго древле..

Господа који је таласима мора у давнини покрио мучитеља и гонитеља, под земљу су ставили спасени потомци, а ми њему као оне девојке певамо јер се славно прославио.

Господе боже мој, божићну песму и предпразничну теби певам, је твојим светим рођењем препород дајеш мени и ка првобитној части ме узносиш.

Видећи тебе Спаситељу мој, и горе на престполу и доле у јаслама, надсветска и надземаљска бића чуђаху се моћи твојој, јер си се надразумно појавио у двострукој природи као Бого-Човек.

Да твојом славом све испуниш, савио си небеса и дошао на земљу, и у виду росе на руну, тако си у тело девствене сишао, и долазиш сада да се из ње родиш двострук: као Бог и као Човек.

Затим оба хора ирмос, заједно.

Песма 3.

Ирмос: Тебе на водах повјесившаго..

Када те је видела творевина разапетог на Месту Лобање, тебе који си поставио копно на водама, од великог страха је уздрхтала, и узвикнула: нема светог као што си ти Господе.

Најављујући Милосрдни начин твога неизрецивог оваплоћења, умножио си виђења и надахнуо порочанства, а то си сада дошао да испуниш: рођењем у телу од Чисте младе Дјеве, у граду Давидовом.

Раширила је земља своје груди да прими Онога који прима славу од ангела, од небеса звезду, од пастира похвалу, од мудраца дарове и од целог света бого-познање.

Сада се испуњавају загонетке мудрог Валама звездозналца, јер је заблистала звезда из Јакова, и води мудраце из Пресије ка Сунцу славе, који му дарове доносе.

Песма 4.

Ирмос: От Дјеви пришествије твоје провидјај Авакум..

Авакум је видео унапред твој долазак из Дјеве, и устраху је узвикнуо: ти оваплоћени Избавитељу са југа долазиш, одбаченог Адама да призовеш.

Ближи се сада и долази Господ, очекивани од народа, и спасење целог света, зато се спреми граде Витлејеме, а пастири са мудрацима похитајте и дођите.

Силом божанства сјединио си се са човеком, сједињењем несливеним, и обнављаш Спаситељу наш тело попут Адамовог, и спасаваш то што си примио.

Бог-Реч се у тело одевен појавио, и у нас се уселио по неизрецивом промислу, зато дођите верни да видимо славу његову, славу као Јединороднога од Бога и Оца.

Песма 5.

Ирмос: Богојављенија твојего Христе, јеже ка нама..

Када је Исаија видео назалазну светлост твога богојављења Христе, поранио је пре зоре и кликтао: васкрснуће мртви и устаће сви из гробова и сви на земљи ће се радовати.

Да би обновио на земљи рођене, ти си Створитељу од праха постао, а јасле, пелене и пећина су знаци твога смирења, и вереник твоје Матере, за кога се мислило да је твој отац по телу, твојим рођењем схвата Бога-Оца промисао.

Цареви разних народа првине дарова теби приносе: и показују измирном твоју смрт, златом твоју царску моћ, а тамјаном предност твога Божанства, Новорођени у пећини витлејемској из неискусомужне Матере.

Из безмужне си дошао као Бог-Реч, увекпостојећи са Оцем, и телом си се у пећину уселио, а јасле си уместо престола узео, твојим предивним промислом си и мудраце и пастире зачудио, и ангеле си запрепастио, зато слава моћи твојој.

Песма 6.

Ирмос: Јат бист но не удержан..

Ухваћен беше Јона у утроби кита али не и задржан, носећи слику твога рођења и у телу јављања, јер је онај као из двора изашао, а сада Ти рођени телесно у гроб и смрт хоћеш да уђеш, да би опет тридневан васкрсао.

Твојим телесним доласком Христe, уништена је сада и разорена преграда старе супротности, и пламено оружије се уклања и свима леђа окреће, и са вером се одмах причешћујем од живоносног дрвета у Едему, јер си се појавио Делатељу вртова бесмртности.

Због греха је Ад царовао, од Адама чак до тебе, а твојим телесним рођењем Избавитељу од племена Давидовог, ти си сео на престо царства Давидовог да јавно царујеш у све векове.

Грозни Ирод је постао дец-убица али не и христо-убица, јер мада је дечицу као траву покосио, али до тебе Класа Живота није достигао нити те убио, јер си се ти Даваоче живота, као Бог и божанском мудрошћу, од гонитеља склонио.

Песма 7.

Ирмос: Неизреченоје чудо в пешчи..

Неизрецивог ли чуда: Онај који је у пећи избавио преподобне младиће из пламена, сада се у гроб мртав и без даха полаже, за спасење нас који певамо: Благословен си Боже Избавитељу.

Демон варалица је рањен, када је видео Бога да као Детенце лежи у бедним јаслама, и уништен је моћном руком Божанства, за спасење нас који певамо: благословен си Боже Избавитељу.

Блажене су јасле које су примиле у себе Створитеља у виду Детета, јер су постале као престо херувимски, за спасење нас који певамо: благословен си Боже Избавитељу.

По обичају људи, примио си полагање у пелене и постао Бого-Дете, а тиме си од свега сагрешења одрешио нас, и подарио слободу свима који ти певамо: благословен си Боже Избавитељу.

Песма 8.

Ирмос: Ужаснисја небо, и да подвижатсја..

Нека се боји и плаши небо, и нека се покрену темељи земље, јер се помешао међу мртве, Онај који се у пелене повија, и све држи на длану, у мале јасле се као странац настањује, зато га децо благословите, свешеници му певајте, а народи га величајте у све векове.

Одрешен је сvezани Адам, и слобода је дарована свима вернима, када си ти Спасе у малој пећини у пелене повијен, и у јасле неразумне стоке положен, зато теби радосно и са вером песму препразника за твоје рођење приносимо.

Престала је персијска обмана, и цареви-звездари са истока новорођеноме Христу Свецару дарове доносе: злато, измирну и тамјан; зато га и ви децо благословите, свешеници му певајте и народе величај га у све векове.

О, каквих нових чудеса! О, колике ли доброте! О, неизрецивог ли трпљења! Гле као Детенце га сматрају, Њега који живи на небеским висинама, и мада је Бог, бежи својевољно од Ирода! А ви га децо благословите, свешеници му певајте и народе величај га у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Не дивисја ниће о, Мати видјашчи јако Младенца..

Не чуди се сада моја Мати, видећи ме као Дете, којег је пре Данице Отац родио, да обновим и собом прославим палу човекову природу зато сам дошао, свима који те са вером и љубављу величају.

При твојој необичној рођењу, надприродно сам патње избегла, и прослављена сам беспочетни Сине, али сада кад видим тебе да бежиш од Ирода, оружијем туге је збуњена душа моја, па узвикујем: спасавај све који тебе славе.

Одлазим у земљу Египатску, да бих египатске идоле земљотресом оборио, а противнике који залуд траже моју душу у ад послао, јер сам једини свемоћан, и уздигнућу и спасти о, Мати, све који тебе прослављају.

Нека се радује творевина, јер се Створитељ ствара, и Бог који постоји одувек, сада се као нов јавља, нека га мудраци са даровима пресретну, а пастири у чуду и са вером да запљескају, и људи са ангелима нека се обрадују.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар предпразника (три пута).

Беше некад у Витлејему на попису Марија заједно са старцем Јосифом јер он беше из Давидова потомства – а била је у трудноћи без семена зачетој. У том јој дође време да се породила, но нигде не беше места да одседне. Али, као удобна палата, указа се царици пећина. Христос се рађа да палог човека опет уздогне у свој лик.

После прве катизме, сједален глас 6.

Подобан: Ангелскија сили..

Пророчка казивања се сада испуњују, јер нам се Бог сутра неизрециво рађа из Дјеве Марије, а остаје какав беше и пре рођења; Окупљају се мудраци дарове доносећи, а пастири свирају, зато и ми запевајмо: Господе рођени из Дјеве, слава теби.

Слава и сада, то исто.

После друге катизме, сједален глас 8.

Свирале пастирске се песмом јављају, и војске ангела се оглашавају, ка њима говорећи: дођите овамо са свирком, чувари који сте дежурни код стада, запевајте песмом, да се родио Христос Господ, који је решио да спасе као Бог човечији род.

Слава и сада, то исто.

Канон предпразника са ирмосем на 8, и светој Евгенији на 4.

Канон предпразника. Његов акростих је: По алфавиту. Дело Јосифово. Глас 2.

Песма 1.

Ирмос: Во глубиње постла..

Као што је у давнини сву, веома наоружану фараонову војну силу, послао у дубину, тако је оваплоћени Бог-Реч истребио зло греха целог света, најславнији Господ се славно прославио.

Царевом наредбом си пописан и ти Свецаре, који си хтео да у књигу живота упишеш људе, и као стран си дошао међу своје, који су веома удаљени од раја, да их на небо призовеш.

Витлејеме прими Христа, јер теби оваплоћен долази, да мени Едем отвори; спреми се пећино, да видиш Несместивог у тебе чудно смештеног, који је из богатог милосрђа сада осиромашео.

Долази Христос да се роди, и и као Бог чудан препород свима од Адама сада дарује, развесели се зато пустињо неродна, и сва земаљска природо, јер долази твој Господар да те учини веома родном.

Канон свете Евгеније. Његов акростих је: Евгенијину велику славу у изузетним песмама певам. Дело Теофаново. Глас тај исти.

Песма 1.

Ирмос:

Евгенијо мученице Христова, ти се сада радујеш и веселиш са анђелским војскама, као девојка непорочна, и као мученица овенчана свебогата, зато измоли да се подари благодат свима који ти са љубављу певају.

Ти си невесто Христова побожно испеване песме слушала, и ка узвишеној, небеској племенитости стремила, јер је у срцу твоме светлост заблистала, и благослов Духовне песме сваку безбожност одагони.

Твој разум је заборавио на твоју женску природу, и на јуначка дела те је кренуо, охрабрена багодаћу и Богу помисли управљајући, мученице Евгенијо, са Божијом племенитошћу истоименита.

Обасјана светлошћу Духа, ти си богомудра многе учинила заједничарима његовог блистања, њиме сада избави од греха све који ти певају, мученице Евгенијо, свеблажена.

Богородичан: Умртвљени смо били воћком знања, а дрветом живота смо ми верни позвани у живот, из тебе Пречиста Богородице надразумно процветалим Христом Богом; њему се моли са смелошћу, да се спасу душе наше.

Песма 3.

Ирмос: Процвјела јест пустиња јако крин Господи..

Доласком твојим Господе, незнабожачка и неплодна црква, процвала је као крин у пустињи, и у њој се утврдило срце моје.

Окова зала ме избављаш Господе повијени у пелене, и као Детенце долазиш Човекољубче, зато се поклањам твоме снисхођењу.

Долази Дјева, да тебе Надвременог из Оца заблисталог у времену роди, и да од времених страсти душе наше ослободи.

Да би потражио мене залуталог преступом, ти си пећину као небо и дом себи учинио, јер си мени небески дом припремио, Милосрдни и Многомилостиви.

Ини.

Ирмос: На камени мја вјери..

Утврдио си ме на камену вере, и охрабрио си моја уста да говоре против мојих непријатеља, и развеселио си мој дух да пева: нема светог као што си ти Боже наш, и нема никог праведнијег од тебе.

Као жртва непорочна, принела си себе Владици чистом савешћу, и богатство пропадиво си одбацила свемудра кличући: ти си Бог наш, и нема светог као ти Господе.

Свечиста девојко, позната је твоја чистота, а у страдањима је заблистала твоја чврстина, кроз виђења и дела која си при узношењу чинила кличући: ти си Бог наш, и нема светог као ти Господе.

Непоколебива у чувању целомудрија, сачувала си чистоту за похвалу, и постала си пријемчива за Премудрост, Христу кличући: ти си Бог наш, и нема светог као ти Господе.

Богородичан: Опевајмо богомудри Марију Пречисту Богородицу, јер је постала заступница нашег спасења, и кличимо: нема чистије од тебе Пречиста, и нема непорочне више од тебе Владичице.

Сједален, глас 8.

Подобан: Премудрости..

Изддржљива у патњама и страдањима, ти си се кроз подвиг мучења прославила, многе спасене си твоме Створитељу привела. Из љубави ка Богу си све што је привремено оставила, и јуначки си славна кроз подвиге прошла. Зато си после скончања бесконачни живот нашла, и заувек пребиваш са твојим Жеником Евгенијо равноангелна, па моли Христа Бога, да подари опроштај грехова свима, који са љубављу славе твој свеславни спомен.

Слава и сада:

Земља ми се данас чини као небо, јер се на њој рађа Творац, и у јасле је положен у Витјему Јудејскоме; са ангелима певају пастири непрестано: слава на висини, а на свету мир; видеше звезду која путује са мудрацима, и који брзо долазе да принесу дарове: злато, измирну и тамјан, као правом Богу и вечном Цару, и Створитељу свега, у пећини из милосрђа новорођеноме.

Песма 4.

Ирмос: Пришел јеси от Дјеве..

Дошао си из Дјеве, ни као посредник ни као ангел, него си се лично оваплотио Господе, и спасао си потпуно мене човека; зато ти кличем: Слава сили твојој Господе.

Творевина сада све старо одбацује, стварањем свога Створитеља, и гледа тебе као Бого-Дете и обновитеља, где их ка првој лепоти узводиш.

Доведени божанском звездом, стајаху мудраци дивећи се твоме

преславном рођењу, и угледаше те као Сунце изашло из девственог облака, и теби дарове принеше.

Ево долази Дјева као младица, доносећи своје Младо у телу своме одхрањено. Он ће узети грехе целог света, зато нека се радује цела творевина и нека празнује.

Све проповеди пророка који Христово јављање најавише, примиле су данас спаситељно испуњење, јер он у телу долази, да просвети све који се пате у тами.

Ини.

Ирмос: Тај исти.

Дошао си Узвишени оваплоћен од Дјеве, и себи си бручио саборе девствених, који су само тебе девственог Женика познали и заволели.

Скинула си вео телесног рођења, и крштењем си препорођена и у непропадиву одећу светлости се оденула, мученице свеславна.

Заблистала је светла зора у срцу твоме, блистањем благодати, одгонећи мрак излирене лажи, Евгенијо мученице Христова, девојко честита.

Лепота твоја и честит живот сјајни су, јер си прво уздржањем телесне страсти увенула, а затим си светим страдањем Евгенијо пресветло заблистала.

Богородичан: Постала си узвишенија од ангела, Свеопевана, јер си родила Ангела великог Очевог Савета, она је Човек постао из велике доброте, и јер је Човекољубац.

Песма 5.

Ирмос: Ходатај Богу и человјеком..

Божији заступник био си људима Христе Боже, и ти нас Владико приводиш Оцу твоме, као извору светлости, и тобом се избављамо из мрака незнања.

Народ који је некада у тами седео, нека види незалазну Светлост која је засјала; њега је звезда у давнини најавила, царевима који су у Персији поштовали огањ.

Најсветији Цар хита да уђе малу пећину, да би умањене узвеличао, и осиромашене неизмерним богатством обогатио.

Сада се из Јакова рађа Христос, како је Валам прорекао, да завлада народима, и узвисиће се благодаћу царство његово, које је било ненаследно.

Ини.

Ирмос: Просвјешченије во тмје лежашчих..

Ти си светлост свима који у тами бораве, ти си Христе Спасе мој, спасење очајнима, ка теби се од раног јутра обраћам као Цару мира: просветли ме сјајем твојим, јер за другога бога сем тебе не знам.

Видећи душегубна змија да твој живот, страдалнице, иде ка спасењу, подигла је против тебе разна искушења, покушала је да твоју снагу раслаби, али ти си њу победила, богомудра и честита.

Показала си се скроз честита Христу, даваоцу добара и добротинитељу и Женику душа, украшена испосништвом и уздржањима, и заблистала си мученичким страдањем, Евгенијо мученице и добра дјево Христова.

Венац дарова ти је на главу положен, јер си Божију науку чувала, а богатство и славу очеву си презрела, и одлучно си за небесним Жеником твојим следовала, јер си га свечасна заволела.

Богородичан: Из тебе је заблистао живот свету Богородитељко, и од раније смрћу заробљене позива у заједницу живота непролазног, све који са вером кличу: осим Тебе за другог бога не знамо.

Песма 6.

Ирмос: В бездне грјеховнеј ваљајасја..

У бездану греха ваљајући се, ја призивам неиспитиви бездан твоје милости: изведи ме Боже из пропасти.

Као странац долази Христос међу своје, зато одстранимо грех од себе, и примимо њега који у кротким душама обитава.

Витлејеме, нећеш више бити најмањи међу градовима, јер ће се у теби родити Цар и Господ, да богато напаса народ свој.

Како ће тебе Недокучиви примити малена пећина, када тебе цео свет не може примити? Како изгледаш као Детенце, а једног си промисла Беспочетни са Оцем?

Ини.

Ирмос: тај исти.

Твојим очима ниси дала сна, докле ниси све страсти угасила, и саму себе као чисти дом Створитељу твоме учинила.

Твојим наравом си се на Египћанку угледала, која је црна делима

и имањем, клеветати оштри се твој чисти живот свечасна.

Сијајући јаком светлости, ти си због богате вере благодаћу лечења обогашена, и постала си учитељица сабору монахиња.

Богородичан: Неизрецивој и светој тајни твога порода су се учили сви пророци, Свечиста, духовно показујући и предсказујући свима да ће се оно догодити.

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Дјева данас иде да неизрециво роди Превечно Слово у пећини; весели се васељено, слушајући, и прослави са ангелима и пастирима, Превечнога Бога, који је желио да нам се јави као мало Дете.

Икос:

Света казивања пророка се испунише, јер гле, ево Дјева рађа Најсавршенијег, у граду Витлејему, у пећини, њиме се сва твар обнавља па се радује и весели; дошао је Господар свих да са слугама поживи, и од власти Отуђенога да избавља нас пале у пропаст, на изглед је као Детенце, пеленама повијено у јаслама, и као новорођенче мало, али је и превечни Бог.

Песма 7.

Ирмос: Богопротивноје вељеније..

По богохулној заповести безаконога мучитеља, подигнут је високи пламен, али Христос простре на побожне младиће росу духовну; зато је Он благословен и највише прослављен.

Нека са висине кишом кропе облаци, јер Онај који облаке поставља да по њима сиђе, у Дјеви је као на облаку ношен; долази да заблиста као Светлост незалазну, свима од пре у таме и паћеницима.

Спрема се војска светих ангела, да опева неизрециво снисхођење Господа, дођите мудраци и пастири хитајте, дошао је Христос, због невоље очекиван од народа као избављење.

Какво је ово дивно и велико чудо? Како да носим тебе, који само својом речју носиш све што постоји? Неизрециво је и рођење, Сине мој беспочетни; говораше Свечиста, држећи у чуду на рукама Христа.

Ини.

Ирмос: Тај исти.

Објавила си свима Истину богонадахнутог Светог Писма, и женску

ДИН 24.

нарав си учинила као мушку, па си честита и даровита све веома задивила, и привела светле које су поверовале Христу.

Ти си, свехвална, твојим светим проповедима идолско неверје јавно изобличила, и небројено мноштво честитих девојака си светом мученичком крвљу обручила Христу који над свима царује.

Васила славна, видећи твој свети живот, побожно се на тебе угедала, и Христу обручила, и свако телесно задовољство је напустила, и сада се мученичке радости удостојила.

Богородичан: Од испаше смртне све исцелила, јер си бесемено Ипостасни Живот родила, Дјево Свенепорочна, и Богородитељко Пречиста, зато тебе радосно изворем бесмртности називамо.

Песма 8.

Ирмос: Пешч иногда огњеннаја..

У давнини је пећ вавилонска пламен раздвојила и Божијом наредбом Халдејце спалила, а верне у њојзи оросила јер су појали: благословите сва дела господња Господа.

Заиста је узвишена и неизрецива тајна, јер ти разумом небеса покриваш, тако Непорочна гледа, диви се и говори: тебе пламени, небески престо држи, и како Сине мој да те ја носим?

Сине мој, ти носиш лик Оца небеског, и како си лик палог слуге примио? Како си у јасле неразумне стоке положен, а све избављаш од неразумља? Ипак ја певам о доброту твојој.

Радуј се сва земљо, јер ево се Хрстос приближава, и у Вителејму се рађа; и ти море весели се, и заиграј саборе пророка, гледајући данас испуњење ваших речи, а радујте се и сви праведни.

Ини.

Ирмос: В пешч огњенују..

Бог је у пећ огњену јеврејским младићима сишао, и пламен у росу претворио, зато му појте сва дела као Господу и величајте га у све векове.

Храбро у рукама огња си се трпељиво искусила, и насупрот природи ти си смело кроз њега прошла, кличући: певајте Христу његова дела, и величајте га у све векове.

Чудно ти се јавио Христос у тамници затвореној и нахранио те је изобилно, и његовим рођењем те је са горњим војскама сјединио, јер

га славословиш у све векове.

Евгенијо богомудра, твој Женик те је предивно двоструким венцима украсио, и као Праведан ти је светлу палату праведно подарио, зато га у све векове величамо.

Благодат Божија те је светло обасјала, и сада те у небеским насељима обасјава, да се ње испунимо ради твојих молитава, моли се непрестано, за све који твој спомен богомудра служимо.

Богородичан: Ти си свима постала извор бесмртне зоре, Богородице, јер си родила бесмртну Реч Очеви, који од смрти потпуно избавља, све који га величају.

Песма 9.

Ирмос: Безначална родитеља Син, Бог и Господ..

Беспочетног Родитеља Син, Бог и Господ, од Дјеве се оваплотио а нама јавио, да просветли помрачене и сакупи раздвојене, зато тебе, најопеванију Богородицу величамо.

Нека радосно певају сва царства земаљска, нека се веселе сви народи, брда и долине, и брегови и реке и море и сва творевина нека сада велича Господа новорођенога.

Пророци су те видели колико им беше могуће видети, а у последња времена си Човек постао, свима се људима показао; у Витлејему, граду јудејском, те је звезда показала звездознанцима Неизрециви.

О Чедо најдраже, како да храним тебе Хранитељу? Како да те држим када ти све држиш речју? Како да те у пелене повијем, а ти целу земљу у маглу повијаш? Тако је певала Свечиста Богородица, а ми је непрестано величамо.

Ини.

Ирмос: Тај исти.

Ти веселиш све небеске обитељи, славна, и сада си се уистину сладости рајске удостојила, и са девојкама си као права мученица, и са мученицама си права девојка сва непорона, Евгенијо свеблажена.

Жеља ти је испуњена надразумно и недокучиво, јер пред коначно Жељеноме стојиш, светло обасјана зрацима владалачке Тројице, и ти јасно светлиш Евгенијо, побожна и честита девојко.

Држећи неугашену свећу девства свога, мученичким венцем си се украсила, и сада не престај да се молиш за све, који побожно и са љубављу славе тебе, да се спасу твојим молитвама, Евгенијо свеславна.

Отишла си сада честита ка Божијем хладу, јер си у ранама прошла огањ неиздрживи, и привремену воду искушења, мученице Евгенијо, зато моли Христа да спасе душе наше.

Богородичан: Ти си Свенепорочна као руно, јер се Роса небеска у теби си зачала, и родила си нам Њега који даје бесмртност; Њему побожно певамо, а тебе свенепорочну Богородицу величамо.

Светилен предпразника:

Који живи у светлости недступној и о свему брине, по неизрецивој доброти се рађа из Дјеве, и као новорођенче је у пелене повијен, и у пећини у јасле неразумне стоке је положен; похитајмо журно и дођимо у Витлејем, да се са мудрацима поклонимо, а своја изузетна добра дела му као дарове донесимо.

Слава и сада:

Принесимо верни песму Дјеви Марији, јер ево сада долази, да у граду Витлејему роди Христа Спаса, зато мудраци са даровима за звездом похитајте, да се са нама поклоните, пастири пожурите, да са ангелима Новорођеноме певате: слава теби који лежиш у јаслама у пећини.

Хвалитне стихире на 4, глас 6.

Подобан: Ангелскија предидите..

У пећини је заблистала звезда од Јакова, дођимо и ми да служимо овај предпразник; похитајмо са мудрацима, и дођимо са пастирима, да видимо Бога у повојима, и Дјеву како доји млеком. О, предивног ли призора! Христос Цар Израилев нам долази.

Сада хор ангела тебе песмама прославља, као светлу и неискусомужну Матер, па се радује и весели због порода твога Пречиста, радуј се надо православних, радуј се заступнице твојих појаца, зато и ми рецимо: благословен си Боже наш и слава теби.

Изникао је цвет из корена Јесејевог, проповедан од јасног пророка, и видимо Дјеву, како га је мимо природе у пећини родила као ружу вољену, а сапрестолног са Оцем на небеској висини, зато народе рецимо: благословен си Боже наш који долазиш, и слава теби.

Данас је позван Адам из обмане, и из мрачне лажи демонове, јер се Христос као Човек из Дјеве оваплоћава, да би обновио Адама, и због Дјеве је клетву уклонио, зато народи овако рецимо: благословен си Боже наш који долазиш, и слава теби.

Слава и сада, подобан тај исти.

О, блаженог ли твога тела Богоневесто, јер си се духовно већа од небеса показала, јер Онога кога не може ни небо сместити, ти примаш и носиш у себи. О, блажене су твоје груди Дјево, којима се доји Хранитељ свега што дише; Христос је у телу твоме, тело себи саздао, безмужна млада Дјево.

На стиховње стихире предпразника, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Дом Створитеља свега, постала си о, Дјево, јер се Господ славе у тебе уселио, и сада долази да се из тебе роди.

Стих: Бог са југа долази, и Свети из горе осењеног честара.

Младо новорођенче, а превечни Бог, се из Дјеве у Витлејему, у јаслама неразумне стоке рађа. О каквог ли чуда!

Стих: Господе чуо сам глас твој и уплаших се; Господе разумех дела твоја и задивих се.

Духовне војске ангела на висини, запевајте новорођеноме Богу са пастирима и са мудрацима: слава теби.

Слава, подобан тај исти.

Слава теби Оче, Сине и Душе, јер сте установили предивну тајну, људима за препорођење.

И сада, подобан тај исти.

Радуј се Дјево Богоодице, јер си Живот целом свету родила, од Духа Светога, свима на избављење.

МР

Треба знати

Ако се догоди 24. децембра недеља светих отаца пред Рођењем Христовим

У суботу на малој вечерњи:

стихире васкрсне 4, Слава и сада, предпразника, глас 6.: Вертепе благоукрасисја.. На стиховње стихира васкрсна и Богородици по обичају, Слава и сада, богородичан. После Трисветог тропар васкрсан, Слава и сада, предпразника. Затим мала јектенија и отпуст.

На великој вечерњи

После уобичајеног псалма, певамо Блажен муж..целу прву катизму. На Господи воззвах..стихире на 10: Отаца на 6, глас 6. Подобан: Все

отложше..и Предпразника на 4, глас и подобан тај исти. Слава..Отаца, глас тај исти: Даниил муж желаниј.. И сада..Предпразника, глас тај исти: Вертепе украсисја.. Затим вход. Прокимен дана. Чтенија Отаца 3.

На литији

Стихире предпразника, писане на реду, на Господи возвах..дана 24 децембра, глас 5. Подобан: Радујсја.. Слава..Отаца, глас 3. Праотец сабор.. И сада, глас тај исти: Благоукрасисја Витлејеме..

На стиховње

Стихире предпразника, глас 2. самоподобан: ДOME Еуфратов..

Припев: Бог од југа приидет..Затим два самогласна: Витлејеме земљо Јудова.. Припев: Господи услишах слух твој и убојасја.. Приидите вси Христово рождество.. Слава, глас тај исти: Се времја приближисја..

На благосиљању хлебова

Тропар Отаца, глас 2.: Велија вјери исправљенија..(два пута) и Предпразника (једанпут). Читање у посланицама апостолским.

На јутрењи

На Бог Господ..тропар васкрсан (два пута) Слава..Отаца: Велија вјери..И сада.. Предпразника: Написовашесја иногда..

После прве катизме сједален Отаца, глас 4. (Подобан: Удивисја..): Во оцјех Боже..Слава и сада, то исто. Затим читање из Толковног Еванђеља Матејевог: Књига рођења Исуса Христа.. После друге катизме сједален, глас 8. (Подобан: Премудрости..): Празник празнуем вјернији.. Слава и сада, то исто. И Чтенија. После непорочних, њини тропари и јектенија, и сједални Отаца глас 8. (Подобан: Премудрости): Авраама Исаака и Јакова.. Слава и сада, глас и подобан тај исти: Из недр Отеческих.. и Чтеније. Степена гласа, Прокимен и Еванђеље васкрсно, Воскресеније Христово видјевше..псалам 50. стихира васкрсна.

Канон

Отаца глас 6. на 8 Ирмос: Волноју морскоју по два пута, а тропари на 6.

Пази

(У овом Канону су по 2 стиха васкрсна, због тога се канон васкрсан не узима.)

Други канон је предпразника на 6 глас 1. Катавасија: Христос раждајетсја.. оба хора заједно.

После 3. песме ипакој Отаца глас 8.: Ангел отроком ороси пешч.. и

Чтеније у Богослову.

После 6. песме кондак Отаца, глас 1.: Веселисја Витлејеме., и Икос. Читамо Пролог.

На 9. песни певамо Чесњејшују. Светилен Отаца: От сјемене вводитсја Авраамља.. Слава: Патријархов избраннии..И сада.. Веселисја Витлејеме.

На хвалитним стихире Отаца 3 глас 5. (Подобан: Радужсја.): Возвиси твој глас..и Предпразника 3 глас 4. (Подобан: Званниј свише.): Исаијин глас совершајетсја..Слава..Отаца глас 8.: Законних учениј.. И сада.. Преблагословена јеси Богородице Дјево.. Славословље велико, тропар васкрсан и остало и отпуст. Уобичајен излазак Слава и сада..Еванђелска стихира, и Први час у припрати.

На часовима тропар васкрсан, Слава.. Отаца, И сада..богородичан часова. После Трисветога кондак Отаца и Предпразника говоримо наизменично.

На литургији

Блажена од канона Отаца Песма 3. на 4 и Предпразника Песма 6. на 4.

После входа тропар васкрсан и Отаца и Предпразника, Слава..кондак Отаца, И сада..кондак Предпразника.

Прокимен, глас 4. Песма отаца: Благословен си Господе Боже отаца наших, и хваљено је и прослављено име твоје у векове. (Дан.3,26)

Стих: Јер си праведан у свему што си учинио нама. (Дан.3,27)

Апостол Јеврејима, зачало 328.

Алилуја, глас 4.: Боже ушима нашим слушасмо, и оци наши јавише нам. (пс.43,2)

Стих: Јер си нас спасао од тлачитеља наших, и мрзитеље наше си посрамио. (пс.43,8)

Еванђеље по Матеју, зачало 1.

Причастен: Хвалите Господа са небеса, хвалите га на висинама.

Други: Радуйте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Треба знати

О часовима на навечерје Рођења Христовог („царски часови“):

Ако се догоди Рођење Христово у недељу или у понедељак, „Царске часове“ певамо у петак.

Ако се догоди Рођење Христово у уторак, среду, четвртак, петак и у суботу, „Царске часове“ певамо на навечерју.

Месеца децембра 24. дан

Навечерје празника Рођења Христовог (Бадњи-дан)

Царски часови

Ако дан уочи празника Христовога рођења буде субота или недеља, ова служба се врши у петак пред празник.

У тај петак се не служи литургија. Јереј, обучен у епитрахиљ и фелон, излази из олтара кроз царске двери, носећи јеванђеље, и ставља га на налоњ, кога је црквењак пре тога поставио наспрам царских двери и пред којим је упалио свећу.

Ако му саслужује ђакон, он, обучен у стихар и оран, иде пред њим носећи кадионицу.

ПРВИ ЧАС

Јереј произноси возглас: Благословен је Бог наш...

И појци одговоре: Амин

Затим чтец из десне певнице започиње на уобичајен начин читањем: Слава Теби, Боже наш..., Царе небески...,

Чтец из леве певнице наставља читање ТРИСВЕТОГ и осталог.

Пошто иза: Оче наш... каже возглас: Јер Твоје је Царство, сила и слава..., и појци одговоре: Амин, јереј врши кађење најпре јеванђеља на налоњу, унакрсто, затим икона, настојатеља, појаца па целога храма.

Уколико му саслужује ђакон, он иде испред њега носећи упаљену свећу.

За то време чтец из десне певнице најпре говори:

Господе смилуј се (дванаест пута), затим: Слава ..., И сада ..., па:

Псалам 5.

Чуј, Господе, речи моје, разуми помисли моје. Слушај вику моју, царе мој и Боже мој! Јер се Теби молим, Господе! Ујутру слушах глас

мој, ујутру стојим пред Тобом, и чекам. Јер си Ти Бог који неће безакоња; у Тебе нема места ко је зао. Безбожници неће изаћи пред очи Твоје; Ти ненавидиш све који чине безакоње. Потиреш лажљивце; на крвопиоце и лукаве мрзи Господ. А ја по великој милости Твојој улазим у дом Твој, и клањам се у светој цркви Твојој са страхом Твојим. Господе! Води ме у правди својој; ради непријатеља мојих поравни преда мном пут свој. Јер нема у устима њиховим истине; у њима је неваљалство; грло им је гроб отворен; на језику им је дволичење. Боже! Не дај им напретка, нека се разбију помисли њихове. За многа неваљалства њихова обори их, јер се побунише на Тебе. Па ће се радовати сви који се у Тебе уздају; довека ће се веселити које Ти заклањаш; дичиће се који љубе име Твоје. Јер Ти, Господе, благосиљаш праведника, као штитом заклањаш га милошћу својом.

Псалам 44.

Из срца ми потече добра беседа, Цару ја износим дела своја, језик ми је писаљка хитрога. Лепотом се истичеш над свим синовима људским, просула се благодат по уснама Твојим. Зато Те је Бог благословио у векове. Опаши мач свој о бедро своје, Силни, сходно наочитости и лепоти Својој, и упрегни, поведи и владај, ради истине, доброте и правде, и десница Твоја водиће Те чудесно. Стреле су Ти оштре, Силни, народи ће попадати под Твоју власт, омекшаће непријатељи Цареви. Престо је Твој Боже у векове векова, скиптар правде је скиптар Твога царства. Заволео си праведност, а омрзнуо си безакоње. Због тога Те, Боже, помаза Бог Твој уљем радости мимо другове Твоје. Смирном, алојем и касијом миришу ти хаљине, двори су ти од слоноваче. Обрадоваше Те кћери владара који су код Тебе у части. Са десне Ти стаде царица у хаљини од злата истканој богато накићена. Чуј, кћери, и види, и заборави народ свој и дом оца Свог. Цар ће пожелети твоју лепоту, а ти му се поклони, јер Он ти је Господ. Кћи тирска доноси ти дарове, богати из народа обраћају ти се молитвом. Сваком славом блиста кћи Царева, у хаљине златом везене је обучена, богато накићена. Девојке што за њом корачају биће Цару приведене, другарице њене привешће Ти. У радости и клицању привешће их, у храм царев водиће их. На место очева Твојих дошли су синови Твоји, Њих ћеш поставити за владаре по свој земљи. Спомињаћу име Твоје са колена на колена. Ради тога хвалиће те људи, у векове и у векове векова.

Псалам 45.

Бог нам је уточиште и снага, помоћник кад нас недаће тешко притисну. Због тога се нећемо уплашити љуљања земље и обрушавања гора у утробу морску. Захучаше и узбуркаше се воде морске, заљуљаше се горе од силине њихове. Речни брзаци веселе град Божији; Вишњи је посетио шатор Свој. Бог је у сред града Свог, град се Његов неће пољуљати, Бог ће му и пре зоре у помоћ притећи. У метежу међу народима и пропадању царства Вишњи пусти свој глас и земља се заљуља. Господ над силама је са нама, Бог Јаковљев је избавитељ наш! Ходите и видите дела Божија, чудеса која учини на земљи прекидајући ратове до краја земље. Скрши лук, изломи оружје, огњем истопи штитове. „Прекините с тим и знајте да сам ја Бог, узвишен међу народима, узвишен на земљи“. Господ над силама је са нама, Бог Јаковљев је избавитељ наш!

Слава ..., И сада ..., Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже.
(три пута)

Затим: Господе, смилуј се, (три пута), Слава... и чита се:

Тропар навечерја празника, глас 4

Беше некад у Витлејему на попису Марија заједно са старцем Јосифом, јер он беше из Давидова потомства Ч а била је у трудноћи без семена зачетој. У том јој дође време да се породи, но нигде не беше места да одседне. Али, као удобна палата, указа се царици пећина. Христос се рађа да палог човека опет уздигне у свој лик.

И сада ..., Богородичан уобичајени 1. Часа

Како да те назовемо, Благодатна? Небо? Јер из тебе засија Сунце правде. Рај? Јер из тебе изниче цвет непропадљивости. Дјева? Јер остала си неискварена. Чиста мати? Та у свом светом наручју као свога Сина држала си Бога свега. Код Њега се заузимај за спасење наших душа.

Затим се певају

Самогласне стихире

Десна певница:

глас 8.

Дело Софронија, патријарха јерусалимског.

Витлејеме, спремај се! Јасле, намештајте се! Пећино, пружај гостопримство! Истина дође, сенка се уклони. Бог се јави људима из

Дјеве, саобразивши се нама и обоживши што је примио. Стога Адам и Ева обнављајући се кличу: „Добра воља указа се земљи спасење рода нашег!“

Лева певница исту стихиру, без стиха.

Десна певница:

Стих: Бог ће доћи из Темана, Свети из горе покривене честаром.
(Авакум 3,3)

и стихира глас 3:

Сада долази до испуњења пророчка најава, која тајанствено каже: „А ти Витлејеме, земљо Јудина, нипошто ниси најбезначајнији међу градовима иако нудиш пећину Ч јер из тебе ће ми потећи Вођа народа, телом од младе Дјеве, Христос Бог, и напасаће народ Свој, нови Израил“. Њему искажимо величање!

Лева певница:

Стих: Господе, чуо сам реч Твоју и препао се. Господе, спознао сам дело Твоје и избежумио сам се. (Авакум 3,3)

и иста стихира још једном.

Десна певница:

Слава ..., глас 8:

Овако говори Јосиф Дјеве: „ Марија, шта то видим да се збива с тобом? Сумња и неспокој ме обузимају и ум ми је сметен. Склони ми се с очију одмах? „Марија, шта то видим да се збива с тобом? Уместо части – срамоту, уместо радости – жалост, уместо похвале – Покуду ти ми нанесе. Нећу више да подносим ружење од људи, јер те прихватих од свештеника, из храма, као пред Господом неокаљану, а шта то гледам ?!“

И сада ..., лева певница исто.

Одмах затим канонарх десне певнице узима

Прокимен пророштва, глас 4:

Господ Ми рече: „Ти си Ми Син, данас сам Те родио“. (Пс. 2,7)

Стих: Затражи од Мене и даћу Ти незнабошце у наслеђе, крајеве земље у посед. (Пс. 2,8)

ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА МИХЕЈА (гл. 5,2-5,3)

Овако говори Господ: а ти, Витлејеме, доме Ефратов, ниси најнезнатнији међу хиљадама Јудиних [насеља], јер из тебе ће ми потећи онај који ће бити владар у Израилју, коме су исходишта на почетку, у данима вечним. Због тога ће бити остављени до времена када ће она која рађа родити. Тада ће се вратити преостали од браће његове синова Израиља. И он ће се уврстити и на оку ће држати и напасати стадо своје снагом Господњом, а они ће живети у слави имена Господа Бога свога, јер ће сада бити велики до краја земље.

ЧИТАЊЕ ИЗ ПОСЛАНИЦЕ ЈЕВРЕЈИМА СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА (гл. 1,1 – 1,12 = зач. 303)

Пошто се у давнини у више наврата и на више начина обраћао оцима преко пророка, у последње, ове наше дане Бог нам се обратио преко Сина, кога је поставио за Наследника свега, кроз кога је и створио векове. А Он, који је одсјај Његове славе и одраз Његовога бића и који све држи речју силе Своје, извршивши сам наше очишћење од греха, седе с десне стране престола на висинама, поставши толико узвишенији од анђела колико је име које је наследио угледније од њиховог. Јер, коме је од анђела икада рекао: „Ти си Ми Син, данас сам Те родио“? И још: „Ја ћу Њему бити Отац, Он ће Мени бити Син“? Опет, када Прворођенога уводи у васељену, каже: „Да му се поклоне сви анђели Божији“.

И док за анђеле говори: „Који ветрове чини својим гласницима и огњене пламенове својим служитељима“, за Сина пак каже: „Престо је Твој, Боже, у векове векова, скиптар правде је скиптар Твога царства. Заволео си праведност, а омрзнуо безакоње. Због тога Те, Боже, помаза Бог Твој уљем радости мимо другове Твоје“. Исто тако каже: „Ти, Господе, у почетку основа земљу и небеса су дело Твојих руку. Они ће проћи, а Ти остајеш. Све ће овештати као хаљина; савићеш их као плашт и измениће се, а Ти се не мењаш и Твојим годинама неће бити краја“.

ЧИТАЊЕ ИЗ СВЕТОГ ЈЕВАНЂЕЉА ПО МАТЕЈУ (гл. 1,18 – 1,25 = зач. 2)

Рођење Исуса Христа било је овако. Када је мати Његова Маријај

била верена за Јосифа, али се још нису били састали, нађе се да је зачала од Духа Светога. Како је Јосиф, муж њен, био праведан и није је хтео јавно осрамотити, науми да је потајно остави. Само што је он то смислио, кад му се у сну јавио анђео Господњи и рече: „Јосифе, сине Давидов! Не бој да доведеш к себи Марију жену своју, јер оно што се у њој зачело од Духа је Светога. Она ће родити Сина, а ти му дај име Исус, јер он ће спасти народ свој од греха његових“. А све ово се догодило да се испуни оно што је Господ рекао преко пророка који каже: „Ето, девојка ће зачети и родиће сина и даће му име Емануил“, што значи „Бог је са нама“. Кад се Јосиф прену из сна учини како му је наредио анђео Господњи и доведе к себи жену своју, али је не познаваше док она не роди Сина свога првенца и он Му даде име Исус.

Одмах затим чтец из десне певнице чита:

Корацима мојим управљај по речи својој, да никакво безакоње не овлада мноме. Избави ме од подлости људске, па ћу Твоје наредбе сачувати. Лицем Својим обасјај слугу Свога и Својим ме правилима научи. Испуни ми уста хвалом Теби, Господе, како бих певао славу Твоју, величанство Твоје по цели дан. (Пс. 118,133 135; 70,8)

Чтец из леве певнице наставља ТРИСВЕТО и остало. По Оче наш ... јереј: Јер Твоје је царство, сила и слава ..., **појци:** Амин.

Па први чтец чита:

Кондак навечерја празника, глас 3

Дјева данас иде да превечну Реч у пећини неизрециво роди. Играј васељено чувши за ово, прослави са анђелима и пастирима Онога који изволе да се јави као млађано детенце, а превечни је Бог.

Затим први чтец: Господе, смилуј се, **(40 пута), па молитву:**

У свако време и свакога часа, и на небу и на земљи, Теби се исказује поштовање и слављење, Христе, Боже наш, јер си дуготрпљив, пун си милости и милосрђа, љубиш праведнике а сажалјив си према грешницима и све зовеш спасењу обећањем будућих добара. Ти Господе, прими и молитве што Ти их ми овога часа упућујемо и усмери нас животу по заповестима Твојим; освети нам душе, очисти тела, исправи расуђивања, разбистри мисли и избави нас од сваке жалости, зла и

ДИН 24.

болести; огради нас Својим светим анђелима да би под њиховим окриљем чувани и вођени достигли јединство у вери и познање Твоје неприступне славе; јер си благословен у векове векова. Амин!

Други чтец: Господе помилуј 3х, Слава и сада.

Часнију од херувима и славнију неупоредиво од серафима, Тебе што Бога Реч непорочно роди, сушту Богородицу величамо.

Именом Господњим благослови оче.

Јереј: Боже, сажали се на нас, благослови нас и просвети лице твоје на нас и помилуј нас.

и после: Амин

молитва првога часа:

Христе, истинска светлости што просвећује и освећује сваког човека који долази на свет, стави као знамен Твој према нама светлост Твога лица, да бисмо у њој видели светлост неприступну, и управљај корацима нашим у правцу вршења заповести Твојих, уз посредовања свенепорочне Твоје Мајке и свих Твојих светих. Амин!

ТРЕЋИ ЧАС

Јереј (а уколико му саслужује ђакон онда он) кади јеванђеље, затим иконе, настојатеља и појце, док чтец из леве певнице чита:

Ходите, поклонимо се Цару и Богу нашем!

Ходите, поклонимо се и припаднимо Христу, Цару и Богу нашем!

Ходите, поклонимо се и припаднимо управо Христу, Цару и Богу нашем!

Псалам 66

Боже, сажали се на нас и благослови нас, лицем Својим обасјај нас и смилуј нам се! Тако ће бити познат на земљи пут Твој, међу свим народима спасење Твоје. Да Те прославе народи, Боже, да Те прославе народи сви! Да се обрадују и ускликну незнабошци, јер ћеш народима судити исправно и незнабошце водити на земљи! Да Те прославе народи, Боже, да Те прославе народи сви! – Земља даде плод свој. – Благословио нас Бог, Бог наш! Благословио нас Бог и устрашили се од Њега сви крајеви земље!

Псалам 86

Темељи су му на горама светим, љуби Господа врата Сиона више

од свих шатора Јаковљевих. Величанствене се ствари говоре о теби, граде Божији! – Рахав и Вавилон бројаћу међу оне који ме знају, Филистејци, Тир и народ етиопски, и они су онде рођени. – За Сион ће се говорити да је мати, да се у њему овај и онај родио, да га је сам Вишњи утемељио. Господа ће казивати кроз попис народа и њихових вођа у Сиону рођених. Јер у Сиону су насеобине свих који се радују.

Псалам 50

Смилуј ми се, Боже, по великој милости својој избриши преступ мој по изобилном сажалењу Своме. Опери ме потпуно од безакоња мога, очисти ме од греха мога. Јер безакоња свога свестан сам, грех мој стално ми је на уму. Теби самоме згреших, неваљалство пред тобом учиних, да би био у праву кад говориш и изашао победник на парници. Јер ето, у безакоњима сам зачет и у гресима мати ме роди. Ти пак истину љубиш, Ти си ми открио оно што је недокучиво и скривено у Твојој мудрости. Покропићеш ме исопом и бићу чист, опраћеш ме и бићу бељи од снега. Дај ми да чујем радост и весеље, да се прену кости сатрвене. Одврати лице Своје од грехова мојих и сва безакоња моја ми избриши. Срце ми, Боже учини чистим, дух у мени изнова правим. Не одгурни ме од лица Свога, не лиши ме Духа Свога Светога. Пружи ми радост спасења Свога и учврсти ме духом моћним. А ја ћу упутити безаконике на стазе Твоје и безбожници ће Ти се обратити. Избави ме од крви Боже, Боже мога спасења! Језик мој кликтаће правди Твојој. Господе отвори ми усне и уста ће моја приносити хвалу Твоју. Јер да си зажеleo жртву, ја бих је принео, но спаљене животиње нису угодне Господу. Жртва је Богу дух скрушен; скрушено и понизно срце Бог неће презрети. У благонаклоности Својој, Господе, покажи Своју доброту Сиону, да се подигну зидине Јерусалима. Тада ће Ти бити угодне жртве по правди жртвоване, приноси и спаљене животиње. Тадаће се на Твој жртвеник приносити јунци.

Слава ..., И сада ..., Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже.
(три пута)

Затим: Господе, смилуј се, (три пута),

Слава ... Тропар навечерја празника глас 4.

Беше некад у Витлејему на попису Марија заједно са старцем Јосифом, јер он беше из Давидова потомства Ч а била је у трудноћи

без семена зачетој. У том јој дође време да се породи, но нигде не беше места да одседне. Али, као удобна палата, указа се царици пећина. Христос се рађа да палог човека опет уздигне у свој лик.

И сада ..., Богородичан убичајени 3. Часа

Богородице, ти си истинска лоза која је као свој плод живот родила. Теби се обраћамо са молбом да заједно са апостолима и свима светима посредујеш за помиловање наших душа.

Затим се певају

Самогласне стихире

Лева певница: глас 6

Ово је Бог наш, нико се с Њим не може упоредити: рођен од Дјеве и поживео са људима. Син Божији Јединац лежи у убошким јаслама као човек, Господ славе је пеленама повијен. Звезда магима обзнањује да Му се поклоне. Ми Њему певамо: „Тројице света, слава Теби!“

Десна певница пева исту стихиру, без стиха

Лева певница:

Стих: Бог ће доћи из Темана, Свети из горе покривене честаром.

(Авакум 3,3)

И стихира:

Пре рођења Твога духовне војске беху збуњене док дрхтећи гледаху то тајанство. Јер изволе да се роди као дете Онај који је украсио небо звездама – и да легне у јасле за немуште животиње – Онај који на длану држи границе земље. У том промислу спознато је Твоје милосрђе и велика милост, Христе. Слава Теби!

Десна певница:

Стих: Господе, чуо сам реч Твоју и препао се. Господе, спознао сам дело Твоје и избежумио сам се. (Авакум 3,3)

И иста стихира још једном: Пре рођења Твога...

Лева певница:

Слава..., глас 3.

Јосифе, реци нам како то да Девојку коју си преузео из Свтилишта водиш у Витлејем бремениту? „Пошто сам“, каже: „ истражио шта

пише код пророка и обавештен од анђела, уверен сам да ће Марија родити Бога на необјашњив начин. Њему на поклоњење доћи ће мудраци са Истока, са скупоценим даровима изражавајући Му поштовање“. Ради нас оваплоћени Господе, слава Теби!

И сада..., десна певница исто.

Одмах затим канонарх леве певнице узима

Дете нам се роди, Син нам се дарова. (Исаија 9,6)

Стих: Власт Му је на плећима. (исто)

ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ВАРУХА (гл. 3,36-4,4):

Ово је наш Бог, нико се с Њим не може упоредити. Он је открио сав пу тзнања и предао га Своме слуги Јакову и Своме љубимцу Израилју. Потом се јавио на земљи и проживео међу атдовека. Сви који га се буду држали добиће живот, а који га напусте умреће. Јакове, врати се и прихвати ову књигу, упути се ка просветљењу, ка светлости њеној! Не уступај своју славу другоме, ни оно што ти је на корист туђем народу. Блажени смо Израилју, јер нам је познато шта је угодно Богу!

ЧИТАЊЕ ИЗ ПОСЛАНИЦЕ ГАЛАТИМА СВ. АП. ПАВЛА

(3,23 – 29 = зач. 208)

Браћо! Пре доласка вере под Законом смо били чувани, затворени, за веру која ће се открити. Тако је Закон постао васпитач који нас води Христу – да би се вером оправдали. Са доласком вере пак, нисмо више подређени васпитачу. Сви сте Божији синови кроз веру у Христу Исусу, јер сви ви који се у Христа крстисте у Христа се обукосте. Нема више ни Јудејца ни Грка, ни роба ни слободнога, ни мушког ни женског, јер сте сви једно у Христу Исусу. Ако сте Христови, онда сте Авраамово потомство, наследници по обећању.

ЧИТАЊЕ ИЗ СВЕТОГ ЈЕВАНЂЕЉА ПО ЛУКИ

(гл. 2,1 – 20= зач. 5)

У оно време догоди се да изађе заповест Цезара Августа да се изврши попис народа у целој земљи. Тај први попис био је за Квиринијеве управе Сиријом. Сви су ишли да се напишу, и то свако у свој град. Тако и Јосиф из Галилеје, из града Назарета, пошто је био из Давидовог дома и рода, оде да се напише горе у Јудеју, у град Давидов звани Витлејем, заједно са Маријом, женом вереном за њега,

која беше трудна. Но десило се да док су били ту њој наступи време порођаја. И она роди сина свога првенца, па га пови у пелене и положи га у јасле – пошто за њих није било места у гостионици. У том крају пак беху пастири који су, бдијући на пољима, чували ноћну стражу крај својих стада. Наједном се пред њима појавио анђеоло Господњи и обасја их слава Господња. Њих обузе велики страх, но анђеоло им рече: „Не бојте се. Јер ево, јављам вам велику радост упућену целом народу: данас вам се у Давидовом граду родио Спаситељ – Христос Господ. А ово нека вам је знак: наћи ћете новорођенче повијено у пелене где лежи у јаслама“. Одједном се анђелу придружи мноштво небеске војске која слављаше Бога речима: „Слава на висину Богу, а на земљи мир међи људима добре воље!“ И одоше од њих анђели на небо, а људи, они пастири, рекоше један другоме: „Пођимо до Витлејема, да видимо то што је речено да се догодило, што нам је Господ обзнанио“. И журно одоше и нађоше Марију, Јосифа и новорођенче где лежи у јаслама. Пошто видеше, разгласише реч која им је казана за ово дете. И сви који чуше задивише се ономе што им рекоше пастири. А Марија је све ове догађаје памтила и држала у срцу. Пастири пак вратише се славећи и хвалећи Бога за све што су чули и видели онако како им је било речено.

Одмах затим чтец из леве певнице чита:

Благословен био Господ Бог, благословен био Господ сваки дан!
Потпомогао нас Бог спасења нашега! Бог наш је Бог спасења!
(Пс. 67, 20 – 21)

Чтец из десне певнице наставља ТРИСВЕТО и остало. По Оче наш ...
јереј: Јер Твоје је царство, сила и слава ..., **појци:** Амин.

Па први чтец чита:

Кондак навечерја празника, глас 3

Дјева данас иде да превечну Реч у пећини неизрециво роди. Играј васељено чувши за ово, прослави са анђелима и пастирима Онога који изволе да се јави као млађано детенце, а превечни је Бог.

Затим други чтец: Господе, смилуј се, **(40 пута), па молитву:**

У свако време и свакога часа, и на небу и на земљи, Теби се исказује поштовање и слављење, Христе, Боже наш, јер си дуготрпљив,

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

пун си милости и милосрђа, љубиш праведнике а сажалјив си према грешницима и све зовеш спасењу обећањем будућих добара. Ти Господе, прими и молитве што Ти их ми овога часа упућујемо и усмери нас животу по заповестима Твојим; освети нам душе, очисти тела, исправи расуђивања, разбистри мисли и избави нас од сваке жалости, зла и болести; огради нас Својим светим анђелима да би под њиховим окриљем чувани и вођени достигли јединство у вери и познање Твоје неприступне славе; јер си благословен у векове векова. Амин!

Први чтец: Господе помилуј 3х, Слава и сада.

Часнију од херувима и славнију неупоредиво од серафима, Тебе што Бога Реч непорочно роди, сушту Богородицу величамо.

Именом Господњим благослови оче.

Јереј: Боже, сажали се на нас, благослови нас и просвети лице твоје на нас и помилуј нас.

и после: Амин

молитва трећег часа

(св. Мардарија):

Владару Боже Оче Сведржитељу, Господе Сине Јединче Исусе Христе, и Свети Душе – једно Божанство, једна Сила, смилуј ми се и, судећи како знаш, спаси ме, недостојног слугу Свога, јер си благословен у векове векова. Амин!

ШЕСТИ ЧАС

Исто као на почетку трећег часа јереј (а уколико му саслужује ђакон онда он) кади јеванђеље, затим иконе, настојатеља и појце, док чтец из десне певнице чита:

Ходите, поклонимо се Цару и Богу нашем!

Ходите, поклонимо се и припаднимо Христу, Цару и Богу нашем!

Ходите, поклонимо се и припаднимо управо Христу, Цару и Богу нашем!

Псалам 71

Боже, дај своју пресуду Цару и своју правду Сину Царевом, да суди народу Твоме по правди и сиромасима Твојим како је право. Завладао народу мир на горама и правда на бреговима! Судиће народним сиромасима и спасаваће синове убогих, а унизиће подлаца. Живеће док

је Сунца, надживеће поколења и поколења више од Месеца. Сићи ће као киша на кошевину, као кап кад капље на земљу. За његове владавине цветаће правда и општи мир и тако ће бити докле год Месец буде излазио. Власт ће му протезати од мора до мора и од река до краја васељене. Пред Њим ће Етиопљанин попадати и непријатељи Његови прашину ће лизати. Владари таршански и остврљани дарове ће Му доносити, владари Арабије и Сабе дарове ће Му слати. И клањаће Му се сви владари на земљи, сви народи биће Му поданици. Јер избави од насилника сиромаша, убогога који не налаже помоћи. Поштедеће сиромаша и убогог и спашће душе убогим. Од тлачења и неправде избавиће им душе и име ће Му бити у части код њих. Желеће Му да живи, даваће Му од злата арабијског и молиће се свагда за Њега, по читав дан ће Га благосиљати. Он ће бити тврђава на земљи, по горским врховима њеним; на висини вишој од Либана плод Његов висиће, а становници, града процветаће као усеви земљини. Име ће Му бити благословено у векове; дуже од Сунца име ће Му трајати. Преко Њега ће сва племена на земљи постати благословена; сви народи ће Га сматрати блаженим. Благословен је Господ Бог Израилев, једини који чини чудеса! Благословено је име славе Његове у векове и у векове векова! Да се испуни славом Његовом сва земља! Да буде тако! Да буде тако!

Псалам 131

Сети се, Господе, Давида и све блакости његове, јер се заклео Господу, заветовао се Богу Јаковљевом: „Нећу ући у шатор дома свог, нити ћу лећи на постељу одра свог, нећу очима дати сна, нити веђама починка, нити слепоочницама одмора, док не нађем место за Господа, шатор за Бога Јаковљевог“. Ево, чусмо да је у Ефрати, нађосмо га у пољима горе [Јарима]. Ући ћемо у шаторе Његове, поклонимо се до земље на месту где стадоше ноге Његове. Устани, Господе, усели се у пребивалиште Своје, Ти и ковчег Твоје светиње! Свештеници твоји обући ће се у правду, преподобни Твоји клицаће. Због Давида, слуге Свог, не одврати лице Своје од Помазаника Твог. Закле се Господ Давиду искрено и Своју заклетву неће погазити: „Потомка твог на престо твој поставићу. Ако синови твоји буду чували Савез мој и завештања моја којима их будем научио, онда изабра Сион, њега зажеле Себи за пребивалиште. Он ми је пребивалиште у векове векова, на овом месту ћу се настанити, јер њега пожелех. Врата његова благословићу благословом, сиромаше његове нахранићу хлебом. Свештенике његове

обући ћу у спасење, преподобни његови од радости клицаће. Ту ћу подићи рог Давиду, спремићу светиљку за Помазаника Свог. Непријатеље Његове обући ћу у срамоту, а на Њему ће процветати моје освећење“.

Псалам 90.

Онај који живи под заштитом Вишњег, настањен је под кровом Бога небескога. Он ће рећи Господу: „Избавитељ си ми и уточиште, Бог мој у кога се уздам.“ Јер Он ће те избавити од ловачке замке и од сплеткарења. Леђима Својим ће те заклонити, а под крилима Његовим наду ћеш имати. Искреност Његова биће оружије за твоју заштиту. Нећеш се бојати страхота ноћних, ни стрела што лете по дану, ни подвале што се шуња у мраку, ни незгоде и напасти подневне. Хиљада ће пасти крај тебе и десет хиљада са твоје десне стране, а тебе се неће дотаћи, него ћеш се очима обазрети и видети одмазду над грешницима. – Ти си Господе узданица моја! – Вишњег си изабрао себи за уточиште – зло те неће снаћи, озледа се неће дотаћи твога шатора, јер анђелима својим наредиће да те сачувају на сваком кораку твојем. На рукама ће те носити да ти се ноге никад о камен не спотакну. Стаћеш на аспиду и василиска, згазићеш лава и змаја. „Избавићу га јер се у мене уздао. Заклонићу га јер је Моје име познао. Завапиће Ми и услишићу га. С њим сам у невољи, из ње ћу га избавити и славним ћу га учинити. Наградићу га другим животом и показаћу му Своје спасење.

Слава ..., И сада ..., Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже.
(три пута)

Слава ... Тропар навечерја празника глас 4.

Беше некад у Витлејему на попису Марија заједно са старцем Јосифом, јер он беше из Давидова потомства Ч а била је у трудноћи без семена зачетој. У том јој дође време да се породи, но нигде не беше места да одседне. Али, као удобна палата, указа се царици пећина. Христос се рађа да палог човека опет уздигне у свој лик.

И сада ..., Богородичан, уобичајени 6. часа

Пошто ми немамо смелости – због мноштва наших сагрешења – ти моли Онога кога си родила, Богородице Дјево, јер мајчина молба може много да учини на потицању Господареве благонаклоности. Не превиди обраћања која су ти од нас грешних упућена, Свечасна, јер Онај који је

изволео да ради нас пострада, милостив је и у могућности је да спасе.

Затим се певају

Самогласне стихире

Десна певница:

глас 1:

Ходите верни, Богом надахнути уздигнимо се и промотримо божанско силажење с висине које нам је обављено у Витлејему, па разбистрена ума, уместо мирисног уља животу подаримо врлине, спремајући наступајуће рођенданско славље с вером, од добара из духовних ризница, уз клицање: „Слава на висину Богу у Тројици који је људима исказао благонаклоност ослобађањем Адама од првобитне клетве, као Човекољубац!“.

Лева певница исту стихиру, без стиха.

Десна певница:

Стих: Бог ће доћи из Темана, Свети из горе покривене честаром.
(Авакум 3,3)

и стихира глас 4:

Чуј небо! Послушај земљо! Да се закључају темељи! Да дрхтање обузме подземље! Јер Бог и Створитељ обуче се у створено тело, Онај који је моћном руком саздао творевину показује себе као саздање створене утробе. Од силнога богатства мудрости и познања Бога! Како су недокучиве пресуде Његове и неистраживи путеви Његови!

Лева певница:

Стих: Господе, чуо сам реч Твоју и препао се. Господе, спознао сам дело Твоје и избеумио сам се. (Авакум 3,3)

и иста стихира још једном.

Десна певница:

Слава ..., глас 5:

Ходи христоносни народе! Осмотримо чудо које збуњује и заокупља сваки ум и побожно се клањајући с вером запевајмо! Данас бременита Девојка иде у Витлејем да роди Господа, а пред њом наступају хорови анђела. То гледајући вереник Јосиф клицао је: „Какво се то чудесно

тајанствено збива с тобом Дјево? Како ћеш да родиш кад си као неујармљена јуница?“

И сада ..., лева певница исто.

Одмах затим канонарх десне певнице узима

Прокимен пророштва, глас 4:

„ Из утробе пре Данице родила Те утроба Моја“, заклео се Господ и неће се покајати. (Пс. 109,3)

Стих: Рече Господ Господу моме: „Седи с Моје десне стране!“ (Пс. 109,1)

ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ИСАИЈЕ

(гл. 7,10 – 16; 8,1 – 4; 9 – 10)

Настави Господ да говори Ахазу речима: „Затражи од Господа Бога свога знак, било из дубине, било са висине“. А Ахаз рече: „Нећу да тражим, нити ћу да кушам Господа“. Онда рече Исаија: „Чујте, доме, Давидов! Зар вам је мало што досађујете људима, него досађујете и Господу? Зато ће вам сам Господа дати знак: ето, девојка ће зачети и родиће Сина и даће му име Емануил. Он ће се нахранити маслацем и медом пре него се, спознавши или одбацивши лоше, определи за добро. Јер пре него дете буде спознало шта је добро а шта зло, одбациће лоше и определиће се за добро. [...] Онда ми рече Господ: „Узми нову, велику плочу и напиши на њој људским писмом: Брзо извршити одузимање плена. А то се ближи, па ми начини сведоке од верних људи – Урије свештеника и Захарије, сина Варахијиног“. И ја дођих пророчици и ина заче и роди сина. Онда ми рече Господ: „Назови га: Брз на пљачку – хитар на плен; јер пре него дете буде научило да дозива оца или мајку однеће се пред цара асирског моћ Дамаска и плен Самарије“. – Бог је са нама! Схватите то незнабошци и покорите се! Чујте до краја земље ви силни – покори те се! Јер ако се опет осилите, опет ћете се покорити, ако договор склапате, Господ ће вам досовор покварити, ако реч дајете, од ње неће ништа бити, јер – Бог је са нама!

ЧИТАЊЕ ИЗ ПОСЛАНИЦЕ ЈЕВРЕЈИМА СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА

(1,10 – 2,3 = зач. 304)

„ Ти Господе, у почетку основа земљу и небеса су дело Твојих руку. Они ће проћи, а Ти остајеш. Све ће овештати као хаљина; савићеп их

као плашт и измениће се, а Ти се не мењаш и Твојим годинама неће бити краја“. А коме је од анђела икада рекао: „Седи мени с десне док Ти непријатеље не положим пред ноге“? Нису ли сви они духови служитељи који се шаљу на службу ради оних који ће бити деоници спасења? Стога треба да што боље пазимо на оно што смо чули – да никад не изгубимо [спасење]. Јер, ако се реч саопштена преко анђела показала чврстом, а сваки преступ и непослушност добили заслужену казну, како ћемо је избећи ми, ако занемарујемо толико спасење које је почело проповедањем од стране Господа а утврђено за нас од стране оних који су чули?

ЧИТАЊЕ ИЗ СВ. ЈЕВАНЂЕЉА ПО МАТЕЈУ (2,1 – 12 =зач. 3)

Када се Исус родио у Витлејему јудејском, у време краља Ирода, где, дођоше маги са Истока у Јерусалим и почеше да говоре: „Где је цар јудејски што се родио? Видели смо Његову звезду на Истоку, па дођосмо да Му се поклонимо“. Чувши ово узнемири се краљ Ирод, а с њим и сав Јерусалим. Он сакупи све свештенике главаре и писмознанце из народа па се стаде код њих пропитивати где Христос треба да се роди. Они му рекоше: „у Витлејему јудејском. Јер овако пише код пророка: „А ти Витлејеме, земљо Јудина, нипошто ниси најнезнатнији међу Јудиним градовима, јер из тебе ће потећи вођа који ће напасати народ мој Израил“. Тада Ирод у тајности дозвољава магима и пажљиво их испита о времену појаве звезде. Онда их посла у Витлејем с речима: Идите и добро се распитајте за дете, па када га нађете јавите ми да и ја одем да му се поклоним. Они, саслушавши краља, пођоше. И где, звезда коју су угледали на Истоку ишла је пред њима док не дође до места где беше дете. Кад видеше звезду маги се много обрадоваше. И ушавши у кућу угледаше дете са Маријом, његовом мајком, па падоше и поклонисе му се. Онда отворише своје ризнице и принеше му на дор злато, тамјан и смирну. Иза тога у сну добише упуство да се не враћају Ироду те другим путем одоше у своју земљу.

Одмах затим чтец из десне певнице чита:

Брзо да нам стигне Твоје сажаљење, Господе јер смо веома осиромашили. Помози нам Боже Спаситељу наш, због славе имена Свога. Господе избави нас и од греха нас очисти, због Имена Свога.

Чтец из леве певнице наставља ТРИСВЕТО и остало.

После Оче наш ... јереј: Јер Твоји су царство, сила и слава ..., **појци** Амин,

па први чтец чита

Кондак навечерја празника, глас 3

Дјева данас иде да превечну Реч у пећини неизрециво роди. Играј васељено чувши за ово, прослави са анђелима и пастирима Онога који изволе да се јави као млађано детенце, а превечни је Бог.

Затим други чтец: Господе, смилуј се, **(40 пута), па молитву:**

У свако време и свакога часа, и на небу и на земљи, Теби се исказује поштовање и слављење, Христе, Боже наш, јер си дуготрпљив, пун си милости и милосрђа, љубиш праведнике а сажаљив си према грешницима и све зовеш спасењу обећањем будућих добара. Ти Господе, прими и молитве што Ти их ми овога часа упућујемо и усмери нас животу по заповестима Твојим; освети нам душе, очисти тела, исправи расуђивања, разбистри мисли и избави нас од сваке жалости, зла и болести; огради нас Својим светим анђелима да би под њиховим окриљем чувани и вођени достигли јединство у вери и познање Твоје неприступне славе; јер си благословен у векове векова. Амин!

Други чтец: Господе, смилуј се, **(три пута),** Слава ..., И сада ..., Часнију од херувима и славнију неупоредиво од серафима, Тебе што Бога Реч непорочно роди, сушту Богородицу величамо. Именом Господњим благослови оче.

Јереј: Боже, сажали се на нас ... **и после** Амин

молитва шестог часа (св. Василија Великог):

Боже и Господе сила и Творче свега створенога, Ти си, из своје милости којој по дубини нема премца, у циљу спасења нашега рода послао Свог Сина јединца, а нашег Господа, Исуса Христа, и Његовим часним крстом поцепао листу са нашим гресима, те на Њему тријумфовао над властима и силама мрака. Ти Господару, Човекољупче, прими и ове молитве којима Ти ми грешни захваљујемо (на томе) и преклињемо Те да нас избавиш од сваког погубног и мрачног прегрешења и од свих видљивих и невидљивих непријатеља који настоје да нам науде. Страхопоштовање према Теби освоји наше душе да би увек ка Теби неприступну и вечну светлост, непрекидну хвалу и благодарност узносили Теби, беспочетном Оцу, са Твојим јединим Сином и свесветим, добрим и животворним Духом, сада и увек и у векове векова. Амин!

ЧАС ДЕВЕТИ

Јереј, а ако му саслужује ђакон, онда он, кади јеванђеље, затим иконе, настојатеља, појце и цео храм док чтец из леве певнице чита:

Ходите, поклонимо се Цару и Богу нашем!

Ходите, поклонимо се и припаднимо Христу, Цару и Богу нашем!

Ходите, поклонимо се и припаднимо управо Христу, Цару и Богу нашем!

на уобичајени начин, три пута, па следећа три псалма:

Псалам 109

Рече Господ Господу моме: „Седи с Моје десне стране док Ти непријатеље не положим под ноге!“ Скиптар моћи даће Ти Господ са Сиона, па господуј међу непријатељима Својим. Посилни Твоји уз Тебе су у дан Твоје моћи, свети Твоји у красоти својој. „Пре Данице родила Те утроба Моја“, заклео се Господ и неће се покајати: „Ти си свештеник до века по чину Мелхиседековом“. Господ Ти је са десне стране, потукао је царе у дан гнева Цвога Биће судија међу народима, мноштво ће у трупла претворити, многима ће главе на земљу оборити. На путу ће се напиту из потока. Због тога ће уздићи главу.

Псалам 110

Хвалићу Те, Господе, од свег срца у већу и сабору првих. Велика су дела Господња, у њима се огледају сва Његова хтења. Признање и велики углед има дело Његово, а правда Његова до века остаје. Оставио је спомен на чудеса Своја. Милостив је и милосрдан Господ, даје храну онима који Га се боје. Сећаће се до века завета Свог. Обзнанио је народу Свом моћ подвига Својих, [моћ] да им да у наслеђе земље незнабожаца. Дела руку Његових су искреност и исправност. Све наредбе Његове поуздане су, утврђене су до века векова, саздане су на истини и правди. Избављење послао је народу Свом. Свето и страшно је име Његово. Почетак мудрости је страх пред Богом. Разборито поступају они који се држе Завета Његовог. Хвала Његова остаје до века векова.

Псалам 85.

Пригни, Господе! Ухо своје и услиши ме, јер сам невољан и ништ. Сачувај душу моју, јер сам Твој поклоник. Спаси слугу свог, Боже мој,

који се у Те узда. Смилуј се на ме, Господе, јер к Теби вичем сав дан. Овесели душу слуге свог, јер к Теби, Господе, подижем душу своју. Јер си Ти, Господе, добар и милосрдан и веома милостив свима који Те призивају. Чуј, Господе, молитву моју, и слушај глас мољења мог. У дан туге своје призивам Те, јер ћеш ме услишити. Нема међу боговима таквог какав си Ти, Господе, и нема дела таквих каква су Твоја. Сви народи, које си створио, доћи ће и поклонити се пред Тобом, Господе, и славити име Твоје Јер си Ти велик и твориш чудеса; Ти си један Бог. Покажи ми, Господе, пут свој, и ићи ћу у истини Твојој; учини нека се мили срцу мом бојати се имена Твог. Славићу Те, Господе Боже мој, свим срцем својим, и поштоваћу име Твоје довека. Јер је милост Твоја велика нада мном, и извадио си душу моју из пакла најдубљег. Боже, охолице усташе на мене, и гомила насилника тражи душу моју, и немају Тебе пред собом. Али Ти, Господе, Боже милостиви и благи, стрпљиви и богати добротом и истином, погледај на ме и смилуј ми се, дај силу своју слуги свом, и помози сину слушкиње своје; Учини са мном чудо доброте. Нека виде који ме ненавиде, и постиде се, што си ми, Господе, помогао и утешио ме.

Слава ..., И сада ...,

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби Боже. (три пута)

Затим: Господе, смилуј се, (три пута),

Слава..., Тропар навечерја празника, глас 4

Беше некад у Витлејему на попису Марија заједно са старцем Јосифом, јер он беше из Давидова потомства Ч а била је у трудноћи без семена зачетој. У том јој дође време да се породи, но нигде не беше места да одседне. Али, као удобна палата, указа се царици пећина. Христос се рађа да палог човека опет уздигне у свој лик.

И сада ..., Богородичан, убичајени 9. часа

Ти се јеси ради нас од Дјеве Родио, ти си Добри и распеће поднео, ти си смрћу својом смрт разоружао, и на очиглед као Бог си устао, Ти не презри оне које си Твојом руком створио, но покажи своје човекољубље Милостиви; прихвати посредовање твоје Родитељке Богородице за нас, и спаси Спасе наш народ који очајава.

Затим се певају

Самогласне стихире

Лева певница:

глас 7:

Ирод беше узнемирен гледајући побожност мага и срдњом распаљиван помно се распитиваше које је отприлике годиште дете. Мајке остају без деце, а одојчад узраста до године сурово се косе. Груди усахњују, извори млека пресушују – страхота велика! Стога, верни, побожно се скупивши, поклонмо се Христовом рођењу.

Десна певница исту стихиру, без стиха

Лева певница:

Стих: Бог ће доћи из Темана, Свети из горе покривене честаром.
(Авакум 3,3)

И стихира глас 2:

Кад је Јосиф, идући ка Витлејему, био сломљен тугом, ти си му, Дјево викала: „Што си мрзовољан и потиштен гледајући ме бремениту, а уопште не знајући за страшно тајанство у вези са мном? Убудуће одагнај сваку бојазан, разумевајући за разум неприхватљиво: Бог из милости силази на земљу, у утроби мојој сада је и тело на Себе примио је. Њега ћеш видети кад се буде родио, јер је тако изволео, и пун радости ћеш Му се поклонити као своме Творцу. Њему анђели без престанка певају и славе Га заједно са Оцем и Светим Духом“.

Десна певница

Стих: Господе, чуо сам реч Твоју и препао се. Господе, спознао сам дело Твоје и избежумио сам се. (Авакум 3,3)

И иста стихира још једном.

Лева певница

Слава..., глас 6:

Данас се рађа од Дјеве онај који у шаци држи сву творевину; у пелене је повијен као новориђенче онај који је по природи недодирљив; Бог је положен у јасле, а утврдио је небеса на самом почетку; млеком из груди храни се Онај који је у пустињи маном окрепио народ; мудраце Себи дозива Женик Цкве; даре њихове прима Син Дјеве. Клањамо се рођењу Твоме Христе! Клањамо се рођењу Твоме Христе! Клањамо се рођењу Твоме Христе! Покажи нам и Твоја божанска богојављења!

И сада..., десна певница исто.

Одмах канонарх леве певнице узима

Прокимен пророштва, глас 4:

За Сион ће се говорити да је мати, да се у њему овај и онај родио. (Пс. 86, 5)

Стих: Темељи су му на горама светим. (Пс. 86,1)

ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ИСАИЈЕ (гл. 9,6 – 7):

Дете нам се роди, Син нам се дарова. Власт Му је на плећима, име Му је Гласник великог савета, Диван Саветник, Сиан Бог, Владалац, Господар мира, Отац будућег века. „Јер ћу донети мир владарима, мир и здравље преко Њега“. Велика је власт Његова и миру Његовом нема краја. Уздићи ће га на престо Давидов, на царство његово. Утврдиће се у правди и правичности од сада па до сада па до века. Учиниће то ревност Господа Саваота.

ЧИТАЊЕ ИЗ ПОСЛАНИЦЕ ЈЕВРЕЈИМА СВ. АП. ПАВЛА

(2,11 – 18 = зач. 306):

Браћо! Онај који посвећује и они који се посвећују од једнога су Оца. То је разлог што се не стиди да их зове браћом говорећи: „Разгласићу име Твоје браћи мојој, усред скупштине хвалићу Те“. И још: „Разгласићу име Твоје браћи мојој, усред скупштине хвалићу Те“. И коју ми је дао Бог“. А пошто деца имају заједничко тело и крв, тако и Он то исто узео: да смрћу сатре онога који има власт над смрћу, то јест беху подвргнути робовању. Јер не заузима се за анђеле, него се заузима за Авраамове потомке. Стога је требало да у свему постане сличан браћи, да буде милостив и веран првосвештеник који служи Богу, да окајава грехе народа. А будући да је сам трпео кад је био искушан, може да помогне онима који су изложени искушавању.

ЧИТАЊЕ ИЗ СВ. ЈЕВАНЂЕЉА ПО МАТЕЈУ

(2,13 – 23 = зач. 4):

Пошто мудраци одоше, анђео Господњи јави се Јосифу у сну и рече: „Устани, узми дете и мајку његову, па бежи у Египат и буди онде док ти не кажем, јер ће Ирод тражити дете да га погуби!“ И он устаде и у ноћи узео дете и мајку његову и оде у Египат и беше онде до смрти Иродове. Тако се испунило оно што је Господ рекао преко пророка који каже: „Из Египта дозвах Сина Свога“.

Тада Ирод видевши да су га мудраци преварили, веома се расрди и нареди да се поубијају сва деца у Витлејему и свој његовој околини од две године наниже према времену које је пажљиво испитао од мага. Тада се испунише речи пророка Јеремије који каже: „У Рами се чуо глас – јаук и ридање много. Рахила плаче за својом децом и не жели да се утеши – јер их нема“.

А по смрти Иродовој анђео Господњи јави се у сну Јосифу и рече: „Устани, узми дете и мајку његову и иди у земљу Израилеву, јер умреше они који су тражили душу детињу“. И он устаде и узе дете и мајку на месту оца свога Ирода побоја се да иде онамо. Пошто су у сну доби од Бога упутство, оде у покрајину Галилеју. Дошавши тамо настани се у граду званом Назарет; да се испуни што су казали пророци да ће Га звати Назарећанин.

Одмах затим чтец из леве певнице чита (Песма тројице младића

[апокрифна] 11-12):

Не напусти нас заувек, због светог Имена Свог; Не раскини Завет твој и не ускрати нам милост твоју, због Авраама твога љубљенога, Исаака слуге твога и Израиља твога светог.

Чтец из десне певнице наставља ТРИСВЕТО и остало. После:

Оче наш ... **јереј:** Јер Твоји су царство, сила и слава ..., **појци:** Амин,

па први чтец чита:

Кондак навечерја празника, глас 3

Дјева данас иде да превечну Реч у пећини неизрециво роди. Играј васељено чувши за ово, прослави са анђелима и пастирима Онога који изволе да се јави као млађано детенце, а превечни је Бог.

Затим први чтец: Господе, смилуј се, **(40 пута), па молитву:**

У свако време и свакога часа, и на небу и на земљи, Теби се исказује поштовање и слављење, Христе, Боже наш, јер си дуготрпљив, пун си милости и милосрђа, љубиш праведнике а сажалјив си према грешницима и све зовеш спасењу обећањем будућих добара. Ти Господе, прими и молитве што Ти их ми овога часа упућујемо и усмери нас животу по заповестима Твојим; освети нам душе, очисти тела, исправи

расуђивања, разбистри мисли и избави нас од сваке жалости, зла и болести; огради нас Својим светим анђелима да би под њиховим окриљем чувани и вођени достигли јединство у вери и познање Твоје неприступне славе; јер си благословен у векове векова. Амин!

Други чтец: Господе, смилуј се, (три пута), Слава ..., И сада ..., Часнију од херувима и славнију неупоредиво од серафима, Тебе што Бога Реч непорочно роди, сушту Богородицу величамо.

Именом Господњим благослови оче.

Господњим благослови, оче!

Јереј: Боже, сажали се на нас ... и после Амин

Молитва деветог часа:

Владару, Господе Исусе Христе, Боже наш, који си великодушно прешао преко наших огрешења и довео нас до овога часа у коме си на животворном крсту висио, разборитом разбојнику улазак у рај прокрчио и смрћу смрт сатро, очисти нас – Своје понизне, грешне и недостојне слуге. Јер греху и преступу се одасмо и нисмо достојни да подигнемо очи и погледамо у висину небеску. Скрену смо с пута Твоје правде и прођосмо за прохтевима својих срца. Ипак се обраћамо Твојој доброту којој нема равне: поштеди нас, Господе, по обиљу Своје милости! Спаси нас, због светог имена Свог, јер испразно нам дани прођоше! Из руке противничке отргни нас, грехе нам опрости и дух путености који је у нама умртви да одбацимо старог човека и обучемо се у новог, па живимо сагласно с Тобом, нашим Господаром и Заштитником, те да тако, следећи Твоје заповести, стигнемо у вечни покој, где је боравиште свих оних који се радују! Јер Ти си права и истинска радост и весеље оних који Те љубе, Христе, Боже наш, и Теби славу узносимо, са Твојим беспочетним Оцем и Твојим свесветим, добрим и животворним Духом, сада и увек и у векове векова. Амин!

Следе

Изобразитељни

Најпре чтец из десне певнице чита:

Псалам 102

Благослови, душо моја, Господа, благословен јеси, Господе. Благослови, душо моја, Господа, и све што је у мени Име све-то

Његово. Благослови, душо моја, Господа, и не заборављај све дарове Његове. Који очишћује очишћује сва безакоња твоја, исцељује све болести твоје. Који избавља од трулежи живот твој, Који те венчава милошћу и добротама. Који испуњује добрима жеље твоје, обновиће се као у орла младост твоја. Чини милостињу Господ, и правду свима којима се чини неправда. Казао је путеве Своје Мојсеју, синовима Израилевим вољу Своју. Милосрдан је и милостив Господ, дуготрпељив и многомилостив. Неће се до краја гњевити, нити ће се до века срдити. Није нам по безакоњима нашим учинио, нити је по гресима нашим узвратио. Јер колико је високо небо од земље, толико је Господ утврдио милост Своју на онима који Га се боје. Колико је далеко исток од запада, толико је удаљио од нас безакоња наша. Као што милује отац синове, тако помилова Господ оне који Га се боје. Јер Он позна саздање наше, сети се да прах јесмо. Човек је као трава дани његови као цвет пољски тако процвета. Јер изиђе дух из њега, и нема га, и не по-знаје више место своје. А милост је Господња од века и до века на онима који Га се боје, и правда је Његова на синовима синова оних који чувају завет Његов, и памте заповести Његове да их извршују. Господ је на небу припремио Престо Свој, и Царство Његово влада над свима. Благословите Господа сви Анђели Његови, моћни снагом творећи реч Његову, да чујете глас речи Његових. Благословите Господа све Силе Његове, служитељи Његови творећи вољу Његову. Благословите Господа сва дела Његова. На сваком месту владавине Његове, благослови, душо моја, Господа. На сваком месту владавине Његове, благослови, душо моја, Господа.

затим чтец из леве певнице:

Слава... Псалам 145,

Хвали, душо моја, Господа. Хвалићу Господа у животу мојем, певаћу Богу моме докле постојим. Не удајте се у кнезове, у синове људске; у њима нема спасења. Кад изађе дух његов и врати се у земљу своју, тога дана пропадну све помисли његове. Блажен је коме је Бог Јаковљев помоћник његов, уздање је његово у Господа Бога својега; Који је створио небо и земљу, море, и све што је у њима. Који чува истину вавек, Који чини правду уцвелењима, Који даје храну гладнима. Господ ослобађа сужње, Господ умудрује слепе, Господ подиже оборене, Господ љуби праведне. Господ чува дошљаке, сироту и удову прима, и пут грешних погубљује. Зацариће се Господ до века, Бог твој Сионе, из нараштаја у нараштај.

па чтец из десне певнице:

И сада ...

Јединородни Сине и Логосе Божји, бесмртан си, и изволео си ради нашег спасења да се оваплотиш од Свете Богородице и Приснодјеве Марије, и непроменљиво постао си човек; био си распет, Христе Боже, и смрћу смрт сатро; Ти Који си Један од Све-те Тројице, прослављан са Оцем и Светим Духом, спаси нас.

Иза тога се чита наизменично, један стих један, други стих други чтец:

У царству Своме сети ме се, Господе, када дођеш у царство Своје!

Блажени су сиромашни духом јер је њихово царство небеско!

Блажени су уплакани јер ће бити утешени!

Блажени су кротки јер ће земљу наследити!

Блажени су гладни и жедни Божје правде јер ће бити насићени!

Блажени су милостиви јер ће бити помиловани!

Блажени су чистога срца јер ће Бога гледати!

Блажени су миротворци јер ће бити названи синовима Божјим!

Блажени су прогнани на правди јер је њихово царство небеско!

Блажени сте кад вас нагрде, кад вас прогнају и кад вас, лажући, набеде сваким злом – мене ради!

Радуйте се и веселите јер је велика ваша награда на небесима!

Слава ..., И сада ...,

Сети нас се, Господе, када дођеш у царство Своје!

Сети нас се Господару, када дођеш у царство Своје!

Сети нас се, Свети, када дођеш у царство Своје!

Хор небески пева Ти и говори: „Свет, свет, свет је Господ Саваот! Пуни су небо и земља славе Твоје!“.

Стих:

Приступите Му и просветите се, а лица се ваша неће постидети!

Хор небески пева Ти и говори...

Слава:

Хор светих анђела и арханђела заједно са свим небеским силама пева Ти и говори: „Свет, свет, свет је Господ Саваот! Пуни су небо и земља славе Твоје!“.

И сада:

Остави, отпусти, опрости, Боже, сагрешења наша, намерна и ненамерна, она на делу и она у речи, она у знању и она у незнању, она у ноћи и она по дану, она наумљена и она помишљена, све њих нам

опрости, као добар и човекољубив.

Ако по типичу неће бити литургије, тј. Када ова служба не бива дан уочи празника, већ у петак пред празник; најпре читамо ИСПОВЕДАЊЕ ВЕРЕ (Верујем у једнога Бога ...), па тек онда горњу молитву: Остави, отпусти..

Затим: Оче наш..., **а по возгласу:** Јер Твоје је царство, сила и слава... и Амин.

Кондак навечерја празника, глас 3

Дјева данас иде да превечну Реч у пећини неизрециво роди. Играј васељено чувши за ово, прослави са анђелима и пастирима Онога који изволе да се јави као млађано детенце, а превечни је Бог.

Затим: Господе, смилуј се, **(четрдесет пута), и молитва:**

Свесвета Тројице, јединосушна моћи, нераздељива власти, узроче свакога добра, укажи своју доброту и мени грешном. Утврди и уразуми моје срце и уклони од мене сваку поквареност. Просветли мој ум да би Те увек славио, хвалио и поштовао говорећи: једини је свет, једини је Господ Исус Христос, на славу Бога Оца. Амин!

Потом се пева: Достојно је уистину ... и бива отпуст дана и разлаз до часа вечерња.

Вечерње са литургијом Василија Великог у своје време. Псалам: Благословљу Господа (пс.33) говоримо на литургији после заамвоне молитве.

Ако по типичу није литургија онда тај 33. псалам говоримо овде на крају Изобразитељне.

Буди имја Господње.. **(три пута)**

Сава и сада,

Псалам 33

Благосиљам Господа у свако доба, хвала је Његова свагда у устима мојим. Господом се хвали душа моја; нека чују који страдају, па нека се радују. Величајте Господа са мном, узвишујмо име Његово заједно. Тражих Господа, и чу ме, и свих невоља мојих опрости ме. Који у Њега гледају просветљују се, и лица њихова неће се постидети. Овај страдалац завика, и Господ га чу, и опрости га свих невоља његових.

Анђели Господњи станом стоје око оних који се Њега боје, и избављају их. Испитајте и видите како је добар Господ, благо човеку који се узда у Њ. Бојте се Господа, свети Његови; јер који се Њега боје, њима нема оскудице. Лавови су убоги и гладни, а који траже Господа, не недостаје им ниједног добра. Ходите, децо, послушајте ме; научићу вас страху Господњем. Који човек жели живот, љуби дане да би видео добро? Устављај језик свој од зла, и уста своја од преварне речи. Клони се од зла, и чини добро, тражи мир и иди за њим. Очи су Господње обраћене на праведнике, и уши Његове на јаук њихов. Али је страшно лице Господње за оне који чине зло, да би истребио на земљи спомен њихов. Вичу праведни, и Господ их чује, и избавља их од свих невоља њихових. Господ је близу оних који су скрушеног срца, и помаже онима који су смерног духа. Много невоље има праведник, али га од свих избавља Господ. Чува Господ све кости његове, ни једна се од њих неће сломити. Безбожника убиће зло, и који ненавиде праведника превариће се. Господ искупљује душу слуга својих, и који се год у Њега уздају, неће се преварити.

Достојно је уистину ... и бива отпуст до часа вечерњег.

Вечерње се служи са литургијом Василија Великог у своје време.

ВИДИ

Треба знати:

Ако у суботу или недељу буде Навечерје (Бадњи-дан) уочи празника Христовог рођења, онда уместо Литургије св. Василија Великог, чији је уводни део ово вечерње, служи се литургија светог Јована Златоустог, у своје време, без вечерњег, са уобичајеним почетком, а литургија св. Василија Великог се служи на сам празник са празничним антифонима и осталим што долази на почетку литургије на дан празника. У овом случају почетак литургије у суботу бива са овим изменама:

Блажени... – у суботу из канона претпразника, а у недељу из канона св. Отаца и канона претпразника; по малом входу – у суботу тропар претпразника (навечерја, 24 децембра), Слава..., И сада..., кондак претпразника, а у недељу васкрсан, св. Отаца, претпразника, Слава..., св. Отаца, И сада..., претпразника; прокимен – у суботу дана, у недељу св. Отаца; апостол суботе пред празником Рођења Христовог, односно недеље св. Отаца; причастан

ДИН 24.

– у суботу: Радујте се праведни..., у недељу: Хвалите име Господње... и Радујте се праведни...

Вечерње пак бива у своје време или непосредно после ове литургије, по реду који је доле изложен, осим следећег: почетак бива као на обичном вечерњу возгласом: Благословен је Бог наш..., пред читање апостола се не пева Трисвета песма, за апостол се узима зач. 207 из Посланице Галатима, после Еванђеља сугуба јектенија, Удостоји нас, Господе..., прозбена јектенија и одмах отпуст са чином изношења празничне иконе. Када је празник рођења Христовог у недељу васкрсна служба се потпуно изоставља.

Када ово вечерње бива истога дана када и Царски часови и на њега се наставља литургија, онда се, с обзиром на тегобност касног причешћивања, може уместо у време предвиђено за служење вечерњег служити раније, када и свака литургија, односно непосредно након Царских часова.

Месеца децембра 25. дан

Празник рођења Христовог

У 7. часу дана удара велики кампан, и у сва велика звона. и окупљени у храму почиње вечерње по обичају.

Ђакон: Благослови владико! **Јереј:** Благословено царство.. После Амин. **Настојатељ** гоивори: Царе небески.. **Трисвето.** После Оче наш.. Господе помилуј (12) **Слава и сада:** Придите поклонимо се.. (три пута) и **псалам:** Благослови душо моја Гооспода.. Затим **ђакон** велику јектенију.

Ако је субота, по обичају говоримо: Блажен је човек..., целу катизму, ако је недеља само први антифон. У друге дане н е м а катизме.

На: Господи воззвах.. на 8 стихова певамо Самогласне стихире, глас 2., два пута сваку. Дело Германово.

Ходите, обрадујмо се Господу, разматрајући тајну која је пред нама! – Преградни зид је порушен, пламени се мачеви дају у бег и од дрвета живота уклања се херувим, а ја рајском храном се частим, које бејаш лишен због непослушности. Јер непроменљив лик Оца, одраз његове вечности узима обличје слуге излазећи из Мајке која не окуси брака, а не подлеже промени. Јер какав је био, такав је и остао: будући истински Бог, а какав није био прихвата да буде, да постане Човек из љубави према човеку. Њему узвикнимо: „Боже, који се се родио од Дјеве, помилуј нас!“

(Анатолијева):

Кад се Господ Исус родио од свете Дјеве све се просветли. Док пастири на пољу бдију, а мудраци се клањају и анђели певају, Ирод је узнемирен – јер се Бог у телу јавио, Спас душа наших.

Царство Твоје, Христе Боже, царство је свих векова и власт Твоја је над свима је нараштајима. Оваплотивши се од Духа Светога и поставши Човеком од Марије, увек Дјеве, светлошћу нас обасја када дође Христе Боже, Светлости од Светлости, Сјају Очеви који сву творевину озари. Све што дише нека хвали Тебе, одраз славе Очеве. Боже који си онакав какав си био, какав и из Дјеве си засјао, помилуј нас!

Шта да Ти, Христе, принесемо поводом јављања Твога ради нас као Човека? Та свака од творевина Твојих захвалност Ти изражава: анђели певањем, небеса звездом, мудраци дарима, пастири дивљењем, земља пећином, пећина јаслама, м пак Мајком – Девојком, Боже надвремени, помилуј нас!

Слава и сада глас 2

Августовим успостављењем јединствене власти на земљи престало је многовлашће међу људима; Твојим очовечењем од Пречисте уништено је идолско многобоштво. Под једно светско царство пали су градови; у власт једнога Божанства повероваше незнабошци. Пописа се народ по наређењу Цезаровом; пописали смо се ми који верујемо именом Божанства на основу тога што се Ти, Боже наш, очовечио. Велика је Твоја милост! Слава Теби!

Вход са јеванђељем. По „Радосна светлости“ прокимен дана са својим стиховима.

Ако је пак петак онда се уместо прокимена дана узима:

Велики прокимен, глас 7:

Који је бог велики као наш Бог? Ти си Бог који чини чудеса.
(Пс. 76,14 – 15)

1. стих: Исакао си силу Своју међу народима, мишицом Својом избавио си народ Свој. (Пс. 76,15 – 16)

2. стих: И рекох: „Сад схватам да је ову промену учинила десница Вишњега“ (Пс. 76,11)

3. стих: Споменух дела Господња. Спомињаћу чудеса Твоја од почетка.
(Пс. 76,12)

Потом следе читања по своме реду са тропарима и њиховим стиховима.

Читања започиње канонарх десне певнице.

1. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПОСТАЊЕ (1,1 – 13):

У почетку створи Бог небо у земљу. Земља беше безоблична и пуста. Мрак беше над безданом, а Дух Божији узношаше се над водом.

Онда рече Бог: „Да буде светлост!“ И би светлост. И виде Бог да је светлост добра. И растави Бог светлост од таме. Светлост назва Бог дан, а таму назва ноћ. И би вече, и би јутро – један дан. Онда рече Бог: „Да буде свод посред воде, да раставља воду од воде!“ И би тако. Начини Бог свод и растави Бог воду над сводом од воде под сводом. И назва Бог свод небо. И виде Бог да је добро. И би вече, и би јутро – други дан. Онда рече Бог: „Да се сакупи вода под небом на једно место и да се покаже копно!“ И би тако. Сакупи се вода под небомна зборишта своја и копно се показа. Копно назва Бог земља, а зборишта водена назва мора. Онда рече Бог: „Да проклија из земље трава пољска, у којој је семе њене врсте, и на земљи, исто тако, дрвеће плодносно, које даје плод своје врсте са семеном својим у њему“. И виде Бог да је добро. И би вече, и би јутро – трећи дан.

2. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ БРОЈЕВИ (24,2 – 3; 5 – 9; 17 – 18):

Дух Божији дође на Валаама и он стаде да пророкује речима: „Како су дивни станови твоји, Јакове, шатори твоји, Израилу! Протежу се као долови, као вртови уз реке, као дрвореди које засади Господ, као кедри крај вода. Из потомства његовог подићи ће се човек и многим народима владаће, царство Његово узвисиће се и прошириће се. Бог га из Египта доведе, као слава једнорога Он му је. Он ће прождрети народе који су му непријатељи и кости ће им поломити, стрелама својим непријатеље гађаче. Полегао је и отпочинуо као лав, као лавић – ко га сме подићи? Благословени су који те благосиљају, проклети су који Те проклињу. Од Јакова звезда изаћи ће, од Израиља човек подићи ће се. Он ће сатрти владаре моавске и пограбити све синове Ситове. Едом ће му пасти у наслеђе и Исав, непријатељ Његов, пашће му у наслеђе, и Израил ће показати своју снагу“.

3. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА МИХЕЈА (4,6 – 7; 5,2 – 4):

У дане оне – говори Господ – сакупићу сатрвено и прихватићу одбачено и оно што одбацих. И начинићу остататк од оних који су сатрвени, моћан народ од оних који су одбачени. И владаће Господ над њима на гори Сиону од сада па до века. А ти Витлејеме, доме Ефратов, ниси најнезнатнији међу хиљадама Јудиних [насеља], јер из тебе ће ми потећи онај који ће бити владар у Израилу, коме су исходишта на почетку, у данима вечним. Због тога ће бити остављени до времена када ће она која рађа родити. Тада ће се вратити преостали од браће његове синова Израиља. И он ће се уврстити и на оку ће држати и напасати

стадо своје снагом Господњом, а они ће живети у слави имена Господа Бога свога, јер ће сада бити велики до краја земље.

Тада се устаје и канонарх започиње

ТРОПАР, глас 6:

У тајности родио си се под кровом пећине, али Те је небо свима разгласило попут уста, јер пред Себе, Спаситељу, послао си звезду.

Десна певница наставља тропар до краја:

А она Ти доведе мудраце да ти се са вером поклоне. Скупа с њима и нама смилуј се!

Канонарх затим чита Псалам 86. раздељен на 5 стихова, а иза сваког стиха певнице наизменично певају завршетак тропара.

1. стих: Темељи су му на горама светим, љуби Господ врата Сиона више од свих шатора Јаковљевих. (Пс. 86,1 – 2)

2. стих: Величанствене ствари се говоре о теби, граде Божији (Пс. 86,3)

3.стих:Рахав и Вавилон бројаћу међу оне који ме знају;Филистејци, Тир и народ етиопски, и они су онде рођени. (Пс. 86,4)

4. стих: За Сион ће се говорити да је мати, да се у њему овај и онај родио. (Пс. 86, 5)

5. стих: Господ ће казивати кроз попис народа и њихових вођа у Сиону рођених. Јер у Сиону су насебине свих који се радују. (Пс. 86, 6 – 7)

Затим певница која је на реду Слава..., и опет завешетак тропара а друга певница: И сада..., (исто).

4. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ИСАИЈЕ (11, 1 – 10)

Овако говор Господ: изнићиће стабљика из Јесејевог корена, развиће се цвет из њега. Дух Божији почиваће на њему – Дух мудрости и умности, Дух савета и снаге, Дух познања и поштовања Бога. Дух страха према Богу испуниће Га. Он неће судити по нагађању, нити ће кажњавати по гласинама, него ће по правди суд судити понизнима и по правичности кажњавати славне на земљи. Ошинуће земљу речју уста Својих и побиће безбожнике дахом усана Својих. Правду ће опасати око бедара Својих и истину стегнути око боков Својих. Тада ће вук пребивати заједно са јагањцима, рис ће лежати заједно са јаретом, теле, лав и бик у заједници ће боравити, младунчад њихова биће скупа, лав

ће јести сламу као и говече. Нејако детенце увлачиће руку у рупу змијину, дете од дојења одбијено увлачиће је у легло змијског порода. Зло се више неће чинити и неће имати ко да се погуби на мојој светој гори. Јер сва земља биће испуњена познањем Господа, као море што је многим водом насуто. У тај дан корен Јесејев ће се уздићи да влада народима. Народи ће се у њега уздати и пребивалиште његово имаће углед.

5. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ВАРУХА (гл. 3,36-4,4):

Ово је наш Бог, нико се с Њим не може упоредити. Он је открио сав пу тзнања и предао га Своме слози Јакову и Своме љубимцу Израилју. Потом се јавио на земљи и поживео међу атдовека. Сви који га се буду држали добиће живот, а који га напусте умреће. Јакове, врати се и прихвати ову књигу, упути се ка просветљењу, ка светлости њеној! Не уступај своју славу другоме, ни оно што ти је на корист туђем народу. Блажени смо Израилју, јер нам је познато шта је угодно Богу!

6. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ДАНИЛА (2,31–36; 44–45)

Рече Данило Набукодоносору: „Ти си царе, имао виђење – један лик. Тај лик беше велики, изузетно блистав, стајао лицем према теби и беше страшан за гледање. Глава тога лика беше од чистог злата; руке, груди и рамена беху му од сребра; трбух и бедра од бронзе; голени од гвожђа; а стопала делом од гвожђа, делом од глине. Посматрао си га док се изненада не одвали камен од брега без ичије руке и удари лик у стопала од гвожђа и глине и до краја их смрви. Тада беше смрвљени у један мах и глина и гвожђе и бронза и сребро и злато. И посташе као плева на гумну лети те их однесе ветар без трага. А камен који удари лик поста велика гора и запосе сву земљу. То беше сан. Рећи ћемо цару и његово значење. Бог небески уздићи ће царство које неће пропасти довека, царство које неће бити пропуштено другом народу. Оно ће разбити и уништити сва царства, а само ће стајати до века као што си видео да се камен одвалио од брега без ичије руке и смрвио глину, гвожђе, бронзу, сребро и злато. Велики Бог је обзнанио цару шта треба да се догоди. Сан је истинит, а тумачење његово је верно“.

Тада се устаје и канонарх започиње

ТРОПАР, глас 6:

Засијао си, Христе, из Дјеве – Ти духовно Сунце правде – и звезда показа у пећини смештеног Тебе Несместивог.

Лева певница наставља тропар до краја:

Мудраце си дозвоао да Ти се поклоне. Са њима Те величамо:
Даваоче живота, слава Теби!

Канонарх затим чита Псалам 92. раздељен на 5 стихова, а иза сваког певнице неизменично певају завршетак тропара.

1. стих: Господ се зацарио, у лепоту се обукао, у силу се Господ обукао и опасао. (Пс. 92,1)

2. стих: Јер васељену учврсти да се неће пољуљати. Од тада је престо Твој. (Пс. 92,2)

3. стих: Уздигоше реке, Господе, уздигоше реке гласове своје. Подижу реке своју хуку од гласова вода силних. (Пс. 92,3 –4)

4. стих: Дивно је пропињање морских таласа, диван је Господ на висинама. (Пс. 92,4)

5. стих: Сведочанства су твоја веома поуздана, Господе, Дому Твоме доликује светост у далеке дане.(Пс. 92,5)

Певница која је на реду: Слава..., и опет завршетак тропара, а друга певница: И сада..., (исто).

Канонарх опет узима почетак тропара:

Засијао си, Христе, из Дјеве – Ти духовно Сунце правде – и звезда показа у пећини смештеног Тебе Несместивог.

Певница која је на реду наставља тропар до краја:

Мудраце си дозвоао да Ти се поклоне. Са њима Те величамо:
Даваоче живота, слава Теби!

Следе даље читања.

7. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ИСАИЈЕ (9,6 – 7)

Дете нам се роди, Син нам се дарова. Власт Му је на плећима, име Му је Гласник великог савета, Диван Саветник, Силан Бог, Владалац, Господар мира, Отац будућег века. „Јер ћу донети мир владарима, мир и здравље преко Њега“. Велика је власт Његова и миру Његовом нема краја. Уздићи ће га на престо Давидов, на царство његово. Утврдиће се у правди и правичности од сада па до сада па до века. Учиниће то ревност Господа Саваота.

8. ЧИТАЊЕ ИЗ КЊИГЕ ПРОРОКА ИСАИЈЕ

Настави Господ да говори Ахазу речима: „Затражи од Господа Бога свога знак, било из дубине, било са висине“. А Ахаз рече: „Нећу да тражим, нити ћу да кушам Господа“. Онда рече [Исаија]: „Чујте, доме Давидов! Зар вам је мало што досађујете људима, него досађујете и Господу? Зато ће вам сам Господ дати знак: ето, девојка ће зачети и родиће сина и даће му име Емануил. Он ће се хранити маслацем и медом пре него се, спознавши или одбацивши лоше, определи за добро. Јер пре него дете буде спознало шта је добро а шта зло, одбациће лоше и определиће се за добро. [...] Онда ми рече Господ: „Узми нову, велику плочу и напиши на њој људским писмом: „Брзо извршити одузимање плена. А то се ближи, па ми начини сведоке од верних људи – Урије свештенка и Захарије, сина Варахијиног“. И ја дођох пророчици и она заче и роди сина. Онда ми рече Господ: „Назови га: Брз на пљачку – хитар на плен; јер пре него дете буде научило да дозива оца или мајку однеће се пред цара асирског моћ Дамаска и плен Самарије“. – Бог је са нама! Схватите то незнабошци и покорите се! Чујте до краја земље ви силни – покори те се! Јер ако се опет осилите, опет ћете се покорити, ако договор склапате, Господ ће вам досовор покварити, ако реч дајете, од ње неће ништа бити, јер – Бог је са нама!

Пошто се оконча читање паримија бива мала јектенија.

По визгласу: Јер си свет Боже наш и Теби славу узносимо... **пева се ТРИСВЕТА ПЕСМА.**

Затим

Прокимен апостола, глас 1:

Господ Ми рече: „Ти си Ми Син, данас сам Те родио“. (Пс. 2,7)

Стих: Тражио си од Мене и даћу Ти незнабошце у наслеђе, крајеве земље у посед. (Пс. 2,8)

ЧИТАЊЕ ИЗ ПОСЛАНИЦЕ ЈЕВРЕЈИМА СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА (1,1 – 9; 1,10 – 2,3 = зач. 303. И 304.)

Пошто се у давнини у више наврата и на више начина обраћао оцима преко пророка, у последње, ове наше дане Бог нам се обратио преко Сина, кога је поставио за Наследника свега, кроз кога је и створио векове. А Он, који је одсјај Његове славе и одраз Његовога бића и који све држи речју силе Своје, извршивши сам наше очишћење од греха, седе с десне стране престола на висинама, поставши толико

узвишенији од анђела колико је име које је наследио узледније од њиховог. Јер, коме је од анђела икада рекао „Ти си Ми Син, данас сам Те родио“? Опет, када Прворођенога уводи у васељену, каже: „Да Му се поклоне сви анђели Божији“. И док за анђеле говори: „Који ветрове чини својим гласницима и огњене пламенове својим служитељима“, за Сина пак каже: „Престо је Твој, Боже, у векове векова, скиптар правде је скиптар Твога царства. Заволео си праведност, а омрзнуо безакоње. Због тога Те, Боже, помаза Бог Твој уљем радости мимо другове Твоје“. Исто тако каже: „Ти, Господе, у почетку основа земљу и небеса су дело Твојих руку. Они ће проћи, а Ти остајеш. Све ће овештати као хаљина; савићеш их као плашт и измениће се, а Ти се не мењаш и Твојим годинама неће бити краја“. А коме је од анђела икада рекао: „Седи мени с десне док Ти непријатеље не положим пред ноге“? Нису ли сви они духови служитељи који се шаљу на службу ради оних који ће бити деоници спасења? Стога треба да што боље пазимо на оно што смо чули – да никад не изгубимо [спасење]. Јер, ако се реч саопштена преко анђела показала чврстом, а сваки преступ и непослушност добили заслужену казну, како ћемо је избећи ми, ако занемарујемо толико спасење које је почело проповедањем од стране Господа а утврђено за нас од стране оних који су чули?

Алилуја, глас 5:

Рече Господ Господу моме: „Седи с Моје десне стране док ти не положим непријатеље под ноге!“ (Пс. 109,1)

1. стих: Скиптар моћи даће Ти Господ са Сиона. (Пс. 109,2)

2. стих: „Пре Данице родила Те утроба Моја.“ (Пс. 109,3)

ЧИТАЊЕ ИЗ СВ. ЈЕВАНЂЕЉА ПО ЛУКИ (2,1-20 = зач. 5)

У оно време догоди се да изађе заповест Цезара Августа да се изврши попис народа у целој земљи. Тај први попис био је за Квиринијеве управе Сиријом. Сви су ишли да се попишу, и то свако у свој град. Тако и Јосиф из Галилеје, из града Назарета, пошто је био из Давидовог дома и рода, оде да се попише горе у Јудеју, у град Давидов звани Витлејем, заједно са Маријом, женом вереном за њега, која беше трудна. Но десило се да док су били ту њој наступи време порођаја. И она роди сина свога првенца, па га пови у пелене и положи га у јасле – пошто за њих није било места у гостионици. У том крају пак беху пастири који су, бдијући на пољима, чували ноћну

стражу крај својих стада. Наједном се пред њима појавио анђеоло Господњи и обасја их слава Господња. Њих обузе велики страх, но анђеоло им рече: „Не бојте се. Јер ево, јављам вам велику радост упућену целом народу: данас вам се у Давидовом граду родио Спаситељ – Христос Господ. А ово нека вам је знак: наћи ћете новорођенче повијено у пелене где лежи у јаслама“. Одједном се анђелу придружи мноштво небеске војске која слављаше Бога речима: „Слава на висину Богу, а на земљи мир међи људима добре воље!“ И одоше од њих анђели на небо, а људи, они пастири, рекоше један другоме: „Пођимо до Витлејема, да видимо то што је речено да се догодило, што нам је Господ обзнанио“. И журно одоше и нађоше Марију, Јосифа и новорођенче где лежи у јаслама. Пошто видеше, разгласише реч која им је казана за ово дете. И сви који чуше задивише се ономе што им рекоше пастири. А Марија је све ове догађаје памтила и држала у срцу. Пастири пак вратише се славећи и хвалећи Бога за све што су чули и видели онако како им је било речено.

(Уколико саслужује ђакон, онда он чита јеванђеље као на свакој литургији.)

И следи божанствена литургија св. Василија Великог по своме поретку.

Уместо: Достојно је уистину ..., **пева се овај богородичан, глас 8.**

Због тебе се, Благодатна, радује све створено – анђелски збор и људски род. Освећени храмe и духовни рају, дико двичанства! Од тебе се Бог обваплоти и постаде дете, а од пре векова је Бог наш, и утробу ти учини пространијом од небеса. Због тебе се, Благодатна, радује све створено. Слава Ти!

Причаштен: Хвалите Господа с небеса, хвалите Га на висини. (Пс. 148,1) **једанпут, и три пута Алилуја.**

По отпусту (који јереј, исто као и надаље на осталим богослужењима празника, почиње речима: У пећини рођени и у јаслама положени Христос, истински Бог наш...) црквењак на средину храма постави налоњ и испред њега свећњак са упаљеном свећом. Јереј изнесе икону празника и стави је на налоњ па сви клирици, ставши заједно, певају:

Тропар празника, глас 4:

Рођење Твоје, Христе Боже наш, обасја светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби, Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Теби!

Затим

Слава ..., И сада ..., Кондак празника, глас 3.

(Романа Мелода):

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди Неприступном. Анђели и пастири заједно славе, а мудраци путују у друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Након тога се пева многољетствије роду, архијереју и настојатељу, а икона се врати у олтар.

Идемо у трпезу и једемо варено поврће са уљем а рибу не једемо. Вино пијемо благодарећи Богу.

ВИДИ

Нека се зна: Ако се догоди навечерје Рођења Христовог у суботу или недељу нема поста, и тропари Царских часова са Чтењима у суботу и недељу се не певају, него певамо Царске часове раније тј. у петак како је уобичајено и по поретку као што је већ указано. Говоримо Символ вере и псалам 33. Благословљу Господа... и отпуст. Литургије нема тога дана, него певамо вечерње у своје време. У суботу и недељу служи се литургија у своје време Златоустова. После отпуста једемо по комад хлеба и попијемо мало вина и одлазимо у своје келије.

У седми час дана (у 1 сат поподне) почињемо вечерњу.

Ако је у суботу увече, певамо Блажен муж.. целу катизму, а ако је у недељу увече онда само први антифон. Затим на Господи воззвах.. певамо стихире на 8 глас 2. (самогласно): Придите возрадујемсја.. и остало. Слава и сада, глас исти: Августу јединоначалствујушчу на земљи.. Вход са Еванђељем, Светлости тиха.. прокимен дана. Ако је у суботу увече певамо прокимен Господ воцарисја.. и Паримије по њином реду. После завршетка Паримија не певамо Трисвето, него после Паримија дође мала јектенија и после возгласа прокимен глас 1. Господ рече ко мње Син мој јеси ти.. Стих: Проси от мене..

Апостол Галатима, зачало 207. (По челвјеку глагољу..), алилуја глас 5. Рече Господ Господеви мојему.. Стих: Жезал сили послет ти Господ.. Стих: Из чрева прежде Деници родих тја.. **Еванђеље по Матеју, зачало 53. (Подобно јест царство небесноје зерну горушичну..)** Затим **јектенија**: Рецимо сви.. затим Удостоји Господе.. и Допунимо вечерњу молитву своју.. **возглас, а затим ђакон говори: Премудрост, а хор: благослови! Затим остало по обичају и отпуст. После отпуста запалимо свећник на средини цркве и стојећи оба хора заједно певају Тропар празника, Слава и сада: кондак. Одлазимо у трпезу и једемо припремљено, а рибу не једемо, него на биљном уљу и варено сочиво и жито са медом. Попијемо и вина у славу Божију. У земљама у којима нема вина пијемо друго пиће. Узима се и Чтеније: Поуке Кирила архиепископа јерусалимског, које почињу са речима: Као што се надамо у Исуса Христа..**

ПАЗИ

Треба водити рачуна да празник Рођења Христовог у било који дана ако се догоди пева се Велико повечерје овако:

У 10 час ноћи (у 4 сати ујутру) оглашава се почетак службе трезвоном у сва звона, јереј са ђаконом одевени, чине почетак као што је на све Господње празнике. Ђакон каже: Благослови владико! Свештеник: Благословен је Бог наш.. И док свештеник кади читамо Велико повечерје од почетка: Слава теби Боже наш, слава теби..Царе небески.. Трисвето и остало. Певамо: Са нама је Бог.. а уместо уобичајених тропара: Просвјети очи моји.. говоримо тропар празника, а уместо: Помилуј нас Господе помилуј нас.. говоримо кондак празника. После: Слава на висини Богу.. излазимо у припрату певајући литију.

Јутрење почиње са великим повечерјем

Велико повечерје

Пошто јереј произнесе: Благословен је Бог наш..., и појци одговоре: Амин..., чтец из десне певнице почиње на уобичајени начин: Слава Теби Боже наш..., Царе небески..., а наставља чтец из леве певнице читањем ТРИСВЕТОГ и осталог.

По возгласу: Јер Твоје је царство, сила и слава..., јереј врши кађење. За то време се најпре чита: Господе, смилуј се, дванаест пута, Слава..., И сада..., а затим: Ходите, поклонимо се..., на уобичајен

начин, три пута, и псалми, те све остало по поретку великог повечерја. Бог је са нама..., се пева. Уместо уобичајених тропара се пева: Просвети очи моје..., чита се тропар празника: Рођење Твоје..., а уместо: Смилуј нам се, Господе, смилуј нам се..., кондак празника: Данас Дјева...,

По малом славословљу излази се у припрату и бива:

Литија

По истом поретку као на вечерњу.

Излазећи певају се следеће

Самогласне стихире, глас 1.

Дело Јована Монаха.

Небо и земља данас, као што је пророковано, нека се обрадују! Анђели и људи нека духовно светкују! Јер Бог се јави у телу онима који седе у мраку и сенци, родивши се од жене. Пећина и јасле Га прихватају, пастири чудо разглашавају, мудраци са Истока у Витлејем даре доносе, а ми, недостојним устима, угледајући се на анђеле, хвалу му одајмо: „Слава на висини Богу, а на земљи мир!“ Дође очекивање многобожаца, дође, спасе нас од робовања врагу.

(Истог аутора):

Небо и земља данас, су сједињени јер се Христос родио. Данас се Бог на земљи јавио, а човек се до небеса попео. Данас је, због човека, видљив у Телу Онај који је по природи невидљив. Стога Му и ми одајмо славу ускликом: „Слава на висини Богу, а на земљи мир!“ Њега нам је донео Твој долазак, Спаситељу наш. Слава Теби!

(Истог аутора):

„Слава на висини Богу“ чујем како данас у Витлејему бестелесни певају Ономе који је изволео да на земљи буде мир. Данас је Дјева пространија од небеса. Засија светлост онима који су у тами и узвиси смерне попут анђела певају: „Слава на висини Богу!“

Видевши оног који Му је слика и прилика због престапа упропашћеног, Исус, нагнувши небеса, сиђе и усели се у девичанску утробу, не променивши се, да би кроз њу обновио пропалога Адама који кличе: „ Слава јављању Твоме, Избавитељу мој и Боже!“

Слава..., глас 5

(Јована Монаха):

Мудраци, владари из Персије, јасно увидевши да је на земљи рођен Цар небески, светлом звездом вођени дођоше у Витлејем, носећи биране дарове: злато, тамјан и смирну, па падоше и поклоише се, јер видеше где Надвремени лежи у пећини као новорођенче.

И сада..., глас 6

(Германова):

Плешу и кличу данас сви анђели на небесима и од радости трепти сва творевина због Спаситеља и Господа рођеног у Витлејему, јер неста свака идолска обмана и царује Христос у векове.

Стиховске самогласне стихире. Глас 2.

Дело Германово.

Влико и несхватљиво чудо се збило данас! Дјева рађа, а утроба јој се не квари, Реч се оваплоћује, али се од Оца не одваја, анђели и пастири заједно славе. Скупа с њима кличемо и ми: „Слава на висини Богу, а на земљи мир!“

Стих: „Пре Данице родила Те утроба Моја.“ (Пс. 109,3)

Глас 3.

(истог аутора):

Данас Дјева рађа Творца свега. Едем нуди пећину, а звезда објављује Христа – Сунце онима који су у тами. Мудраци, вером просветљени, поклонише се с даровима, а пастири видеше чудо: анђеле који певају речи: „Слава на висини Богу!“

Стих: Рече Господ Господу моме: „Седи с Моје десне стране док ти не положим непријатеље под ноге!“ (Пс. 109,1)

исти (3.) глас

Анатолијева

Кад се Господ Исус родио у Витлејему, а Јудеји, са Истока дођоше маги и поклонише се очовеченом Богу, па несебично отворише своје ризнице и пружише скупocene дарове: чисто злато – као Цару векова, тамјан – као Богу свега, смирну – као тродневном мртвацу – Њему бесмртноме. Ходите сви народи, поклонимо се Ономе који се родио да спасе душе наше.

Слава ... глас 4.

Дело Јована Монаха.

Весели се Јерусалиме! Светкујте сви који љубите Сион! Данас је раскинута привремена уза Адамове осуде, отворен је рај, обеснажена је змија – јер ону коју некад превари спази да је Мајка Створитеља сад.

О силнога богатства мудрости и познања Бога! Она преко које се, као оруђа греха, у сваком телу удомила смрт поста зачетак спасења свему свету преко Богородице. Из ње се рађа детенце а свесавршени Бог. Својим рођењем Он њено девичанство запечаћује, Својим пеленама узе греховне дреши, а Својом детињом нејакошћу порођајне болове ожалошћене Еве лечи. Да игра и плеше сва творевина! Христос је дошао Себи да зове и да спасе душе наше.

И сада ...исти (4.) глас

Дело Анатолијево

У пећини си се настанио, Христе Боже, јасле су Те примиле, пастири и мудраци су Ти се поклонили. Тада се испуњаваше објава пророка и анђелске силе се дивљаху кличући речима: „Слава силаску Твоме, једини Човекољупче!“

Затим настојатељ говори молитву: Сада отпушташ..., а чтец наставља са читањем ТРИСВЕТОГ и осталог по поретку вечерња. После Оче наш..., јереј возглас: Јер Твоје је царство, сила и слава..., а појци одговоре: Амин, па певају:

Тропар празника, глас 4 (три пута):

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклонници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

Крај по поретку великог вечерња: благосиљање хлебова, пшенице, вина и уља, Благословено је име Господње..., и остало.

ЈУТРЕЊЕ

Након шестопсалмија и велике јектеније на Бог Господ..., певамо тропар: Рођење Твоје..., на убичајени начин, два пута, Слава..., И сада..., још једном

**После читања прве катизме дана пева се
Седалан глас 1.**

Подобан: Гроб Твој, Спасе...,

Ради нас си био положен у јасле за немуште животиње,

дуготрпљиви Спаситељу, својевољно Себе учинивши дететом, док Ти анђели певаху овим речима: „Слава и хвала Богу нашем који се на земљи родио и наше земаљско биће обожио!“

Слава..., И сада..., опет исто.

**После читања друге катизме дана пева се
Седалан, глас 3.**

Превечног и недостижног, подједнако вечне природе с невидљивим Оцем, у утроби си носила, Богородице, јединствено и несливено Божанство. Твоја благодат, Свеопевана, свет је озарила. Стога ти без престанка узвикујемо: „Радуј се чиста Дјево – Мати!“

Слава..., И сада..., опет исто.

**После читања треће катизме дана полијелејни псалми (134 и 135).
Затим ВЕЛИЧАНИЈЕ, глас 5. (певају клирици који служе):**

Величам Те, Христе, Даваоче живота, ради нас сада рођени од безневесне и пречисте Дјеве Марије!

**Одмах затим певнице, наизменично, почевши од десне певају
ИЗАБРАНИ ПСАЛАМ, исти (5.) глас:**

– Ускликни Господу, сва земљо! Певајте имену Његовом! Одајте славу похвали Његовој! (Пс.65, 2)

– Приповедајте сва чудеса Његова! Реците Богу: „Како су страшна дела Твоја“ (Пс. 104,2; 65,3)

– Да се радују небеса, да се весели земља! Запевајте Господу, певајте имену Његовом! (Пс. 95,11; 67,5)

– Признање и велики углед има дело Његово. Избављење посла Господ народу свом. (Пс. 110,3; 110,9)

– Свето и страшно је име Његово. Лепота Његова сија са Сиона. (Пс. 110,9;49,2)

– Бог наш је на небесима и на земљи, све што хтеде Он учини. (Пс. 113,11)

– О милости Твојој, Господе, певаћу до века. (Пс. 88,2)

– Он ће Ме називати „Отац мој“, а ја ћу Га учинити првенцем и уздићи Га над царева земаљске. (Пс. 88,27-28)

– И поклониће Му се сви владари земаљски. (Пс. 71,11)

Десна певница продужава да пева величаније:

Величам Те, Христе, Даваоче живота, ради нас сада рођени од безневестне и пречисте Дјеве Марије!

Лева певница почиње наизменично певање другог дела изабраног псалма:

- Који је бог велики као наш Бог? Ти си Бог који чини чудеса. (Пс. 76, 14 – 15)
- Силом своје мишице расуо си Своје непријатеље. (Пс. 88,11)
- „Пре Данице родила Те утроба Моја“, заклео се Господ и неће се покајати. (Пс. 109,3)
- Ти си свештеник до века, по чину Мелхиседекову. (Пс.109,4)
- Господ Ми рече: „Ти си Ми Син, данас сам Те родио“. (Пс. 2,7)
- Затражи си од Мене и даћу Ти незнабошце у наслеђе, крајеве земље у посед. (Пс. 2,8)
- У свитку књиге пише за Мене: „Престо је Твој, Боже, у векове векова, скиптар правде је скиптар Твога царства“. (Пс. 39,8; 44,7)
- Због тога Те, Боже, помаза Бог Твој уљем радости. Јер Твоји су по наследству сви народи. (Пс. 44,8; 81,8)
- Благословен је Бог до века. Да буде тако! Да буде тако! (Пс. 88,53)

Лева певница продужава да пева величаније:

Величам Те, Христе, Даваоче живота, ради нас сада рођени од безневестне и пречисте Дјеве Марије!

Слава ..., И сада ...,

Алилуја, Алилуја, Алилуја, слава Теби, Боже. (три пута)

Затим мала јектенија, па

Седалан, глас 4.

Ходите да видимо где се родио Христос! Пођимо са мудрацима, владарима са Истока, на место које их води звезда! Ту анђели без престанка певају химне, а пастири бдију говорећи доличну песму: „Слава на висини данас рођеном од Дјеве Богородице у пећини у Витлејему јудејском!“

Слава..., И сада...., опет исто.

Потом степена 4. гласа, први антифон.

Прокимен, глас 4: „Пре Данице родила Те утроба Моја“, закleo се Господ и неће се покајати. (Пс. 109,3 – 4)

Стих: Рече Господ Господу моме: „Седи с Моје десне стране док ти не положим непријатеље под ноге!“ (Пс. 109,1)

ЧИТАЊЕ ИЗ СВ. ЈЕВАНЂЕЉА ПО МАРКУ

(гл. 1,18 – 1,25 = зач.2)

Рођење Исуса Христа било је овако. Када је мати Његова Марија била верена за Јосифа, али се још нису били састали, нађе се да је зачала од Духа Светога. Како је Јосиф, муж њен, био праведан и није хтео да је јавно осрамоти, науми да је потајно остави. Само што је он то смислио, кад му се у сну јавио анђео Господњи и рече: „Јосифе, сине Давидов! Не бој се да доведеш к себи Марију жену своју, јер оно што се у њој зачело од Духа је Светога. Она ће родити Сина, а ти му дај име Исус, јер Он ће спасти народ свој од греха његових“. А све ово се догодило да се испуни он што је што је Господ рекао преко пророка који каже: „Ево девојка ће зачети и родиће Сина, и даће му име Емануил“, што значи „Бог је са нама“. Кад се Јосиф прену из сна учини како му је наредио анђео Господњи и доведе к себи жену своју, али је не познаваше док она не роди Сина свога првенца и он Му даде име Исус.

После читања 50. псалма

уместо Слава ..., Молитвама ..., пева се:

глас 2:

Слава..., Све је данас испуњено радошћу – Христос се родио од Дјеве!

И сада..., Све је данас испуњено радошћу – Христос се родио у Витлејему!

Затим стих: Смилуј ми се, Боже, по великој милости Својој, избриши преступ мој по изобилном сажалењу Своме. (Пс. 50,1)

И стихира глас 6:

Слава на висини Богу, а на земљи мир! Данас Витлејем прима Онога који стално седи са Оцем, данас анђели детенце што се родило богодолично славе: „Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља!“

После јектеније: Спаси, Боже, народ Свој... следе:

Два канона

Тропари се понављају до броја од седам тропара у свакој оди првог канона, а пет тропара у свакој оди другог канона, не рачунајући ирмосе. Испред сваког тропара говори се: Слава Теби, Боже наш, слава Теби, осим претпоследњег испред кога се говори: Слава..., и последњег испред кога се говори: И сада... На крају сваке оде као катавасија понављају се ирмоси оба канона, изузев осме оде иза чијих тропара другог канона одмах почињу да се певају величанија и тропари девете песме првог канона.

Први канон. Дело Господина Козме. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите! Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У весељу пој народе! – Јер Он се прослави.

Онога који је створен по Божијем лику, упропашћеног преступом, свега препуштеног пропадању, отпадника од божанственог живота, мудри Створитељ изнова пресаздава – Јер Он се прослави.

Видевши како човек, кога је рукама створио, пропада, Саздатељ, нагнувши небеса, сиђе и оваплотивши се од божански чисте Дјеве, целога га проже Својим божанским бићем. – Јер Он се прослави.

Мудрост, Реч, Сила, Син и Сјај Оца, Христос Бог, очовечивши се кришом од сила, како надземних тако и оних са земље, обновио нас је, јер он се прослави.

Други канон. Дело Јована Монаха, исти глас (1.)

Ирмос: У давнини Господар је чудесно спасао народ, мокри талас учинивши сухом земљом. Својевољно пак родивши се од Дјеве, проходним нам учини пут ка своду небеском. Њега, по суштини једнака Оцу и људима, славимо.

Из утробе освећене, чија је јасна праслика несагорива купина, изађе Реч – Бог помешан са смртним обличјем, укидајући дрвно горко проклетство над намученом Евиним утробом. Њега ми смртни славимо.

Тебе саосећајног, у пелене повијеног, у пећини худој, као Реч која дође да утиша грех, јасно показа магима звезда, сунцу преходећи, а они са радошћу угледаше и Човека и Господа.

Песма 3.

Ирмос: Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

Од блата начињени Адам, деоник више него изврсног задахнућа, а преваром женином у целости поданик пропадања, видевши Христа произашлог од жене виче: „ Ти се ради мене саобрази мени, Ти си свет Господе!“

Уподобивши се обличјем расточености нас од безвредене глине обликованих и пруживши нам божански природу делећи са нама тело од ње лошије, постао си Човек, остајући Бог. Ти уздиже снагу нашу, Ти си свет Господе!

Весели се, Витлејеме царе вођама јудејским! Из тебе изађе на видело Пастир Израилјев ношен на плећима херувима – Христос. Он узнесе снагу нашу, јер Он поста Цар свих.

Други канон

Ирмос: Обазри се, Добротворе на химне својих слугу, зауздавајући надмену гордост врага и отклањајући Сведидећи, одсуство опреза према греху, с обзиром на дубоку учвршћеност у вери појаца твојих, Блажени.

Снебивао се збор пландујућих пастира када је на чудан начин удостојен да види свачиме богат Пород пречисте Невесте, исто као и чета бестелесних анђела гледајући Цара Христа без семена оваплоћеног.

Онај који господари небеским висинама из милосрђа се запућује међу нас преко безневесне Девојке. Првобитно духован, накнадно постаје у тело оденута Реч, да Себи привуче палоба човека, своје првенствено створење.

Затим....мала јектенија

Ипакој, глас 8.

Теби детенцету, што лежи у јаслама, небо доведе првине од незнабожаца, мудраце које позва путем звезде. А они беху запањени не скиптрима и престолима, него крајњом сиротињом. Јер шта је јадније од пећине? Шта је понизније од пелена? У њима заблиста богатство твога Божанства, Господе. Слава Теби!

И наставља се канон

Песма 4.

Ирмос: Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Као онај кога давно Јаков предказа као очекивање незнабожаца, заблистао си из Јудина племена Христе, и дошао си да однесеш моћ Дамаска и плен Самарије, окренувши заблуду у лепоту вере у Бога. – Слава твојој моћи, Господе!

Поверенике речи пророка Валаама, мудре посматраче звезда, испунио си радошћу засијавши као она звезда од Јакова, Господару, и јасно си прихватио њих који су ти донели дарове вредне примања као приносиоце првина од незнабожаца.

Као киша на кошевину, као капља што капље на земљу, тако си, Христе, сишао у утробу Дјеве. Етиопљани и Таршани, острва Арабијска и Саба Међанска, господари све земље, падоше пред тебе. – Слава твојој моћи, Господе!

Други канон

Ирмос: Давно кроз песму пророк Авакум предказа обновљење рода смртнога на неизрецив начин удостојен виђења праслике тога: Из горе – која је Дјева – изађе млађано новорођенче – Реч која ће обновити људе.

Једнак људима појавио си се, Вишњи, добровољно примивши тело од Дјеве, да очистиш отров змијске главе, од врата иза којих не допире сунце све приводећи, као Бог, живоносној светлости.

Незнабошци, некада пуни искварености, избегавши пропаст од противника људи, издижу руке и пљешћући и попевајући исказују поштовање јединому Христу као добротвору који нам је дошао из саосећања.

И ако си изданак Јесејевог корена, ти си, Дјево, прешла границе бића смртних, родивши превечну Реч Очеви, Христа. Јер Он сам изволе да прође кроз твоју запечаћену утробу, и да се подвргне себи страном унижењу.

Песма 5.

Ирмос: Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Приставши да се по царевој наредби попишеш међу слуге, Христе, нас слуге си ослободио од врага и греха; Себе у целости ускладивши са нашом убогошћу, на основу тога јединства и заједништва, земљаног створа си обоготворио.

Ето, Дјева – како је давно речено – зачевши у утроби, роди Бога очовеченог, а да при томе оста Дјева. Преко ње ми грешни с Богом се мирећи, запевајмо јој са вером као оној која је стварно Богородица.

Други канон

Ирмос: Дођи нама који Теби као Добротвору химну сада бодро упућујемо и као одахнуће од дела мрачне обмане из ноћи пружи нам удобни пут по коме се успињући можемо доћи до славе.

Потпуно занемаривши грубу мржњу против Себе, Господар је доласком у телу скршио врат душегубном моћнику, здружујући свет са духовним бићима, пошто је Родитеља учинио приступачним творевини.

Народ Божији, раније и дању у мраку, виде светлост вишњег светла, док Син приводи Богу у наслеђе незнабошце, пружајући неизрециву благодат тамо где је много набујао грех.

Песма 6.

Ирмос: Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Дође, оваплотивши се, Христос Бог наш, из утробе коју Отац пре Данице створи. Он који држи узе безгрешних сила леже у јасле немуштих животиња, повија се пеленама, а дреша пуно замршене узе грехова.

Коа потомак Адамов, дете материје, роди се Син и даде се вернима. Он је Отац и Челник будућег века и зове се Гласник великог Савета, Он је Бог силни, Он под Својом влашћу држи сву творевину.

Други канон

Ирмос: Над морским дубинама налазећи се, Јона Ти се молио да дођеш и буру зауставиш. Ја пак, Христе, стрелом тиранина прободен, говорим ти да се што брже појавиш као одстранитељ зала, пошто сам ја немаран.

Онај који беше у почетку уз Бога, Бог-Реч, сада учвршћује наше некада немоћно биће, постаравши се да га сачува засебним од Свога, заједништвом изнова, по други пут показујући да је слободно од трпљења.

Ради нас долази као Аврамов потомак да жалосно пале у мрак грехова уздигне од земљи погнутих у синове. Он који настањује светлост сада изволе да мимо достојанства буде у јаслама ради спасења смртних.

Затим мала јектенија па

Кондак, глас 3.

Дело Романа Мелода

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди Неприступном. Анђели и пастири заједно славе, а мудраци путују у друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Потом

Икос:

Башту едемску отвори Витлејем – ходите да видимо! Сладост у сковишту нађосмо – ходите да до рајских дивота унутар пећине дођемо! Онде се јави корен ненапајан што опроштајем цвета. Онде се нађе студенац неископани са кога некад Давид зажеле да пије. Онде Дјева родивши младенца одмах утоли жеђ Адамову и Давидову. Ради тога хитајмо к њему, јер се ту као мало дете роди превечни Бог.

СИНАКСАР

25. Дана месеца Децембра празник је телесног рођења Господа, Бога и Спаситеља нашег Исуса Христа.

Стихови

Бог – новорођенче, а Мајка – Дјева. Коју новину већу од ове виде творевина?

Девственица Марија породи се двадесет и петог.

Човекољубиви Бог, видевши како људски род трпи тиранију ђавола, сажали се па посла арханђела Свога Гаврила Богородици с поруком: „Радуј се Благодатна! Господ је с тобом! „ Истог часа у њеној носкрвњеној утроби заче се Господ наш Исус Христос, Син Божији и Реч Његова. А када се навршило девет месеци од његовог зачећа Цезар Август издаде наредбу да се попише сав народ на свету и посла Квиринија у Јерусалим и у Витлејем да спроведе попис. Тако и Јосиф, старатељ Богородице дође заједно са њом и Витлејем да се попише. И како јој дође да се породи, а због многог народа не нађе неку кућу, уђе у једну сиромашку пећину и онде, не губећи девичанство, роди Господа нашег Исуса Христа. Онда га пови у пелене као новорођенче, па га положи и смести у јасле немушних животиња - Њега Створитеља свега Који ће нас ослободити од немушности наше духовне.

Истога дана спомен је поклоњења мудраца.

Стихови:

Клањају ти се представници незнабожаца, Речи, објављујући будуће страхопоштовање незнабожаца према Теби.

У своје време беше у земљи Персији неки пророк по имену Валаам. Међу многим његовим предсказањима било је и ово: „Из Јакова ће звезда засијати и срушити владаре Моавске.“ Ово пророчанство примали су у наслеђе и други маги и предочавали га својим персијским владарима. Тако оно, преносећи се с колена на колено, дође и до ове тројице, а они стадоше добро пазити када ће угледати звезду. Како пак беху астрономи, када видеше да Христова звезда нема путању као остале звезде до истока према западу него од севера према југу, схватише да она објављује рођење великог Цара. И идући за звездом нађоше Христа Господа. Онда падоше и поклонише му се па га дариваше даровима –златом, тамјаном и измирном. А онда, по наредби анђела, вратише се у своју земљу. Јудејски владар Ирод пак, сазнавши од мага да се родио Цар који ће покорити читав свет, кришом дозвола себи мудраце и рече: „Када одете тачно се распитајте за дете, и пошто га нађете јавите ми да и ја одем и поклоним му се.“ А то рече да би, сазнавши где се налази, послао да га убију. Затим сазнавши писмознанце упита их: „Где Писмо каже да ће се родити Христос?“ а

они му одговорише: „У Витлејему, у Јудеји.“ тад посла војску да у Витлејему побију децу од две године наниже. Због тога Бог посла Анђела који рече Јосуифу: „Устани, узми дете и његову Мајку те бежи у Египат.“ И Јосиф учини тако, па узевши дете и Његову Мајку оде у Египат.

Истога дана је спомен пастира који видеше Господа.

Стихови:

Пастири, стадо своје оставивши, хитају да виде Христа, Доброг Пастира. Њима слава у векове векова. Амин.

Песма 7.

Ирмос: Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Док су били на пољу, пастири доживеше збуњујућу појаву светлости, јер их обасја слава Господња и анђеол који им викаше: запевајте – јер се родио Христос – благословен си Боже отаца!

На једном, уз реч анђела, небеске војске стадоше да кличу: слава Богу на висини, мир на земљи, добра воља међу људима! Христос засија! Благословен си, Боже отаца!

Шта ово значи? Рекоше пастири. „Хајде да видимо то што се догодило – Божанског Христа!“ А када дођоше у Витлејем с Родитељком се клањаху и певаху: Благословен си Боже отаца!

Други канон

Ирмос: Ревношћу обузети дечаци, прекореше безбожно хулење свемоћног тиранина, који га у срдњи без поговора изливаше. А силни огањ устукну од њих док Господу говораху: До века си благословен!

Буктиња, дижући се попут торња, седмоструко потпаљена, бесно спаљује слуге, а моћно спасава младиће; док их је пламен овенчавао, Господ им је обилату росу због побожности давао.

Христе, Помоћниче, Својим неизрецивим оваплоћењем посрамио си људима противничку препреку. Ти си се подвргао уобличењу, и Ти носиш богатство обожења. А због тежње да будемо као богови, ми са висина у поноре мрака доспесмо.

Дивљи, неуздржљиво обесни, бесчасно раскалашни грех залуђеног света свемоћно си обуздао. Оне које он некада одвуче, Ти наш Добротворе, сада од погибелји спасаваш, својевољно се оваплотивши.

Песма 8.

Ирмос: Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Кћи Вавилона је одвукла синове из Давидова народа као свој плен са Сиона, а шаље дародавце мудраце да се као њени синови моле кћери Давидовој, Богу пријатној. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Замукнуше свирале због песме жалосне, јер у туђини не певаху синови Сиона. Христос пак, у Витлејему засијавши, кида сву заблуду Вавилона и свирку његових свирала. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Преузе Вавилон добит и богатство од плена царства Сиона. Христос, међутим, доводи његове ризнице у Сион и владаре звездаре превођене звездом. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Други канон

Ирмос: Старозаветни младићи који ватром шибани не беху опаљени, беху пра-слика Девојачке утробе, која надприродно рађа а запечаћена остаје. Благодат која једним дејством твори оба ова чуда уздиже људе на покајање.

Утекавши од гадне обмане да ће Богом постати, сва творевина, попут оних младића непрестано песмом слави Бога-Реч који је Себе унизио, и дрхти срахујући да јој хваљење није достојно, јер је, уза све своје мудро држање пропадљива.

Ти који си препорођење народима, долазиш да преведеш заблуделу људску природу са пустих висова на цвећем посути пашњак, и да угасиш дивљу снагу човекоубице, и да се као Човек и као Бог, по Своме промислу покажеш.

Потом се устаје и пале се свеће. Уместо: Тебе часнију од херувима ... са својим припевима пева се девета ода канона празника са припевима празника.

Песма 9.

Припев: Величај, душо моја, часнију и славнију од горњих војски – пречисту Дјеву, Богородицу!

Ирмос: Видим чудесну и насхватљиву тајну: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо.

Исти припев са ирмосом пева још једном друга певница. Остали припеви певају се по једанпут.

Припев: Величај, душо моја, Бога телом рођеног од Дјеве!

Припев: Величај, душо моја, у пећини рођенога Цара!

Огледајући засебно кретање необичне, нове звезде која се истом појавила и небеском светлошћу засијала, маги закључише да се Христос, Цар, родио на земљи, у Витлејему, нама на спасење.

Припев: Величај, душо моја, Бога коме се поклонише мудраци!

Припев: Величај, душо моја, од звезда Указаног мудрацима!

На речи мудраца:“ Где је новорођено детенце, Владалац чија се звезда појавила, јер дођосмо да Му се поклонимо?“ суманут и пометњом обузет Ирод богоборац разјари се да убије Христа.

Припев: Величај, душо моја, чисту Дјеву која роди Христа Цара!

Припев: Мудраци и пастири дођоше да се поклоне Христу, рођеном у граду Витлејему.

Ирод се распита за време појаве звезде која доведе мудраце да се с даровима поклоне Христу. Она их одведе у отаџбину, тако да оставише страшног чедоморца на поругу његову.

Други канон

Припев: Данас Дјева рађа Господара унутар пећине.

Ирмос: С једне стране, лакше нам је приљубити се ћутању, јер смо тако безбедни од страха, а са друге, тешко нам је складно ткати

углађене химне теби а желимо то, Дјево. Но ти, Мати, дај нам снагу према нашој намери.

Припев: Данас се Господар рађа као плод од Мајке Дјевице.

Ирмос: С једне стране, лакше нам је приљубити се ћутању, јер смо тако безбедни од страха, а са друге, тешко нам је складно ткати углађене химне теби а желимо то, Дјево. Но ти, Мати, дај нам снагу према нашој намери.

Припев: Данас пастири виде Спаситеља како у пелене повијен лежи у јаслама.

Припев: Данас је Господар увијен у рите, Недодирљиви као новорођенче.

Припев: Данас сва творевина кличе и радује се, јер се роди Христос од Дјеве Девојке.

Гледајући како су избледеле праслике и ишчезле сенке о Богу-Речи након Његове недавне појаве кроз затворена врата, и размишљајући како је засветлела истина, твоју утробу, чиста Мати, како доликује благосиљамо.

Припев: Небеске силе оглашавају свету рођенога Спаситеља, Господа и Владара.

Уместо Слава:

Величај душо моја триипостаснога и нераздељивог Божанства силу.

Уместо И сада:

Величај душо моја, ону, која нас је избавила од клетве.

Пошто му је испуњена жеља и удостојен је Божјег доласка, Христом обрадовани народ сада се моли за препорођење као дар живота. А ти, Дјево неокаљана, дај им благодат да се поклоне слави Божијој.

Затим појци обе певнице заједно певају први припев и ирмос првог канона, па први припев пред ирмос другог канона и сам ирмос. На крају сви начине један поклон.

Затим мала јектенија па

Свтилен

Посетио нас је са висина Спаситељ наш, Исток исотка, и ми који смо у тами и сенци нађосмо истину. Јер од Дјеве родио се Господ. **(три пута)**

На хвалитне стихире, самогласно, глас 4.

Дело Андреје Јерусалимског.

Радујте се праведни, кличите небеса, играјте горе јер Христос се роди! Дјева изгледа попут херувима док седећи држи на грудима оваплоћенога Бога Реч. Пастири Новорођенога славе, маги Господару дарове приносе, анђели певајући говоре: „Недокучиви Господе, слава Ти!“

Отац изволе те Реч поста тело и Дјева роди Бога очовеченога. Звезда оглашава, маги се клањају, пастири се диве и сва творевина кличе.

Богородице Дјево, родивши Спаситеља, поништила си првобитно проклетство Евино, јер си постала Мајка Онога који је плод Очевог извољења и носила си на грудима оваплоћеног Бога Реч. Пошто тајна не допушта испитивање, сви Те само с вером славимо, кличући и говорећи заједно са тобом: „Необјашњиви Господе. Слава Ти!“

Ходите, запевајмо Мајци Спаситеља коју и након порођаја видимо девственом: „Радуј се животом испуњени граде Цара Бога, у коме се настанивши Христос приреди спасење“. С Гаврилом те песмама обасипамо, с пастирима ти славу одајемо, вапијући: „Богородице, посредуј код Оног кога си родила за наше спасење!“

Слава ..., глас 6.

Дело Германово.

Када је настало време за Твој долазак на земљу извршен је први попис свега народа на свету. Тиме си хтео да се напишу имена сведока Твога рођења. Ради тога и би обзнањена таква одлука од Цезара. Тако је Твоје вековечно царство које нема почетка добило нови. Стога богатство православног богословља, приносимо Теби Богу и Спаситељу наших душа.

И сада ..., глас 2.

Дело Јована Монаха

Данас се Христос рађа у Витлејему од Дјеве. Данас беспочетни добија почетак и Реч постаје тело, небеске силе кличу, земља са људима радује се, маги Господару дарове приносе, пастири чудо разглашују, а ми непрестано узвикујемо: „Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља!“

Велико славословље, тропар празника, сугуба и прозбена јектенија и отпуст.

Потом настојатељ помазује све који су у храму светим уљем, а за то време се пева нека од самогласних празничних стихира.

У наставку следи:

Први час

Поредак првог часа бива како је уобичајено, уз то што се након читања псалама на Слава..., узима тропар празника: Рођење Твоје... и по ТРИСВЕТОМ кондак празника: Данас Дјева... На крају отпуст.

Исто правило важи и за ТРЕЋИ и ШЕСТИ ЧАС који се служе пред литургијом.

НЕКА СЕ ЗНА И ОВО:

Ако се догоди навечерје Рођења Христовог у суботу и недељу, нема поста. Литургија је Златоустова у своје време, а на сам празник се служи Василијева литурија.

Исто бива и на празник Богојављења. Уместо: О тебје радујетсја... узима се ирмос 9. Песме.

Литургија

Није на одмет још једном се сетити да уколико је празник Рођења Христовог у недељу или понедељак, онда се на дан празника служи литургија св. Василија Великога, док дан уочи празника бива литургија св. Јована Златоустог.

Почетак литургије бива како је уобичајено.

Након велике јектеније уместо редовних антифона: Благослови, душо моја..., Хвали, душо моја..., и Блажени...

Певају се следећи празнични антифони:

ПРВИ АНТИФОН,

глас 2:

1. стих: Хвалићу Те, Господе, од свег срца, казиваћу сва Твоја чудеса!

(Пс. 9,1)

Припев: Молитвама Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

2. стих: Хвалићу Те, Господе, од свег срца у већу и сабору правих!

Припев: Молитвама Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

3. стих: Велика су дела Господња, у њима се огледају сва Његова хтења. (Пс. 110,2)

Припев: Молитвама Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

4. стих: Признање и велики углед има дело Његово, а правда Његова до века остаје. (Пс. 110,3)

Припев: Молитвама Богородице, Спаситељу, Спаси нас!

Након мале јектеније

ДРУГИ АНТИФОН,

глас 2:

1. стих: Блажен је човек који се боји Господа. О жуди за Његовим заповестима. (Пс. 111,1)

Припев: Спаси, Сине Божији, од Дјеве рођени, нас који Ти певамо „Алилуја“.

2. стих: Моћно ће Му бити на земљи потомство. (Пс. 111,2)

Припев: Спаси, Сине Божији, од Дјеве рођени, нас који Ти певамо „Алилуја“.

3. стих: Слава и богатство красиће Му дом, а праведност Његова остаје до векове векова. (Пс. 111,3)

Припев: Спаси, Сине Божији, од Дјеве рођени, нас који Ти певамо „Алилуја“.

4. стих: Засија у тами светлост праведнима. (Пс. 111,4)

Припев: Спаси, Сине Божији, од Дјеве рођени, нас који Ти певамо „Алилуја“.

Затим обе певнице заједно

Слава..., И сада ..., Сине јединче и Речи Божја ...

Након мале јектеније

ТРЕЋИ АНТИФОН,

глас 4:

1. стих: Рече Господ Господу моме: „Седи с Моје десне стране док ти не положим непријатеље под ноге!“ (Пс. 109,1)

Тропар празника, глас 4:

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

2. стих: Скиптар моћи даће Ти Господ са Сиона, па господуј међу непријатељима својим. (Пс. 109,2)

Тропар: Рођење Твоје...

3. стих: Посилни Твоји уз Тебе су у дан Твоје моћи, свети Твоји у красоти својој. (Пс. 109,3)

Тропар: Рођење Твоје...

Потом Тропар празника:

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

По входу уместо: Ходите, поклонимо се ... **пева се:**

Входноје, глас 2:

„ Из утробе пре Данице родила Те утроба Моја“, заклео се Господ и неће се покајати, „Ти си свештеник до века, по чину Мелхиседекову“. (Пс.109,3–4)

Потом Тропар празника

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

с највећом свечаношћу

Кондак празника, глас 3.

(Романа Мелода):

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди Неприступном. Анђели и пастири заједно славе, а маги путују у друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Уместо Трисвете песме пева се (Галатима 3,27)

Који се год у Христа крстисте у Христа се обукосте. Алилуја. **(три**

пута), Слава ..., И сада ..., у Христа се обукосте. Алилуја.
Који год се у Христа крстите у Христа се обукосте. Алилуја.

Прокимен апостола, глас 8: Сва земља да Ти се поклони и да Ти запева, да запева Твоме имену, Вишњи! (Пс. 65,4)

Стих: Ускликни Господу сва земљо, запевај имену Његовом, одај славу похвали Његовој! (Пс. 65,1–2)

ЧИТАЊЕ ИЗ ПОСЛАНИЦЕ ГАЛАЂАНИМА СВ. АПОСТОЛА ПАВЛА

(4,4-7; зач. 209):

Браћо! Када је дошла пуноћа времена, посла Бог свога Сина, рођеног од жене, рођеног под Законом, да испуни оне који беху под Законом, да бисмо могли да будемо усињени. А пошто сте синови, Бог посла у срца ваша Духа Свога Сина који виче „Ава“ – Оче! Дакле, више ниси роб, него син. А ако си син, онда си и наследник Божји.

Алилуја, глас 1.

Небеса казују славу Божју, свод небески разглашава дело руку Његових. (Пс. 18,2)

Стих: Дан дану то објављује, ноћ ноћи глас предаје. (Пс. 18,3)

ЧИТАЊЕ ИЗ СВ. ЈЕВАНЂЕЉА ПО МАТЕЈУ (2,1-12; зач. 3):

Кад се Исус родио у Витлејему јудејском, у време краља Ирода, где, дођоше маги са Истока у Јерусалим и почеше да говоре: „Где је цар јудејски што се родио? Видели смо Његову звезду на Истоку, па дођосмо да Му се поклонимо“ Чувши ово узнемири се краљ Ирод, а с њим и сав Јерусалим. Он сакупи све свештеничке главаре и писмознанце из народа па се стаде код њих пропитивати где Христос треба да се роди. Они му рекоше: „У Витлејему Јудејском. Јер овако пише код пророка: „А ти Витлејеме, земљо Јудина, нипошто ниси најнезнатнији међу Јудиним градовима, јер из тебе ће потећи вођа који ће напасати народ мој Израил“. Тада Ирод у тајности дозвола маги и пажљиво их испита о времену појаве звезде. Онда их посла у Витлејем с речима: Идите и добро се распитајте за дете, па када га нађете јавите ми да и ја одем да му се поклоним. Они, саслушавши краља, пођоше. И где, звезда коју су угледали на Истоку ишла је пред њима док не дође до места где беше дете. Кад видеше звезду маги се много обрадоваше. И ушавши у кућу угледаше дете са Маријом, његовом мајком, па падоше

и поклонише му се. Онда отворише своје ризнице и принеше му на дар злато, тамјан и смирну. Иза тога у сну добише упутство да се не враћају Ироду те другим путем одоше у своју земљу.

Даље све бива по поретку божанствене литургије.

Уместо: Достојно је уистину... пева се први припев и ирмос девете оде првог канона празника:

Величај, душо моја, часнију и славнију од горњих војски – пречисту Дјеву, Богородицу!

Видим чудесно и несхватљиво тајанство; небо–пећина, херувимски престо–Дјева, јасле – сместиште у које леже несместиви Христос Бог. Њега песмом величамо.

Причастен:

Избављење посла Господ народу свом. (Пс. 110,9) **и три пута Алилуја.**

На трпези бива утешеније братији, и чита се Слово Златоустог, којем је почетак: Давно пак патријарх...

ВИДИ

Ако се празник Рођења Христовог догоди у среду и петак, разрешава се лаицима на месо, а монаштву на сир и јаја, и једемо тако од Божића у све дане до навечерја Светог Богојављења: лаици месо а монаштво сир и јаја.

Месеца децембра 26. дан

Сабор Пресвете Богородице;

Спомен светог свештеномученика Евтимија, епископа сардијског; (његова служба се пева на повечерју)

Спомен преподобног оца нашег Никодима, архимандрита манастира Тисмане, Србина. (његова служба се пева на крају 26. децембра)

На вечерњи се не стихослови катизма, осим недеље.

На Господи воззвах.. стихире празника на 6, глас 2. самогласно.

Дело Германово.

Ходите, обрадујмо се Господу, разматрајући тајну која је пред нама! – Преградни зид је порушен, пламени се мачеви дају у бег и од дрвета живота уклања се херувим, а ја рајском храном се частим, које бејаш лишен због непослушности. Јер непроменљив лик Оца, одраз његове вечности узима обличје слуге излазећи из Мајке која не окуси брака, а не подлеже промени. Јер какав је био, такав је и остао: будући истински Бог, а какав није био прихвата да буде, да постане Човек из љубави према човеку. Њему узвикнимо: „Боже, који се се родио од Дјеве, помилуј нас!“ **(два пута)**

(Анатолијева):

Кад се Господ Исус родио од свете Дјеве све се просветли. Док пастири на пољу бдију, а мудраци се клањају и анђели певају, Ирод је узнемирен – јер се Бог у телу јавио, Спас душа наших. **(два пута)**

Царство Твоје, Христе Боже, царство је свих векова и власт Твоја је над свима је нараштајима. Оваплотивши се од Духа Светога и поставши Човеком од Марије, увек Дјеве, светлошћу нас обасја када дође Христе Боже, Светлости од Светлости, Сјају Очевој који сву творевину озари. Све што дише нека хвали Тебе, одраз славе Очеве. Боже који си онакав какав си био, какав и из Дјеве си засјао, помилуј нас!

Шта да Ти, Христе, принесемо поводом јављања Твога ради нас као Човека? Та свака од творевина Твојих захвалност Ти изражава: анђели певањем, небеса звездом, мудраци дарима, пастири дивљењем, земља пећином, пећина јаслама, м пак Мајком – Девојком, Боже надвремени, помилуј нас!

Слава и сада, глас 6.

Слава Богу на висини, а на земљи мир, јер данас прима Витлејем Овога који увек са Оцем седи; данас ангели новорођено Дете побожно славослове: слава на висини Богу, а на земљи мир, међу људима добра воља.

Вход.

Прокимен, глас 7.:

Који је бог велики као наш Бог? Ти си Бог који чини чудеса.

(Пс. 76,14-15)

1. стих:Исказао си силу Своју међу народима, мишицом Својом избавио си народ Свој. (Пс. 76,15-16)

2. стих:И рекох: „Сад схватам да је ову промену учинила десница Вишњег.“(Пс. 76,11)

3. стих: Споменух дела Господња. Спомињаћу чудеса Твоја од почетка. (Пс.76,12)

ВИДИ

Ако је субота, увече певамо прокимен: Господ воцарисја..са његовим стиховима, а велики прокимен: Кто Бог велиј..са његовим стиховима пева се у навечерју празника, а дневни се тамо изоставља.

Затим јектенија.

На стиховње стихире самогласно, глас 8.

Дело Јована Монаха.

Данас је предивна тајна установљена, јер се природа обнавља и Бог Човекоме постаје; што је био то је и остао, а што није био то је примио, није претрпео мешања нити разделења.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

Господе, у Витлејем си дошао и у пећину се уселио, и у јаслама лежао; тебе окружују војске ангела, а пастирима си сишао, да спасеш као Милосрдан род наш, зато слава теби.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док сложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Како да изразим велику тајну? Јер се Беселесни оваплоћава, и Бог-Реч тело добија; Невидиви је видив, и недодириви је додирив; и

Беспочени прима почетак. Син Божији, Син Човеков постаје, Исус Христос је исти и јуче и данас и у све векове.

Слава и сада, глас тај исти

У Витлејем су се окупили пастири, да би објавили правога Пастира, који седи на херувимима, и лежи у јаслама, јер је ради нас лик Детета примио; Господе слава теби.

Тропар:

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

Повечерје:

Канон свештеномученика пева се другог дана. Његов акростих је: Новорођени Христос те овенчава пеленама, оче. Дело Теофаново. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је у давнини Израилъ пучину Црвеног Мора, пешке и неовлажених ногу, и Амаликову силу је на исти начин у пустињи победио.

Припев: Свештеномучениче Евтимије, моли Бога за нас.

Теби су ране нанете и повијен си, са новорођеним а вечнопостојећим Господем у пелене повијеном, и њему си се побожно поклонио, и са радосћу си Евтимије ка њему отишао.

У јасле положеном Господу, као дар за рођендан су капи твоје крви из твојих рана дубоких оче, и примљене су више од злата, тамјана и више од измирне.

Новорођени Господ прима злато од мудраца, а ти светитељу имаш ка њему љубав твоју искрену, и одлучност и снагу твога истрајног трпљења.

Својом смрћу си налик на смрт твога Владике, и речи Владике си објавио, и за твоје убице се искрено молио, свето објављени и свеславни.

Богородичан: Из тебе се Благословена данас Творац свих за нас у телу родио, и у пелене је повијен, он који море у маглу повија Мати Увекдјево.

Песма 3.

Ирмос: Веселитсја о тебје..

Због тебе се Христе црква твоја радује и кличе: ти си моја снага Господе, и уточиште и поуздање.

Као светитељ, ти си уместо тамјана, злата и измирне, ране мученичке принео, Христу у Витлејему новорођеном.

Постао си налик на Стефана, Христовог првомученика, јер си се и ти молио за спасење твојих убица, Евтимије.

Одлучном вољом и храбром душом, ти си изобличио злочинца Леонта, који се против Спаситеља побунио.

Ти си преподобни усрдно Спаситељевоу заповест сачувао, а душу си Евтимије за твоје другове положио.

Богородичан: Постала си станиште несмествога Створитеља, јер си њега у тело радосно примила, Свенепорочна.

Песма 4.

Ирмос: Вознесена тја видјевши церков..

Када те је видела црква на крсту подигнутог, и да сунце стаде у току своме, тада ти је достојно кликтала: слава сили твојој Господе.

Зато што си свеблажени по лицу шамаран, био си Божијом благодаћу обасјан, и мудрим поукама постао си заједничар Хрсту свеблажени, који је ради нас по лицу шамаран.

Част свештеничку ниси постидео, нити си седу косу посрамио, јер безумници нису твоју старост поштовали, него су те без милости рањавали.

Избавитељу у пелене повијеном и у јасле положеном, ти си оче Евтимије скупоцени дар принео: твоју свету крв, из љубави за њега проливену.

Богородичан: Духовна је бића саздао, као Човек телесан из тебе Богомати, а данас се рађа, зато му кличимо: слава Богу на висини!

Песма 5.

Ирмос: Ти Господи мој свјет в мир..

Ти си, Господе мој, као светлост у свет дошао, ти си света Светлости из мрачног незнања обратио све, који ти са вером певају.

ДИН 26.

Теби се Спаситељу Евтимије као икона са душом приноси, славећи икону твога светог тела, и твоју појаву у телу.

Пастир са добродушношћу истоименит, на своме телу ране твоје носи, и самог себе теби Владико приноси.

Неправедно изливањем твојом крви, угасио си Евтимије огањ беса безаконика, свештениче преславни.

Богородичан: Престао је ток трулења, јер је Дјева Нетрулежног родила, а он је иструлелу човекову природу од пропасти ослободио.

Песма 6.

Ирмос: Пожру ти со гласом..

Црква ти Господе приноси као жртву песме похвале и пева ти, јер је од демонске крви очишћена, крвљу изливањем из ребара твојих, по твојој милости.

Био си сасвим обнажен и тако си био оче налик на Спаситеља обнаженог, и ране и патње си претрпео, и твоју крв си са његовом крвљу пролио.

Љубав, наду и праву веру у векове непролазне, врлинама си обогатио, и новорођеноме из Дјеве на дар доносиш, Евтимије свеблажени.

Христовом закону си служио, и светим речима и свештеностима, зато си и плату од њега богоречити оче примио, јер си и ти у крви скончао.

Богородичан: Онај који је створио човека по своме лику, из велике добротe га је и обновио, када се из тебе Дјево и Богомати, потпуно у њега оденуо.

Сједален, глас 1.

Подобан: Гроб твој..

Христу од Дјеве рођеноме, принео си мудри Евтимије као мудраци дарове, јер си светитељу страдање претрпео, и крв твоју излио, зато си двоструки венац победе примио, па стојиш пре Светом Тројицом, зато се моли да се и ми спасемо.

Песма 7.

Ирмос: В пешчи аврамстии..

У пећи персијској Аврамова деца, побожном љубављу више него ли пламеном запаљени беху, и овако кликтаху: нека си благословен у храму славе твоје Господе.

Богодано тајну помазања за свештеника, помешао си са твојом крвљу, и светим се показао, па си кликтао: благословен си Боже мој и Господе, у храму славе твоје.

На камен вере си ногама стао, и свима нападима и искушењима си свеблажени, оделевао, и зато си кликтао: благословен си Боже мој и Господе, у храму славе твоје.

Примио си благодат светог првомученика, јер си се на њега нарочито угледао, и благослове си дао као награду твојим немилостивим убицама, свеблажени Евтимије.

Богородичан: Радуј се божанско и освештано насеље Вишњега, јер се тобом даде радост Богородице, свима који кличу: благословена си ти међу женама, свенепорочна Владичице.

Песма 8.

Ирмос: Руцје распростер..

Данило је руке своје раширио, и у јами чељусти лавова затворио, силу огња је угасио, а врлином се опасао, и са побожном и умилном децом певао: благословите сва дела господња Господа.

Када си на суђење дошао, јуначки си се оче Евтимије подвизавао, и савршеној и крајњој љубави се научио, јер си решио да умреш за твоје другове, кличући: благословите сва дела господња Господа.

Сјајан и речима и смелошћу, сјајну си душу и светло лице стекао, и светлео се чак до крви, јер си се Евтимије богопротивним царевима успротивио, и кликтао: благословите сва дела господња Господа.

На тебе блажени навалише силници земаљски, и да би те убили безакоња су чинили, али ти си хитао за новорођеним Избавитељем из Дјеве Пречисте, и кликато си: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Ево сада престају од Јудина колена кнежеви и старешине, јер ти си Свенепорочна родила Онога за кога си од почетка спремљена, очекиваног од народа Христа. Њему певамо: благословите сва дела господња Господа.

Песма 9.

Ирмос: Камен нурукосјечниј..

Као угаони камен несечен руком, тако се Христос од тебе Дјево, као од несечене горе одсекао, да сједини раздвојене природе, зато се веселимо а тебе Богородице величамо.

Од свега овде прешао си оче ка најтишем пристаништу, као врабац избављен из замки ловаца који су те ловили, и захвалном душом благосиљаш свештеномучениче твога Избавитеља.

Обасјан Светлошћу придошлој са висине Истока, ти си отишао Владици као звезди, сада заблисталом од Јудеје надприродним сјајем.

Удостојен си сада да певајући ходаш по рајској ширини, и тамо где је светлост блажених и светих радовање, примили су тебе Евтимије, као страдалца и као победника.

Као светитељ и мученик ти имаш смелост код Бога, зато сада измоли спокој цркви од постојећег мраза, и опроштај сагрешења, свима који ти певају оче блажени.

Богородичан: Процвала си Богородитељко као жезал из корена Јесејевог, јер си нам родила данас Пречиста цвет божанства: Христа. Као Бога несместивог а сада као Новорођенче повијеног.

Стихире, глас 8

Подобан: О, преславнаго чудесе..

Још док је твоја топла крв капала и ти био њоме обливен, и док се још крв испаравала, ти си пред Христа изашао, богоречити Евтимије; зато уместо молитава пружи сада њему оче твоје ране и озледе, и моли му се усрдно блажени, за твоје појце, и за стадо твоје.

Принео си, преподобни оче, дар новорођеноме Христу, њему телом као Бого-Детету: твоју часну седину, украшену даровима свештенства, и црвену од крви твога страдања, и веру православну, и наду усрдно и заиста недељиву, и љубав непоколебиву.

Постао си уста Духом покретана, која побожно изливају и јављају богоданом благодаћу истину Божије науке; још си као богојављена свирала праве вере, и православља непокретни темељ, уста медоточна, ризница премудрости, громогласна труба цркве; све си то постао, оче преподобни.

Слава и сада, богородичан:

Превечни Бог је примио тело од твоје крви, и тебе је учинио заступником људи, Пречиста, зато избави слуге твоје од сваке невоље и несреће, и замки најлукавијег демона, и да се удостојимо сјаја изабраних, сви који те славимо и који ти се клањамо.

Нека се зна:

Да се у попразнику Рођења Христовог и Богојављења пева мало

повечерје, без канона Богородице.

На повечерју 26. децембра после: Достојно јест.. и после Трисветога, говоримо **Кондак Сабора Богородице:** Иже прежде деници..

На полуноћници говоримо уобичајену катизму. После 1. Трисветога, уместо: Се Женик.. говоримо **Тропар празника:** Рождество твоје Христe Боже наш..

После 2. Трисветога говоримо Кондак Богородице: Иже прежде деници.., затим, Господе помилуј **12 и отпуст. Молитве:** Помјани Господе.. не говоримо.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар празника глас 4. (три пута)

Рођење Твоје, Христe, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

После првог стихословија сједален, глас 1.

Подобан: Камени зпечатану..

Од Исуса рођенога у Витлејему јудејском, творевина је просвећена, и познала је Створитеља, видећи Господара на земљи, мада је лик слуге примио, од Оца је нераздвојан остао. Слава оваплоћеноме Богу, слава њему рођеном на земљи, слава јер је одлучио да спасе род наш. **Слава и сада, то исто.**

И читамо Реч Епифанија Кипарског: похвалу Пресветој Богородици, у три дела.

После другог стихословија сједален, глас 4.

Подобан: Удвисја Јосиф..

Зашто се чудиш Маријо? Шта то тебе задивљује? А она рече: јер сам надвременог Сина у времену родила, а зачећа Новорођеног нисам искусила, јер сам девствена, и како онда да родим Сина? Ко је икада видео бесемено рођење? Али где Бог хоће савлађује се закон природе, као што пише: Христос се рађа, да би обновио давно пропали лик.

Слава и сада, то исто.

Канони: празника, ирмоси оба канона по два пута, а тропари на 12. Катавасија: ирмоси оба канона.

После 3. песме Кондак празника: Дјева днес.. и икос и ипакој.

После 6. песме

Кондак, глас 6.

Онај који се пре звезде Данице родио од Оца без матере, данас се на земљи без оца оваплотио из тебе, зато ово звезда благовести мудрацима, и ангели певају са пастирима, о неизрецивом Породу твоме, Благодатна.

Икос:

Необрађени грозд је изникла, као тајанствени виноград, и као на лози носи га у наручју и говори: ти си плод мој, ти си живот мој, од којег познах да сам остала што сам и била, ти си мој Бог, јер печат девства мога видим сачуван, и проповедам тебе неизмењеног Бога-Реч, мада си постао телесан. Нисам спознала семена, када сам тебе спознала, Ослободитеља од трулења. Чиста сам и после твога проласка кроз мене, као што си ме и затекао, јер када си моје тело напустио, видим га опет цело, зато се заједно се весели цела творевина и кличе ми: радуј се благодатна!

И читамо Пролог.

На 9. песни Чесњејшују.. не певамо, него певамо припеве, као на сам дан празника.

Светилен: Посјетил ни јест..

Посеиона сјесвина Спаси ељнац, Истокистока, имикојисмоутамиисенцинађосмоисину
Јер од Дјеве родио се Господ. (три пута)

На хвалитним стихире на 4, глас 4. Самогласно.

Веселите се праведни, и радујте се небеса, заирајте горе због Христовог рођења, јер Дјева седи попут херувима, и држећи на недрима Бога-Реч оваплоћенога; пастири се чуде Новорођеноме, мудраци Владики дарове доносе, ангели певају и казивају: недостижни Господе, слава теби.

Богородице Дјево, родивши Спаса, уништила си првобитну Евину клетву, јер си по вољи Очевој постала Мати и носиш у недрима Божију Реч оваплоћену. Не може се тајна испитати, само вером ми ово славимо, и кличући са тобом говоримо: неизрециви Господе, слава теби.

Ходите да певамо о Мајки Спасовој, јер је после пророда опет девствена остала: Радуј се граде духовни Цара и Бога, у теби је

Христос поживео и наше спасење припремио, зато певајмо са Гаврилом, и са пастирима славимо, кличући: Богородице, моли из тебе Овалоћенога да спасе нас.

Кад је Отац хтео Бог-Реч је телесан постао, и Дјева је Бога родила који је Човек постао; звезда га објављује, мудраци се клањају и пастири се диве, а творевина се радује.

Слава, глас 6.

Данас се невидива природа кроз Дјеву са људима сједињује; данас неизмерно велико Биће се у Витлејему у пелене повија, данас Бог звездом мудраце на поклоњење доводи, а златом, измирном и тамјаном најављује своје тридневна погребeње, зато њему певајмо: оваплоћени од Дјеве Христe Боже спаси душе наше.

И сада, глас 2.

Дело Јована Монаха.

Данас се Христос рађа у Витлејему од Дјеве, данас Беспочетни прима почетак, и Бог-Реч се оваплоћава; радују се силе небеске, и земља се са људима весели, мудраци Владики дарове доносе, а пастири се новорођеноме диве, ми пак непрестано кличемо: слава Богу на висини, а на земљи мир, међу људима добра воља.

Велико славословље. После Трисветог: тропар празника, јектенија отпуст, први час, и коначни отпуст.

На часовима: тропар празника и кондак Богородици: Иже прежде деници..

На литургији

Блажена од оба канона празника, песме 3. и 6.

После входа: Спаси нас Сине Божији, рођени од Дјеве, јер ти певамо Алилуја.

Овако певамо до оданија празника.

Тропар празника: Рождество твоје.. Слава и сада: кондак: Иже прежде деници.. Затим обично Трисвето,

Прокимен глас 3. песма Богородице: Велича душа моја Господа, и обрадова се дух мој Богу Спасу мојем. (Лк.1,46-47)

Стих: Што погледа на смерност слушкиње своје, јер где од сада ће ме звати блаженом сви нараштаји. (Лк. 1,48)

Апостол Јеврејима, зачало 306.

Алилуја, глас 8.: Устани Господе у починак твој, ти и ковчег светиње твоје (пс.131,8)

Стих: Заклео се Господ Давиду истином и неће се ње одрећи.
(пс.131,11)

Еванђеље по Матеју, зачало 4.

Причастен: Избављеније посла..

Децембра месеца 26. дан

**Служба преподобног оца нашег Никодима, архимандрита
манастира Тисмане, Србина.**

На великом вечерњу,

На Господи возвах.. стихире на 8, глас 4:

Био си сличан пророку Илији, одликујући се правом вером и живећи у пустињи. Подизао си свете жртвенике, оче Никодиме, и држао молитвена бдења и твојим си молитвама утврдио свету лавру Тисману. Моли се Христу Богу да спасе душе наше.

Следбениче Христов, служитељу Господњи, свети Никодиме, какво ти је име, такав ти је и живот био; јер је заједно с мудрошћу засијало и твоје знање; и светлост лица потврђиваше твоју кротост. Живот је твој славан и уснуће твоје са светима. Стога те молимо: Моли се Христу Богу за спасење душа наших.

Одбацивши светске сласти, принео си Христу свој чисти живот, и подвизавајући се у сваком добром делу, преподобни, утврдио си се у истинитој вери. Стога те славимо, оче Никодиме, похвало монаха. Моли се за душе наше.

Слава, глас 6:

Сачувавши неповређено божански образ у себи и учинивши свој ум господарем над пагубним страстима, узнео си се ка Божјем подобију колико ти је било могуће. Јер си се храбро подвизавао да би покорио мање вредне ствари ономе што је највредније: присиљавао си своју природу да учиниш тело слугом духа. Зато си за монахе био велики узор, а прегеоцима саветник и истинити учитељ у подвизима. И сада, када су ти се отворила небеса, несметано гледаш Свету Тројицу, молећи се Господу за оне који те с вером и љубављу прослављају, преподобни оче наш Никодиме.

И сада, догматик 6. гласа.

Ко да те не слави Пресвета Дјево? Ко да не пева о пречистоме твојој породици? Јер Надвремени од Оца заблистали Син јединородни, он исти је из тебе Чисте дошао, неизрециво оваплоћен, по природи Бог и по природи је човек постао ради нас, не у два лица раздвојен него у две природе несмешан се појавио. Њега моли Чиста најблаженија, да се смиљује на душе наше.

Вход.

Прокимен празника глас 7: Који је Бог велик као Бог наш? Ти си Бог који чини чудеса.

1. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 3,1-9)

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи мука. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за злоступ излазак њихов, и одлазак од нас сакрушење, а они су у миру. Јер пред лицем људским ако и муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог опроба, и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете њиове засијаће, и као искре из стабла потећи ће. Судиће незнабожним народима, и овладаће људима, зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост на преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

2. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 5,15-24 и 6,1-3)

Праведници ће до века живети, и у Господа је плата њихова и старање њихово у Вишњег. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покривати, и мишицом (Својом) заштити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност (= светост); поштриће гњев изненадни за мач. Бориће се заједно са њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као из благокруглог лука, из облака, на циљ полетеће, од каменометног гњева, тешки ће падати град. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопаи нагло. Стаће им насупрот ветар силан, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите;

научите се, судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је дата Господа власт, и моћ од Вишњега.

3. Читање из Премудрости Соломонових (Глава 4,7-15)

Праведник кад достигне да сконча, биће у покоју. Јер старост часна није у ногим годинама нити се бројем година одмерава. Него је мудрост седина људима, израст старости је живот непорочан. Праведник поставши угодан Богу, завољен би, и живеће посред грешника, пресељен би. Узет би, да злоба не измени памет његову, или да лаж не обмане душу његову. Јер завист злобе помрачује добра, а маштање похоте измењује незлобив разум. Скончавши за мало, миспуни године дуге; јер угодна би Господу душа његова; зато се пожури да изађе из средине злобне. А народи видеше, и не разумеше, нити ставише на мисао тако нешто: Да је благодат и милост на изабранима Његовим и посета Његова у преподобнима Његовим.

На литији, стихире глас 1.

Ко ће исказати твоја страдања, блажени оче? И ко ће испричати твоје подвиге? Борбе против демона, сузе и скрушеност срца, пост и сиромаштво? Јер си у телу живео као бестелесни, и сада све верне веселиш својим празником. Моли се Христу да нас избави од злих искушења, преподобни Никодиме.

Глас 2:

Преподобни оче Никодиме, подвизавао си се усрдно од младости своје у добродетељима и постао си орган Духа Светога. Примивши од Њега дар чудотворства, учио си људе да одбаце телесна задовољства, Сада, пошто си обасјан божанском светлошћу, просвети ум нас који те с вером и љубављу славимо и клањамо се светим твојим моштима.

Глас 3:

Како је побожан био твој живот и крај живота, свети Никодиме! Зато су се били сабрали са свих страна монаси са мноштвом верних у часну твоју лавру Тисману. И кад су те видели на постељи уснула, вапијаху жалосно: Реци последњу реч слугама твојим, свети. Како, оче, остављаш синове своје које си толико волео? Али, иако се овде полагаеш у већ одавно припремљени гроб, ми те сви имамо горе као посредника пред Светом Тројицом и молитвеника за спасење душа наших.

Слава, глас 4:

Све си земаљско оставио; трулежно и пролазно си презрео. Просветивши своју душу божанским заповестима, украсио си се светим добродетељима. Настанивши се у пустињи, заволео си Христа, Који се заједно са Оцем и Духом настанио у теби. Зато си примио дар чудотворства, исцељивања и избављања од нечистих духова. Пошто те је Христос Бог прославио, моли Га, преподобни, да се смилује на душе наше.

И сада, глас 5.

Затрубимо трубом песама, јер је неизрецива тајна која се данас испунила у Витлејему: Невидљиви се види, бестелесни се оваплоћује, Реч узима људски лик; Онај Који јесте, постаје Оно што не беше; Дјева рађа Младенца у пећини, Створитеља природе; јасле се преобразује у небески престо, пастири се чуде, мудраци доносе дарове и анђели певају: Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља! Превечни Емануил је благоизволео да се роди ради спасења света – Исус Христос, исти јуче и данас и у све векове.

Стиховње стихире, глас 8:

Стих: Часна је пред Тобом, Христe, смрт преподобног твога;

Слуга Твој, свети Никодим, благодаћу Светог Духа; од младости чини чудеса, и после смрти исцељује болести и одгони духове злобе, против којих се борио још за живота; а душама нашим моли од Тебе велику милост.

Стих: Часна је пред Господом смрт преподобних Његових.

Раку моштију твојих, премудри Никодиме, показао је Господ људима као извор чудеса; јер слепим дарива вид, болести исцељује, обузете нечистим духовима избавља, и свима верним бива залог спасења.

Стих: Блажен је човек који се боји Господа. У његовим заповестима напредоваће веома.

Радуј се красото монаха, звездо водиљо пустињака и подвижника, похвало пастира, свети оче Никодиме! Радуј се, изворе љубави и чистоте! Радуј се, обиталиште Пресвете Тројице! Радуј се, пресветла светиљко премудрости! Радуј се, предобри учитељу свих хришћана, примеру добротинства; духовни стубе и молитвениче за спасење душа наших.

Слава, глас 4:

Преподобни оче Никодиме, био си учитељ и саветник твоје обитељи и верних. Речима и делима учио си све да упознају заповести

Христове. Стога ни сада не остави нас, него пребивајући духовно с нама, управи нас на путеве добродетељи и учини достојним небеске домовине, да би приликом Христовог доласка, радујући се, рекао Му: Ево мене и деце коју си ми дао, Боже! А ми да на то одгово римо: „Ово је, Господе, наш учитељ спасења и жељени отац, лекар душа наших, којег си нам даровао. С њим нас удостој, Владико Христe Боже, да се настанимо у Твојим вечним одајама пуним светлости, и да Те прослављамо са беспочетним Твојим Оцем и Пресветим Духом у векове. Амин!”

И сада празника глас 8:

У Витлејему се стекоше пастири, објављујући правог Пастира. Онај који седи на херувимима у јасле је положен, и узео је ради нас облик детета. Господе, слава Теби!

Тропар светог, глас 1:

Рођеном од Дјеве, Началнику Пастира, следио си, оче наш Никодиме. Постом, бдењем и молитвама, постао си становник неба, исцељујући душе оних који ти притичу с вером. Зато кличемо: Слава Оном Који те је прославио и моћ дао; и кроз тебе даје исцељења. (два пута)

И празника глас 4.

Рођење Твоје, Христe, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

На јутрењу:

По првој катизми, сједалан глас 4:

Одазвао си се у младости позиву Господа и одрекао си се света и сваке његове радости, преблажени оче Никодиме; претрпео си без роптања све тегобе живота у пустињи и разрушио си демонске замке. Зато увек с песмом славимо твоју успомену.

Слава, глас 1:

Подобан: Гроб Твој, Спаситељу:

Као пресветла звезда монаха и тврђава уздржања пустињака и

светло огледало благоразумности, показао си се, преподобни. Зато ти се молимо: Испроси опроштај грехова онима који данас радосно прослављају свети твој спомен, преблажени Никодиме.

И сада, богородичан:

Задиви се Јосиф гледајући натприродно, и паде му на ум роса на руну, у бесеменом зачећу Твоме, Богородице, купина огњем неопалива, Аронов штап пролистали. И сведочећи, заручник Твој и чувар, свештеницима клицаше: Дјева рађа, и по порођају опет Дјева остаје.

После друге катизме, сједалан глас 5:

Подобан: Беспочетну Реч:

Величајмо похвалама подвижника Господњег, јер је утишао све буре страсти. Уздржањем и трпљењем посрамио је непријатеља и савладао његову охолост и силу. И сада се моли Господу да се спасу душе наше.

Слава, глас 4:

Подобан: Задиви се Јосиф:

Освећен још у мајчиној утроби, свети Никодиме, на земљи си поживео као анђео; тело си своје укротио и показао се као служитељ Свете Тројице. Сабрао си многобројне монахе који су се угледали на тебе. Моли се Христу Богу да дарује опроштај грехова онима који живе у твојој светој лаври, и онима који с љубављу прослављају твој свети празник.

И сада, богородичан:

Твоје руке божанствене, којима си Бога оваплоћеног носила, Дјево Пречиста, по доброты раширивши умилостави Га, да избави од напасти нас који Те хвалимо, и љубављу кличемо: Слава усељеном у Тебе, слава произашлом из Тебе, слава Ослободиоцу нашем рођењем Твојим.

По полијелеју сједалан светога, глас 1:

Подобан: Гроб Твој:

Укротио си телесне пожуде својим подвизима, преподобни оче Никодиме, и задобио си вечни живот. Стога Црква Христова и твоја лавра, празнују данас твоју успомену као достојну дивљења. Красото преподобних и похвало подвижника!

Слава, глас 3:

Подобан: Красоти девствености твоје:

Видећи анђели красоту твоје душе, свети Никодиме, радосно запеваше приликом твога исхода: Узнеси се Господу Кога су љубио! остављајући земаљско, прими небеско и радуј се заједно с анђелима и са свима светима!

И сада, празника, глас 4:

Подобан: Зачуди се Јосиф:

Онај који седи у наручју мајчином, је Онај Који је и у наручју очевом? Онако како је благоизволео: будући бестелесан, оваплотио се. Онај Који јесте постао је што није био, и не променивши Своју природу, постао је учесник наше природе.

Затим први антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4: Часна је пред Господом смрт преподобних Његових.

Стих: Шта ћу узвратити Господу за све оно што ми је дао?

Јеванђеље по Луки зач. 24 (6,17-23):

По 50. псалму

стихира глас 6:

Преподобни оче Никодиме, био си одан Христу и победио си телесне страсти. Зато се по свој земљи разнела вест о твојим добродетељима и добио си за свој труд небеску награду. Уништио си демонске хорде, достигао си небеске чинове и следио њихов непорочни живот. Имајући слободу код Христа Бога, од Којег си примио венац трпљења, измоли својим светим молитвама за душе наше велику милост.

Канони Богородици, са ирмосом на 6,

и канон светог на 8. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Христос се рађа, славите! Христос с небеса, у сусрет му изиђите! Христос на земљи, узнесите се! Певај Господу сва земљо. У весељу певај народе, јер се Он прославио.

Ти који си достигао блаженство, преподобни Никодиме, пребивајући вазда са Христом, дај нам да, радујући се, славимо твој пресветли празник.

Омрзнуо си светски живот и заволео си пустињске подвиге:

уздржање, кротост и ђутљивост; молитве, сузе и свеноћна бдења, свети оче Никодиме.

Светске сласти, које сажижу човека као огањ, угасио си росом подвига; зато ти је засјало сунце бестрашћа, светлост исцељења и изобилних дарова Духа Светог, достохвални оче Никодиме.

Богородичан: Чудесне су се ствари догађале с тобом и преносиле се с колена на колена, Пресвета Богородице. Стога те сви слаavimo као своју заштитницу и избавитељицу.

Катавасија празника.

Песма 3.

Ирмос: Пре свих векова од Оца рођеноме Сину, а у наше време од Дјеве бесемено оваплоћеноме Христу Богу запевајмо: узвиси моћ нашу, јер си свети Господе.

Гледајући с вером у светлост Господњу, преславни богомудри Никодиме, са сузама си се молио. Зато си и задобио радост неисказану.

Душу моју помрачену злим мислима, просвети човекољубива Речи, ради молитава преподобног Никодима, и избави ме од таме у дан суда, милостиви.

Назревши духом небеске лепоте, ниси примао људске части и достојанства, него си се узнео на небо на крилима смирености, преблажени Никодиме.

Богородичан: Показала си се виша од херувима и серафима, Богородице; јер си ти једина носила у себи несместивог Бога. Зато те сви верни песмама величамо.

Сједалан светог, глас 8:

Подобан: Премудрост и Реч:

Био си на земљи као анђеоски у телу, и као дрво насађено поред воде уздржања. Опрао си нечистоћу потоком својих суза, и постао си божанско обиталиште и чудотворац. Угасио си пламен огњени, и он те се није ни дотакао. Бог те је прославио, и примио си од Њега као награду царство небеско. Њега непрестано моли да дарује опроштај грехова нама, који с љубављу празнујемо твоју свету успомену.

Слава, и сада, Богородичан, глас 8:

Подобан: Тајну заповест:

Кад дође да суди свој земљи Творац свега, Владика, Син Твој, Дјево пречиста, уброј мене осуђеног овцама десним. Крајње таме и сваке муке, молим Те избави непотребног слугу Твога, да благодарно величам богатство Твоје блакости, Богородице пренепорочна, и вапијем Ти: радуј се! Моли Христа Бога да ми дарује опроштај сагрешења, јер си ти нада мени, служи Твоме.

Песма 4:

Ирмос: Као изданак из корена Јесејевог, и као његов цвет си из Дјеве изникао Христе; дошао си Хваљени као из горе засењене честарем, и оваплотио се од Неискусомужне, а остао си нематеријалан као Бог, зато слава сили твојој Господе.

Ходио си уским путем, преподобни оче, и постом си изнурио своје тело; због тога се скуп непријатеља чудио твоме непоколебивом трпљењу, преподобни Никодиме. А анђелске су чете клицале: Слава сили Твојој, Господе!

Тражио си са сузама благог и премилостивог Бога, преподобни Никодиме. Пошто си добио смелост, умоли Га, преподобни оче, да се смилује на моју измучену душу, која се сурвала у дубинузла.

Покропивши потоцима суза бразде своје душе, преподобни Никодиме, посејао си семе добродетељи, које си пустињским подвизима обрадио и пожњео, сакупивши пшеницу у своје житнице, преблажени оче!

Богородичан: Ти си похвала хришћанима, заштитница и прибежиште, тврђава и пристаниште. Јер приносиш молитве наше Сину Твоме, и избављаш од беда оне који те с вером исповедају као истиниту Богородицу.

Песма 5:

Ирмос: Бог си мира и Отац сажаливи, а дао си нам Гласника твога великог Савета, послао си га нама да донесе мир; Њиме смо упућени ка светлости богопознања, и још од ноћи на јутарњој молитви славословимо те Човекољубче.

Управљајући разумно телесним чулима, постигао си да будеш тврђава добродетељи, преблажени Никодиме, јер си се на непријатеља разгневио, а сву своју љубав управио на човекољубивог Владика.

Слуга Твој, Господе, преблажени Никодим, одбацио је све

земаљске бриге и припремио свој ум за Твоје обиталиште. Повиновао се Твојим заповестима, заволео вечна добра, и узевши свој крст, пошао је за Тобом, Господаром света, радујући се.

Разрушио си оружјем смирења непријатељске замке, и подносећи различите муке, удостојио си се радости у Господу. Ради тога си се узнео, преподобни, и постао небески грађанин.

Богородичан: Молим ти се, Богородице, одбрани твојим моћним молитвама, моју бедну и болесну душу од многих Велијарових насртаја, и пошаљи ми твој драгоцени дар радости, пречиста Дјево Маријо.

Песма 6:

Ирмос: Јона је као плод избачен из уста морске звери, као што је ту и доспео, а Бог-Реч се у Дјеву уселио, од ње тело примио, из ње је дошао и неизмењеном је сачувао; трулежан није постао, као што је и Родитељку сачувао нетакнутом.

Нису могле преварити Твога слугу, Христе Боже, ни напади сатане, нити га је уплашио огањ искушења. Док је живео на земљи равноанђелским животом, украсио си га божанским даровима, и штитио га Својом свемоћном десницом.

Привукла те је, преподобни Никодиме, љубав Господара васељене и сада, преблажени, благујеш у Христу. Јер си се показао као чисто огледало и орган Светог Духа, и задобио си велику љубав својим уздржањем.

Примивши светли и нематеријални зрак у унутрашњост срца свог, преподобни Никодиме, и пошто си прогнао таму страсти, просветио си се. И прешавши зид овога света, преблажени оче, радујеш се пред несазданом и нераздељивом Тројицом.

Богородичан: Ти која си на неисказан начин родила Христа дародавца светлости, умоли Га, Пречиста, да пошаље и мени, који сам притиснут гресима, зрак Своје светлости.

Кондак светог, глас 8:

Заштитнику нашем у многим невољама и опасностима, узносимо ти благодарност ми синови твоји. Но пошто си многомилостив, и хитар помоћник онима који с вером долазе к теби, ослободи нас, молитвама твојим, од свих невоља и напада злог духа, да би ти клицали: радуј се велики чудотворче, преподобни оче наш Никодиме!

Икос:

Заволевши Христове божанске заповести и омрзнувши насладе овог света, брзо си прибегао Господу, и постао светионик који осветљава васељену духовном светлошћу. Падајући пред тобом на колена, молим те: просвети моје духовне очи, преподобни Никодиме, да бих величао твоје подвиге: пост и бдење; сузе и мучења и умртвљење тела, ради будућег блаженог живота, у којем се сада наслађујеш. Моли се за све нас као љубљени и увек хваљени отац.

Песма 7:

Ирмос: Младићи заједно васпитани у побожности, презреше безбожну наредбу, не бојаше се претње огњем, него посред пламена стојећи певаху: благословен си Боже отаца.

Умртно си своје телесне страсти, зауздао си грех, и добио си награду на небу, преблажени оче. Обукао си се у силу с висине, и прешао си у бесконачни живот, где сада радосно певаш: благословен си, Боже отаца наших.

Ишао си правим путем добродетељи, и ниси скретао с њега. Тако си се, преподобни оче, настанио у рајским обитељима, где сада радосно певаш: благословен си, Боже отаца наших.

Благовестио си, преблажени оче, с побожношћу славу Пресвете Тројице, и прешао у тросунчану светлост, где сада радосно певаш: благословен си, Боже отаца наших.

Богородичан: Преблагена Дјево, ти си палица из корена Јесејева, чији је цвет донео спасоносни Плод за све који с вером певају Сину твоме: благословен си, Боже отаца наших.

Песма 8:

Ирмос: Прасликом надприродног чуда, беше она пећ орошена, јер не спали младиће које прогута, као ни огањ Божанства тело Дјеве у коју урони, зато запевајмо химну: нека благосиља сва творевина Господа, и нека га велича у све векове.

Ти који си се осветлио зрацима незалазне Светлости, преподобни Никодиме, избави из таме ојађене грехом и изведи на светлост оне који певају: благословен си, Боже отаца наших.

Кнез овога света зазидао ме је страстима, те не могу да погледам у Тебе, Спаситељу. Али по молитвама преподобног Никодима,

умилостиви се, Милостиви, на мене грешног и спаси ме.

Био си Христов ревнитељ, верни слуга, учесник Његових тајни и истински учитељ. Зато ти се молимо, свети Никодиме: исцели страсти душа и тела наших да би те величали у векове.

Богородичан: Богородице Дјево, моли Сина твога и Бога нашега, да избави укаљане многим гресима, и ђаволским преварама све који Ти певају: Благосиљајте Бога у векове.

Песма 9:

Ирмос: Видим чудесну и несхватљиву тајну: пећину као небо, Дјеву као херувимски престо, јасле као сместиште несместивог Христа Бога. Њега песмом величајмо.

Теби који си сада са свима светима украшен божанском красотом, молим се, преподобни оче Никодиме: Моли увек Христа Бога, да украси срца наша Његовом божанском благодаћу.

Ти, блажени оче Никодиме, који си мирисни крин раја, напој сваку душу својим молитвама и одагнај наше страсти, дарујући нам здравље и благодат.

Монаси који живе у часној твојој лаври, радујући се вазда те прослављају, свети Никодиме, јер си стигао у тихо пристаниште и молиш се Христу Богу, да и нас приведе у пристаниште спасења, и подари нам велику милост.

Богородичан: Смилуј се, Господе, смилуј се, кад будеш дошао да судиш. Ради молитава Приснодјеве Марије, Која Те је родила, Христе Боже, не осуди ме да одем у огањ, и немој ме карати праведним гневом Својим.

Свјетилан светог:

Процветао си, оче, као палма, по речи Давидовој, јер си оно станиште Светог Духа, и славан се показао свету. Не престај се молити за нас, преподобни оче, који с вером прослављамо твоју пречасну успомену.

Слава. и сада, богородичан:

Велика је, Пречиста, тајна Твоје изузетности међу женама, јер је свима нама који смо били у земљи и смртној сенци, засијала Светлост оваплоћена у Твојој непорочној утроби, озарењем Духа Светог који је сишао на Тебе. Зато те сви ми верници достојно хвалимо као часнију од Херувима и славнију од Серафима.

На хвалитне стихире на шест: 3 празника и 3 светог.

Стихире светог, глас 6, самогласан:

Богоносни преблажени Никодиме, сву си телесну мудрост покорио духу и учврстивши се уздржањима у посту, показао си се сјајан, као злато очишћено у огњу, и постао обиталиште Пресветог Духа. Сабравши мноштво монаха, својим си их примером позвао на висину врлина, као на лествицу која води на небо. Сети се и нас који сада прослављамо свети твој празник, и преклињемо те да се молиш за спасење душа наших.

Засјао је данас, преславни Никодиме, пресветли и свечани твој дан, и дошли смо са многобројним пустињацима и верницима, ради слављења у Тројици Христа Бога нашега. Клањајући се Светом твој кивоту и моштима, добили смо изобилне дарове исцељења, и прославили смо Христа Спаситеља душа наших.

Богоносни преблажени оче, ти си, као што је казао пророк, умио земљу сузама, и ниси дао очима својим сна, и био си одан свим срцем Христу Којег си љубио. Зато си постао пример монасима, и учинио си многа добра дела. Ради тога те величамо, прослављајући Оног Који те је овенчао.

Слава, глас 8:

Сабравши се празникољупци, величајмо похвалним песмама преподобног Никодима, који је украс монаха, похвала пустињака, извор чудеса и неустрашиви слуга Божји, и рецимо: радуј се учитељу монаха, началниче и примеру отшелничког живота! Радуј се пресветли светиониче, који просветљујеш све светлошћу врлина! Радуј се утешитељу невољних, заштитниче уцвељених, исцелитељу од сваке болести и прогонитељу нечистих духова од свих који ти притичу с вером! Радуј се јер си својим проласком кроз огањ задивио све који те гледаху, и пошто су раније живели у заблуди, на праву си их веру упутио. Стога те молимо, преподобни оче, не престај се молити Христу Богу Спаситељу нашем, за све оне који живе у твојој часној лаври и за све верне, који поштују и песмама величају твоје свето уснуће, да бисмо добили спасење и велику милост.

И сада, празника, глас 6:

Пресвета Богородице Дјево, наша заштитнице и брза помоћнице, моли се Владичице, за спасење душа наших.

Славословље велико, и отпуст.

На литургији

Блажена: 3. и 6. песма од канона Светог.

Прокимен, глас 7: Часна је пред господом смрт, преподобних Његових.

Стих: Шта ћу узвратити Господу, за све што ми је дао?

Апостол Галатима, зач. 213.

Алилуја глас 8: Господе, дођи у покој Свој.

Стих: Приђи кћери и види, и приклони ухо твоје, и заборави народ свој и дом оца свога.

Еванђеље од Матеја зач. 45.

Причастан: У вечној ће успомени бити праведник, и злог се гласа неће бојати.

ПАЗИ

Треба знати да ако се догоди Рођење Христово у недељу:

У идућу недељу не служи се спомен Светих Богоотаца, јер је почетак месеца јануара и празник Христовог Рођења већ има оданије, него ту недељу служимо 26. децембра, сутрадан по празнику, па у понедељак певамо овако:

У недељу увече на Господи воззвах.. стихире на 6: Празника 3, глас 2.: Приидите возрадујемсја Господеви.. и Светима 3, глас 1. (Подобан: Небесних чинов.): Богоотца вси.. Слава Светих, глас 6. Памјат совершајем.. **И сада: Празника, глас тај исти:** Слава во вишњих.. **Вход, Прокимен Велики, глас 7.:** Кто Бог велиј.. са његовим стиховима, и јектенија.

На сировњене стихире Празника самогласне 3, глас 8. са њиним припевима, Слава глас 6.: Свјатитељеј памјат.. **И сада: Празника. Тропар Светима, глас 2.:** Благовјествуј Јосифе.. Слава и сада: Празника.

На повечерју

После Трисветога кондака Богоотаца, Слава и сада, Богородици: Иже прежде деници..

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар Празника (два пута), Слава: Светих, **И сада: Празника. После катизми сједални Празника, и читамо у Толковном Еванђељу „Недеља после Рођења Христовог“**

Канон Празника први са ирмосем на 6. Ирмоси по два пута, а тропари на 4, и други канон Празника на 4 и светих на 4.

Катавасија: ирмоси оба канона.

После 3. песме кондак Богородици, глас 6.: Иже прежде деници.. и Икос његов, и сједален Светима. Слава и сада: Празника и Чтенија.

После 6. песме кондак Светих: Веселија днес..и Икос, и читамо Пролог.

На 9. песни Чесњејшују не певамо него припеве Празника.

Светилен Светих (два пута), Слава и сада: Празника. На хвалитним стихире Празника на 4, самогласно, Слава:Светих глас 8.:Кров и огањ..И сада: Празника, глас 2.: Днес Христос.. Славословље велико. После Трисветог тропар Светих, Слава и сада: Празника. Јектенија, отпуст и први час и коначни отпуст. На часовима тропар Празника, Слава: Светих, И сада: богородичан часова. После Оче наш..кондак Богородици: Иже прежде деници.. и Светима, наизменично говоримо.

На литургији

Блажена од канона Празника Песма 3. на 4 и Светих, Песма 6. на 4. После входа: тропар Празника, и Светих, Слава: кондак Светих, И сада, Богородици: Иже прежде деници..

Прокимен, глас 3 песма Богородици: Велича душа моја Господа..

Стих: Јако призре на смиреније раби својеја..

Други прокимен, глас 4. Дивен Бог во свјатих..

Апостол Јеврејима, зачало 306,

други апостол светих, Галатима, зачало 200.

Алилуја Богородици, глас 8.: Воскресни Господ в покој твој..

Стих: Помјани Господи Давида..

Еванђеље само Богородици и светима, по Матеју зачало 4.

Причастен: Избављеније посла Господ људем својим.

Други причастен: Радујстесја..

Субота после Рођења Христовог

На литургији

Прокимен глас 4.: Помјану Имја твоје..

Стих: Слиши кћи..

Апостол Тимотеју, зачало 288.

Алилуја, глас 8.: Воскресни Господи в покој твој..

Еванђеље по Матеју, зачало 46.

Причастен: Чашу спасенија..

МР

Недеља после Рођења Христовог

Служимо спомен светих праведних Јосифа заручника, и цара Давида и Јакова брата Господњег.

Нека је знано

Ако се ова недеља догоди после Рођења Христовог тј. 26., 27., 28., 29., и 30. децембра, певамо овако:

У суботу на малој вечерњи уобичајено.

На великој вечерњи

После катизме, на Господи воззвах.. стихире васкрсне 3 и празника 4 и светима 3, глас 1. (Подобан: Небесних чинов..): Богоотаца вси восхвалим.. Слава, глас 6.: Памјат совершајем..И сада:богородичан гласа (догматик). Вход. Прокимен дана.

На литији стихире празника, које се певају на сам дан празника. Слава и сада, празника.

На стиховње стихире из Октоиха, по алфавиту. Слава: глас 6.: Свјашчених памјат..И сада: празника.

На благосиљању хлебова

Тропар празника: Рождество твоје..(два пута) и светима (једанпут), глас 2.: Баговјествуј Јосифе.. и Чтенија.

А где нема свеноћног, на повечерју после Достојно.. и после Трисветог, кондак богоотаца. Слава и сада: празника.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар васкрсан (два пута) слава: светих, И сада: празника. После уобичајених катизми сједални васкрсни са њиховим богородичиним и Чтенија у Толковном Еванђељу Матејевом, недеља поле Рођења Христовог. После непорочних, њихови тропари. Ипакој гласа и Чтенија у Толковном Еванђељу, недеља која је на реду. Степена и прокимен гласа. Све што дише..

Еванђеље васксно, Воскресеније Христово.. После 50 псалма стихира васкрсна. Канон васкрсни са ирмосем на 4 и Богородици на 2 и празника на 4 и богоотаца на 4. (ако је 26. децембра, узимамо канон васкрсан са ирмосем на 4, празника оба канона на 6 и богоотаца на 4). Катавасија празника: Хрстос раждајетсја..

После 3. песме кондак и икос празника, сједален светих, глас 3. (Подобан: Дјева днес..): Јосифа праведнаго.. Слава, глас тај исти: Дјева роди Творца.. И сада: Лик пророческиј.. и Чтенија.

После 6. песме конда светима, глас 3. (Подобан: Дјева днес..): Веселија днес Давид исполњајетсја.. и икос и читамо Пролог.

После 9. песме певамо Чесњејшују..Светилен васкрсан, Слава: светих, (Подобан: Со ученики..): Со Јаковом воспојем.. И сада: празника. На хвалитним стихире васкрсне 4 и празника самогласно 4 глас 4.: Кров и огањ.. И сада: Пребагословена јеси Богородице.. Славословље велико. После Трисветога, тропар васкрсан, јектенија, отпуст, Еванђелска стихира по своме реду, први час и коначни отпуст.

На часовима тропар васкрсан, Слава: празника, И сада: богородичан часова, а тропаре светих и празника говоримо наизменично. После Оче наш.. кондак празника и светих наизменично говоримо.

На литургији

Блажена гласа на 4, празника песма која је на реду на 4 и светих Песма 6. на 4. После входа тропар васкрсан и празника и светих, Слава: кондак светих И сада: празника.

Прокимен гласа и светих, глас 4.: Дивен Бог..

Апостол Галатима, зачало 5.

Алилуја, глас 4.: Помјани Господи Давида..

Еванђеље по Матеју, зачало 4. а затим и редовно недељно.

Причастен: Хвалите Господа

И други: Радујтесја о Господје..

Недеља после Рођења Христовог

Служимо спомен светих праведних Јосифа заручника и цара Давида, и Јакова брата Господњег.

Треба знати, ако се после Рођења Христовог недеља ова служи 26., 27., 28., 29., и 30. децембра

У суботу на малој вечерњи стихире васрсне и Богородици по обичају.

На великој вечерњи:

После уобичајеног псалма, певамо прву катизму, целу.

На Господи воззвах.. стихире васкрсне 3 празника 4 које се певају на сам дан празника и светима 3. Глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Похвалимо сви богооца и цара Давида, јер је из њега изникла као жезал Богородица, а из ње је заблистао Христос као цвет, и Адама са Евом је из трулежи позвао, јер је милосрдан.

У старости је Јосиф обручник јасно видео најављена пророчка казивања испуњена о чудној заруки, и ангели су откривање примили, кличући: слава Богу који је мир на земљу низпослао.

Похвалимо сви брата Божијег, као право светитеља, јер је у мучењу храбро заблистао; његовим молитвама Исусе Боже наш, у пећини у пелене повијени, спаси све који ти поје.

Слава, глас 6.

Служимо спомен Давида и Јакова побожних, првога као цара и пророка, другога као апостола и првог епископа, јер смо њиховим учењем од обмане избављени; а Христа славословимо из Дјеве заблисталога и оваплоћенога, којим се спасавају душе наше.

И сада, богородичан гласа

Ко да те не слави Пресвета Дјево? Ко да не пева о пречистоме твоме породу? Јер Надвремени од Оца заблистали Син јединородни, он исти је из тебе Чисте дошао, неизрециво оваплоћен, по природи Бог и по природи је човек постао ради нас, не у два лица раздељен него у две природе несливен се појавио. Њега моли Чиста најблаженија, да се смилује на душе наше.

Вход. Прокимен дана.

На литији

Самогласне стихире, глас 1.

Дело Јована Монаха.

Небо и земља данас, као што је пророковано, нека се обрадују! Анђели и људи нека духовно светкују! Јер Бог се јави у телу онима који седе у мраку и сенци, родивши се од жене. Пећина и јасле Га прихватају, пастири чудо разглашавају, мудраци са Истока у Витлејем даре доносе, а ми, недостојним устима, угледајући се на анђеле, хвалу му одајмо: „Слава на висини Богу, а на земљи мир!“ Дође очекивање многобожаца, дође, спасе нас од робовања врагу.

(Истог аутора):

Небо и земља данас, су сједињени јер се Христос родио. Данас се Бог на земљи јавио, а човек се до небеса попео. Данас је, због човека, видљив у Телу Онај који је по природи невидљив. Стога Му и ми одајмо славу ускликом: „Слава на висини Богу, а на земљи мир!“ Њега нам је донео Твој долазак, Спаситељу наш. Слава Теби!

(Истог аутора):

„Слава на висини Богу“ чујем како данас у Витлејему бестелесни певају Ономе који је изволео да на земљи буде мир. Данас је Дјева пространија од небеса. Засија светлост онима који су у тами и узвиси смерне попут анђела певају: „Слава на висини Богу!“

Видевши оног који Му је слика и прилика због престапа упропашћеног, Исус, нагнувши небеса, сиђе и усели се у девичанску утробу, не променивши се, да би кроз њу обновио пропалога Адама који кличе: „ Слава јављању Твоме, Избавитељу мој и Боже!“

Слава..., глас 5

(Јована Монаха):

Мудраци, владари из Персије, јасно увидевши да је на земљи рођен Цар небески, светлом звездом вођени дођоше у Витлејем, носећи биране дарове: злато, тамјан и смирну, па падоше и поклоише се, јер видеше где Надвремени лежи у пећини као новорођенче.

И сада..., глас 6

(Германова):

Плешу и кличу данас сви анђели на небесима и од радости трепти сва творевина због Спаситеља и Господа рођеног у Витлејему, јер неста свака идолска обмана и царује Христос у векове.

На сиховње стихире васкрсне

Слава, глас 6.

Твоје Рођење је весеље и празник светих и силе цареве, зато се у њему хвалимо и говоримо: Оче наш, који си на небесима, нека је свето Име твоје, Човекољубче.

И сада, глас тај исти.

Данас се невидива природа кроз Дјеву са људима сједињује; данас неизмерно велико Биће се у Витлејему у пелене повија, данас Бог звездом мудраце на поклоњење доводи, а златом, измирном и тамјаном најављује своје тридневно погребење, зато њему певајмо: оваплоћени од Дјеве Христe Боже спаси душе наше.

На благосиљању хлебова

Тропар празника, глас 4:

Рођење Твоје, Христe Боже наш, обасја светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби, Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Теби!(два пута)

И светима, глас 2. (једанпут)

Благовести Јосифе чудеса богооцу Давиду, јер си видео Дјеву како рађа. Са пастирима си је прославио, са мудрацима си јој се поклатио, од ангела си вест о рођењу примио, зато моли Христа Бога да спасе душе наше.

А где нема свеноћног бденија, на повечерју после Трисветога, кондак богоотаца, Слава и сада, празника.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар васкрсан два пута, Слава: светих, И сада: празника.

После катизама сједални васкрсни са њиним богородичинима. И читање Толковног Еванђеља по Матеју, недеље после Рођења Христовог, или Реч Григорија Нисијског о Светој Тројици и о Авраму, подељено на два дела. И певамо непорочне и њихове топаре. Ипакој гласа. Степена и прокимен гласа. Еванђеље васкрсно. Воскресеније Христово видјевше.. После 50. псалма, стихира васкрсна.

Канон васкрсан, са ирмосем на 4 и Богородици на 2 и празника на 4 и овдашњи канон на 4. Дело Монаха Козме. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Воспоју тебје Господи Боже мој..

Певаћу теби Госпoде Боже мој, јер си извео народ из египатског ропства, и потопио си кочије фараонове и војну силу.

Сви који божићне песме певамо Оваплоћеноме нас ради, опевајмо радосно и Јакова богобрата, и Давида богооца.

У Витлејему пред Јосифа стадоше хорови ангела певајући: Слава на висини; а са њима и ми запевајмо Њему који је одлучио да се оваплоти.

Богооче Давиде, опевај са гулама Господа, оваплоћенога из корена Јесејевог, јер је праведнога Јакова избавио.

Певаћу теби Госпoде Боже мој, јер си се из Пресвете Дјеве Матере родио, и њу си учинио надањем душа наших.

Катавасија: Христос раждајетсја..

Песма 3.

Ирмос: Утвржденије на тја..

Ти си Христe утврђење свих који се у тебе надају, зато утврди нас у твојој православној вери, као Човекољубив.

Опевајмо сви са ангелима Рођенога телом од Дјеве без семена, Христа Бога, кличући: слава на висини Богу.

Прославимо верни достојним песмама свепразнични празник са Давидом и Јаковом, ради нас Униженог.

Давид рече да ће Господ изаћи из крила Матере као Женик из палате, зато њега са Јаковом опевајмо.

Богородичан: Безневесну Богородицу Марију прославимо јер нам је због ње засијало Сунце правде.

Кондак празника, глас 3.

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди Непреступном. Анђели и пастири заједно славе, а мудраци путују у друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Икос:

Едемски врт отвори Витлејем – ходите да видимо! Сладост у сковишту нађосмо, зато ходите да до рајских лепота унутар пећине

дођемо! Онде се јавио корен ненапајан што опроштајем цвета. Онде се нађе студенац неископани са кога је некад Давид зажелио да пије. Онде је Дјева младенца родила и одмах утолила жеђ Адама и Давида. Ради тога хитајмо к њему, јер се ту као мало дете родио превечни Бог.

Сједален, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Опевајмо достојно праведнога Јосифа, Дјевиног заручника, и са Давидом Јакова, јер су они правом стазом ишли и до небеских обитељи стигли, са ангелима се достојно радују, и моле нам опроштај сагрешења.

Слава, глас и подобан тај исти.

Дјева роди Творца свега, и мудраци долазе да му се телом поклоне, људи са ангелима славослове, пећина и јасле су му дарови, и сви певају о новорођеном малом Детету а превечном Богу.

И сада, глас 1.

Подобан: Лик ангелскиј..

Чета пророка слави чудо Божије које се у теби догодило, о, Дјево, јер си Бога оваплоћенога на земљи родила; исто ангели са пастирима певају, а мудраци са вером заједно са Јосифом кличу богооцу Давиду о овоме чуду.

Песма 4.

Ирмос: Твојего на земљи јављенија..

Пророк је проповедао о твоме доласку Христe Боже, и о твоме јављању на земљи, и радосно кликташе: слава сили твојој Господе.

Са мудрацима се Новорођеноме покони́мо, и са ангелима и Јосифом се радујмо и побожно кличимо: слава на висини Христу Богу.

Христос који царује над свим царевима, родио се телом из семена Давидова, и по својој вољи је примио Јакова за брата.

Из Дјеве се Господ појавио телесно, да сапрослави спомен ваш светитељи: велики међу апостолима Јакове, и Давиде свеблажени.

Богородичан: Ти си од херувимских чиновa извишенија, јер си Бога у телу на рукама носила, зато се радуј Богородице безневесна.

Песма 5.

Ирмос: Возсијавиј свјет..

Заблистао си светлост и обасјао јутро и показао дан, слава теби, слава теби, Исусе Божији Сине.

Из Чисте Дјеве си одлучио да се родиш, Боже оваплоћени, зато слава теби, слава теби, кликтао је Јосиф.

Из Дјеве рођени обасјао си спомен Давида и Јакова, зато слава теби, слава теби, Исусе Сине Божији.

Њега је богонадахнуто пророк Давид назвао росом на руну, а Јаков га је проповедао као Исуса Сина Божијег.

Богородичан: Творевина ти Дјево неућутно приноси ангелску песму, радуј се Мати Чиста, Исуса Сина Божијег.

Песма 6.

Ирмос: Возопи прообразуја..

Као прао-слика твога тридневног погребџа, тако се пророк Јона у киту молио, и теби је вапио: Избави ме из пропасти, Исусе Царе вишњих сила.

Задивљене стајаху небесе војске пред пећином, и пречисто Рађање опеваше неућутно: слава на висини Богу новорођеном.

Сео си на престо Владико, као што си се заклео пророку Давиду, јер си из плода његовог тела дошао, а Јакову си Христе престо цркве предао.

Цар Давид је дивни пророк и праотац постао божански Оваплоћеног, а Јаков првиепископ и ученик Исусов.

Богородичан: Молимо се за слуге твоје Дјево Богородице, да молиш из тебе Оваплоћенога, јер само тебе знамо као нашу заступницу.

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Данас се Давид испуњава божанског весеља, јер му Јосиф с Јаковом хвалу приноси, због сродства са Христом примају венац, радујући се, а на земљи неизрециво Рођеног песмама славе и кличу: Милостиви, спаси све који те славе.

Икос:

По неизрецивом промислу рађа се Телесан, и Бестелесни и Неограничени сада прима ограничење телом, и без измене спасава обе суштине; по природи Беспочетни и једини Надвремени добија почетак; виђен је као Детенце, мада је савршен, и ношен је рукама Он који носи цео свет; својим рођењем је своје сродство као Бог прославио и

овенчао, зато га са вером славимо, и неућутно кличимо: Милосрдни спасавај све који те славе.

Песма 7.

Ирмос: Аврамстии иногда в Вавилоње..

У давнини Аврамови потомци у Вавилону, пламен пећи надвладаше, и у песни овако певаху: благословен си Боже отаца наших.

Мимо речи се Породу из Богородице Марије војске ангела диве, и кличу Јосифу: слава на висини и на земљи мир.

Давид је доводилац Невесте, а Јаков је постао палатин цркве Божије, они говораху: оваплоћени ради нас Боже, благословен си.

Ти који си међу пророцима цар, и међу царевима пророк, запевај нам са богонадахнутим Јаковом: оваплоћени ради нас Христе, благословен си.

Богородичан: У несагоривој купини и росоносној пећи ти си предосликана Мати Пречиста, јер си без семена родила Бога оваплоћенога, увек Благословена.

Песма 8.

Ирмос: Царја Христа, јегоже исповједаша..

Христа Цара су исповедали заробљени младићи у пећи, говорећи узвишеним гасом: сва дела појте Господа.

Оваплоћенога Христа, кога славе силе небеске, и Јосифа заручника, непрестано опевајте: сва дела Господу појте и величајте га у векове.

Оваплоћенога Христа, кога је богоотац Давид прорекао, а Јаков људима проповедао, кличу: сва дела Господу појте и величајте га у векове.

Из Дјеве рођеном Христу, који је узвеличао Давидов и Јаковљев свети спомен, као његовим друговима, сва дела Господу појте и величајте га у векове.

Богородичан: Христу Цару, којег нам је родила Богородица Марија и која је и после порода остала Дјева Пречиста, сва дела Господу појте и величајте га у векове.

На 9. песни певамо: Чесњејшу..

Песма 9.

Ирмос: Мојсеј на горје неопалимују..

Мојсеј је видео на гори несагориву купину, а Јосиф у пећини чуо за неизрециво рођење, неокаљана Дјево и немужна Мати, ми те зато Богородице у песмама величамо.

Из Дјеве Новорођеном сва творевина служи са страхом: небеса звездом, земља јаслама, гора пећином, мудраци даровима, пастири чудом, а ангели песмом: слава на висини Богу.

Давид је у давини од пастира цар постао, а ти си Јакове из потомства Јудина и царскога, постао пастир стада Оваплоћеноме, Јагњета и Сина Божијег.

Весели се сада Витлејеме, јер си постао град Новог Давида, и Сионе објави цркви Старешину на опште весеље, јер сте сада постали угодници Цара свих.

Богородичан: Тебе Богородитељко славе сабори ангела, и род човечански те непрестано у песмама слави, јер си Бого-рођењем земне са небеским саставила, зато те славимо.

Светилен васкрсан.

Слава, светима

Подобан: Со ученики..

Уз славног Јакова богобрата, опевајмо богооца Давида, и Јосифа побожног, Богородичиног заручника, јер светом Хрстовом рођењу свето послужише у граду Вителејему; са ангелима, мудрацима и пастирима њему песму певајући као Богу и Владици.

И сада, празника.

Посејона сјесвигина Спастељнац Истокостока, имикојисмоутамиисенцинађосмоисину
Јер од Дјеве родио се Господ.

На хвалитним стихире васкрсне 4 и празника 4 гласа 4. са припевима празника.

Слава, глас 8.

Крв, огањ и дим, то су чудеса на земљи која је Јоил унапред видео, крв као оваплоћење, огањ као Божанство, и дим као Дух који са неба сиђе на Дјеву; цео свет је замирисао; велика је тајна твога постанка Човеком, Господе слава теби.

И сада

Преблагословена јеси Богородице Дјево, јер Оваплоћеним од Тебе

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

(Сином) ад би поробљен, Адам позван назад, клетва уништена, Ева ослобођена, смрт умртвљена, а ми оживесмо. Стога певајући кличемо: благословен Христос Бог, који тако благоволео, слава Теби.

Велико славословље, тропар васрсан, и отпуст, Евангелска стихира, час први и коначни отпуст.

На часовима: тропар васкрсан, Слава празника, И сада: богородичан и светих наизменично говоримо. После Оче наш.. кондак празника и светих говоримо наизменично.

На Литургији

Бажена гласа на 4 и празника на 4 и светима Песма 6. на 4 После входа, тропар васкрсан и празника и светих, слава, кондак светих, И сада: празника.

Прокимен глас и светих, глас 4.: Диван је Бог у светима својима, Бог Израилљев. (Пс.67,36)

Стих: У црквама благосиљајте Бога Господа са извора Израилљевих. (Пс.67,27)

Апостол Галатима, зачало 200.

Алилуја, глас 4.: Опомени се Господе Давида, и све кротости његове. (пс.131,1)

Еванђеље по Матеју, зачало 4.

Причастен: Хвалите Господа..

И други: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

ВИДИ

Указ о Апостолима и о Еванђељима која су у суботе и недеље после Рођења Христовог. И друга која су у суботу и недељу пред Богојављењем.

Треба знати

Ако се догоди Рођење Христово у недељу, тада има између Божића и Богојављења једна субота и једна недеља, и певамо недељу после Рођења Христовог сутрадан после празника Рођења Христовог тј. у понедељак 26. децембра како је указано по редоследу за понедељак сутрадан по Божићу.

На литургији

Апостоли, Еванђеље, недеље која је после Рођења Христовог, а суботни Апостол и Еванђеље које је после Рођења Христовог читамо у суботу на оданије празника испред а затим суботе пред Богојављењем.

Прокимен, Алилуја и причастен празника.

А 1. јануара, прокимен Апостол и Еванђеље читамо недеље пред Богојављењем, како је у следећој глави изјављено.

ВИДИ

Ако је Рођење Христово у понедељак

Тада има између Рођења Христовог и Богојављењем једна субота и једна недеља, а субота после Рођења Христовог биће тада 30.децембра. На литургији: прокимен, Апостол, Алилуја, Еванђеље и причастен читамо прво суботе после Рођења Христовог, затим Апостол и Еванђеље суботе пред Богојављењем. А недељно која је иза Рођења Христовог читамо на литургији на оданије празника Рођења Христовог, Апостол и Еванђеље како је указано по реду, а недеље која је пред Богојављењем: прокимен, Апостол и Еванђеље читамо 1. јануара, како је указано по реду, када се догоди Обрезаније и Василије у недељу.

ВИДИ

Ако се догоди Рођење Христово у уторак

Тада има између Рођења Христовог и Богојављењем две суботе и једна недеља. Субота после Рођења Христовог биће тада 29. децембра.

На литургији прокимен, Апостол, Еванђеље и причастен, прво суботе после Рођења Христовог, а затим убијених младенаца; а службу недеље која је после Рођења Христовог певамо 30.децембра по реду како је речено. А недеље која је пред Богојављењем, Еванђеље на јутрењу и на литургији прокимен, Апостол, Алилуја, и Еванђеље читамо 1. јануара и затим Обрезања и Василија само. Причастен: Хвалите Господа.. и Дуги: У памјат вјечнују..

ВИДИ

Ако се догоди Рођење Христово у среду, четвртак или у петак

Тада има између Рођења Христовог и Богојављењем две суботе и две недеље. У прву недељу се чита Апостол и Еванђеље суботе и недеље после Рођења Христовог, а у другу суботу и недељу се чита Апостол и Еванђеље суботе и недеље пред Богојављењем.

ВИДИ

Ако се догоди Рођење Христово у суботу

Тада има између Рођења Христовог и Богојављењем две недеље и једна субота. Недеља после Рођења Христовог певамо службу сутрадан у недељу Рођења Христовог, како је указано по реду. Оданије Рођења Христовог ће бити тада у петак. И певамо службу оданија Рођења Христовог као што је указано по реду. Само на литургији прокимен, Алилуја, и причастен празника, Апостол и Еванђеље суботе после Рођења Христовог. У суботу која је пред Богојављењем, на литургији Апостол и Еванђеље читамо 1. јануара прво Обрезања а затим суботе пред Богојављењем. А сутрадан у недељу на јутрењу читамо Еванђеље редовно васкрсно. На литургији прокимен, Апостол, Алилуја и Еванђеље предходно недељно пред Богојављењем а затим светога. Редовно читамо под зачалом, ако нема одступке. Причастен: Хвалите Господа.. И Светога.

Месеца децембра 27. дан

**Спомен светог апостола, првомученика и архиђакона Стефана;
Спомен преподобног оца нашег и исповедника Теодора
Начертаног, брата Теофана творца.**

На Господи воззвах.. стихире апостола 3 и преподобног стихире 3

Стихире апостола, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Благодаћу Духа просветио си душу, и изгледом си личио на ангела Стефане, јер си унутрашњост твога тела просветлио, и обасјаног душом су те видели, због тога си добио да видиш Светлост небесима теби отвореним, јер си почетак и похвала мученика.

Камење на тебе бацано ти је постало као степенице и лествица за улазак у небеса; на њима си ушао и видео си Господа како стоји са десне стране Оца, и теби је истоимени венац пружио, живоносном десницом; у његовој близини и пред њиме стојиш као добар проповедник и као вођа страдалника.

Обасјан знацима и чидесима, ти си науку и саборишта безбожних уништио, али си од њих убијен каменовањем; за своје убице си се молио да им буде опроштено, попут гласа Спаситељевог, и њему си у руке твоју душу предао, свети Стефане.

Ине стихире преподобног, глас и подобан тај исти.

На ране изганства, додате су ти и ране телесне, у тешком заточењу преподобни, јер владар који је држао престо законити, био је превише незаконит, па је чинио велике смутње против закона вере, и пречисте иконе Спаситеља је уништавао, али ти си, угодниче Христов, њега благодаћу Божијом посрамио.

Тебе оче Теодоре нису могле од љубави ка Богу одвојити ни тамнице, ни тегобе, нити тама без зрака светлости, ни ране, ни батине, ни патње дуге и велике и неиздрживе, нити гладовање, него си оче богоречити све то без колебања претрпео, знајући за ударје за твоје страдање.

Уместо невоља, олакшање, уместо патњи, благовање, уместо таме

блистање, даровао ти је праведни Зачетника подвига; а због писања на лицу твоме светитељу, уписан си у књигу живота, и убројан си на висини у цркву првенаца, и ка слави ангелској си најрадосније прешао.

Слава, глас 2.

Дело Анатолијево.

Цару и Владици на земљи рођеном, венац пресветли се приноси, не од камења скупог начињен, него је од своје крви процвао; зато о, љубитељи мученика дођите, и песме као цвеће узмите, и главе украсимо, и певајући песме рецимо: ти си првомучениче мудрошћу и благодаћу душу просветио, зато моли од Христа Бога и нама мира, и велику милост.

И сада:

Велико и несхватљиво чудо збило се данас! Дјева рађа, а утроба јој се не квари, Реч се оваплоћује, али се од Оца не одваја, анђели и пастири заједно славе. Скупа с њима кличемо и ми: „Слава на висини Богу, а на земљи мир!“

На стиховње стихире, глас 1.

Подобан: Небесних чинов..

Из Оца пре свих векова је заблистао, и као Син је увек нераздвојан од недара Очевих, али у наше време на рукама Матерњим као на престолу седи, и сада му се клањају ангели и пастири и мудраци, а ми га опевајмо.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

Окупимо се верни у Витлејем, да видимо тамо Творца свих, како у јаслама лежи, и како му дароватељи доносе одабрани, троструки дар, из земље Халдејске, као Цару и Богу, и ради нас будућем тридневном Мртвацу.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док положим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Уз Дјеве си рођен у пећини, окружен војском ангела који кликтаху: слава теби Богу на висини, а рођеноме у виду слуге, из тела Дјеве и неискусомужне Матере, да обновиш цео свет.

Слава, глас 6.

Дело Анатолијево.

Постао си први међу мученицима, и међу ђаконима, Стефане апостоле, украсе страдалника, и утврђење верника, славо праведника;

пошто стојиш пред престолом Христа Свецара, измоли свима који славе твој свети празник, очишћење од сагрешења, и да се удостоје царства небескога.

И сада, глас тај исти.

Дело Германово.

Плешу и кличу данас сви анђели на небесима и од радости трепти сва творевина због Спаситеља и Господа рођеног у Витлејему, јер неста свака идолска обмана и царује Христос у векове.

Тропар светога, глас 4.

Великим подвигом си се подвизавао, првомучениче Христов и апостоле, изобличио си неверје мучитељево, и каменован си од руке безаконика, а примио си венца из Деснице с небеса, Бога си молио вапијући: Господе не прими им ово за грех.

Слава, преподобног, тропар глас 8.

Наставниче православља, учитељу побожности и чистоте, светило васељене, богонадахнути украсе монаштва, Теодоре премудри, твојим учењем све си просветио, духовна свирало, моли Христа Бога да спасе душе наше.

И сада, празника:

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

На јутрењи

**На Бог Господ.. тропар празника, једанпут, и апостола једанпут.
Слава: преподобног, И сада: празника.**

После првог стихословија, сједален глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Бесемено зачевши породила је Избавитеља, и мудраци долазе да се Животу поклоне, а људи са ангелима славослове, пећина и јасле су му уздарје, и све пева Новорођенчету младом а Богу превечном.

Слава и сада, то исто.

После другог стихословија, сједален глас 4.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Нигде Несместиви како се у твоје тело сместио? Како је Он и у недрима Очевим, и на рукама Матере? Свезнајући како је хтео тако је и учинио, и мада бестелесан својевољно се оваплотио, и ради нас је постао што раније није био, и не одвајајући се од своје Божанске природе сјединио се са нашом природом, и као двострук се Христос родио, хотећи да небески свет испуни.

Слава и сада, то исто.

Канон празника први, са ирмосем на 6 и светих два канона на 8.

Канон празника. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Христос раждајетсја..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави**

Онога који је створен по Божијем лику, упропашћеног преступом, свега препуштеног пропадању, отпадника од божанственог живота, мудри Створитељ изнова пресаздава – Јер Он се прослави.

Видевши како човек, кога је рукама створио, пропада, Саздатељ, нагнувши небеса, сиђе и оваплотивши се од божански чисте Дјеве, целога га проже Својим божанским бићем. – Јер Он се прослави.

Мудрост, Реч, Сила, Син и Сјај Оца, Христос Бог, очовечивши се кришом од сила, како надземних тако и оних са земље, обновио нас је, јер он се прослави.

Канон апостола, дело Јована Дамаскина. Глас 5.

Песма 1.

Ирмос: Коња и всадника..

Христос је, као победник у ратовима, високом мишицом, коње и коњанике у Црвено Море збацио, а избављени Израил му је победничку песму певао.

Ходите да песмом као венцима, славно овенчамо првомученика Христове цркве, и да се Стефановом светом благодаћу и ми овенчамо, зато победничку песму запевајмо.

Носећи Стефане достојно Учитељево кротку нарав, и из љубави побожно смирење, постао си ђаконима старешина и заступник удовица.

Ти си достојно у помоћ Христовим апостолима позван, и као веран ђакон истоименит си Стефане постао, и крвљу својом си прешао тамо где је Христос.

Богородичан: Ти си Христе за људе из Дјеве донешен био и као Детенце си повијен, а твој првомученик је засут бацањем камења, и човекову природу је скинуо.

Ини канон преподобног. Његов акростих је: Твоји ти сродници као брату плету похвале. **Глас 4.**

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују пучину..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је у давнини Израилъ пучину Црвеног Мора, пешке и неовлажених ногу, и Амаликову силу је на исти начин у пустињи победио.

Видећи херувими натпис на твојем светом челу, одвајају се од дрета живота, а памено оружије побожно окреће леђа теби, свемудри Теодоре.

Постављен је натпис и над главом Христа Цара, написан на дрвету крста, а твој натпис свемудри, је на твоје лице, побожни, урезан и написан.

Господ је на крст подигнут, и прободен беше у ребра, а ти и истегнут на клупи, и трпељиво си резање издржао, и као неки нарочит ован си свештенослужитељу обележен.

Украшен сваком мудрошћу оче Теодоре, ти си заступника јереси јавно изобличио, а твојим трпљењем недела ти си његову науку посрамио.

Богородичан: Постала си станиште најмудрије Мудрости, Пречиста Богородитељко, и једина с вернима спасење и песма, јер си нам данас родила Божанско Избављење.

Песма 3.

Ирмос: Прежде вјек..

Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

Од блата начињени Адам, удеоник више него изврсног задахнућа, а преваром женином у целости поданик пропадања, видевши Христа произашлог од жене виче: „ Ти се ради мене саобрази мени, Ти си свет Господе!“

Уподобивши се обличјем расточености нас од безвредене глине обликованих и пруживши нам божански природу делећи са нама тело од ње лошије, постао си Човек, остајући Бог. Ти уздиже снагу нашу, Ти си свет Господе!

Весели се, Витлејеме царе вођама јудејским! Из тебе изађе на видело Пастир Израилјев ношен на плећима херувима – Христос. Он узнесе снагу нашу, јер Он поста Цар свих.

Ини.

Ирмос: Водрузивиј на ничесомже..

Својом вољом си земљу из ничега створио, и мада претешку, поставио си је без ослонца у космосу, тако на непомичном камену заповести твојих, утврди Цркву твоју, једини благи и Човекољупче.

За праву веру си, Стефане, као Христов војник са богоубицама заратио, и у његову непобедиву силу се оденуо, и сво зло противљење највећих безаконика си изобличио.

Загрејан угледањем на љубав Христову, на подвиг се скинуо, и као првомученик се свете вере и Духа испунио, а божанску науку и проповед је свима рибарима објавио.

Као прави проповедник скривених тајни и божанског живота, на све садашње је заборавио, и делима је свима јасно као првомученик победоносну Истину показао Владико, и смрт је пожелео.

Богородичан: У пећину живота је Владика ради нас сишао, понижен изгледом, а Стефан као почетак мученика од тешкоћа људских одлази, јер је љубављу Владике обухваћен.

Ини.

Ирмос: Веселитсја о тебје..

Због тебе се Христе црква твоја радује и кличе: ти си моја снага Господе, и уточиште и поуздање.

Немогући никако да твоју науку преподобни оповргне, окренуо се да те рађава, јелинског незнабоштва испуњен.

Стрпљиво си поднео богонадахнути, Христа ради, на раменима и на грудима ране, и по глави ударце.

Духовном мудрошћу и одлучном вољом, посрамио си зловерног и безаконог, твојим освештаним догматима.

Богородичан: Давид је пророчким очима, видео тебе Мати Божија, да у виду ковчега, доносиш у Витлејем Најсветије Бого-Дете.

Кондак, глас 3.

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди Неприступном. Анђели и пастири заједно славе, а мудраци путују у друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Икос:

Едемски врт отвори Витлејем – ходите да видимо! Сладост у сковишту нађосмо, зато ходите да до рајских лепота унутар пећине дођемо! Онде се јавио корен ненапајан што опроштајем цвета. Онде се нађе студенац неископани са кога је некад Давид зажелио да пије. Онде је Дјева младенца родила и одмах утолила жеђ Адама и Давида. Ради тога хитајмо к њему, јер се ту као мало дете родио превечни Бог.

Сједален, глас 1.

Подобан: Гроб твој..

Апостоле Христов и први од ђакона, мудри првомучениче, ти си на врху мученика, и све си крајеве света твојим страдањем освештао, а душе људи си чудесима просветлио, зато избави све који тебе славе, од сваке невоље, свехвални Стефане.

Слава, сједалне преподобног, глас 3.

Подобан: Божественија вјери..

Постао си уста смелости, јер си гордост мучитеља најмудрије посрамио, трпљењем твојих страдања, и био си рањаван по лицу Теодоре за свету Христову икону, јер си поучавао да је сви поштују и славе, зато моли за нас велику милост.

И сада, богородичан:

Гледајући Свенепорочна бесемено рођење, чудила се и Рођеноме из ње казиваше: мада си у лик Човеков оденут, али тебе дела проповедају као Бога, Чедо беспочетно, сабеспочетни са Оцем, свима даруј велику милост.

Песма 4.

Ирмос: Жезал из корене..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Као онај кога давно Јаков предказа као очекивање незнабожаца, заблистао си из Јудина племена Христе, и дошао си да однесеш моћ Дамаска и плен Самарије, окренувши заблуду у лепоту вере у Бога. – Слава твојој моћи, Господе!

Поверенике речи пророка Валаама, мудре посматраче звезда, испунио си радосћу засијавши као она звезда од Јакова, Господару, и јасно си прихватио њих који су ти донели дарове вредне примања као приносиоце првина од незнабожаца.

Као киша на кошевину, као капља што капље на земљу, тако си, Христе, сишао у утробу Дјеве. Етиопљани и Таршани, острва Арабијска и Саба Међанска, господари све земље, падоше пред тебе. – Слава твојој моћи, Господе!

Ини.

Ирмос: Божественоје твоје разумјев..

Прозорљиви Авакум је разумео Христе твоје Божанско порекло, па је са трепетом узвикнуо: долазиш да спасеш народ твој и помазанике твоје.

Угледајући се на апостолску ревност, ти си се законом вере анђелске јасно украсио, па гледаш славу Божију и њоме си обасјан.

Човекоубица и отац лажи је, Стефане, твој тужилац, судија и мучитељ постао, али је самог себе поразио, јер се у своје замке сам уплео.

Стефан као први од мученика, прокрчио нам је пут и улаз у мучења и као овенчан се радује, јер је венцем мученичким овенчан.

Богородичан: Христе из Дјеве заблистали као сунце, ти заједно као Даницу украшаваш твојом светлошћу славни спомен првомученика.

Ини.

Ирмос: Вознесена тја видјевши..

Када те је видела црква на крсту подигнутог, и да сунце стаде у току своје, тада ти је достојно кликтала: слава сили твојој Господе.

Налетом свирепости и суровим варварством положен си на даску и урезано ти беше да си се клањао Теодоре, икони Христа и Богоматере.

Зато што си блажени од младости уздржањем Владици своје служио, и за њиме непрестано жудио, ти си се одмах мученичком крвљу светло украсио.

Као сјајно сунце богоносни, ти си са истока кренуо, ширећи зраке твоје проповеди, и веома мудрим и храбрим противљењем неверју.

Богородичан: Благословен је Бог-Реч који долази у Витлејем, Пречиста, из неискусобрачног тела твога; Њега сада моли да спасе све који теби притичу.

Песма 5.

Ирмос: Бог сиј мира..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Приставши да се по царевој наредби напишеш међу слуге, Христе, нас слуге си ослободио од врага и греха; Себе у целости ускладивши са нашом убогошћу, на основу тога јединства и заједништва, земљаног створа си обоготворио.

Ето, Дјева – како је давно речено – зачевши у утроби, роди Бога очовеченог, а да при томе оста Дјева. Преко ње ми грешни с Богом се мирећи, запевајмо јој са вером као оној која је стварно Богородица.

Ини.

Ирмос: Одјејајсја свјетом..

Ти се одеваш светлошћу као плаштом, и теби од јутра кличем: просветли и моју помрачену душу Христе, једини милостиви.

Твој провомученик Христе, је заблистао као ангел, и постао је од небеских сфера узвишенији, и твоје неизрециве славе се наситио, Човекољубче.

Богоречитим устима је као кишом првомученик своје крвнике оборио, који су га безбројним камењем као кишом засули, али је ипак као победитељ овенчан.

Осмељен побожном ревношћу, првомученик се као непобедив

показао, јер је чак до крви против богоубица храбро заратио.

Богородичан: Онога који је из неискусомужне Матере дошао, првомученик је у непролазном божанству и слави Очевој како стоји на небесима видео.

Ини.

Ирмос: Ти Господи мој свјет..

Ти си, Господе мој, као светлост у свет дошао, ти си света Светлости из мрачног незнања обратио све, који ти са вером певају.

На земљи си као странац поживео, јер си странствовање, неправде, затварања у тамнице, и страшне ране, трпељиво поднео.

Сада се заиста радујеш, јер си венац победе примио, у светли и сјајни дан, светога првомученика.

Још из детињства ти си завет побожности имао, и до краја си га сачувао и непоколебив остао, непобедиви Теородре.

Богородичан: Тебе као непобедиво оружије против непријатеља имамо, и тебе као помоћ и наду нашега спасења, Богоневесто, стекосмо.

Песма 6.

Ирмос: Из утроби Јону младенца..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Дође, оваплотивши се, Христос Бог наш, из утробе коју Отац пре Данице створи. Он који држи узе безгрешних сила леже у јасле немуштих животиња, повија се пеленама, а дреши пуно замршене узе грехова.

Као потомак Адамов, дете материје, роди се Син и даде се вернима. Он је Отац и Челник будућег века и зове се Гласник великог Савета, Он је Бог силни, Он под Својом влашћу држи сву творевину.

Ини.

Ирмос: Неистовствујушчејесја..

Укроти море мојих страсти, Владико Христе, јер ме захватила буре душегубна, и изведи из пропасти душу моју, јер си милосрдан.

Стефан славни вођа мученика, вером је и благодаћу законе природе превазишао, и славом Божијом се обајсао.

Стефан се изузетно на тебе у твојем светом страдању Владико Христе угледао, па је и он својим убицама благословом узвратио.

Сачувај Христе твоје певаче од дела и заједнице са крвницима, и удостоји нас првомучениковог наслеђа, јер си Милосрдан.

Богородичан: Твоје рођење Владико Христе, беше почетак спасења света, и основ исповедања побожних мученика.

Ини.

Ирмос: Пожру ти со гласом..

Црква ти Господе приноси као жртву песме похвале и пева ти, јер је од демонске крви очишћена, крвљу изливеном из ребара твојих, по твојој милости.

Док је још зној од твога подвига капао, ти си пред Оснивача подвига изашао, који праведним судом целом творевином управља, богоносни и свеблажени Теодоре.

Ништа те није могло од Христове љубави одвојити, ни рањавање тела твога, ни опасност од смртне пресуде ни гордост судија, свеблажени Теодоре.

Као пресветли син светлости и дана, ти си се богоугодни пун светлости престабио, јер си до божанског сјаја узрастао, који ни дан ни ноћ не престаје.

Богородичан: Само је тебе усрд трња нашао, као свети крин, и цвет у долини, о, Богомати, па се духовни Женик у тебе уселио.

Кондак, глас 3.

Подобан: Дјева днес..

Јуче нам Господ у телу дође, а слуга данас из тела изиђе. Јуче се роди телом Онај који влада, а данас слугу каменују. Због њега и умре свети Стефан првомученик.

Икос:

Као светла звезда, заблистао је данас са Рођењем Христовим и првомученик Стефан, и обасјава и просветљује све крајеве земље, само је помрачио јудејско неверје; мудрим речима их је изобличио, и говорећи из Писма их је поучавао, о рођеном из Дјеве Исусу, да је то Син Божији и Бог, и посрамио је њино безбожно злочинство, Стефан првомученик Божији.

Песма 7.

Ирмос: Отроци благочестију..

Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Док су били на пољу, пастири доживеше збуњујућу појаву светлости, јер их обасја слава Господња и анђеоло који им викаше: запевајте – јер се родио Христос – благословен си Боже отаца!

На једном, уз реч анђела, небеске војске стадоше да кличу: слава Богу на висини, мир на земљи, добра воља међу људима! Христос засија! Благословен си, Боже отаца!

Шта ово значи? Рекоше пастири. „Хајде да видимо то што се догодило – Божанског Христа!“ А када дођоше у Витлејем с Родитељком се клањаху и певаху: Благословен си Боже отаца!

Ини.

Ирмос: Превозносимиј отцев Господ..

Најузвишенији Господ отаца наших, пламен је угасио а децу је оросио, која су сложено певала: Боже благословен јеси.

Зубима шкрипећи безаконици, спремни на убиство, као звери дигоше се да убију Стефана, који је побожно певао: Боже, ти си благословен.

Као шареним и дивним цветовима ти си Стефане камењем украшен, и самога себе си привео Христу Животодавцу певајући: Боже, ти си благословен.

Несавладиво је било Павлово противљење, који је испрва гонио Божије угоднике, али је сада привео народе ка Христу на све векове.

Узет си био Стефане Духом Светим па си неизрециво видео Сина са Родитељем његовим, и кликтао си Творјици: Боже, ти си благословен.

Богородичан: Себе си принео баш као живи венац Цару из Свете и Пречисте Дјеве заблисталом, док си побожно певао: Боже, ти си благословен.

Ини.

Ирмос: В пешчи аврамстији отроци персидстјеј..

У пећи персијској Аврамова деца, побожном љубављу више него

ли пламеном запаљени беху, и овако кликтаху: нека си благословен у храму славе твоје Господе.

Горећи ревношћу за православљем, свемудри, ти си једење нечисте и ужасне јереси смело одбацио, кличући: благословен си Боже мој и Господе.

Речи мудрости, речи догмата, речи знања, речи науке правоверних, теби је оче Бог-Реч даровао, јер си кликтао: благословен си Боже мој и Господе.

Засијавши са истока као сунце, зрацима праве вере си земљу обасјао, просветљујуи и учећи о клањању Христовој икони, оче Теодоре. **Богородичан:** Украшена, светлошћу девства, постала си Мати најславнија и најсветлија, јер си Бога телом родила и пеленама повила, њега који својом бригом све обавија.

Песма 8.

Ирмос: Чуда прејестественаго..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Кћи Вавилона је одвукла синове из Давидова народа као свој плен са Сиона, а шаље дародавце мудраце да се као њени синови моле кћери Давидовој, Богу пријатној. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Замукнуше свирале због песме жалосне, јер у туђини не певаху синови Сиона. Христос пак, у Витлејему засијавши, кида сву заблуду Вавилона и свирку његових свирала. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Преузе Вавилон добит и богатство од плена царства Сиона. Христос, међутим, доводи његове ризнице у Сион и владаре звездаре превођене звездом. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Ини.

Ирмос: Тебе вседетелју..

Теби су Творче свега дечаци у пећи певали, као хор целог света: сва дела господина појте и величајте га у све векове.

Дођите славом Стефановом духовно обасјани, и овако опевајмо оваплоћенога Бога: сва дела певајте о Господу и величајте га у све векове.

Теби је као победитељу највећег безакоња лажи, венац страдања исплетен Стефане, зато си кликтао: сва дела певајте о Господу и величајте га у све векове.

Теби се јавио Христос у Очевој слави, и обећао плату за твоја страдања, зато си кликтао: сва дела певајте о Господу и величајте га у све векове.

Хор и празник првомученика, опевали су нам и Рођење Владике, зато непрестано Господу певамо и величамо га у све векове.

Богородичан: Ти си надразумно родила Реч и Бого-Човека и Господа, и девствена остала, зато сва његова створења тебе Дјево благосиљамо, и величамо у све векове.

Ини.

Ирмос: Руцје распростер..

Данило је руке своје раширио, и у јами чељусти лавова затворио, силу огња је угасио, а врлином се опасао, и са побожном и умилном децом певао: благословите сва дела господња Господа.

Као лав, свеблажени, ти си се у чврстину душе уздао, и јеретичке претње, истог имена са неверјем, ти се ниси уплашио, него си их посрамио, и радосно си народу узвикнуо: благословите сва дела господња Господа.

Храброшћу си блажени душу украсио и жељом за целомудријем, па си тако разум испуњен мудрошћу стекао, и тако живот завршио, а правдом си твоје мисли управљао, и кликатао: благословите сва дела господња Господа.

Набујалу реку јереси, ти си преподобни оче твојим учењима исушио, и свемудрим казивањима си лукавост зловерних разорио, па си кликтао: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Бог који је у почетку човекову природу саздао, у њу се и обукао из твога пречистог и светог тела Свечиста, па се данас у Витлејему, по пророштвима родио, зато тебе сви Маријо Богонесвесто благосиљамо.

Песма 9.

Ирмос: Таинство страноје..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо

Огледајући засебно кретање необичне, нове звезде која се истом појавила и небеском светлошћу засијала, маги закључише да се Христос, Цар, родио на земљи, у Витлејему, нама на спасење.

На речи мудраца:“ Где је новорођено детенце, Владалац чија се звезда појавила, јер дођосмо да Му се поклонимо?“ суманут и пометњом обузет Ирод богоборац разјари се да убије Христа.

Ирод се распита за време појаве звезде која доведе мудраце да се с даровима поклоне Христу. Она их одведе у отаџбину, тако да оставише страшног чедоморца на поругу његову.

Ини.

Ирмос: Исаије ликуј..

Исаијо ликуј јер Дјева носи у себи и рађа сина Емануила, Бога а и Човека, Исток му је име; њега величамо а Дјеву блаженом називамо.

Похвалама си Стефане надмашио сваки чин, јер по сваком казивању стварно залужујеш нове песме победе, али нема толико снаге човеков разум, да би ти исплео венац достојне похвале.

О твога блаженога говора Стефане, који си објавио својим убицама: не урачунај им Владико ово безакоње, него као Бог и Створитељ прими дух мој, као жртву мирисну.

Ти си плату за патње примио: победнички венац из деснице Сведржитеља, па сада свеблажени стојиш пред Свецарем, који те је славом и благодаћу овенчао.

Богородичан: Од Оца бестелесни Син је постојање у времену и почетак у телу од Дјеве примио, а Стефан је због Христа и налик на њега убијан, па је сада, од почетка намењени вечни живот наследио.

Ини.

Ирмос: Камен нурукосечниј..

Као угаони камен несечен руком, тако се Христос од тебе Дјево, као од несечене горе одсекао, да сједини раздвојене природе, зато се веселимо а тебе Богородице величамо.

Обузет жељом за Божанством, ти си богомудри навале гоњења лако претрпео, и свирепе гонитеље си савладао, а за твоје подвиге си оче венац примио.

Небеско богатство си нашао, и непролазну кућу уместо горког заточења, потуцања и пресељења, и сада добијаш и храниш се вечним блаженством.

Не престај оче да приносиш песме и молбе Владици, за мене слабог, и за моје сажитеље и братство, да би заједно поживевши, заједно и обожење добили.

Богородичан: Ти си Дјево надразумно и неизрециво данас у Витлејему Бога-Реч родила и у пелене га повила, зато тебе као истинску Богодевојку и Богородицу величамо.

Светилен

Подобан: Духом во свјатилишчи..

Видео си беспочетнога Бога-Реч, да стоји са десне стране Оца, и лице ти се светлости неизрециве испунило, апостола похвало, и мученика славо, украсио си се венцем од каменовања, и свети крај живота си примио.

Слава и сада, светилен празника:

Положен си у јасле и био као мало Дете, а звезда је призвала тројицу мудраца, пастири се чуду диве, и хитају да виде учовеченог Бога, хорови ангела се чуђаху, и „слава на висини“ певаху.

На хвалитним стихире на 6 самогласне. Глас 1.

Дело Кипријаново.

Исплетимо верни од духовног цвећа страдалнички венац првострадалцу, јер он је мученицима прокрчио пут, и у радости је кликтао: ево видим небеса отворена, и Сина Божијег како стоји са десне стране невидивог Оца.

Глас 2.

Дело Анатолијево.

Постао си први међу ђаконима, и први и међу мученицима, свети Стефане; пут си био светима и многе си мученике привео Господу, зато се теби небо отворило, и Бог се теби јавио; њега моли да се спасу душе наше.

Оденуо си се у светост, блажени Стефане, првомучениче и првођаконе, заједничаре са ангелима, зато нас заступај и моли се за нас безгрешноме Спаситељу Господу.

Достојно похвалимо првомученика и храброга Христовог угодника Стефана првођакона, јер он стојећи међу безаконцима, видео је Сина са десне стране Оца.

Глас 4.

Дело Јована Монаха.

Стефане славни, небески житељу, блажени Христов угодниче, помоли се за душе наше.

Глас тај исти.

Дивни Стефан је почетак мученика, пун благодати и силе, и чини велике знаке и чудеса међу људима; од безаконика је камењем убијен, али се обасјао као ангел, и гледа славу твоју Разапети за нас, са десне стране силе; Духом благодати је на небеса дигнут, и тако се међу радосне војске ангела настанио, па се моли за спасење душа наших.

Слава, глас 5.

Дело Кипријаново.

Првомучениче и апостоле, ти си двери мученика и слава праведника, и апостола похвала; док си био на суђењу видео си небеса отворена и Сина Божијег како стоји са десне стране невидивог Оца, зато си као ангел лицем заблистао и узвикнуо радосно за твоје убице који су те каменовали: не урачунај им овај грех! Зато сада измоли свима који те из љубави хвале, очишћење од грехова и велику милост.

И сада, глас тај исти

Дело Јована Монаха.

У Витејему се догађа недокучива тајна: Невидиви се види, Бестелесни се оваплоћава, Бог-реч се у тело одева, и постаје што раније био није, Дјева рађа у пећини малено Дете а Створитеља природе, јасле му представљају небески престо, стока су му као херувимске слуге, пастири се томе чуде, мудраци дарове доносе, ангели певају и говоре: слава на висини Бог и на земљи мир, међу људима добра воља, непромениви Емануиле!

На стиховње стихире, глас 6.

Подобан: Ангелскија..

Цела творевина са радошћу слави овај празник, и небеса се са нама радују, јер је у јаслама Створитељ из Дјеве оваплоћен, и виђен је пречудно у Витлејему јудејском као Новорођенче, зато народе рецимо: благословен си новорођени Боже наш, и слава теби.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

Дошао си на земљу из Дјеве оваплоћен, да земне учиниш небеснима, и као Новорођенче си виђен, мада си и превечни Бог-Реч, мудраце си покренуо Милосрдни из Персије да ти се поклоне, а са њима и ми ти кличемо: благословен си новорођени Боже наш, и слава теби.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док сложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Ради нас Исусе постао си мало Дете, мада си из Оца пре свих векова заблестао, и све људе пропале због преступа си хтео да обновиш, зато ти сви увек благодарно кличемо: благословен си новорођени Боже наш, и слава теби.

Слава, глас 8.

Дело Кипријаново.

Радуј се у Господу, овенчани Стефане, јер си био налик Владики, ти си постао првомученик Христа Цара нашега, и клевету неких безаконих Јудеја си уништио, молећи се за нас Господу.

И сада, глас тај исти.

Дело Јована Монаха.

Како да опишем ову тајну велику? Јер се Бестелесни оваплоћава, и Реч се у тело уобличава, Невидиви видив постаје, и недодириви је додирив, а Беспочетни почетак добија? Син Божији Син човеков постаје: али је Исус Христос исти и јуче и данас, и он је исти довека.

На литургији

Блажена празника, Песма 1. на 4 и светога Песма 3.на 4

Прокимен празника, до оданија

И Прокимен апостола, глас 8.: По свој земљи изиђе глас њихов, и до краја васељене речи њихове. (Пс.18,5)

Стих: Небеса казују славу Божију, дело руку Његових јавља свод небески. (Пс.18,2)

Апостол: Дела апостолска, зачало 17.

Алилуја глас 1.: Исповедаће небеса чудеса твоја, Господе. (Пс.88,6)

Стих: Бог је прослављен у савету светих. (Пс.88,8)

Еванђеље по Матеју, зачало 87.

Причастен празника, до оданија

И причастен апостола: По свој земљи изиђе глас њихов, и до краја васељене речи њихове. (Пс.18,5)

Месеца децембра 28. дан

Спомен светих 20 хиљада мученика, спаљених у Никомидији.

На Господи возвах.. стихире празника, глас 5.

Подобан: Радујсја..

У Божијем најсавршенијем лику носиш лик Адамов, и хтео си бити држан на рукама, мада својим рукама и силом све држиш. Тако је Пречиста и Свенепорочна говорила казујући: како да те у пелене повијем, као Новорођенче? Како да те подојим, када ти све прехрањујеш? Како да се не дивим твоме надразумном снисхођењу? Како да те својим Сином назовем, јер сам у ствари ја слушкиња твоја? Певам ти и благосиљам те, јер ти дајеш целом свету велику милост.

Гледајући Свенепорочна Детенце из ње оваплоћено, уједно и предвечнога Бога, рукама га држећи и често целивајући, радости испуњена говораше му: Боже вишњи и Царе невидиви, не могу да разумем како да те гледам и да разумем тајну твога неизмерног снисхођења? Како може пећина малена да смести у себе, тебе Новорођенога? Ти девство ниси уклонио, него си утробу материнску као и пре рађања сачувао, и дајеш велику милост.

Дјева као Чиста слушкиња, зачуђена говораше, чувши мудраце пред пећином, који су заједно стали пред њом, и рекла им је: кога ви тражите? Видим да сте дошли из туђе и далеке земље, и персиски изглед и науку имате. Чудан је ваш пут и долазак из иностранства, ка Страноме који се на свој начин чудно са висине у мене уселио; Са поштовањем сте дошли да се њему поклоните, јер Он дарује целом свету велику милост.

Ине стихире светима, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Од Владике Христа сте мишице своје ојачали, и од њега сте чврсто укрепљени и снагу добили, и мада сте по природи немоћни, ви сте постали непобедиви страдалници, јер сте противника кроз подвиге победили, и молите се за све који славе свети и светли спомен ваш, славни великомученици.

Храбри су се показали у речима Теофил, а у делима Доротеј и Мигдоније, уједно и Горгоније са секундом и Петар и Индис, јер су

војске противника радосно победили, па сад моле да се избеаве од сваке невоље, сви који са вером служе њихов свети спомен.

Младићи, девојке, старци и деца, једнаку су храброст показали, и зато су једнаке награде примили, јер по благодати са Богом и Царем свих бораве, зато их прославимо светим песмама као сјајна светила целог света, њих двадесет хиљада.

Слава и сада, глас 5.

Нека се веселе небеса, и нека се радује земља, јер данас заиста настаје једно стадо људи и ангела. О, да дивног чуда! Невиди се види, Несместиви се усељава, Реч се оваплоћава, Син Божији син Човеков постаје, а неискусобрачна Дјева се појавила и као Мати Божија, и Мати после порога девствена остаје; Реч се Божија оваплоћава, и у јасле је положен; пастири су проповедници, и постају учесници тајне; мудраци са истока звездом вођени дарове доносе, новорођеном Спаситељу да се поклоне; зато и ми љубитељи празника, са њима ризнице свога срца усрдно отворимо, и добра дела њему принесимо: веру, наду и љубав, као злато, тамјан и измирну, и гласом бестелесних сила му кличимо: слава Богу на висини, а на земљи мир, међу људима добра воља, јер је овај дошао да спасе од обмане цео род наш.

На стиховње стихире празника, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Ти си Христе на себи првог Адама потпуно и Божански понео од Дјеве, у пећини се родио, и у јаслама у пеленама повијен лежао.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

Запевај пророчки Давиде, и покрени твоју свиралу, јер из твога крила је Богородица, из које се Христос данас рађа.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док сложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Принесимо верни побожну похвалу и мудраци са пастирима и са ангелима славу, из Дјеве процветалом Богу.

Слава и сада, глас 1.

„Слава на висини Богу“ чујем данас у Витлејему од бестелесних, „а на земљи мир који је Христос благоизволео дати“, зато је сада Дјева шира од небеса, заблистала светлост онима у тами, и понижене је уздигла, који ангелски певају: слава на висини Богу.

Тропар светима, глас 2.

Мученици Господњи, блажена је земља која се напила ваше крви и свето је место које је примило ваша тела; у подвигу сте демона победили, а Христа са смелошћу проповедали, зато га као Благога молите да спасе душе наше.

Слава и сада, празника

Тропар глас 4.

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

На јутрењи

Тропар празника (два пута), слава светима, И сада: празника.

После првог стихословија, сједален, глас 1.

Подобан: Камени запечатану..

На престолу огњеном на висини седиш, са Оцем беспочетним, и твојим Божанским Духом, али си одлучио да се телом родиш из неiskusомужне Дјеве Исусе; зато је тебе звезда мудрацима из Персије показала, зато твоме милосрдном промислу слава; слава твоме јављању, слава твоме ка људима крајњем снисхођењу.

Слава и сада, то исто.

После другог стихословија, сједален, глас 3.

Подобан: Красотје девства..

Превечнога и недостижнога и сапостојећега са невидивим Оцем, носила си телесно у утроби Богородице, једно и несливено Тројице Божанство; целом свету је Свеопевана, заблистала твоја благодат, зато и ми непрестано кличемо: радуј се Дјево-Мати Пречиста.

Слава и сада, то исто.

Канон празника са ирмосем на 8. глас 1. Дело Кир Јована.

Песма 1.

Ирмос: Спасе људи..

У давнини Господар је чудесно спасао народ, мокри талас учинивши сухом земљом. Својевољно пак од родивши се Дјеве, проходним нам учини пут ка своду небеском. Њега, по суштини једнака Оцу и људима, славимо.

Из освећеног тела, чија је јасна праслика несагорива купина, изађе Реч – Бог помешан са смртним обличјем, укидајући горко проклетство због дрвета над намученом Евиним утробом. Њега ми смртни славимо.

Тебе саосећајног, у пелене повијеног, у пећини худој, као Реч која дође да укине грех, јасно показа мудрацима звезда, теби Сунцу преходећи, а они са радошћу угледаше и Човека и Господа.

И канон светима на 4. Његов акростих је: Избавља ме мноштво храбрих мученика. Дело Јосифа. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Пјесањ побједнују појим вси..

Запевајмо сви Богу победничку песму, јер је учинио дивна чудеса својом високом мишицом, и спасао Израиља, и тако се прославио.

Велико мноштво светих мученика, очистите велико мноштво мојих грехова, и заступањем вашим дајте ми речи да опевам ваш празник.

Пресветла светила Цркве, победоносни мученици, својим телима сте Христа прославили, и на светли спомен ваш сада сте прослављени.

Вера светих страдалника разорила је мноштво неверних безбожника, и благодаћу је савладала злобну демонску навалу.

Мученици су исповедили веру у свемоћнога Бога, који је тело примио и смрћу смрт разорио, за њега су убијени били, али су зато и бесконачни живот примили.

Богородичан: Певам о теби свеопевана и Благословена, јер си Бога најопеванијега телом родила, који је страдалнике овенчао, јер су демона савладали.

Песма 3.

Ирмос: Призри на пјенија..

Обазри се, Добротворе на химне својих слугу, зауздавајући надмену гордост врага и отклањајући Свевидећи, одсуство опреза према греху, с обзиром на дубоку учвршћеност у вери појаца твојих, Блажени.

Снебивао се збор пландујућих пастира, када је на чудан начин удостојен да види свачиме богат Пород пречисте Невесте, исто као и чета бестелесних анђела гледајући Цара Христа без семена оваплоћеног.

Онај који господари небеским висинама, из милосрђа се запућује

ДИН 28.

међу нас преко безневесне Девојке. Првобитно духован, накнадно постаје у тело оденути Бох-Реч, да Себи привуче палоба човека, своје првенствено створење.

Ини.

Ирмос: Да утврдитсја сердце моје..

Утврди срце моје у вољи твојој Христе Боже, као што си утврдио над водама друго небо Свесилни, као што си и земљу основао над водама.

Свехвални, ви сте дивни у топлини Христове љубави, зато се распаљеног огња нисте уопште уплашили, него сте у њему живот окончали и заједно се прославили.

Живим гласом сте Бога проповедали, а претњи безбожника се нисте уплашили, него сте дечијим гласом сложено кликтали, свехвални Христови војници.

Небојимо се огња робовског, тако су храбри сложено кликтали радосном душом, него идемо у смрт тебе ради Спасе, који си умро и смрт уништио.

Богородичан: Да би обожио човечанство, Бог је неизреиво и надразумно из тебе Чиста Дјево Човеком постао, зато тебе верни сложено славимо.

Кондак, глас 2.

Подобан: Твердија..

Са чврстом вером у души, двадесет хиљада светих мученика примише огањ страдања, кличући Рођеноме од Дјеве: прими нас који смо за тебе сагорени, као дарове царева персијских, злаго смирну и тамјан, превечни Боже.

Сједален, глас 1.

Подобан: Гроб твој Спасе..

Данас је засјала војска на броју двадесет хиљада мученика слављених, вером просвећујући срца и душе побожних, јер су божанском љубављу ка Владики разгорели, и свети крај су са усрђем у огњу примили, ови храбри.

Слава и сада, празника. Глас и подобан тај исти.

Ради нас био си положен у јасле за немуште животиње,

дуготрпљиви Спаситељу, својевољно Себе учинивши дететом, док Ти анђели певаху овим речима: „Слава и хвала Христу Богу нашем који се на земљи родио и наше земаљско биће обожио!“

Песма 4.

Ирмос: Рода человјеча..

Давно кроз песму пророк Авакум предказа обновљење рода смртнога на неизрецив начин достојен виђења праслике тога: Из горе – која је Дјева – изађе млађано новорођенче – Реч која ће обновити људе.

Једнак људима појавио си се, Вишњи, добровољно примивши тело од Дјеве, да очистиш отров змијске главе, приводећи све као Бог од врата иза којих не допире сунце, ка живоносној светлости.

Незнабошци, некада пуни искварености, избегавши пропаст од оног противника људи, уздижу руке, пљешћу и попевају, па исказују поштовање јединому Христу, као добротвору који нам је дошао из саосећања.

И ако си изданак Јесејевог корена, ти си, Дјево, прешла границе смртних бића, родивши превечну Реч Очеви, Христа. Јер Он је сам изволео да прође кроз твоју запечаћену утробу, и да се подвргне себи страном унижењу.

Ини.

Ирмос: Услишах Господи слух..

Пророк је овако говорио: чуо сам глас твој и поплаших се, разумех дела твоја и прславих силу твоју.

Страдалници су привезали своја срца уз твоју љубав Речи, и због тебе су убијени као безазлени јагањци, и на твоју смрт су се угледали.

Духом сте светитељи усмерили душе своје ка пристаништу спасења, и тако сте блажени избегли буру идолослужења.

У подвигу мучења сте истрајни, непоколебиви и без страха били, па сте навалу гонитеља светом вером победили.

Богородичан: Твојим Породом, Благословена, смо избављени од првобитне клетве, и благослов смо стекли, као и живот и избављење, сви који тебе Богородице славимо.

Песма 5.

Ирмос: Из ношчи дјел омраченија..

ДАН 28.

Дођи нама који Теби као Добротвору химну сада бодро упућујемо, да одахнемо од дела мрачне обмане и ноћи, и дај нам удобни пут по коме успињући се можемо доћи до славе.

Потпуно занемаривши грубу мржњу против Себе, Господар је доласком у телу скршио врат душегубном моћнику, и сјединио је свет са духовним бићима, а свога Родитеља је учинио приступачним творевини.

Народ Божији, раније и дању у мраку, видео је светлост вишњег светла, док Син приводи Богу у наслеђе незнабошце, пружајући неизрециву благодат тамо где је много набујао грех.

Ини.

Ирмос: Свјетлиј нам возсијај свјет..

Заблистај нам твоју светлост, Светлости вечна, свима који пре зоре хитају на твоје заповети, Владико Човекољубче, Христе Боже наш.

Заблистала је светлост празника твојих страдалника, Христе Боже наш, и обасјала све крајеве света, раздавањем светих чудеса.

Свештенослужитељи су жртве приносили, а као савршене жртве су принети и спаљени, са свима другим многим мученицима, Христа величајући.

Крштењем сте светитељи постали храмови Божији, и свети крај живота сте заједно у дому Божијем примили, и тако сте се ка небеском храму уздигли.

Богородичан: Бог се у твоје тело Свенепорочна уселио и телесан постао, да би пале преступом у дубоку провалију са небеским сјединио.

Песма 6.

Ирмос: Обитаја Јона..

У морским дубинама налазећи се, Јона Ти се молио да дођеш и буру зауставиш. Ја пак, Христе, стрелом тиранина прободен, говорим ти да се што брже појавиш, јер ти уклањаш свако зло, а ја сам немаран.

Бог-Реч који беше од почетка уз Бога, сада учвршћује наше некада немоћно биће, а стара се да га сачува засебним од Свога, у поновном заједништву, по други пут показујући да је слободно од страдања.

Ради нас долази као Аврамов потомак да жалосно пале у мрак

грехова уздигне од погнутих ка земљи у синове. Он који је стан светлости сада изволе да мимо достојанства буде у јаслама ради спасења смртних.

Ини.

Ирмос: Пророка Јону подражаја..

Угледам се на пророка Јону и вапијем ти Благи, ослободи из пропасти живот мој и спаси ме Спаситељу света, јер ти кличем: слава теби.

Ти си славни свештеномучениче Антимае био свештени вођа пострадалог народа, и послао си их радосне на небеса.

Вашу побожност и страдање је Исус познао, јер сте се показали сред огња као чисто злато, блиставије од сунца.

Мада су вам тела убијена, али ви сте живот истинити наследили, мудри, са Христом у заједници, јер сте кроз превелике муке прошли.

Богородичан: Заиста си Маријо и после пророда као и пре њега, силом из тебе оваплоћенога Исуса остала девствена, што је заиста чудо превелико.

Кондак празника, глас 3.

Подобан.

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди Непреступном. Анђели и пастири заједно славе, а мудраци путују у друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Икос:

Едемски врт отвори Витлејем – ходите да видимо! Сладост у сковишту нађосмо, зато ходите да до рајских лепота унутар пећине дођемо! Онде се јавио корен ненапајан што опроштајем цвета. Онде се нађе студенац неископани са кога је некад Давид зажеleo да пије. Онде је Дјева младенца родила и одмах утолила жеђ Адама и Давида. Ради тога хитајмо к њему, јер се ту као мало дете родио превечни Бог.

Песма 7.

Ирмос: Всецарја љубовију уловљени отроци..

Ревношћу обузети дечаци, прекореше безбожно хулење свемоћног тиранина, који га у срдњи без поговора изливаше. А силни огањ устукну од њих док Господу говораху: До века си благословен!

Буктиња, дижући се попут торња, седмоструко потпаљена, бесно спаљује слуге, а моћно спасава младиће; док их је пламен овенчавао, Господ им је обилату росу због побожности давао.

Христе, Помоћниче, Својим неизрецивим оваплоћењем посрамио си људима противничку препреку. Ти си се подвргао уобличењу, и Ти носиш богатство обожења. А због тежње да будемо као богови, ми са висина у поноре мрака доспесмо.

Дивљи, неузддржљиво обесни, бесчасно раскалашни грех залуђеног света свемоћно си обуздао. Оне које он некада одвуче, Ти наш Добротворе, сада од погибелји спасаваш, својевољно се оваплотивши.

Ини.

Ирмос: Сушчим в пешчи отроком..

Твоје младиће у пећи, Спаситељу, огањ није додирнуо, нити им је додијао, него тада троје, као једним устима певаху и благосиљаху говорећи: благословен је Бог отаца наших.

Угледајући се на она три блажена и света младића у Вавилону, који су тамо силом божанском опстали, и ви сте се јачи од огња показали, и божанском светлошћу сте просветљени.

Безумни предлог мучитељев ви сте мудри изружили, и са светим женама сте заиста себе и свету децу принели, као савршен принос Цару свих.

Просвећење познањем Христа сте побожно у своје душе примили, па сте страдалници кроз тамни облак безбожја стварно прошли, и у вечну светлост ушли.

Богородичан: Показала си се узвишенијом од небеса, јер си родила Владикау свих и Господа, зато не престај да га молиш усрдно, Свесвета и Чиста, да спасе све који о теби са топлом вером певају.

Песма 8.

Ирмос: Утробу неопално..

Старозаветни младићи који ватром шибани не беху опаљени, беху пра-слика Девојачке утробе, која надприродно рађа а запечаћена остаје. Благодат која једним дејством твори оба ова чуда уздиже људе на покајање.

Утекавши од гадне обмане да ће Богом постати, сва творевина, попут оних младића непрестано песмом слави Бога-Реч који је Себе

унизио, и дрхти срахујући да јој хваљење није достојно, јер је, уза све своје мудро држање пропадљива.

Ти који си препорођење народима, долазиш да преведеш заблуделу људску природу са пустих висова на цвећем посути пашњак, и да угасиш дивљу снагу човекоубице, и да се као Човек и као Бог, по Своме промислу покажеш.

Ини.

Ирмос: Пјеснословци в пеши..

Певајте Христу Богу који је спасао децу у пећи док су певали, и пламен као од грома је у росу претворио, и величајте га у све векове.

Мошти мученика изливају миро божанских исцелења, и уклањају смрад страсти, свима који са вером певају о теби Христе у векове.

Ви сте страдалници постали као руже дивни, јер сте посред огња ходили и усрдно кликтали: певајте и величајте Христа у векове.

Заједно младићи и девојке, стари и млади и света деца, и безбројно мноштво жена, добили су небеску радост, јер су заједно и пострадали.

Богородичан: Језекиљ те је видео Дјево као двере закључане, кроз које је само Исус прошао, и у твоје тело се уселио, и тело је од твоје крви несливено понео.

Песма 9.

Ирмос: Љубити убо нам..

С једне стране, лакше нам је приљубити се ћутању, јер смо тако безбедни од страха, а са друге, тешко нам је складно ткати углађене химне теби а желимо то, Дјево. Но ти, Мати, дај нам снагу према нашој намери.

Гледајући како су избледеле праслике и ишчезле сенке о Богу-Речи након Његове недавне појаве кроз затворена врата, и размишљајући како је засветлела истина, твоју утробу, чиста Мати, како доликује благосиљамо.

Пошто му је испуњена жеља и удостојен је Божјег доласка, Христом обрадовани народ сада се моли за препорођење као дар живота. А ти, Дјево неокаљана, дај им благодат да се поклоне слави Божијој.

Ини.

Ирмос: Свјетоносниј облак..

Дјева је као светлоносни облак, у којем је Владика свих нас, и као роса са неба која на руно силази, тако се и Беспочетни ради нас оваплотио и Човек постао, зато је сви величамо као пречисту Матер Бога нашега.

Као својевољно заклани јагањци, сви сте заједно спаљени, на чисту жртву Владици жртвованом за нас земне, и као победоносни мученици сте приведени, и венце победе сте заједно и достојно примили.

Са светим пророцима и часним апостолима, и са хоровима одабраних ангела, напред стојите мноштво светих мученика, и молите се Господу, да се спасу од невоља и беде сви који вас са вером славе.

Ваш свети спомен свехвални страдалници, блиста јаче од сунца, и увек разгони таму демона, и све обасјава, који са вером и љубављу како доликује славе вас.

Богородичан: Ти си родила Светлост божанску, који је из Оца заблистао, зато се смилуј Свенепорочна на моју душу помрачену варкама живота, и која је играчка демонима, и удостоји је Пречиста светла спасоносног покајања.

Светилен празника

Посетио нас је с висина Спаситељ наш, Исток истока, и ми који смо у тами и сенци нађосмо истину. Јер од Дјеве родио се Господ. (два пута)

На стиховње стихире, глас 6.

Подобан: Ангелскија..

Доме Еуфратов, свети граде Сионе, прими са радошћу Владара свих из Дјеве неизрециво рођеног, који хоће да упише избачене у становнике раја, зато му кличимо: благословен си Боже наш који долазиш, и слава теби.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

Тебе Речи-Божија који си постао попут нас, видео је хор свирајућих у пећини, како си у пелене повијен и како у јаслама лежиш, зато ти певаху са ангелима: слава Богу на висини. Са њима и ми кличимо: благословен си Боже наш који се рађаш, и слава теби.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док пложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Један од пророка громогласно кличе: из девственог тела ће се родити Дете и Владика, недокучиво и недомисливо. Ово је заиста ангел Великог Савета, и Он је живот живима, зато кличимо са њима: благословен си Боже наш који се рађаш, и слава теби.

Слава и сада, глас 1.

Небо и земља данас, као што је пророковано, нека се обрадују! Анђели и људи нека духовно светкују! Јер Бог се јави у телу онима који седе у мраку и сенци, родивши се од жене. Пећина и јасле Га прихватају, пастири чудо разглашавају, мудраци са Истока у Витлејем

даре доносе, а ми, недостојним устима, угледајући се на анђеле, хвалу му одајмо: „Слава на висини Богу, а на земљи мир!“ Дође очекивање многобожаца, дође, спасе нас од робовања врагу.

На литургији

Блажена Песма 4. и 5. на 6

Прокимен светима, глас 5. Ти Господе, сачуваћеш нас и одбранићеш нас од рода овога и до века. (пс.12,7)

Стих: Помагај Господе, јер нестане праведних. (пс.12, 1)

Апостол Римљанима, зачало 106. од половине

Алилуја, глас 4. Ускликните Господу сва земљо! Појте имену његовом, дајте славу хвали Његовој. (пс.65,2)

Стих: Дан дану говори реч, и ноћ ноћи и објављује знање. (пс.18,3)

Еванђеље по Луки, зачало 51. од половине

Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Месеца децембра 29. дан

Спомен свете деце, од Ирода убијених за Христа у Витлејему Јудејском;

Спомен преподобног оца нашег Маркела, игумана обитељи неспавајућих.

На Господи воззвах.. стихире светима, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Највећи безаконик, тражећи скровиште Скривенога, незлобиву децу је на овај дан поклао; Рахиља неутешна беше, гледајући неправедно убијање, и превремену смрт, па је за њима плакала и срцем патила, али се и обрадовала, када их је сада угледала у недрима Аврама.

Цара надвременог који је времен постао, цар и највећи безаконик је тражио, и не нашавши да га убије, мноштво безазлене дечице је жртвовао, и мученицима их учинио, али и што није намеравао: и грађанима на висини царства небеског, па је тиме безумље Иродово заувек изобличио.

Теби превечни Господе из Дјеве рођеном, који си по доброти и детенце постао, чета дечице је мученичком крвљу приведена, и неукаљаних и праведних светлих душа, си их у вечно живе обитељи уселио, а Иродову злобу и најсуровије безумље си изобличио.

Ине стихире преподобном, глас и подобан тај исти.

Монаштву си постао пример уздржања, богоносни Маркеле, и као огњена кула уздржања, уздигао си се премудри од земље до неба, сабеседник си чистоте, истинити тиховатељ и чувар истине, ти си духовни стуб храбрости, и правило врлина најјасније.

Великим бдењима преподобни и писањем поука си прохтеве страсти увенуо, као и усрдном молитвом, и потоцима суза, зато си заиста постао достојно станиште Владике, па дарујеш исцелења свима, који ти са вером долазе, јер си се удостојио бесмртног блаженства.

Благујеш, свеблажени, светло у лепоти Владике твога, а његовим телесним јављањем овде разрешио си се гледања њега као у огледалу, зато се моли за све који из чисте душе хвалимо твој свети спомен, и који те псалмима и песмама прослављамо, да бисмо примили милост у дан суда.

Слава, младенаца, глас 8.

Дело Андреја Критског.

Видећи Ирод, највећи безаконик, звезду светлију од свега створеног, узрујао се, па је децу дојенчад из наручја матера отимао, зато је Јеисавета Јована узела и камен молила говорећи: прими матер са чедом; и планина је Претечу примила, јасле су чувале Бого-Дете као ризницу, којег је звезда објавила, а мудраци се поклонилише речима: Господе слава теби.

И сада, глас тај исти.

Данас је предивна тајна установљена, јер се природа обнавља и Бог Човекоме постаје; што је био то је и остао, а што није био то је примио, није претрпео мешања нити разделења.

На стиховње стихире, празника, глас 6.

Подобан: Тридневен..

Предивну тајну гледам: како је Бог који у шакама држи цео свет, држан телом у јаслама неразумне стоке, и у кошуљицу је повијен, Он који океане у маглу повија.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао. (пс. 109,3)

Бестелесни Бог се оваплоћава, и беспочетни почетак добија, и који је пун данас празан остаје, у малој пећини из Дјеве, и као Дете се храни млеком, мада Он прехрањује све што дише.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док сложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Пастири због рођења Христовог играју, и славе са ангелима, а звезда доноси дарове и мудраци се клањају, а људи су спасени па Богородицу величају.

Слава, деце, глас 8.

Дело Андреја Критског.

Кад се Исус у Витлејему Јудејском родио, власт Јудејска је престала; нека заиграју деца због Христа пострадали, а Јудеја нека нариче, јер се глас из Раме чуо: Рахиља плаче и кука као што у Писму пише, због своје деце; јер је дечицу поубијао Ирод највећи безаконик, испуњујући Писмо; Јудеја се наситила невинне крви, и земља је црвена од крви дечије, црква незнабожаца се тајно очишћава и у лепоту се одева, дође Истина, Бог се јавио онима који су у сенки седели, из Дјеве се родио, да би нас спасао.

И сада, глас тај исти.

Дело Јована Монаха.

Господе, у Витлејем си дошао и у пећину се уселио, и у јаслама лежао; тебе окружују војске ангела, а пастирима си сишао, да спасеш као Милосрдан род наш, зато слава теби.

Тропар светима, глас 1.

Страдањима светих који су за тебе пострадали, умољен буди Господе, и све наше болести исцели, молимо те Човекољубче.

Слава, преподобном. Тропар глас 8.

У теби се оче заиста спасла боголикост, јер си примивши крст, следио Христу, делима си учио презирати тело, желећи више за душу ствари бесмртне, зато и са ангелима свети Маркеле радује се дух твој.

И сада, празника, глас 4.

Рођење Твоје, Христе, Боже наш, обасја свет светлошћу познања, јер су њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

На јутрењу

На Бог Господ.. тропар празника (једанпут), деце (једанпут) Слава: преподобног, И сада: празника.

После првог стихословија, сједален глас 5.

Подобан: Собезначалноје слово..

Сјајем звезде обасјани, из Персије дођоше мудраци у пећину Витлејемску, благодарно принесоше посебне дарове, из Дјеве и Матере новорођеноме Цару, од народа упућени да се њему поклоне.

Слава и сада, то исто.

После другог стихословија, сједален глас 8.

Подобан: Воскресе из мртвих..

Војска ангела се огласила и зауставила песму пастирских свирала, говорећи: запевајте побожну похвалу Владару оваца, и песмом реците, да се родио Христос Господ, који хоће као Бог да спасе род човеков.

Слава и сада, подобан тај исти.

Ово је предивна тајна, верни: Бог се из Дјеве родио, на божански начин; Чете ангела се чуде његовом снисхођењу, и кличу певајући, да се родио Христос Господ, који хоће као Бог да спасе род човеков.

**Канон празника на 6 и два канона светима на 8.
Канон кир Козме, глас 1.**

Песма 1.

Ирмос: Христос раждајетсја..

**Христос се рађа – славите! Христос с небеса – у сусрет му изиђите!
Христос на земљи – узнесите се! Певај Господу сва земљо! У
веселу пој народе! – Јер Он се прослави.**

Онога који је створен по Божијем лику, упропашћеног преступом, свега препуштеног пропадању, отпадника од божанственог живота, мудри Створитељ изнова пресаздава – Јер Он се прослави.

Видевши како човек, кога је рукама створио, пропада, Саздатељ, нагнувши небеса, сиђе и оваплотивши се од божански чисте Дјеве, целога га проже својим Божанским бићем. – Јер Он се прослави.

Христос Бог као Мудрост, Реч, Сила, Син и Сјај Оца, тајанствено је Човеком постао како за силе надземне тако и за оне на земљи, и обновио нас је, и тако се прославио.

Ини канон свете деце на 4. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Предјелив пучину..

**Бог је поделио пучину Црвеног мора, и фараона у њој потопио, а
Мојсеја је неоквашеног увео у пустињу, и као силан је давао ману
као кишу народу Израиљевом.**

Заблистала је звезда у Витлејему, и ослободила Едем од клетве марака, и родоначелницима дарује дан спасења, Исус заблистали из девственог облака, он је просветлење свима у тами.

Данас се вернима открива стратиште дечице за Христа Бога, и изобличава начала и власти демона, и храбро и јасно изобличава гнев малоумног Ирода.

Богородичан: Ти си Пречиста заиста божанско утврђење и стена неразорива, и духовни мост заувек, и необорива кула и темељ и окриље, јер се тобом сви спасавамо од невоља.

Ини канон преподобном, глас 6.

Песма 1.

Ирмос: Јако по суху пјешешествова..

Као по сувом пешачио је Израил по бездану босоног, и видео свога прогонитеља фараона како се утапа, зато је победничку песму Богу певао и кликтао.

Обнавља се цела творевина и природа земних се наново ствара, надприродним рађањем у телу Христа. створитеља свих, из Чисте и Пресвете Матере.

Бого-познање Истине си примио од Бога оче, јер си га својим чистим животом непрестано тражио Маркеле, и светим врлинама си му угоднио.

Богородичан: Земља је примила избављење од едемске отачке клетве, рађањем на њој Избавитеља, из тебе Пречиста, који ју је обновио и освештао.

Песма 3.

Ирмос: Прежде вјек..

Сину пре векова од Оца непропадљиво рођеном, а недавно од Дјеве без семена оваплоћеном, Христу Богу, узвикнимо: „Ти узнесе снагу нашу, Ти си свет Господе!“

Од блата начињени Адам, био је заједничар више него изврсног задахнућа, али је преваром женином у целости постао поданик пропадања, па видевши Христа произашлог од Жене кличе: „ Ти се ради мене саобрази мени, јер си свети Господе!“

Поставши обличјем попут нас пропалих и од безвредене глине обликованих, пружио си нам божански природу, као удеоник нашег тела и природе лошије од Твоје, постао си Човек, остајући Бог. Ти си уздигао снагу нашу, јер си свети Господе!

Весели се, Витлејеме царе вођама јудејским, јер је из тебе изашао на видело Пастир Израилев: Христос. Њега носе на плећима херувими, а Он узнесе снагу нашу, јер Он поста Цар свих.

Ини:

Ирмос: Утврђајај гром..

Установио си громове и створио духове, зато утврди и мене Господе, да бих ти искрено певао и творио твоју вољу, јер нема светога ко што си ти Боже наш.

Кроз девствене двери је прошао Створитељ и Бог наш, и неизрециво је себи сазидао телесни дом, и Бого-Дете је постао, и у јасле је положен.

Деца, његови вршњаци, постали су страдалници због Христовог оваплоћења, па су безумље безбожног Ирода заслепили, и најсветлије очи цркве су постали.

Богородичан: Господ се из тебе појавио без оца, а без матере се појавио пре свих векова, и ствара се надприродно, и назидане обожења дарује свима из Адама, Дјево неискусобрачна.

Ини.

Ирмос: Нест свајт.

Нема светог као што си ти Господе Боже мој, подигни снагу твојих верних Благих, и утврди нас на камену вере у тебе.

Нека облаци окропе земљу сладошћу весеља, јер је из светлог облака заблистао Христос, и у пећини је изнад сваког знања у телу рођен.

Одлучном вољом си богоносни заратио на духовне противнике, и посекао си моћно њихове војске, и окићен си венцем победе.

Богородичан: Из твоје пречисте крви Пречиста, неизрециво оваплоћен Реч Божија, учинио је, као Бог, тебе Господарицом целог света.

Кондак празника, глас 3.

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди Непреступном. Анђели и пастири заједно славе, а мудраци путују у друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Икос:

Едемски врт отвори Витлејем – ходите да видимо! Сладост у сковишту нађосмо, зато ходите да до рајских лепота унутар пећине дођемо! Онде се јавио корен ненапајан што опроштајем цвета. Онде се нађе студенац неископани са кога је некад Давид зажелео да пије. Онде је Дјева младенца родила и одмах утолила жеђ Адама и Давида. Ради тога хитајмо к њему, јер се ту као мало дете родио превечни Бог.

Сједален деце, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси..

Данас је Рођеноме из Дјеве, принета угодна жртва војске мале деце, као Творцу и Цару принети су Христу због вере.

Слава преподобноме, глас 4.

Подобан: Скоро предвари..

Жеравицом чистоте си предходно очистио душу, а тело си укротио ка непролазној Сили, свехвални Маркеле, зато си постао станиште Божије, па одгониш болести, и просветљујеш све који са вером долазе ка теби, и све који те хвале.

И сада, глас тај исти.

Подобан: Удивисја Јосиф..

Зачудио се Ирод зли цар када је дознао, и бесно је тражио и наоружао се за борбу против Новорођенога на земљи младога Цара Христа, и поплашен и страхом великим обузет, послао је у бесу војску да убије у Витлејему дечицу, хотећи да са њима убије и Створитеља, који се из доброте унизио, и из девственог тела је дошао, хотећи да спасе род наш.

Песма 4.

Ирмос: Жезал из корене..

Изникао си из Дјеве као она стабљика из Јесејевог корена и као онај цвет из њега, Христе. Дошао си као онај хваљени из горе засењене честаром, оваплотивши се од Оне која није упознала мужа, нематеријални Боже. – Слава твојој моћи, Господе!

Као онај кога је давно Јаков предсказао као „очекивање незнабожаца“, заблистао си из Јудина племена Христе, и дошао си да однесеш моћ Дамаска и плен Самарије, да окренеш заблуду у лепоту вере у Бога, зато слава твојој моћи, Господе!

Поверенике речи пророка Валаама, мудре посматраче звезда, испунио си радошћу засијавши као она звезда од Јакова, Господару, и јасно си прихватио њих који су ти донели дарове вредне примања, као доносиоце првина од незнабожаца.

Као киша на кошевину, као капља што капље на земљу, тако си, Христе, сишао у утробу Дјеве. Етиопљани и Таршани, острва Арабијска и Саба Међанска, господари све земље, падоше пред тебе. – Слава твојој моћи, Господе!

Ини.

Ирмос: Услишах слух твој..

Чуо сам глас твој и поплаших се, пророк говораше, и разумех дела твоја Господе и зачудих се и кличем: слава сили твојој Господе.

Као Дјева и као небо, она је посредством рођења небеска и земна бића надразумно измирила, и преграду непријатељства је разорила.

Бројна дечица-мученици су за Бога свих пострадали, и за страдање су славу од Бога примила, а Ирод се од њих сасвим посрамио.

Богородичан: Чудним речима си Божанску Реч у телу зачала, и неизрециво си га телом родила, Свенепорочна, зато тебе Богородице прослављамо.

Ини.

Ирмос: Христос моја сила..

Христос је моја сила Бог и Господ, тако света Црква побожно пева и кличе, јасно учећи и Господа празнујући.

Видећи Господе твој силазак у пећину, духовне војске су се у страху чудиле, и опевале су Христe твоју недокучиву милост.

Твоји подвизи преподобни и твој зној, помешани са рекама дечије крви, Маркеле, постали су свети принос и дарови Новорођеноме у телу.

Богородичан: Тебе украшену добротом, и најобасјанију зрацима Сина твога, видели су Пречиста доносиоци дарова из народа, и опевали су ово ново и преславно виђење.

Песма 5.

Ирмос: Бог сиј мира..

Ти који си Бог мира и сажаливи Отац, послао си нам Гласника великог Савета Твога, да нам пружа мир. Стога упућени ка светлости богопознања, још за ноћи на јутањој молитви славу Ти исказујемо, Човекољупче.

Приставши Христe да се по царевој наредби попишеш међу слуге, Ти си нас слуге ослободио од врага и греха; Себе си у целини ускладио са нашом убогошћу, и на основу тога јединства и заједништва си земљаног створа обоготворио.

Ето, Дјева – како је давно речено – зачала је у своме телу, и родила Бога очовеченог, а при томе је остала Дјева. Преко ње се ми грешни са Богом миримо, зато јој са вером запевајмо, као оној која је стварно Богородица.

Ини.

Ирмос: Возсијај ми Господи..

Обасјај ме светом заповести твојих, јер ка теби душа моја јутром хита и пева ти: ти си Бог наш, и теби притичем Царе мира.

Створено сунце се покрива облацима, а духовно и сасвим нестворено Сунце се покрива неизмерном добротом, јер се у тело оденуло, и данас је ради нас у пећини у пелене повијено.

Крволочни Ирод се грозним убијањем осквернио, када је покушао убити Владику свих и Бога и Цара, јер је против дечице заратио, и бесну сврепост је показао.

Богородичан: Зрацима твојих молитава Богородитељко Пречиста, обајсјај слепоћу мога срца, јер си ти заблистала једино светило: Господа и Сунце славе, Христа.

Ини.

Ирмос: Божијим свјетом твојим блаже..

Твојим божански светлом Благи, обасјај душе свих који из љубави поране, да спознају тебе Речи Божија истинитог Бога, који их из греховног мрака призиваш.

Твојим јављањем у телу Христe и рођењем, прелива се чаша твоје доброте на сва створења, и обилно их милошћу испуњава.

Помрачење твоје душе стварима и сваком земном и трулежном лепотом, ти си очистио кроз твоје испосничке патње, и постао си оче Маркеле у свету равноангелан.

Богородичан: Излио је духовне реке бесмртности, у телу Рођени из тебе у пећини, Пречиста, и човекову природу је напојио нетрулењем и обогатио ју је, јер је Милосрдан.

Песма 6.

Ирмос: Из утробе Јону..

Јона као плод би избачен из утробе морске звери, онакав какав је у њу доспео, а Бог-Реч, у утроби Дјеве настањен и од ње је тело узео, изађе из ње сачувавши је неокрњеном, јер од кварења, коме ни Сам не подлеже, задржа нетакнутом Своју Родитељку.

Дошао је и оваплотио се Христос Бог наш, из утробе коју је Отац пре Данице створио. Он који држи узе безгрешних сила, легао је у јасле немуштих животиња, повијен је пеленама, а дреши пуно замршене узе грехова.

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Као потомак Адамов, и као дете материје, родио се Син и даде се вернима. Он је Отац и Челник будућег века, а зове се Гласник великог Савета, Он је Бог силни, Он под Својом влашћу држи сву творевину.

Ини.

Ирмос: Бурја мја многих..

Бура многих мојих греха ме потапа, и моја душа малаксава, али ти Господи као милостив си сишао зато избави живот мој.

Божанска тајна оваплоћења Речи се данас догађа Богородице, јер се тобом телесно појавио превечни Бог, да обожи то што је на себе примио.

Када је Рахила давно за децом плакала, наговестила је дечицу која су за Христа сурово поклана, зато је одбијала и није хтела да се утеши. **Богородичан:** Твој Божански Пород Превесвета, посекао је клетву изниклу у рају, и стазу до дрвета живота је људима отворио, и благослов им излио.

Ини.

Ирмос: Житејскоје море..

Гледајући море живота узбуркано буром искушења, тихом пристаништу твоме притекох Многомилостиви и вапијем ти: избави из пропасти живот мој.

Надразумно је земља примила на себе као најмирисније и непотрошиво миро, Тебе, који си се из Пречисте телом излио, и људе си мирисом божанства испунио.

Привремени и нестални живот си сагледао мудри Маркеле, и ка непролазном си се жељном душом узвисио, и због патњи испосништва си то и добио.

Богородичан: Надвремени Бог-Реч се рађа у телу из тебе Дјево Пречиста, да би надвремени живот људима у вечно наслеђе и славу непролазну предао.

Кондак, глас 4.

Подобан: Јавилсја јеси..

Звезда је мудраце довела ка Новорођеном, а Ирод је неправедну војску послао, јер је намеравао да убије Христа Младенца, док је овај у јаслама лежао.

Икос:

Сада се заједно весели и горње и доње, због јављенога Цара свих, само Ирод са Јудејцима пророкоубицама пати, а и треба да кукају, јер од сада неће више моћи да царују, него ће царство Господње власт имати, и дрскост демона ће одбити, па призива мноштво верних, да са светом дечицом виде: како Бого-Дете у јаслама лежи.

Песма 7.

Ирмос: Отроци благочестију..

Дечаци заједно у побожности одгајени, презревши безбожну наредбу, не уплашише се претње огњем, но стојећи посред пламене певаху: Благословен си Боже отаца наших!

Док су били на пољу, пастири доживеше збуњујућу појаву светлости, јер их обасја слава Господња и анђеоло који им викаше: запевајте – јер се родио Христос – благословен си Боже отаца!

На једном, уз реч анђела, небеске војске стадоше да кличу: слава Богу на висини, мир на земљи, добра воља међу људима! Христос засија! Благословен си, Боже отаца!

Шта ово значи? Рекоше пастири. „Хајде да видимо то што се догодило – Божанског Христа!“ А када дођоше у Витлејем с Родитељком се клањаху и певаху: Благословен си Боже отаца!

Ини.

Ирмос: В пешчи аврамстии отроци..

У пећи персијској Аврамова деца, побожном љубављу више него ли пламеном запаљени беху, и овако кликтаху: нека си благословен у храму славе твоје Господе.

Весели се данас Витлејеме са нама, јер твоја пећина Несместивог прима, кличући: благословен си једини Боже отаца наших.

Незлобива жртва и неокаљана, за тебе је унапред принета, Речи-Божија, кличући: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Радуј се пристаниште покајања без буре, у које притичемо Богородице и кличемо: благословена си једина која си родила Бога отаца наших.

Ини.

Ирмос: Росодатељнују убо пешч..

Росоносом је учинио ангел пећ преподобним дечацима, а Халдејце је спалила наредба Божија, и нагнала мучитеља да поји: Благословен си Боже отаца наших.

Сву творевину безбожјем поклебану, опет је утврдио Новорођени у пећини својим бого-познањем, да му непрестно кличе: благословен си Боже отаца наших.

Огњем испосништва си спалио Маркеле телесне сласти, и росом бестрастија си душу напојио, кличући Христу радосно: благословен си Боже отаца наших.

Богородичан: Цео свет је видео Богоневесто твоју божанску величину, када си телом из тебе родила у граду Витлејему Владику свих и Бога, и са пастирима и мудрацима те је опевао.

Песма 8.

Ирмос: Чуда прејестественага росодатељнаја..

Прасликом надприродног чуда, била је она пећ што орошава, јер не пали младиће које прогута, као ни огањ Божанства утробу Дјеве у коју урони. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Кћи Вавилона је одвукла синове из Давидова народа као свој плен са Сиона, а шаље дародавце мудраце да се као њени синови моле кћери Давидовој, Богу пријатној. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Замукнуше свирале због песме жалосне, јер у туђини не певаху синови Сиона. Христос пак, у Витлејему засијавши, кида сву заблуду Вавилона и свирку његових свирала. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове !

Преузе Вавилон добит и богатство од плена царства Сиона. Христос, међутим, доводи његове ризнице у Сион и владаре звездаре превођене звездом. Стога запевајмо химну: Да благосиља Господа сва творевина и да Га велича у све векове.

Ини.

Ирмос: Всјаческаја Владико..

Све што постоји си твојом премудрошћу саствио Владико, и земљу си утврдио како умеш, и поставио си и дао дно океана и водама неизмерним, зато теби кличем и певам: багословите дела господња Господа.

ДИН 29.

Ангели славе власт Новорођенога, пастири се чуд, а мудраци се клањају, небеса звездом објављују Створитеља; са њима сви певају и кличу: благословите дела господња Господа.

Мноштво које није злобу познало, својом крвљу војује данас за Владика, и на Ирода се моћно оружају, због тебе Христе новорођенога, зато сви кличемо и певамо: благословите дела господња Господа.

Богородичан: Тебе су Дјево Печиста, пророци Божији проповедали као храм и двери, и облак, и купину несагориву, и посуду са маном и процвалу палицу, као кивот и свећник, и таблице Завета и свету гору из које је камен одсечен, тако су те они проповедали.

Ини.

Ирмос: Из пламене преподобним..

Из пламена си преподобнима росу излио, и жртву праведнога си водом запалио, и све чиниш Христе само ако хоћеш, зато те величамо у све векове.

Целу творевину је обукао у одећу светлости, а првобитну тугу је одагнао, новорођени на земљи Обновитељ и Владика, и зато га у све векове величамо.

Наоружан врлинама преподобни Маркеле, ти си на војске демона заратио, и одолео си им и победио их, и зато си благодат чудеса од Бога примио.

Богородичан: Син који се у пећини из тебе Свенепорочна родио, људима је вечне станове припремио, и свима који ти искрено певају Богородице, и величају неизрециво рођење из тебе.

Песма 9.

Ирмос: Таинство страноје..

Видим чудесну и насхватљиву тајану: пећину као Небо, а Дјеву херувимски престо, јасле као станиште у којима лежи несместиви Христос Бог. Њега песмом величајмо

Огледајући засебно кретање необичне, нове звезде која се истом појавила и небеском светлошћу засијала, маги закључише да се Христос, Цар, родио на земљи, у Витлејему, нама на спасење.

На речи мудраца:“ Где је новорођено детенце, Владалац чија се звезда појавила, јер дођосмо да Му се поклонимо?“ суманут и пометњом обузет Ирод богоборац разјари се да убије Христа.

Ирод се распита за време појаве звезде која доведе мудраце да се с даровима поклоне Христу. Она их одведе у отаџбину, тако да оставише страшног чедоморца на поругу његову.

Ини.

Ирмос: Јако сотвори мње..

Јер ми је учинио величину Силни, и свето је Име његово и милост његова од колена до колена, онима који га се боје.

Сав се у тебе сместио, који је у недрима Оца, и ствара се Створитељ небеса, и осиромашује ради мене, и у пелене се повија, а разрешава од повеза греха.

У Рами се чуло Рахиљино горко нарицање, плач и јаук и лелек, јер се Ирод показао као крвник и душман против деце витлејемске.

Богородичан: Твојим Породом Дјево смо ми смртни обожени, јер Бога хранитеља свих, исте славе са Оцем, и рађаш и млекум храниш. О, дивног ли чуда!

Ини.

Ирмос: Бога человјеком..

Људима је немогуће Бога видети, јер на њега несму ни анђелски чиновни гледати, а тобом се Свечиста јавио људима Реч оваплоћена, њега величамо а тебе блаженом зовемо.

Народима се показала на познање милост твога надразумног човекољубља Христе, јер си Владико себе осиромашао, да би заједничарима бољег богатства учинио нас Господе, јер си добар и много милостив.

Христов крст си узео на рамена, и на његове патње си се угледао, јер си разапет за овај свет постао оче Маркеле блажени, и заједничар васкрсења и боље славе, у којој и нас помињи.

Богородичан: Нас је учинио синовима Божијим, Бог који се телом родио из тебе Свечиста, и дао је првобитну славу свима који су га примили, и који тебе као Богоматер усрдно славе и величају.

Светилен деце

Подобан: Крест хранитељ..

Хладовиту ливаду деце, послао је бедни богоборац Ирод да неузрелу покоси, али новорођенога Господа није успео убити, и сав се срамотом испунио.

Слава и сада, празника

Посејона сјесвигина Спаси те њаш, Истокистока, ими којисмоутами и сенци нађосмо и спину
Јер од Дјеве родио се Господ.

На хвалитним стихире светима на 4, глас 1. Самогласно.

Дело Кипријаново.

Твоме пречистом рођењу Христе Боже, прва жртва су била деца, јер је Ирод хтео да ухвати тебе неухватљивог, али те није познао, него је чету мученика теби привео; зато молимо тебе учовеченога, да спасеш душе наше. (два пута)

Глас 2.

До ушију Господа Саваота је доспела ваша жртва, свети мученици, јер сте ради њега своју крв пролили, и у недрима Аврама сте починули, а Иродову мрску злобу сте заувек осујетили, силом Христа новорођенога.

Глас 3.

Злобно је Иродово деце-убиство, и зло је његово убијање, а чиста је жртва деце врника Христа и нашег спасења, јер су они унапред нова жртва, унапред су поклана и унапред узнесена; зато не плачи Рахиљо за чедима, него помисли на недра Аврамова, где је сада свих њих радосно станиште.

Слава, глас 5.

Преподобни оче ниси дао сна твојим очима, нити дремања твојим веђама, докле ниси и душу и тело од страсти ослободио, и самога себе за станиште Духа Светога припремио. Христос је са Оцем дошао, и у теби обиталиште начинио, јер си угодник јединосусне Тројице постао, великопроповедниче оче наш Маркеле, моли се за душе наше.

И сада, глас тај исти:

Гледајући тебе цела творевина у Витлејему телом рођенога Створитеља и Саздатеља свих, поново се ствара и обнавља, сунце светлост простира а земља се радује, мудраци из Персије Цару свих дарове доносе, пастири се чуде и диве, и клањају се Богу у телу и Родитељки његовој. О, да чуда великога! Хранитеља храни Свечиста Мајка, ради спасења целог света и обновљења.

На стиховње стихире, глас 6.

Подобан: Ангелскија..

Опевали су Христа из Дјеве рођенога и брда и планине, и поља и долине, звезда са неба га је мудрацима показала, како лежи као Дете у

пећини, у тело слуге одевен; њему сви кличимо: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

Колико је велико и недокучиво твоје осиромашење, којим је Адам божанством обogaћен? Тако је Дјева кликтала док је у наручју своје Емануила, Бога и Створитеља држала; Он је тело од ње примио, зато му кличимо: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док пложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Духовно јутро си заблистала Дјево, када си Христа као сунце у наручју твоме држала; њиме се просвећује разумна природа сјајем савршеног богопознања, и постаје достојна непропадања, зато са вером кличимо: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

Слава, глас и подобан тај исти.

Сада се на земљи јавља Бого-Дете, који је од Оца рођен пре свих векова, цео свет се радује, и небеса нека се веселе, видећи оне раније одбачене поново од Бога усвојене, и како му кличу: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

И сада:

Он који је увек опеван пламеним устима небеских и надсветских сила, родио се у пећини по својој неизрецивој милости. Сви народи, а и ми, да се удостојимо да му певамо блатним устима, и да му непрестано кличемо: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

На литургији

Блажена празника, од канона Песма 7. и свете деце Песма 6.

Прокимен: Хвалите слуге Господа, хвалите име Господње. (пс.112,1)

Стих: Од нероткиње насељава дом, и учини је радосном мајком синова. (пс.112,9)

Апостол Коринћанима, зачало 180.

Алилуја, глас 5.: Излише крв њихову као воду. (пс.78,3)

Еванђеље по Матеју, зачало 4.

Причастен: Радујте се праведни у Господу, праведнима приличи похвала. (Пс.32,1)

Месеца децембра 30. дан

**Спомен свете мученице Анисије;
Спомен преподобне матере наше Меланије;
Спомен преподобног Зотика
(његова служба писана на повечерју)**

На Господи воззвах.. стихире светој Анисији 3, глас 4.

Подобан: Јако добља..

Светлим девством украшена свехвална, заблистала си у подвигу мучења, јер се ниси повинула да се клањаш сунцу, и зато си претрпела смрт неправедну, и у крви као у плашту, стала си пред Сунцем славе овенчана, и одатле изливеном светлошћу ти си обасјана.

Срдачну си љубав показала славна, јер си сузама покајним земљу квасила и мислено си косом Христове стопе брисала, и њега као си као присутног пред собом гледала јер си га желела, и мислено се његових стопа дотицала у светим виђењима, и твоју душу си просветила.

Богатство си раздала и сиротињу помагала, и постала невеста твога непропадивога Женика, и као венац си њему потоке своје крви принела Свеславна, угледањем на његова страдања, која си Анисијо претрпела, зато те је Он сам у небеску палату уселио као страдалницу и као мученицу.

Ине стихире преподобне Меланије. Глас тај исти.

Подобан: Званиј свише..

У војске ангела си убројана, када си се побожном љубављу разгорела, и ради безстрастија и чистоте летела си изнад видивога света, па си и твога супруга побожним речима убедила, да одбаци пролазну хуку временог живота; зато си са њиме вечни живот и блаженство стекла, па молиш Владику да се спасу душе наше.

Желела си живот ангелски, и зато си слатку храну презрела, у уздржању си живот проводила, у бдењима и чистоти, и у лежању на земљи; тада си постала чист сасуд Духа Божанскога, пресветлим даровима од њега светитељко украшена, зато си ка светој ревности за њега људе привукла, и привела их Меланијо Владици и Спаситељу душа наших.

Лепотама врлина си украшена, када си речи Спаситељеве

испунила, и мноштво твога злата сиромашним и убогим раздала и тако потрошила, тада си небеско богатство примила, и правдом си заувек обогашена и непропадањем и избављењем, зато славимо твоје уснуће, и усрдно те молимо: моли Створитеља да просвети душе наше.

Слава и сада, празника, глас 1.

„Слава Богу на висини“ чујем данас у Витлејему од бестелесних, „и на земљи мир да буде“. Јер је сада Дјева шира од небеса, заблистала светлост свима у тами, и понизне је подигла, који певају ангелски: „Слава Богу на висини“.

На стиховње стихире, глас 2.

Подобан: Доме Еуфратов..

Као звезда из Јакова, Христос је заблистао, и народе је светлошћу бого-познања просветлио, зато га прославимо.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

Весели се Витлејеме граде Давидов, јер се у теби Онај од пре без матере, сада без оца оваплотио, из Чисте Дјеве, Божије слушкиње.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док положим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Реч Очева тело је примио, па се оваплотио и родио, и у пелене повијен био, и јаслама лежао, да би мене од незнања ослободио.

Слава и сада, глас 1.

Видећи Исус створеног по његовом лику и подобију, пропалог због престапа, савио је небеса и сишао, и услио се без промене у тело девствено, да би у њој обновио Адама иструлог, који кличе: слава твоме јављању Избавитељу мој и Боже.

Тропар празника, глас 4.

Рођење Твоје, Христе, Боженаш, обасја свет светлошћу познања, јер су, њему захваљујући, поклоници звезда од звезде научили да се Теби Сунцу правде, клањају и да у Теби Исток с висине познају. Господе, слава Ти!

Повечерје

Служба светог Зотика пева се на повечерју.

Канон, глас 8.

ДИН 30.

Песма 1.

Ирмос: Појим господеви..

Појмо Господу који проведе свој народ кроз Црвено море, јер се једино Он славно прославио.

Умоли Зотике Христа, да се мој разум просвети са висине, да бих те достојно опевао.

Твојим животом на земљи, си се светитељу, на ангеле угледао, јер си се потпуно животних задовољстава гнушао.

Богородичан: Од тебе се род човечански обнавља Дјево, а Бог висине није оставио када је на земљу дошао.

Песма 3.

Ирмос: Ти јеси утвржденије..

Ти си тврђава свима који ти притичу Господе, ти си нам светло у тами, и теби пева душа моја.

Дођите сви удаљени данас, да радосно подигнемо глас, и на овај светли празник да Зотика прославимо.

Поставио си данас твој дом као Аврам скинију, где све сиромашне примаш и изобилно храниш.

Богородичан: Рођеним из тебе Пречиста, ти си сваку буру зауставила, јер твојом помоћу цареви противнике побеђују, а цео свет се радује.

Песма 4.

Ирмос: Услишах Господи..

Чуо сам Господе тајну твога промисла, схватио сам дела твоја, и прославио твоје Божанство.

Светлоносни празник преподобног Зотика нам је заблистао, и све нас позива на слављење Христовог рођења.

Предиван си био по чудесима, и чудеса преславна си нам оставио на земљи, свете твоје поуке преблажени, за углед свети.

Богородичан: Тебе смо стекли као очишћење Богородитељко, и уточиште непобедиво у нападима, а побожни владари твојом помоћу Пречиста владају.

Песма 5.

Ирмос: Просвјети нас..

Просвети нас твојим заповестима Господе, и твојом узвишеном мишицом даруј нам твој мир Човекољубче.

Светитељу, ти си постао украшен врлинама, и свете су твоје поуке, а побожан дом, и нагима си одевање.

Губаве си лечио оче свети, и болницу си подигао у дому твоме славни, и у њој си чудом сваку болест лечио.

Богородичан: Велика се и чудна тајна на теби Богородице и Увекдјево показала, јер се заиста тобом сви ми наземљи са Богом помирисмо.

Песма 6.

Ирмос: Бездна грехов..

Бездан грехова и бура сагрешења ме смућују и гурају ме у дубину тегобе и очајања, али ти ми пружи твоју руку као Петру, о Вођо мој, и спаси ме.

Стекли смо те сви као храм Духа, а ти си, преславни, прекрасан храм у твоме дому начинио, и у њему си твојим молитвама сваку болест одгонио.

Гостољубље си на земљи попут Аврама увео, па си побожно бескућнике примао, а наге и пролазнике, и хrome и туђинце и сиромаше си код себе уводио.

Богородичан: Он је Дјево пећину као небо на земљи учинио, а тебе је показао небеским храмом окруженим војскама ангела, свима који верно кличу: слава на висини, Рођеноме из тебе.

Сједален, глас 5.

Подобан: Собезначалноје слово..

Ти си преподобни росом уздржања страсти као пећи угасио, и од Бога си се Зотике даровима обогатио, јер си примио да лечиш верне од тешких болести, а војске демона да одгониш, зато те са радошћу славимо.

Песма 7.

Ирмос: Отроци Јеврејстији в пешчи..

Јеврејска деца су храбро савладала пламен у пећи, и у росу га претворише, и кликтаху: Благословен си Господе Боже у векове.

Убројан си међу све преподобне, па и у чету светих бестелесних

ДИН 30.

Зотике преблажени, са њима и ти кличеш: благословен си Господе Боже у векове.

Силом и благодаћу Божијом умудрен, ти си постао као отац удовама, немоћнима и сирочадима, кличући: благословен си Господе Боже у векове.

Богородичан: Силу варвара уништи Богородице, и спаси народ твој, а верне царева утврди да кличу: благословен је Свечиста плод тела твог.

Песма 8.

Ирмос: Седмерицеју пешч халдејскиј мучитељ..

Седам пута је халдејски мучитељ махнито ужарио пећ, против побожних младића, а они видећи да су јачом силом спасени, Творцу и Избавитељу појаху: Децо благословите, свештеници му певајте, а људи га величајте у све векове.

Ово су мудри победне песме, ово су поуке, којима си обрисао убогим женама сузе, зато је твој храм постао виши од небеса, и капије царства небеског се теби отворише, и са вером си кликтао: децо благословите, свештеници певајте, а народи величајте Господа у све векове.

Ниси дао сна твојим очима дични, нити дремања твојим веђама, богоугодни, докле дело Божије и духовни рај Христов до краја ниси довео, певајући: децо благословите, свештеници певајте, а народи величајте Господа у све векове.

Богородичан: По човекољубљу и милости твојој дошао си код нас, и ради спасења си постао Човек, и у пећину се уселио, и у пелене повијен био, да нас земне из страсти подигнеш, да сложено певамо: свештеници певајте о Господу, а народи га величајте у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Ужасесја о сем небо..

Зачудило се небо и задивише се сви крајеви земље, када се Бог јавио људима у телу, и твоје тело је постало шире од небеса; зато тебе Богородицу и војске ангела и људи величају.

Теби је оче дата од Бога благодат да лечиш болести, и ти си бедне, немоћне и хроме као љубимце Христове са вером примао, па се сада са њима заувек радујеш усељен у недра Аврамова.

Нахранио си оче изобилно свакога туђинца: и нагога и пролазника,

па се сада заувек са патријарсима и са праведнима весело радујеш, где је непролазно богатство и благодат и где је уздање спасаваних, тамо где је Христос свима богатство.

Богородичан: Ти си истинита Мати Божија, ти си заступница и пристаниште свих који те славе, ти си Дјево уточиште свима који ти притичу, ти си радост царевима, и слава и утврђење, и њина достојна круна, зато Богородице народ твој спасавај.

Стихире, глас 6.

Подобан: Тридневен..

По својој нарави си се мудри показао као Аврам у двојем: јер је дом твој увек био широм отворен, и јер си свима оскуднима давао, и сиротињу си милостиво даривао.

Христос је тебе учинио домаћином удова и сиромашних, и усрдним заштитником оштећених, заступником свима у невољама, и бранитељем и избавитељем свима који те хвале, преподобни оче наш.

Слава, глас тај исти.

Помогнут силом Рођенога у пећини, и украшен благодаћу његовом Зотике, ти си постом и уздржањем страсти победио, и примио си награду победника.

И сада, глас тај исти.

Као Детенце положила те је у јасле Христe Боже, Дјева која те је бесемено родила, а хорови бестелесних са висине певаху: слава Створитељу и Богу свих.

На јутрењи

Тропар празника (три пута)

После првог стихословија сједален, глас 1.

Подобан: Камени запечатану..

Он је Премудрост и Разум пре свих векова, а он је и Син јединосушни са Оцем и Духом, и хтеде у последње време да се роди ради нас, да спасе свет од мучења демона и отпалог; зато слава Рођеноме у телу, слава њему који је тако хтео, слава Њему јер нас је избавио својим рођењем.

Слава и сада, то исто.

После другог стихословија сједален, глас 8.

Подобан: Повељеноје..

Нека се радује небо, нека се весели земља, јер се на земљи родило Јагње Божије, које доноси свету избављење; Он је Бог-Реч који је у недрима Оца, а без семена долази из Дјеве; њему се чуде мудраци видећи Бога у телу, а пастири кличу: слава истинитом и једином Богу.

Слава и сада, глас тај исти

Подобан: Премудрости..

Као непропадива слава божанска си из крила девствених дошао, и целу си родитељку Дјеву сачувао; јасле су ти престо, јер си у њима као новорођен почивао, а пећина је постала красна палата; пастири су ти певали као Цару свих, а звезда је била сапутник, и као божанска светлост се показала мудрацима, зато сви кличемо: Владико Христе Боже, низпошаљи опроштај сагрешења свима који са вером славе твоје божанско рођење.

Канон празника, са ирмосем на 6

Дело кир Јована. Глас 1.

Песма 1.

Ирмос: Спасе људи..

У давнини Господар је чудесно спасао народ, мокри талас учинивши сухом земљом. Својевољно пак од родивши се Дјеве, проходним нам учини пут ка своду небеском. Њега, по суштини једнаког Оцу и људима, славимо.

Из освећеног тела, чија је јасна праслика несагорива купина, изађе Реч – Бог помешан са смртним обличјем, укидајући горко проклетство због дрвета над намученом Евином утробом. Њега ми смртни славимо.

Тебе саосећајног, у пелене повијеног, у пећини худој, као Реч која дође да укине грех, јасно показа мудрацима звезда, теби Сунцу преходећи, а они са радошћу угледаше и Човека и Господа.

И два канона светима. Канон светој Анисији. Дело Теофаново. Глас 4.

Песма 1.

Ирмос: Морја чермнују пучину..

Крсним знаком Мојсејевим рукама, прешао је у давнини Израилљ пучину Црвеног Мора, пешке и неовлажених ногу, и Амаликову силу је на исти начин у пустињи победио.

Певаћу о твојем светом спомену, зато ми низпошаљи светлост јер пред Оцем светова стојиш у радости, свехвална, а буру мојих страсти одагнај твојим молитвама.

Уздражањем си побожно душевну њиву обновила, и клас мучења си као плод дала Делатељу и чувару, а он је теби снагу удахнуо, девојко и мученице дична.

Твоје руке издашно су давале пролазно богатство, па си тако стекла Живот који богатство ствара, и који никада не пролази, и ризнице непотрошине, о, мученице, и славу небеску.

Богородичан: Из тебе неискусобрачне се данас Творац света у телу рађа попут нас, и пеленама се повија, он који повија море у маглу, Мати Увекдјево.

Канон преподобне Меланије. Дело Теофаново. Глас тај исти.

Песма 1.

Ирмос: Отверзу уста моја..

Отворићу уста моја и испунићу се Духа, и излићу реч Царици Матери, и светло ћу славити и певати о њеним чудесима.

Ја сам са свих страна ухваћен мрачним страстима, а ти ме Човекољубче просвети и очисти светлоносним молитвама твоје преподобне Меланије, и надахни ми речи да бих њу прославио.

Усрдно си пошла за Њиме, који је ради тебе својевољно распеће претрпео, и на рамену си свеблажена усрдно носила крст твој, и његове си заповести сачувала.

Везаност за родитеље и телесне прохтеве си богомудра сасвим уклонила, јер си једино са љубављу лепоту Христа желела, јер њега желе сви који се Богом-Речи причешћују.

Богородичан: Богати је због мене осиромашео, да би мене обожењем обогатио, јер сам у почетку због неуздражања ужасно осиромашео, и ево, Беспочетни прима почетак, рођен од Дјеве Богородице.

Песма 3.

Ирмос: Призри на пјенија..

Обзри се, Добротворе на химне својих слугу, зауздавајући надмену гордост врага и отклањајући Свевидећи, одсуство опреза према греху, с обзиром на дубоку учвршћеност у вери појаца твојих, Блажени.

Снебивао се збор пландујућих пастира, када је на чудан начин удостојен да види свачиме богат Пород пречисте Невесте, исто као и чета бестелесних анђела гледајући Цара Христа без семена оваплоћеног.

Онај који господари небеским висинама, из милосрђа се запућује међу нас преко безневесне Девојке. Првобитно духован, накнадно постаје у тело оденути Бог-Реч, да Себи привуче палог човека, своје првенствено створење.

Ини.

Ирмос: Веселитсја о тебје..

Због тебе се Христе црква твоја радује и кличе: ти си моја снага Господе, и уточиште и поуздање.

Твоју душевну лепоту је твој Творац пожелео, и тебе је уистину за невесту дивну и непорочну мученице, себи заручио.

Љубећи страдања Нестрадалног, који је усмрћен ради нас, и ти си хтела умрети за њега, мученице часна, па си тако мученичком смрћу умрла.

Као жртва духовна, као чисти и савршен принос, ти си себе Богу принела, јер си свој крст заволела.

Богородичан: Ти си село за становање несместивог Створитеља постала, јер си њега у своје тело сместила, обрадована Пречиста.

Ини.

Ирмос: Не мудростију и силоју..

Не хвалимо се ни мудрошћу ни силом ни богатством, него тобом као Очевом ипостасном мудрошћу Христе, и нема светог као што си ти, Човекољубче.

Ти си се од ниских жеља удаљила, и све жеље си и жудње побожно усмерила, славна, само ка будућем и вечном.

Усрдним молитвама си нарав украсила, и зрацима Духа си сва блистава постала, па си у телу духовним животом живела.

И говорећи и ћутећи постала си за поуку, и неутврђенима утврђење, а монаштву узор, Меланијо побожна, зато ти певамо.

Богородичан: Он својом вољом умогава небеса у облаке, и повија их својом вољом, а сада га држи Дјева у рукама, ипак он ме избавља из руку противника.

Сједален Анисији, глас 4.

Подобан: Вознесијса на крст..

Владала си Анисијо над својим телесним страстима, и животворним страдањем си се зацарила, твојом крвљу за веру си светитељко зацрвенила свој непропадиви плашт, зато си постала непорочна невеста Свецара, па од невоља избави нас, који празнујемо твој свети спомен.

Слава, Меланији, глас тај исти

Подобан: Скоро предвари..

Божије заповести си марљиво извршила, јер си дајући мношто злата твога сиромашнима поделила, узела си твој крст на рамена Меланијо, и заједно са твојим жеником са вером си следовала за Христом, телом разапетоме, јединоме Богу нашем.

И сада, празника, глас тај исти.

Нека се сада побожно весели све што постоји, јер се Христос Господ и Син Божији рађа из Пречисте Дјеве, да цео род човеков обесмрти, и разреши клетву праматере Еве, зато њему као Добročинитељу принесимо наше песме.

Песма 4.

Ирмос: Рода человјеча..

Давно кроз песму пророк Авакум предсказа обновљење рода смртнога на неизрецив начин достојен виђења праслике тога: Из горе – која је Дјева – изађе млађано новорођенче – Реч која ће обновити људе.

Једнак људима појавио си се, Вишњи, добровољно примивши тело од Дјеве, да очистиш отров змијске главе, приводећи све као Бог од врата иза којих не допире сунце, ка животној светлости.

Незнабошци, некада пуни искварености, избегавши пропаст од оног противника људи, уздижу руке, пљешћу и попевају, па исказују поштовање јединому Христу, као добротвору који нам је дошао из саосећања.

И ако си изданак Јесејевог корена, ти си, Дјево, прешла границе смртних бића, родивши превечну Реч Очеу, Христа. Јер Он је сам изволео да прође кроз твоју запечаћену утробу, и да се подвргне себи страном унижењу.

ДИН 30.

Ини.

Ирмос: Вознесена тја видјевши церков..

Када те је видела црква на крсту подигнутог, и да сунце стаде у току своме, тада ти је достојно кликтала: слава сили твојој Господе.

Твојим живоносним стопама је следовала, јер је копљем у ребра рањена, и заиста је слушкиња твоја Владико Христе прошла кроз исто страдање, али је о теби певала.

Блистајући светлошћу мука, и непролазним венцем ованчана, ти радосно стојиш пред Христом твојим жеником, мученице Анисијо свехвална.

Онога који је прву Еву спотакао, ти си противљењем чак и у својим мукама победила и оборила, показавши се јача, па си Христу певала: сили твојој Господе нека слава.

Богородичан: Који је духовна бића створио, телесно се као Човек, Богомати, из тебе данас родио, зато му певамо: слава сили твојој Господе.

Ини.

Ирмос: Сједјај во славје..

Седећи у слави и на престолу божанства, и облаку лаком, дође Исус најсветији и непропадиви, да спасе све који му кличу: слава Христе сили твојој.

Уздржањем си телесне прохтеве умрвила, јер си Живот свих живих у себе уселила, свечасна, ка њему си се преселила, када си се са земље преставила, и царство небеско си наследила.

Много твога злата си раздала мноштву гладних, и тако си га заиста скрила у скривнице никада не застарелим, у векове сачуваним теби за достојно пребивање.

Сажалењем је твоје богатство постало као река која напаја срце сваке сиротиње, а умива нечистоту њиног понижења, и тако си славна стекла себи богатство неукрадиво и непотрошиво на небесима.

Богородичан: Као неразуман покоравам се похотама и страстима, и мада разуман постадох налик животињама, али ти си родила Бога-Реч увекпостојећег, зато не презри мене који увек залутам.

Песма 5.

Ирмос: Из ношчи дјел..

Дођи нама који Теби као Добротвору химну сада бодро упућујемо, да одахнемо од дела мрачне обмане и ноћи, и дај нам удобни пут по коме успињући се можемо доћи до славе.

Потпуно занемаривши грубу мржњу против Себе, Господар је доласком у телу скршио врат душегубном моћнику, и сјединио је свет са духовним бићима, а свога Родитеља је учинио приступачним творевини.

Народ Божији, раније и дању у мраку, видео је светлост вишњег светла, док Син приводи Богу у наслеђе незнабошце, пружајући неизрециву благодат тамо где је много набујао грех.

Ини.

Ирмос: Ти Господи мој, свјет в мир..

Ти си, Господе мој, као светлост у свет дошао, ти си света Светлости из мрачног незнања обратио све, који ти са вером певају.

Познавши тебе Господе као извор спасења, твоја мученица је без сумње у срцу чашу спасења испила.

Девојко Христова, богоугодна жртво Богу принесена, страдалнице Господња, моли се да се и ми спасемо.

Светлост си постала, јер си се великом Светлу јасно приближила, па просветљујеш све, који твој светли спомен славе.

Богородичан: Тебе као непобедиво оружије против непријатеља узимамо, јер тебе, као утврђење и наду нашег спасења, Богоневесто, стекосмо.

Ини.

Ирмос: Нечестивии не узрјат..

Неверници неће видети славу твоју Христе, него ми, о, Јединородни, јер си ти блистање славе Очевог Божанства, и зато ти Човекољубче певамо од раног јутра.

Неприличне разне страсти си до краја са душе остругала светитељко, а бојама уздржања си у њој нацртала бестрастије и љубав нелицемерну.

Поставши као светло и јасно огледало, примила си, славна, светле дарове Духа Божијег, и верне си просветила светлошћу твога живота.

Уздржањем си ватру страсти угасила, а огањ душевни си запалила, и у целом животу твоме си блистала, и сумрак демона си одгонила.

Богородичан: Дјева је родила Бога Емануила у граду Витлејему, и он је отворио Едем за мене давно закључани преваром змије и због неуздржања од залогаја.

Песма 6.

Ирмос: Обитаја Јона в..

Над морским дубинама налазећи се, Јона Ти се молио да дођеш и буру зауставиш. Ја пак, Христе, стрелом тиранина прободен, говорим ти да се што брже појавиш, јер ти уклањаш свако зло, а ја сам немаран.

Бог-Реч који беше од почетка уз Бога, сада учвршћује наше некада немоћно биће, а стара се да га сачува засебним од Свога, у поновном заједништву, по други пут показујући да је слободно од страдања.

Ради нас долази као Аврамов потомак да жалосно пале у мрак грехова уздигне од погнутих ка земљи у синове. Он који је стан светлости сада изволе да мимо достојанства буде у јаслама ради спасења смртних.

Ини.

Ирмс: Пожру ти со гласом..

Црква ти Госпде приноси као жртву песме похвале и пева ти, јер је од демонске крви очишћена, крвљу изливеном из ребара твојих, по твојој милости.

У женском телу си мушку храброст имала, и тако си мученице у борбу на бестелесне противнике кренула, и оружијем трпљења си их умртвила.

Поплавом своје крви ти си море неверја исушила, а Христову свету цкву си напојила, Анисијо страдалнице, похвало девојака.

Подвигом, и неоквашено и непотопљена ти си кроз буру прешла, јер си се у пристаниште без валова упутила, и у тишини Истине благујеш светитељко преславна.

Богородичан: Саздао је по своме лику човека, и из велике доброте га обнавља, када се Христос из тебе Дјево Богомати потпуно обукао у Човека.

Ини.

Ирмос тај исти.

Неоквашено си прешла буру живота, вођена заповешћу Онога који је све речју створио, и у пристаниште спасења си стигла Меланијо.

Искрама твоје топле жудње за Господем, ти си све ужарене стреле греха спалила, и демонско злодејство си до краја уништила.

Разум твој си са бољим сјединила и обожила, и од љубави телесне си га одвојила законом Свесилним, и зато си подвиге испосништва носила.

Богородичан: Обожио ме је Господ из Дјеве рођени, и у пелене Повијени дао ми је одрешење од мојих сагрешења, и смештен је у пећину Онај, који нигде није сместив.

Кондак празника, глас 3. Подобан.

Данас Дјева рађа Надсушнога, а земља пећину нуди
Неприступном. Анђели и пастири заједно славе, а мудраци путују у
друштву звезде. Ради нас се као мало дете роди превечни Бог.

Икос:

Едемски врт отвори Витлејем – ходите да видимо! Сладост у
сковишту нађосмо, зато ходите да до рајских лепота унутар пећине
дођемо! Онде се јавио корен ненапајан што опроштајем цвета. Онде се
нађе студенац неископани са кога је некад Давид зажелио да пије. Онде
је Дјева младенца родила и одмах утолила жеђ Адама и Давида. Ради
тога хитајмо к њему, јер се ту као мало дете родио превечни Бог.

Песма 7.

Ирмос: Всецарја љубовију..

**Ревношћу обузети дечаци, прекореше безбожно хулење свемоћног
тиранина, који га у срдњи без поговора изливаше. А силни огањ
устукну од њих док Господу говораху: До века си благословен!**

Буктиња, дижући се попут торња, седмоструко потпаљена, бесно
спаљује слуге, а моћно спасава младиће; док их је пламен овенчавао,
Господ им је обилату росу због побожности давао.

Христе, Помоћниче, Својим неизрецивим оваплоћењем посрамио
си људима противничку препреку. Ти си се подвргао уобличењу, и Ти
носиш богатство обожења. А због тежње да будемо као богови, ми са
висина у поноре мрака доспесмо.

ДИН 30.

Дивљи, неуздржљиво обесни, бесчасно раскалашни грех залуђеног света свемоћно си обуздао. Оне које он некада одвуче, Ти наш Добротворе, сада од погибелји спасаваш, својевољно се оваплотивши.

Ини.

Ирмос: Спасиј во огњи..

Спасао си у огњу Аврамове младиће, јер твоји беху, а Халдеје си погубио, и тако их је твоја правда Праведни уловила, зато си најопеванији Господе, Боже отаца наших и благословен си.

Када су потекле бујице мучења твога, кућицу твоје душе, о, мученице, нису поколебале, јер си је духовно саздала на исповедању вере Христове, и јер си кликтала: Боже, благословен си.

Знала си мученице за Христа као Сунце правде, па ниси хтела да принесеш идолску жртву сунцу, како ти је мучитељ наредио, него си певала: благословен си Боже отаца наших.

Твојом светом крви си оквасила свој плашт, а венцем победе си мученице главу своју овенчала, и пред Богом, бесмртним Царем сада стојиш радујући се.

Богородичан: Он обавија небо облацима а земљу маглом, па се ипак родио из твога тела, и у пелене повијен био, и у јасле положен, Богомати свенепорочна, спасавајући све који верују у тебе Богородице.

Ини.

Ирмос тај исти.

Са својим супругом си јарам Христов носила, богоносна, и молитвам сте као плугом душе обновили, и њиву добра сте обрадили, па сада у вишњој слави благујете у векове.

Као маслина из псалама, у дому Божијем засађена, ти преподобна помазујеш свето срца и лица уљем подвига твојих, свима који са вером хвале твоје подвиге.

Росом уздржања си угасила пећи страсти, а кишом молитава си Меланијо излила пучину исцелења, и одбацила и потопила страсти свих који те славе.

Богородичан: Како рече Давид за тебе Пречиста: ти си као руно које је примило небеску кишу, која пресушује потоке безакоња, а вернима напаја савест грехом усахлу.

Песма 8.

Ирмос: Утробу неопално образујут..

Старозаветни младићи који ватром шибани не беху опаљени, беху пра-слика Девојачке утробе, која надприродно рађа а запечаћена остаје. Благодат која једним дејством твори оба ова чуда уздиже људе на покајање.

Утекавши од гадне обмане да ће Богом постати, сва творевина, попут оних младића непрестано песмом слави Бога-Реч који је Себе унизио, и дрхти срахујући да јој хваљење није достојно, јер је, уза све своје мудро држање пропадљива.

Ти који си препорођење народима, долазиш да преведеш заблуделу људску природу са пустих висова на цвећем посути пашњак, и да угасиш дивљу снагу човекоубице, и да се као Човек и као Бог, по Својем промислу покажеш.

Ини.

Ирмос: Руцје распростер..

Данило је руке своје раширио, и у јами чељусти лавова затворио, силу огња је угасио, а врлином се опасао, и са побожном и умилном децом певао: благословите сва дела господња Господа.

Удовицама, сирочадима и беднима и свима оскуднима ти си богатство своје поделила, јер си Сведржитељеве наредбе искрено волела, и тражила си свету чашу мучења, коју си и испила, и тако си света девојко жеље испунила.

Као венац принела си Христу пост и сузе, умртвљење страсти, проливање своје крви, и у ребра своје пробадање, а он ти је сам за то неувели венац подарио, и палату непролазну, и славу небеску.

Живиш у светлости са ангелима и четама девојака, и са саборима мученика заједно славиш и гледаш лицем ка лицу твога Женика и светле славе се причешћујеш, и кличеш: благословите сва дела господња Господа.

Богородичан: Ево сада престају из Јудиног племена кнежеви и вође, јер си ти Свенепорочна родила очекиваног од народа Христа. Њему певамо: благословите сва дела господња Господа.

Ини.

Ирмос: Отроки благочестивија в пешчи..

Побожну децу у пећи, спасао је Рођени од Дјеве, то бејаше тада пра-слика, а сада стварност, и сву васиону позива да ти пева: Господа појте дела и величајте га у све векове.

Начинила си срце своје и тело храмом Најсветије Тројице, и Божије храмове си, дична, обновила, па си у њима чете девојака и војске монаштва окупила, да Христу сложено певају и величају га у све векове.

Милостињама си милост стекла, јер си све сиромасима раздала, али правда твоја остаје заувек, јер си због ње стекла благо незастариво, Меланијо богоносна и преподобна, зато тебе као праву победницу славимо.

Блистајући вољом, храброшћу, целомудријем и побожном правдом, имала си и узвишено смирење које те је уздигло на висину небеску, тиме си преподобна савладала гордељиву Змију, зато тебе као праву победницу славимо.

Богородичан: Збуњују ме олује страсти, и дубина очајања ме потапа, а ти ме спаси Свенепорочна Мати и спашћу се, јер си Господа и Спаситеља родила, и у јасле га као Бого-Дете положила, а ми га величамо у све векове.

Песма 9.

Ирмос: Љубити убо нам јако безбедно..

С једне стране, лакше нам је приљубити се ћутању, јер смо тако безбедни од страха, а са друге, тешко нам је складно ткати углађене химне теби а желимо то, Дјево. Но ти, Мати, дај нам снагу према нашој намери.

Гледајући како су избледеле праслике и ишчезле сенке о Богу-Речи након Његове недавне појаве кроз затворена врата, и размишљајући како је засветлела истина, твоју утробу, чиста Мати, како доликује благосиљамо.

Пошто му је испуњена жеља и удостојен је Божјег доласка, Христом обрадовани народ сада се моли за препорођење као дар живота. А ти, Дјево неокаљана, дај им благодат да се поклоне слави Божијој.

Ини.

Ирмос: Камен нурукосјечниј..

Као угаони камен несечен руком, тако се Христос од тебе Дјево, као од несечене горе одсекао, да сједини раздвојене природе, зато се веселимо а тебе Богородице величамо.

Они који се клањају камењу више него Творцу, не могоше издржати да гледају тебе славна Богу предану, па те мачем посекоше, и смрћу за Бога су теби бесмртност заручили.

Град Солун се твојим повојима и страдањем девојко и мученице хвали, а црква првенаца са праведнима има твоју свету душу па се весели.

Тамјан, злато и измирну принеше са вером мудраци у Витлејему Новорођеноме, а ова страдалница проливање своје крви, па га зато моли за све нас.

Богородичан: Ти си Богородитељко као процвала палица из корена Јесејевог, јер си нам данас родила Свечиста цвет божанства, Христа. Њега као Бога несместивог, а сада као Бого-Дете у пелене повијеног величамо.

Ини.

Ирмос: Ева убо недугом..

Непослушна Ева је клетву и болест уселила, а ти си Дјево Богородице, Изданком твога тела целом свету благослов процвала, зато те сви величамо.

На висину крајњег савршенства си се уздигла блажена, и стигла тамо до бестелесних чинов, и тако се жељеној Истини приближила, па си сада извор добара примила, зато те сви славимо.

Због свога уздржања се са четама испосника радујеш, јер си страсти умрвила, па отворено гледаш лицем Божију лепоту, коју си и сама пре тога целомудријем стекла, Меланијо свеблажена.

Ходећи узаном стазом, ти си стигла до широког раја, где је радост оних који славе, и где је Дрво Живота, зато нас непрестано помињи, који славимо твоје уснуће.

Богородичан: Онај који је на плећима херувима чудно ношен, сада седи на рукама Чисте Дјеве, и у пелене је повијен, Он који нас ослобађа повоја наших зала, и млеком се као Детенце храни, Он који храни све што дише.

Светилен празника

Посејо нас је свина Спаса тељнац, Исто кисток, имикоји смо ута миисенци нађосмо и си ну
Јер од Дјеве родио се Господ.

На стиховње стихире, глас 6.

Подобан: Ангелскија..

Ево Јагње Божије које као Бог узима грех целог света, у јаслама лежи као Детенце, а хоће да избави све од безумља свих страсти, и вечнога огња, зато му кличимо: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

Стих: Из утробе пре Данице сам те родио, заклео се Господ и није се покајао.

О, надразумне ли и неизрециве тајне: Бог се на земљи рађа из доброте, и сам себи ставља лик слуге, да избави од служења Отуђеноме, све који Богу са вером кличу: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

Стих: Рече Господ Господу моме: седи мени са десне стране, док сложим непријатеље твоје за подножје ногама твојим. (пс. 109,1)

Стојмо побожно у дому Господњем, па кличимо и певајмо сложено о његовој доброту и великом снисхођењу: како је хтео да се у Витлејему Јудејском појави као Бого-Дете, па овако кличимо: благословен си новорођени Боже наш и слава теби.

Слава и сада, подобан тај исти:

Сине мој и Сунце моје, како те да сакријем у пелене? Како да те млеко дојим, јер си сваког бића хранитељ? Како да те на рукама држим, а ти држиш цео свет? Како да гледам тебе без страха, јер на тебе несму гледати ни многооки ангели? Тако је Неискусобрачна казивала док је Христа држала.

На литургији

Блажена празника, Песма 8. на 6

Месеца децембра 31. дан

Оданије празника;

Спомен преподобне наше мајке Меланије Римљанке

Њена служба је писана са службом под 30. децембром, јер је 31. децембра оданије празника, и пева се само цела служба празника.

На вечерњи

Уобичајена катизма. На Господи возвах.. стихире на 6 које се певају на сам празник. Слава и сада, самогласен: Августу јединоначалствјујущчу.. Прокимен дана. Входа нема. Паримије се не читају. Затим: Удостоји Господи.. и јектенија: Допунимо вечењу молитву своју.. На стиховњим стихире празника са њиним стиховима. Слава и сада, празника. После Сада отпушташ.. и после Трисветог, тропар празника, затим јектенија: Помилуј нас Боже.. и отпуст. Светитеља који је по реду помињемо на отпусту.

Полуноћницу

Певамо како је уобичајено са катизмом и говоримо редовне тропаре и молитву: Помјани Господи в надежди воскресенија.. и отпуст.

На јутрењи

На Бог Господ.. тропар празника три пута. После катизми сједални празника и Чтеније празника.

Канон први са ирмосем на 8 и Други канон са ирмосем на 6. Ирмоси оба канона по два пута. Катавасија: ирмос првог канона окупљени. После 3. песме ипакој глас 8.: Начаток јазиков.. После 6. песме кондак празника и икос. На 9. песни Чесњејшу не певамо, него припеве празника као и на сам празник. Светилен празника, једанпут. Слава и сада, то исто. На хвалитним стихире празника на 4, Слава глас 6.: Јегда времја.. И сада, глас 2.: Днес Христос в Витлејем.. Славословље велико. После Тросветог тропар празника, јектенија и отпуст и уобичајен излазак у припрату. Час први: тропар и кондак празника.

На литургији

Блажена из оба канона песма 9 на 8 Антифон празника се не говори. После входа тропар празника, Слава и сада.. кондак празника. Затим обично Трисвето. Прокимен, алилуја и причастен празника. Апостол и Евнђеље дневно.

МР

Ако се догоди оданије Рођења Христовог у недељу (то је недеља праведног Јосифа заручника, цара Давида и Јакова брата Господњег, писана је иза службе 26. децембра)

На малој вечерњи

стихире васкрсне и Богородици, како је уобичајено.

На великој вечерњи

Катизма прва: Блажен муж.. На Господи возвах..стихире васкрсне 3 и празника 4 глас 2.: Приидите возрадујемсја Господеви.. и светима 3. Слава светима глас 6.: Памјат совершајем.. И сада: празника глас 2.: Августу јединоначалствујушчу на земљи.. **Вход. Прокимен дана.**

На литији

стихире празника. Слава глас 5.: Волсви Персидстии..И сада, глас 6.: Ликујут ангели..

На стиховње

стихире васкрсне, Слава светих глас 6.: Свајшчених памјат.. И сада: празника.

На благосиљању хлебова

тропар Богородице Дјево.. (два пута) и светих (једанпут): Благовјествуј Јосифе.. затим Чтеније у Посланицама апостолским.

На јутрењу

На Бог Господ.. тропар васкрсан (два пута) слава светих И сада: празника. После катизми сједални васкрсни и њини богородични. Чтеније из Толковног Еванђеља Недеље после Рођења Христовог. Затим непорочни са њиним тропарима, ипакој гласа и Чтеније празника. Степена и прокимен гласа. и Све што дише.. Еванђеље васкрсно и Воскресеније Христово видјевше..После 50. псалма стихира васкрсна.

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Канони: васкрсан са ирмосем на 4 и светих на 4 и празника оба канона на 6 Катавасија: празника, ирмос првог канона. После 3. песме кондак светих и икос и сједални њихови. Слава и сада, празника и Чтеније.

После 6. песме кондак и икос празника.

После 9. песме певамо Чесњејшују.. светилен васкрсан, Слава светих И сада: празника.

На хвалитним стихире васкрсне 4 и празника самогласне 4 глас 4.: Веселитесја праведнији.. са припевима. Слава: светих глас 8.: Кров и огњ.. И сада: Преблагословена јеси.. Велико Славословље. После Трисветог тропар васкрсан, јектенија и отпуст. Оглашење Студитово и уобичајен излазак и певамо Слава и сада.. Еванђелску стихиру и Час први у припрати.

На првом часу тропар васкрсан. Слава празника И сада: богородичан часа. После Оче наш.. кондак празника.

На трећем часу тропар васкрсан, Слава светих И сада: богородичан часа. Кондак празника и светих се наизменично говоре.

На литургији

Блажена гласа на 4 и празника првог канона Песма 9. на 4 и светих Песма 6. на 4

После входа тропар васкрсан и празника и светих, Слава: кондак светих И сада: празника.

Прокимен празника и светих: Диван је Бог у светима својима, Бог Израилев. (Пс.67,36)

Апостол Галатима, зачало 200.

Алилуја празника.

Еванђеље по Матеју, зачало 4.

Причастен: Хвалите Господа..

Други: празника.

Види

Ако се догоди попразник или оданије Рођења христовог у суботу:

У петак увече, на Господи возвах.., на Слава и сада: празника, а богородичан први (догматик) владајућег гласа се не пева.

БОГОРОДИЧНИ ВАСКРСНИ НА ОСАМ ГЛАСОВА

Глас 1. Богородичан:

Опевајмо Марију Дјеву као целог света славу од људи процвалу и Владиду родившу и као небеске двери, као песму бестелесних а украс вернима, јер се показала као небо и храм Божанства. Она је преграду непријатељства порушила, мир је увела и царство отворила. Њу имамо верни као тврђаву, јер имамо за саборца из ње рођенога Господа, зато се храбри, храбри народе Божији, јер је он победио пртивнике као Најсилнији.

На стиховње Богородичан:

Гле, испунило се пророчанство Исаије, јер си Дјево родила и после порођаја као и пре њега остала; Бог је тај који се родио и природу је променио, али о, Богомати не презри молитве твојих слуга, приношене у твојем храму, него пошто на својим рукама носиш Милостивога, смилуј се на слуге твоје, и моли га да спасе душе наше.

Глас 2. Богородичан:

Када је дошла благодат, тада је прошла сенка старога Закона, као што купина горећи није сагорела, тако си Дјево родила и Дјевом и даље остала. Уместо стуба огњенога, засијало нам је Сунце правде, уместо Мојсеја, Христос, спасење душа наших.

На стиховње Богородичан:

О, новог ли чуда над свима чудима! Ко је чуо да је мати без мушкога родила и на својим рукама Сверджитеља целе творевине носила? Рођенога по вољи Божијој, носиш као детенце Пречиста на твојим рукама, и имаш код њега материнску слободу, зато немој престати да се молиш за све који те славе, да се спасу душе наше.

Глас 3. Богородичан:

Како да се не дивимо рађању из тебе Бого-Човека Пречасна? Јер искуства са мушким ниси имала Најнепорочнија а родила си без оца Сина у телу, од Оца рођенога пре свих векова без матере. Никакве промене није претрпео, ни мешање нити деливање, него је суштину обе природе сачувао. Зато Мати Дјеви и Владичице, моли њега да спасе

душе свих, који тебе као Богородицу православно исповедају.

На стиховње Богородичан:

Вољом Очевом си без семена од Божанског Духа зачала Сина Божија, од Оца постојећег без матере пре свих векова, ради нас је из тебе без оца настао, телом си га родила, и као детенце си га млеком својим хранила, зато не престај молити да се избаве од невоља душе наше.

Глас 4. Богородичан:

О теби је Богородице богоотац и пророк Давид у песми предсказао и о узвишености твога Створитеља је рекао: «стаде царица десно од тебе», и тебе је као Матер и заступницу Живота објавио, јер Бог је хтео да без оца из тебе као човек постане, да опет обнови онога по лику његовом, пропалог стастима и да нађе овцу забуделу и у гори залуталу, да је узме на раме и Оцу принесе и по својој вољи састави са небеским силама и да спасе свет, Христос који има велику и богату милост.

На стиховње Богородичан:

Погледај на молења слугу твојих Свенепорочна, и ублажи страшне нападе на нас, и сваку тугу удаљи од нас, јер само тебе као чврст и извештан бедем имамо, и твоје заступање смо стекли, зато да се не постидимо Владичице који те призивамо, него похитај на молитву нас који ти верно кличемо: радуј се Владичице, свима помоћнице, радости и заклоне и спасење душа наших.

Глас 5. Богородичан:

У Црвеном Мору беше некада описана слика неискусобрачне невесте: тамо Мојсеј разделитељ воде а овде Гаврило слуга чудеса, онда дубину пређе неоквашено Израил, а сада Христа роди бесемено Дјева; море по проласку Израилја остаде непроходно а Непорочна по рађању Емануила остаде непромењена. Ти који јеси остао си исти и људима се појавио као Човек Боже, смилуј се на нас.

На стиховње Богородичан:

Ти си свечасна Дјево храм и двери и палата и престо Царев, кроз коју се избавитељ мој Христос Господ уснулима у тами јавио, он је Сунце правде које хоће да просветли оног кога је по своме лику својом руком саздао, зато свеопевана, пошто си материнску слободу код њега стекла, моли непрестано да се спасу душе наше.

Глас 6. Богородичан:

Ко да те не слави Пресвета Дјево? Ко да не пева о пречистоме твоме породу? Јер Надвремени од Оца заблистали Син јединородни, он исти је из тебе Чисте дошао, неизрециво оваплоћен, по природи Бог и по природи је човек постао ради нас, не у два лица раздељен него у две природе несливен се појавио. Њега моли Чиста најблаженија, да се смилује на душе наше.

На стиховње Богородичан:

Творац мој и Избавитељ Христос Господ, из твојег је крила Пречиста дошао и у мене се обукао, Адама је прве клетве ослободио, зато ти Свечиста као Божијој Матери и Дјеви ваистину ангелски неућутно кличемо: радуј се, радуј се Владичице, заступнице и покровитељко и спасење душа наших.

Глас 7. Богородичан:

Мимо природе показала си се као Мати Богородице, јер си остала Дјева изнад речи и разума, и чудо порода твога језик изрећи не може, јер је чудно то зачеће, о Чиста, и несхватљив је начин рађања, али Бог где хоће измењује поредак природе. Зато те сви као Матер Божију знамо и молимо ти се усрдно: моли да се спасу душе наше.

На стиховње Богородичан:

Под твоје окриље Владичице сви ми земнородни притичемо, и теби кличемо: Богородице узданице наша, избави нас од безбројних сагрешења, и спаси душе наше.

Глас 8. Богородичан:

Цар небески се из човекољубља на земљи појавио и са људима поживео. Од чисте Дјеве је тело примио и из ње са примљеним произашао, једини Син, двострук природом али не и личношћу. Њега савршеног Бога и савршеног Човека ваистину проповедамо и веру у Христа Бога исповедамо. Њега моли Мати безневесна, да се смилује душама нашим.

На стиховње Богородичан:

Безневесна Дјево која си Бога телом неизрециво зачала, Мати Бога вишњег, прими свенепорочна молитве слуга твојих и подари свима очишћење сагрешења, прими сада наше молитве и моли да се сви спасемо.

БОГОРОДИЧНИ ОСАМ ГЛАСОВА

КОЈИ СЕ ПЕВАЈУ КАДА ИМА „Слава“ СВЕТИ У МИНЕЈУ, „И сада“ ПО ГЛАСУ УЗИМАМО ОВЕ

Глас 1.

У недељу увече Богородичан:

Небесних чинов радованије..

Пречиста Дјево, ти си небесних чинова радовање а људима моћна заступница, зато спаси све који ти притичемо, јер на тебе полагамо по Богу наше надање.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

Свјатејшаја свјатих всјех..

Светија си од свих светих сила и чистија од свега на свету Господарице света, и спаси нас твојим молитвама као блага Родитељко Спаситеља, од небројених сагрешења и беда.

У понедељак увече Богородичан:

Дјево всепјетаја, јуже..

Свеопевана Дјево у теби је Мојсеј пророчким очима видео тајну: купину која гори а несагорева, као што огањ божанства твоју утробу Пречиста није спалио, зато те молим као Матер Бога нашега: да свету измолиш мир и велику милост.

У уторак на јутрењу Богородичан:

Блудницу и блуднаго аз..

И блудницу и блудника па и разбојника ја сам превазишао, и гресима сам већи од цариника и Ниневићана постао. Тешко мени шта ће самном бити? Како ћу ја бедник муке избегнути? Зато Чиста теби притичем: смилуј ми се по твојој милосрђу, да и мене Син твој спасе као и оне.

У среду увече Богородичан:

Радуј се радости предака, и весеље апостола и мученика и нас слуга твојих Дјево покровитељко.

Радуј се радости предака, и весеље апостола и мученика и нас слуга твојих Дјево покровитељко.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Радујсја Богородице Дјево, радујсја..

Радуј се Богородице Дјево, радуј се похвало свега света, радуј се пречиста Мати Божија, благословена.

У петак увече Богородичан:

Воистину паче ума чуднаја..

Заиста је изнад разума и чудна узвишеност Порода твога Богоневесто! О њему су сви пророци преславно проповедали: о несхватљивом и неизрецивом зачећу и рађању Свеопевана Онога, који је свет као милосрдан спасао.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Радујсја от нас свјатаја Богородице Дјево..

Радуј се због нас света Богородице Дјево, чисти сасуде целог света, светило неугасиво и станиште Несместивогa, храмe необориви! Радуј се, јер се из тебе родио као Јагње Божије које узима грехе целог света.

Глас 2.

У недељу увече Богородичан

Радујсја Марије Богородице..

Радуј се Маријо Богородице, храмe неразрушиви и изнад свију светији, као што пророк поји: свети је храм твој и диван у правди.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

На тја упованије Богородице..

У тебе смо Богородице уздање своје положили, и немој да нам надање пропадне: спаси нас од невоља, Помоћнице свима у невољама, а намере противника разори, јер си ти наше спасење, Благословена.

У понедељак увече Богородичан:

Непроходимаја врата тајно..

Ти си благословена Богородице Дјево као непроходна врата тајно запечаћена, зато прими наше молитве и принеси их Сину и Богу, да због тебе спасе душе наше.

У уторак на јутрењу Богородичан:

Радујсја Марије Богородице храмe..

Радуј се Маријо Богородице, храмe неразрушиви и изнад свега светији, као што пише пророк: храм је твој свети и диван у правди.

У среду увече Богородичан:

Јако плодовита маслина Дјева..

Као родна маслина, Дјева је родила Тебе плод живота, да рађаш плод свему свету и велику и богату милост.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Все упованије моје на тја..

Сво уздање моје у тебе полажем Мати Божија, а ти ме сачувај под твојим окриљем.

У петак увече Богородичан:

Спаси от бјед раби твоја..

Богородице Дјево, спаси од невоља слуге твоје, јер сви побожни теби притичемо као необоривом бедему и заштити.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Приидите Матер свјета пјеснми..

Ходите сви и неућутним песмама прославимо Мајку Светлости, јер је она родила Спасење наше, и принесимо јој (поздрав) „Радуј се“ као јединој родитељки Господара свију који је Бог пре свих векова. Радуј се јер си опет Еву обновила, радуј се Пречиста Дјево и неискусобрачна.

Глас 3.

У недељу увече Богородичан:

Богородице предстатељнице всјех..

Владичице и заступнице свих који те моле, тобом се храбримо и тобом се хвалимо и у тебе је сво наше уздање, а ти моли Рођенога из тебе за непотребне слуге твоје.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

Свајтопервочистаја похвало..

Ти си света и прва по части похвала небеских чиновa, ти си апостолско појање и пророка испуњење, зато прими Владичице и наше молитве.

БОГОРОДИЧНИ ОСАМ ГЛАСОВА

У понедељак увече Богородичан:

В женах свјатаја Богородице Мати..

Богородице, света међу женама и мати безневесна, моли Онога кога си родила: Цара и Бога, да нас спасе као Човекољубац.

У уторак на јутрењу Богородичан:

Без сјеме не зачала јеси..

Без семена си зачала од Духа Светога, и зато ти кроз славословље појимо: радуј се Дјево Пресвета.

У среду увече Богородичан:

Велми согрјешајушча мја..

На велико сам грешио млада Дјево, а ти ме твојим великим молитвама избави неумитног пламена, и твојом милошћу упути ме Пречиста на стазе спасења, материнским твојим молитвама.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Без сјеме не зачала јеси..

На велико сам грешио млада Дјево, а ти ме твојим великим молитвама избави неумитног пламена, и твојом милошћу упути ме Пречиста на стазе спасења, материнским твојим молитвама.

У петак увече Богородичан:

В женах свјатаја Богородице мати..

Ти си света међу женама, Богородице и Мати безневесна, зато моли Онога кога си родила: Цара и Бога нашега, да нас спасе као Човекољубац.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Без сјеме не зачала јеси от Духа Свјатаго..

Без семена си зачала од Духа Светога, и зато ти у славословљу појимо: радуј се Пресвета Дјево.

Глас 4.

У недељу увече Богородичан:

Радујсја свјета облаче..

Радуј се облаче светлости, радуј се свећнице светли, радуј се сасуде са маном, радуј се жезле Аронов, радуј се купино несагорива, радуј се

палато, радуј се престоле, радуј се горо света, радуј се уточиште, радуј се божанска трпезо, радуј се двери тајне, радуј се свима радости.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

Богородице всјех Царице..

Богородице и свију Царице, православних похвало, разори нападе јеретика и посрами им лица, јер се не клањају нити поштују Пречиста, твоју часну икону.

У понедељак увече Богородичан:

Избави нас от нужд наших..

Избави нас од наших невоља, Мати Христа Бога, јер си родила Створитеља свега, па да ти сви кличемо: радуј се једина заштитинице душа наших.

У уторак на јутрењу Богородичан:

От всјех бјед раби..

Сачувај од свих невоља слуге твоје благословена Богородице, да те славимо као наду душа наших.

У среду увече Богородичан:

Имушче тја Богородице упованије..

Имајући тебе Богородице као уздање и заступницу, напада демона се не бојимо јер ћеш спасти душе наше.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Тја стјену стјажахом..

Тебе смо стекли као бедем Богородице Пречиста, и као мирно пристаниште и утврђење, зато те молим: управи и мене у бури живота.

У петак увече Богородичан:

Свјешче неугасимаја престоле..

Ти си Пречиста Владичице као неугасива свећа и престол праведни, зато мли да се спасу душе наше.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Једина чистаја и Пречистаја Дјево..

Једина Чиста и Пречиста Дјево, ти си Бога безсемено родила, њега моли да спасе душе наше.

Глас 5.

У недељу увече Богородичан:

Страшно и преславно и велије..

Страшна је, преславна и велика тајна: Невидиви се у утробу сместио и Мати је после рађања Дјевом остала, а родила је Бога из ње оваплоћенога. Њему у песми кажимо и са ангелима запевајмо: свети си Христе Боже наш, који си ради нас Човек постао, зато слава теби.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

Обрадованаја ходатајствуј..

Обрадована, заступај нас твојим молитвама, па измоли душама нашим много милосрђа и очишћење многих сагрешења, молимо те.

У понедељак увече Богородичан:

Утоли бољезни многовоздихајушчија..

Ублажи патње душе моје која много уздише, јер ти сваку сузу са лица земље бришеш, јер ти страдања од људи одгониш а туге од грешних уклањаш, тебе смо сви стекли као наду и утврђење, Пресвета Мати и Дјево.

У уторак на јутрењу Богородичан:

Обрадованаја ходатајствуј..

Обрадована, заступај нас твојим молитвама, па измоли душама нашим много милосрђа и очишћење многих сагрешења, молимо те.

У среду увече Богородичан:

Блажим тја Богородице Дјево и славим..

Ми верни те блаженом називамо Богородице Дјево и славимо те како доликује, граде непоколебиви, бедеме необориви, тврда заступнице и уточиште душа наших.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Блажим тја Богородице Дјево јако..

Хвалимо те Богородице Дјево јер из тебе засија сунце правде Христос, који има велику милост.

У петак увече Богородичан:

Тебје молимсја јако..

Теби се молимо као Божијој Матери: моли благословена за спасење душа наших.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Оле окајанаја душе!..

Јао бедна душо! Какав ћеш одговор рећи Судији онога часа, када се поставе престоли на суду и дође Судија са небеса и сиђе са безброј ангела? Када седне на суд да пресуди парницу непотребним слугама налик мени, какав ћеш одговор дати? Шта ћеш тада изнети? Заиста ништа, јер ти је и разум и тело оскверњено. Зато притеци ка Дјеви и зови непрестано, да ти богато подари опроштај грехова.

Глас 6.

У недељу увече Богородичан:

Архангелски воспојим вјернији..

Запевајмо верни као архангели о небеској палати и дверима уистину запечаћеним: радуј се јер нам је тобом изникао Христос Спаситељ свима, животодавац и Бог. Твојом руком обори Владичице мучитеље и безбожне противнике наше, Пречиста и узданицо Хришћана.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

Архангелскоје слово..

Примила си архангелове речи и постала као херувимски престо, а на рукама си носила Богородице Надање душа наших.

У понедељак увече Богородичан:

Никтоже притекајај к тебје..

Нико ко би теби притекао није од тебе посрамљен отишао, Пречиста Богородице Дјево, него когод моли благодат, прима дарове на корисно испуњавање молбе.

У уторак на јутрењу Богородичан:

Великих дарованиј чистаја..

Ти си се чиста Дјево и Мати удостојила великих дарова, јер си родила телом једнога од Свете Тројице, Христа животодавца за спасење душа наших.

У среду увече Богородичан:

Око срдца мојего..

Очи срца мога подижем ка теби Владичице, не презри мали мој уздисај, у часу када твој Син буде судио свету, буди ми заштита и помоћница.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Преложеније скорбјашчих..

Богородице свеопевана, ти преобраћаш тужне и исцељујеш болесне, спаси место ово и народ, јер си ти умирење онима који се боре, а онима у бури тишина и једина заступница вернима.

У петак увече Богородичан:

Молитвама рождшија тја..

Молитвама твоје Родитељке Христе, твојих мученика, апостола, пророка и светитеља и праведника и свих светих, уснуле слуге твоје упокој.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Бога из тебе воплотившагосја..

Препознали смо Бога из тебе Богородице Дјево оваплоћенога, њега моли за спасење душа наших.

Глас 7.

У недељу увече Богородичан:

Јеже радујсја, тебје зовем..

Са ангелом и ми ти кличемо радуј се Богоневесто, и називамо тебе палатом и дверима и огњеним престолом огњени и несеченом гором и купином несагоривом.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

Умири молитвама Богородици..

Ради молитава Богородице умири живот наш јер ти кличемо: милостиви Господе слава теби.

У понедељак увече Богородичан:

Радујсја, солнца облаче..

Радуј се Владичице, облаче духовнога и неизрецивога Сунца. Радуј се најсветлија светиљко. Радуј се Пресвета, свећњаче сvezлатни, јер се

тобом Ева избавила од клетве, но пошто имаш смелост код добротвора и Сина твога и Бога, твојом материнском молитвом не посустај да се молиш Пречиста.

У уторак на јутрењу Богородичан:

Свјет Христе, прозјабл јеси..

Као светлост израстао си из Дјеве, и просветлио род човечији, Господе слава теби.

У среду увече Богородичан:

Једину по рождествје пречистују..

Певајмо јединој која је после рађања Пречиста Дјева остала, као Мајки Бога Речи, говорећи: слава теби.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Родилсја јеси от Дјеви..

Неизрециво си рођен од Дјеве Христе, и просветлио си све који су у тами били, па су ти зато појали: Господе слава теби.

У петак увече Богородичан:

Јаже једина невмјестимаго..

Само си ти Несместивога примила и Бога Реч оваплоћенога родила, зато га моли да спасе душе наше.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Моли Дјево, со апостоли..

Моли се Дјево са апостолима и мученицима, да престављени нађу на суду велику милост.

Глас 8.

У недељу увече Богородичан:

Архангела Гаврила глас..

Ми који смо глас архангела Гаврила примили рецимо: радуј се Мати Божија, јер си свету Животодавца Христа родила.

У понедељак на јутрењу Богородичан:

Небеснаја појут тја,..

Небеска бића о теби поје, обрадована Мати безневесна, а ми

БОГОРОДИЧНИ ОСАМ ГЛАСОВА

славословимо неиспитиви твој пород Богородице, а ти моли да се спасу душе наше.

У понедељак увече Богородичан:

Радујсја, вселеннија похвало!..

Радуј се целог света похвало, радуј се храмe Господњи, радуј се горо осењена, радуј се свима уточиште, радуј се свећниче златни, радуј се часна славо православних, радуј се Маријо Мати Христа Бога, радуј се рају, радуј се божанска трпезо, радуј се сени, радуј се сасуде сvezлатни, радуј се свима узданицо.

У уторак на јутрењу Богородичан:

Кров твој, Богородице Дјево..

Окриље твоје Богородице Дјево је лек духовни, па када њему притичемо од душевних невоља се избављамо.

У среду увече Богородичан:

Аз, Дјево свајатаја Богородице..

Ја света Дјево и Богородице ка твојој заштити притичем, а знам да ћу тобом наћи спасење, јер ти Чиста можеш помоћи мени.

У четвртак на јутрењу Богородичан:

Исхити мја, Владичице..

Избави ме Владичице из руку змије човекоубице, који хоће лукаво да ме коначно прогута, сломи чељусти његове молим те и превару разори, да се избавим из канци његових па да величам твоје заступање.

У петак увече Богородичан:

Чистаја Дјево, Слова врата,..

Чиста Дјево ти си као врата за (Бога) Реч, ти си Бога нашега Мати, зато се моли да се спасемо.

У суботу на јутрењу Богородичан:

Владичице, приими молитви..

Владичице прими молитве твојих служитеља и избави нас од сваке невоље и туге.

ОТПУСТИТЕЉНИ ВАСКРСНИ ОСАМ ГЛАСОВА БОГОРОДИЧНИ

Глас 1. Богородичан: Гавриилу вјешчавшу..

Са гласом Гаврила који ти је јавио „Радуј се“ оваплотио се Владика свију, у теби као светом ковчегу, као што рече праведни Давид. Показала си се шира од небеса, јер си носила Створитеља свога. Слава Њему који се у тебе уселио, слава Њему који је из тебе дошао, слава Њему који нас је рођењем из тебе ослободио.

Глас 2. Богородичан: Всја паче смисла,..

Кроз све твоје надразумне и кроз све твоје преславне тајне Богородице, кроз запечаћену чистоту и кроз сачувано девство, показала си се као Мати без обмане, јер си родила истинитога Бога, њега моли да спасе душе наше.

Глас 3. Богородичан: Тја ходатајствовавшују..

Теби заступници рода нашега појимо Бгородице Дјево, тело је од тебе примио Син твој и Бог наш, на крсту је примио страдање и избавио нас од пропасти, као Човекољубац.

Глас 4. Богородичан: Жеже от вјека..

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

Глас 5. Богородичан: Радујсја, двере Господња..

Радуј се непролазна као двери Господње, радуј се бедеме и заклоне свих који ти притичу, радуј се пристаниште без буре и неискусобрачна, јер си телом родила Створитеља твога и Бога, и непосустај у молитви, за све који ти поје, и клањају се твојој Породу.

ОТПУСТИТЕЉНИ ВАСКРСНИ ОСАМ ГЛАСОВА БОГОРОДИЧНИ

Глас 6. Богородичан: Благословеннују нарекој..

Ти си благословеном назвао своју Матер и пошао си на страдање својом вољом, заблистао си на крсту, хтео си да потражиш Адама говорећи ангелима: радујте се самном јер се наша изгубљена драхма; све си мудро устројио Боже наш слава теби.

Глас 7. Богородичан: Јако нашег воскресенија..

Ти си ризница нашег васкрсења, у тебе се надамо свеопевана, и из понора и дубине сагрешења изведи ме, јер си ти покорене греху спасла, родивши Спасење наше, ти си и пре рађања Дјева и после порога опет остајеш Дјева.

Глас 8. Богородичан: Иже нас ради рождејсја..

Ти који си се ради нас родио из Дјеве и распеће претрпео, као Благ си смрћу смрт уништио а васкрсење као Бог показао, не презри све које си твојом руком саздао и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими родитељку твоју Богородицу која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

после тропара светих, који се певају сваког дана током године на вечерњу и на Бог Господ на јутрењу и опет на крају јутрења

Глас 1.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:

Чудо чудес,..

Творевина се радује гледајући у теби Благодатна чудо над свим чудима. Зачела си безсемено и родила неизрециво, Кога ангелски чиновници гледати не смеју, Њега моли за душе наше.

На крају јутрења:

Пречистаја Богородице..

Пречиста Богородице, на небу си благословена а на земљи прослављена, зато се радуј Невесто неневесна.

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:

Заченши неопално огањ..

Огањ божанста си зачала, а ниси спаљена, и безсемено си родила Господа извора живота, благодатна Богородице, зато спасавај све који те величају.

На крају јутрења:

Безматерњаго на небеси..

Богородице моли за душе наше Рођенога наизумно и нечувено на небесима без матере, а Кога си ти на земљи без оца родила.

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Твоје представство имушче..

Твоје заступање Пречиста имамо, и твојим молитвама од зала се избављамо, а крстом Сина твога се свуда чувамо, зато те како доликује сви побожно величамо.

На крају јутрења:

Пречиста Богородице..

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:
Огањ божанства си зачала..

На крају јутрења:
Богородице моли..

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:
Твоје заступање..

на крају јутрења:
Пречиста Богородице..

У петак увече и у суботу на Бог Господ:
Са гласом Гаврила који ти је јавио „Радуј се“ оваплотио се Владика свију, у теби као светом ковчегу, као што рече праведни Давид. Показала си се шира од небеса, јер си носила Створитеља свога. Слава Њему који се у тебе уселио, слава Њему који је из тебе дошао, слава Њему који нас је рођењем из тебе ослободио.

Глас 2.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:
Благоутробија сушчи..

Ти си извор милосрђа, зато нас удостоји милости Богородице, погледај на народ који сагреша и покажи нам увек силу твоју, јер се у тебе уздамо и као некада Гаврило архистратиг бестелесних сила ти кличемо: Радуј се.

На крају јутрења:
Мати свјатаја..

Света Мајко неизрециве Светлости, тебе анђелским песмама хвалимо и побожно величамо.

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:
Божественнаго бихом обшчиници..

Тобом Увекдјево и Богородице постали смо заједничари божанске

природе, јер си ти родила нама Бога оваплоћенога, зато те сви како доликује побожно величамо.

На крају јутрења:

Тја величајем Богородице вопијушче..

Тебе Богородице величамо и кличемо: радуј се незалазне Светлости облаче, јер у недрима носиш Господа славе.

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Препрослављенна јеси Богородице Дјево..

Најславнија си Богородице Дјево па ти певамо: крстом Сина твога је ад побеђен а смрт умртвљена, умрли устајемо јер смо се живота удостојили и стару насладу рајску поново примили, зато благодарни славословимо као моћнога Христа Бога нашега, и јединога многомилостивога.

На крају јутрења:

Тја величајем Богородице вопијушче..

Величамо тебе Богородице и певамо: Радуј се жезле из којег је Бог изникао и на дрвету (крста) смрт погубио.

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:

Тобом Увекдјево и Богородице постали смо заједничари божанске природе, јер си ти родила нама Бога оваплоћенога, зато те сви како доликује побожно величамо.

На крају јутрења:

Тебе Богородице величамо и кличемо: радуј се незалазне Светлости облаче, јер у недрима носиш Господа славе.

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:

Најславнија си Богородице Дјево па ти певамо: крстом Сина твога је ад побеђен а смрт умртвљена, умрли устајемо јер смо се живота удостојили и стару насладу рајску поново примили, зато благодарни славословимо као моћнога Христа Бога нашега, и јединога многомилостивога.

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

На крају јутрења:

Величамо тебе Богородице и певамо: Радуј се жезле из којег је Бог изникао и на дрвету (крста) смрт погубио.

У петак увече и у суботу на Бог Господ:

Всја паче смисла..

Кроз све твоје надразумне и кроз све твоје преславне тајне Богородице, кроз запечаћену чистоту и кроз сачувано девство, показала си се као Мати без обмане, јер си родила истинитога Бога, њега моли да спасе душе наше.

ако се догоди „Алилуја“ на било ком гласу, говоримо ово:

Апостоли, мученици и пророци, светитељи, преподобни и праведни, добар сте подвиг имали и веру сачували, зато имате смелост код Спаситеља, молимо вас да њега као Бога молите за нас, да се спасу душе наше.

Помени Господе као благ душе слугу твојих, и опрости им све што у животу сагрешише, јер нико није безгрешан, само ти који можеш и преминулима дати покој.

Света Мајко неизрециве Светлости, тебе анђелским песмама хвалимо и побожно величамо.

Глас 3.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:

Красотје девства твојега..

Лепоти твога девства и пресветлој чистоти твојој Гаврило се зачудио и кликтао ти Богородице: Какву достојну похвалу да ти принесем? Како да те назовем? Збуњен сам и уплашен! Зато како ми је наређено кличем ти: радуј се благодатна!

На крају јутрења:

Кијждо идјеже спасајетсја..

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Ко се где спасава тамо праведно и притиче и које друго постоји такво уточиште као ти Богородице? Јер ти закриљујеш душе наше.

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:

Прибежишче и сила наша..

Ти си наше моћно уточиште и сила Богородице, снажна помоћнице свету, твојим молитвама заклони слуге твоје од сваке невоље, једина благословена.

На крају јутрења:

Ко се где спасава..

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Жезал сили стјажавшии..

Стекли смо као жезал силе: крст Сина твога Богородице. Њиме рушимо намере демона, а тебе са љубављу непрестано величамо.

На крају јутрења:

Ти си наше моћно уточиште и сила..

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:

Пророци проповједаша..

Пророци су проповедали, апостоли поучили, мученици исповедили, а ми поверовали у тебе истиниту Богородицу, зато и величамо твој Пород Пречиста.

На крају јутрења:

Ко се где спасава..

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:

Стекли смо као жезал силе..

На крају јутрења:

Ти си наше моћно уточиште и сила..

У петак увече и у суботу на Бог Господ:

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

Теби заступници спасења рода нашега појимо Богородице Дјево, тело је од тебе примио Син твој и Бог наш, на крсту је примио страдање и избавио нас од пропасти, као Човекољубац.

На крају јутрења:

Пророци су проповедали..

Глас 4.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:

Воспитавшејсја во храмје..

Васпитаној у храму у светињи над светињама, и одевеној у веру, премудрост и безмерно девство, донео је архистратиг Гаврило са неба овај поздрав: Радуј се! Радуј се благословена, радуј се најславнија, Господ је са тобом.

На крају јутрења:

Јако всјех јеси творениј..

Неумемо да те достојно опевамо Богородице, јер си од свих створених узвишенија, но подари нам твоју милост, молимо те.

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:

К Богородице прилјежно ниње..

Ми грешни притецимо усрдно и понизно Богородици, и поклонимо се са кајањем кличући из дубине душе: Владичице смилуј се и помози нам, похитај јер страдамо због мноштва сагрешења, немој оставити слуге твоје као залудне, јер само у тебе имамо надање.

На крају јутрења:

Тја величајем Богородице вопијушче: ти јеси купина..

Величамо тебе Богородице и кличемо: ти си као несагорива купина коју је Мојсеј видео а у њој као пламен огањ Божанства.

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Дјево пренепорочнаја..

Дјево најнепорочнија и Мати Христа Бога, оружије је прошло кроз

твоју пресвету душу, када си видела својевољно разапетога Сина твога и Бога, њега преблагословена не престај да молиш, да подари нама опроштај грехова.

На крају јутрења:

Тја величајем Богородице вошијушче: ти јеси гора..

Величамо тебе Богородице и кличемо: ти си као гора од које је неизрециво одсечен камен а који је врата адова развалио.

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:

Слово Отчеје, Христа Бога нашего..

Познали смо Реч Очеу: Христа Бога нашега, који се из тебе оваплотио Богородице Дјево, једина чиста, једина благословена, зато те у песмама непрестано величамо.

На крају јутрења:

Неумемо да те достојно опевамо Богородице..

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:

Дјево најнепорочнија и Мати Христа Бога..

На крају јутрења:

Величамо тебе Богородице и кличемо: ти си као гора..

У петак увече и у суботу на Бог Господ:

Леже от вјека утајеноје..

Оно што је од постања било сакривено и ангелима недоступна тајна: тобом се Богородице свима на земљи појавио Бог, у несливеном јединству оваплоћен, крст је због нас примио, и њиме је провосазданог васкрсао и од смрти сапасао душе наше.

На крају јутрења:

Величамо тебе Богородице и кличемо: ти си као несагорива купина..

Глас 5.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

Со ангели небеснаја, с человјеки..

Небеса са ангелима а земља са људима радосним гласом кличе ти Богородице: радуј се двери шира од небеса, радуј се једина земнима спасење, радуј се Чиста и обрадована јер си родила Бога оваплоћенога.

На крају јутрења:

От Дјеви возсијавиј миру..

Из Дјеве си заблистао свету Христе Боже, и њоме си нас синовима светлости показао, зато се смилуј на нас.

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:

Скориј твој покров..

Твоју брзу заштиту, помоћ и милост покажи слугама твојим Пречиста и укроти валове мојих сујетних помиси, па подигну моју палу душу Богородице, јер знам Дјево знам, да можеш све што хоћеш.

На крају јутрења:

Мати Божија пресвјатаја..

Мати Божија Пресвета и стено хришћана, избави народ твој који ти усрдно кличе: успротиви се срамним и гордим помислима, да ти кличемо: радуј се Увекдјево.

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Крестом Сина твојега..

Крестом Сина твога Богоблагодатна сва је идолска обмана порушена, а сила демона поражена, зато ти ми верни како доликује појимо, благосиљамо и као истиниту Богородицу исповедамо и величамо.

На крају јутрења:

Из Дјеве си заблистао свету Христе Боже..

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:

Странноје Дјеви таинство..

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Чудна и спасоносна тајна Дјеве се целом свету показала, јер си се из ње родио без семена и телом појавио без трулења, Господе, радости свима слава теби.

На крају јутрења:

Мати Божија Пресвета..

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:

Крстом Сина твога..

На крају јутрења:

Из Дјеве си заблистао свету..

У петак увече и у суботу на Бог Господ:

Радујсја дворе Господња..

Радуј се непролазна као двери Господње, радуј се бедеме и заклоне свих који ти притичу, радуј се пристаниште без буре и неискусобрачна, јер си телом родила Створитеља твога и Бога, и непосустај у молитви, за све који ти поје, и клањају се твојој Породу.

На крају јутрења:

Из Дјеве си заблистао свету..

Глас 6.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:

Начало спасенија..

Почетак спасења била је Гаврилова вест Дјеви, када је чула „Радуј се“ и није побегла од поздрава, нити посумњала као у сенци Сара, него је овако ракла: ево слушкиње господње, нека ми буде по речи твојој.

На крају јутрења:

Архангелскоје слово пријала..

Примила си архангелове речи и постала као херувимски престо, а на рукама си носила Богородице Надање душа наших.

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:

Упованије мира, благаја Богородице..

Узданицо целог света, блага Богородице Дјево, молимо твоје једино и моћно заступање: смилуј се на народ беспомоћни, и моли милостивога Бога, да избави душе наше од сваке невоље, једина благословена.

На крају јутрења:

Никтоже притекајај к тебје..

Нико ко је теби притекао није од тебе посрамљен отишао, Пречиста Богородице Дјево, него когод моли благодат тај и прима дар ако моли за добро

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Богородице Дјево, моли Сина твојега..

Богородице Дјево, моли Сина твога, Христа Бога нашега, својевољно на крсту прикованог, да свет ослободи од обмане и смилује се на душе наше.

На крају јутрења:

Прежде вјек от Отца..

Пре свих векова од Оца без матере рођеног Сина и Реч Божију, родила си у последња времена оваплоћенога од твоје чисте крви Богородитељко али без мушкарца; њега моли да нам подари пре краја опроштај грехова.

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:

Свјатаја Владичице, чистаја Бога..

Света Владичице, чиста Мати Христа Бога нашега, ти си неизрециво родила свима Створитеља, његову доброту моли са светим апостолима, да нас избави о страсти и да нам опроштај грехова подари.

На крају јутрења:

Великих дарованиј, чистаја..

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Ти си се чиста Дјево Богомати удостојила великих дарова, јер си телом родила једнога од Тројице: Христа Животодавца за спасење душа наших.

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:
Богородице Дјево, моли Сина твога, Христа Бога нашега..

На крају јутрења:
Пре свих векова од Оца без матере..

У петак увече и у суботу на Бог Господ:
Предповјестујет Гедеон..

Гедеон је унапред предказао зачеће и Давид говори о твојој Породи Богородице, јер је (Бог) Реч сишао као роса на руно у твоју утробу и изникла си Благодатна безсемено земљо света свету спасење: Христа Бога нашега.

На крају јутрења:
Пре свих векова од Оца без матере рођеног.

Глас 7.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:
Богородице Дјево несквернаја..

Богородице Дјево неокаљана, моли твога Сина са горњим силама, да нам пре краја подари опроштај сагрешења, свима који те верно прослављају.

На крају јутрења:
Превозшла јеси сили..

Благословена Богородице, ти си превазишла небеске силе јер си се показала као божански храм, када си родила Христа Спаситеља душа наших.

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:
Радујсја, тебје приводим..

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

Радуј се Богородице, тебе узимам за заштиту, а ти си се показала виша од ангела, јер си Бога родила.

На крају јутрења:

Умири молитвама Богородици..

Ради молитава Богородице подари мир нама који ти кличемо: милостиви Господе, слава теби.

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Распеншагосја за ни..

Разапетога за нас Христа Бога који је оборио моћ смрти, непрестано моли Богородице Дјево, да спасе душе наше.

На крају јутрења:

Избави, Богородице, от..

Богородице избави нас од грехова који су нас поробили, јер ми верни друге наде немамо осим тебе и Бога којег си ти родила.

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:

Плод чрева твојега, Пречистаја..

Плод утробе твоје Пречиста, испуњење је пророка и Закона, зато познавши тебе Богородице славимо те и побожно величамо.

На крају јутрења:

Плод чрева твојега Богоневесто..

Плод утробе твоје Богоневесто, људима се показао као посредник спасења, зато тебе Богородицу срцем и језиком верни славимо и величамо.

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:

Разапетога за нас Христа Бога који је оборио моћ смрти, непрестано моли Богородице Дјево, да спасе душе наше.

У петак увече и у суботу на Бог Господ:

Јако нашеговоскресенија

Ти си ризница нашег васкрсења, у тебе се надамо свеопевана, и из понора и дубине сагрешења изведи ме, јер си ти покорене греху спасла, родивши Спасење наше, ти си и пре рађања Дјева и после порода опет остајеш Дјева.

На крају јутрења:

Радујсја, невмјестимаго в..

Радуј се јер си Несместивога на небесима примила у своју утробу, радуј се Дјево проповеди пророка, јер је из тебе заблистао Емануил, радуј се Мати Христа Бога.

Глас 8.

У недељу увече и у понедељак на Бог Господ:

Радујсја, ангелом радост..

Радуј се јер си од ангела светску радост примила, радуј се јер си Творца твога и Господа родила, радуј се јер си се удостојила постати Мати Божија.

На крају јутрења:

Радујсја, врата Царја..

Радуј се јер си као врата Цара славе, кроз која је само Вишњи прошао, и једино та запечаћена сачувао, за спасење душа наших.

У понедељак увече и у уторак на Бог Господ:

Недвижимоје утвржденије вјери..

Она је непоколебиво утврђење вере и часни дар душама нашим, зато Богородицу у песмама величајмо верни: радуј се јер си камен живота у своју утробу примила, радуј се целог света надање, и тужних заступнице, радуј се Невесто неневесна.

На крају јутрења:

Дјево пречистаја, спаси ни..

БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ

Дјево Пречиста спаси нас твојим молитвама и покрени за нас срце материнско Сину твоме и Богу нашем.

У уторак увече и у среду на Бог Господ:

Агнца и Пастирја, и Спаса мира..

Гледајући Роритељка твоја тебе на крсту као Јагњета и Пастира и Спаситеља света плачући говораше: свет се радује јер добија избављење, а моја душа гори гледајући твоје распеће које због свију трпиш Сине и Боже мој.

На крају јутрења:

Плод чрева твојега, Пречистаја..

Плод утробе твоје Пречиста, је испуњење пророка и и закона, тако тебе Богородицу познасмо и славимо и побожно величамо.

У среду увече и у четвртак на Бог Господ:

Мисленнаја врата жизни..

Ти си као духовна врата живота Пречиста Богородице, зато све који ти са вером притичу избави од невоља, да славимо пресвети Пород твој за спасење душа наших.

На крају јутрења:

Дјево Пречиста спаси нас..

У четвртак увече и у петак на Бог Господ:

Гледајући Роритељка твоја тебе на крсту као Јагњета..

На крају јутрења:

Плод утробе твоје Пречиста..

У петак увече и у суботу на Бог Господ:

Иже нас ради...

Ти који си се ради нас родио из Дјеве и распеће претрпео, као Благ си смрћу смрт уништио а васкрсење као Бог показао, не презри све које си твојом руком саздао и покажи твоје човекољубље Милостиви, прими

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

родитељку твоју Богородицу која се моли за нас, и спаси Спаситељу очајни народ наш.

На крају јутрења:

Дјево Пречиста спаси нас твојим молитвама и покрени за нас срце материнско Сину твоме и Богу нашем.

КРАЈ БОГОРОДИЧИНИХ

САДРЖАЈ

МЕСЕЦ ДЕЦЕМБАР

Децембра месеца 1. дан	1
Спомен светог пророка Наума.	1
Децембра месеца 2. дан	7
Спомен светог пророка Авакума;	7
Спомен светог младог цара Уроша;	7
Спомен преподобног Јоаникија Девичког.	7
(њине службе писане иза службе пророка).....	7
Овога месеца децембра 2. дан	25
Служба преподобном оцу нашем Јоаникију Девичком	25
Децембра месеца 3. дан	40
Спомен светог пророка Софонија.....	40
Децембра месеца 4. дан	46
Спомен свете великомученице Варваре;	46
Спомен преподобног оца нашег Јована Дамаскина.....	46
Децембра месеца 5. дан	57
Спомен преподобног и богоносног оца нашег Саве освећеног.	57
Децембра месеца 6. дан.....	75
Спомен међу светима оца нашег Николаја, архиепископа из Мира Ликијског, чудотворца	75
Децембра месеца 7. дан	99
Спомен међу светима оца нашег Амвросија епископа медиоланског;.....	99
Спомен преподобног оца нашег Григорија Горњачког.....	99
(његова служба писана иза ове)	99
Децембра месеца 8. дан	123
Спомен преподобног оца нашег Патапија.....	123
Децембра месеца 9.дан	129
Спомен зачећа Пресвете Богородице од свете Ане.....	129

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Децембра месеца 10. дан	141
Спомен светих мученика Мине, Ермогена и Евграфа;	141
Светог Јована Бранковића, деспота српског.	141
(служба писана иза ове).....	141
Децембра месеца 10. дан	148
Служба светом Јовану Бранковић, деспоту српском	148
Децембра месеца 11.дан	171
Спомен преподобног оца нашег Данила столпника;.....	171
Овде је и служба недеље Праотаца.	171
(њина служба је писана иза службе Данила столпника).....	171
Децембра месеца 12. дан	194
Спомен преподобног оца нашег Спиридона чудотворца, епископа у Тримитунту.....	194
Децембра месеца 13. дан	202
Спомен светих мученика Евстратија, Авксентија, Евгенија, Мардарија и Ореста, и свете мученице Лукије девојке;	202
Спомен светог свештеномученика Гаврила, патријарха српског. ..	202
(његова служба је писана иза ове).....	202
Децембра месеца 13. дан	218
Служба светог свештеномученика Гаврила, патријарха српског...	218
Децембра месеца 14. дан	231
Спомен светих мученика Тирса, Левкија, Филимона и са њима пострадалих.....	231
Децембра месеца 15. дан	237
Спомен свештеномученика Евефтерија;	237
Спомен преподобног оца нашег Павла, који је у Латри.....	237
Децембра месеца 16. дан	249
Спомен светог пророка Агеја.....	249
Децембра месеца 17. дан	254
Спомен светог пророка Данила;	254
Спомен света три младића: Ананије, Азарија и Мисаила;	254
Спомен преподобних новомученика Пајсија и Авакума и са њима пострадалих у Београду.....	254
(њихова служба је писана иза ове службе)	254
Овога месеца децембра 17. дан	267

САДРЖАЈ

Служба преподобних новомученика Пајсија и Авакума и са њима пострадалих у Београду.....	267
Децембра месеца 18. дан.....	282
Спомен светог мученика Севастијане и његове дружине.....	282
Децембра месеца 19. дан.....	310
Спомен светог мученика Вонифатија.....	310
Децембра месеца 20. дан.....	316
Предпразник рођења у телу Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа;.....	316
Спомен светог свештеномученика Игњатија богоносца;.....	316
Спомен међу светима оца нашег Данила другог, архиепископа српског.....	316
(његова служба је писана иза ове).....	316
Децембра месеца 20. дан.....	334
Служба међу светима оцу нашем Данилу другом, архиепископу српском.....	334
Децембра месеца 21. дан.....	353
Предпразник рођења у телу Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа;.....	353
Спомен свете мученице Јулијане из Никомидије.....	353
Децембра месеца 22. дан.....	367
Предпразник рођења Христовог;.....	367
Спомен свете великомученице Анастасије, узорешитељнице.....	367
Децембра месеца 23. дан.....	384
Предпразник рођења Христовог;.....	384
Спомен светих десет хиљада мученика на Криту.....	384
Децембра месеца 24. дан.....	399
Предпразник рођења Христовог;.....	399
Спомен свете преподобномученице Евгеније.....	399
Месеца децембра 24. дан.....	417
Навечерје празника Рођења Христовог (Бадњи-дан).....	417
Месеца децембра 25. дан.....	446
Празник рођења Христовог.....	446

МИНЕЈ ДЕЦЕМБАР

Месеца децембра 26. дан.....	479
Сабор Пресвете Богородице;	479
Спомен светог свештеночученика Евтимија, епископа сардијског; (његова служба се пева на повечерју)	479
Спомен преподобног оца нашег Никодима, архимандрита манастира Тисмане, Србина. (његова служба се пева на крају 26. децембра).....	479
Децембра месеца 26. дан	489
Служба преподобног оца нашег Никодима, архимандрита манастира Тисмане, Србина.	489
Месеца децембра 27. дан.....	517
Спомен светог апостола, првомученика и архиђакона Стефана; ..	517
Спомен преподобног оца нашег и исповедника Теодора Начертаног, брата Теофана творца.	517
Месеца децембра 28. дан.....	535
Спомен светих 20 хиљада мученика, спаљених у Никомидији.	535
Месеца децембра 29. дан.....	547
Спомен свете деце, од Ирода убијених за Христа у Витлејему Јудејском;	547
Спомен преподобног оца нашег Маркела, игумана обитељи неспавајућих.	547
Месеца децембра 30. дан.....	563
Спомен свете мученице Анисије;	563
Спомен преподобне матере наше Меланије;	563
Спомен преподобног Зотика.....	563
(његова служба писана на повечерју)	563
Месеца децембра 31. дан.....	582
Оданије празника;	582
Спомен преподобне наше мајке Меланије Римљанке	582
Њена служба је писана са службом под 30. децембром, јер је 31. децембра оданије празника, и пева се само цела служба празника.	582
БОГОРОДИЧНИ ВАСКРСНИ НА ОСАМ ГЛАСОВА	585
БОГОРОДИЧНИ ОСАМ ГЛАСОВА	588
КОЈИ СЕ ПЕВАЈУ КАДА ИМА „Слава“ СВЕТИ У МИНЕЈУ, „И сада“ ПО ГЛАСУ УЗИМАМО ОВЕ	588

САДРЖАЈ

ОТПУСТИТЕЉНИ ВАСКРСНИ ОСАМ ГЛАСОВА	
БОГОРОДИЧНИ	598
БОГОРОДИЧНИ ОТПУСТИТЕЉНИ	600
после тропара светих, који се певају сваког дана током године ..	600
на вечерњу и на Бог Господ на јутрењу и опет на крају јутрења	600